

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inrättande av Transport- och kommunikationsverket, ändring av lagen om Trafikverket och till vissa lagar som har samband med dem

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om inrättande av Transport- och kommunikationsverket, ändring av lagen om Trafikverket och till vissa lagar som har samband med dem (RP 61/2018 rd)

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inrättande av Transport- och kommunikationsverket, ändring av lagen om Trafikverket och till vissa lagar som har samband med dem (RP 61/2018 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om inrättande av Transport- och kommunikationsverket, ändring av lagen om Trafikverket och till vissa lagar som har samband med dem (RP 61/2018 rd) (RP 104/2018 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överdirektör, avdelningschef Juhapekka Ristola, kommunikationsministeriet
- lagstiftningsdirektör Silja Ruokola, kommunikationsministeriet
- enhetschef Sanna Ruuskanen, kommunikationsministeriet
- överinspektör Emma Särkkä, kommunikationsministeriet
- miljöråd Matias Warsta, försvarsministeriet
- äldre regeringssekreterare Jenni Herrala, försvarsministeriet
- lagstiftningsråd Marietta Keravuori-Rusanen, justitieministeriet
- regeringsråd Ilpo Helismaa, inrikesministeriet
- gränsbevakningsöverinspektör Pertti Normia, inrikesministeriet
- polisinspektör Jari Pajunen, inrikesministeriet
- budgetråd Elina Selinheimo, finansministeriet
- dataombudsman Reijo Aarnio, dataombudsmannens byrå
- generaldirektör Kari Wihlman, Trafikverket
- direktör Laura Kuistio, Trafikverket

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- branschdirektör Raimo Tapio, Trafikverket
- branschdirektör Olli Lindroos, Trafiksäkerhetsverket
- chef för juridiska ärenden Matti Luopa, Trafiksäkerhetsverket
- generaldirektör Mia Nykopp, Trafiksäkerhetsverket
- generaldirektör Kirsi Karlamaa, Kommunikationsverket
- direktör Jarkko Saarimäki, Kommunikationsverket
- ledande expert Pertti Suortti, Kommunikationsverket
- direktör Jarkko Saarimäki, Kommunikationsverket Cybersäkerhetscentret
- förvaltningsdirektör Johanna Kari, Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybrid-hot
- tullöverinspektör Olli Tuomisto, Tullen
- direktör Jukka Lehtinen, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland
- direktör Juha Sammallahhti, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland
- jurist Leena Keisanen, VR-Group Ab
- avtalschef Kimmo Sinisalo, Helsingforsregionens trafik
- trafiksakkunnig Johanna Vilkuna, Finlands Kommunförbund
- verkställande direktör Raine Luojus, Air Navigation Services Finland Oy (ANS Finland)
- verkställande direktör Pertti Saarela, Finrail Ab
- ledande expert Tiina Haapasalo, Finlands näringsliv rf
- verkställande direktör Paavo Syrjö, Infra rf
- avtalsfunktionär Minna Salminen, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- expert Kaisa Saario, Centralhandelskammaren
- verkställande direktör Mika Mäkilä, Linja-autoliitto
- verkställande direktör Pekka Aaltonen, Logistiikkayritysten Liitto ry
- expert Aila Järveläinen, Löntagarorganisationen Pardia rf
- vice ordförande Aila Järveläinen, ProUnioni rf
- ledande expert Ari Herrala, Finlands Transport och Logistik SKAL rf
- verkställande direktör Annaleena Mäkilä, Finlands Hamnförbund rf
- verkställande direktör Nina Raitanen, Vägföreningen i Finland rf
- juridisk chef Marko Lahtinen, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- kommunikationsministeriet
- justitieministeriet
- inrikesministeriet
- försvarsministeriet
- finansministeriet
- Trafikverket
- Trafiksäkerhetsverket
- Kommunikationsverket
- Polisstyrelsen
- Tullen
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland
- VR-Group Ab

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- Rundradion
- Helsingforsregionens trafik
- Lapplands förbund
- Birkalands förbund
- Air Navigation Services Finland Oy (ANS Finland)
- Finavia Abp
- Finnair Abp
- Finlands näringsliv rf
- Infra rf
- Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- Centralhandelskammaren
- Linja-autoliitto
- Delegationen för logistikkunder (LONK)
- Logistiikkayritysten Liitto ry
- Skogsindustrin rf
- Löntagarorganisationen Pardia rf
- Delegationen för bantrafiksbranschen (RAINE)
- Finlands Transport och Logistik SKAL rf
- Suomen Paikallisliikenneliitto - Finlands Lokaltrafikförbund ry
- Suomen Taksiliitto ry
- Vägföreningen i Finland rf
- Rederierna i Finland rf.

Inget yttrande av

- Skatteförvaltningen
- Ålands landskapsregering
- Fenniarail Oy
- F-Secure Oyj
- Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund AKT ry
- Biltrafikens Arbetsgivareförbund rf
- Finsk Energiindustri rf.

PROPOSITIONERNA

Proposition RP 61/2018 rd

I propositionen föreslår regeringen att det ska stiftas en ny lag om Transport- och kommunikationsverket, en lag om ändring av lagen om Trafikverket (*ämbetsverkslagarna*) och en gemensam lag om införande av dessa. I propositionen ingår dessutom alla andra ändringsförslag av relevans för reformen på kommunikationsministeriets förvaltningsområde. Förslagen gäller cirka 90 lagar. I dessa bilagelagar ändras de berörda myndigheternas behörigheter så att de stämmer överens med de uppgifter och ansvar som föreskrivs i ämbetsverkslagarna.

Trafiksäkerhetsverket, Kommunikationsverket och vissa av Trafikverkets verksamheter ska enligt förslaget slås ihop i en ny myndighet, Transport- och kommunikationsverket. Trafikverkets

Betänkande KoUB 21/2018 rd

återstående uppgifter och verksamheter övertas av Trafikledsverket. Verket byter namn men i övrigt fortsätter dess verksamhet utan avbrott. Trafikverkets trafiklednings- och trafikstyrningstjänster (ledning av väg-, järnvägs- och sjötrafik) ombildas till ett statligt aktiebolag med specialuppgift. Trafikledsverket behåller dock ansvaret att anordna trafikledning samt ansvaret för därmed sammanhängande avtal och finansiering. Regeringen har lämnat en separat proposition om ombildning av Trafikverkets trafikstyrnings- och trafikledningstjänster till aktiebolag (RP 34/2018 rd).

Genom den föreslagna myndighetsreformen ges förvaltningsområdet bättre förutsättningar att agera på nya behov bland användarna och på förändrade förhållanden. Målet för reformen är att utveckla och stärka den strategiska ledningen av förvaltningsområdet och att uppnå synergifördelar. Målet är också en förvaltning som är produktivare och verkningsfullare genom att resurserna används på ett bredare och effektivare sätt. Reformen ligger i linje med målen för spetsprojektet Smidigare författningar och med utvecklingsmålen avseende ledning av den offentliga förvaltningen. Reformen understöder dessutom regeringens mål att bygga upp en gynnsam tillväxtmiljö för digitala tjänster inom transporter.

Syftet med propositionen är att skapa större klarhet i myndighetsuppgifterna i transport- och kommunikationssektorn, att rationalisera författningarna och att trygga pålitliga, smidiga transport- och kommunikationsnät. Den föreslagna reformen är avsedd att stärka det dynamiska transportsystemet och den elektroniska kommunikationen som sammanhängande helhet. Detta innebär nya tjänster för användarna och främjar företagsverksamheten. Ett ytterligare mål är att förbättra möjligheterna att ta till vara information om trafik och transporter och på så sätt understödja utvecklingen av nya digitala tjänster. Reformen underbygger den öppna marknad som redan införts inom kommunikation och främjar införandet av motsvarande praxis i transportsektorn. En rationaliserad förvaltning och ett bättre regleringsklimat skapar möjligheter till försök och uppstartverksamhet. Det blir samtidigt möjligt att attrahera internationell finansiering och kompetens till Finland, vilket höjer sysselsättningen.

Propositionen understöder följande spetsprojekt i regeringsprogrammet: smidigare författningar (rationalisering av lagstiftningen) och digitalisering i myndigheternas verksamhet och i näringslivet.

Det föreslås att lagen som inför lagstiftningen om genomförandet av myndighetsreformen på kommunikationsministeriets förvaltningsområde och om omorganisering av myndigheternas uppgifter ska träda i kraft så snart som möjligt. För de övriga lagarnas del är tanken att de ska träda i kraft den 1 januari 2019. Med tanke på det förberedande arbetet och organiseringen kunde en generaldirektör utses för Transport- och kommunikationsverket redan den 1 oktober 2018.

Proposition RP 104/2018 rd

I propositionen föreslår regeringen komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om inrättande av Transport- och kommunikationsverket, ändring av lagen om Trafikverket och till vissa lagar som har samband med dem.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

I den kompletterande propositionen föreslås tekniska ändringar till den ursprungliga propositionen. Ändringarna gäller framför allt vissa lagförslag som riksdagen redan godkänt och deras ingresser.

Dessutom föreslås det i propositionen att hänvisningarna till eller textavsnitten om landskapsreformen stryks ur lagförslagen. Däremot ska till vissa lagförslag i propositionen fogas omnämnanden om samarbete med landskapsförbunden. Det föreslås att hänvisningarna till lagen om rättegång i förvaltningsärenden (RP 29/2018 rd) ändras till hänvisningar till förvaltningsprocesslagen (586/1996). Hänvisningar till EU:s allmänna dataskyddsförordning stryks till den del de kan anses vara onödiga. De bestämmelser som grundar sig på de anslutande lagarna i regeringens proposition om vägtrafiklagen (RP 180/2017 rd) ändras så att de motsvarar gällande lagstiftning. Dessutom fogas ändringsförslag som gäller vägtrafiklagen (267/1981) till propositionen.

Det föreslås att det lagförslag som gäller lagen om sjömanspensioner, det lagförslag som gäller räddningslagen och det lagförslag som gäller polislagen stryks ur propositionen.

Avsikten är att den överföring av personal och uppgifter som gäller trafikfrågor inom landskapsreformen ska lämnas till riksdagen för behandling genom en separat regeringsproposition hösten 2018.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med den nu aktuella myndighetsreformen är att anpassa verken inom kommunikationsministeriets ansvarsområde till den föränderliga omvärlden, där transporter och kommunikation som en följd av digitaliseringen och automatiseringen inom trafiken knyts allt närmare varandra. Myndighetsreformen möjliggör nya handlingsmodeller där det uppstår samverkans effekter som gör det möjligt att nå bättre resultat genom effektivare resursanvändning. Det handlar om en omfattande totalreform, och de sakkunniga var under utfrågningen därför bekymrade över att det är svårt att uppskatta nyttan av reformen. Ett annat orosmoment är att verksamheten hos välfungerande system till vissa delar rentav kan försvåras i framtiden. Enligt uppgifter som utskottet fått från kommunikationsministeriet och verken är den planerade reformen och dess syften behövliga och lämpliga.

Utskottet har gjorts uppmärksam på att personalen är oroad över både jobben och verksamheten. Utskottet ser det som viktigt att personalens ställning fastställs med det snaraste. Därför är det viktigt att den nya tjänsten som generaldirektör kan inrättas och att man kan vidta åtgärder för att tillsätta tjänsten genast efter det att lagarna trätt i kraft. När utskottet uttryckt sin oro över personalens ställning i de nya verken har det försäkrats att reformen har beretts i god anda tillsammans med de anställda och deras representanter.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Uppgiftsfördelningen mellan de verk som inrättas

Under utfrågningen fäste de sakkunniga utskottets uppmärksamhet vid att uppgiftsfördelningen mellan Trafikledsverket och Transport- och kommunikationsverket bör vara tydlig bland annat när det gäller planeringen av trafiksystem och infrastruktur. En tydlig uppgiftsfördelning mellan de verken är viktig särskilt med tanke på den helhet som består av trafiksystemet och markanvändningen. Därför är det viktigt att se till att Trafikledsverket får behålla en tillräckligt stor och tydligt sammanhållen del av de uppgifter inom planering, utveckling och underhåll av infrastrukturen för trafik- och farleder som i dag hör till Trafikverket. Utskottet betonar att det inte får finnas några oklarheter eller motstridigheter i fråga om verkens uppgifter.

Kommunikation

De sakkunniga har varit bekymrade över att kommunikationen kommer att utgöra bara en liten del av det nya stora verkets uppgifter. Man befärar att resurserna för kommunikationsfrågor då inte kommer att räcka för att trygga viktiga samhällsuppgifter. Det är angeläget att resurserna för och verksamheterna inom kommunikation fortsatt säkerställs.

Cybersäkerhetscentret

Enligt uppgift till utskottet utgör Cybersäkerhetscentret i dag ett särskilt ansvarsområde vid Kommunikationsverket. Centrets placering vid en myndighet med tyngdpunkt inom kommunikationssektorn har inte hindrat det från att producera tjänster för hela samhället på riksomfattande basis. I fortsättningen är det meningen att centret ska finnas vid Transport- och kommunikationsverket där det har en separat verksamhet. Utöver centrets verksamhet inom andra samhällssektorer är syftet med centrets verksamhet att stödja omställningen inom trafik och transport och se till att informationssäkerhetsaspekterna beaktas bland annat i samband med olika försök.

Av de nuvarande verksamheterna vid Kommunikationsverket upplevs enligt de sakkunniga särskilt Cybersäkerhetscentret och frekvensförvaltningen som viktiga förvaltningsövergripande verksamheter också utanför kommunikationsministeriets förvaltningsområde. Kommunikationsverket har ansett att myndighetsreformen inte försvagar eller äventyrar Cybersäkerhetscentrets eller frekvensförvaltningens verksamheter i det avseendet. Enligt Kommunikationsverket kommer Cybersäkerhetscentrets ställning vid det sammanslagna nya Transport- och kommunikationsverket enligt den föreslagna lagen om Transport- och kommunikationsverket att vara stark, fristående och intakt i såväl funktionellt som organisatoriskt hänseende. Utskottet framhåller att det även i fortsättningen måste ses till att Cybersäkerhetscentret är pålitligt, att det finns kontinuitet i verksamheten, att finansieringen är tillräcklig och att centret har operativa verksamhetsförsättningar.

Uppföljning

Det handlar om en stor reform där verksamheter inom kommunikation, trafik och transporter slås ihop. Under utfrågningen tillstyrkte de sakkunniga reformen, men man var också bekymrad över huruvida målen med reformen kan nås. Särskilt oroade man sig för Cybersäkerhetscentrets effektiva och konfidentiella verksamhet och självständiga roll. Utskottet anser därför att det är viktigt

Betänkande KoUB 21/2018 rd

att kommunikationsministeriet noga följer hur reformen utfaller, särskilt när det gäller kommunikationen och Cybersäkerhetscentret.

Strukna lagförslag

Genom proposition RP 104/2018 rd har man strukit lagförslaget om sjömanspensioner (lagförslag 41), lagförslaget om räddningslagen (lagförslag 42) och lagförslaget om polislagen (lagförslag 43).

Beredningen av lagen

Utskottet fäster uppmärksamhet vid kvaliteten på lagberedningen. Den ursprungliga propositionen är visserligen omfattande, men också den kompletterande propositionen innehåller många fel. Det framgår av förteckningen i detaljmotiveringen över lagtekniska och tekniska korrigeringar. Utskottet understryker den centrala betydelsen av justitieministeriets laggranskning och framhåller att laggranskningen får förbigås endast i undantagsfall och om det finns särskilda skäl. Utskottet vill göra tjänstemannaledningen vid kommunikationsministeriet uppmärksam på nivån på lagberedningen. Det är nödvändigt att ministeriet vidtar åtgärder för att förbättra lagberedningen.

DETALJMOTIVERING

Lagtekniska och tekniska ändringar

Utskottet har gjort lagtekniska och tekniska ändringar i följande lagbestämmelser:

- lagförslag 1 om Transport- och kommunikationsverket: 11 §
- lagförslag 2 om ändring av lagen om Trafikverket: 2 §
- lagförslag 3 om införande av lagstiftningen om genomförande av ämbetsverksreformen och omorganisering av ämbetsverkens uppgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde: 2, 5, 6, 10, (11) och 11 (13) §
- lagförslag 4 om ändring av körkortslagen: Ingressen och 3, 17, 18, 31 a, 34, 35, 36, 37, 38, 47, 52, 61, 63, 78, 82 och 88 §
- lagförslag 5 om ändring av lagen om fordonsbesiktningsverksamhet: Ingressen och 5 och 18 §
- lagförslag 7 om ändring av lagen om ordnande av enskilt godkännande av fordon: 7 §
- lagförslag 8 om ändring av fordonslagen: Ingressen och 3, 29 b, 31, 58, 76 och 96 §
- lagförslag 9 om ändring av fordonsskattelagen: Ingressen och 48 och 58 §
- lagförslag 11 om ändring av territorialövervakningslagen: Ingressen
- lagförslag 12 om ändring av lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg: Ingressen och 2 § 24 punkten och 36, 41, 75, 77, 79 och 82 §
- lagförslag 13 om ändring av lagen om fartygstrafikservice: Ingressen och 2, 19 a, 20 c och 22 a §
- lagförslag 14 om ändring av 1 § i fartygsregisterlagen: Ingressen
- lagförslag 15 om ändring av lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans: 10 a §
- lagförslag 17 om ändring av bilskattelagen: Ingressen
- lagförslag 19 om ändring av 20 § i lagen om transport av djur: 20 §

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- lagförslag 21 om ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet: Ingressen och 7 e §
- lagförslag 22 om ändring av lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsavgöranden: 8 §
- lagförslag 23 om ändring av lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg: Ingressen och 14 §
- lagförslag 25 om ändring av 52 a § i lagen om Finansinspektionen: Ingressen
- lagförslag 26 om ändring av 6 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG samt om tillämpning av direktivet: 6 §
- lagförslag 29 om ändring av 13 och 28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet: Ingressen och 28 §
- lagförslag 32 om ändring av luftfartslagen: 2, 3, 7, 75, 105, 106, 139, 155, 168, 178 och 181 §
- lagförslag 33 om ändring av 23 § i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät: 23 §
- lagförslag 34 om ändring av 59 och 108 a § i avfallslagen: Ingressen
- lagförslag 37 om ändring av lagen om förarexamensverksamhet: 2, 3 a, 7 b och 15 §
- lagförslag 38 om ändring av lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden: Ingressen och 13 och 17 §
- lagförslag 40 om ändring av lagen om marin utrustning: Ingressen och 18 §
- lagförslag 41 om ändring av lagen om läkarundersökning av fartygspersonal: 10 §
- lagförslag 42 om ändring av 3 och 19 § i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg: Lagrubriken
- lagförslag 43 om ändring av lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg: Ingressen och 2 och 6 §
- lagförslag 45 om ändring av lagen om handel med utsläppsätter för luftfart: 2 §
- lagförslag 46 om ändring av lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken: Ingressen och 11 §
- lagförslag 47 om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar: Ingressen och 4 §
- lagförslag 51 om ändring av lagen om transportservice: Ingressen och II avd. 1 kap. 2, 3 och 9 §, 4 kap. 3 §, 7 kap. 4 §, 11 kap. 5 §, 12 kap. 5, 6 och 8 §, 13 kap. 3 och 6 §, IV avd. 2 kap. 5 §, 4 kap. 5 §, V avd. 3 kap. 4, 5 och 8 §, VI avd. 1 kap. 3 h och 5 §
- lagförslag 52 om ändring av lagen om distribution av alternativa trafikbränslen: 14 §
- lagförslag 53 om ändring av lotsningslagen: Ingressen och 11 d och 14 §
- lagförslag 55 om ändring av lagen om passagerarfartygs personlistor: 12 §
- lagförslag 56 om ändring av 24 § i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg: 24 §
- lagförslag 57 om ändring av miljöskyddslagen för sjöfarten: 1 kap. 2 §, 2 kap. 7 §, 2 a kap. 1 och 2 §, 4 kap. 8 §, 5 kap. 5 §, 7 kap. 6 §, 7 a kap. 3 §, 12 kap. 11, 12 och 17 §
- lagförslag 58 om ändring av sjölagen: Ingressen och 18 kap. 7 §
- lagförslag 59 om ändring av 3 och 17 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport: Ingressen
- lagförslag 61 om ändring av sjöräddningslagen: Ingressen och 4 §
- lagförslag 66 om ändring av bränsleavgiftslagen: Ingressen
- lagförslag 67 om ändring av postlagen: 17 och 80 §

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- lagförslag 68 om ändring av banlagen: Ingressen och 3, 5, 6, 22 a, 38, 40, 43, 57, 87 och 91 §
- lagförslag 72 om ändring av 27 och 28 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden: Ingressen
- lagförslag 73 om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation: 4, 18, 25, 28, 40, 49, 65, 68, 157, 163, 164, 209, 242, 253, 253 a, 253 b, 253 d och 271 c §
- lagförslag 74 om ändring av lagen om driftskompatibilitet för elektroniska vägtullsystem 24 §
- lagförslag 77 om ändring av lagen om transport av farliga ämnen: 13 a §
- lagförslag 79 om ändring av lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster: Ingressen och 7 b, 30 och 43 §
- lagförslag 83 om ändring av 35 § i lagen om vattentjänster: 35 §
- lagförslag 84 om ändring av lagen om registrering av farkoster: 41 §
- lagförslag 87 om ändring av lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken: 63 §
- lagförslag 88 om ändring av miljöskyddslagen: 24 §.

Lagförslag 3

1 §. Författningar som träder i kraft. Det föreslås nedan att lagförslag 28 ska förkastas. Utskottet har därför omarbetat lagförteckningen i enlighet med detta.

4 §. Övergångsbestämmelser som gäller Transport- och kommunikationsverkets uppgifter. Enligt uppgift från kommunikationsministeriet bör laghänvisningen gälla både 2 och 3 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket. Enligt ministeriet behövs kompletteringen för att det inte ska uppstå oklarheter om Cybersäkerhetscentrets uppgifter eller personalöverföringar.

10 §. Övergångsbestämmelser som gäller närings-, trafik- och miljöcentralerna. Enligt uppgift från kommunikationsministeriet ska paragrafen strykas i lagen eftersom den på grund av landskapsreformen är onödig i det här sammanhanget.

Lagförslag 28 i proposition RP 61/2018 rd

I lagförslagets 19 § finns det hänvisningar till upphävda bestämmelser. Enligt uppgift från kommunikationsministeriet kommer inrikesministeriet att förelägga riksdagen en ny proposition om saken där det föreslås att den nu aktuella lagen ska upphävas. Därför föreslår utskottet att det lagförslag som nu behandlas ska förkastas.

Lagförslag 42

Ingressen. Utskottet föreslår att lagens 8 § stryks och har gjort en motsvarande ändring i ingressen.

8 §. Inspektioner och utlåtanden för sjöarbetscertifikat. Enligt uppgift från kommunikationsministeriet har 8 § ändrats genom lag 448/2018, som träder i kraft den 8 januari 2019. Utskottet har därför strukit paragrafen ur den nu aktuella lagen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Lagförslag 47

27 §. Växelveckan. I 2 mom. har utskottet ändrat landskap till kommun.

Lagförslag 51

II avd. 7 kap. 4 §. Beviljande av tillstånd. Utskottet har kompletterat paragrafen med 3 och 4 mom., som fallit bort från den kompletterande propositionen.

Lagförslag 79

49 §. Sökande av ändring i myndighetsbeslut. I 5 mom. i den kompletterande propositionen finns det en hänvisning till den dataskyddslag som ska stiftas utifrån regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s allmänna dataskyddsförordning (RP 9/2018 rd). Enligt uppgift från kommunikationsministeriet är momentet endast informativt. Dataskyddslagen har ännu inte stiftats utifrån propositionen, och utskottet har därför strukit momentet.

Lagförslag 81

7 §. Till 7 § 6 punkten i regeringens proposition RP 61/2018 rd har fogats den tjänst som underrättelseombudsman och de tjänster vid underrättelseombudsmannafunktionen som planeras bli inrättade i samband med de så kallade underrättelselagarna. Dessa nämns inte i motiven till propositionen och har inte i enlighet med praxis utmärkts med kursiv i parallelltexterna.

Tjänsterna har ännu inte inrättats, och utskottet har därför strukit dem i punkten.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 18, 20, 24, 36, 49, 50, 62, 63, 69, 71, 76, 78, 80, 86 och 89 i proposition RP 61/2018 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner det lagförslag 60 i proposition RP 104/2018 rd som är lagförslag 90 i betänkandet utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 6, 10, 16, 27, 30, 31, 39, 44, 48, 54, 70, 75, 82 och 85 i proposition RP 61/2018 rd och lagförslag 6, 10, 14, 17, 18, 19, 24, 28, 32, 36, 47, 50, 54 och 57 i proposition RP 104/2018 rd utan ändringar och sammanförda till lagförslag 6, 10, 16, 27, 30, 31, 39, 44, 48, 54, 70, 75, 82 och 85 i betänkandet.

Riksdagen godkänner lagförslag 11, 14, 17, 19, 22, 25, 26, 29, 33, 34, 42, 59, 61 och 72 i proposition RP 61/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Riksdagen godkänner lagförslag 1—5, 7—9, 12, 13, 15, 21, 23, 32, 35, 37, 38, 40, 41, 43, 45—47, 51—53, 55—58, 66—68, 73, 74, 77, 79, 81, 83, 84, 87 och 88 i proposition RP 61/2018 rd och lagförslag 1—5, 7—9, 11—13, 15, 16, 20—23, 25—27, 29—31, 33—35, 37—40, 44—46, 48, 49, 51—53, 55, 56, 58 och 59 i RP 104/2018 rd med ändringar och sammanförda till lagförslag 1—5, 7—9, 12, 13, 15, 21, 23, 32, 35, 37, 38, 40, 41, 43, 45—47, 51—53, 55—58, 66—68, 73, 74, 77, 79, 81, 83, 84, 87 och 88 i betänkandet. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen förkastar lagförslag 28 i proposition RP 61/2018 rd.

Riksdagen förkastar lagförslag 60, 64 och 65 i proposition RP 61/2018 rd och lagförslag 41—43 i proposition RP 104/2018 rd sammanförda.

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om Transport- och kommunikationsverket

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Transport- och kommunikationsverkets ställning och uppgifter

1 §

Ställning och verksamhetsidé

Transport- och kommunikationsverket är ett ämbetsverk på centralnivå inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde som sköter sådana myndighetsuppgifter som avser trafik, transport och elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket främjar informationssamhällets och trafiksystemets utveckling samt fungerande och säkra trafik-, transport- och kommunikationsförbindelser och tjänster som gäller trafik, transport och kommunikation. Dessutom främjar verket genom sin verksamhet trafiksystemets funktion och automatisering, trafiksäkerheten och verksamhetsförutsättningarna för regionerna och näringslivet samt en hållbar utveckling i hela landet. Verket utgår

Betänkande KoUB 21/2018 rd

i sin verksamhet från kundernas behov och utnyttjar sektorsövergripande sakkunskap. Verket bedriver en förutseende verksamhet som är informations- och riskbaserad.

Verkets geografiska verksamhetsområde är hela landet, om inte något annat föreskrivs särskilt.

2 §

Verkets uppgifter

Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att

1) främja trafik- och kommunikationssäkerheten samt den tekniska utvecklingen och störningsfriheten inom detta område,

2) sköta sådana uppgifter inom trafik, transport och elektronisk kommunikation som gäller reglering, tillstånd, godkännanden, register, tillsyn, kompetens och examina som avser verksamhetsområdet samt informationstjänster och statistikföring inom verksamhetsområdet,

3) begränsa miljöolägenheter som orsakas av trafiken,

4) svara för ordnandet av sjökartläggningen,

5) utveckla och främja trafik-, transport- och kommunikationstjänsterna, utbudet av dessa tjänster och transport- och kommunikationsmarknadens funktionsduglighet samt sörja för uppgifter som avser användarnas och passagerarnas rättigheter,

6) främja digitaliseringen och automatiseringen inom transport och kommunikation och inom denna marknad samt skapa förutsättningar för experiment, undersökningar och innovationer som gäller trafik, transport och kommunikation,

7) utveckla verksamhetsförutsättningarna för offentlig persontrafik, godstrafik och logistik,

8) svara för den särskilda finansieringen av trafik- och transporttjänster i skärgården inom ramen för statsbudgeten,

9) planera användningen av radiofrekvenser, främja radiokommunikationen i tekniskt hänseende, utreda och undanröja störningar i radiokommunikationen, sköta marknadsövervakningen i fråga om radioutrustning, övervaka att villkoren för nätkoncessioner iakttas och sköta förvaltningen i fråga om radiotillstånd samt annan frekvensförvaltning,

10) sköta tillsynsuppgifter som gäller postverksamheten samt register- och tillsynsuppgifter som gäller domännamn,

11) sköta uppgifter som gäller statsbidrag och statsunderstöd samt beskattningsuppgifter som gäller trafik och transport,

12) svara för uppgifter som åligger den behöriga myndigheten för sjötrafikledning och, biträdd av den som tillhandahåller fartygstrafikservice, framställa aktuella lägesbilder över sjötrafiken för försvars- och säkerhetsmyndigheterna, samt

13) inom den egna verksamheten sörja för beredskapen för störningssituationer under normala förhållanden och för undantagsförhållanden, främja och övervaka funktionssäkerheten i trafiksystemet och den elektroniska kommunikationen samt inom sitt verksamhetsområde stödja samhällets allmänna beredskap för störningssituationer under normala förhållanden och för undantagsförhållanden.

Transport- och kommunikationsverket samordnar och övervakar beredningen och genomförandet av den riksomfattande trafiksystemplaneringen och producerar och uppdaterar riksomfattande strategiska program, åtgärdshelheter och lägesinformation för trafiksystemets olika aktörer. Verket deltar i trafiksystemplaneringen och beredningen av åtgärder i egenskap av sakkunnig i fråga om transportservice, marknadens funktion, utnyttjande av information och främjande av

Betänkande KoUB 21/2018 rd

automation. Verket deltar också i den regionala trafiksystemplaneringen tillsammans med landskapsförbunden, kommunerna, stadsregionerna och andra aktörer.

Dessutom ska verket

1) meddela tekniska föreskrifter som gäller verksamhetsområdet, inom ramen för särskilt föreskriven behörighet,

2) delta i internationellt samarbete inom sitt verksamhetsområde, och

3) inom ramen för sina befogenheter ingå sådana internationella överenskommelser av teknisk karaktär som inte gäller området för lagstiftningen.

Verket ska även sörja för andra sådana myndighetsuppgifter inom verksamhetsområdet som det har enligt särskilda bestämmelser.

3 §

Cybersäkerhetscentrets uppgifter

Transport- och kommunikationsverkets cybersäkerhetscenter, nedan *Cybersäkerhetscentret*, har till uppgift att stödja, styra och övervaka informationssäkerheten och tillgodoseendet av integritetsskyddet vid elektronisk kommunikation. Cybersäkerhetscentret ska upprätthålla en lägesbild över den nationella cybersäkerheten. Cybersäkerhetscentret ska i sin verksamhet främja och säkerställa informationssäkerheten i informationssystem och datakommunikation. Cybersäkerhetscentret är ansvarig myndighet för den offentligt reglerade satellittjänsten. Dessutom ska Cybersäkerhetscentret sörja för kommunikationsbranschens beredskap för störningssituationer under normala förhållanden och för undantagsförhållanden, främja och övervaka funktionssäkerheten i den elektroniska kommunikationen samt inom sitt verksamhetsområde stödja samhällets allmänna beredskap för störningssituationer under normala förhållanden och för undantagsförhållanden.

Cybersäkerhetscentret svarar för sin del för de av verkets uppgifter som anges i 2 § 1 mom. 1 och 13 punkten.

Transport- och kommunikationsverket kan tillhandahålla sådana offentlighetsrättsliga prestationer eller enligt företagsekonomiska grunder prissatta prestationer som baserar sig på Cybersäkerhetscentrets uppgifter enligt 1 mom., samt ingå avtal om utförandet av sådana prestationer.

2 kap.

Transport- och kommunikationsverkets organisation och ledning

4 §

Ledning och personal

Chef för Transport- och kommunikationsverket är en generaldirektör, som utnämns av statsrådet. Generaldirektören svarar för att verkets verksamhet utvecklas och leder till resultat och för att resultatmålen nås.

Övrig personal utnämns eller anställs av generaldirektören, om inte något annat bestäms i arbetsordningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Närmare bestämmelser om ledningen av verket och skötseln av verkets uppgifter samt bestämmelser om behörighetsvillkoren för andra tjänster vid verket än tjänsten som generaldirektör, om förordnande av ställföreträdare för generaldirektören och om övriga frågor som gäller personalen utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Cybersäkerhetscentret

Cybersäkerhetscentret är i organisatoriskt och funktionellt hänseende fristående. Det lyder direkt under generaldirektören och svarar för riksomfattande informationssäkerhetsuppgifter.

6 §

Regleringsorganet för järnvägssektorn

I samband med Transport- och kommunikationsverket finns det självständiga och oberoende nationella regleringsorgan för järnvägssektorn som avses i artikel 55 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde, och om vars ställning, beslutanderätt och uppgifter det föreskrivs särskilt.

7 §

Beslutanderätt

Generaldirektören avgör de till Transport- och kommunikationsverket hörande ärenden som inte enligt gällande bestämmelser eller enligt arbetsordningen ska avgöras av någon annan tjänsteman. Generaldirektören kan också i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som annars skulle avgöras av en underlydande. Generaldirektören får dock inte överta avgörandet av ett ärende som enligt lag eller enligt arbetsordningen omfattas av den behörighet som tillkommer regleringsorganet för järnvägssektorn eller omfattas av den behörighet Cybersäkerhetscentret har när det gäller internationella informationssäkerhetsförpliktelser, bedömning av myndigheters informationssystem eller datakommunikation eller godkännande av bedömningsorgan för informationssäkerhet.

Närmare bestämmelser om behandlingen och avgörandet av ärenden vid verket utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Arbetsordning

Generaldirektören utfärdar Transport- och kommunikationsverkets arbetsordning som innehåller bestämmelser om

- 1) organisationen,
- 2) utövandet av beslutanderätten,
- 3) den interna ledningen,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 4) andra ställföreträdare än ställföreträdare för generaldirektören, och
- 5) övriga frågor som hör till den interna förvaltningen.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

9 §

Överföring av vissa biträdande uppgifter

Utöver vad som föreskrivs annanstans i lag får Transport- och kommunikationsverket till privata eller offentliga tjänsteleverantörer föra över sådana rådgivningstjänster, kundtjänstuppgifter, dokumentserviceuppgifter och andra biträdande uppgifter som inte innebär utövande av beslutanderätt.

När verket överför uppgifter ska det säkerställa att tjänsteleverantören har tillräckliga tekniska förutsättningar och tillräcklig kompetens för att sköta uppdraget. På den som utför uppgifterna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid utförande av uppgifter som avses i 1 mom. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen (412/1974).

10 §

Företräddande av staten

Transport- och kommunikationsverket kärar och svarar på statens vägnar samt bevakar vid domstolar och hos myndigheter statens rätt och fördel i alla de ärenden som gäller verkets uppgiftsområde samt annanstans än i landskapet Åland i sådana ärenden för vilka ingen behörig myndighet har föreskrivits särskilt.

11 § (Ny)

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

2.

Lag

om ändring av lagen om Trafikverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Trafikverket (862/2009) lagens rubrik och 1—7 § samt
fogas till lagen nya kapitelrubriker före 1, 3 och 6 § som följer:

Lag

om Trafikledsverket

1 kap.

Trafikledsverkets ställning och uppgifter

1 §

Ställning och verksamhetsidé

Trafikledsverket är ett ämbetsverk på centralnivå inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde som i egenskap av huvudman för trafik- och farleder svarar för upprätthållandet och utvecklandet av servicenivån på vägar, järnvägar och farleder när det gäller de trafik- och farleder som förvaltas av staten. Verket främjar genom sin verksamhet trafikledsnätets funktion, automatisering, trafiksäkerhet och en hållbar utveckling av trafikledsnätet som en integrerad del av trafiksystemet samt verksamhetsförutsättningarna för regionerna och näringslivet och en balanserad utveckling av dem.

Trafikledsverket utgår i sin verksamhet från kundernas behov och utnyttjar befintlig sakkunskap. Verket bedriver en förutseende verksamhet som är informations- och riskbaserad.

Trafikledsverkets geografiska verksamhetsområde är hela landet, om inte något annat föreskrivs särskilt.

2 §

Verkets uppgifter

Trafikledsverket har till uppgift att

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) svara för de statliga väg- och bannät och de farleder som verket är huvudman för, för utvecklandet av dem samt för samordnandet av åtgärder som gäller dem i hela landet,
 - 2) begränsa miljöolägenheter som orsakas av trafiken,
 - 3) svara för trafikstyrningen,
 - 4) främja digitaliseringen och automatiseringen av transportservice och trafiksystem,
 - 5) svara för underhållet av landsvägarna och upprätthållandet av deras servicenivå, för genomförandet av viktiga vägprojekt och för riksomfattande uppgifter inom väghållningen samt för planering, byggande och underhåll av järnvägar och farleder och upprätthållandet av deras servicenivå,
 - 6) svara för styrningen av verksamheten vid närings-, trafik- och miljöcentralerna inom sitt verksamhetsområde och för samordningen av väghållningen vid nämnda centraler,
 - 7) svara för och administrera informationsresurser som gäller trafikleder, sörja för statistikföringen inom verksamhetsområdet samt svara för det samarbete som gäller trafik- och trafikledsdata,
 - 8) trygga vintersjöfartens förutsättningar,
 - 9) främja en fungerande marknad för trafik- och farledshållning,
 - 10) inom den egna verksamheten sörja för beredskapen för störningssituationer under normala förhållanden och för undantagsförhållanden samt inom sitt verksamhetsområde främja samhällets allmänna beredskap för störningssituationer under normala förhållanden och för undantagsförhållanden, samt
 - 11) slå vakt om och sköta kulturhistoriskt värdefulla fastighetsobjekt, kulturmiljöer och kultu-
regendom som verket har i sin besittning.
- Trafikledsverket deltar i egenskap av sakkunnig i trafik- och farledshållning och innehavare av trafikledsegendom i trafiksystemplaneringen och beredningen av åtgärder som gäller trafiknäten samt i markanvändningssamarbetet. Verket deltar också i samordningen av trafiken och markanvändningen och i uppgörandet av riksomfattande planer för trafiksystemen och i den regionala trafiksystemplaneringen tillsammans med landskapsförbunden, kommunerna, stadsregionerna och andra aktörer.
- Verket får dessutom
- 1) inom ramen för sina befogenheter ingå sådana internationella överenskommelser av teknisk karaktär som inte gäller området för lagstiftningen, och
 - 2) delta i internationellt samarbete inom sitt verksamhetsområde.
- Verket ska även sörja för andra sådana uppgifter inom sitt verksamhetsområde som det har enligt särskilda bestämmelser.

2 kap.

Trafikledsverkets organisation och ledning

3 §

Ledning och personal

Chef för Trafikledsverket är en generaldirektör, som utnämns av statsrådet. Generaldirektören svarar för att verkets verksamhet utvecklas och leder till resultat och för att resultatmålen nås.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Beslut om verkets organisation i övrigt fattas av generaldirektören. Övrig personal utnämns eller anställs av generaldirektören, om inte något annat bestäms i arbetsordningen.

Närmare bestämmelser om ledningen av verket och skötseln av verkets uppgifter samt bestämmelser om behörighetsvillkoren för andra tjänster vid verket än tjänsten som generaldirektör, om förordnande av ställföreträdare för generaldirektören och om övriga frågor som gäller personalen utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Beslutanderätt

Generaldirektören avgör de till Trafikledsverket hörande ärenden som inte enligt gällande bestämmelser eller enligt arbetsordningen ska avgöras av någon annan tjänsteman. Generaldirektören kan också i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som annars skulle avgöras av en underlydande.

Närmare bestämmelser om behandlingen och avgörandet av ärenden vid verket utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Arbetsordning

Generaldirektören utfärdar Trafikledsverkets arbetsordning, som innehåller bestämmelser om

- 1) organisationen,
- 2) utövandet av beslutanderätten,
- 3) den interna ledningen,
- 4) andra ställföreträdare än ställföreträdare för generaldirektören, och
- 5) övriga frågor som hör till den interna förvaltningen.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Överföring av vissa uppgifter

Trafikledsverket får till privata eller offentliga tjänsteleverantörer föra över sådana dokument-serviceuppgifter, rådgivningstjänster, förvaltningstjänster, biträdande fältuppgifter och uppgifter i anslutning till markförvärv och inlösen som inte innebär utövande av beslutanderätt.

Tjänsteleverantören ska ha tillräckliga tekniska förutsättningar och tillräcklig kompetens för att sköta de uppgifter som avses i 1 mom. På den som utför uppgifterna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid utförande av uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen (412/1974).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7 §

Företrädande av staten

Trafikledsverket kårar och svarar på statens vägnar samt bevakar vid domstolar och hos myndigheter statens rätt och fördel i alla de ärenden som gäller verkets uppgiftsområde samt annanstans än i landskapet Åland i sådana ärenden för vilka ingen behörig myndighet har föreskrivits särskilt.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

3.

Lag

om införande av lagstiftningen om genomförande av ämbetsverksreformen och omorganisering av ämbetsverkens uppgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Författningar som träder i kraft

Följande lagar träder i kraft den 1 januari 2019:

- 1) lagen om Transport- och kommunikationsverket (/),
- 2) lagen om ändring av lagen om Trafikverket (/),
- 3) lagen om ändring av körkortslagen (/),
- 4) lagen om ändring av lagen om fordonsbesiktningsverksamhet (/),
- 5) lagen om ändring av 14 § i lagen om flyttning av fordon (/),
- 6) lagen om ändring av lagen om ordnande av enskilt godkännande av fordon (/),
- 7) lagen om ändring av fordonslagen (/),
- 8) lagen om ändring av fordonsskattelagen (/),
- 9) lagen om ändring av lagen om alkolås (/),
- 10) lagen om ändring av territorialövervakningslagen (/),
- 11) lagen om ändring av lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (/),
- 12) lagen om ändring av lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (/),
- 13) lagen om ändring av lagen om fartygstrafikservice (/),

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 14) lagen om ändring av 1 § i fartygsregisterlagen (/),
- 15) lagen om ändring av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (/),
- 16) lagen om ändring av bilskattelagen (/),
- 17) lagen om ändring av 33 § i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (/),
- 18) lagen om ändring av 20 § i lagen om transport av djur (/),
- 19) lagen om ändring av 1 § i lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut (/),
- 20) lagen om ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (/),
- 21) lagen om ändring av lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsavgöranden (/),
- 22) lagen om ändring av lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg (/),
- 23) lagen om ändring av 2 § i lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (/),
- 24) lagen om ändring av 52 a § i lagen om Finansinspektionen (/),
- 25) lagen om ändring av 6 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG samt om tillämpning av direktivet (/),
- 26) lagen om ändring av lagen om skrotningspremie för personbilar, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar och stöd för konvertering av personbilar till gas- eller etanoldrift (/),
- ~~27) lagen om ändring av 19 och 32 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (/);~~
- 27) lagen om ändring av 13 och 28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (/),
- 28) lagen om ändring av lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (/),
- 29) lagen om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss och i den tvingande delen av den till konventionen hörande internationella koden för fasta bulklast (IMSBC-koden) och om tillämpningen av IMSBC-koden (/),
- 30) lagen om ändring av luftfartslagen (/),
- 31) lagen om ändring av 23 § i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (/),
- 32) lagen om ändring av 59 och 108 a § i avfallslagen (/),
- 33) lagen om ändring av lagen om tillsynsavgift för besiktningsverksamheten (/),
- 34) lagen om ändring av 6 § i containerlagen (/),
- 35) lagen om ändring av lagen om förarexamensverksamhet (/),
- 36) lagen om ändring av lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (/),
- 37) lagen om ändring av 13 och 14 § i lagen om fartygsapotek (/),
- 38) lagen om ändring av lagen om marin utrustning (/),
- 39) lagen om ändring av lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (/),
- 40) lagen om ändring av lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (/),
- 41) lagen om ändring av lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (/),
- 42) lagen om ändring av lagen om flygplatsnät och flygplatsavgifter (/),
- 43) lagen om ändring av lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (/),
- 44) lagen om ändring av lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (/),
- 45) lagen om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar (/),
- 46) lagen om ändring av lagen om trafiksäkerhetsavgift (/),

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 47) lagen om ändring av 5 § i lagen om Trafikskyddet (/),
- 48) lagen om ändring av trafikförsäkringslagen (/),
- 49) lagen om ändring av lagen om transportservice (/),
- 50) lagen om ändring av lagen om distribution av alternativa trafikbränslen (/),
- 51) lagen om ändring av lotsningslagen (/),
- 52) lagen om ändring av lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik (/),
- 53) lagen om ändring av lagen om passagerarfartygs personlistor (/),
- 54) lagen om ändring av 24 § i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (/),
- 55) lagen om ändring av miljöskyddslagen för sjöfarten (/),
- 56) lagen om ändring av sjölagen (/),
- 57) lagen om ändring av 3 och 17 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (/),
- 58) lagen om ändring av sjöräddningslagen (/),
- 59) lagen om ändring av 12 a § i lagen om punktskatt på flytande bränslen (/),
- 60) lagen om ändring av 4 och 98 § i lagen om tryckbärande anordningar (/),
- 61) lagen om ändring av bränsleavgiftslagen (/),
- 62) lagen om ändring av postlagen (/),
- 63) lagen om ändring av banlagen (/),
- 64) lagen om upphävande av banskattelagen (/),
- 65) lagen om ändring av 3 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget (/),
- 66) lagen om ändring av 3 § i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (/),
- 67) lagen om ändring av 27 och 28 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (/),
- 68) lagen om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (/),
- 69) lagen om ändring av lagen om driftskompatibilitet för elektroniska vägtullsystem (/),
- 70) lagen om ändring av lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet (/),
- 71) lagen om ändring av 74 § i inkomstskattelagen (/),
- 72) lagen om ändring av lagen om transport av farliga ämnen (/),
- 73) lagen om ändring av 5 § i lagen om varningsmeddelanden (/),
- 74) lagen om ändring av lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (/),
- 75) lagen om ändring av 3 och 4 § i lagen om statens televisions- och radiofond (/),
- 76) lagen om ändring av 7 § i statstjänstemannalagen (/),
- 77) lagen om ändring av lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur (/),
- 78) lagen om ändring av 35 § i lagen om vattentjänster (/),
- 79) lagen om ändring av lagen om registrering av farkoster (/),
- 80) lagen om ändring av sjötrafiklagen (/),
- 81) lagen om ändring av lagen om farledsavgift (/),
- 82) lagen om ändring av lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (/),
- 83) lagen om ändring av miljöskyddslagen (/),
- 84) lagen om ändring av 5 § i oljeskyddsfonden (/),
- 85) lagen om ändring av vägtrafiklagen (/).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 §

Författningar som upphävs

Genom denna lag upphävs den 1 januari 2019

- 1) lagen om Trafiksäkerhetsverket (863/2009),
- 2) lagen om kommunikationsförvaltningen (625/2001),
- 3) statsrådets förordning om Trafiksäkerhetsverket (865/2009), och
- 4) statsrådets förordning om kommunikationsförvaltningen (60/2004).

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om överföringen av de uppgifter som anges i de lagar som nämns i 1 §. I fråga om omständigheterna i samband med överföringen av uppgifter gäller dessutom vad som föreskrivs särskilt.

4 §

Övergångsbestämmelser som gäller Transport- och kommunikationsverkets uppgifter

En sådan uppgift inom det uppgiftsområde som avses i 2 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket som enligt bestämmelser någon annanstans i lagstiftningen ska skötas av Trafiksäkerhetsverket, Kommunikationsverket, Trafikverket, Luftfartsförvaltningen, Teleförvaltningscentralen, Bilregistercentralen, Fordonsförvaltningscentralen, Järnvägsverket, Sjöfartsverket eller länsstyrelsen, ska övergå på Transport- och kommunikationsverket den 1 januari 2019 i enlighet med denna lag.

5 §

Övergångsbestämmelser som gäller Trafikledsverkets uppgifter

En sådan uppgift inom det uppgiftsområde som avses i 2 § i lagen om ändring av lagen om Trafikverket som enligt bestämmelser någon annanstans i lagstiftningen ska skötas av Trafikverket, närings-, trafik- och miljöcentralerna, närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, Sjöfartsverket, Banförvaltningscentralen, Vägförvaltningen eller länsstyrelsen, ska övergå på Trafikledsverket den 1 januari 2019 i enlighet med denna lag.

6 §

Ställningen för den personal som överförs

Den personal i tjänste- och arbetsavtalsförhållande som sköter de i 4 § avsedda uppgifter som överförs från Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket och Kommunikationsverket till Transport- och

Betänkande KoUB 21/2018 rd

kommunikationsverket samt motsvarande tjänster och uppgifter som sköts i arbetsavtalsförhållande övergår vid ikraftträdandet av denna lag till Transport- och kommunikationsverket. Den personal i arbetsavtalsförhållande som sköter uppgifter som överförs från Trafikverket övergår vid ikraftträdandet av denna lag till anställning i tjänsteförhållande vid Transport- och kommunikationsverket. Visstidsanställda överförs till Transport- och kommunikationsverket för den tid som deras anställningsförhållande varar.

Bestämmelser om ställningen för den personal som är anställd i tjänsteförhållande finns i 5 a—5 c § i statstjänstemannalagen (750/1994).

En person som står i arbetsavtalsförhållande till Trafikverket kan överföras utan hans eller hennes samtycke, om personen överförs inom eller till hans eller hennes pendlingsregion. Med pendlingsregion avses ett område enligt 1 kap. 9 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012). På arbetsavtalsförhållandets anställningsvillkor tillämpas till övriga delar vad som avtalas i kollektivavtal eller föreskrivs i lag.

Anställningsförhållandet för den personal som överförs anses med avseende på anställningsförmånerna ha fortgått hos staten utan avbrott.

Den personal i tjänste- och arbetsavtalsförhållande vid Trafikverket som sköter de i 5 § avsedda uppgifter som överförs till Trafikledsverket samt motsvarande tjänster och uppgifter som sköts i arbetsavtalsförhållande övergår vid ikraftträdandet av denna lag till Trafikledsverket. Visstidsanställda fortsätter arbetet för den tid som deras anställningsförhållande varar.

7 §

Övergångsbestämmelser som gäller anhängiga ärenden och avtal samt rättigheter och skyldigheter i anslutning till dem

Transport- och kommunikationsverket övertar Trafiksäkerhetsverkets och Kommunikationsverkets verksamhet. De ärenden som är anhängiga samt avtal och förbindelser som ingåtts vid Trafiksäkerhetsverket och Kommunikationsverket samt inom de uppgiftsområden som överförs från Trafikverket till Transport- och kommunikationsverket, liksom de rättigheter och skyldigheter som följer av dem, övergår på Transport- och kommunikationsverket den 1 januari 2019.

8 §

Föreskrifter, tillstånd och beslut

De föreskrifter som Trafiksäkerhetsverket, Kommunikationsverket och Trafikverket har meddelat med stöd av de ursprungliga och ändrade lagar som avses i 1 § 3—86 punkten ska förbli i kraft tills något annat föreskrivs eller bestäms.

De tillstånd och beslut som Trafiksäkerhetsverket, Kommunikationsverket och Trafikverket har meddelat med stöd av de ursprungliga och ändrade lagar som avses i 1 § 3—86 punkten ska förbli i kraft på de villkor som anges i dem.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

Vissa administrativa arrangemang vid Transport- och kommunikationsverket

Kommunikationsministeriet får vid kommunikationsministeriet inrätta tjänsten som generaldirektör för Transport- och kommunikationsverket från och med den 1 november 2018. Tjänsten övergår den 1 januari 2019 till Transport- och kommunikationsverket.

Trafiksäkerhetsverket och Kommunikationsverket ska tillsammans och efter utnämningen av Transport- och kommunikationsverkets generaldirektör under dennes ledning bereda arbetsordningen för det nya verket och organisera förvaltningstjänster och andra stödtjänster så att Transport- och kommunikationsverket kan inleda sin verksamhet den 1 januari 2019.

~~10 §~~

~~*Övergångsbestämmelser om styrningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna*~~

~~Trafikledsverket ska till den 31 december 2019 svara för styrningen av närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvarsområde för trafik och fördelningen av statsunderstöd för enskilda vägar.~~

~~Transport- och kommunikationsverket ska till den 31 december 2019 svara för styrningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna när det gäller ordnande av kollektivtrafik och trafik- och transportservice i skärgården.~~

10 §

Övergångsbestämmelser som gäller ändringssökande

Ändring i ett beslut som har fattats före ikraftträdandet av de lagar som nämns i 1 § söks i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av lagarna i fråga.

På handläggningen vid sökande av ändring i ärenden som är anhängiga vid domstol vid ikraftträdandet av de lagar som nämns i 1 § tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av lagarna i fråga.

Om en domstol upphäver ett beslut som har fattats före ikraftträdandet av de lagar som nämns i 1 mom. och återförvisar ärendet att i sin helhet behandlas på nytt, ska ärendet behandlas och avgöras i enlighet med de lagar som nämns i 1 §.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

4.

Lag

om ändring av körkortslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i körkortslagen (386/2011) 3, 8, 10, 15, 15 a, 16—19, 21, 25, 26, 28—31, 31 a, 32, 34—38, 40, 41, 47, 50, 52, 53, 59, 61—63 §, 65 § 4 mom., 68 a § 2 mom., 76, 78—82, 88, 95, 97, 98, 100 och 101 §,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012, 70/2015, 731/2016, 553/2017, 302/2018 och 387/2018, 8, 15, 29, 30, 76, 95 och 100 § sådana de lyder i lag 70/2015, 10 § sådan den lyder i lagarna 70/2015, 302/2018 och 387/2018, 15 a § sådan den lyder i lagarna 731/2016 och 387/2018, 16, 25, 26, 62 och 88 § sådana de lyder i lagarna 70/2015 och 387/2018, 17 och 18 § sådana de lyder delvis ändrade i lagarna 70/2015 och 387/2018, 21, 34—38, 40, 41, 47, 50, 52, 53, 63, 80—82 och 97 § sådana de lyder i lag 387/2018, 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 70/2015 och 363/2016, 31 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012 och 387/2018, 31 a § sådan den lyder i lagarna 1081/2012 och 70/2015, 32 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 999/2016, 59 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012, 70/2015 och 302/2018, 61 § sådan den lyder i lag 67/2018, 65 § 4 mom. sådant det lyder i lag 302/2018, 68 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 731/2016, 78 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012, 70/2015 och 387/2018, 79 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 387/2018, ~~88 § sådan den lyder i lagarna 70/2015 och 387/2018~~, 98 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 70/2015 samt 101 § sådan den lyder i lag 302/2018, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *körträffsinnehavare* den som har ett giltigt körkort eller intyg över godkänd förarexamen,
- 4) *förarexamensmottagare* tjänsteleverantör som Transport- och kommunikationsverket har ingått avtal med om förarexamensverksamhet enligt lagen om förarexamensverksamhet (535/1998) eller Transport- och kommunikationsverket, om det självt sköter verksamheten,
- 5) *vanlig vistelseort* den plats där en person normalt bor, dvs. under minst 185 dagar varje kalenderår, till följd av personlig och yrkesmässig anknytning eller, om personen saknar yrkesmässig anknytning, till följd av en personlig anknytning som präglas av nära band mellan personen och den plats där personen bor, men inte till följd av studier vid universitet eller någon annan utbildningsanstalt; för en person som har den yrkesmässiga anknytningen till en annan plats än den personliga anknytningen och som därför omväxlande bor i två eller flera stater ska den vanliga vistelseorten anses vara den plats som han eller hon har personlig anknytning till, under förutsättning att personen med regelbundna mellanrum återvänder dit eller bor i en annan stat för att genomföra en tidsbegränsad arbetsuppgift,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6) *yrkeskompetens för förare* yrkeskompetens för lastbils- och bussförare enligt II avd. 3 kap. 4 § i lagen om transportservice (320/2017), med *grundläggande yrkeskompetens* grundläggande yrkeskompetens för lastbils- och bussförare enligt det kapitlet och med *yrkesinriktad grundexamen för bussförare* grundexamen enligt II avd. 3 kap. 5 § 3 mom. i den lagen,

7) *körkort och körkortstillstånd i grupp 1* körkort eller körkortstillstånd där en eller flera av körkortskategorierna i gruppen ingår och med *förare i grupp 1* förare med körkort som avses i denna punkt,

8) *körkort och körkortstillstånd i grupp 2* körkort eller körkortstillstånd där det utöver en eller flera kategorier i grupp 1 ingår en eller flera körkortskategorier i grupp 2 och med *förare i grupp 2* förare som har körkort för kategorier i både grupp 1 och grupp 2 och för vilka de medicinska kraven och giltighetstiden för körkortet följer kraven i grupp 2,

9) *tillstånd att driva bilskola inom grupp 1* tillstånd att driva bilskola som ger rätt att ordna förarutbildning för körkortskategorierna i grupp 1 och med *tillstånd att driva bilskola inom grupp 2* tillstånd att driva bilskola som ger rätt att ordna förarutbildning för körkortskategorierna i grupp 2,

10) *inrättning som utbildar trafiklärare* utbildningsanordnare som har av undervisnings- och kulturministeriet beviljat tillstånd att ordna examina och utbildning enligt 23 § i lagen om yrkesutbildning (531/2017) och som ger utbildning för specialyrkesexamen för trafiklärare,

11) *fordonets totalvikt* fordonets totalvikt enligt registret och har uppgetts i registreringsintyget, eller om fordonet inte behöver registreras, dess faktiska totalvikt och med den totala vikten på fordonen i kombinationen definierad på samma sätt,

12) *alkolås* en i lagen om alkolås (730/2016) avsedd anordning som hindrar att ett fordon startar och vars användning kan vara förenad med en påföljd för rattfylleri eller ett läkarutlåtande om huruvida kraven på förarens hälsotillstånd har uppfyllts,

13) *två- eller trehjuliga fordon i kategori AM* två- eller trehjuliga fordon enligt artikel 4.2 a och b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar, med *lätta fyrhjulingar* fyrhjulingar enligt artikel 4.2 f i den förordningen, med *motorcyklar i kategorierna A1, A2 och A* motorcyklar enligt artikel 4.2 c och d i den förordningen och med *trehjulingar* trehjulingar enligt artikel 4.2 e i den förordningen,

14) *läkarintyg och läkarutlåtande* ett utlåtande om huruvida de medicinska kraven uppfylls vilket getts utifrån en bedömning av förarens hälsotillstånd som gjorts med stöd av denna lag, med *optikerutlåtande* ett utlåtande om huruvida kraven på synförmåga uppfylls vilket getts med stöd av denna lag och som är avsett att användas i stället för en kontroll i samband med trafikövervakningen och med *sökandens hälsodeklaration* en försäkran att sökanden inte känner till några hinder för uppfyllande av de medicinska kraven,

15) *alkolåsövervakad körrätt* sådan körrätt som övervakas med alkolås och som meddelas personer som har gjort sig skyldiga till rattfylleri,

16) *den övervakade* en person för vilken alkolåsövervakad körrätt har meddelats.

8 §

Behörighet i anslutning till körkort, körkortstillstånd och vissa andra tillstånd

Transport- och kommunikationsverket beviljar körkort, körkortstillstånd, undervisningstillstånd, övningstillstånd för motorcykel och trafiklärartillstånd, förnyar körkort och trafiklärartill-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

stånd samt fastställer internationellt körkort. Transport- och kommunikationsverket lämnar ut dupletter av körkort och av andra tillstånd samt återkallar körkortstillstånd.

Polisen meddelar körförbud, temporärt körförbud och andra påföljder samt återkallar tillstånd enligt denna paragraf med undantag av körkortstillstånd. Polisen svarar för övervakningen av körrättsinnehavares körförmåga och hälsotillstånd och kan i anslutning därtill besluta om åtgärder som föranleds av övervakningen på det sätt som föreskrivs särskilt i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket kan besluta att ett körkort som visas upp i samband med ansökan om körkortstillstånd eller körkort ska tas om hand för undersökning av dess äkthet, om körkortet misstänks vara förfalskat.

10 §

Bilagor till ansökan

Till ansökan ska fogas

1) ett högst sex månader gammalt läkarutlåtande och dessutom ett utlåtande av en specialistläkare, om ett sådant behövs för att behandla ansökan utifrån läkarutlåtandet eller annars av en orsak som kommit till Transport- och kommunikationsverkets kännedom,

2) ett fotografi av sökanden som uppfyller kraven på passfoto, med undantag av kravet att fotografiet får vara högst sex månader gammalt, om inte ett sådant fotografi används i körkortet som tidigare har registrerats i trafik- och transportregistret eller om fotografiet enligt 31 § inte behöver bifogas ansökan,

3) sökandens namnteckningsprov, som ska kunna digitaliseras, om inte ett namnteckningsprov som registrerats tidigare i trafik- och transportregistret används i körkortet,

4) information om huruvida sökanden har körkort beviljat i någon annan EU- eller EES-stat och en försäkran om att han eller hon inte har körförbud eller hans eller hennes körkort inte har begränsats, omhändertagits eller för viss tid återkallats i någon annan EU- eller EES-stat,

5) sådana upplysningar från en myndighet, arbetsgivaren, utbildningsanordnaren eller någon annan motsvarande aktör som gäller grunderna för att bevilja körkort och hur behövt ett körkort är i arbetet, om ansökan gäller körkort för körning enligt 5 § 4 mom.

Läkarutlåtande eller utlåtande av en specialistläkare enligt 1 mom. 1 punkten krävs dock inte om det inte behövs till följd av ett läkarutlåtande eller annars av en orsak som kommit till Transport- och kommunikationsverkets kännedom, om

1) sökanden har giltigt körkort i den grupp som ansökan avser och inget annat följer av bestämmelserna om förnyelse av körkort,

2) sökanden högst tre år tidigare vid beväringstjänst inom försvarsmakten har avlagt förarexamen i den kategori som ansökan avser,

3) sökanden har giltigt körkort från någon annan EU- eller EES-stat i den kategori som ansökan avser och inget annat följer av bestämmelserna om förnyelse av körkort,

4) ansökan gäller det första körkortet i grupp 1 och sökanden lämnar en hälsodeklaration.

I läkarutlåtandet ska det vid bedömningen av huruvida de medicinska kraven är uppfyllda beaktas särskilt hur stigande ålder inverkar på förarens hälsotillstånd och uppfyllande av de medicinska kraven, om den som ansöker om körkortstillstånd i grupp 1 har fyllt 70 år och den som ansöker om körkortstillstånd i grupp 2 har fyllt 68 år.

Den som ger upplysningar enligt 1 mom. 5 punkten ska enligt bestämmelserna om inlämnande av ansökan i 8 c § 1 mom. underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana föränd-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ringar i arbetsuppgifterna som har samband med upplysningarna. Närmare bestämmelser om kraven i anslutning till de upplysningar som ska lämnas enligt 1 mom. 5 punkten och, vid behov, om andra krav enligt 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med avvikelse från 2 mom. 3 punkten ska ett läkarutlåtande dock visas upp, om innehavaren av ett körkort i grupp 2 har fyllt 45 år och det har gått minst 5 år sedan körkortet beviljades eller om körkortsinnehavaren har fyllt 70 år och det har gått minst 5 år sedan ett körkort i grupp 1 beviljades eller minst 2 år sedan ett körkort i grupp 2 beviljades.

15 §

Återkallelse av körkortstillstånd

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett körkortstillstånd, om mottagaren inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av körkortstillstånd. Körkortstillståndet återkallas dock inte om polisen har meddelat innehavaren körförbud. Har körrätten för någon kategori i körkortstillståndet börjat gälla, ska tillståndet återkallas till den del körrätten ännu inte har börjat gälla.

15 a §

Ändring av körkortskategori

Polisen kan ändra körkortskategorin till den kategori som körrättsinnehavaren uppfyller förutsättningarna för, om innehavaren inte längre uppfyller de förutsättningar för körkortstillstånd som motsvarar körrättskategorin eller motsvarande krav på ålder.

Ändrad körrätt enligt 1 mom. ska återställas, om körrättsinnehavaren visar för polisen att han eller hon åter uppfyller förutsättningarna för körrätt och polisen återlämnar det körkort som motsvarar körrätten och som är i polisens besittning.

Innehavaren av ändrad körrätt ska överlämna sitt körkort till polisen och ansöka om ett körkort som motsvarar den nya kategorin hos Transport- och kommunikationsverket. Polisen kan utfärda ett temporärt körkort om inget annat körkort lämnas ut.

16 §

Villkor och begränsningar i körkort

Till ett körkortstillstånd och ett körkort kan utöver villkor och begränsningar enligt 5 § 2—4 mom., 68 a § 2 mom. och 97 § 3 mom. också fogas ett villkor om att

1) körrättsinnehavaren vid körning ska använda glasögon eller andra korrigeringar, hörrapparat, alkolås eller protes eller andra ortopediska hjälpmedel, om han eller hon bara genom att använda dem uppfyller föreskrivna medicinska krav eller kan köra ett fordon,

2) det i ett fordon som körs av körrättsinnehavaren ska finnas automatväxel, om inte något annat följer av 7 § 6 mom., eller särskilda manöverorgan godkända av förarexamensmottagaren som innehavaren har använt vid körprovet eller manöverprovet för förarexamen eller vid ett prov på körförmåga som polisen förordnat och därigenom visat att han eller hon kan köra fordonet,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) körrättsinnehavaren inom utsatt tid ska lämna in ett intyg av en läkare eller en specialistläkare till polisen.

Transport- och kommunikationsverket beslutar om villkoren och begränsningarna. Polisen fattar beslut i fråga om ett villkor eller en begränsning eller en ändring som beror på en åtgärd som hör till polisens behörighet med stöd av denna lag. Förarexamensmottagaren uppställer ett villkor eller en begränsning enligt 1 mom. 2 punkten utifrån det fordon som använts i körprovet, manöverprovet eller provet på körförmåga.

Med undantag för villkor som avses 1 mom. 3 punkten och 97 § 3 mom. ska villkoren och begränsningarna antecknas på körkortet i anslutning till den körkortskategori som villkoret eller begränsningen gäller.

17 §

Medicinska krav för körkort i grupp 1

För att få körkortstillstånd för kategorierna i grupp 1 ska följande medicinska krav uppfyllas:

1) den som ansöker om körkortstillstånd ska, om nödvändigt med korrigering linser, ha en binokulär synskärpa på minst 0,5 för båda ögonen tillsammans; den som ansöker om körkortstillstånd och är helt blind på ett öga eller endast använder det ena ögat för att se ska ha en synskärpa på minst 0,5 och ska ha haft denna monokulära syn tillräckligt länge för att ha vant sig vid den,

2) sökandens synfält ska uppfylla minimikraven på synfält i bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort, nedan **körkortsdirektivet**, så att synfältet inte i någon väsentlig grad försämrar hans eller hennes förmåga att riskfritt köra ett fordon som hör till denna grupp,

3) sökanden får inte ha något men, någon sjukdom eller någon kroppsskada som nämns i bilaga III till körkortsdirektivet och som i väsentlig grad försämrar hans eller hennes förmåga att köra ett fordon i den kategori som avses i detta moment eller, om sökanden har ett men, en sjukdom eller en kroppsskada som påverkar körförmågan, får detta inte i någon väsentlig grad försämma förmågan att köra ett fordon utrustat med automatväxel, alkolås eller särskilda manöverorgan.

En specialistläkare får av särskilda skäl i sitt utlåtande avvika från körkortsdirektivets minimikrav på synfält enligt 1 mom. 2 punkten och anse att de medicinska kraven är uppfyllda, om kraven enligt bilaga III till körkortsdirektivet är uppfyllda i övrigt och ett körprov som avläggs vid behov talar för det. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten uppfylls och om undantag från kraven på synfält samt om hur övriga medicinska krav enligt 1 mom. 3 punkten uppfylls. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de kontroller som ska göras för att undersöka om de medicinska kraven är uppfyllda och för att bedöma förarens hälsa och om innehållet i kontrollerna så att kraven i körkortsdirektivet och kraven på trafiksäkerhet uppfylls.

18 §

Medicinska krav för körkort i grupp 2

För att få körkortstillstånd för kategorierna i grupp 2 ska följande medicinska krav uppfyllas:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) den som ansöker om körkortstillstånd ska ha en synskärpa på minst 0,8 på ett öga och minst 0,1 på det andra ögat, vid behov genom korrigerande med linser som har en styrka på högst +8 dioptrier,

2) synfältet i vardera ögat hos sökanden ska uppfylla minimikraven på synfält i bilaga III till körkortsdirektivet, så att synfältet inte i någon väsentlig grad försämrar hans eller hennes förmåga att riskfritt köra ett fordon som hör till denna grupp,

3) sökanden ska, vid behov med hörapparat, åtminstone på ett öra uppfatta normal konversationsstämma på fyra meters avstånd,

4) sökanden får inte ha något men, någon sjukdom eller någon kroppsskada som nämns i bilaga III till körkortsdirektivet och som i väsentlig grad försämrar hans eller hennes förmåga att köra ett fordon i den kategori som avses i detta moment eller, om sökanden har ett men, en sjukdom eller en kroppsskada som påverkar körförmågan, får detta inte i någon väsentlig grad försämma förmågan att köra ett fordon utrustat med automatväxel, alkolås eller särskilda manöverorgan.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur kraven på **synfält** enligt 1 mom. 2 punkten och övriga medicinska krav enligt 4 punkten uppfylls samt om de kontroller som ska göras för att undersöka om de medicinska kraven är uppfyllda och för att bedöma förarens hälsa och om innehållet i kontrollerna så att kraven i körkortsdirektivet och kraven på trafiksäkerhet uppfylls.

Hörselkravet enligt 1 mom. 3 punkten är inget hinder för att använda hörselskydd i fordon i kategorierna C1 och C, om det är nödvändigt enligt arbetarskyddsbestämmelserna för arbetstagaren.

19 §

Prov på körförmåga

Polisen har rätt att förordna att ett sådant intyg ska lämnas in över prov på körförmåga som visar hur en sjukdom, ett men eller en kroppsskada enligt 17 § 1 mom. 3 punkten och 18 § 1 mom. 4 punkten påverkar körningen och över eventuella manöverorgan som därför kan behövas.

Provet ska avläggas för förarexamensmottagaren med ett fordon i den kategori som körkortet eller förarexamen avser. Närmare föreskrifter om hur prov på körförmåga ska genomföras får meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

21 §

Anmälan om förarens hälsotillstånd

Trots sekretessbestämmelserna ska en läkare göra en anmälan till polisen, om han eller hon konstaterar att den som ansöker om körkortstillstånd eller en körrättsinnehavare inte längre uppfyller de medicinska krav som anges i 17 eller 18 § på grund av att personen fortgående använder berusningsmedel eller på grund av att hälsotillståndet försämrats och försämringen inte är endast tillfällig.

Trots sekretessbestämmelserna har en sjukskötare och hälsovårdare rätt att göra en anmälan till polisen om att den som ansöker om körkortstillstånd eller en körrättsinnehavare inte längre uppfyller de medicinska krav som anges i 17 eller 18 § på grund av att personen fortgående använder berusningsmedel.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Innan en anmälan enligt 1 eller 2 mom. görs ska patienten informeras om skyldigheten eller rätten att göra en anmälan och upplysas om hur körförmågan påverkas av hälsotillståndet.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. får bara innehålla

- 1) uppgift om att personen inte uppfyller de medicinska kraven för körkortstillstånd,
- 2) uppgift om andra åtgärder som läkaren, sjukskötaren eller hälsovårdaren föreslår för att närmare utreda personens hälsotillstånd och hur det påverkar körförmågan.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om läkares anmälningsplikt gäller också optiker vid kontroll enligt 20 § av synförmågan i samband med trafikövervakning.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om anmälan.

25 §

Hinder för att lämna ut körkort

Ett körkort får inte lämnas ut om

- 1) körkortstillståndet har återkallats,
- 2) det efter beviljat körkortstillstånd kommer fram omständigheter som hindrar att tillstånd beviljas,
- 3) den som har körkortstillstånd har meddelats körförbud eller temporärt körförbud.

Om sökanden redan har ett i Finland, inbegripet Åland, eller i utlandet utfärdat körkort ska han eller hon återlämna det när ett nytt körkort lämnas ut, om inte något annat föreskrivs. Om körkortet inte kan återlämnas på grund av att det har stulits, förstörts eller försvunnit, ska det lämnas en redogörelse för detta. Om körkortet senare kommer till rätta, ska det återlämnas till Transport- och kommunikationsverket.

26 §

Utlämnande av körkort

Körkortet sänds till sökanden per post. Transport- och kommunikationsverket lämnar ut körkortet, om det inte kan skickas per post på grund av att myndigheten måste få sökandens gamla körkort eller av någon annan orsak som hänför sig till dokumentssäkerhet eller till utförande av någon uppgift enligt denna lag. Närmare bestämmelser om hinder för att sända körkort per post, förfarandet vid postning och andra krav på postningen samt återlämnande av sökandens gamla körkort till myndigheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om ett körkort utfärdat i någon annan EU- eller EES-stat återlämnas när ett körkort lämnas ut, ska det återlämnas till utfärdaren och skälen för detta anges.

Närmare bestämmelser om bevarande av ett återlämnat körkort och om återlämnande av ett körkort som avses i 2 mom. till utfärdaren vid utlämnande av körkort får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

28 §

Duplett av körkort

En innehavare av ett körkort kan få en duplett av körkortet, om kraven i 12 § 1 mom. 2 och 3 punkten uppfylls och körkortet har beviljats i Finland. En duplett kan dock med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 punkten utfärdas, om innehavaren av körkortet har sin vanliga vistelseort i någon annan stat än en EU- eller EES-stat.

Ansökan om duplett av körkort ska göras om

- 1) körkortet har förkommit, förstörts eller blivit stulet,
- 2) innehavaren inte längre kan identifieras på fotografiet,
- 3) innehavaren har bytt namn eller fått ny personbeteckning,
- 4) körkortet är så förstört att det inte går att läsa utan svårigheter.

I ansökan ska uppges orsaken till att man ansöker om en duplett och till ansökan ska vid behov fogas fotografi och namnteckningsprov. Om ett förkommet eller stulet körkort senare hittas, ska det överlämnas till Transport- och kommunikationsverket. När det behövs ska innehavaren lägga fram en tillförlitlig redogörelse för en namnändring eller en ny personbeteckning. Ansökan ska göras senast tre månader efter ändringen.

Dupletten är giltig till samma datum som det körkort som ligger till grund för utfärdandet av dupletten, om giltighetstiden för det körkort som ligger till grund för utfärdandet av dupletten motsvarar de tider som avses i 22 §.

Bestämmelserna i 25 § gäller också utlämnande av dupletter. Dupletten får förstöras, om den inte har lämnats ut inom ett år från ansökan. Närmare bestämmelser om utlämnande och förstörande av dupletter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Temporärt körkort

Av särskilda skäl kan Transport- och kommunikationsverket lämna ut ett temporärt körkort som motsvarar körkortstillståndet eller någon kategori i tillståndet, om förutsättningarna för att lämna ut körkort uppfylls och inget annat motsvarande körkort lämnas ut. Temporärt körkort får lämnas ut också om nytt körkortstillstånd inte krävs eller om ansökan gäller duplett av körkort.

Polisen kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. utfärda ett temporärt körkort i samband med en åtgärd som hör till polisens behörighet enligt denna lag, om körrättens uppkomst eller dess fortsatta giltighet kräver det.

Temporärt körkort utfärdas för högst tre månader och det gäller endast i Finland, om inte något annat följer av internationella avtal. Ett temporärt körkort får inte lämnas ut till någon som har ansökt om tillfälligt körkort.

Formuläret för blanketten för temporärt körkort fastställs av Transport- och kommunikationsverket. Om det inte finns något fotografi av innehavaren på körkortet, ska innehavaren vid körning medföra en giltig och tillförlitlig identitetshandling. Det temporära körkortet ska återlämnas när det nya körkortet eller dupletten lämnas ut.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

30 §

När körkortstillstånd och andra tillstånd förfaller samt förstörande av körkort

Ett körkortstillstånd förfaller två år efter den dag då det beviljades till den del ett körkort eller ett temporärt körkort som motsvarar den kategori som antecknats i tillståndet inte har lämnats ut.

Transport- och kommunikationsverket får förstöra ett körkort om det inte har lämnats ut inom tre år från det att körkortstillstånd beviljades. Ett tidigare körkort som återlämnas samtidigt som ett körkort lämnas ut kan förstöras om inte något annat föreskrivs i 26 § eller 6 kap.

Om ett körkortstillstånd har förfallit, ska sökanden ansöka om nytt tillstånd och visa att förutsättningarna uppfylls. Närmare bestämmelser om förstörande av körkort får utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Körkortskrav

Körkortet ska överensstämma med körkortsmodellen enligt artikel 1.1 i körkortsdirektivet. Närmare bestämmelser om körkortskraven och informationen på körkortet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Kategorierna för körkortstillstånd antecknas på körkortet. Villkor, begränsningar och andra upplysningar som rör körkortet antecknas i kodad form. Närmare bestämmelser om koder och användningen av dem får utfärdas genom förordning av statsrådet. Vid ansökan om körkortstillstånd eller förnyelse av körkort ska ett nytt fotografi bifogas, om det fotografi som finns i myndigheternas register är mer än 15 år gammalt.

Transport- och kommunikationsverket svarar för att körkort tillverkas och levereras för att lämnas ut enligt 26 §. Det svarar också för tillverkning och leverans av övriga tillstånd och intyg som avses i denna lag, om inte något annat föreskrivs särskilt.

Körkortsbestämmelserna i denna paragraf gäller inte ett temporärt, tillfälligt eller internationellt körkort.

31 a §

Serviceuppgifter som gäller körkort och andra tillstånd

Transport- och kommunikationsverket kan sköta de uppgifter som avses i 31 § 3 mom. genom att skaffa service för uppgifterna från en privat eller offentlig serviceproducent. Verket kan förena sådana uppgifter med uppgifter vid mottagandet av körkort som återsänds av dem som får körkort. Detta moment kan även tillämpas på andra tillstånd som avses i denna lag. Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas när servicen produceras utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över serviceproducentens verksamhet. Verket ska med iakttagande av 8 b § avtala med serviceproducenten om serviceuppgifternas omfattning och andra krav på serviceuppgifterna så att kraven på god förvaltning uppfylls. Serviceproducenten ska vara tillförlitlig och ha sådan teknisk, ekonomisk och operativ beredskap som

Betänkande KoUB 21/2018 rd

krävs för att sköta uppgifterna och beredskap att sörja för den datasäkerhet som uppgifterna förutsätter.

De personuppgifter som behandlas när uppgifter som avses i denna paragraf fullgörs är sekretessbelagda. På behandlingen av personuppgifter tillämpas Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*). När serviceproducenten och dennes anställda sköter dessa uppgifter ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen ~~(412/1974)~~.

32 §

Skyldighet att medföra och visa upp körkort och andra tillstånd eller intyg

Körkort, temporärt körkort, tillfälligt körkort, internationellt körkort, undervisningstillstånd, övningstillstånd för motorcykel, förarbevis för moped utfärdat i någon annan EU- eller EES-stat än Finland, trafiklärartillstånd, tillstånd för undervisningspraktik och intyg över förarexamen ska medföras vid körning och på anmodan visas upp för en polisman, för en tullman eller gränsbevakningsman som fullgör tjänsteåligganden som hänför sig till trafikövervakning eller för en tjänsteman enligt 97 § i vägtrafiklagen som kommunikationsministeriet eller Transport- och kommunikationsverket har förordnat att övervaka trafiken.

Om föraren inte medför körkort, men hans eller hennes identitet har fastställts och det inte finns anledning att anta att han eller hon saknar kör rätt, kan en polisman låta färden fortsätta. Föraren kan då förpliktas att visa upp körkortet inom en viss tid hos polisen. Detsamma gäller om föraren saknar något annat av de dokument som nämns i 1 mom.

34 §

Tillståndsplikt för körundervisning och övningskörning

För att ge körundervisning och handleda övningskörning i trafiken för körkort krävs tillstånd av Transport- och kommunikationsverket (*undervisningstillstånd*). Bestämmelserna om körundervisning gäller också undervisning i manövrering, om inte annat föreskrivs.

För att få driva bilskola krävs tillstånd av Transport- och kommunikationsverket (*tillstånd att driva bilskola*). Tillstånd att driva bilskola krävs också för att ge yrkesmässig eller kommersiell körundervisning eller handledning av övningskörning för körkort. Undervisningstillstånd medför rätt att ge annan än kommersiell eller yrkesmässig körundervisning och handledning av övningskörning för körkort.

Övningskörning med motorcykel för motorcykelkörkort får ske med tillstånd av Transport- och kommunikationsverket (*övningstillstånd för motorcykel*).

Utbildningskrav för körkort i grupp 1

En person som avlägger körkort i grupp 1 och som inte redan har ett körkort i denna grupp ska oberoende av körkortskategori få utbildning som ger baskunskaper om trafiksystemet, samspelet och riskerna i trafiken, faktorer som hänför sig till säkerheten för olika kategorier av trafikanter, ansvar och skyldigheter som hänför sig till framförandet av motordrivna fordon samt andra krav på en körstil som är säker och tar hänsyn till miljön. Utbildningen får ges i form av teoriutbildning.

En person som avlägger körkort för bil i kategori B ska före förarexamen få utbildning som förbättrar hans eller hennes färdigheter att köra under svåra förhållanden och även i övrigt stöder en säker och ansvarsfull körstil som följer reglerna. Utbildningen ska särskilt stärka färdigheterna att upptäcka och undvika farliga situationer och faktorer som kan öka olycksrisken genom att de försämrar förarens körförmåga. Utbildningen ska innefatta undervisning i att identifiera särdragen hos och riskerna med körning i mörker och halt väglag, såsom hur en hal vägyta påverkar kontrollen över fordonet samt i hur körhastighet, avstånd till fordonet framför och korrekta observationer påverkar förarens möjligheter att reagera och hur hastigheten påverkar bromssträckan och kontrollen över fordonet. Körundervisningen i halt väglag kan också ordnas som prov på och träning av körning på övningsbana eller något annat motsvarande område som inte används för allmän trafik. Utbildningen ska ta åtta timmar och innefatta teoriundervisning och körundervisning, som delvis får ske med simulator.

Ett villkor för det första körkortet för motorcykel och för körkort för bil i kategori B är att den som avlägger körkortet har fått körundervisning.

Körkortskategorin för motorcykel kan höjas till följande kategori genom att den som ansöker om höjningen genomgår utbildning eller avlägger körprov, om han eller hon har fått körkort för kategorin som ska höjas minst två år tidigare.

För att få ge utbildning som avses i 1, 2 och 4 mom. krävs tillstånd att driva bilskola. Med avvikelse från kravet på tillstånd att driva bilskola får **Transport-** och kommunikationsverket godkänna att sådan utbildning också ges av andra aktörer i trafiksäkerhetsbranschen som har den branschkännedom och det kunnande samt den utbildningserfarenhet som krävs för utbildningen. Utan tillstånd att driva bilskola och särskilt godkännande får utbildning som avses i 1 mom. ges i grundskolan och inom utbildning på andra stadiet i enlighet med kraven på utbildningens innehåll och genomförande. På sådana tillhandahållare av utbildning som avses i detta moment tillämpas bestämmelserna om tillsyn över bilskolor.

Närmare bestämmelser om den utbildning som avses i denna paragraf och kraven på genomförandet av den, utbildningens och körundervisningens omfattning samt undantag från tillsynen över bilskolor i fråga om i 4 mom. avsedda andra tillhandahållare av utbildning än sådana som har tillstånd att driva bilskola får utfärdas genom förordning av statsrådet. **Transport-** och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildningens innehåll och de praktiska utbildningsarrangemangen samt föreskrifter om tillgodoräknande av utländsk utbildning som motsvarar den utbildning som avses i 2 eller 3 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

36 §

Förarutbildning för körkort i grupp 2

I förarutbildning för körkort i grupp 2 ska ingå undervisning om hur fordonet, med hänsyn till dess särskilda egenskaper, används, manövreras och körs rätt och enligt trafikreglerna i varierande trafiksituationer och trafikmiljöer på ett säkert, ekonomiskt, ekologiskt och flexibelt sätt. Utbildningen ska också innefatta den utbildning i första hjälpen som behövs för aktiva insatser på en olycksplats samt undervisning i defensivt körsätt för upptäckande och undvikande av farliga trafiksituationer.

Förarutbildningen ska innefatta teoriutbildning och körundervisning för respektive kategori och utbildningen ska följa den läroplan som **Transport-** och kommunikationsverket fastställt. Utbildningen kan ges som utbildning som kompletterar det körkort i grupp 2 eller den yrkeskompetens för lastbils- eller bussförare som den som avlägger körkortet har.

Bestämmelser om undervisningens minimimängd och närmare bestämmelser om kraven på läroplanen, yrkeskompetensen och utbildningen får utfärdas genom förordning av statsrådet. **Transport-** och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildningens innehåll och de praktiska utbildningsarrangemangen samt om tillgodoräknande av motsvarande utländsk utbildning.

37 §

Utbildning i anslutning till körförbud för nya förare samt återlämnande av körkort efter körförbud

Om en förare meddelas körförbud för trafikbrott eller återkommande trafikförseelser under två år från det att den första körrätten för bil erhöles, är ett villkor för att körkortet ska återlämnas efter att körförbudet upphört att föraren har fått efterutbildning om riskbeteende och dess inverkan på trafiksäkerheten. Bestämmelsen tillämpas också på en sådan innehavare av körrätt för motorcykel som inte har körrätt för bil, under två år efter erhållandet av den första körrätten för motorcykel. Om de övervakningstider som avses i detta moment överlappar varandra eller följer på varandra utan avbrott, betraktas övervakningstiderna som en enda övervakningsperiod.

För att körkortet ska återlämnas efter ett sådant körförbud som avses i 1 mom. krävs det att den som meddelats körförbud visar upp ett intyg över att han eller hon fått den utbildning som avses i 1 mom.

För att få ge utbildning som avses i 1 mom. krävs tillstånd att driva bilskola. **Transport-** och kommunikationsverket får godkänna att utbildningen också ges av andra aktörer i trafiksäkerhetsbranschen eller av aktörer inom andra branscher som har den kännedom om trafiksäkerhetsbranschen och det kunnande samt den utbildningserfarenhet som krävs för utbildningen. På tillsynen över utbildningen tillämpas bestämmelserna om tillsyn över bilskolor.

Närmare bestämmelser om utbildningen och dess omfattning samt bestämmelser om undantag från tillsynen över bilskolor i fråga om i 3 mom. avsedda andra tillhandahållare av utbildning än sådana som har tillstånd att driva bilskola får utfärdas genom förordning av statsrådet. **Transport-** och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildningens innehåll och de praktiska utbildningsarrangemangen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

38 §

Minimiålder för körundervisning och övningskörning

Körundervisning och övningskörning för körkort i kategori B får inledas tidigast två år och för andra kategorier tidigast sex månader innan den minimiålder som krävs uppnås. Körundervisning och övningskörning i trafiken får dock inledas först när den som avlägger körkort har fyllt 15 år.

En elev inom sådan utbildning för yrkesinriktad grundexamen som är avsedd för uppgifter som lastbils- och bussförare och som står under Utbildningsstyrelsens tillsyn får, utan krav på körkort för kategori B, det år då han eller hon fyller 16 år delta i den förarutbildning för körkort i grupp 2 som ges i samband med denna utbildning. Körundervisning i trafiken för kategori B får ges när eleven har fyllt 16 år och med lastbil eller buss när eleven har fyllt 17 år. När körundervisning med buss ges i trafiken ska eleven ha kör rätt för kategori B och när körundervisning med en fordonskombination för kategori E ges i trafiken ska eleven ha kör rätt för dragbil.

För att få inleda körundervisning och övningskörning för kategori E krävs att den som avlägger körkort har kör rätt för dragbil.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om kraven för att få inleda körundervisning och övningskörning.

40 §

Fordon och andra undervisningsredskap som används i undervisningen och vid övningskörning

Det fordon som används i körundervisningen och vid övningskörning ska uppfylla kraven på körkortskategorin och i kategori AM kraven på fordonskategorin, och det ska vid behov ha en separat pedal som inverkar på fordonets färd broms för läraren eller vid övningskörning för den som handleder övningskörningen.

I körundervisning och annan utbildning får det även användas simulatorer och andra undervisningsredskap som ska motsvara de krav som ställs på körkortskategorin. Undervisningsmaterial som används för undervisning för grupp 2 ska motsvara den läroplan som följs i undervisningen.

Om körundervisning och annan utbildning ges med hjälp av en teknisk anslutning, ska anslutningen möjliggöra en tillförlitlig identifiering av eleven och växelverkan i realtid mellan läraren och eleven under hela lektionen.

Närmare bestämmelser om fordon och andra undervisningsredskap som avses i denna paragraf och om användningen av dem i körundervisning och annan utbildning samt om undantag från pedalkravet får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om tekniska krav på andra undervisningsredskap än fordon.

41 §

Genomförandet av körundervisningen och övningskörningen

Vid körundervisning och övningskörning ansvarar läraren eller den som handleder övningskörningen, och som enligt 39 § betraktas som förare, för att den som avlägger körkort har den förmåga att manövrera fordonet och det övriga kunnande som behövs. När det första körkortet av-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

läggs och körundervisningen och övningskörningen sker med undervisningstillstånd ska intyget över genomgången utbildning enligt 35 § 1 mom. medföras vid körning och på begäran visas upp för den som avses i 32 § 1 mom.

Vid körundervisningen för kategorierna B, C1 och C ska läraren eller vid övningskörning den som handleder övningen sitta bredvid eleven. Detsamma gäller körundervisning och övningskörning med lätt fyrhjuling eller traktor, om sitsarna är placerade bredvid varandra.

Vid körundervisning och övningskörning med moped och motorcykel, traktor samt lätt fyrhjuling, där sitsarna är placerade efter varandra, ska den som avlägger körkort ha anordningar för att kunna ta emot körinstruktioner och körutrustning som skyddar föraren. Kravet på anordningar för att ta emot körinstruktioner gäller också körundervisning och övningskörning med fordon i kategori T, om det inte finns någon sits för läraren i fordonet eller om sitsarna är placerade efter varandra.

Om simulator används för körundervisning eller övningskörning och läraren inte finns i samma utrymme som den som avlägger körkort, ska undervisningen ges med hjälp av en teknisk anslutning som uppfyller de föreskrivna kraven.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om körundervisning och övningskörning med fordon, simulatorer och andra undervisningsredskap samt om anordningar som behövs för att ta emot körinstruktioner och om körutrustning för förare.

47 §

Beviljande av övningstillstånd för motorcykel

För övningstillstånd för motorcykel krävs det att

- 1) sökanden har ett giltigt körkortstillstånd,
- 2) sökanden har fått i 35 § 1 mom. avsedd utbildning i anslutning till det första körkortet och i 35 § 3 mom. avsedd körundervisning,
- 3) sökanden har avlagt teoriprovet i den berörda körkortskategorin med godkänt resultat,
- 4) sökanden har avlagt manöverprovet för motorcykel i den berörda körkortskategorin med godkänt resultat,
- 5) sökanden inte har körförbud eller temporärt körförbud och inte har haft körförbud under en tid av fem år före tillståndsbeslutet.

Bestämmelser om det samtycke av vårdnadshavaren som krävs för övningstillstånd för en person som inte fyllt 18 år finns i 46 § 2 mom.

Om sökanden i minst två år har haft körkort för motorcykel i kategorin under det körkort som ska avläggas, krävs inte det teoriprov som avses i 1 mom. 3 punkten för övningstillstånd.

I övningstillståndet ska det antecknas vem som övningskör och körkortskategorin. Övningstillstånd beviljas för högst tre månader, och det kan förenas med villkor och begränsningar. Nytt tillstånd får inte beviljas utan vägande skäl.

Närmare föreskrifter om manöverprov enligt 1 mom. 4 punkten får meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

50 §

Försökstillstånd

Transport- och kommunikationsverket får bevilja tillstånd för att ordna försök som behövs för att utveckla förarutbildningen för grupp 2. Vid försöken kan man avvika från i denna lag angivna krav på förarutbildningens omfattning och genomförande. Den förarutbildning som ges inom ramen för försök ska ha sådana mål och sådant innehåll att de elever som deltar i ett försök får de förfärdigheter som avses i denna lag och att deras rättigheter inte äventyras genom försöket. Försöken genomförs under Transport- och kommunikationsverkets tillsyn, och de ska följa den försöksplan som verket godkänt och de villkor och begränsningar som verket bestämt.

52 §

Syftet med och innehållet i förarexamen

Syftet med förarexamen är att säkerställa att den som avlägger körkort har de kunskaper och den praktiska körskicklighet som behövs för att vara en ansvarsfull förare som agerar självständigt och säkert i olika trafiksituationer med hänsyn till även sociala och ekologiska aspekter.

I förarexamen ska allsidigt bedömas förmågan att

1) framföra fordonet säkert, flexibelt och ekologiskt och utan att orsaka farliga situationer i olika trafikmiljöer och trafiksituationer i enlighet med trafikreglerna och med hänsyn till fordonets särskilda egenskaper,

2) visa ansvarighet gentemot andra trafikanter och miljön,

3) uppfatta farliga situationer i trafiken och hur hastigheten, väglaget och olika faktorer som inverkar på förarens körförmåga, såsom känslotillstånd, passagerare, användning av berusningsmedel och läkemedel, trötthet, **synförmåga** och hälsotillstånd, bidrar till ökad olycksrisk,

4) upptäcka fel och brister som väsentligt inverkar på fordonets funktionsduglighet och säkerhet och även i övrigt agera på det sätt som krävs för att undvika farliga situationer.

Förarexamina ska uppfylla minimikraven i bilaga II till körkortsdirektivet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i förarexamen.

53 §

Hur förarexamen är uppbyggd och hur den genomförs

I förarexamen ingår ett teoriprov och ett körprov. Körprovet kan innefatta ett särskilt manöverprov. I körprovet för körkort för moped ingår enbart ett manöverprov. För kategori T avläggs endast teoriprov. I en examen som avläggs för att höja körkortskategorin för motorcykel i fall som avses i 35 § 4 mom. eller för att erhålla körrätt för sådana fordonskombinationer i kategori B som avses i 7 § 4 mom. avläggs endast körprov.

För att få avlägga körprovet ska examinanden ha avlagt teoriprovet för motsvarande körkortskategori och i kategori AM för motsvarande fordonskategori. I teoriprovet ska Transport- och kommunikationsverkets material användas.

Det fordon som används för körprovet ska uppfylla de krav som gäller i examenskategorin och det ska vid behov vara utrustat med en sådan pedal för förarprövaren som påverkar fordonets

Betänkande KoUB 21/2018 rd

färdbroms. Examinanden ska tillhandahålla ett sådant fordon som behövs för körprovet. Under provet betraktas examinandena som förare.

Bestämmelser om körprovets längd samt mottagandet av körprov och undantag från kravet på pedal utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om teoriprov, examensfordon och andra krav på förarexamen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i teoriprov, körprov och manöverprov samt hur de genomförs i praktiken.

59 §

Körkort och andra körtillstånd eller körrättigheter för moped utfärdade i någon annan EU- eller EES-stat

Ett körkort som är utfärdat i någon annan EU- eller EES-stat än Finland ger innehavaren rätt att köra ett motordrivet fordon eller en fordonskombination, om motsvarande harmoniserade kategori finns antecknad på körkortet och innehavaren uppfyller ålderskravet enligt 5 §. För körrättens omfattning gäller 7 §, om inte något annat följer av ömsesidigt erkännande av körkort, och för kontrollen av förarens hälsotillstånd gäller 20 och 21 §. Bestämmelserna i detta moment gäller också temporära körkort utfärdade i Danmark, Island, Norge och Sverige. Närmare bestämmelser om krav som gäller ömsesidigt erkännande som följer av Europeiska kommissionens beslut om motsvarighet som gäller förvärvade rättigheter i anslutning till tillämpningen av artikel 13 i körkortsdirektivet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Körrätt saknas och körkort godtas inte om

1) innehavaren av ett körkort har körförbud i Finland eller någon annan EU- eller EES-stat eller om körkortet i övrigt innehåller begränsningar eller har omhändertagits eller för viss tid återkallats i en annan EU- eller EES-stat,

2) körkortet har bytts ut till ett finländskt körkort eller ett körkort i någon annan EU- eller EES-stat,

3) innehavaren av ett körkort från en EU- eller EES-stat är varaktigt bosatt i Finland och körkortet enligt en anteckning på det har bytts ut, utan att innehavaren har avlagt ny förarexamen, på grundval av ett utländskt körkort som inte är giltigt i Finland.

Bestämmelserna om körtillstånd, utlämnande av körkort och förnyelse av körkort tillämpas på utbyte och förnyelse av andra körkort enligt 1 mom. än temporära körkort.

Om ett körkort enligt 1 mom., dock inte ett temporärt körkort, har förkommit, stulits eller förstörts, ges en innehavare som är varaktigt bosatt i Finland eller som studerat här minst sex månader på ansökan ett nytt motsvarande körkort med iakttagande av bestämmelserna om ansökan om körtillstånd. I ansökan ska uppges orsaken till att körkort söks. Transport- och kommunikationsverket ska underrätta den utfärdande myndigheten om att körkortet har ersatts med ett finländskt körkort. Om körkortet senare hittas, ska det överlämnas till Transport- och kommunikationsverket, som ska återlämna det till den utfärdande myndigheten.

Körkortsbestämmelserna i denna paragraf tillämpas också på giltigheten hos ett körtillstånd för moped utfärdat i en annan EU- eller EES-stat, med undantag av körkort för moped. Föraren ska uppfylla ålderskraven enligt denna lag för framförande av moped. För lätt fyrhjuling krävs det körkort för kategori AM eller något annat motsvarande körkort som ger rätt att köra lätt fyrhjuling. När ett körkort för kategori AM byts ut, utfärdas körkortet utan de anteckningar som avses i

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6 § 3 mom. 1 punkten och 7 § 3 mom. 1 punkten. Närmare bestämmelser om kraven på tillstånd att köra moped får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Sådan information om körrättigheter, körkort och anknytande uppgifter och åtgärder som ska utbytas inom ramen för ömsesidigt erkännande av i EU- och EES-stater utfärdade körkort förmedlas ur trafik- och transportregistret med hjälp av nätverket för EU-körkort.

61 §

Annat utländskt körkort

Andra än i 59 eller 60 § avsedda nationella körkort som motsvarar kategori A1, A2, A eller B och som beviljats i en stat som Finland erkänt godkänns för körning i Finland, om

- 1) innehavaren inte hade sin vanliga vistelseort i Finland när körkortet utfärdades,
- 2) det nationella körkortets modell och körrätten motsvarar det som föreskrivs om körkort i 59 eller 60 § **eller** om uppgifterna i körkortet är skrivna med latinska bokstäver och det av körkortet framgår vilka olika fordon det ger rätt att framföra eller om det utöver det nationella körkortet uppvisas en översättning av körkortet och dess uppgifter om körrätten på finska, svenska, norska, danska, engelska, tyska eller franska och översättningen har gjorts av en auktoriserad translator eller översättningen annars kan anses tillförlitlig,
- 3) körkortet åtföljs av en identitetshandling med fotografi när körkortet saknar fotografi på innehavaren,
- 4) innehavaren uppfyller ålderskraven och de medicinska kraven för körkortskategorin,
- 5) körkortet är i kraft i den stat där det har beviljats.

Körkortet godkänns för körning i Finland utom på Åland i ett år från inresan eller, om innehavaren är införd i befolkningsregistret, från det att innehavaren infördes i befolkningsregistret. En förutsättning för godkännande är att körkortet är giltigt och det inte finns någon orsak i övrigt att giltigheten skulle upphöra tidigare. I fråga om kontroll av förarens hälsotillstånd tillämpas vad som föreskrivs i 20 och 21 §.

Transport- och kommunikationsverket kan i enlighet med intyg från utrikesministeriet på ansökan bevilja körkortstillstånd för erhållande av ett körkort i Finland som motsvarar ett utländskt körkort och utan att kräva ny förarexamen lämna ut det nya körkortet enligt 24 § 2 mom. 3 punkten till en utlänning som hör till personalen vid en utländsk stats diplomatiska representation i Finland, vid ett konsulat under ledning av en utsänd konsul eller vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland, om denne har kommit till Finland för det uppdraget, samt till en sådan persons familjemedlem.

På ett i 3 mom. avsett körkort som utfärdas utifrån ett utländskt körkort ska det antecknas vilken stat som har beviljat det körkort utifrån vilket det är utfärdat. Vad som föreskrivs i denna paragraf om giltighet för och godkännande av andra utländska körkort gäller inte giltighet för och godkännande av körkort på Åland.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

62 §

Skyldighet att lämna in körkortet i samband med att det byts ut

Om ett utländskt körkort enligt 59—61 § byts ut till ett finländskt körkort, ska det utländska körkortet lämnas in till Transport- och kommunikationsverket. Detta gäller också körkort enligt 59 § som förnyas i enlighet med denna lag.

Transport- och kommunikationsverket ska återlämna ett körkort utfärdat i en annan EU- eller EES-stat till utfärdaren och samtidigt ange skälen för detta.

Andra utländska körkort än de som avses i 2 mom. ska på begäran återlämnas till innehavaren, när han eller hon flyttar från Finland och lämnar in sitt finländska körkort till Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om att återlämna andra utländska körkort till utfärdaren enligt 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Tillfälligt körkort

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja innehavaren av ett i 60 § avsett nationellt körkort tillfälligt körkort med rätt att köra i Finland om det är fråga om

1) en asylsökande vars ansökan om uppehållstillstånd inte har avgjorts när **fristen** enligt 60 § 3 mom. går ut, eller

2) utredning av körkortets äkthet, giltighet eller annan behörighet eller någon annan motsvarande omständighet som hindrar innehavaren att använda körkortet.

Körkortstillstånd för tillfälligt körkort får beviljas oberoende av kravet på vanlig vistelseort enligt 12 § 1 mom. 2 punkten och körkortet får lämnas ut utan krav på ny förarexamen.

Tillfälligt körkort utfärdas för viss tid, högst ett år, men dock högst för så lång tid som det ursprungliga körkortet är i kraft. Giltighetstiden för ett tillfälligt körkort får förlängas om det ursprungliga körkortet är i kraft. Transport- och kommunikationsverket ska omhänderta det ursprungliga körkortet när det tillfälliga körkortet lämnas ut bara om det behövs av de skäl som anges i 1 mom. 2 punkten.

Det tillfälliga körkortet ska medföras vid körning tillsammans med det ursprungliga körkortet om det inte på det tillfälliga körkortet har antecknats att Transport- och kommunikationsverket har omhändertagit det ursprungliga körkortet.

65 §

Körförbud på grundval av återkommande förseelser

Utifrån uppgifter i trafik- och transportregistret ska Transport- och kommunikationsverket skicka en påminnelse till körkortsinnehavaren om grunderna för körförbud enligt denna paragraf. Verket ska skicka påminnelsen, när nästa gärning enligt 1 mom. leder till att polisen överväger att meddela körförbud.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

68 a §

Hur alkoholövervakad kör rätt sätts i kraft och upphör att gälla

Polisen ställer som villkor att den övervakade ska använda alkoholås vid körning. Den övervakade ska överlämna sitt körkort till polisen och hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om ett nytt körkort där villkoret som gäller alkoholås anges. Polisen kan utfärda ett temporärt körkort för den övervakade.

76 §

När kör rätt förfaller

Vid körförbud som gäller tills vidare förfaller kör rätten inom fem år efter det att beslutet meddelats, förutsatt att den som meddelats körförbudet inte tidigare på ansökan har fått tillbaka sitt körkort.

I samband med en åtgärd som hör till polisens behörighet med stöd av denna lag kan polisen bestämma att kör rätten förfaller eller begränsa dess omfattning. Transport- och kommunikationsverket har samma behörighet på grundval av kör rättsinnehavarens ansökan.

78 §

Utbildningsansvarig föreståndare

En bilskola ska ha en utbildningsansvarig föreståndare som ansvarar för att utbildningsverksamheten bedrivs enligt gällande bestämmelser och tillståndsvillkor. Föreståndaren styr undervisningen i bilskolan, ansvarar för dess innehåll och utvecklandet av den samt för de läroplaner som utbildningen ska följa.

Transport- och kommunikationsverket godkänner en person som utbildningsansvarig föreståndare enligt följande kriterier:

- 1) personen har trafiklärartillstånd och
 - a) behörighet för körundervisning för kategori B och minst ett års erfarenhet av körundervisning med ett fordon i denna kategori, om bilskolan har tillstånd för utbildning för kategorier i grupp 1,
 - b) körkort för kategori A och minst ett års erfarenhet av körundervisning för motorcykel, om bilskolan bara ger utbildning för motorcykelkörkort,
 - c) behörighet för körundervisning för kategori C och minst ett års erfarenhet av körundervisning i bilskola för en kategori i grupp 2 eller av förarutbildningen för körkort inom yrkesutbildningen, om bilskolan har tillstånd för utbildning för kategorier i grupp 2,
 - d) körkort för motorcykel eller moped och minst ett års erfarenhet av körundervisning för motorcykel eller moped, om bilskolan bara ger utbildning för mopedkörkort,
- 2) personen har avlagt den till specialyrkesexamen för trafiklärare hörande examensdel som gäller ledarskap och företagande inom undervisningsverksamheten,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) personen ska inte anses uppenbart olämplig för uppgiften på grund av grova eller upprepade trafikbrott eller andra brott eller i övrigt som person,

4) personens handlingsförmåga har inte begränsats.

En utbildningsansvarig föreståndare betraktas inte som lämplig för uppdraget, om

1) han eller hon under de fem senaste åren har gjort sig skyldig till rattfylleri, grovt rattfylleri eller grovt äventyrande av trafiken, visat allvarlig likgiltighet för trafiksäkerheten eller har haft körförbud på grund av detta,

2) han eller hon under de senaste två åren i övrigt har meddelats körförbud på grund av upprepade trafikbrott,

3) han eller hon har dömts till fängelsestraff under de senaste fem åren eller till bötesstraff minst tre gånger under det senaste året för brott mot bestämmelser om trafik- eller fordonssäkerhet, anställningsförhållande, bokföring eller miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesmässigt ansvar och gärningen eller gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara verksam som utbildningsansvarig föreståndare.

Det utbildningskrav som avses i 2 mom. 2 punkten uppfylls också av en sökande som har ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) om en motsvarande behörighet som grundar sig på bevis på formella kvalifikationer och som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat. Beslutet fattas av Transport- och kommunikationsverket.

79 §

Att ansöka om tillstånd att driva bilskola

Ansökan om tillstånd att driva bilskola ska göras hos Transport- och kommunikationsverket. Sökanden ska

- 1) uppge på vilken ort bilskolan har sitt huvudsakliga driftställe,
- 2) uppge till vilken grupp de kategorier hör som tillståndet söks för,
- 3) uppge under vilken firma verksamheten bedrivs och vilka bifirmor som eventuellt används,
- 4) namnge den utbildningsansvariga föreståndaren och redogöra för personens behörighet,
- 5) lämna in övriga uppgifter som tillståndsmyndigheten begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

80 §

Beviljande av tillstånd att driva bilskola och tillsynsavgift för bilskolor

Tillstånd att driva bilskola beviljas att gälla tills vidare och i hela landet med undantag för Åland. I tillståndet antecknas den grupp eller de grupper till vilken eller vilka de körkortskategorier hör för vilka tillståndet ger rätt till undervisning.

Tillstånd att driva bilskola kan beviljas för utbildning för körkortskategorier som hör till grupp 1 eller grupp 2 eller bägge grupperna. Tillstånd att driva bilskola för grupp 1 kan begränsas till endast utbildning för körning med två- eller trehjulig moped eller med motorcykel.

Med hänsyn till verksamhetens karaktär och omfattning kan tillståndet förenas med sådana kompletterande villkor och begränsningar med avseende på undervisningsarrangemangen som behövs med tanke på verksamheten och tillsynen över den.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

För att täcka kostnaderna för de tillståndsuppgifter och den registerföring som hänför sig till tillståndet att driva bilskola, tillsynen över bilskolan och andra myndighetsuppgifter tas det varje kalenderår ut en tillsavgift för bilskolor av tillståndshavaren från och med det år då tillståndet beviljas. Bestämmelser om avgiftens storlek utfärdas genom en sådan förordning av kommunikationsministeriet som gäller Transport- och kommunikationsverkets prestationer. Tillsynsavgiften är direkt utsökbar, och på indrivningen av den tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

En ansökan om tillstånd att driva bilskola förfaller om den av en orsak som beror på sökanden inte har kunnat behandlas inom ett år efter det att ansökan anlände.

81 §

Tillsyn över bilskolor

Transport- och kommunikationsverket svarar för tillsynen över bilskolor. Verket kan ordna de uppgifter som hänför sig till tillsynen i samband med förarexamensverksamheten eller så att de sköts separat från den genom att skaffa behövliga tjänster av privata eller offentliga serviceproducenter med iakttagande av vad som i lagen om förarexamensverksamhet föreskrivs om ordnandet av förarexamensverksamhet som en serviceuppgift.

Vid tillsynen kan verket anlita en expert som är insatt i förarutbildningssystemet och examenssystemet och kraven på dem. I denna uppgift omfattas experten av bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen ~~(412/1974)~~.

Innehavaren av tillstånd att driva bilskola ska trots sekretessbestämmelserna visa upp de handlingar som behövs för tillsynen, tillåta granskning av de uppgifter som hänför sig till förarutbildnings- och förarexamenssystemet och lämna övriga uppgifter som behövs för tillsynen. Bilskolans verksamhet ska ordnas så att övervakarna har tillträde till alla lokaler och fordon som används i verksamheten för att kunna genomföra tillsynen.

Bilskolan ska föra bok över sina elever och över utbildningsintyg som utfärdats över utbildningen. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de anmälningar som ska göras om elever och om elevbokföringen.

82 §

Anmälningar som gäller bilskoleverksamheten

Innehavaren av tillstånd att driva bilskola ska underrätta Transport- och kommunikationsverket

1) om byte av utbildningsansvarig föreståndare och samtidigt ange en ny person som kan godkännas för uppdraget, inom en månad efter det att den utbildningsansvariga föreståndaren har upphört att sköta sitt uppdrag,

2) om att verksamheten vid bilskolan upphör, inom en månad efter det att verksamheten upphört.

Om den utbildningsansvariga föreståndaren har avlidit eller inte kan sköta uppdraget på grund av akut allvarlig sjukdom, olycksfall, uppsägning eller någon annan oförutsedd händelse och det inte genast finns att tillgå en person som uppfyller det studiekrav i 78 § 2 mom. 2 punkten som

Betänkande KoUB 21/2018 rd

gäller föreståndaren, kan tillståndshavaren för uppgiften föreslå en tillfällig föreståndare som inte uppfyller detta krav. Godkännande kan meddelas för högst två år.

Om en innehavare av tillstånd att driva bilskola försätts i konkurs, har konkursboet rätt att med stöd av det tidigare tillståndet fortsätta att driva bilskolan i högst ett år från det att innehavaren försattes i konkurs. Konkursboet ska omedelbart informera om konkursen och om det kommer att utnyttja rätten eller inte. De som förvaltar konkursboet ska svara för den utbildningsansvariga föreståndarens uppgifter. Den som sköter uppgifterna ska uppfylla behörighetskraven för föreståndare, med undantag av kravet i 78 § 2 mom. 2 punkten.

Uppgifter om godkända ändringar ska registreras i trafik- och transportregistret. Närmare bestämmelser om anmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

88 §

Trafiklärartillstånd

Ett trafiklärartillstånd medför rätt att ge förarutbildning för körkort för kategori B. Tillståndshavaren får också ge utbildning för körkort för sådana fordon i kategori AM som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt b.

Förutsättningarna för trafiklärartillstånd är att

- 1) sökanden har fyllt 23 år,
- 2) sökanden har slutfört de obligatoriska examensdelar som gäller arbetsuppgifterna i en bilskola och arbetet som trafiklärare inom specialyrkesexamen för trafiklärare,
- 3) sökanden har körrätt för kategori B och har haft den i minst tre år,
- 4) sökanden uppfyller de medicinska kraven för körkortstillstånd i grupp 2,
- 5) sökanden inte ska anses olämplig som trafiklärare på grund av sina personliga egenskaper,
- 6) sökanden inte har körförbud.

En sökande ska inte anses vara lämplig som trafiklärare på grund av sina personliga egenskaper, om

1) han eller hon under de senaste fem åren har gjort sig skyldig till rattfylleri, grovt rattfylleri, grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller en gärning enligt 23 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) som tyder på allvarlig likgiltighet för trafiksäkerheten eller under denna tid har haft körförbud på grund av gärningarna,

2) han eller hon under det senaste året annars har meddelats körförbud eller har haft körförbud på grund av andra trafikbrott,

3) han eller hon under de senaste fem åren gjort sig skyldig till brott mot liv och hälsa eller brott som annars tyder på våldsamt uppträdande, sexualbrott eller något annat motsvarande brott och gärningen visar att sökanden är uppenbart olämplig att vara trafiklärare,

4) han eller hon utifrån uppgifter i ett av polisens register i övrigt genom sin livsstil eller sina personliga egenskaper har visat sig vara uppenbart olämplig som trafiklärare.

Det utbildningskrav som avses i 2 mom. 2 punkten uppfylls också av en sökande som har ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer om en sådan behörighet som grundar sig på bevis på formella kvalifikationer och som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat. Beslutet fattas av Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

95 §

Sökande av ändring

Omrövning av ett beslut som en förarexamensmottagare meddelat i samband med skötseln av uppgifter som föreskrivs i denna lag får begäras hos Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om omrövningsförfarandet finns i förvaltningslagen.

Beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med anledning av en begäran om omrövning och andra beslut som verket fattat får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Om en sökande beviljas körkort eller något annat tillstånd enligt denna lag i enlighet med ansökan utan att villkor eller begränsningar ställs, ska sökanden utöver körkortet eller tillståndet inte meddelas något annat beslut eller ges besvärshanvisning.

Ett beslut som polisen fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Trots besvär kan ett beslut som polisen fattat med stöd av denna lag verkställas.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som gäller återkallelse av tillstånd att driva bilskola och återkallelse av trafiklärtillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

97 §

Tillstånd till undantag

Transport- och kommunikationsverket får av särskilda skäl utifrån en helhetsbedömning bevilja dispens från det minimiålderskrav som gäller körkortstillstånd och körkort för kategori B. Som särskilda skäl när sökandens körkortsbehov bedöms kan beaktas långa avstånd, de tillgängliga kollektivtrafikförbindelserna och möjligheterna att utnyttja dem samt andra skäl i anslutning till förbindelserna som utgör hinder för resor i anslutning till arbete, arbetspraktik eller studier eller andra motsvarande nödvändiga resor. Vid bedömningen av särskilda skäl i anslutning till förbindelserna kan beaktas också oförutsedda förändringar i familjens situation samt behov att trygga familjens försörjning och sköta familjens nödvändiga ärenden.

Dispens ska sökas med en gemensam ansökan av sökanden och hans eller hennes vårdnadshavare. Dispensen får beviljas tidigast tre månader innan den som ansöker om körkort fyller 17 år. Minimialdern för att få delta i förarexamen är 17 år.

Dispensbeslutet kan förenas med ett villkor som gäller de transporter som dispensen berättigar till innan det föreskrivna minimiålderskravet uppfylls. Dispensbeslutet ska medföras vid körning och på begäran visas upp för polisen eller någon annan trafikövervakare.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om ansökan om åldersdispens, de blanketter som ska användas vid ansökan och de bilagor som behövs till ansökan.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

98 §

Internationellt körkort

Ett internationellt körkort enligt den i Genève respektive Wien ingångna konventionen om vägtrafik som avses i 60 § 1 mom. får utfärdas till en person

- 1) som har ett giltigt körkort utfärdat i Finland eller någon annan EU- eller EES-stat,
- 2) som har fyllt 18 år,
- 3) som har vanlig vistelseort i Finland eller, om han eller hon har finländskt körkort, har vanlig vistelseort i en stat som inte är EU- eller EES-stat.

Internationella körkort fastställs av Transport- och kommunikationsverket.

100 §

Fastställande av blanketter för läkarutlåtande

Transport- och kommunikationsverket fastställer formuläret för läkarutlåtande enligt denna lag, optikerutlåtande enligt 20 § 3 mom. och anmälningar enligt 21 §, med undantag av hälsointyg för unga.

101 §

Anmälan till trafik- och transportregistret

Trots sekretessbestämmelserna ska polisen till trafik- och transportregistret anmäla uppgift om

- 1) ändrade villkor och begränsningar i körkort,
- 2) ändrad körkortskategori,
- 3) återkallat trafiklärtillstånd,
- 4) körförbud eller temporärt körförbud eller någon annan påföljd som gäller körrätten, återlämnat körkort efter utgången av körförbud eller temporärt körförbud och att körkortet tagits om hand av polisen eller inte erhållits,
- 5) återkallat undervisnings- och övningstillstånd.

Trots sekretessbestämmelserna ska domstolen, åklagaren och polisen till trafik- och transportregistret anmäla uppgift om straff eller körförbud som den meddelat för brott som avses i 64 §, avslag på yrkande om körförbud, meddelande av alkoholövervakad körrätt eller verkställighet av ett villkorligt körförbud. Fullföljdsdomstolen ska också lämna anmälan om straff som inte påförts eller åtal som förkastats, när domstolen i samband med överklagande har upphävt eller undanröjt ett straff som dömts ut eller påförts tidigare och om vilket det finns en anteckning i trafik- och transportregistret. Domstolen och åklagaren ska registrera uppgifterna i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden enligt lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) för förmedling till trafik- och transportregistret.

Närmare föreskrifter om registeranmälningar enligt denna lag, med undantag för anmälan enligt 2 mom., får meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

5.

Lag

om ändring av lagen om fordonsbesiktningsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet (957/2013) 3, 5, 8, 10, 12—14, 16, 18, 19, 21 a, 22, 25—29, 31—33, 36—48, 50, 53, 55, 56 och 58 §,
av dem 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 474/2017 och 303/2018, 14 och 33 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 474/2017, 21 a § sådan den lyder i lag 1387/2015, 45 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 303/2018 samt 48 § sådan den lyder i lag 303/2018, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *besiktning* i fordonslagen (1090/2002) avsedda besiktningar av fordon,
- 2) *person som svarar för besiktningsverksamheten* den som säkerställer att besiktningarna utförs korrekt på besiktningsstället,
- 3) *besiktare* en person som har rätt att utföra besiktningar,
- 4) *lätta fordon* fordon i kategori M1 med en totalmassa av högst 3,5 ton, fordon i kategori N1, L, O1 och O2 samt terrängfordon,
- 5) *tunga fordon* fordon i kategori M1 med en totalmassa som är större än 3,5 ton, fordon i kategori N2, N3, M2, M3, O3, O4, T och C samt trafiktraktorer och motorredskap,
- 6) *besiktningsserviceregistret* ett offentligt register som Transport- och kommunikationsverket för med hjälp av automatisk databehandling över innehavare av besiktningskoncession och över ärenden i anslutning till deras besiktningstjänster.

Bestämmelser om de fordonskategorier som avses i 1 mom. 4 och 5 punkten finns i fordonslagen.

5 §

Delar av en besiktning som får utföras utan besiktningskoncession

Genom förordning av statsrådet får det bestämmas att kontroll av avgasutsläpp, bromssystem, dragkopplingar och hastighetsbegränsare, samt andra smärre delar av besiktningsuppgifterna får utföras även av någon annan än den som har beviljats besiktningskoncession (*kontrollställe*). Ett

Betänkande KoUB 21/2018 rd

kontrollställe ska ha behövliga lokaler, tillräckliga kontrollanordningar samt kompetent och sakkunnig personal.

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över kontrollställena och kan meddela dem en anmärkning eller skriftlig varning, om

- 1) kontrollstället inte har tillgång till behövliga lokaler,
- 2) kontrollstället inte har tillgång till tillräckliga kontrollanordningar,
- 3) underhållet av kontrollanordningarna eller kontrollen av mätningarnas exakthet har försumats, eller
- 4) kontrollerna inte har utförts på behörigt sätt.

Transport- och kommunikationsverket kan bestämma att de kontroller som utförs vid ett kontrollställe inte godkänns, om de brister eller försummelser som avses i 2 mom. fortfarande förekommer trots en skriftlig varning.

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på kontrollställena och om tillsynen över verksamheten utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs också om de intyg som utfärdas över utförda uppgifter och om intygens giltighet. Bestämmelser om tjänsteansvar finns i 52 §.

8 §

Exceptionella förutsättningar för koncession för besiktning av tunga fordon

Om utbudet av tjänster för besiktning av tunga fordon är bristfälligt i regionen, får Transport- och kommunikationsverket bevilja en sökande vars lokaler eller anordningar på besiktningssället till smärre delar inte uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller i bestämmelser eller föreskrifter med stöd av den besiktningsskoncession för periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av tunga fordon.

Vid bedömningen av om utbudet av besiktningstjänster är bristfälligt ska hänsyn åtminstone tas till avståndet mellan det planerade besiktningssället och ett sådant besiktningssälle för tunga fordon som bedriver verksamhet med stöd av en koncession som avses i 6 § 2 eller 4 punkten, de resor som normalt företas i regionen när ärenden ska skötas samt antalet tunga fordon som omfattas av besiktningsskyldighet.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla en sådan besiktningsskoncession som avses i denna paragraf, om den förutsättning enligt 1 mom. som gäller bristfälligt utbud av besiktningstjänster inte längre uppfylls, om inte lokalerna och anordningarna på besiktningssället försätts i sådant skick att de uppfyller kraven i 7 §. Verksamheten enligt den återkallade koncessionen ska upphöra senast ett år efter det att ett sådant besiktningssälle för tunga fordon som avses i 2 mom. har inlett sin verksamhet i regionen.

10 §

Beslut om sökandes tillförlitlighet

Transport- och kommunikationsverket beslutar särskilt på begäran av den som söker besiktningsskoncession eller någon annan person som avses i 9 §, eller annars vid behov, om huruvida en sökande eller en person ska anses tillförlitlig.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

12 §

Besiktningssällets lokaler och besiktningensanordningar

Som tillräckliga lokaler betraktas sådana lokaler där besiktningar kan utföras på behörigt sätt och oberoende av vädret. Besiktningssällets lokaler ska vara belägna nära varandra.

Besiktningar kan utföras på behörigt sätt i enlighet med 7 § 1 mom. 9 punkten om det på besiktningssället för de besiktningar som avses i besiktningenskoncessionen finns sådana anordningar och sådan utrustning som lämpar sig för kontroller av de fordon som ska besiktas.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare tekniska föreskrifter om besiktningensanordningar och besiktningensutrustning, besiktningssällets lokaler samt om de maximala tillåtna avstånden mellan besiktningssällets separata lokaler. När föreskrifter om avstånd meddelas ska hänsyn tas till synpunkter på kundtjänsten samt möjligheten för den som svarar för besiktningensverksamheten att säkerställa att besiktningarna utförs korrekt.

13 §

Ansökan om besiktningenskoncession

Besiktningenskoncession söks skriftligt hos Transport- och kommunikationsverket. Till ansökan ska fogas

1) utdrag ur handelsregistret eller någon annan motsvarande utredning samt utredning om ägandeförhållandena, om sökandens verksamhet bedrivs i bolagsform,

2) uppgift om vilken i 6 § avsedd koncession som söks,

3) uppgift om den plats där verksamheten kommer att bedrivas,

4) en redogörelse för hur sökanden säkerställer att verksamheten är av tillräckligt hög kvalitet och för certifieringen av kvalitetsledningssystemet i enlighet med den standard som nämns i 7 § 1 mom. 5 punkten,

4 a) en redogörelse för hur sökanden ordnar sin verksamhet så att annan verksamhet som sökanden bedriver i anknytning till fordon än besiktningensverksamhet inte inverkar på besiktningens resultat,

5) uppgift om den person som svarar för besiktningensverksamheten,

6) en redogörelse för hur sökanden ämnar ordna anslutningen till trafik- och transportregistret och hur sökanden sörjer för att dataskyddet är ordnat på behörigt sätt,

7) en redogörelse för hur lokaler, anordningar samt den person som svarar för besiktningensverksamheten, besiktarna och de personer som avses i 9 § uppfyller kraven på den verksamhet som ansökan avser,

8) uppgifter om ansvarsförsäkringen,

9) en uppskattning av den tidpunkt då besiktningensverksamheten inleds.

Om den som söker besiktningenskoncession har en giltig besiktningenskoncession, behöver till ansökan inte fogas den utredning enligt 1 mom. som har lämnats till tillståndsmyndigheten i samband med föregående ansökan eller för tillsyn, förutsatt att uppgifterna i handlingarna fortfarande stämmer.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

14§

Beviljande av besiktningskoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja besiktningskoncession om sökanden uppfyller de krav i 7—9 och 12 § som gäller koncessionen i fråga och lämnar de redogörelser som avses i 13 §.

Besiktningskoncession beviljas efter det att Transport- och kommunikationsverket på besiktningsstället har kontrollerat att besiktningsställets lokaler och anordningar uppfyller kraven samt att övriga krav för beviljande av koncession är uppfyllda.

Koncession beviljas för ett bestämt besiktningsställe.

16§

Beslut om tillförlitlighet i fråga om den person som svarar för besiktningsverksamheten samt besiktarna

Transport- och kommunikationsverket kan på begäran av en person som svarar för besiktningsverksamheten eller en besiktare eller annars vid behov särskilt besluta om huruvida en besiktare eller en person som svarar för besiktningsverksamheten ska anses vara tillförlitlig. Den som dömts till eller förelagts bötesstraff anses olämplig att utföra besiktningsuppgifter för högst sex månader.

Bestämmelser om tjänsteansvar för den som svarar för besiktningsverksamheten och för besiktare finns i 52 §.

18§

Grundutbildning för besiktare

Av en besiktare som utför periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar förutsätts som grundutbildning minst

1) yrkeshögskoleexamen i teknik och antingen minst 30 studiepoäng omfattande grund- och yrkesstudier i fordonsteknik vid en yrkeshögskola eller minst 30 studiepoäng omfattande andra lämpliga grund- och yrkesstudier i maskinteknik vid en yrkeshögskola,

2) specialyrkesexamen som avses i lagen om yrkesutbildning (531/2017) och som lämpar sig för besiktningsverksamhet, eller

3) yrkesexamen som avses i lagen om yrkesutbildning och som lämpar sig för besiktningsverksamhet.

Av en besiktare som utför andra besiktningar än periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar förutsätts som grundutbildning minst sådan utbildning som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten.

Examen vid biltekniska studielinjen vid en teknisk läroanstalt eller motsvarande examen på teknikernivå anses uppfylla kravet på grundutbildning enligt 1 och 2 mom.

Efter att ha hört undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen meddelar Transport- och kommunikationsverket vid behov närmare föreskrifter om vilka

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) grund- och yrkesstudier som anses som sådana andra lämpliga grund- och yrkesstudier i maskinteknik som avses i 1 mom. 1 punkten,
- 2) specialyrkesexamina som anses som sådana lämpliga specialyrkesexamina som avses i 1 mom. 2 punkten,
- 3) yrkesexamina som anses som sådana lämpliga yrkesexamina som avses i 1 mom. 3 punkten,
- 4) examina på teknikernivå som anses som sådana motsvarande examina på teknikernivå som avses i 3 mom.

19 §

Vidareutbildning för besiktare

Av en besiktare förutsätts som vidareutbildning sådan utbildning i periodisk besiktning för periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av lätta fordon och tunga fordon som motsvarar personens besiktningssuppgifter samt fortbildning som är avsedd att upprätthålla yrkesskickligheten. Av besiktare som utför omfattande kontroller av bromsarna på tunga fordon samt registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar förutsätts som vidareutbildning även specialutbildning som motsvarar besiktningssuppgifterna.

Inträdeskravet till utbildningsperioden för lätta fordon i den utbildning i periodisk besiktning som avses i 1 mom. är verkstadserfarenhet eller motsvarande erfarenhet av fordonsbranschen. Utöver grund- och yrkesstudier i fordonsteknik vid en yrkeshögskola krävs sex månader sådan erfarenhet, utöver andra lämpliga grund- och yrkesstudier i maskinteknik vid en yrkeshögskola tolv månader samt utöver specialyrkesexamen eller yrkesexamen tre år.

Inträdeskravet till utbildning i periodisk besiktning av tunga fordon enligt 1 mom. är sex månaders erfarenhet av periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av lätta fordon, till specialutbildning i omfattande kontroll av bromsarna på tunga fordon utbildning i periodisk besiktning av tunga fordon samt till specialutbildning i registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktning sex månaders praktisk erfarenhet av periodiska besiktningar och kontrollbesiktningar av fordon som motsvarar besiktningssuppgifterna.

Närmare bestämmelser om vidareutbildningen utfärdas genom förordning av Kommunikationsministeriet. Genom förordning av Kommunikationsministeriet utfärdas dessutom bestämmelser om de prov som ansluter sig till vidareutbildningen och om det betyg som ges över proven. Transport- och Kommunikationsverket meddelar dock vid behov föreskrifter om grunderna för bedömning och godkännande av de prov som ansluter sig till vidareutbildningen.

21 a §

Erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats utomlands

Det krav på utbildning som avses i 17—19 och 21 § uppfylls även av en sökande som har fått ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) om den behörighet som bevis på formella kvalifikationer som har utfärdats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet medför. Beslutet fattas av Transport- och Kommunikationsverket. En utbildningsanordnare som har beviljats vidareutbildningstillstånd enligt 32 § i denna lag och Transport- och Kommunikationsverket kan för en sö-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

kande ordna sådana lämplighetsprov som avses i 7 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

22 §

Inledande av verksamhet enligt besiktningskoncessionen

Den besiktningsverksamhet som besiktningskoncessionen avser ska inledas inom sex månader från det att besiktningskoncessionen beviljades. Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl förlänga tidsfristen på ansökan.

25 §

Utförande av besiktning utanför besiktningsstället

Innehavaren av besiktningskoncession får i lokaler utanför besiktningsställets lokaler besikta sådana fordon som det på grund av mått, massor eller andra egenskaper som avviker från de värden som är allmänt tillåtna i vägtrafiken inte är möjligt att besikta i besiktningsställets lokaler eller som det annars är oändamålsenligt att besikta i besiktningsställets ordinarie lokaler. Lokaler utanför besiktningsstället samt de anordningar och den utrustning som används vid besiktningen ska i den omfattning som besiktningarna kräver motsvara de krav på det ordinarie besiktningsställets lokaler, anordningar och utrustning som föreskrivs i denna lag och i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Transport- och kommunikationsverket kan i undantagsfall ge innehavaren av besiktningskoncession tillstånd att tills vidare besikta även andra fordon än sådana som avses i 1 mom. i sådana lokaler utanför besiktningsstället som verket godkänt. En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att det på grund av det stora antalet fordon, trafiksäkerheten, miljöomständigheter eller någon annan motsvarande orsak är oändamålsenligt att förflytta fordonen till besiktningsstället för besiktning. En ytterligare förutsättning för beviljande av tillstånd är att lokalerna utanför besiktningsstället samt de anordningar och den utrustning som används vid besiktningen, i den omfattning som besiktningarna kräver, motsvarar de krav på det ordinarie besiktningsställets lokaler, anordningar och utrustning som föreskrivs i denna lag och i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de lokaler samt de anordningar och den utrustning som ska användas för besiktningar enligt 1 och 2 mom. samt om vilka slags fordon som enligt 1 och 2 mom. kan besiktas utanför besiktningsstället.

26 §

Anmälan av serviceuppgifter och besiktningspriser till besiktningsregistret

Innehavaren av besiktningskoncession ska genom direkt anslutning i besiktningsregistret registrera följande uppgifter:

- 1) besiktningsställets namn, läge och kontaktuppgifter,
- 2) de betjäningstider enligt besiktningslag då allmänheten kan få besiktningstjänster på besiktningsstället,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) uppgifter om de besiktningstjänster som erbjuds och de avgifter som allmänt tas ut för dem enligt fordonskategori och besiktningsslag.

Transport- och kommunikationsverket har av särskilda skäl rätt att ändra de uppgifter som registrerats i besiktningsserviceregistret, om verket upptäcker fel eller brister i dem. Innan verket ändrar uppgifter som registrerats i besiktningsserviceregistret, ska innehavaren av besiktningsskoncession ges tillfälle att bli hörd.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare tekniska föreskrifter om de uppgifter som ska föras in i besiktningsserviceregistret och om hur uppgifterna registreras.

27§

Bevarande och utlämnande av besiktningshandlingar

Besiktningssället ska sända intyg och andra handlingar som gäller registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar till Transport- och kommunikationsverket för bevarande, så snart som möjligt efter avslutad besiktning. Transport- och kommunikationsverket får trots sekretessbestämmelserna med hjälp av teknisk anslutning lämna ut sådana intyg och handlingar samt andra handlingar som behövs för besiktningsverksamhet till besiktningssällena för besiktningsverksamheten.

Övriga intyg och andra handlingar som gäller besiktning än de som avses i 1 mom. ska bevaras på besiktningssället. Handlingar och intyg som gäller periodisk besiktning och kontrollintyg bevaras minst två år och övriga handlingar minst femton år.

28§

Upphörande med besiktningsverksamheten

Avbryts eller upphör verksamheten vid ett besiktningssälle ska innehavaren av besiktningsskoncession på Transport- och kommunikationsverket begära sända verket de handlingar och blanketter som direkt ansluter sig till utförande av besiktning. På dessa handlingar tillämpas i övrigt 27 §.

29§

Anordnare av vidareutbildning

Den som ger personer som svarar för besiktningsverksamheten och besiktare vidareutbildning ska ha av Transport- och kommunikationsverket beviljat tillstånd att ge vidareutbildning. Transport- och kommunikationsverket beviljar också tillstånd att ordna enskild fortbildning. På den som ordnar en sådan fortbildning tillämpas det som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om den som söker vidareutbildningstillstånd och om beviljande av vidareutbildningstillstånd.

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov ge specialutbildning och fortbildning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

31 §

Ansökan om vidareutbildningstillstånd

Vidareutbildningstillstånd söks skriftligt hos Transport- och kommunikationsverket. Till ansökan ska fogas

- 1) en redogörelse för i vilken omfattning utbildningsrätt söks,
- 2) uppgift om den person som svarar för utbildningsverksamheten samt dennes utbildning och erfarenhet i anslutning till besiktningsverksamhet,
- 3) en redogörelse för den huvudsakliga undervisningspersonalens yrkesskicklighet,
- 4) utredning om undervisningsmaterialet,
- 5) en utredning om utbildningens innehåll, av vilken framgår undervisningsämnena, tidtabellen för dem samt undervisningsmetoderna,
- 6) uppgifter om de platser där utbildningen i huvudsak ges, samt en redogörelse för möjligheterna att få den praktik som krävs och för de praktiska arrangemangen för skriftliga prov,
- 7) en bedömning av när utbildningsverksamheten ska inledas.

På Transport- och kommunikationsverkets begäran ska sökanden för verket visa upp hela det undervisningsmaterial som ska användas i utbildningen.

Om den som söker vidareutbildningstillstånd har ett giltigt vidareutbildningstillstånd, behöver till ansökan inte fogas den utredning enligt 1 mom. som har lämnats till tillståndsmyndigheten i samband med föregående ansökan eller för tillsyn, förutsatt att uppgifterna i handlingarna fortfarande stämmer.

32 §

Beviljande av vidareutbildningstillstånd

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja vidareutbildningstillstånd om sökanden uppfyller kraven i 30 § och lämnar den utredning som avses i 31 §.

33 §

Prov i anslutning till vidareutbildningen och bevarande av handlingar som gäller dem

Transport- och kommunikationsverket ordnar slutprov i anslutning till utbildningen i periodisk besiktning och utbildningsanordnaren övriga prov i anslutning till vidareutbildningen.

36 §

Uppföljning av besiktningsverksamheten

Transport- och kommunikationsverket följer det regionala utbudet av besiktningstjänster, utvecklingen av de avgifter som tas ut för besiktning och besiktningsverksamheten även i övrigt. Verket ger varje år kommunikationsministeriet en redogörelse för uppföljningsresultaten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

37§

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

Transport- och kommunikationsverket kontrollerar med minst fem års mellanrum att innehavarna av besiktningsskoncession och vidareutbildningstillstånd fortfarande uppfyller kraven för beviljande av koncession och tillstånd.

38§

Lämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheten

Innehavaren av besiktningsskoncession ska trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna Transport- och kommunikationsverket de uppgifter som behövs för tillsynen inklusive uppgifter om koncessionshavarens bokföring, ekonomiförvaltning, administration, hyrning av lokaler och anordningar samt om de personer som utför besiktningar och den besiktningssverksamhet som bedrivs. Innehavaren av besiktningsskoncession ska dessutom trots sekretessbestämmelserna för tillsynen över och uppföljningen av besiktningssverksamheten samt för forskningssverksamhet på begäran lämna Transport- och kommunikationsverket uppgifter om de genomsnittliga avgifter som i besiktningssverksamheten tagits ut för besiktningar under det föregående året och innevarande år enligt besiktningsslag och fordonskategori.

Innehavaren av vidareutbildningstillstånd ska trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna Transport- och kommunikationsverket de uppgifter som behövs för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs inklusive uppgifter om de personer som ger utbildning och den utbildning som givits.

Innehavare av besiktningsskoncession och vidareutbildningstillstånd ska utan dröjsmål meddela Transport- och kommunikationsverket personskiften i fråga om dem som är ansvariga för verksamheten samt andra betydande förändringar som gäller verksamheten. Innehavare av besiktningsskoncession ska dessutom meddela verket förändringar i sina ägandeförhållanden.

39§

Inspektioner av besiktningssätten och utbildningsätten

Transport- och kommunikationsverket har rätt att på ställen där verksamhet som avses i besiktningsskoncessionen eller vidareutbildningstillståndet bedrivs företa de inspektioner som behövs för skötseln av de tillsynsuppgifter som avses i denna lag. Koncessionshavaren och tillståndshavaren är skyldig att ordna förhållandena så att en inspektion kan utföras. Inspektioner får inte företas i utrymmen som används för boende av permanent natur. Bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen ska iakttas vid inspektionerna.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

40 §

Inspektioner av verksamhetsställen som utförs av en avtalspart

Transport- och kommunikationsverket kan ingå avtal med privata tjänsteproducenter om utförande av inspektioner enligt 39 §. Med tjänsteproducenten ska ett detaljerat avtal ingås om de besiktningsställen och lokaler tillhörande innehavare av vidareutbildningstillstånd som ska inspekteras samt om vad som ska inspekteras där.

En avtalspart enligt 1 mom. och andra personer som utför inspektioner och är anställda hos avtalsparten ska ha sådan yrkesskicklighet som behövs för att utföra inspektionerna i fråga. Den som utför inspektioner ska ha ett av Transport- och kommunikationsverket utfärdat intyg över rätten att utföra inspektioner. Intyget ska på begäran visas upp för företrädaren för innehavaren av besiktningskoncession eller vidareutbildningstillstånd. Bestämmelser om tjänsteansvar för den som utför inspektioner finns i 52 §.

Transport- och kommunikationsverket övervakar att inspektionerna utförs i enlighet med bestämmelserna och avtalet om upphandling av tjänster och svarar för de inspektioner som utförts av avtalsparterna. En avtalspart enligt 1 mom. är skyldig att ge Transport- och kommunikationsverket en rapport om varje utförd inspektion och om de brister som upptäckts vid inspektionen på det sätt som man kommit överens om i avtalet om utförande av inspektioner. Rapporten ska för kännedom lämnas även till innehavaren av besiktningskoncession och innehavaren av vidareutbildningstillstånd.

41 §

Kontroll av besiktade fordon

För att övervaka hur ett besiktningsställe utför sina besiktningsuppgifter får Transport- och kommunikationsverket genast efter besiktningen utföra en kontroll av fordonet som motsvarar en besiktning eller en del av den. För att utföra kontrollen får en tjänsteman vid Transport- och kommunikationsverket stoppa fordonet innan det lämnar besiktningsstället. Kontrollen ska utföras så att föraren av det fordon som kontrolleras på nytt orsakas så liten olägenhet som möjligt.

Kontroll enligt 1 mom. får utföras utan ersättning i lokaler och med anordningar tillhörande det besiktningsställe som avses i 1 mom. På kontrollen tillämpas det som i fordonslagen och med stöd av den föreskrivs om besiktningslaget i fråga.

Transport- och kommunikationsverket får delta i sådana tekniska vägkontroller som avses i fordonslagen, om syftet med deltagandet är att utöver kontrollen enligt 70 § i den lagen övervaka hur besiktningsställena utför sina besiktningsuppgifter. En tjänsteman vid Transport- och kommunikationsverket är teknisk sakkunnig vid kontrollen i stället för en person som har rätt att utföra besiktningar. Tjänstemannen har vid kontrollen samma behörighet som den som har rätt att utföra besiktningar enligt 71 § i fordonslagen.

Vid kontroller enligt 1—3 mom. ska Transport- och kommunikationsverkets tjänsteman ha ett av verket utfärdat intyg över rätten att utföra kontroll. Intyget ska på begäran visas upp för föraren av det fordon som kontrolleras.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

42 §

Föreläggande om kontrollbesiktning av fordon

För att övervaka hur ett besiktningsställe utför sina besiktningsuppgifter kan Transport- och kommunikationsverket bestämma att ett fordon ska genomgå kontrollbesiktning på något besiktningsställe i närheten av fordonet, om verket vid en kontroll enligt 41 § upptäcker eller annars får veta att det uppenbart finns ett sådant fel eller en sådan brist i fråga om fordonets skick eller överensstämmelse med bestämmelserna att fordonet borde ha underkänts vid föregående besiktning. Om fordonet inte har godkänts vid kontrollbesiktning inom den tid som Transport- och kommunikationsverket satt ut, får fordonet inte användas i trafik.

43 §

Återkallande av besiktningskoncession samt anmärkning och varning

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla en besiktningskoncession, om

- 1) verksamheten på besiktningsstället har upphört helt och hållet, eller
- 2) innehavaren av besiktningskoncession har försatts i konkurs.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla en besiktningskoncession för viss tid eller helt och hållet, om

- 1) regelbunden besiktningsverksamhet inte bedrivs på besiktningsstället eller verksamheten inte bedrivs i enlighet med vad som anmälts till besiktningsregistraturen,
- 2) innehavaren av besiktningskoncession inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av besiktningskoncession, eller
- 3) den personal som utför besiktningar på besiktningsstället inte uppfyller de föreskrivna kraven på yrkesskicklighet eller tillförlitlighet.

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla en besiktningskoncession för viss tid eller helt och hållet, om

- 1) fordon som uppenbart inte uppfyller gällande bestämmelser och föreskrifter har godkänts vid besiktningar för användning i trafik,
- 2) det vid besiktningen har underkänts fordon vilkas samtliga uppenbara fel eller brister inte har beaktats,
- 3) det vid besiktningen i onödan har krävts att fel och brister hos fordonen ska avhjälpas,
- 4) antalet fel eller brister som upptäckts vid besiktningarna eller den relativa andelen fordon som underkänts första gången vid en besiktning, utan grund betydligt avviker mellan enskilda besiktare på besiktningsstället eller från den allmänna nivån i landet eller från det faktiska skicket hos de fordon som visats upp för besiktning på besiktningsstället,
- 5) tillsynen över beskattningen av fordon har försummats vid besiktningen eller en uppgift som enligt vad som föreskrivs särskilt ska utföras i samband med besiktningen annars har försummats, eller

6) det i verksamheten har brutits mot kravet på opartiskhet enligt 23 § eller mot något annat krav som föreskrivs i denna lag eller i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Transport- och kommunikationsverket ska dock meddela innehavaren av besiktningskoncession en anmärkning och vid behov en skriftlig varning i stället för att återkalla besiktningskon-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

cessionen, om det är oskäligt att återkalla koncessionen. Om grunden för återkallande av besiktningsskoncessionen eller meddelande av varning eller anmärkning är sådan att den kan rättas till, ska Transport- och kommunikationsverket innan koncessionen återkallas eller varning eller anmärkning meddelas ge koncessionshavaren möjlighet att inom en rimlig tid avhjälpa bristen eller försummelsen. Koncessionen kan återkallas om missförhållandet inte har avhjälpats inom utsatt tid.

44 §

Förbud att utföra besiktning samt anmärkning och varning till besiktare

Transport- och kommunikationsverket kan för högst sex månader förbjuda en besiktare att utföra besiktningar, om han eller hon vid besiktning har

- 1) godkänt sådana fordon för användning i trafik som uppenbart inte uppfyller gällande bestämmelser och föreskrifter,
- 2) underkänt fordon vilkas samtliga uppenbara fel eller brister inte har beaktats,
- 3) i onödan har krävt att fel och brister hos ett fordon ska avhjälpas,
- 4) försummat tillsynen över beskattningen av fordon eller annars försummat en uppgift som enligt vad som föreskrivs särskilt ska utföras i samband med besiktningen, eller
- 5) brutit mot kravet på opartiskhet enligt 23 § eller mot något annat krav som föreskrivs i denna lag eller i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Transport- och kommunikationsverket ska dock meddela besiktaren en anmärkning och vid behov en skriftlig varning i stället för ett förbud att utföra besiktningar, om ett förbud är oskäligt och de överträdelse eller försummelser som konstaterats är ringa.

45 §

Temporära åtgärder på grund av brister i besiktningsverksamheten

Om det är uppenbart att det förekommer väsentliga brister eller missbruk i besiktningsverksamheten hos en innehavare av besiktningsskoncession eller en besiktare, kan Transport- och kommunikationsverket temporärt förbjuda innehavaren av besiktningsskoncession att bedriva besiktningsverksamhet och besiktaren att utföra besiktningar samt vid behov hindra innehavaren av besiktningsskoncession eller besiktaren att använda uppgifterna i trafik- och transportregistret och att registrera uppgifter i datatjänsten. Ett temporärt förbud samt förhindrande av användning och registrering gäller tills ärendet om återkallande av besiktningsskoncessionen eller förbudet för besiktaren att utföra besiktningar har avgjorts slutligt med stöd av 43 eller 44 §. Ärendet ska avgöras utan onödigt dröjsmål.

I 1 mom. avsedda beslut om temporärt förbud och beslut om förhindrande av användning och registrering av uppgifter i datatjänsten ska iaktas även om besvär anförts över besluten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

46 §

Förbud att använda besiktningsställets lokaler och anordningar

Om det vid en inspektion eller annars upptäcks att en lokal eller anordning som används i besiktningsverksamheten inte uppfyller sådana krav som anges i denna lag eller i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användningen av lokalen eller anordningen eller begränsa dess användning tills lokalen och anordningen stämmer överens med bestämmelserna och föreskrifterna.

47 §

Återkallande av vidareutbildningstillstånd samt anmärkning och varning till innehavare av vidareutbildningstillstånd

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett vidareutbildningstillstånd för viss tid eller helt och hållet, om innehavaren av vidareutbildningstillståndet inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillstånd.

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla vidareutbildningstillståndet för viss tid eller helt och hållet, om

- 1) bestämmelserna om utbildningen inte har iakttagits i utbildningen, eller
- 2) utbildningen inte har skötts i enlighet med tillståndet eller annars på behörigt sätt.

Transport- och kommunikationsverket ska dock meddela innehavaren av vidareutbildningstillstånd en anmärkning och vid behov en skriftlig varning i stället för att återkalla tillståndet, om det är oskäligt att återkalla tillståndet. Om grunden för återkallande av vidareutbildningstillståndet eller meddelande av varning eller anmärkning är sådan att den kan rättas till, ska Transport- och kommunikationsverket innan tillståndet återkallas eller varning eller anmärkning meddelas ge den som innehar tillståndet möjlighet att inom en rimlig tid avhjälpa bristen eller försummelsen. Tillståndet kan återkallas om missförhållandet inte har avhjälpits inom utsatt tid.

48 §

Personregisteruppgifter

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få de uppgifter ur straffregistret och trafik- och transportregistret som behövs vid behandlingen av ärenden som gäller beviljande och återkallande av besiktningskoncession, för beslutsfattande enligt 10 och 16 § och för tillsynen enligt 6 kap. Uppgifter om brott får trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till en innehavare av besiktningskoncession i samband med de åtgärder som avses i 43 § samt i samband med beslut enligt 10 och 16 § till den koncessionssökande och den person enligt 9 § som begärt beslutet samt till den för besiktningsverksamheten svarande person och den besiktare som begärt beslutet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

50 §

Tvångsmedel

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten att sända sådana handlingar och blanketter som avses i 28 §, skyldigheten enligt 38 § att lämna uppgifter och iakttagandet av de förbud och begränsningar som avses i 45 § med vite. Bestämmelser om vite finns i övrigt i viteslagen (1113/1990).

Den som underlåter att iaktta en skyldighet, ett förbud eller en begränsning som har meddelats eller ålagts med stöd av denna lag och som har förenats med vite kan inte dömas till straff för samma gärning.

53 §

Omprövning och ändringssökande

Omprövning av ett beslut som innehavaren av besiktningskoncession har fattat i ett besiktningsärende och av ett beslut som innehavaren av vidareutbildningstillstånd har fattat i ett utbildningsärende får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

I ett beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning eller i ett beslut som verket annars fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

55 §

Lämnande av uppgifter om misstänkta brott och om fordon som inte är i skick

Den myndighet som utför förundersökning av brott eller åtalsprövning eller fattar beslut om körrätt får trots sekretessbestämmelserna underrätta Transport- och kommunikationsverket om ett sådant misstänkt brott som kan påverka bedömningen av en i 9 § 1 mom. avsedd sökandes eller persons tillförlitlighet att bedriva besiktningsverksamhet eller en i 15 § avsedd persons tillförlitlighet i besiktningsuppgifter.

Den myndighet som utför trafikövervakning får trots sekretessbestämmelserna underrätta Transport- och kommunikationsverket om fel eller brister som konstaterats hos ett fordon i samband med övervakningen och som fordonet uppenbarligen har haft vid den senaste besiktningen.

56 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs dessutom om tillsättandet av en rådgivande utbildningskommission som bistår Transport- och kommunikationsverket samt om kommissionens sammansättning och uppgifter.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av besiktningskoncession, om kvalitetsledningssystem och om de handlingar som ska bevaras på besiktningsstället får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

58 §

Övergångsbestämmelser

1. De bestämmelser som utfärdats med stöd av den lag som upphävs ska fortsätta att gälla.
2. De besiktningskoncessioner som gäller vid ikraftträdandet av denna lag gäller som sådana den tid som anges i koncessionen. Besiktningsverksamhet med stöd av en sådan koncession bedrivs i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Koncessionshavaren ska dock registrera de uppgifter som avses i 26 § i besiktningsregistreret. På koncessionshavaren tillämpas dessutom 37—46 §.
3. Om giltigheten för en besiktningskoncession som gäller vid ikraftträdandet av denna lag går ut tidigare än tre år från ikraftträdandet, får koncessionshavaren fortsätta den koncessionsenliga besiktningsverksamheten med stöd av koncessionen i fråga tre år från ikraftträdandet efter att ha anmält detta skriftligt till Transport- och kommunikationsverket innan giltigheten för koncessionen går ut. Om en sådan anmälan har gjorts, ska koncessionshavaren under denna tid bedriva besiktningsverksamhet i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Koncessionshavaren ska dock registrera de uppgifter som avses i 26 § i besiktningsregistreret. På koncessionshavaren tillämpas dessutom 37—46 §.
4. Alla innehavare av besiktningskoncession ska registrera de uppgifter som avses i 26 § i besiktningsregistreret inom en månad från ikraftträdandet av den paragrafen.
5. En sådan filial enligt 15 § i den lag som upphävs som är verksam vid ikraftträdandet av denna lag får fortsätta med sin verksamhet som sådan tills verksamheten med stöd av 2 eller 3 mom. fortsätter att bedrivas av det besiktningsställe från vilket filialen har skötts i enlighet med nämnda 15 §. Koncessionshavarens rätt till en filial upphör dock sex månader från det att ett besiktningsställe som har rätt utföra besiktningar som avses i 6 § 1 punkten i denna lag inleder verksamhet i regionen.
6. Med avvikelse från 2 och 3 mom. upphör de rättigheter till besiktning av fordon på något annat ställe än besiktningsstället som gäller vid ikraftträdandet av denna lag ett år efter ikraftträdandet.
7. En person som vid ikraftträdandet av denna lag uppfyller kompetenskraven för personer som utför besiktningar, anses uppfylla de krav på yrkesskicklighet som anges i 17 § och föreskrivs med stöd av denna lag, om han eller hon genomgår föreskriven fortbildning inklusive prov inom specialutbildningen med föreskrivna intervaller.
8. En person som vid ikraftträdandet av denna lag uppfyller kompetenskraven för den person som svarar för besiktningsverksamheten, anses uppfylla de krav på yrkesskicklighet som anges i 21 § och föreskrivs med stöd av denna lag, om han eller hon genomgår föreskriven fortbildning inklusive prov inom specialutbildningen med föreskrivna intervaller. En person som uppfyller kraven på yrkesskicklighet med stöd av 29 § i den lag som upphävs ska avlägga det prov inom specialutbildningen som saknas senast tre år efter denna lags ikraftträdande och därefter med föreskrivna intervaller.
9. Intyg och andra handlingar som gäller registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar som utförts före den 2 november 2007 bevaras på besiktningsstället i femton år.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

10. De utbildningsrättigheter som gäller vid ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft som sådana.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

6.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om flyttning av fordon

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om flyttning av fordon (828/2008) 14 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1319/2009, som följer:

14 §

Verkställighet och närmare bestämmelser

Kommunikationsministeriet ansvarar för den riksomfattande styrningen av de uppgifter som föreskrivs i denna lag.

Trafikledsverket kan med stöd av ett avtal ge kommunen i uppgift att sköta sådana offentliga uppgifter som enligt denna lag ankommer på verket eller självt överta offentliga uppgifter som enligt denna lag ankommer på kommunen.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

7.

Lag

om ändring av lagen om ordnande av enskilt godkännande av fordon

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordnande av enskilt godkännande av fordon (958/2013) 2—8, 10, 13, 14, 15 a, 20, 22—29, 31 och 35 §,
av dem 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 474/2017 och 305/2018, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 305/2018, 15 a § sådan den lyder i lag 1388/2015, 22 § sådan den lyder i lag 907/2014, 27 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 475/2017 samt 28 § sådan den lyder i lag 305/2018, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *enskilt godkännande* ett förfarande enligt 3 § 9 punkten i fordonslagen,
 - 2) *beviljare av enskilt godkännande* en serviceproducent med vilken Transport- och kommunikationsverket har ingått avtal om beviljande av enskilda godkännanden av fordon,
 - 3) *utförare av enskilt godkännande* en person som har rätt att utföra enskilda godkännanden.
- Beviljare av enskilda godkännanden får i samband med enskilda godkännanden utföra kontroller, mätningar, kalkyler och utredningar enligt 50 e § 2 mom. 5 punkten i fordonslagen.

3 §

Ansvaret för ordnande av enskilda godkännanden

Transport- och kommunikationsverket svarar för ordnandet av enskilda godkännanden av fordon i Finland.

4 §

Hur beviljandet av enskilda godkännanden ordnas

Transport- och kommunikationsverket ordnar beviljandet av enskilda godkännanden genom att upphandla behövliga tjänster av tjänsteproducenter. Beviljandet ska genom avtal ordnas så att kvaliteten, enhetligheten och tillgången på de tjänster som behövs i verksamheten säkerställs i skäligen omfattning i olika delar av landet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket ingår avtal om beviljande av enskilda godkännanden med de tjänsteproducenter som uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

5 §

Serviceersättning som betalas för verksamhet för enskilda godkännanden

Transport- och kommunikationsverket bestämmer om storleken på den serviceersättning som betalas till avtalsparterna.

6 §

Information om upphandling av enskilda godkännanden

Transport- och kommunikationsverket informerar på sin webbplats om möjligheten för tjänsteproducenter att ingå avtal med Transport- och kommunikationsverket om beviljande av enskilda godkännanden.

7 §

Anmälan som avtalspart

En tjänsteproducent som vill ingå avtal med Transport- och kommunikationsverket om beviljande av enskilda godkännanden, nedan sökanden, ska lämna **Transport-** och kommunikationsverket följande skriftliga utredning:

- 1) utdrag ur handelsregistret eller någon annan motsvarande utredning samt utredning om ägandeförhållandena, om sökandens verksamhet bedrivs i bolagsform,
- 2) en redogörelse för tjänsternas omfattning,
- 3) uppgift om den planerade platsen och lokalen där verksamheten kommer att bedrivas,
- 4) en uppskattning av den tidpunkt då verksamheten inleds,
- 5) en redogörelse för de planerade betjäningstiderna,
- 6) en redogörelse för kvalitetssystemet,
- 7) uppgift om den person som svarar för beviljandet av enskilda godkännanden,
- 8) en redogörelse för hur sökanden ämnar ordna anslutningen till trafik- och transportregistret och hur sökanden sörjer för att dataskyddet och datasäkerheten är ordnade på behörigt sätt,
- 9) en redogörelse för hur sökanden eller den som utövar bestämmande inflytande över en sökande vars verksamhet bedrivs i bolagsform uppfyller kraven i 9, 11 och 12 §,
- 10) en redogörelse för hur sökandens personal uppfyller kraven enligt 11 och 13—15 §,
- 11) en redogörelse för hur lokalerna uppfyller kraven i 10 §.

8 §

Avtal om beviljande av enskilda godkännanden

I avtalet ska det överenskommas om

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) tjänsternas omfattning,
- 2) inledandet av verksamheten,
- 3) ort och lokaler där kontrollerna för enskilda godkännanden utförs,
- 4) den utrustning som krävs för verksamheten,
- 5) betjäningstider,
- 6) användningen av trafik- och transportregistret, registrering av uppgifter om beviljande av enskilt godkännande i trafik- och transportregistret samt hur det ska visas att det dataskydd och den datasäkerhet som förutsatts av beviljaren av enskilt godkännande har ordnats,
- 7) det förfarande som ska iakttas vid uttagande av avgifter för beviljande av enskilt godkännande och vid redovisningen av dessa avgifter till Transport- och kommunikationsverket,
- 8) hur dokument som gäller beviljande av enskilda godkännanden ska ges in till Transport- och kommunikationsverket,
- 9) avtalsperioden och upphörande av avtalet i särskilda situationer under avtalsperioden samt avtalsvite,
- 10) tillsynen och andra medel genom vilka Transport- och kommunikationsverket kan säkerställa att enskilda godkännanden beviljas på behörigt sätt.

10§

Lokaler

De lokaler som används för enskilt godkännande ska vara sådana att kontrollerna av fordonen kan utföras på behörigt sätt inomhus oberoende av vädret.

Enskilt godkännande får utföras utanför lokalerna, om det är oändamålsenligt att förflytta fordonen till lokalerna på grund av det stora antalet fordon, trafiksäkerheten eller miljöomständigheter eller av någon annan motsvarande orsak. Om en beviljare av enskilt godkännande utför kontroller utanför sina lokaler ska utrymmena uppfylla kraven i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de lokaler som används för kontrollerna och om under vilka förutsättningar de kontroller som ingår i enskilt godkännande kan utföras utanför lokalerna.

13§

Krav på grundutbildning för utförare av enskilt godkännande

Av utförare av enskilt godkännande förutsätts som grundutbildning minst yrkeshögskoleexamen i teknik och antingen minst 30 studiepoäng omfattande grund- och yrkesstudier i fordons-teknik vid en yrkeshögskola eller minst 30 studiepoäng omfattande andra lämpliga grund- och yrkesstudier i maskinteknik vid en yrkeshögskola.

Examen vid biltekniska studielinjen vid en teknisk läroanstalt eller motsvarande lämplig examen på teknikernivå anses uppfylla kravet i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om

1) vilka grund- och yrkesstudier som anses som sådana andra lämpliga grund- och yrkesstudier i maskinteknik som avses i 1 mom.,

2) vilka examina på teknikernivå som anses som sådana motsvarande examina på teknikernivå som avses i 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

14 §

Krav på vidareutbildning för utförare av enskilt godkännande

En utförare av enskilt godkännande ska för beviljandet av enskilda godkännanden ha den vidareutbildning som behövs för enskilt godkännande och däri ingående fortbildning för upprätthållande av yrkesskickligheten.

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov ge den vidareutbildning som avses i 1 mom. Transport- och kommunikationsverket tar emot prov i anslutning till vidareutbildningen.

Närmare bestämmelser om den vidareutbildning som behövs och om proven i anslutning till den utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

15 a §

Erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats utomlands

Det krav på utbildning som avses i 13—15 § uppfylls även av en sökande som har fått ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) om den behörighet som bevis på formella kvalifikationer som har utfärdats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet medför. Beslutet fattas av Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket kan för en sökande ordna sådana lämplighetsprov som avses i 7 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

20 §

Bevarande och utlämnande av dokument

Beviljare av enskilt godkännande ska sända de dokument som gäller enskilda godkännanden till Transport- och kommunikationsverket för bevarande efter det att det enskilda godkännandet har utförts. Transport- och kommunikationsverket får för verksamheten i fråga trots sekretessbestämmelserna lämna ut dessa dokument genom teknisk anslutning till dem som utför uppgifter i anslutning till besiktning och registrering av fordon samt till dem som bedriver verksamhet för beviljande av enskilda godkännanden.

Om behandlingen av ett ärende som gäller beviljande av enskilt godkännande fortfarande pågår när beviljaren av enskilt godkännande upphör med verksamheten, ska beviljaren av enskilt godkännande lämna Transport- och kommunikationsverket de dokument som samlats i ärendet så att de kan sändas tillbaka till den som ansökt om enskilt godkännande.

22 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över beviljandet av enskilda godkännanden samt över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Transport- och kommunikationsverket kan vid tillsynen anlita Ackrediteringstjänsten FINAS eller någon annan motsvarande inrättning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

23 §

Information

Beviljare av enskilt godkännande ska trots sekretessbestämmelserna lämna Transport- och kommunikationsverket de uppgifter som behövs för tillsynen inklusive de uppgifter som behövs om beviljarens bokföring, ekonomiförvaltning, administration och hyrning av lokaler samt om utförare av enskilt godkännande och verksamheten för enskilda godkännanden.

Beviljare av enskilt godkännande ska utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana förändringar i den egna verksamheten som kan ha inverkan på beviljandet av enskilda godkännanden.

24 §

Inspektioner i lokalerna

Transport- och kommunikationsverket har rätt att utföra inspektioner på platser där enskilda godkännanden beviljas. Beviljare av enskilt godkännande ska ordna förhållandena så att inspektioner kan utföras på ett ändamålsenligt sätt. Inspektioner får inte företas i utrymmen som används för boende av permanent natur.

25 §

Kontroll av fordon

För att övervaka verksamheten för enskilda godkännanden får Transport- och kommunikationsverket genast efter ett enskilt godkännande utföra kontroll av fordonet som motsvarar enskilt godkännande eller en del av det. För att utföra kontrollen får en tjänsteman vid Transport- och kommunikationsverket stoppa fordonet när det lämnar den plats där det enskilda godkännandet utförts. Transport- och kommunikationsverket får även i övrigt utföra kontroll av ett fordon som motsvarar enskilt godkännande eller en del av det, om Transport- och kommunikationsverket har anledning att misstänka att ett fordon som beviljats enskilt godkännande är behäftat med allvarliga brister som inverkar på trafiksäkerheten eller miljön. Kontrollen av fordonet får utföras i lokaler tillhörande den beviljare av enskilt godkännande som har beviljat fordonet enskilt godkännande.

Transport- och kommunikationsverkets kontroll ersätter till utförda delar det tidigare utförda enskilda godkännandet. På kontrollen tillämpas det som i fordonslagen och med stöd av den föreskrivs om enskilt godkännande.

26 §

Återkallande av enskilt godkännande

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett enskilt godkännande och kräva att fordonet på nytt ska genomgå enskilt godkännande, om verket upptäcker att fordonet har godkänts på felaktiga grunder vid det enskilda godkännandet. Om det fel eller den brist som upptäckts i det

Betänkande KoUB 21/2018 rd

enskilda godkännandet är ringa, kan Transport- och kommunikationsverket kräva att det fel eller den brist som konstaterats hos fordonet avhjälpas inom en tid som verket satt ut i stället för att återkalla det enskilda godkännandet.

Fordonet är belagt med användningsförbud, om den brist eller det fel som Transport- och kommunikationsverket krävt att ska avhjälpas inte avhjälpas inom den utsatta tiden. Ett fordon som är belagt med användningsförbud får inte användas i trafik förrän de fel och brister som har lett till användningsförbudet har avhjälpits.

27 §

Hävning av avtal

Transport- och kommunikationsverket kan häva ett avtal om beviljande av enskilda godkännanden, om beviljaren av enskilt godkännande

- 1) inte uppfyller de krav som föreskrivs i 9—15 §,
- 2) vägrar att lämna Transport- och kommunikationsverket de uppgifter som behövs för tillsynen över verksamheten,
- 3) bryter mot det avtal som avses i 8 § så att beviljandet av enskilda godkännanden på behörigt sätt äventyras, eller
- 4) beviljar enskilda godkännanden i strid med bestämmelserna och föreskrifterna om dessa.

En förutsättning för hävning av ett avtal är att Transport- och kommunikationsverket har meddelat beviljaren av enskilt godkännande anmärkningar eller en skriftlig varning om de överträdelser eller försummelser som avses i 1 mom. och att detta inte har lett till att överträdelserna eller försummelserna rättats till.

28 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt att få upplysningar och rätt att lämna uppgifter vidare

Transport- och kommunikationsverket har trots vad som föreskrivs om hemlighållande av uppgifter rätt att genom teknisk anslutning få den information ur straffregistret som är nödvändig för skötseln av verkets uppgifter för utredning av att de krav på tillförlitlighet som föreskrivs för beviljande av enskilda godkännanden är uppfyllda och för tillsynen. Information om brott kan som grund för hävning av avtal trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till beviljare av enskilt godkännande.

29 §

Lämnande av uppgifter om misstänkta brott och om fordon som inte stämmer överens med kraven

Den myndighet som utför förundersökning av brott eller åtalsprövning eller fattar beslut om körrätt får trots sekretessbestämmelserna underrätta Transport- och kommunikationsverket om ett sådant misstänkt brott som kan påverka bedömningen av om en beviljare av enskilt godkännande och en utförare av enskilt godkännande är tillförlitlig som beviljare eller utförare av enskilt godkännande.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Den myndighet som utför trafikövervakning får trots sekretessbestämmelserna underrätta Transport- och kommunikationsverket om vid övervakningen upptäckta fordon som inte stämmer överens med kraven och som uppenbarligen inte heller har gjort det när enskilt godkännande beviljades.

31 §

Begäran om omprövning och ändringssökande

Omprövning av ett beslut som en beviljare av enskilt godkännande fattat om enskilt godkännande får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

I ett beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning eller i ett beslut som verket annars fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

35 §

Avgift för enskilt godkännande

För enskilt godkännande tas det ut en avgift till Transport- och kommunikationsverket i enlighet med de grunder som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

8.

Lag

om ändring av fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonslagen (1090/2002) 1, 3, 7, 19 b, 20, 21, 24, 24 a, 24 b, 26, 27, 27 a, 29, 29 b, 31, 34, 34 a, 36, 39 b, 45, 48, 50 c, 50 e, 53, 53 a, 58, 60 a, 61 a, 62, 65 a, 65 b, 66 a, 66 c, 66 f, 69 a, 74—77, 79, 80, 84—86, 88, 93, 95 a, 96 och 98 §,
sådana de lyder, 1 § i lagarna 226/2009 och 1042/2014, 3 § i lagarna 226/2009, 961/2013, 176/2015, 1609/2015, 507/2017 och 306/2018, 7, 19 b, 24 a, 24 b, 27, 29, 36, 50 c, 61 a och 62 § i lag

Betänkande KoUB 21/2018 rd

507/2017, 20, 24, 29 b, 39 b och 79 § i lag 1042/2014, 21 ~~och 60 a~~ § i lag 703/2018, 26, 34 a, 65 b, 69 a, 77 och 88 § i lag 276/2010, 27 a § i lagarna 507/2017 och 306/2018, 31, 34 och 95 a § i lag 1609/2015, 45 § i lagarna 226/2009 och 276/2010, 48 § i lagarna 276/2010 och 1042/2014, 50 e § i lagarna 226/2009 och 507/2017, 53, 53 a och 58 § i lag 473/2017, 60 a och 65 a § i lagarna 233/2007 och 276/2010, 66 a § i lagarna 176/2015 och 507/2017, 66 c och 98 § i lag 176/2015, 66 f § i lagarna 233/2007, 276/2010 och 176/2015, 74 och 75 § delvis ändrade i lag 276/2010, 76 § i lagarna 276/2010 och 507/2017, 80 § i lagarna 1042/2014 och 1609/2015, 84 § i lagarna 233/2007 och 507/2017, 85 § i lagarna 961/2013 och 473/2017, 86 § i lagarna 276/2010 och 1609/2015, 93 § i lagarna 276/2010 och 473/2017 samt 96 § i lagarna 992/2016, 473/2017 och 728/2017, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller, i fråga om fordon som används på vägar som avses i vägtrafiklagen (267/1981) och på andra platser, fordonens

- 1) klassificering,
- 2) konstruktion, manöverorgan, utrustning, system, komponenter och separata tekniska enheter,
- 3) miljöegenskaper,
- 4) godkännande för trafik samt registrering,
- 5) periodiska och övriga besiktningar i syfte att kontrollera fordons skick och registeruppgifter samt ändra dessa.

Denna lag gäller tekniska vägkontroller av fordon.

Denna lag gäller import, tillverkning för försäljning, saluföring, försäljning och annan överlåtelse av nya snöskotrar samt av nya fordon avsedda för vägtrafik samt av sådana system, komponenter och separata tekniska enheter och sådan utrustning om vilkas tekniska egenskaper eller godkännandemärkningar föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

Denna lag gäller installation och reparation av snöskotrar samt av fordon avsedda för vägtrafik samt av sådana system, komponenter och separata tekniska enheter och sådan utrustning om vilkas tekniska egenskaper eller godkännandemärkningar föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

Denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den ska tillämpas på militärfordon. Om det behövs med hänsyn till ett militärfordons särskilda användningssyfte eller konstruktion, kan det dock genom förordning av försvarsministeriet föreskrivas om undantag från denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt genom föreskrifter av huvudstaben meddelas bestämmelser som avviker från de föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *fordon* en anordning som är avsedd för färd på marken och som inte löper på skenor,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2) *motordrivet fordon* ett fordon som drivs med maskinkraft; motordrivna fordon är bilar, mopeder, motorcyklar och tre- och fyrhjuliga fordon i kategori L samt traktorer, motorredskap och terrängfordon,

3) *släpfordon* ett fordon som kopplas till ett annat fordon och som inte är avsett att vara självgående,

4) *militärfordon* ett fordon som innehas av försvarsmakten eller ett fordon som särskilt är avsett för försvarsmakten samt ett fordon som är avsett för Förenta nationernas fredsbevarande verksamhet och befinner sig i Finland,

5) *EES-stat* en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6) *register* det trafik- och transportregister som avses i lagen om transportservice (320/2017),

7) *typgodkännande* ett förfarande genom vilket en typgodkännandemyndighet certifierar att en fordonstyp, ett system, en komponent, en separat teknisk enhet eller en utrustning uppfyller de tekniska kraven,

8) *etappvist typgodkännande* ett förfarande där en typgodkännandemyndighet ensam eller tillsammans med en godkännandemyndighet i en annan EES-stat eller i landskapet Åland certifierar att en ej färdigbyggd eller en färdigbyggd fordonstyp, enligt byggnadsstadiet, uppfyller de gällande tekniska kraven,

9) *enskilt godkännande* ett förfarande genom vilket det konstateras att en enskild bil eller dess släpvagn, oavsett om den är unik eller inte, uppfyller de gällande kraven,

10) *registreringsbesiktning* kontroll som utförs för att klassificera och registrera ett enskilt fordon och för att konstatera överensstämmelse med kraven,

11) *kopplingsbesiktning* kontroll som utförs för godkännande av koppling mellan ett dragfordon och ett eller flera släpfordon,

12) *ändringsbesiktning* kontroll som utförs för att ändringar av ett fordon ska kunna godkännas och de uppgifter om ett fordon som antecknats i registret ska kunna ändras eller kompletteras,

13) *periodisk besiktning* föreskriven regelbunden kontroll av ett fordon skick under den tid fordonet används och av uppgifter som antecknats i registret,

14) *teknisk vägkontroll* på väg eller någon annanstans förrättad kontroll av skicket hos fordon och av de uppgifter som antecknats i registret,

15) *första registrering* den åtgärd då identifieringsuppgifter om ett fordon och uppgifter om ägande, innehav, den som ansvarar för användningen av bilen, trafikförsäkring och användningsändamål första gången antecknas i registret i Finland,

16) *ändringsregistrering* anteckning i registret av förändringar som i fråga om fordonet skett i uppgifterna om ägande, innehav, den som ansvarar för användningen av bilen samt trafikförsäkring och användningsändamål,

17) *system* sådan apparatur i ett fordon som utgör en väsentlig del av fordonet och som i allmänhet inte kan lösgöras i separata komponenter, såsom bromssystem, avgasreningssystem eller inredningsdetaljer,

18) *komponent* en anordning som är avsedd att utgöra en del av ett fordon och som kan lösgöras eller installeras i fordonet och typgodkännas särskilt, samt komponenter som avses i de EU-förordningar som nämns i 2 a § 2 och 3 mom.,

19) *separat teknisk enhet* en anordning som är avsedd att utgöra en del av ett fordon och som hänför sig till en viss fordonstyp och som kan typgodkännas särskilt eller som en del av ifrågasatt fordonstyp, såsom underkörningsskydd, och en från fordonet fristående anordning som används i trafik, såsom skyddshjälm eller skyddsanordning för barn,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

20) *utsedd teknisk tjänst* en inrättning som Finland utsett till teknisk tjänst och som anmälts till Europeiska kommissionen eller Förenta nationernas generalsekretariat,

21) *tillverkarens representant* den som tillverkaren av fordon, system, komponenter eller separata enheter befullmäktigat att företräda denne inför godkännandemyndigheten och agera på dennes vägnar i frågor som gäller typgodkännande eller enskilt godkännande,

22) *registreringsintyg* ett dokument om första registrering, ändringsregistrering, avställning och påställning som utfärdats av den som utför registrering och som intygar att fordonet är registrerat och av vars del I (*teknisk del*) framgår uppgifter som gäller fordonets ägare och innehavare samt vissa av fordonets tekniska data och vars del II (*anmälningsdel*) är avsedd för anmälan av förändringar i registeruppgifterna,

23) *den som ansvarar för användningen av en bil* en i Finland bosatt myndig fysisk person som är en bils huvudsakliga förare utan att vara dess ägare eller innehavare eller, om bilen inte har någon huvudsaklig förare, som har uppgifter om bilens förare; den som ansvarar för användningen av en bil ska ha kör rätt minst för fordon av klass B,

24) *CE-märkning* märkning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

25) *avställning* att ett fordon som registrerats första gången tas ur trafik tillfälligt och att uppgift om detta antecknas i registret,

26) *påställning* att ett fordon som registrerats första gången och därefter avställts åter tas i trafik och att uppgift om detta antecknas i registret,

27) *slutlig avregistrering* att ett fordon som registrerats första gången slutligt tas ur trafik i Finland och att uppgift om detta antecknas i registret,

28) *efterkontroll* sådan kontroll av ett fordon som underkänts vid besiktning som ska utföras inom en månad från besiktningen,

29) *certifikat* en identifieringskod som lämnas till en förhandsanmälare enligt 65 a § eller till den i registret antecknade ägaren av ett fordon och som visar äganderätten till fordonet,

30) *den som utför registreringar* Transport- och kommunikationsverket och en i IV avd. 4 kap. i lagen om transportservice avsedd tjänsteleverantör som bistår i registreringsuppgiften,

31) *klassificeringsvikt* den tekniskt tillåtna högsta vikt inklusive last som hjulen överför till marken och som ligger till grund för klassificeringen av fordon i kategorierna M, N och O.

7 §

Ändring, konstruktion och reparation av fordon

Om inte något annat föreskrivs nedan, får ett fordon som används i trafik inte efter ibruktagandet repareras, ändras, tillåtas bli ändrat eller förses med tilläggsanordningar så att fordonet inte längre uppfyller de krav som gällde i Finland vid tidpunkten för det första ibruktagandet eller därefter. De risker för säkerheten, hälsan eller miljön som fordonets ålder och naturliga slitage medför får inte heller öka mer än i ringa omfattning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de tekniska kraven för reparation och istandsättning av fordon och ändring av fordons konstruktion samt om sådana smärre undantag och alternativa krav som tillämpas av ändamålsenlighetsskäl vid påvisande av överensstämmelse. De risker för säkerheten, hälsan eller miljön som undantagen och de alternativa kraven medför får inte öka mer än i ringa omfattning. Transport- och kommunikationsverket

Betänkande KoUB 21/2018 rd

meddelar vid behov närmare föreskrifter även om säkerhetskraven för strålkastare och lyktor samt andra tilläggsanordningar som installeras i fordon för särskilda ändamål.

19 b §

Närmare föreskrifter om grundläggande klassificering av fordon

Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana närmare föreskrifter om klassificering av i detta kapitel avsedda fordon som följer av kraven i Europeiska unionens fordonslagstiftning eller som behövs med hänsyn till trafiksäkerheten eller skyddet av miljön.

20 §

Räddningsbil, polisfordon, Tullens fordon och Gränsbevakningsväsendets fordon

Räddningsbil är ett för räddningsväsendet särskilt tillverkat fordon i kategori M eller N, vars totalmassa är större än 3,5 ton. Som räddningsbil betraktas också andra fordon i kategori M eller N som innehas av en kommuns eller samkommuns räddningsverk eller av en myndighet som lyder under statens räddningsförvaltning, av Räddningsinstitutet eller av en flygplatsoperatör och som används uteslutande för uppgifter inom räddningsväsendet. Också manskapsbilar som ägs av en brandkår och som har plats för minst åtta personer utöver föraren betraktas som räddningsbilar.

Polisfordon är för polisen särskilt tillverkade eller utrustade fordon.

Gränsbevakningsväsendets fordon är för Gränsbevakningsväsendet särskilt tillverkade eller utrustade fordon.

Tullens fordon är för Tullen särskilt tillverkade eller utrustade fordon.

Bestämmelser om den konstruktion och utrustning samt de färger som räddningsväsendet förutsätter i fråga om räddningsbilar samt om utrustning, färgsättning och emblem på polisfordon och Gränsbevakningsväsendets fordon utfärdas genom förordning av inrikesministeriet. I den förordningen föreskriven färgsättning och föreskrivna emblem på polisfordon och Gränsbevakningsväsendets fordon får inte användas på andra fordon. Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de tekniska kraven på och installeringen av igenkänningslyktor, varningslyktor, reflektorer, reflekterande märkning och ljudsignalanordningar som de speciella ändamål som räddningsbilar, polisfordon, Tullens fordon och Gränsbevakningsväsendets fordon används för förutsätter.

21 §

Ambulans

En ambulans är ett fordon i kategori M som är avsett för transport av sjuka eller skadade människor och som har specialutrustning för det ändamålet.

Bestämmelser om närmare klassificering av ambulanser, dimensionering av karosseri och patientutrymme, prestanda samt medicinsk och annan utrustning utfärdas vid behov genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de tekniska kraven på och installeringen av igenkänningslyktor, varningslyktor, re-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

flektorer, reflekterande märkning och ljudsignalanordningar som det speciella ändamål som ambulanser används för förutsätter.

24 §

Museifordon

Ett besiktningsställe godkänner på basis av ett utlåtande som utfärdats högst sex månader tidigare av en landsomfattande registrerad museifordonsförening som museifordon ett fordon för vilket det har förflutit minst 30 år sedan utgången av tillverkningsåret och som har hållits i ett skick som motsvarar originalskicket eller restaurerats eller konserverats på behörigt sätt.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov föreskrifter om restaurering och konservering av museifordon samt om ändamålsenliga ersättande komponenter som får installeras i ett museifordon och om utbyte av komponenter till sådana som är trafiksäkrare samt om innehållet i det utlåtande som avses i 1 mom.

24 a §

Specialtransportfordon

Ett specialtransportfordon är ett fordon som har godkänts för sådana specialtransporter som avses i 2 § 16 punkten i vägtrafiklagen och som utan last överskrider de dimensioner som är allmänt tillåtna på väg eller som med eller utan last har godkänts för transport som överskrider den massa som är allmänt tillåten på väg. För att ett specialtransportfordon ska godkännas för trafik krävs dispens som meddelas av Transport- och kommunikationsverket. En förutsättning för beviljande av dispens är att avvikelserna från kraven inte ökar riskerna för säkerheten, hälsan eller miljön mer än i ringa omfattning och att den inte snedvrider konkurrensen.

En dispens enligt 1 mom. krävs inte för ett motorredskap, för ett typgodkänt fordon vars användning i trafik inte förutsätter tillstånd för specialtransport enligt 87 c § i vägtrafiklagen eller för ett typgodkänt fordon för vilket det i registret antecknas uppgift om ett tillstånd för specialtransport enligt 87 c § i vägtrafiklagen som utgör förutsättning för användningen av fordonet. För fordon som inte behöver registreras krävs dispens enligt 1 mom. endast om fordonets vikt eller axelmassa överskrider den massa som är allmänt tillåten på väg.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de tekniska tilläggskrav med anknytning till specialtransportfordons användningsändamål som tillämpas vid godkännande av specialtransportfordon för transportändamål samt om undantag från de tekniska kraven på fordon. Dessutom meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om hur överensstämmelse med kraven ska påvisas tekniskt.

24 b §

Närmare föreskrifter om klassificering av fordon som är avsedda för särskilda ändamål

Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana närmare föreskrifter om klassificering av i detta kapitel avsedda fordon som följer av kraven i Europeiska unionens fordonslagstiftning eller som behövs med hänsyn till trafiksäkerheten eller skyddet av miljön.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

26 §

Tillverkningsnummer och tillverkarskylt

Ett motordrivet fordon och en släpvagn som används i trafik ska ha ett tillverkningsnummer som getts av tillverkaren, Transport- och kommunikationsverket, ett besiktningssälle eller en utländsk myndighet som sköter fordonsregistrering. En bil och dess släpvagn, ett fordon i kategori L och en traktor ska dessutom ha en tillverkarskylt.

27 §

Undantag från kraven på fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning

Bestämmelser om undantag från de krav som föreskrivs i 25 § 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet. Undantagen ska vara behövliga med beaktande av fordonens användningsändamål, trafiksäkerhetskraven och möjligheterna att uppfylla de krav som gäller fordonen.

Fordon som är avsedda att användas av förare eller passagerare med funktionsnedsättning kan godkännas för transportändamål även om specialanordningen inte uppfyller bestämmelser eller föreskrifter, förutsatt att trafiksäkerheten inte nämnvärt äventyras.

Transport- och kommunikationsverket får för enskilda fordon bevilja dispens från de bestämmelser och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag i fråga om säkerheten när det gäller fordons konstruktion, manöverorgan, utrustning, system, komponenter, separata tekniska enheter och andra motsvarande objekt som ska godkännas. En förutsättning för beviljande av dispens är att avvikelserna från kraven inte ökar riskerna för säkerheten, hälsan eller miljön mer än i ringa omfattning och att den inte snedvrider konkurrensen. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av dispens utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

27 a §

Föreskrifter om fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning

Transport- och kommunikationsverket meddelar tekniska föreskrifter om

1) de alternativa krav på bromssystemen i bilar och bilsläpvagnar med tryckluftsbromsar som tillämpas vid nationellt typgodkännande, enskilt godkännande, registreringsbesiktning och ändringsbesiktning,

2) kraven på dubbar och dubbdäck som är tillåtna för användning i trafik.

Transport- och kommunikationsverket meddelar dessutom vid behov närmare tekniska föreskrifter om

1) kraven på ett fordons konstruktion och egenskaper,

2) kraven på ett fordons tillverkningsnummer och tillverkarskylt,

3) kraven på system, komponenter, separata tekniska enheter och utrustning för fordon,

4) kraven på lastkorgar och lastutrymmen, fästanordningar som används för lastsäkring och skyddskonstruktioner för fordon som används för godstransport,

5) surrnings- och fästanordningar som används för surring och säkring av last,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6) sådana andra komponenter, system och separata tekniska enheter som behövs för fordonets drift än de som avses i 1—3 punkten och för vilka godkännande krävs samt om annan utrustning än den som avses i 1 mom. 2 punkten,

7) dimensioneringen av transportutrymmet och om de hjälpmedel som behövs för resandet och deras fastsättning när det gäller tillgängliga fordon och andra fordon i kategori M, dock inte ambulanser, om fordonen kan användas för transport av passagerare på bår eller personer med funktionsnedsättning,

8) taxametrar samt andra instrument och system som avses i 25 § 2 mom.

De föreskrifter som avses i denna paragraf ska vara behövliga för att en tillräcklig internationell allmän kravnivå ska kunna uppnås och en tillräcklig nivå på trafiksäkerheten och skyddet av hälsan och miljön säkerställas.

29 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter om begränsning av energi- och miljökonsekvenser

Bestämmelser om komponenter och egenskaper samt andra motsvarande objekt som ska godkännas, som hänför sig till begränsning av energi- och miljökonsekvenserna av andra fordon än motorredskap och som krävs för att fordonen i fråga ska kunna godkännas för transportändamål, utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om de gränsvärden för buller och utsläpp som tillämpas vid godkännande av sådana fordon utfärdas också genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter om de i 1 mom. avsedda tekniska krav på komponenter och egenskaper som hänför sig till begränsning av energi- och miljökonsekvenser. Föreskrifterna ska vara behövliga för att en tillräcklig internationell allmän kravnivå ska uppnås och en tillräcklig nivå på trafiksäkerheten och skyddet av hälsan och miljön säkerställas.

Transport- och kommunikationsverket får i fråga om enskilda fordon bevilja dispens från de bestämmelser och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag i fråga om begränsning av fordons energi- och miljökonsekvenser. En förutsättning för beviljande av dispens är att avvikelserna från kraven inte ökar riskerna för säkerheten, hälsan och miljön mer än i ringa omfattning och att den inte snedvrider konkurrensen. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av dispens utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

29 b §

Krav på fordon och fordonskombinationer som används vid specialtransporter

Fordon och fordonskombinationer som används vid specialtransporter ska förses med tillräckliga märkningar, igenkännings- och varningslyktor, reflektorer och andra varningsanordningar för att förebygga fara och olägenhet som orsakas av specialtransporter. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de märkningar, igenkännings- och varningslyktor, reflektorer och andra varningsanordningar som krävs i fordon och fordonskombinationer som används vid specialtransporter.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om kategori, massa och färger som krävs av varningsfordon som används vid specialtransporter, om varningsskyltar, höjdmäta-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

re, varningslyktor, reflektorer och andra varningsanordningar i varningsfordon samt om tillhöriga anordningar och redskap som ska användas i varningsfordon vid reglering av trafiken och tryggnad av säkerheten.

De föreskrifter som avses i denna paragraf ska grunda sig på praxis som iakttas allmänt i Europa.

31 §

Tillämpningsområdet för typgodkännanden

Transport- och kommunikationsverket beviljar EG- och EU-typgodkännande för system, komponenter, separata tekniska enheter, fordon i kategorierna M, N, O, L, T, C, R och S samt motorredskap. Fordon i kategorierna M, N, L, T, C, R och S som inte har beviljats EU-typgodkännande kan beviljas nationellt typgodkännande av små serier. Nationellt typgodkännande beviljas andra fordon och annan utrustning avsedda för vägtrafik samt motorredskap. Nationellt typgodkännande beviljas dock inte trafiktraktorer. Vid typgodkännande av små serier tillämpas kvantitativa begränsningar som baserar sig på de rättsakter som nämns i 30 § 1 mom. E-typgodkännande beviljas system, komponenter och separata tekniska enheter.

34 §

Typgodkännandemyndighet

I Finland är Transport- och kommunikationsverket typgodkännandemyndighet i fråga om fordon i kategorierna M, N, L, O, T, C, R och S, motorredskap och terrängfordon liksom system, komponenter, separata tekniska enheter och utrustning i dessa.

34 a §

Behörig myndighet i fråga om ärenden som gäller CE-märkta produkter

Om det i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den förutsätts påvisande av överensstämmelse genom CE-märkning i fråga om en cykel, en snöskoter, en komponent, ett system eller en separat teknisk enhet är Transport- och kommunikationsverket behörig myndighet.

36 §

Påvisande av överensstämmelse med kraven vid typgodkännande

Överensstämmelse med kraven enligt 35 § påvisas genom att den som ansöker om godkännande lämnar in ett intyg över typgodkännande som utfärdats av en godkännandemyndighet i en EES-stat eller i landskapet Åland eller i en stat som tillämpar E-reglementet i fråga eller genom kontroller, mätningar, tester och kalkyler som utförs av en utsedd teknisk tjänst.

Genom förordning av statsrådet utfärdas det bestämmelser om

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) de tekniska sätten att vid nationellt typgodkännande av små serier påvisa överensstämmelse med andra krav än sådana där det krävs fullständig överensstämmelse enligt de EU-rättsakter som avses i 30 § 1 mom.,

2) de tekniska sätten att påvisa överensstämmelse med kraven vid nationellt typgodkännande,

3) när överensstämmelse med kraven kan påvisas även med hjälp av en utredning som gjorts av en i 48 § avsedd godkänd sakkunnig.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter om de frågor som avses i 2 mom. 1 och 2 punkten. Dessutom meddelar Transport- och kommunikationsverket, med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom., föreskrifter om de tekniska sätten att påvisa dubbars överensstämmelse med kraven.

39 b §

Undantag som tillämpas vid typgodkännande

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja smärre enskilda undantag från de bestämmelser och föreskrifter om typgodkännande som utfärdats med stöd av denna lag. En förutsättning för beviljande av undantag är att undantaget inte äventyrar trafiksäkerheten eller snedvrider konkurrensen.

45 §

Tillsyn över överensstämmelse vid produktion

Vid överlåtelse av fordon, system, komponenter eller separata tekniska enheter ska tillverkaren och tillverkarens representant se till att fordonet, systemet, komponenten eller den tekniska enheten till sin konstruktion och utrustning samt sitt skick stämmer överens med den godkända typen eller förutsättningarna för CE-märkningen.

Tillverkaren eller tillverkarens representant ska utan dröjsmål underrätta typgodkännandemyndigheten om sådana uppgifter om bristande överensstämmelse hos en typ som kan leda till att typgodkännandet återkallas.

Innan typgodkännande beviljas ska typgodkännandemyndigheten försäkra sig om ett tillräckligt förfarande som garanterar effektiv tillsyn över produktionens överensstämmelse.

Utöver vad som föreskrivs i denna lag ska vid tillsynen över produktionens överensstämmelse tillämpas i fråga om EG-typgodkännande de förfaranden som föreskrivs i de rättsakter som nämns i 30 § 1 mom., och i fråga om E-typgodkännande det förfarande som föreskrivs i Genèveöverenskommelsen. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om hur förfarandena ovan ska tillämpas på tillsynen över produktionens överensstämmelse för nationellt typgodkännande.

Vid bedömning av och därmed förknippad tillsyn över överensstämmelse i fråga om en produkt som certifierats med CE-märkning iakttas vad som föreskrivs om produkten i det direktiv eller i de bestämmelser som utfärdats om genomförande av direktivet och som med stöd av denna lag ska tillämpas på produkten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

48 §

Godkända sakkunniga

Typgodkännandemyndigheten kan på ansökan godkänna en teknisk tjänst, en organisation som utför testning eller en enskild sakkunnig som godkänd sakkunnig för att utföra i 36 § 2 mom., 45 § 4 mom. eller 50 e § 2 mom. avsedda utredningar eller utredningar som krävs för registrerings- eller kopplingsbesiktning inom sitt kompetensområde som typgodkännandemyndigheten särskilt slagit fast i sitt beslut. Den godkända sakkunniga ska ha de anordningar som förutsätts för uppgifterna och yrkeskunnig personal. Vid bedömning av anordningarna och personalens kompetens iakttas i tillämpliga delar kraven enligt de standarder som nämns i 47 § 2 mom. 1 och 2 punkten och förfarandet enligt 47 a § 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om innehållet i de utredningar som avses i 1 mom. och om innehållet i de intyg som gäller eventuella kontroller, tester och kalkyler som behövs för utredningarna och i den beskrivning av verksamheten för godkända sakkunniga som förutsätts för beslut om godkännande.

50 c §

Krav som gäller enskilt godkännande

Ett fordon som beviljas enskilt godkännande ska till sina miljö- och trafiksäkerhetsegenskaper uppfylla de krav som gäller för EG-typgodkännande och nationellt typgodkännande av små serier. Transport- och kommunikationsverket får emellertid genom sina föreskrifter ställa sådana alternativa tekniska krav som avviker från dessa, när det gäller beviljande av enskilda godkännanden av fordon. Föreskrifterna ska säkerställa en nivå för trafiksäkerhet och miljöskydd som så långt möjligt motsvarar den nivå som förutsätts vid EG-typgodkännandet.

50 e §

Påvisande av överensstämmelse med kraven vid enskilt godkännande

Komponenters, systems och separata tekniska enheters överensstämmelse med kraven kan vid enskilt godkännande påvisas

1) genom ett av den som ansöker om godkännande inlämnat intyg över EG-typgodkännande av en godkännandemyndighet i en EES-stat eller i landskapet Åland eller en godkännandemärkning som påvisar ett godkännande enligt intyget,

2) genom ett intyg över E-typgodkännande av en godkännandemyndighet i en stat som tillämpar E-reglementet i fråga eller genom en godkännandemärkning som påvisar ett godkännande enligt intyget.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom., föreskrivs det genom förordning av statsrådet när överensstämmelse med de tekniska kraven kan påvisas

1) på basis av en utredning som motsvarar kompetensområdet för den tekniska tjänst som anmälts av en EES-stat eller en stat som tillämpar E-reglementet,

2) på basis av en utredning som motsvarar kompetensområdet för en godkänd sakkunnig som avses i 48 §,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) genom någon annan än en i 1 mom. avsedd godkännandemärkning i allmänt internationellt bruk som fästs på komponenten, systemet eller den separata tekniska enheten,

4) genom tillverkarens mätningar, kalkyler eller tester som baserar sig på förfaranden som används allmänt,

5) till smärre delar genom kontroller, mätningar, kalkyler och utredningar av den som beviljar enskilt godkännande.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska sätten att påvisa fordonets överensstämmelse med kraven vid enskilt godkännande.

53 §

Innehållet i periodisk besiktning

Varje fordon ska föras till periodisk besiktning för kontroll av fordonets trafikduglighet.

Vid periodisk besiktning av ett fordon kontrolleras att

1) fordonets skick överensstämmer med de bestämmelser som gäller för fordonet,

2) fordonet är tryggt att använda i trafik,

3) fordonet inte orsakar onödiga miljöolägenheter,

4) de uppgifter om fordonet som ska antecknas i registret är korrekta.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om komponenter som ska kontrolleras och kontrollmetoder.

53 a §

Kategorisering av fel och brister

Fel och brister som upptäckts vid periodisk besiktning ska kategoriseras till någon av följande grupper:

1) mindre fel och brister, som inte har någon betydande inverkan på fordonets säkerhet eller påverkar miljön,

2) allvarliga fel och brister, som kan äventyra fordonets säkerhet eller påverka miljön eller som kan orsaka fara för andra trafikanter,

3) farliga fel och brister, som utgör en direkt och omedelbar risk för trafiksäkerheten eller påverkar miljön.

Om flera mindre eller allvarliga fel eller brister som hör till samma grupp upptäcks hos ett fordon, kan de med avseende på den samverkan de får kategoriseras som allvarliga eller farliga.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om kategorisering av fel och brister.

58 §

Besiktningsintyg

Över periodisk besiktning ges ett intyg av vilket framgår resultatet av besiktningen, tidpunkten för följande besiktning samt eventuella tidsfrister enligt 57 § för reparation av fordonet. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om intygets innehåll.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Intyg över periodisk besiktning av ett fordon som registrerats eller tagits i bruk utomlands eller i landskapet Åland eller bevis som avses i artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/45/EU om periodisk provning av motorfordons och tillhörande släpvagnars trafiksäkerhet och om upphävande av direktiv 2009/40/EG gäller i Finland.

60 a §

Påvisande av överensstämmelse med kraven vid registreringsbesiktning

Om ett fordon godkänns för trafik på basis av registreringsbesiktning, kan uppfyllandet av kraven på fordonets konstruktion, mått eller utrustning påvisas så som avses i 50 e § 1 mom.

Ett giltigt EG-typgodkännande eller ett giltigt nationellt typgodkännande av små serier som beviljats fordonet eller erkänts i Finland betraktas som bevis på överensstämmelse med kraven.

När överensstämmelse med kraven påvisas vid registreringsbesiktning ska hänsyn tas till det intyg över enskilt godkännande som fordonet beviljats i någon annan EES-stat eller i landskapet Åland eller något annat intyg som beviljats av en myndighet och av vilket framgår vilka kontroller som fordonet genomgått.

Bestämmelser om när fordons överensstämmelse med kraven, med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom., kan påvisas vid registreringsbesiktning så som avses i 50 e § 2 mom. 1—4 punkten eller till smärre delar genom besiktningsställets kontroller, mätningar, kalkyler och utredningar, utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter om de tekniska sätten att påvisa fordons överensstämmelse med kraven vid registreringsbesiktning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar dessutom vid behov föreskrifter om de tekniska sätten att påvisa att ändrade fordon som förts in i landet som begagnade överensstämmer med kraven till den del ändringarna gäller andra komponenter och egenskaper än de som anges i de EU-rättsakter som nämns i 2 a §.

61 a §

Påvisande av överensstämmelse med kraven vid ändringsbesiktning

Vid påvisande av överensstämmelse med kraven vid ändringsbesiktning tillämpas 60 a § 1—3 mom.

Bestämmelser om när fordons överensstämmelse med kraven, med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom., kan påvisas vid ändringsbesiktning så som avses i 50 e § 2 mom. 1—4 punkten eller till smärre delar genom besiktningsställets kontroller, mätningar, kalkyler och utredningar, utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter om de tekniska sätten att påvisa fordons överensstämmelse med kraven vid ändringsbesiktning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar dessutom vid behov föreskrifter om de tekniska sätten att påvisa fordons överensstämmelse med kraven vid ändringsbesiktning till den del ändringarna gäller andra komponenter och egenskaper än de som anges i de EU-rättsakter som nämns i 2 a §.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

62 §

Kopplingsbesiktning

Ett fordon i kategori M eller N och ett fordon i kategori O som ska kopplas till fordonet eller till dess släpvagn ska föras till kopplingsbesiktning innan kombinationen tas i bruk, om det är fråga om en fordonskombination som godkänts för specialtransporter eller om fordonets mekaniska kopplingsanordningar, kopplingen av de elkablar som styr bromsarnas funktion eller dimensioneringen eller placeringen av släpbromskopplingarna avviker från dem som allmänt används i fordon.

Bestämmelser om utförande av kopplingsbesiktning och det intyg som ges över den samt om registeranmälan av uppgifter om kopplingsbesiktning utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om kriterierna för när mekaniska kopplingsanordningar, kopplingen av de elkablar som styr bromsarnas funktion och dimensioneringen av släpbromskopplingarna ska anses vara i allmän användning i fordon.

65 a §

Förhandsanmälare

Förhandsanmälan får göras av en fordonstillverkare och dennes representant eller, om fordonet har förts in i landet av någon annan än tillverkarens representant, av en importör som

- 1) är en i Finland registrerad juridisk person,
- 2) är en registrerad skattskyldig enligt 39 § i bilskattelagen, om sammanslutningen förhandsanmäler bilskattebelagda fordon, eller är registrerad kreditkund hos Tullen, om sammanslutningen förhandsanmäler andra än bilskattebelagda fordon som den importerar från ett land utanför EES-området,
- 3) är solvent och sakkunnig,
- 4) av tillverkaren får tillgång till de tekniska uppgifter om ett fordonets konstruktion och utrustning som är ett villkor för godkännande och till intyg över överensstämmelse för EG-typgodkända fordon eller intyg över typgodkännande för annat fordon, och
- 5) ingått ett avtal med Transport- och kommunikationsverket om lämnande av uppgifter genom teknisk anslutning eller annars i elektronisk form.

Den som avser att göra en förhandsanmälan ska innan det avtal som avses i 1 mom. 5 punkten ingås visa för Transport- och kommunikationsverket att den uppfyller villkoren i 1 mom. 1—4 punkten.

65 b §

Fel i förhandsanmälan

Transport- och kommunikationsverket kan bestämma att ett fordon som förhandsanmälts av en förhandsanmälare ska genomgå registreringsbesiktning, om bestämmelserna om förhandsanmälan eller ett avtal enligt 65 a § 1 mom. 5 punkten inte har följts eller om det i övrigt förekommit fel som är mer än obetydliga när fordonsuppgifterna inlämnats. Samtidigt kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användningen av felaktigt gjorda förhandsanmälningar.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om det redan tidigare har bestämts att en förhandsanmälares fordon på det sätt som avses i 1 mom. ska registreringsbesiktigas eller om det i övrigt upprepade gånger förekommit fel i förhandsanmälningarna som påpekats för förhandsanmälararen, får Transport- och kommunikationsverket förbjuda förhandsanmälararen att under viss tid göra förhandsanmälningar.

Förhandsanmälararen ska rätta till de fel som före första registreringen uppdagats i uppgifter om ett förhandsanmält fordon och underrätta registret om felen. Statsrådet utfärdar vid behov närmare bestämmelser om rättelse av förhandsanmälningar.

66 a §

Registreringsintyg, registreringsskyltar och certifikat

Transport- och kommunikationsverket utfärdar på begäran ett registreringsintyg när ett fordon registreras första gången, när en ändringsregistrering görs och när ett fordon avställs eller påställs. Till den som gör en förhandsanmälan som avses i 65 § eller till den i registret antecknade ägaren av fordonet beviljar Transport- och kommunikationsverket på begäran ett certifikat.

När ett fordon används i internationell trafik ska del I av registreringsintyget medföras i fordonet under körning.

När fordon registreras första gången och vid behov när fordon påställs överlämnas registreringsskyltar med det registreringstecken som identifierar fordonet.

När fordonet får en ny ägare ska den tidigare ägaren ge fordonets certifikat eller gällande registreringsintyg samt registreringsskyltarna till den nya ägaren.

Närmare bestämmelser om registreringstecken, registreringsskyltar, nationalitetsbeteckningar och förflyttningsmärken samt om användningen, fastsättningen och skötseln av registreringsskyltar och nationalitetsbeteckningar och om certifikat och registreringsintyg och deras användning utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket fastställer de tekniska detaljerna för registreringsintyget och de uppgifter som anges i dem, formuläret för de blanketter som används vid registrering samt registreringsskyltarnas mått och andra tekniska egenskaper.

66 c §

Avställning av fordon

Anmälan om att ett fordon avställs ska göras den dag då användningen av fordonet i trafik upphör. Fordonet antecknas i registret som avställt från den dag då anmälan gjordes. Av särskilda skäl kan dock en dag som infallit före den dag då anmälan gjordes antecknas som den dag då fordonet avställdes.

Ett fordon som har avställts får användas i trafik och i övrigt fram till utgången av det dygn då avställningsperioden börjar.

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets rätt att i registret anteckna ett fordon såsom avställt på grund av export eller av något annat särskilt skäl utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

66 f §

Tillfällig användning av fordon i trafik

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja ett affärsföretag, en inrättning eller någon annan sammanslutning som tillverkar, säljer, utrustar eller reparerar fordon eller som idkar transportverksamhet eller som bedriver forskning som gäller fordon ett provnummerintyg för högst ett år. Intyget ger begränsad rätt att tillfälligt i trafik och i övrigt med provnummerskyltar använda ett fordon som inte registrerats första gången i Finland eller som avställts i Finland. Transport- och kommunikationsverket kan återkalla provnummerintyget om fordonet med provnummerskyltar används i strid med denna lag eller vägtrafiklagen eller i strid med bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, bestämmelserna om fordonsbeskattning eller villkoren i provnummerintyget. Transport- och kommunikationsverket kan återkalla samtliga provnummerintyg som en innehavare av ett intyg har, om innehavaren upprepade gånger handlat i strid med bestämmelserna eller villkoren eller om detta beteende annars är särskilt allvarligt.

Transport- och kommunikationsverket och Tullen kan för ett fordon som inte registrerats första gången i Finland eller som i Finland avställts eller belagts med användningsförbud eller körförbud ge förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningsmärken för begränsad användning av fordonet i trafik och i övrigt.

Provnummerintyg och förflyttningstillstånd ska medföras i fordonet under körning. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om beviljande av provnummerintyg och förflyttningstillstånd och om deras giltighetstid, om användning av fordon med stöd av provnummerintyg eller förflyttningstillstånd samt om andra frågor som gäller provnummerintyg och förflyttningstillstånd. Transport- och kommunikationsverket beslutar dock om detaljinnehållet i provnummerintyg och förflyttningstillstånd samt om förflyttningsmärkens mått och andra tekniska egenskaper.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om temporär eller tillfällig användning i Finland av fordon som registrerats eller tagits i bruk utomlands eller i landskapet Åland samt om rätten att sporadiskt eller tillfälligt i trafik eller någon annanstans använda även andra fordon som inte registrerats första gången eller anmälts för användning i trafik.

69 a §

Förbud att ändra registeruppgifter

Om Transport- och kommunikationsverket får veta om en uppenbar oklarhet i fråga om vem som äger ett fordon eller i fråga om fordonets identifieringsuppgifter, kan verket för viss tid förbjuda ändring av fordonets registeruppgifter och göra en anteckning om detta i registret.

74 §

Fordonskontrollanter

Tekniska vägkontroller utförs av polisen. Tullen och Gränsbevakningsväsendet utför också tekniska vägkontroller inom sitt verksamhetsområde.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

För de tekniska vägkontrollerna ordnar Transport- och kommunikationsverket teknisk sakkunskap till hjälp för fordonskontrollanten genom att med besiktningsställena avtala om att personer berättigade att utföra besiktningar deltar i kontrollerna i den omfattning som fordonskontrollanten och Transport- och kommunikationsverket avtalar.

Den som utför besiktningar och som deltar som sakkunnig i tekniska vägkontroller ska ha ett intyg av besiktningsstället över rätten att delta som sakkunnig i den tekniska vägkontrollen. Intyget ska på begäran visas upp för föraren av det fordon som kontrolleras.

I fråga om Transport- och kommunikationsverkets rätt att delta i tekniska vägkontroller föreskrivs i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet.

75 §

Utomlands konstaterade brister hos fordon som registrerats i Finland

Om en utländsk behörig myndighet anmäler allvarliga fel eller brister hos ett fordon som registrerats eller tagits i bruk i Finland och som upptäckts i fordonet vid teknisk vägkontroll utomlands, kan polisen bestämma att fordonet ska genomgå i 85 § avsedd kontrollbesiktning i Finland vid äventyr att fordonet inte får användas i trafik om det inte förts till kontrollbesiktning inom den tid som polisen föreskrivit. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om på vilka villkor ett sådant fordon med användningsförbud får framföras till kontrollbesiktning.

Transport- och kommunikationsverket har trots bestämmelserna om sekretess rätt att till polisen lämna ut de uppgifter enligt 1 mom. som verket fått av utländska myndigheter.

76 §

Utbyte av information och övrigt samarbete med myndigheter i andra stater och i landskapet Åland

Polisen, Tullen, Gränsbevakningsväsendet och Transport- och kommunikationsverket ska inom sitt verksamhetsområde bistå de behöriga myndigheterna i EES-staterna så som avses i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/47/EU om tekniska vägkontroller av trafiksäkerheten hos nyttofordon i trafik i unionen och om upphävande av direktiv 2000/30/EG.

Transport- och kommunikationsverket meddelar den behöriga myndigheten i staten i fråga eller i landskapet Åland de uppgifter som avses i artikel 7.2 första och tredje stycket i det direktiv som nämns i 1 mom. Transport- och kommunikationsverket kan samtidigt begära att den behöriga myndigheten i staten i fråga eller i landskapet Åland vidtar de åtgärder som avses i artikel 7.2 andra stycket.

Trots bestämmelserna om sekretess har polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet rätt att lämna Transport- och kommunikationsverket sådana i 2 mom. avsedda uppgifter som de fått vid tekniska vägkontroller, och Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna den behöriga myndigheten i staten i fråga de uppgifterna och övriga i 2 mom. avsedda uppgifter.

Närmare bestämmelser om översändande av uppgifter enligt denna paragraf och om begäran att vidta åtgärder får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

77 §

Internationell rapportering om tekniska vägkontroller

Närmare bestämmelser om inlämnande av rapporter om tekniska vägkontroller till Transport- och kommunikationsverket och kommissionen samt om lämnande av kontaktinformation och begäran till behöriga myndigheter i EES-staterna utfärdas genom förordning av statsrådet.

79 §

Marknadstillsyn som gäller fordon, komponenter och separata tekniska enheter

Transport- och kommunikationsverket är tillsynsmyndighet i fråga om tillverkning av och handel med fordon, system, komponenter, separata tekniska enheter och utrustning som avses i 6 § 2 och 3 mom. Tullen är tillsynsmyndighet i fråga om övervakning av import från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet till Finland.

Förbudet enligt 6 § 2 och 3 mom. gäller inte fordon, komponenter eller separata tekniska enheter, vilka på grund av slitage eller av någon annan orsak är odugliga för det ursprungliga ändamålet, om detta anges synligt genom en anteckning på de fordon, komponenter eller separata tekniska enheter som saluförs eller på deras förpackningar eller om det annars klart framgår att ett fordon, en komponent eller en separat teknisk enhet säljs som skrot eller för något annat ändamål än för att som sådana användas i trafik.

Transport- och kommunikationsverket är den tillsynsmyndighet som avses i artikel 12 i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar.

80 §

Fordon, system, komponenter eller separata tekniska enheter som medför fara

Om typgodkännandemyndigheten bedömer att något fordon eller system eller någon komponent eller separat teknisk enhet som avses i den rättsakt som avses i 30 § 1 mom. 1 punkten medför allvarlig fara för trafiksäkerheten, arbetarskyddet, miljön eller hälsan trots att den är försedd med ett giltigt intyg över överensstämmelse, kan typgodkännandemyndigheten för högst sex månader förbjuda första registrering eller försäljning av ett sådant fordon, ett sådant system, en sådan komponent eller en sådan teknisk enhet. Typgodkännandemyndigheten ska utan dröjsmål och trots bestämmelserna om sekretess anmäla detta till godkännandemyndigheterna i de övriga EES-staterna och i landskapet Åland, godkännandemyndigheterna i de stater som tillämpar E-reglementet i fråga, Europeiska kommissionen och, om så förutsätts i den rättsakt som avses i 30 § 1 mom. 1 punkten, tillverkaren av fordonet samt uppge grunderna för sitt beslut.

Om en medlemsstat som meddelat typgodkännande gör en i 1 mom. avsedd fara som anmälts till den stridig, ska typgodkännandemyndigheten försöka lösa meningsskiljaktigheten genom samråd med den myndighet som beviljat godkännandet.

Om Transport- och kommunikationsverket bedömer att en komponent eller separat teknisk enhet som är försedd med CE-märkning enligt denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser medför allvarlig fara för trafiksäkerheten, arbetarskyddet, miljön eller hälsan trots att den

Betänkande KoUB 21/2018 rd

är försedd med tillräckliga märkningar, kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda att sådana komponenter och separata tekniska enheter säljs eller tas i bruk. I sådana fall ska Transport- och kommunikationsverket förfara enligt 44 a §.

Om en cykel eller någon annan än en typgodkänd komponent eller separat teknisk enhet medför fara för förarens hälsa eller egendom, ska konsument säkerhetslagen (920/2011) tillämpas.

84 §

Föreläggande om körförbud

Om det vid en teknisk vägkontroll eller annars konstateras att ett fordon till sin konstruktion eller utrustning eller till sitt skick inte uppfyller kraven, om fordonet är belagt med användningsförbud eller om fordonet har använts i strid med bestämmelserna om registrering eller om temporär eller tillfällig användning av oregistrerat fordon i trafik, kan en polisman, tullman eller gränsbevakningsman förhindra att fordonet används i trafik eller någon annanstans och ge fordonet körförbud genom att avlägsna registreringsskyltarna och omhändertaga förflyttningsmärkena, intyget över registrering, provnummerintyget, förflyttningsstillståndet eller med andra behövliga metoder. Polis mannen, tullmannen eller gränsbevakningsmannen får ändå meddela skriftligt tillstånd att föra fordonet till en bestämmelseort, för reparation eller besiktning. Om en brist i fordonet inte medför omedelbar fara för trafiksäkerheten eller betydande olägenhet för miljön, kan en polisman, tullman eller gränsbevakningsman utan att förhindra att fordonet används förelägga en tid inom vilken bristen ska avhjälpas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela körförbud för ett fordon, om fordonets konstruktion har ändrats i strid med det som föreskrivs i 7 § eller i föreskrifter som meddelats med stöd av den paragrafen.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om hantering och återställande av omhändertagna handlingar och avlägsnade skyltar enligt 1 mom.

85 §

Föreläggande om kontrollbesiktning

Om en polisman, tullman eller gränsbevakningsman anser att de fel eller brister som upptäckts hos ett fordon kan medföra en sådan olägenhet för miljön eller en sådan säkerhetsrisk att det är motiverat att utföra en grundligare kontroll än kontroll på väg, kan han eller hon bestämma att fordonet ska besiktas (*kontrollbesiktning*). Transport- och kommunikationsverket ersätter besiktningssället med de skäligena kostnaderna för en sådan kontrollbesiktning, om det vid besiktning eller vägkontroll konstateras att fordonet inte har några fel eller brister. En polisman, tullman eller gränsbevakningsman kan också förordna att fordonet ska kontrollbesiktas om en tidigare given uppmaning att reparera fordonet inte har följts. Ett fordon som inte inom den tid som polis mannen, tullmannen eller gränsbevakningsmannen bestämt har förts till kontrollbesiktning får inte användas i trafik förrän det har godkänts vid en kontrollbesiktning. På kontrollbesiktning tillämpas 53, 53 a, 54 och 56—58 §. Om polis mannen, tullmannen eller gränsbevakningsmannen på grund av fordonsskada eller av andra särskilda skäl anser att det behövs en utförligare kontroll, kan han eller hon bestämma att kontrollbesiktningen ska utvidgas till en besiktning som motsva-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

rar en registreringsbesiktning. Kontrollbesiktning kan också föreläggas i fråga om fordon som registrerats eller tagits i bruk i landskapet Åland eller utomlands.

86 §

Skyldighet att reparera fordon och återkallande

Om sådana fel eller avvikelser som medför allvarlig fara för trafiksäkerheten eller avsevärd olägenhet för miljön eller hälsan konstateras i en fordonstyp i kategori M, N, O eller L som har godkänts för användning i trafik i Finland men som inte är en fordonstyp som är EG- eller EU-typgodkänd i enlighet med någon av de EU-förordningar som avses i 2 a §, eller i en del av fordonen av en sådan typ, ska fordonstillverkaren, tillverkarens representant och importören underrätta Transport- och kommunikationsverket om alla pågående kampanjer för återkallande, de objekt som ska repareras och kännetecknen för utförd reparation så snart fordonstillverkaren har inlett en kampanj för återkallande för en sådan fordonstyp i Finland eller någon annanstans inom en EES-stats territorium. Fordonstillverkaren, tillverkarens representant och importören ska se till att felet eller avvikelsen avhjälpas i fråga om alla nämnda fordon som används i Finland. Tillverkaren, tillverkarens representant och importören ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om när kampanjen för återkallande har slutförts och alla fordon har reparerats.

Om tillverkaren av en fordonstyp, tillverkarens representant eller importören försummar sin underrättelseskyldighet i fråga om en kampanj enligt 1 mom., kan Transport- och kommunikationsverket förelägga den försumlige vite enligt viteslagen.

Om alla fordon enligt 1 mom. inte kan repareras med åtgärder som tillverkaren, tillverkarens representant eller importören vidtar, ska denna meddela Transport- och kommunikationsverket tillverkningsnumren på de oreparerade fordonen. Transport- och kommunikationsverket ska uppmana ägarna till oreparerade fordon att föra sitt fordon för reparation. Ett besiktningställe kan också i samband med periodisk besiktning ge ägaren eller innehavaren en reparationsuppmaning. Transport- och kommunikationsverket kan genom anteckning i registret om att fordonet avställs, genom meddelande av körförbud eller på annat sätt förhindra användningen av ett fordon som trots uppmaning inte förs för reparation.

Bestämmelser om skyldighet att ersätta reparation av felaktiga fordon finns i konsument-skyddslagen (38/1978).

88 §

Tillsynsmyndighet vid installationer och reparationer

Transport- och kommunikationsverket är tillsynsmyndighet vid installation och reparation av system, komponenter och separata tekniska enheter avsedda i 87 § 1 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

93 §

Fordonstillverkarens anvisningar samt tekniska uppgifter som behövs vid besiktning av fordon

Fordonstillverkaren, tillverkarens representant och importören ska lämna Transport- och kommunikationsverket sådana särskilda anvisningar av tillverkaren som Transport- och kommunikationsverket förutsätter och som behövs vid besiktning eller teknisk vägkontroll av fordon.

Fordonstillverkaren eller tillverkarens representant ska också lämna de tekniska uppgifter som behövs vid besiktning av fordon. Närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas och hur uppgifterna ska lämnas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

95 a §

Kontaktpunkt för fordonsbesiktning och tekniska vägkontroller

Transport- och kommunikationsverket är en sådan kontaktpunkt som avses i artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/45/EU om periodisk provning av motorfordons och tillhörande släpvagnars trafiksäkerhet och om upphävande av direktiv 2009/40/EG samt i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/47/EU om tekniska vägkontroller av trafiksäkerheten hos nyttofordon i trafik i unionen och om upphävande av direktiv 2000/30/EG.

Transport- och kommunikationsverket ska sända Europeiska kommissionen en anmälan om att det utsetts enligt 1 mom. på det sätt som förutsätts i de direktiv som nämns i 1 mom.

96 §

Fordonsförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

- 1) underlåter att fullgöra den reparationsskyldighet som föreskrivs i 5 eller 57 §,
- 2) bryter mot användningsförbud eller körförbud enligt 6 § 1 mom. eller 51, 56, 57, 75 eller 84 §,
- 3) bryter mot det förbud mot tillverkning, import, saluföring, försäljning eller annan överlåtelse som föreskrivs i 6 § 2 eller 3 mom.,
- 4) underlåter att fullgöra den skyldighet att hålla ett fordon trafikdugligt som föreskrivs i 9 § 2 mom.,
- 5) underlåter att fullgöra den besiktningsskyldighet som föreskrivs i 61 eller 62 §,
- 6) bryter mot kravet enligt 66 a § 5 mom. om användning, fastsättning eller skötsel av registreringstecken, registreringsskyltar, förflyttningsmärken eller nationalitetsbeteckningar,
- 7) använder ett i 66 f § avsett provnummerintyg eller förflyttningstillstånd i strid med paragrafen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,
- 8) bryter mot skyldigheten enligt 71 § att tillåta utförandet av teknisk vägkontroll,
- 9) vägrar att visa upp de handlingar som avses i 71 § eller att lämna de handlingar som avses i 93 § eller att ge i 71 § avsedda personer tillträde till fordonet eller i 82 § avsedda myndigheter eller personer tillträde till den plats där den som importerar, tillverkar eller säljer fordon, komponenter eller separata tekniska enheter tillverkar, lagrar eller säljer dem, eller hindrar myndigheterna eller personerna i fråga från att ta prov för undersökningar eller få behövliga handlingar el-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ler uppgifter om egenskaperna hos eller om godkännandet av fordon, komponenter eller separata tekniska enheter,

10) försummar att ge den beskrivning som föreskrivs i 93 c §,

11) utför installations- och reparationsarbeten enligt 87 § utan behörigt tillstånd eller i strid med den begränsning som föreskrivs i 90 §,

12) vägrar att ge i 91 § avsedda myndigheter eller personer tillträde till den plats där system, komponenter eller separata tekniska enheter installeras eller repareras,

13) underlåter att fullgöra skyldigheten enligt 78 § att skaffa tillstånd för att bjuda ut för försäljning eller sälja komponenter och tekniska enheter,

14) bryter mot ett förbud mot första registrering eller försäljning som meddelats med stöd av 80 § 1 mom.,

15) försummar att lämna sådan information som föreskrivs i en EU-rättsakt som innehåller tekniska krav och hänför sig till de rättsakter som nämns i 30 § 1 mom. och som kan leda till att fordon, komponenter, separata tekniska enheter eller utrustning avlägsnas från marknaden,

16) underlåter att fullgöra sin anmälningsskyldighet enligt 45 § 2 mom., 46 § 4 mom., 81 § 2 mom. eller 86 a § 1 mom.,

17) underlåter att fullgöra den skyldighet som ålagts tillverkaren att tillhandahålla material som avses i 46 a § 2 mom. 3 punkten eller material som behövs för verksamhet enligt 49 §,

18) försummar att tillhandahålla information som avses i 93, 93 a och 93 b §, eller

19) bryter mot förbudet enligt 20 § 5 mom. att på andra fordon använda den färgsättning och de emblem som polisfordon och Gränsbevakningsväsendets fordon använder, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för fordonsförseelse dömas till böter.

För fordonsförseelse döms också den som uppsåtligen ger en utsedd teknisk tjänst, en godkänd sakkunnig eller en beviljare av enskilda godkännanden information som till sin juridiska betydelse är inkorrekt vid kontroller, mätningar eller tester som utförs för förfarandet för godkännande av eller för ett förfarande för att från marknaden dra bort fordon, komponenter, separata tekniska enheter eller utrustning, eller vid tester eller bedömningar som utförs för tillsyn över produktionens överensstämmelse.

För fordonsförseelse döms också den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar den skyldighet med avseende på åtkomst till uppgifter som behövs vid reparation och underhåll som föreskrivs i Europeiska unionens förordning om tekniska krav vilken kompletterar de rättsakter som avses i 30 § 1 mom.,

2) försummar den skyldighet med avseende på användning av reagens i systemet för begränsning av utsläpp för fordon då fordonet används i trafik som föreskrivs i Europeiska unionens förordning om tekniska krav vilken kompletterar de rättsakter som avses i 30 § 1 mom., eller

3) bryter mot det förbud att använda anordningar som begränsar funktionen av utsläppsbegränsande system eller mot det förbud att ändra utsläppsbegränsande system i strid med bestämmelserna om överensstämmelse som föreskrivs i Europeiska unionens förordning om tekniska krav vilken kompletterar de rättsakter som avses i 30 § 1 mom.

Bestämmelser om ordningsbot som enda straff för fordonsförseelse vid överträdelse av de allmänna säkerhetskraven för fordon som föreskrivs i 4 § 1 mom., det krav på konstruktion, utrustning eller skick för motordrivna fordon eller släpfordon som föreskrivs i 4 §, 7 § 1 mom. eller 9 § 1 mom., det förbud mot användning av ett obesiktigat, oregistrerat eller avställt fordon som föreskrivs i 8 § 1 mom. eller 85 § 1 mom., den skyldighet avseende registeranmälan som föreskrivs i 64 § 1 mom. samt den skyldighet att medföra handlingar som föreskrivs i 66 a § 1 mom. finns i lagen om ordningsbotsförseelser (986/2016).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Vid en fordonsförseelse ska eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal och straff, om sådan tilläggsskatt som avses i 47 a § i fordonsskattelagen (1281/2003) kan påföras för samma gärning. Myndigheten ska då göra en anmälan om användningen av fordonet till Transport- och kommunikationsverket.

98 §

Sökande av ändring

Omprövning av ett beslut om godkännande eller besiktning av ett fordon som har fattats av ett besiktningsställe får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning eller som verket annars meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut som polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet meddelat med stöd av denna lag får också överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller åtgärder enligt 42 §, återkallande av godkännande enligt 50 §, återkallande av provnummerintyg enligt 66 f §, återkallande av tillstånd enligt 78 §, förbud enligt 80—82 §, återkallande av typgodkännande enligt 86 a § samt återkallande av tillstånd enligt 92 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

9.

Lag

om ändring av fordonsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonsskattelagen (1281/2003) 7, 8, 11, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 25, 26, 30—33, 36, 46—49, 52, 53 och 56 §, 57 § 1 mom., 58, 59, 61 och 63 §,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

sådana de lyder 7, 15, 16, 25 § och 57 § 1 mom. i lag 1327/2009, 8 § delvis ändrad i lagarna 235/2007, 1327/2009 och 1065/2014, 11 § delvis ändrad i lagarna 1236/2004, 1401/2010 och 1317/2011, 18 § delvis ändrad i lagarna 235/2007 och 1327/2009, 19 och 23 § delvis ändrade i lag 1327/2009, 21 § i lagarna 1317/2011 och 307/2018, 26, 30, 31 och 32 § delvis ändrade i lag 1327/2009, 33 § i lag 44/2018, 36 § delvis ändrad i lagarna 1327/2009 och 1065/2014, 46 § delvis ändrad i lagarna 1327/2009 och 1317/2011, 47 § delvis ändrad i lagarna 235/2007, 1327/2009 och 1317/2011, 48 och 49 § i lag 937/2015, 52 § delvis ändrad i lagarna 1327/2009 och 801/2016, 53 § i lagarna 972/2012 och 385/2014, 56 § delvis ändrad i lagarna 972/2012 och 307/2018, ~~57 § 1 mom. i lag 1327/2009~~, 58 § i lagarna 1317/2011 och 1482/2015, 59 § delvis ändrad i lag 1317/2011, 61 § delvis ändrad i lag 972/2012 samt 63 § delvis ändrad i lagarna 1327/2009 och 307/2018, som följer:

7 §

Överföring av skattskyldighet

En skattskyldig kan genom avtal överföra skattskyldigheten på en annan person. Ett sådant avtal ska upprättas skriftligt på en blankett som fastställts av Transport- och kommunikationsverket. Den som övertar skattskyldigheten svarar för skatten enligt de grunder som gäller för den som ursprungligen var skattskyldig. Om det är uppenbart att överföring av skattskyldighet har skett i syfte att undgå skattebetalning, kan skatten debiteras som om överföringen inte hade skett.

Transport- och kommunikationsverket kan på de villkor som det bestämmer godkänna eller förkasta överföring av skattskyldighet. Om den som övertagit skattskyldigheten inte betalar skatten på föreskrivet sätt, kan Transport- och kommunikationsverket bestämma att den som överfört skattskyldigheten och den som övertagit skattskyldigheten solidariskt ska svara för skatten.

8 §

När skattskyldigheten inträder och upphör

Skattskyldigheten inträder

- 1) den dag ett fordon första gången registreras eller omregistreras eller påställs,
- 2) dagen efter att ett i registret infört fordons ägar- eller innehavaruppgifter ändras så att skatten ska påföras en ny skattskyldig,
- 3) den dag ett skattefritt fordon ändringsregistreras eller ändringsbesiktigas som skattepliktigt, eller
- 4) dagen efter den dag förutsättningarna för skattebefrielse upphörde.

Om tidpunkten för skattskyldighetens begynnande inte kan utredas i sådana fall som avses i 5 § 2 mom., kan skattskyldighetens begynnande fastställas enligt uppskattning till tidigast 12 månader före den dag då Transport- och kommunikationsverket fick kännedom om att fordonet använts på det sätt som avses i 5 § 2 mom.

Skattskyldigheten upphör den dag

- 1) i registret antecknas att fordonet avställs eller avregistreras slutligt,
- 2) uppgifterna om fordonets ägare eller innehavare ändras så att skatt ska påföras en ny skattskyldig,
- 3) ett skattepliktigt fordon ändringsregistreras eller ändringsbesiktigas som skattefritt, eller

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4) förutsättningar för skattebefrielse uppkommer.

Om i ett fall som avses i 3 mom. 1 punkten den dag då registreringsskyltarna återställs infaller före dagen då i registret antecknas att fordonet avställs eller avregistreras slutligt, upphör skatteperioden den dag då registreringsskyltarna återställs.

En förutsättning för skattskyldighetens upphörande i fall som avses i 3 mom. 2 och 4 punkten är att det har gjorts en registreringsanmälan om grunden för skattskyldighetens upphörande enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av fordonslagen. Om det på ett tillförlitligt sätt kan visas att grunden för skattskyldighetens upphörande har uppstått vid en tidigare tidpunkt än den då anmälan gjordes, kan skattskyldigheten anses ha upphört vid den tidpunkten. Om fordonets föregående ägare har överlåtit fordonet till en okänd, upphör skattskyldigheten dock den dag då Transport- och kommunikationsverket har fått anmälan och en sådan redogörelse för överlåtelsen som verket anser vara tillförlitlig.

Överlåtaren svarar för skatten för överlåtelsedagen, och innehavaren svarar för skatten för den sista dag som han eller hon är fordonets innehavare.

11 §

Drivkraftsskatt

För fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin påförs drivkraftsskatt. Drivkraftsskattebeloppet per dag är

1) för personbilar (kategorierna M1 och M1G) och bilar avsedda för två ändamål (kategori N1), samt för fordon vars användningssyfte på grund av obesiktigade ändringar närmast motsvarar användningssyftet för personbilar 5,5 cent för varje påbörjat hundratal kilogram totalmassa,

2) med avvikelse från bestämmelserna i 1 punkten per dag för varje påbörjat hundratal kilogram totalmassa dock

- a) 1,5 cent om fordonets drivkraft är el,
- b) 0,5 cent om fordonets drivkraft är el och motorbensin,
- c) 4,9 cent om fordonets drivkraft är el och dieselolja,
- d) 3,1 cent om fordonets drivkraft är bränsle som består av metan,

3) för paketbilar (kategorierna N1 och N1G), husbilar (kategori M1) och servicebilar (kategorierna M1, N1, N2, N3, M1G, N1G, N2G och N3G) 0,9 cent för varje påbörjat hundratal kilogram totalmassa,

4) för lastbilar (kategorierna N2, N3, N2G och N3G) med vilka inte används släpvagn 0,6 cent för varje påbörjat hundratal kilogram totalmassa upp till en totalmassa om 12 000 kilogram och 1,3 cent för varje påbörjat hundratal kilogram totalmassa som överstiger denna massa, om fordonet har två axlar; skatten är 0,8 cent för varje påbörjat hundratal kilogram totalmassa om fordonet har tre axlar, 0,7 cent om fordonet har fyra axlar och 0,6 cent om fordonet har fem eller flera axlar,

5) för lastbilar (kategorierna N2, N3, N2G och N3G) som är utrustade för och används för dragning av påhängsvagn 2,2 cent för varje påbörjat hundratal kilogram totalmassa om fordonet har två axlar, 1,3 cent om fordonet har tre axlar, 1,2 cent om fordonet har fyra axlar och 1,0 cent om fordonet har fem eller flera axlar,

6) för lastbilar (kategorierna N2, N3, N2G och N3G) som är utrustade och används för dragning av egentlig släpvagn eller släpkärra 2,1 cent för varje påbörjat hundratal kilogram totalmassa om fordonet har två axlar, 1,4 cent om fordonet har tre axlar, 1,3 cent om fordonet har fyra axlar och 1,2 cent om fordonet har fem eller flera axlar.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Skatten för fordon som är införda i registret som specialbilar är densamma som skatten för till axelantalet motsvarande fordon i kategori M eller N. För en specialbil fastställs fordonskategorin närmare enligt de fordonsklassificeringsbestämmelser som skulle tillämpas, om fordonets registreringskategori ändrades vid skatteperiodens ingång. Som bil avsedd för två ändamål anses ett fordon i kategori N1 som utöver förarsätet och sätena bredvid detta är utrustat med andra säten eller anordningar för fastgörande av säten, med undantag av sådana säten som är avsedda för tillfälligt bruk och som avses i 24 § i bilskattelagen (1482/1994) eller sådana säten som i enlighet med de vägtrafikbestämmelser som gällde före den 30 september 1998 har godkänts för paketbil.

En lastbil som är utrustad för dragning av släpvagn anses användas för dragning av släpvagn, om inte annat anmäls. Om en lastbil som är utrustad för dragning av släpvagn inte används för dragning av släpvagn, ska fordonets ägare eller innehavare anmäla detta i samband med lastbilens första registrering eller omregistrering samt i samband med påställning eller innan användningen av släpvagn upphör. På motsvarande sätt ska det på förhand anmälas om en lastbil, för vilken gjorts anmälan om upphörande av användning av släpvagn, börjar användas för dragning av släpvagn. Anmälan ska göras på fastställd blankett vid ett besiktningssälle som utför registrering eller till Transport- och kommunikationsverket.

15 §

Debitering av fordonsskatt

Fordonsskatt debiteras utan dröjsmål, när skatteperioden har börjat eller när en sådan ändring av fordonets beskaffenhet som påverkar beskattningen eller någon annan uppgift som behövs för beskattningen har antecknats i registret eller på annat sätt kommit till Transport- och kommunikationsverkets kännedom. Debiteringen verkställs utan att den skattskyldige blir hörd.

16 §

Uppbörd av skatt vid åtagande att svara för skatten

Om den som överlåtitt fordonet har försummat att göra registreringsanmälan och överlåtarens i 6 § avsedda skatt inte har debiterats hos överlåtaren, uppbärs skatten i första hand såsom åtagen skatt hos den mottagare som har registrerat fordonet i sitt namn. På beloppet av den åtagna skatten tillämpas då inte bestämmelserna i 62 § om det minsta belopp som påförs. Debiteringen verkställs utan att mottagaren blir hörd. Om mottagaren meddelar Transport- och kommunikationsverket att han eller hon inte åtar sig att svara för skatten, återtogs debiteringen. Skatten uppbärs där efter hos överlåtaren och mottagaren utgående från den tid fordonet varit i överlåtarens respektive mottagarens ägo.

Om i 1 mom. avsedd skatt inte har betalats senast på förfallodagen, kan Transport- och kommunikationsverket debitera skatten hos den som överlåtitt fordonet. Mottagaren kan dock efter debiteringen genom anmälan till Transport- och kommunikationsverket åta sig att svara för skatten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

18 §

Betalning av skatt i rater och tillägg för betalningssätt

Skattebelopp som ska debiteras kan av Transport- och kommunikationsverket på den skattskyldiges begäran före den första förfallodagen i en skatteperiod delas upp för betalning i två eller fyra rater. Till beloppet av varje rat läggs då ett betalningssättstillägg på 3 euro per rat. Betalningssättet tillämpas tills den skattskyldige begär ändring av betalningssättet. Begäran ska framställas före skatteperiodens början.

Om en i registret antecknad ny skattskyldig i samband med att hans eller hennes skattskyldighet börjar betalar en del av den i debetsedeln angivna skatten som är uppdelad på rater, anses den skattskyldige ha gjort en sådan begäran som avses i 1 mom.

Skatt som ska debiteras med anledning av debiteringsrättelse eller efterbeskattning, som tilläggsskatt eller med anledning av beslut på ändringsansökan uppbärs i en rat.

19 §

Skatteuppbörd i vissa fall

Fordonsskatt behöver inte betalas för den tid då fordonet

- 1) är anmält till polisen som tillgripet,
- 2) är beslagttaget eller annars omhändertaget av polisen eller den myndighet som handhar bilskatten,
- 3) är utmätt och i utskökningsmyndighetens besittning,
- 4) omhändertagits som skrotfordon av kommunen, eller
- 5) intygats vara förstört eller nedskrotat.

I fall som avses i 1 mom. rättas debiteringen av skatt. Rättelse görs utan ansökan, om Transport- och kommunikationsverket känner till grunden för rättelsen. Betald skatt återbärs till den skattskyldige på det sätt som föreskrivs i 32 §.

När ett fordon tas i bruk på nytt, debiteras skatten från den dag då den i 1 mom. avsedda grunden upphörde. Om skatteperioden ännu inte har upphört, uppbärs skatten för den återstående tiden av skatteperioden.

21 §

Sändning av debetsedel och annat meddelande eller beslut

Transport- och kommunikationsverket sänder debetsedel, annat meddelande och beslut under den adress som finns antecknad i trafik- och transportregistret. Andra än enskilda kan skriftligen anmäla adressen för fakturering av fordonsskatt till Transport- och kommunikationsverket. Om inte annat visas, anses delgivningen av en handling ha skett den sjunde dagen efter det att verket har lämnat handlingen till befordran av posten eller någon annan avtalspartner som handhar liknande uppgifter.

Debetsedeln och andra handlingar som avses i 1 mom. kan på den skattskyldiges begäran också sändas till en elektronisk faktureringsadress.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om den skattskyldige inte har fått någon debetsedel, ska han eller hon begära en sådan av Transport- och kommunikationsverket så att skatten kan betalas på förfallodagen.

Om det finns skäl att befara att mottagarens adress är oriktig, kan handlingen sändas som bevislig delgivning.

23 §

Förfallodagar

Skatten förfaller till betalning när 42 dagar har förflutit från skatteperiodens början eller från beskattningsbeslutet, beroende på vilken av dessa tidpunkter som infaller senare. Som förfalldag för debitering enligt 18 § 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket fastställa även någon annan dag.

Skatt som ska betalas i mer än en rat förfaller till betalning med tre eller sex månaders intervall från förfallodagen för den första raten på det sätt som anges i debetsedeln.

25 §

Betalningspåminnelse

Transport- och kommunikationsverket kan sända den avgiftsskyldige en betalningspåminnelse om skatt som har förfallit till betalning. Betalningspåminnelse sänds dock inte om det finns särskilda skäl för att avstå från att sända den.

26 §

Periodisering av skatteuppbörden

Transport- och kommunikationsverket kan som periodbeskattad godkänna en skattskyldig som dagligen under 12 månader i genomsnitt bedöms svara för skatten för minst 50 fordon. Som periodbeskattad kan av särskilda skäl godkännas även en skattskyldig som svarar för ett mindre antal fordon än detta.

Till en skattskyldig som godkänts som periodbeskattad sänds efter utgången av beskattningsperioden en sammanställning av debetsedlarna för de fordon för vilka den periodbeskattade har varit skattskyldig under perioden. Skatten uppbärs per dag för de fordon som under perioden har varit införda i registret.

Transport- och kommunikationsverket kan på de villkor som det bestämmer avtala med en periodbeskattad om

- 1) uppgifter i debetsedeln,
- 2) skattens förfalldag,
- 3) beskattningsperiodens längd,
- 4) säkerhet för tryggnad av skattefordran,
- 5) minimibeloppet för den skatt som ska debiteras, och
- 6) andra frågor som är nödvändiga vid verkställandet av periodbeskattningen.

Om en periodbeskattad inte iakttar avtalsvillkoren eller om avtalsförutsättningarna på annat sätt upphör, kan Transport- och kommunikationsverket häva avtalet utan att höra den skattskyldige.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

dige. Efter det att avtalet har hävts debiteras fordonsskatten fordonsvis på det sätt som föreskrivs i denna lag.

30 §

Återbäring av grundlös prestation

Den som visar att han eller hon har betalat fordonsskatt av misstag har rätt att hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om att återfå det betalda beloppet. Som misstag betraktas inte att skatt har betalats för att undvika att användningen av fordonet förhindras eller under omständigheter där detta syfte kan anses vara uppenbart.

Om två eller flera har betalt fordonsskatt för ett och samma fordon, återbärs den grundlöst betalda skatten på ansökan till den som inte är skattskyldig.

31 §

Överföring av skatteåterbäring

Om Transport- och kommunikationsverket ska både återbära skatt till en skattskyldig och debitera denne, överför verket utan att höra den skattskyldige återbäringen för att användas som betalning för skatten. Överföring kan göras även om den skatt för vars betalning återbäringen överförs inte har förfallit till betalning. Om det inte finns någon skatt att debitera, överförs återbäringen i väntan på följande debitering.

På överförd skatteåterbäring tillämpas bestämmelserna i 32 §.

Besked om att återbäringsbelopp har överförts för att användas som betalning för skatt ska ges den skattskyldige i följande debetsedel.

32 §

Betalning av återbäring

Återbäring betalas på ansökan till ett av mottagaren angivet bankkonto eller genom betalningsanvisning, om inte återbäringen har använts på det sätt som anges i 31 eller 33 §.

Har ansökan om återbäring inte gjorts inom 12 månader efter det att återbäringsgrunden har uppstått, betalas skatteåterbäringen utan särskild ansökan om skatten har betalats av den skattskyldige. Har någon annan än den skattskyldige betalat den skatt som ska återbäras, ska betalaren skriftligen ansöka om skatteåterbäring hos Transport- och kommunikationsverket.

33 §

Kvittning

Om de förutsättningar för användning av återbäring som anges i lagen om skatteuppbörd är uppfyllda och kvittning kan anses vara ändamålsenlig, kan kvittning verkställas mellan skatter som uppbärs av Transport- och kommunikationsverket och skatter som uppbärs av någon annan

Betänkande KoUB 21/2018 rd

myndighet. På kvittningsförfarandet tillämpas bestämmelserna om användning av återbäring i lagen om skatteuppbörd.

36 §

Förfarande vid ansökan om skattebefrielse

Ansökan om skattebefrielse på grundval av handikapp ska göras skriftligt hos Transport- och kommunikationsverket.

Av ansökan ska framgå den skattskyldiges och den handikappade personens namn, adress och personbeteckning samt fordonets registreringstecken och motiven till ansökan. Transport- och kommunikationsverket kan kräva att få de handlingar som ansökan om skattebefrielse grundar sig på för påseende under behandlingen av ansökan eller efter det att skattebefrielse beviljats.

Skattebefrielse kan beviljas utan ansökan, om Transport- och kommunikationsverket känner till grunden för skattebefrielsen.

46 §

Skatterättelse till skattetagarens fördel

Om skatt har lämnats odebiterad eller debiterats till för lågt belopp, eller har återburits till en skattskyldig utan grund eller till ett alltför stort belopp, kan beskattningen rättas inom tre år efter utgången av den skatteperiod då skatten debiterades eller borde ha debiterats eller då beslutet om skatteåterbäring fattades.

Trots den tid som föreskrivs i 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverkets beslut som gäller ändring av beskattning rättas inom 60 dagar räknat från den dag då den som har rätt att söka ändring fick kännedom om verkets beslut.

47 §

Efterbeskattning

Om ett fordon helt eller delvis har lämnats obeskattat eller skatt har återburits utan grund med anledning av att anmälan eller annan uppgift eller handling inte har lämnats in eller är bristfällig eller oriktig, påför Transport- och kommunikationsverket den odebiterade eller återburna skatten för betalning.

Om skattebeloppet ska beräknas på ett fordon som inte är infört i registret eller som anmälts som avställt, ska skatten på basis av de omständigheter som är kända uppskattas till det belopp som sannolikt skulle betalas för ett registrerat fordon av motsvarande slag. Skatten kan alltid påföras åtminstone på basis av de uppgifter som antecknats om fordonet då det senast var infört i registret.

Innan efterbeskattning verkställs ska den skattskyldige beredas tillfälle att avge bemötande i saken. Efterbeskattning ska verkställas senast två år efter utgången av det år under vilket den omständighet som ligger till grund för efterbeskattningen kom till skattemyndighetens kännedom. Efterbeskattning verkställs dock senast tre år efter utgången av det år för vilket skatten borde ha debiterats.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

48 §

Förhandsavgörande

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan meddela förhandsavgörande om tillämpningen av bestämmelser som gäller fordonsskatt. Förhandsavgörande ges den för vilken det är viktigt att veta hur lagen tillämpas på hans eller hennes fordon, och meddelas för en tid om högst två år. För ett förhandsavgörande tas avgift ut enligt lagen om grunderna för avgifter för vissa **förhandsavgöranden** (1209/2006).

Om en sökande kräver det, ska ett förhandsavgörande som vunnit laga kraft med bindande verkan iakttas vid beskattningen av den sökande för den tid avgörandet gäller. Omprövning enligt 50 § av ett förhandsavgörande får inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär. Besvärsrätt på statens vägnar har Transport- och kommunikationsverkets skatteombud.

49 §

Rättelse till den skattskyldiges fördel

Om fordonsskatt har debiterats till ett alltför stort belopp, kan Transport- och kommunikationsverket rätta debiteringen till den skattskyldiges fördel.

52 §

Ränta som ska betalas med anledning av ändringssökande

Om skatt med anledning av ändringssökande eller rättelse har avlyfts eller sänkts, ska till vederbörande återbetalas det överskjutande beloppet jämte årlig ränta från skattebetalningsdagen enligt vad som bestäms i lagen om skatteuppbörd.

Ränta betalas dock inte på grundval av rättelse, om skatteåterbäringen beror på att den skattskyldige har underlåtit att göra anmälan om någon omständighet som hänför sig till skattskyldighetens upphörande eller till avbrytande av skatteuppbörd enligt 19 §, eller om andra sådana liknande omständigheter som han eller hon känner till och som gäller skattskyldighet eller fordonets skattepliktighet.

Om skatt påförs eller skattens belopp höjs med anledning av ändringssökande, driver Transport- och kommunikationsverket in skatten jämte förseningsränta enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

53 §

Bevakning av statens intresse

Statens intresse i ärenden som gäller ändringssökande och rättelse bevakas av Transport- och kommunikationsverkets skatteombud. Statens intresse i ärenden som gäller fast skatt och konsumtionsskatt enligt 38 § bevakas av ett tullombud.

Den statliga intressebevakaren hörs och delges ett beslut genom att intressebevakaren ges tillfälle att ta del av beslutet och de handlingar som ligger till grund för det.

56 §

Myndigheter

Skatteuppbördsmyndighet i fråga om fordonsskatten är Transport- och kommunikationsverket. Tullen är dock skatteuppbördsmyndighet i fråga om den fasta skatten och konsumtionsskatten. Skatteuppbördsmyndighet i landskapet Åland är Statens ämbetsverk på Åland, på vilket tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om Transport- och kommunikationsverket.

Verkställandet av skattedebiteringen samt skatteuppbörden och andra åtgärder i anslutning till beskattningen liksom behandlingen av ansökningsärenden och andra ärenden som gäller fordonsbeskattningen handhas av Transport- och kommunikationsverket, Tullen samt, i fråga om fordon som är registrerade i landskapet Åland, av Statens ämbetsverk på Åland. Transport- och kommunikationsverket behandlar dock även sådana ärenden om skatteuppskov och skattelättnad som gäller skatter som uppbärs av Statens ämbetsverk på Åland.

Skatteuppbördsmyndigheten kan avtala om att rådgivande telefonservice i anslutning till skatteuppbörden kan överföras till andra än myndigheter. Med rådgivande telefonservice avses förmedling av information till skattskyldiga om innehåll i lagstiftningen och anvisningarna om fordonsskatt, lämnande av uppgifter som gäller beskattningen av fordon ur trafik- och transportregistret samt mottagande av de skattskyldigas deklarationer, registrering av dem och vidarebefordran av dem till skattemyndigheten. På den som sköter den rådgivande telefonservicen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid skötseln av uppdraget i fråga. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974). I den rådgivande telefonservicen sköts inte uppgifter som innebär utövande av beslutanderätt i fråga om beskattningen. Ett avtal om rådgivande telefonservice inverkar inte på de uppgifter som åligger skatteuppbördsmyndigheten eller på myndighetens skyldigheter.

57 §

Tillsyn

Tillsynen över fordonsbeskattningen ankommer på Transport- och kommunikationsverket samt polis-, gränsbevaknings- och tullmyndigheterna. De myndigheter som anges i lag ska se till att ett fordonsskattepliktigt fordon inte används i trafik eller förs ut ur landet, om skatt som förfallit till betalning inte har betalats för fordonet. Transport- och kommunikationsverket kan ge andra myndigheter anvisningar om tillsynen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

58 §

Användningsförbud

Om skatt eller den del av skatten som förfallit till betalning inte har betalats inom utsatt tid, får fordonet inte användas i trafik (*användningsförbud*). Fordonet får inte heller användas i trafik trots att det övergått till en annan ägare eller innehavare än den skattskyldige. Registreringsskyltarna och registreringsintyget för ett fordon som belagts med användningsförbud kan omhändertas av tillsynsmyndigheten. Fordonet får dock med skriftligt tillstånd av polis-, tull- eller gränsbevakningsmyndigheten köras till ett i tillståndet bestämt ställe för förvaring. Användningen av fordonet kan också förhindras om tilläggsskatt enligt 47 a § ska debiteras för fordonet.

Användningsförbudet upphör när den debiterade skatten har betalats helt och hållet. Användningsförbudet upphör också om Transport- och kommunikationsverket låter bli att debitera tilläggsskatt enligt 47 a §.

Om datasystemet inte innehåller någon anteckning om att skatten har betalats och det inte annars går att säkerställa att skatten har betalats, ska den skattskyldige eller den som använder fordonet i en tillsynssituation framlägga bevisning om att skatten har betalats på det sätt som föreskrivs i 59 § 3 mom.

Transport- och kommunikationsverket kan av synnerligen vägande skäl helt eller för en bestämd tid återkalla ett användningsförbud eller bestämma att användningsförbud inte ska tillämpas på fordonet. Användning av fordonet kan tillåtas endast

1) om en domstol har beslutat om inledning av skuldsanering eller skuldreglering i fråga om den som lämnat skatten obetald, eller

2) om det kan anses att fordonets ägare eller innehavare inte har känt till och inte har kunnat känna till att skatten är obetald och det med beaktande av omständigheterna kan anses vara oskäligt att förbjuda att fordonet används.

Om uppgifter om försummad skattebetalning har varit tillgängliga för fordonets köpare i ett register som gäller fordon, återkallas användningsförbudet inte utan särskilda skäl.

Obetald skatteprestation som hänför sig till en periodbeskattningstid medför inte användningsförbud för fordonets nästa ägare.

Har fordonsskatt med stöd av 5 § 5 mom. debiterats en person som tillgripit fordonet, medför detta inte användningsförbud för ägaren eller innehavaren på grund av obetald skatt.

59 §

Besiktning av fordon

Vid utförandet av en periodisk besiktning enligt fordonslagen ska besiktningsförrättaren kontrollera att fordonsskatten är betald. Om fordonsskatt som förfallit till betalning är obetald, godkänns fordonet inte vid en periodisk besiktning.

Om datasystemet inte innehåller någon anteckning om att skatten har betalats och det inte framlägs någon annan bevisning om att skatten har betalats, avbryts besiktningen tills skatten jämte förseningsräntor har betalats helt och hållet. Tillsynsmyndigheterna kan förhindra att fordonet används under den tid som besiktningen är avbruten.

Som bevisning enligt 2 mom. kan betraktas ett verifikat från en penninginrättning över betald skatt, ett kontoutdrag som visas upp tillsammans med debetsedeln eller ett verifikat som skrivits

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ut av en betalningsautomat eller annan dataterminal och som visas upp tillsammans med debetse-
deln.

Om Transport- och kommunikationsverket har fattat ett i 58 § 4 mom. avsett beslut om åter-
kallande av användningsförbud, kan fordonet besiktigas under den tid beslutet är i kraft, trots att
skatten är obetald.

61 §

Skattelättnad

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl på ansökan och på de villkor som
det bestämmer helt eller delvis bevilja befrielse från eller uppskov med betalning av fordonsskatt
som betalats eller ska betalas, jämte ränta. Transport- och kommunikationsverket eller finansmi-
nisteriet har rätt att av andra skattemyndigheter få uppgifter som behövs för att avgöra ett skatte-
lätnadsärende. Tullen avgör ansökningar om skattebefrielse eller skatteuppskov som gäller så-
dan fast skatt och konsumtionsskatt som avses i 38 §. Uppskov med betalning av skatt beviljas på
de villkor som finansministeriet bestämmer.

Finansministeriet kan överta avgörandet av ett i 1 mom. avsett ärende av principiell betydelse.

63 §

Offentlighet och utlämnande av uppgifter som gäller fordonsskatt

Uppgifter som gäller fordonsskatt är offentliga med undantag av handlingar som gäller den
skattskyldiges hälsa, ansökningar om skattelättnad och betalningsuppskov samt ansökningar om
befrielse från användningsförbud med tillhörande handlingar. I fråga om utlämnandet av uppgif-
ter om fordonsskatt och om den skattskyldige tillämpas även V avd. 3 kap. i lagen om transport-
service.

Transport- och kommunikationsverket kan utfärda intyg över att fordonsskatt för ett fordon
inte är obetald. För uppgifterna tas avgift ut enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/
1992).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

10.

Lag

om ändring av lagen om alkoholås

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om alkoholås (730/2016) 3, 4, 6, 7, 9, 12, 13 och 15 § som följer:

3 §

Godkännande av modeller för alkoholås

Det är förbjudet att släppa ut på marknaden och ta i bruk ett alkoholås, om modellen för alkoholåset inte har godkänts av Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket ska godkänna modeller för alkoholås som uppfyller

1) kraven i standarderna SFS-EN 50436-1 eller SFS-EN 50436-2 eller de nationella krav som föreskrivs i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som motsvarar nivån i de nämnda standarderna, och

2) de tekniska krav som fordonslagen (1090/2002) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den ställer på anordningar som monteras i fordon.

Den som ansöker om godkännande av en modell för alkoholås ska i sin ansökan visa att kraven enligt 2 mom. 1 punkten uppfylls genom en utredning över överensstämmelse som lämnats av en sådan teknisk tjänst som avses i 5 §.

På Transport- och kommunikationsverket tillämpas bestämmelserna om typgodkännandemyndighet i 49 § 2 mom. i fordonslagen när verket sköter uppgifter som avses i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket informerar om de standarder som avses i 2 mom. 1 punkten på finska och svenska.

4 §

Giltighetstid för godkännande

Godkännande av en modell för alkoholås gäller tills vidare.

Om ett alkoholås inte längre uppfyller de krav som gällde när låset godkändes, kan Transport- och kommunikationsverket återkalla godkännandet av modellen. Innan godkännandet återkallas ska innehavaren av godkännandet ges en skriftlig anmärkning och en skälig tid inom vilken felet eller bristen ska avhjälpas.

Om felet eller bristen väsentligt försämrar fordonets trafiksäkerhet eller alkoholåsets funktion, kan godkännandet återkallas omedelbart.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6 §

Verksamhetsanmälan

Alkolåstillverkaren eller den befullmäktigade representanten ska för tillsynen göra en verksamhetsanmälan hos Transport- och kommunikationsverket innan alkolåset släpps ut på marknaden och tas i bruk. Till anmälan ska fogas

- 1) utdrag ur handelsregistret eller någon annan motsvarande utredning samt utredning om ägandeförhållandena, om anmälarens verksamhet bedrivs i bolagsform,
- 2) en redogörelse för anmälarens ansvariga person,
- 3) en redogörelse för verksamhetsutövaren och dess ansvariga person,
- 4) beslut om godkännande av modellen för alkolås,
- 5) en redogörelse för alkolåsets användningsändamål,
- 6) en redogörelse för sådan i 7 § 2 mom. avsedd teknisk utrustning och programvara som behövs för montering och service av alkolås.

Anmälan ska göras senast tre månader innan verksamheten inleds. Om det medan verksamheten pågår sker förändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. eller i beslutsinnehållet, ska Transport- och kommunikationsverket omedelbart underrättas om detta.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i de uppgifter som ska anmälas och om hur de ska ges in.

7 §

Montering av alkolås, användning av alkolås vid körning samt service och kalibrering av alkolås

För att fordonets trafiksäkerhet och alkolåsets funktion ska kunna säkerställas ska omsorgsfulla och ändamålsenliga förfaringssätt följas vid montering av alkolås, användning av alkolås vid körning samt vid service och kalibrering av alkolås.

Endast auktoriserade verksamhetsutövare får montera och utföra service av alkolås. Verksamhetsutövaren ska ha sådan teknisk utrustning och programvara som behövs för montering och service av alkolås och som alkolåstillverkaren eller den befullmäktigade representanten angett.

Alkolåset ska monteras i fordonet och det ska användas vid körning så att det är funktionsdugligt under körningen. Sådana anordningar, föremål eller program som inte har godkänts av Transport- och kommunikationsverket och alkolåstillverkaren eller den befullmäktigade representanten får inte monteras på alkolåset eller kopplas till det.

Alkolåset ska kalibreras inom en av Transport- och kommunikationsverket godkänd tid.

Verksamhetsutövaren ska utfärda ett intyg över montering och kalibrering av ett alkolås, av vilket det framgår datum och plats för monteringen av alkolåset, alkolåsets märke, modell och tillverkningsnummer samt fordonets registreringstecken och datum för nästa kalibrering. Både monterings- och kalibreringsintyget ska medföras i fordonet under körning.

Transport- och kommunikationsverket ska på sin webbplats föra en förteckning över alkolåsens försäljningsställen och verksamhetsutövarna.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

Förhindrande av start samt övervakad användning under körning

Alkolåset ska ställas in så att det kräver ett utandningsprov för att fordonet ska kunna startas och hindrar att fordonet startas om inget utandningsprov ges eller om alkoholhalten i förarens utandningsluft är minst 0,10 milligram alkohol per liter utandningsluft.

Under körningen ska alkolåset kräva utandningsprov med slumpmässiga tidsintervaller, om alkolåset används av en person för vilken alkolåsövervakad kör rätt meddelats.

Om alkoholhalten i förarens utandningsluft inte underskrider den gräns som anges i 1 mom. eller om föraren under körning underlåter att ge ett utandningsprov, ska alkolåset låsa sig så att fordonet varken startar eller rör sig.

Volymen av ett utandningsprov ska vara minst 1,0 liter för att bli godkänt. Om hälsotillståndet hos föraren försvårar givande av ett godkänt utandningsprov, kan polisen på basis av ett läkarintyg ge lov att sänka den volym som krävs.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om alkolåsets tekniska funktion under körning och efter ett underkänt utandningsprov samt om volymen av ett godkänt utandningsprov.

12 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

Verket har i sitt tillsynsuppdrag rätt att

1) i den utsträckning som tillsynen förutsätter få tillträde till tillverkarens, den befullmäktigade representantens och verksamhetsutövarens verksamhetslokaler, andra lokaler och lokaler som ägs eller förvaltas av tillsynsobjektet, med undantag för utrymmen som används för boende av permanent natur,

2) övervaka personalens verksamhet i de lokaler som avses i 1 punkten,

3) trots sekretessbestämmelserna få tillgång till dokument som är nödvändiga för tillsynsuppdraget,

4) granska tillverkarens, dess representants eller verksamhetsutövarens för tillsynsuppdraget nödvändiga uppgifter.

Transport- och kommunikationsverket får vid tillsynen anlita sakkunnighjälp om det behövs för tillsynen. De sakkunniga ska vara insatta i alkolåsverksamheten och kraven på den. På de sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter sådana uppgifter som avses i denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Transport- och kommunikationsverket ska i sina tillsynsuppdrag iaktta 39 § i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om polisens skyldighet att lämna handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

13 §

Administrativa tvångsmedel

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en tillverkare, befullmäktigad representant eller verksamhetsutövare att avhjälpa fel eller försummelser samt ålägga denne förpliktelser eller förbjuda en åtgärd, om denne handlar i strid med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den. Verket kan förena åläggandet med vite, hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande. Bestämmelser om dessa finns i viteslagen (1113/1990).

Om tillverkaren eller den befullmäktigade representanten inte fullgör de skyldigheter som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål efter att ha fått en anmälan enligt 6 § eller efter att annars ha fått veta om ärendet ge tillverkaren eller den befullmäktigade representanten en möjlighet att redogöra för bristfälligheten och de åtgärder med vilka denne ämnar se till att kraven uppfylls. Om tillverkaren eller den befullmäktigade representanten inte uppfyller kraven inom en rimlig tid, som inte får vara kortare än två månader, kan verket förbjuda tillverkaren eller den befullmäktigade representanten att inleda eller fortsätta sin verksamhet tills vidare eller för en viss tid, om bristen med tanke på verksamhetens säkerhet kan anses vara väsentlig. Om bristen är ringa, kan verket bestämma en ny frist för avhjälpande av bristen, som inte får vara kortare än två veckor.

Transport- och kommunikationsverket kan i stället för de tvångsmedel som anges i 1 mom. ge tillverkaren, den befullmäktigade representanten eller verksamhetsutövaren en skriftlig anmärkning, om det är oskäligt att använda tvångsmedel.

15 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av denna lag får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Transport- och kommunikationsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

11.

Lag

om ändring av territorialövervakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i territorialövervakningslagen (755/2000) 23, 24 c, 30 b och 34 a §, sådana de lyder,
23 § i lag 195/2015 samt 24 c, 30 b och 34 a § i lag 575/2018, som följer:

23 §

Territorialövervakningsmyndigheterna

Territorialövervakningsmyndigheter är militär-, gränsbevaknings-, polis- och tullmyndigheterna samt dessas tjänstemän som förordnats att sköta territorialövervakning.

Transport- och kommunikationsverket är territorialövervakningsmyndighet inom sitt verksamhetsområde.

Försvarsministeriet leder och samordnar territorialövervakningsmyndigheternas verksamhet i frågor som hör till tillämpningsområdet för denna lag, om inte något annat följer av den behörighet som innehas av försvarsmaktens överbefälhavare.

24 c §

Tryggande av ett statsluftfartygs territorialövervakningsuppdrag och territorialövervakningsuppdrag på havsområden

Leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för lufrumsplanering ska på en territorialövervakningsmyndighets begäran trygga obehindrad användning av lufrummet för ett statsluftfartyg som utför ett territorialövervakningsuppdrag.

Bestämmelser om samordning av civil och militär luftfart finns i 107 § i luftfartslagen.

Transport- och kommunikationsverket ska med bistånd från leverantören av fartygstrafikservice på territorialövervakningsmyndighetens begäran trygga obehindrad användning av havsområdet för ett statsfartyg som utför ett territorialövervakningsuppdrag.

30 b §

Informationsproduktion, förebyggande av farliga situationer och tryggande av fartygstrafiken

Transport- och kommunikationsverket och leverantören av fartygstrafikservice ska producera information om befintliga och ankommande fartyg på Finlands territorialvatten, förebygga farliga situationer samt trygga smidig fartygstrafik under normala förhållanden, vid störningar under normala förhållanden och i undantagsförhållanden.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

34 a §

Tryggande av användningen av maktmedel i luftrummet och på havsområden

Utöver vad som i luftfartslagen föreskrivs om användning av luftrummet, ska leverantören av flygtrafikledningstjänster och cellen för luftrumsplanering på en territorialövervakningsmyndighets begäran begränsa användningen av luftrummet för att trygga användningen av maktmedel enligt 31—33 § i denna lag och för avvärjande av fientlig verksamhet enligt 34 § samt i detta syfte bereda statsluftfartyg obehindrad användning av luftrummet.

Transport- och kommunikationsverket och leverantören av fartygstrafikservice ska genom ledning av fartygstrafiken begränsa användningen av havsområdet i enlighet med territorialövervakningsmyndighetens beslut för att trygga användningen av maktmedel enligt 31—33 § i denna lag och för avvärjande av fientlig verksamhet enligt 34 § samt i detta syfte bereda statsfartyg obehindrad användning av havsområdet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

12.

Lag

om ändring av lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009) 2, 6—22, 23, 24, 27—34, 36—68, 70, 71, 73—77, 79—81, 82—84, 92 och 93 §,

av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 910/2011, 897/2014, 474/2016, 483/2017 och 629/2017, 21 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 910/2011, 33, 58, 59, 61, 83 och 93 § sådana de lyder i lag 879/2014, 36, 39, 41 och 42 § sådana de lyder i lag 910/2011, 37 och 53 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 474/2016, 38 och 65 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 879/2014, 57 § sådan den lyder i lagarna 879/2014 och 629/2017, 70 § sådan den lyder i lag 308/2018 samt 77 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 308/2018, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag och i de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den avses med

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) *SOLAS-konventionen* 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981) jämte ändringar,
- 2) *non-SOLAS-direktivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/45/EG om säkerhetsbestämmelser och säkerhetsnormer för passagerarfartyg,
- 3) *MARPOL 73/78-konventionen* protokollet av år 1978 (FördrS 51/1983) till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg jämte ändringar,
- 4) *Helsingforskonventionen* 1992 års konvention om Östersjöområdets marina miljö (FördrS 2/2000) och dess bilagor jämte ändringar,
 - 4 a) *barlastvattenkonventionen* den år 2004 ingångna internationella konventionen om kontroll och hantering av fartygs barlastvatten och sediment, med senare ändringar,
- 5) *koden för höghastighetsfartyg* internationella säkerhetskoden för höghastighetsfartyg i Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) sjösäkerhetskommittés resolution MSC.36(63) (1994 HSC-koden) av den 20 maj 1994 samt sjösäkerhetskommitténs resolution MSC.97(73) (2000 HSC-koden) av den 5 december 2000, jämte ändringar,
- 6) *fiskefartygsdirektivet* rådets direktiv 97/70/EG om att införa harmoniserade säkerhetsregler för fiskefartyg som har en längd av 24 meter och däröver, sådant det lyder ändrat genom kommissionens direktiv 99/19/EG och 2002/35/EG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/84/EG och förordning (EG) nr 219/2009,
- 7) *Torremolinosprotokollet* det 1993 upprättade protokoll jämte ändringar som hänför sig till 1977 års internationella konvention om säkerheten på fiskefartyg,
- 8) *koden för specialfartyg* säkerhetskoden för specialfartyg i IMO:s generalförsamlings resolution A.534(13) av den 17 november 1983 samt i sjösäkerhetskommitténs resolution MSC.266(84) av den 13 maj 2008, jämte ändringar,
- 9) *klassificeringssällskapsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/15/EG om gemensamma regler och standarder för organisationer som utför inspektioner och utövar tillsyn av fartyg och för sjöfartsadministrationernas verksamhet i förbindelse därmed, med senare ändringar,
- 10) *lastlinjekonventionen* 1966 års internationella lastlinjekonvention (FördrS 52/1968) jämte ändringar,
- 11) *Östersjölastlinjeöverenskommelsen* överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Socialistiska Rådsrepublikernas Förbunds regering om lastlinjer på Östersjön (FördrS 26/1988),
- 12) *skeppsmättningskonventionen* 1969 års internationella skeppsmättningskonvention (FördrS 31/1982),
- 13) *sjöarbetskonventionen* konventionen om arbete till sjöss från 2006 (FördrS 52/2013),
 - 13 a) *fartygsåtervinningsförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG,
- 14) *fartyg* färdmedel och anordningar som vilar på och är avsedda för färd på vatten,
- 15) *yrkesbåt* ett fartyg med en längd på minst 5,5 men under 24 meter som används för att utöva yrke eller idka näring,
- 16) *specialfartyg* ett mekaniskt självgående fartyg som utöver besättningsmedlemmarna medför fler än tolv personer med specialuppdrag ombord och som används för vetenskaplig forskning, sjöpersonalutbildning, kabelläggning, sjöräddning av fartyg och annan egendom eller för något annat motsvarande specialändamål, dock inte fartyg som används som vanliga passagerarfartyg,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

17) *fritidsbåt* varje båt avsedd för sport- och fritidsändamål, oavsett typ eller framdrivningsmaskineri, med en skrovlängd på 2,5—24 meter, mätt enligt tillämpliga harmoniserade standarder; med fritidsbåt avses dock inte ett fartyg som hyrs ut bemannat eller obemannat,

18) *fiskefartyg* fartyg som är utrustade eller används för att fånga fisk eller andra i vatten levande naturresurser, i kommersiellt syfte,

19) *passagerarfartyg* fartyg som används för handelssjöfart och medför fler än tolv passagerare; med passagerare avses alla personer med undantag av fartygets befälhavare och besättningsmedlemmarna eller andra personer som i någon egenskap är anställda eller sysselsatta ombord på ett fartyg för det fartygets behov eller barn under ett år,

20) *ro-ro-passagerarfartyg* fartyg som medför fler än tolv passagerare och som har ro-ro-lasutrymmen eller utrymmen av särskild kategori enligt definitionen i regel II-2/A/2 i bilaga I till non-SOLAS-direktivet,

21) *höghastighetsfartyg* ett höghastighetsfartyg enligt definitionen i regel 1 kapitel X i bilagan till SOLAS-konventionen,

22) *höghastighetspassagerarfartyg* höghastighetsfartyg enligt definitionen i regel 1 kapitel X i bilagan till SOLAS-konventionen, vilka medför fler än tolv passagerare; som höghastighetspassagerarfartyg betraktas inte i 38 punkten avsedda passagerarfartyg av klass B, C eller D som används på inrikes resor, om deras displacement vid konstruktionsvattenlinjen är mindre än 500 kubrikmeter och deras maximihastighet, enligt definitionen i punkt 1.4.30 i koden för höghastighetsfartyg, understiger 20 knop,

23) *pråm* fartyg med en längd på minst 12 meter som saknar eget framdrivningsmaskineri; minimilängden gäller inte pråmar som används för arbete under vattenytan,

24) *hyresbåt* fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015) och som hyrs ut för fritidsbruk bemannade eller obemannade och som i annan än reguljär trafik medför högst tolv passagerare; dock inte en segelbåt med ett skrov vars längd enligt tillverkarens uppgift är under 5,5 meter, en båt med motor vars effekt enligt motortillverkarens uppgift är under 15 kilowatt, en vattenskoter och inte heller en roddbåt,

25) *lastfartyg* andra än i 15—24 punkten avsedda fartyg med en längd på minst 5,5 meter,

26) *tankfartyg* lastfartyg vars lastrum har byggts eller lämpar sig huvudsakligen för transport av flytande last i bulk,

27) *fartygs längd* 96 procent av hela längden i vattenlinjen på 85 procent av minsta malldjupet, mätt från kölens överkant, eller längden från förstävans förkant till roderhjärtstockens mittpunkt i samma vattenlinje, om detta mått är större; för fartyg konstruerade med styrlastighet ska längden mätas i en vattenlinje som är parallell med konstruktionsvattenlinjen; i fråga om fartyg med en längd under 12 meter är längden dock lika med fartygets största längd,

28) *bruttodräktighet* den i fartygets mätbrev angivna bruttodräktighet som har fastställts enligt formeln i bilaga I till skeppsmättningskonventionen; bruttodräktigheten för en fast kombination som består av skjutbogserare och pråm är den sammanlagda bruttodräktigheten för dessa,

29) *nettodräktighet* den i fartygets mätbrev angivna nettodräktighet som har fastställts enligt formeln i bilaga I till skeppsmättningskonventionen; nettodräktigheten för en fast kombination som består av skjutbogserare och pråm är den sammanlagda nettodräktigheten för dessa,

30) *internationellt lastmärke* ett lastmärke i enlighet med lastlinjekonventionen,

31) *östersjölastmärke* ett lastmärke i enlighet med Östersjölastlinjeöverenskommelsen,

32) *fiskefartygs klasser* klasserna I, II och III så att fartyg med en längd som underskrider 15 meter hör till klass I, fartyg med en längd av minst 15 meter men under 24 meter hör till klass II samt fartyg med en längd av minst 24 meter till klass III,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 33) *reguljär trafik* trafik enligt på förhand fastställda tidtabeller eller rutter,
- 34) *internationell fart* trafik mellan utländska hamnar eller mellan Finland och utländska hamnar; den internationella farten indelas i fyra fartområden som följer:
- a) *östersjötrafik* är trafik utanför området för inrikes fart på Östersjön inklusive Finska viken och Bottniska viken med latitudparallellen genom Skagen, 57° 44,8" nordlig bredd, som gräns mellan Danmark och Sverige mot Nordsjön,
 - b) *närtrafik* är trafik utanför området för östersjötrafik på Nordsjön och därmed förbundna vatten, dock inte längre bort än 12° västlig längd i väster eller 48° nordlig bredd i söder eller 64° nordlig bredd i norr,
 - c) *europatrafik* är trafik utanför området för närtrafik, dock inte i västligare än 12° västlig längd, sydligare än 30° nordlig bredd eller östligare än 45° östlig längd,
 - d) *ffärrtrafik* är trafik utanför området för närtrafik och utanför området för europatrafik,
- 35) *internationell resa* en resa till sjöss från en hamn i Finland till en hamn utanför Finland, eller omvänt,
- 36) *inrikes fart* trafik mellan finska hamnar; med inrikes fart jämställs fart via Saima kanal och därtill direkt anslutna ryska vattenområden till Viborg samt fart mellan Vihrevoj och Viborg; inrikes farten delas in i tre fartområden som följer:
- a) *fartområde I* omfattar åar, älvar, kanaler, hamnar, sjöar samt sådana områden i den inre skärgården som inte direkt är utsatta för sjögång från öppna havet och dessutom korta oskyddade farledsavsnitt i den inre skärgården,
 - b) *fartområde II* omfattar den yttre skärgården och sådana skärgårdsområden som är direkt utsatta för sjögång från öppna havet,
 - c) *fartområde III* omfattar öppna havsområden vid inrikes fart,
- 37) *inrikes resa* en resa på finskt havsområde från en finsk hamn till en annan finsk hamn eller tillbaka till samma finska hamn,
- 38) *klassificering av passagerarfartyg* passagerarfartygsklasser för passagerarfartyg som omfattas av non-SOLAS-direktivet beroende på vilket havsområde de trafikerar:
- a) *passagerarfartyg i klass A* ett passagerarfartyg som används på inrikes resor och som får användas också utanför det område som trafikeras av fartyg i klasserna B, C och D,
 - b) *passagerarfartyg i klass B* ett passagerarfartyg som används på sådana inrikes resor, också inom det område som trafikeras av fartyg i klasserna C och D, under vilka fartyget aldrig befinner sig mer än 20 sjömil, vid medelvattenstånd, från en strandlinje där nödställda kan ta sig i land,
 - c) *passagerarfartyg i klass C* ett passagerarfartyg som används på sådana inrikes resor, också inom det område som trafikeras av fartyg i klass D, på havsområden där sannolikheten för en signifikant våghöjd som överstiger 2,5 meter är mindre än 10 procent under en ettårsperiod för åretruntrafik eller under en särskild begränsad period av året för trafik uteslutande under en sådan period och där fartyget aldrig befinner sig mer än 15 sjömil från en skyddad plats eller mer än 5 sjömil, vid medelvattenstånd, från en strandlinje där nödställda kan ta sig i land,
 - d) *passagerarfartyg i klass D* ett passagerarfartyg som används på sådana inrikes resor på havsområden där sannolikheten för en signifikant våghöjd som överstiger 1,5 meter är mindre än 10 procent, under en ettårsperiod för åretruntrafik eller under en särskild begränsad period av året för trafik uteslutande under en sådan period och där fartyget aldrig befinner sig mer än 6 sjömil från en skyddad plats eller mer än 3 sjömil, vid medelvattenstånd, från en strandlinje där nödställda kan ta sig i land,
- 39) *fångstområde I* sjöarna samt den inre och yttre skärgården fram till den yttre gränsen av Finlands inre territorialvatten, *fångstområde II* havsområdena i Finska viken, norra Östersjön och

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Bottniska viken norr om breddgraden 59 00 N, och *fångstområde III* de övriga havsområdena i Östersjön, varvid gränsen mot Nordsjön går mellan Danmark och Sverige vid Skagens breddgrad 57 44,8 N,

40) *vintertrafik* gång i nybruten isränna eller gång med ansatser i fast is,

41) *klassificeringssällskapsförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 391/2009 om gemensamma regler och standarder för organisationer som utför inspektioner och utövar tillsyn av fartyg,

42) *erkänt klassificeringssällskap* ett klassificeringssällskap som erkänts enligt klassificeringssällskapsförordningen och med vilket Trafiksäkerhetsverket eller Transport- och kommunikationsverket har slutit avtal om besiktningsbemyndigande,

43) *redare* den som äger eller hyr hela fartyget och som ensam eller tillsammans med andra personer utövar faktisk beslutanderätt i fartygssäkerhetsfrågorna; i denna lag jämföras med redaren en sådan person som enligt avtal eller på något annat sätt faktiskt har hand om frågor med anknytning till fartygets fartygssäkerhet.

6 §

Allmänna tekniska säkerhetskrav

Ett fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för SOLAS-konventionen ska uppfylla de krav på konstruktioner och utrustning samt arrangemang för dessa som i konventionen uppställs för fartyget. Vid fartygets drift ska iaktas de funktionella krav som uppställs i SOLAS-konventionen i syfte att säkerställa fartygssäkerheten.

Ett fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för SOLAS-konventionen ska uppfylla de förpliktande bestämmelser enligt koderna i anslutning till SOLAS-konventionen som gäller fartygs konstruktioner, utrustning och arrangemang för dessa.

Utöver vad som anges i SOLAS-konventionen ska ett fartyg som omfattas av konventionen uppfylla kraven enligt de regler som ett erkänt klassificeringssällskap utarbetat om fartygets skrov, maskineri samt elektriska och automatiska anläggningar eller motsvarande föreskrifter som meddelats av Transport- och kommunikationsverket.

För säkerställande av en tillräcklig nivå på fartygssäkerheten kan Transport- och kommunikationsverket meddela närmare tekniska föreskrifter om de tekniska och funktionella kraven enligt SOLAS-konventionen, i första hand med tillämpning av IMO:s anvisningar och rekommendationer, samt godkänna säkerhetskonstruktioner, säkerhetssystem och säkerhetsutrustning enligt SOLAS-konventionen.

7 §

Eftergifter

För ett fartyg som i vanliga fall inte används i internationell fart men som undantagsvis måste göra en internationell resa kan Transport- och kommunikationsverket medge eftergifter från bestämmelserna i SOLAS-konventionen, om fartyget uppfyller de säkerhetskrav som är tillräckliga med hänsyn till den tänkta resans längd och beskaffenhet samt farvattnet.

Under de förutsättningar som anges i SOLAS-konventionen kan Transport- och kommunikationsverket dessutom för ett sådant fartyg vars konstruktion inrymmer nya slags komponenter

Betänkande KoUB 21/2018 rd

medge eftergifter i fråga om utrustningskraven avseende säker navigering, om tillämpningen av kraven allvarligt skulle försvåra forskningsarbetet för att utveckla komponenter av detta slag och möjligheterna att installera dem för bruk på fartyg i internationell fart.

8 §

Likvärdigheter

Transport- och kommunikationsverket kan tillåta att vissa tillbehör, utrustning eller apparater som avviker från kraven i SOLAS-konventionen installeras i ett fartyg, att ämnen som avviker från kraven i konventionen används på fartyget eller att arrangemang som avviker från kraven i konventionen tillämpas i fartyget, om Transport- och kommunikationsverket utifrån utförda tester eller på något annat sätt har konstaterat att tillbehören, utrustningen, apparaten, materialet och det särskilda arrangemanget är minst lika effektiva som de som föreskrivs i SOLAS-konventionen.

Under de förutsättningar som anges i SOLAS-konventionen kan Transport- och kommunikationsverket besluta att tillbehör, utrustning, apparater, material eller ett särskilt arrangemang i anslutning till ett fartyg i ett enskilt fall kan ersättas på något annat sätt än vad som anges i SOLAS-konventionen.

9 §

Eftergifter som gäller tekniska säkerhetskrav

I de fall som anges i SOLAS-konventionen kan Transport- och kommunikationsverket, under de förutsättningar som anges i SOLAS-konventionen, medge eftergifter för enskilda fartyg eller fartygsklasser i fråga om de krav som ställs på fartygets eller fartygsklassens konstruktioner, utrustning eller arrangemangen för dessa.

10 §

Alternativt arrangemang för säkerhetsarrangemangen för ett fartyg

Transport- och kommunikationsverket kan för ett enskilt fartyg godkänna att säkerhetsarrangemangen för ett fartyg genomförs på ett annat sätt än vad som anges i SOLAS-konventionen, om man på detta sätt uppnår minst samma säkerhetsnivå som när reglerna enligt SOLAS-konventionen iaktas.

11 §

Avvikelser, eftergifter och likvärdigheter som gäller säkerhetskrav för navigering

Transport- och kommunikationsverket meddelar i enlighet med kapitel V i bilagan till SOLAS-konventionen föreskrifter om i vilken omfattning reglerna 15—28 i kapitel V i bilagan till SOLAS-konventionen ska tillämpas på fartyg med en bruttodräktighet under 150 och på sådana fartyg med en bruttodräktighet under 500 som uteslutande navigerar i skyddade kustvatten eller i

Betänkande KoUB 21/2018 rd

inre farvatten i Finland. Transport- och kommunikationsverket meddelar även föreskrifter om till vilka delar reglerna i kapitel V i bilagan till SOLAS-konventionen ska tillämpas på fartyg i inrikes fart.

Transport- och kommunikationsverket kan meddela föreskrifter i enlighet med kapitel V i bilagan till SOLAS-konventionen om allmänna avvikelser från kraven på navigationsutrustning för fartyg som saknar mekanisk framdrivning.

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov medge partiella eller villkorliga eftergifter från säkerhetskraven för navigering eller likvärdigheter enligt kapitel V i bilagan till SOLAS-konventionen när ett fartyg används på en resa där den största distansen från fartyget till land, resans längd och beskaffenhet, frånvaron av kända navigationsrisker och andra omständigheter som påverkar säkerheten är sådana att det vore oändamålsenligt eller onödigt att tillämpa SOLAS-konventionen fullt ut. Transport- och kommunikationsverket ska då ta hänsyn till hur eftergifterna och likvärdigheterna eventuellt inverkar på övriga fartygs säkerhet.

12 §

Trafiktillstånd för höghastighetsfartyg

Redaren eller dennes ombud ska för höghastighetsfartyg ansöka om trafiktillstånd enligt den säkerhetskod för höghastighetsfartyg som avses i SOLAS-konventionen.

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja och vid behov återkalla trafiktillstånd för höghastighetsfartyg enligt säkerhetskoden för höghastighetsfartyg, på de grunder som anges i koden.

13 §

Information till IMO

Transport- och kommunikationsverket ska informera IMO om eftergifter beviljade enligt 7 § 2 mom., alternativa arrangemang godkända enligt 10 § samt om partiella eller villkorliga eftergifter eller likvärdigheter beviljade enligt 11 § 3 mom.

Transport- och kommunikationsverket ska informera IMO om i 8 § 1 mom. avsedda beslut om likvärdighet samt lämna en rapport om utförda undersökningar.

14 §

Klassificering av passagerarfartyg

Passagerarfartyg som omfattas av tillämpningsområdet för non-SOLAS-direktivet delas in i klasserna A, B, C och D i enlighet med non-SOLAS-direktivet beroende på vilket havsområde de trafikerar.

Transport- och kommunikationsverket bestämmer närmare gränserna för de havsområden som avses i 1 mom.

Vid tillämpning av bestämmelserna och föreskrifterna om radiokommunikation definieras havsområdena i enlighet med bestämmelserna i bilaga IV till SOLAS-konventionen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

15 §

Allmänna tekniska säkerhetskrav

Ett passagerarfartyg som omfattas av non-SOLAS-direktivet ska uppfylla de tekniska säkerhetskrav som i non-SOLAS-direktivet uppställs för det.

Utöver vad som anges i non-SOLAS-direktivet ska ett fartyg som omfattas av direktivet uppfylla kraven enligt de regler som ett erkänt klassificeringssällskap utarbetat om fartygets skrov, maskineri samt elektriska och automatiska anläggningar eller motsvarande föreskrifter som meddelats av Transport- och kommunikationsverket.

För genomförande av non-SOLAS-direktivet meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om fartygs tekniska säkerhet.

16 §

Ytterligare säkerhetskrav

För säkerställande av en tillräcklig nivå med tanke på fartygssäkerheten får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare tekniska föreskrifter om omständigheter kring den tekniska säkerheten för passagerarfartyg som omfattas av tillämpningsområdet för non-SOLAS-direktivet, om det på grund av klimat- och väderleksförhållanden eller andra särskilda lokala förhållanden är nödvändigt att förbättra säkerhetskraven enligt direktivet.

17 §

Likvärdigheter

Transport- och kommunikationsverket kan meddela föreskrifter enligt vilka det är tillåtet att tillämpa regler som motsvarar reglerna i bilaga I till non-SOLAS-direktivet, om de motsvarande reglerna är minst lika effektiva som reglerna i bilaga I.

18 §

Eftergifter

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter enligt vilka passagerarfartyg som omfattas av non-SOLAS-direktivet medges eftergifter från vissa särskilda krav enligt direktivet när de används för inrikes resor.

Transport- och kommunikationsverket ska förena eftergiften med driftkrav enligt non-SOLAS-direktivet genom vilka det säkerställs att säkerhetsnivån för fartyget inte blir lägre.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

19 §

Trafiktillstånd för höghastighetspassagerarfartyg

Redaren eller dennes ombud ska för höghastighetspassagerarfartyg ansöka om trafiktillstånd enligt den säkerhetskod för höghastighetsfartyg som avses i non-SOLAS-direktivet.

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja och vid behov återkalla trafiktillstånd för höghastighetspassagerarfartyg enligt den säkerhetskod för höghastighetsfartyg som avses i non-SOLAS-direktivet, på de grunder som anges i koden.

20 §

Information till kommissionen

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart informera Europeiska kommissionen om de åtgärder som avses i 16—18 §.

21 §

Fiskefartyg som omfattas av tillämpningsområdet för fiskefartygsdirektivet

Ett fiskefartyg som omfattas av tillämpningsområdet för fiskefartygsdirektivet ska uppfylla de tekniska säkerhetskrav som i fiskefartygsdirektivet och i övriga direktiv uppställs för fartyget i fråga. Fartyget ska också uppfylla kraven enligt Torremolinosprotokollet så som anges i fiskefartygsdirektivet.

Utöver vad som anges i fiskefartygsdirektivet ska vid konstruktion, byggande och underhåll av skrov, huvud- och hjälpmaskineri samt elektriska och automatiska anläggningar på ett fiskefartyg iakttas de föreskrifter som fastställts för klassificering av en erkänd organisation eller motsvarande föreskrifter som meddelats av Transport- och kommunikationsverket.

För genomförande av fiskefartygsdirektivet och övriga direktiv meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om fiskefartygs tekniska säkerhet.

Av särskilda skäl kan Transport- och kommunikationsverket i enskilda fall medge undantag från kraven enligt fiskefartygsdirektivet, om undantaget inte försämrar fartygssäkerheten.

Under de förutsättningar som anges i fiskefartygsdirektivet kan Transport- och kommunikationsverket besluta att tillbehör, utrustning, apparater, material och särskilda arrangemang i enskilda fall kan betraktas som likvärdiga enligt vad som annars förutsätts i fiskefartygsdirektivet.

22 §

Specialfartyg

Ett specialfartyg som omfattas av någondera koden för specialfartyg ska uppfylla de tekniska säkerhetskrav som i koden uppställts för fartyget i fråga.

För säkerställande av en tillräcklig nivå på fartygssäkerheten får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare tekniska föreskrifter om de tekniska kraven för specialfartyg i enlighet med IMO:s anvisningar och rekommendationer.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan i enskilda fall medge undantag från bestämmelserna i koden för specialfartyg, om det är fråga om en enstaka resa i skyddade kustvatten och fartyget uppfyller de säkerhetskrav som är tillräckliga med hänsyn till den tänkta resans längd och karaktär samt farvattnet.

För ett fartyg som i vanliga fall inte används som specialfartyg men som undantagsvis gör en resa som specialfartyg kan Transport- och kommunikationsverket medge eftergifter från bestämmelserna i koden för specialfartyg, om fartyget uppfyller de säkerhetskrav som är tillräckliga med hänsyn till den tänkta resans längd och karaktär samt farvattnet.

Under de förutsättningar som anges i koden för specialfartyg kan Transport- och kommunikationsverket besluta att tillbehör, utrustning, apparater, material och särskilda arrangemang i enskilda fall kan betraktas som likvärdiga enligt vad som annars förutsätts i koden för specialfartyg.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om hur koden för specialfartyg ska tillämpas på specialfartyg med en bruttodräktighet under 500.

23 §

Övriga fartyg

För andra än i 21 och 22 § avsedda fartyg meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare tekniska föreskrifter för uppfyllande av de allmänna säkerhetskraven enligt 5 § och för säkerställande av en tillräcklig nivå med hänsyn till fartygssäkerheten. Föreskrifterna kan gälla fartygets

- 1) konstruktion och utrustning,
- 2) stabilitet,
- 3) huvud- och hjälpmaskineri, anordningar och system,
- 4) navigationsutrustning,
- 5) navigationsljus samt kommunikations- och signalutrustning,
- 6) radioutrustning,
- 7) brandsäkerhet,
- 8) livräddningsanordningar,
- 9) elinstallationer och elektriska anläggningar,
- 10) andra motsvarande tekniska omständigheter.

Av särskilda skäl kan Transport- och kommunikationsverket i enskilda fall medge avvikelser från de föreskrifter som avses i 1 mom., om fartygssäkerheten inte försämras väsentligt.

24 §

Specialkrav i fråga om den förliga porten på ro-ro-fartyg

Den förliga ramp som leder till bildäcket på finska ro-ro-fartyg och utländska ro-ro-passagerarfartyg som går i reguljär trafik från eller till en hamn i Finland ska till konstruktion och arrangemang vara sådan att den inte skadas om den förliga bordläggningsporten går sönder eller lossnar.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter om konstruktion och arrangemang i fråga om den förliga rampen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

27 §

Fartyg i internationell fart

Ett fartyg i internationell fart ska uppfylla kraven enligt bestämmelserna i lastlinjekonventionen eller Östersjölastlinjeöverenskommelsen.

Fartyget ska ha ett internationellt lastmärke och ett internationellt lastlinjecertifikat eller ett östersjölastmärke och ett östersjölastlinjecertifikat eller ett internationellt dispenscertifikat så som föreskrivs i lastlinjekonventionen eller Östersjölastlinjeöverenskommelsen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter för genomförande av lastlinjekonventionen och Östersjölastlinjeöverenskommelsen.

28 §

Fartyg i inrikes fart

Ett passagerarfartyg i inrikes fart som omfattas av non-SOLAS-direktivet ska uppfylla de lastlinjekrav som uppställs i non-SOLAS-direktivet.

Andra än i 1 mom. avsedda fartyg i inrikes fart med en längd av minst 24 meter ska ha ett lastmärke för inrikes fart och ett nationellt lastlinjecertifikat som anger hur djupt fartyget får lastas. Om fartyget har ett internationellt lastmärke och lastlinjecertifikat eller ett östersjölastmärke och ett östersjölastlinjecertifikat, behövs det inte något särskilt lastmärke för inrikes fart eller något nationellt lastlinjecertifikat.

Andra än i 1 mom. avsedda fartyg i inrikes fart med en längd över 15 meter men under 24 meter ska ha ett sådant fribord som med hänsyn till farvattnets karaktär kan anses tryggt. För fartyg som avses i detta moment kan Transport- och kommunikationsverket vid behov bestämma ett lastmärke för inrikes fart och utfärda ett nationellt lastlinjecertifikat, om det med hänsyn till av fartygets användningsändamål och fartområdet behövs för att säkerställa säker drift av fartyget.

För genomförande av non-SOLAS-direktivet meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om lastlinjerna för passagerarfartyg i inrikes fart som omfattas av non-SOLAS-direktivet. Transport- och kommunikationsverket meddelar också närmare tekniska föreskrifter om krav i fråga om konstruktion för övriga fartyg i inrikes fart samt om fribord och uträkandet av det. Dessutom meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare tekniska föreskrifter om mått, placering och utmärkning av lastmärket för inrikes fart och de linjer som används i förening med lastmärket.

29 §

Eftergifter

För ett finskt fartyg med nya typer av lösningar kan Transport- och kommunikationsverket medge eftergifter från de bestämmelser i lastlinjekonventionen som om de tillämpas, i betydande grad kan hindra forskning för att vidareutveckla dessa nya typer av lösningar och hindra ibruktagandet av dem på fartyg som används på internationella resor. Ett fartyg av detta slag ska dock uppfylla de säkerhetskrav som med hänsyn till den totala säkerheten är tillräckliga för den drift som fartyget är avsett för.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

För ett finskt fartyg som i vanliga fall inte används i internationell fart men som undantagsvis gör en internationell resa kan Transport- och kommunikationsverket medge eftergifter från bestämmelserna enligt lastlinjekonventionen, om fartyget uppfyller säkerhetskrav tillräckliga med hänsyn till den tänkta resans längd och karaktär samt farvattnet.

Transport- och kommunikationsverket ska informera IMO om eftergifter enligt 1 och 2 mom.

30 §

Likvärdigheter

Transport- och kommunikationsverket kan tillåta att vissa tillbehör, en viss utrustning eller en viss apparat installeras i ett finskt fartyg eller att ett visst material används eller ett särskilt arrangemang tillämpas på fartyget som är annorlunda än vad som krävs i lastlinjekonventionen, om Transport- och kommunikationsverket utifrån utförda tester eller på något annat sätt har konstaterat att tillbehören, utrustningen, apparaten, materialet och det särskilda arrangemanget är minst lika ändamålsenliga som de som föreskrivs i lastlinjekonventionen.

Transport- och kommunikationsverket ska informera IMO om i 1 mom. avsedda beslut som gäller fartyg i internationell fart samt lämna en rapport om utförda undersökningar.

31 §

Avvikelser från lastlinjebestämmelserna i inrikes fart

Av särskilda skäl kan Transport- och kommunikationsverket i enskilda fall medge avvikelser från lastlinjebestämmelserna för inrikes fart när det gäller andra fartyg än passagerarfartyg som omfattas av non-SOLAS-direktivet, om fartygssäkerheten inte försämras väsentligt.

32 §

Ansökan om bestämmande av lastmärke

Ett finskt fartygs redare eller dennes ombud ska lämna in en skriftlig ansökan om bestämmande av lastmärkets placering till Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap som befullmäktigats av Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till ansökan, ansökningstidpunkten och ordnandet av bestämmande av lastmärke.

33 §

Bestämmande av lastmärke samt lastlinjecertifikat

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap bestämmer placeringen av ett lastmärke och utfärdar ett lastlinjecertifikat. I fråga om inrikes fart bestäms placeringen av ett lastmärke och utfärdas lastlinjecertifikat för ett eller flera fartområden för inrikes fart.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap kan på basis av den placering av ett lastmärke som verket eller sällskapet bestämt utfärda ett interimistiskt lastlinjecertifikat för ett fartyg för högst fem månader.

Om fartygets namn eller hemort ändras eller uppgifterna om fartyget ändras på något annat sätt som påverkar uppgifterna i lastlinjecertifikatet, ska redaren eller dennes ombud utan dröjsmål skriftligen ansöka om ett nytt lastlinjecertifikat hos Transport- och kommunikationsverket eller hos ett erkänt klassificeringssällskap.

34 §

Ändring av fartyg efter bestämmandet av lastmärke

Om ett fartyg efter bestämmandet av lastmärke har ändrats så att fartygets fribord kan påverkas, får fartyget inte användas förrän redaren eller dennes ombud har anmält ändringen till Transport- och kommunikationsverket eller ett av Transport- och kommunikationsverket bemyndigat erkänt klassificeringssällskap och ett nytt fribord har bestämts för fartyget.

36 §

Besiktningsförrättare

Transport- och kommunikationsverket utför besiktning av finska fartyg. Transport- och kommunikationsverket kan bemyndiga ett erkänt klassificeringssällskap att utföra en besiktning partiellt eller helt. Ett klassificeringssällskap som bemyndigats av Transport- och kommunikationsverket ska ha ett ombud som har hemort i Finland och som för klassificeringssällskapets talan inför domstol och andra myndigheter.

Transport- och kommunikationsverket ska samarbeta med det erkända klassificeringssällskapet som det bemyndigat i utformningen av klassificeringssällskapets regler och förfaranden och samråda med klassificeringssällskapet för att uppnå en enhetlig tolkning av de internationella konventionerna.

Transport- och kommunikationsverket kan ge en besiktningsman som det utsett och som inte är anställd hos Transport- och kommunikationsverket i uppdrag att partiellt eller helt utföra en besiktning av ett fartyg i inrikes fart.

Vid besiktning av yrkesbåtar kan Transport- och kommunikationsverket anlita ett sådant anmält organ som avses i 27 § i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar.

37 §

Besiktning som utförts av myndigheter i andra stater

Transport- och kommunikationsverket kan begära att en myndighet i en stat som är fördragslutande part i SOLAS-konventionen, MARPOL 73/78-konventionen, lastlinjekonventionen eller barlastvattenkonventionen utför någon annan än en första besiktning. En sådan besiktning är likvärdig med en i detta kapitel avsedd besiktning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Ett fartyg som för flagg tillhörande en stat som är fördragsslutande part i de konventioner som nämns i 1 mom. kan besiktas i Finland, om en behörig myndighet i fartygets flaggstat anholder om detta hos Transport- och kommunikationsverket.

38 §

Utsedda besiktningsmän

En utsedd besiktningsman ska ha sådan behörighet att han eller hon kan utföra besiktningar på behörigt sätt. Närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren för utsedda besiktningsmän utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utnämningsbrev för utsedda besiktningsmän utges för viss tid, högst fem år. Utnämningsbrevet ska kunna förnyas på ansökan om sökanden kan visa att han eller hon har bibehållit sin behörighet.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla utnämningsbrevet för en utsedd besiktningsman, om

1) den utsedda besiktningsmannen inte längre i fråga om kunskaper och färdigheter uppfyller villkoren för erhållande av utnämningsbrev, eller

2) den utsedda besiktningsmannen allvarligt eller upprepade gånger bryter mot denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Den utsedda besiktningsmannen ska höras innan utnämningsbrevet återkallas.

I de fall som avses i 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga den utsedda besiktningsmannen att genast återlämna sitt utnämningsbrev till Transport- och kommunikationsverket.

Utnämningsbrevet återkallas helt eller för viss tid. Tiden räknas från det att personen i fråga har delgetts beslutet eller senast från det att utnämningsbrevet upphör att gälla.

39 §

Avtal om besiktningsbemyndigande

Transport- och kommunikationsverket ska ingå ett skriftligt avtal med de erkända klassificeringssällskap som verket bemyndigar att utföra besiktningar. Avtal om besiktningsbemyndigande ska innehålla bestämmelser om åtminstone de omständigheter som anges i artikel 5.2 i klassificeringssällskapsdirektivet. Finsk lag ska tillämpas på avtalet.

40 §

Vägran att utfärda ett besiktningsbemyndigande

Om Transport- och kommunikationsverket bemyndigar ett erkänt klassificeringssällskap i enlighet med 39 §, kan det inte vägra att bemyndiga ett annat erkänt klassificeringssällskap som har hemvist inom Europeiska unionens område att utföra besiktningar, om det inte finns grundad anledning till att begränsa klassificeringssällskapens antal.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

41 §

Återkallande av ett besiktningsbemyndigande

Transport- och **kommunikationsverket** ska återkalla ett besiktningsbemyndigande, om erkännandet av klassificeringssällskapet har återkallats i enlighet med artikel 7 i klassificeringssällskapsförordningen.

Transport- och kommunikationsverket kan dra in eller återkalla ett besiktningsbemyndigande, om klassificeringssällskapet trots Transport- och kommunikationsverkets anmärkning eller varning i väsentlig grad eller upprepade gånger försummar sin skyldighet att utföra besiktning i enlighet med det avtal som avses i 39 §.

42 §

Tillsyn över erkända klassificeringssällskap

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att ett erkänt klassificeringssällskap sköter sina uppgifter enligt det avtal som avses i 39 § och uppfyller kriterierna i bilagan till klassificeringssällskapsförordningen. Transport- och kommunikationsverket ska utföra en inspektion vartannat år och rapportera om inspektionerna till Europeiska kommissionen.

Transport- och kommunikationsverket ska lämna Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen de anmälningar som avses i klassificeringssällskapsdirektivet.

43 §

Ansökan om och ordnande av besiktning

Redaren eller dennes ombud ska skriftligen hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om första besiktning av ett nytt fartyg och av ändringsarbeten på ett existerande fartyg samt om godkännande av ritningar och planer i anslutning till dessa.

Ansökan om andra än i 1 mom. avsedda besiktningar ska göras skriftligen hos Transport- och kommunikationsverket eller hos en utsedd besiktningsman.

Redaren eller dennes ombud kan hos ett erkänt klassificeringssällskap som bemyndigats av Transport- och kommunikationsverket ansöka om besiktningar som Transport- och kommunikationsverket bemyndigat klassificeringssällskapet i fråga att utföra.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till de ansökningar som avses i 1 och 2 mom., om ansökningstidpunkten och om ordnandet av besiktningar.

44 §

Förrättande av besiktning

Redaren ska se till att fartyget besiktas och avtala med Transport- och kommunikationsverket eller med ett erkänt klassificeringssällskap som bemyndigats av Transport- och kommunikationsverket eller med en utsedd besiktningsman om tid och plats för besiktningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Fartygets befälhavare ska se till att det på fartyget, innan besiktningen inleds, har vidtagits sådana förberedande åtgärder som krävs för att besiktningen ska kunna utföras systematiskt och utan dröjsmål samt ställa tillräckligt med personal till besiktningsförrättarens förfogande.

Besiktningen ska förrättas så att den medför minsta tänkbara olägenhet och dröjsmål för fartyget.

45 §

Besiktningsslag

Sjösäkerhetsbesiktningar som utförs på fartyg är första besiktning, förnyad besiktning, periodisk besiktning, mellanliggande besiktning och årlig besiktning.

Första besiktningen omfattar ingående inspektion av fartygets konstruktion, maskineri och utrustning, utvändig inspektion av fartygets botten och den första periodiska inspektionen av tryckbärande anordningar.

Förnyad besiktning omfattar inspektion av fartygets konstruktion och utrustning samt utvändig inspektion av fartygets botten.

Vid periodisk besiktning kontrolleras att brandsäkerhetsarrangemangen samt släckningsanordningar, livräddningsutrustning och livräddningsarrangemang, radioutrustning, navigationsutrustning, lotslejdare, lotshissar jämte arrangemang samt andra anordningar som förutsätts i SOLAS-konventionen är i skick och lämpliga med beaktande av fartområdena för fartyget.

Vid mellanliggande besiktning säkerställs att fartygets konstruktion, pannor, tryckbärande anordningar, maskinerier jämte utrustning, manöveranordningar och därtill hörande styrsystem och elektriska anordningar är i gott skick. I den mellanliggande besiktningen ingår dessutom utvändig inspektion av fartygets botten.

Vid årlig besiktning kontrolleras genom okulär granskning att fartygets konstruktion, maskineri och utrustning har underhållits så att vid föregående besiktning konstaterad sjövärdighet har bevarats och att sådan utrustning eller sådana anordningar ombord på fartyget som krävs i ett beslut av Transport- och kommunikationsverket inte utan tillstånd har avlägsnats eller bytts ut.

46 §

Sjösäkerhetsbesiktning av fartyg som omfattas av SOLAS-konventionen

Ett fartyg som omfattas av SOLAS-konventionen ska genomgå första besiktning så som föreskrivs i SOLAS-konventionen innan det sätts i trafik som finskt fartyg.

För genomförande av SOLAS-konventionen meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare tekniska föreskrifter om utförandet av i 1 mom. avsedd första besiktning och övriga besiktningar enligt SOLAS-konventionen i enlighet med IMO:s anvisningar.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

47 §

Sjösäkerhetsbesiktning av fartyg som omfattas av non-SOLAS-direktivet

Ett passagerarfartyg som används på inrikes resor och ett höghastighetspassagerarfartyg i inrikes fart vilka omfattas av non-SOLAS-direktivet ska genomgå första besiktning innan det sätts i trafik som finskt fartyg så som föreskrivs i non-SOLAS-direktivet.

För genomförande av non-SOLAS-direktivet meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om utförandet av i 1 mom. avsedd första besiktning och övriga besiktningar enligt non-SOLAS-direktivet.

48 §

Sjösäkerhetsbesiktning av andra passagerarfartyg i inrikes fart än sådana som omfattas av non-SOLAS-direktivet

Ett passagerarfartyg som används i inrikes fart och inte omfattas av non-SOLAS-direktivet ska genomgå första besiktning innan det sätts i trafik som finskt fartyg.

Utöver första besiktning ska ett fartyg som avses i 1 mom. också genomgå förnyad besiktning och årlig besiktning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om när första besiktning, förnyad besiktning och årlig besiktning ska utföras och vad som ingår i besiktningarna.

49 §

Sjösäkerhetsbesiktning av lastfartyg och pråmar som används i inrikes fart samt lastfartyg i internationell fart som inte omfattas av SOLAS-konventionen

Ett lastfartyg och en pråm som används i inrikes fart samt ett lastfartyg i internationell fart som inte omfattas av SOLAS-konventionen ska genomgå första besiktning innan fartyget eller pråmen sätts i trafik som finskt fartyg.

Utöver första besiktning ska ett fartyg som avses i 1 mom. också genomgå förnyad besiktning och årlig besiktning. På ett lastfartyg som används i inrikes fart och har en bruttodräktighet av minst 500 och på ett sådant lastfartyg i internationell fart som inte omfattas av SOLAS-konventionen ska det utföras mellanliggande besiktning av fartyget och periodisk besiktning av fartygets radioutrustning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om när första besiktning, förnyad besiktning, årlig besiktning, periodisk besiktning och mellanliggande besiktning ska utföras och vad som ingår i besiktningarna.

50 §

Besiktning av fiskefartyg

Ett fartyg som omfattas av fiskefartygsdirektivet ska genomgå första besiktning så som föreskrivs i fiskefartygsdirektivet innan fartyget sätts i trafik som finskt fartyg.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

För genomförande av fiskefartygsdirektivet meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om utförandet av i 1 mom. avsedd första besiktning och övriga besiktningar enligt fiskefartygsdirektivet.

Ett fiskefartyg som inte omfattas av fiskefartygsdirektivet ska genomgå första besiktning innan fartyget sätts i trafik som finskt fartyg. Utgående från fiskefartygens klasser och fångstområdena meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om besiktningarna av dessa fartyg.

51 §

Besiktning av specialfartyg, yrkesbåtar och hyresbåtar

Ett specialfartyg, en yrkesbåt och en hyresbåt ska genomgå första besiktning innan fartyget sätts i trafik som finskt fartyg.

Specialfartyg, yrkesbåtar och hyresbåtar ska utöver första besiktning också genomgå förnyad besiktning, årlig besiktning, mellanliggande besiktning och periodisk besiktning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om när första besiktning, förnyad besiktning, årlig besiktning, mellanliggande besiktning och periodisk besiktning ska utföras och vad som ingår i besiktningarna.

52 §

Skrovbesiktning av fartyg som används i vintertrafik

När ett fartyg första gången tas i bruk i vintertrafik ska dess skrov besiktas för vintertrafik. Bottnen på ett fartyg som används i vintertrafik ska årligen besiktas utvändigt innan fartyget på nytt används i vintertrafik.

Ett fartyg som isklassats av ett erkänt klassificeringssällskap som bemyndigats av Transport- och kommunikationsverket behöver inte genomgå besiktning enligt 1 mom. Av särskilda skäl kan Transport- och kommunikationsverket dessutom undanta ett oklassat fartyg från besiktning enligt 1 mom., förutsatt att fartygssäkerheten inte äventyras.

53 §

Besiktningar för att förhindra förorening av miljön

Innan ett fartyg sätts i trafik som ett finskt fartyg ska det besiktas för att förhindra förorening av miljön i syfte att säkerställa att fartyget uppfyller kraven enligt miljöskyddslagen för sjöfarten. På besiktningar för att förhindra förorening av miljön tillämpas MARPOL 73/78-konventionen, Helsingforskonventionen, Europeiska unionens rättsakter och övriga internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

För genomförande av MARPOL 73/78-konventionen, Helsingforskonventionen, Europeiska unionens rättsakter och övriga internationella förpliktelser som är bindande för Finland meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om utförandet av de besiktningar som avses i 1 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

54 §

Lastlinjebesiktningar

Ett fartyg som omfattas av lastlinjekonventionen ska besiktas så som föreskrivs i lastlinjekonventionen eller i Östersjölastlinjeöverenskommelsen.

För genomförande av lastlinjekonventionen och Östersjölastlinjeöverenskommelsen meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare tekniska föreskrifter om utförandet av de besiktningar som avses i 1 mom.

Ett fartyg i inrikes fart med en längd av minst 24 meter ska genomgå lastlinjebesiktning innan det sätts i trafik. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om utförandet av besiktningen.

55 §

Extra besiktning

Transport- och kommunikationsverket kan trots att redaren eller dennes ombud inte ansökt om det besluta om extra besiktning av ett finskt fartyg efter betydande reparations- eller ändringsarbeten på fartyget, efter en sjöolycka, när ett fel har upptäckts på fartyget eller när någon annan särskild orsak kräver det.

Om fartygets navigationsutrustning eller framdrivningsmaskineri styrs med hjälp av ett integrerat system, är redaren vid en extra besiktning skyldig att visa upp användarhandboken över systemets funktioner och, för utredning av funktioner som inte har beskrivits i den, ett protokoll över en sådan testning av systemet som tillverkaren av utrustningen har låtit utföra eller själv har utfört. Om redaren inte lägger fram något testprotokoll, kan Transport- och kommunikationsverket efter att ha hört redaren begära att ett obundet forskningsinstitut testar systemet på redarens bekostnad.

56 §

Ändring av ett fartyg efter besiktning

Efter besiktningen av ett fartyg får det inte utan samtycke av Transport- och kommunikationsverket göras några ändringar i fartygets konstruktion, maskineri, utrustning eller något annat som besiktningen omfattat.

57 §

Besiktningshandlingar samt certifikat och säkerhetscertifikat

På basis av besiktningarna beviljar Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap besiktningshandlingar samt certifikat och säkerhetscertifikat eller gör anteckningar i dem om utförd periodisk besiktning, mellanliggande besiktning eller årlig besiktning. Om väsentliga brister konstateras ges handlingarna efter det att bristerna har avhjälpats.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

För genomförande av SOLAS-konventionen, lastlinjekonventionen, MARPOL 73/78-konventionen, non-SOLAS-direktivet, fiskefartygsdirektivet och fartygsåtervinningsförordningen samt övriga internationella förpliktelser meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om de besiktningshandlingar samt certifikat och säkerhetscertifikat som utfärdas på basis av besiktningarna samt om hur länge de är giltiga och hur deras giltighet kan förlängas.

Transport- och kommunikationsverket beviljar sjöarbetscertifikat enligt sjöarbetskonventionen och till certifikatet fogas ett meddelande om att villkoren för arbete till sjöss iakttas. Villkor för beviljandet är att Transport- och kommunikationsverket i fråga om de omständigheter som omfattas av dess behörighet konstaterat att det inte finns hinder för beviljande och att arbetarskyddsmyndigheten utifrån sin inspektion i sitt utlåtande till Transport- och kommunikationsverket konstaterat att det inte finns hinder för beviljande i fråga om de omständigheter som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens behörighet. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om förfaranden i samband med beviljande av sjöarbetscertifikat.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett sjöarbetscertifikat när verket i fråga om de omständigheter som omfattas av dess behörighet eller arbetarskyddsmyndigheten på basis av inspektion i sitt utlåtande till Transport- och kommunikationsverket konstaterat att fartyget bevisligen inte uppfyller kraven enligt sjöarbetskonventionen och inga behövliga åtgärder för att rätta till saken har vidtagits.

58 §

Interimistiska certifikat eller säkerhetscertifikat

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap kan på basis av en besiktning bevilja ett interimistiskt certifikat eller säkerhetscertifikat för ett fartyg för högst fem månader.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap kan bevilja ett interimistiskt sjöarbetscertifikat för ett fartyg för högst sex månader. En förutsättning är att Transport- och kommunikationsverket och arbetarskyddsmyndigheten i fråga om de omständigheter som omfattas av deras behörighet har konstaterat att det inte finns några hinder för beviljande. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om förfaranden i samband med beviljande av ett interimistiskt sjöarbetscertifikat.

59 §

Förnyande av certifikat och säkerhetscertifikat och när deras giltighet upphör

Om fartygets namn eller hemort ändras eller uppgifterna om fartyget ändras på något annat sätt som påverkar uppgifterna i certifikatet, säkerhetscertifikatet eller sjöarbetscertifikatet, ska redaren eller dennes ombud utan dröjsmål skriftligen ansöka om ett nytt certifikat eller säkerhetscertifikat hos Transport- och kommunikationsverket eller hos ett erkänt klassificeringssällskap och ett nytt sjöarbetscertifikat hos Transport- och kommunikationsverket.

Ett certifikat eller säkerhetscertifikat upphör att gälla om det inte innehåller någon anteckning om föreskriven årlig besiktning, mellanliggande besiktning eller periodisk besiktning eller om fartyget har ändrats utan Transport- och kommunikationsverkets eller ett erkänt klassificeringssällsapps samtycke eller om fartyget börjar föra en annan stats flagg.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Ett sjöarbetscertifikat upphör att gälla om

- 1) fartyget inte har inspekterats i enlighet med bestämmelserna i sjöarbetskonventionen,
- 2) ett sjöarbetscertifikat inte har undertecknats efter en godkänd mellanliggande inspektion,
- 3) fartyget börjar föra en annan stats flagg,
- 4) redaren inte mera ansvarar för driften,
- 5) väsentliga ändringar har gjorts i fartygets konstruktion eller utrustning.

60 §

Brister som konstaterats på ett fartyg

Om det på ett fartyg vid en besiktning konstateras ett fel eller en brist, ska besiktningsförrättaren underrätta fartygets befälhavare eller redare om detta och sätta ut en tidsfrist för avhjälpande av felet eller bristen och göra en behörig anteckning om detta i besiktningshandlingarna. Anmälan om att felet eller bristen har avhjälpits ska inom utsatt tid göras till Transport- och kommunikationsverket.

61 §

Omhändertagande av ett fartygs certifikat eller säkerhetscertifikat

Transport- och kommunikationsverket kan omhänderta certifikat eller säkerhetscertifikat som verket eller ett erkänt klassificeringssällskap har beviljat för ett finskt fartyg, om fartyget inte till sin konstruktion, sitt maskineri, sin utrustning eller sin funktion är i ett sådant skick som förutsatts vid besiktningen. Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap beviljar ett interimistiskt certifikat eller säkerhetscertifikat i stället för det omhändertagna certifikatet eller säkerhetscertifikatet. De fel eller brister som upptäckts på fartyget ska avhjälpas inom det interimistiska certifikatets eller säkerhetscertifikatets giltighetstid. Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap ska utan dröjsmål bevilja ett nytt certifikat eller säkerhetscertifikat för fartyget så snart de konstaterade felen eller bristerna i fartyget har avhjälpits på behörigt sätt. Det nya certifikatet eller säkerhetscertifikatet beviljas för samma tid som det omhändertagna certifikatet eller säkerhetscertifikatet skulle ha varit i kraft.

62 §

Medgivande till avvikelser

Av särskilda skäl kan Transport- och kommunikationsverket i enskilda fall för viss tid medge avvikelser från de krav som föreskrivs i eller med stöd av detta kapitel. Avvikelserna får inte strida mot internationella överenskommelser som är förpliktande för Finland.

Avvikelser får medges under förutsättning att säkerhetsnivån för fartyget inte blir avsevärt lägre.

Om ett fartyg går i trafik enbart mellan utländska hamnar, kan Transport- och kommunikationsverket med hänsyn till trafikens art dock bestämma att trafiken ska jämföras med därmed jämförbar inrikes fart eller internationell fart.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

63 §

Syftet med och närmare föreskrifter om skeppsmätning

Genom skeppsmätning fastställs ett fartygs bruttodräktighet och nettodräktighet i enlighet med skeppsmätningsskonventionen.

För säkerställande av att skeppsmätningsskonventionen tillämpas på ett enhetligt sätt får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om kraven enligt skeppsmätningsskonventionen i enlighet med IMO:s anvisningar och rekommendationer.

På det sätt som anges i IMO:s generalförsamlings resolution A.494 av den 19 november 1981 och på begäran av redaren kan Transport- och kommunikationsverket tillåta att också en dräktighet fastställd i konventionen om ett enhetligt skeppsmätningssystem (FördrS 18/1955) används parallellt som fartygets bruttodräktighet.

64 §

Utförare av skeppsmätning

Skeppsmätning av finska fartyg utförs av Transport- och kommunikationsverket eller av skeppsmätare som utsetts av Transport- och kommunikationsverket och som inte är anställda hos Transport- och kommunikationsverket.

65 §

Utsedda skeppsmätare

En utsedd skeppsmätare ska ha sådan behörighet att han eller hon kan utföra skeppsmätningar på behörigt sätt. Närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren för utsedda skeppsmätare utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utnämningsbrev för utsedda skeppsmätare utges för viss tid, högst fem år. Utnämningsbrevet ska kunna förnyas på ansökan om sökanden kan visa att han eller hon har bibehållit sin behörighet.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla utnämningsbrevet för en utsedd skeppsmätare, om

1) den utsedda skeppsmätaren inte längre i fråga om kunskaper och färdigheter uppfyller villkoren för erhållande av utnämningsbrev,

2) den utsedda skeppsmätaren allvarligt eller upprepade gånger bryter mot denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Den utsedda skeppsmätaren ska höras innan utnämningsbrevet återkallas.

I de fall som avses i 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga den utsedda skeppsmätaren att genast återlämna sitt utnämningsbrev till Transport- och kommunikationsverket.

Utnämningsbrevet återkallas helt eller för viss tid. Tiden räknas från det att personen i fråga har delgetts beslutet eller senast från det att utnämningsbrevet upphör att gälla.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

66 §

Ansökan om och ordnande av skeppsmätning

Redaren eller dennes ombud ska skriftligen ansöka om skeppsmätning hos Transport- och kommunikationsverket eller en utsedd skeppsmätare.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till ansökan, ansökningstidpunkten och ordnandet av skeppsmätning.

67 §

Skeppsmätning och mätbrev

Ett fartyg med en längd av minst 12 meter ska mätas innan det sätts i trafik som ett finskt fartyg. På begäran av redaren eller fartygets befälhavare kan också ett fartyg med en längd som underskrider 12 meter mätas.

När fartygsbygget nått ett sådant stadium att fartygets övre däck är på plats kan skeppsmätaren ombes upprätta en tillfällig mätblankett för underdäcksutrymmet.

På basis av skeppsmätningen utfärdar Transport- och kommunikationsverket för fartyget ett mätbrev enligt skeppsmätningsskonventionen.

68 §

Skeppsmätning av fartyg utförd av en myndighet i en annan stat

Transport- och kommunikationsverket kan begära att en behörig myndighet i en avtalspart i skeppsmätningsskonventionen ska mäta ett finskt fartyg utomlands. En sådan skeppsmätning erkänns som likvärdig med skeppsmätning som avses i detta kapitel.

Ett fartyg som för flagg tillhörande en avtalspart till skeppsmätningsskonventionen kan mätas i Finland, om en behörig myndighet i fartygets flaggstat anhåller om detta hos Transport- och kommunikationsverket.

70 §

Finskt fartygs övergång till en annan stats flagg

När ett fartyg som är infört i trafik- och transportregistret eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland övergår till en sådan annan stats flagg som tillträtt skeppsmätningsskonventionen, ska fartygets mätbrev fortsätta att gälla högst tre månader eller tills en behörig myndighet i den flaggstaten ersätter mätbrevet med ett annat internationellt mätbrev beroende på vilken tidpunkt som infaller tidigare. Mätbrevet ska återlämnas till Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

71 §

Mätbrev för Suez kanal och Panama kanal

På begäran av redaren eller fartygets befälhavare kan Transport- och kommunikationsverket för ett finskt fartyg utfärda ett mätbrev på engelska för Suez kanal eller för Panama kanal. Ett sådant mätbrev kan också utfärdas för ett utländskt fartyg i en finsk hamn, om redaren eller fartygets befälhavare anhåller om det hos Transport- och kommunikationsverket.

Skeppsmätningen och fastställandet av dräktigheten ska genomföras i enlighet med de regler för skeppsmätning som vid respektive tidpunkt gäller för Suez kanal och Panama kanal.

73 §

Ändringar som påverkar uppgifterna i mätbrevet

Om ett fartyg, efter det att det har försetts med ett mätbrev, har undergått ändringar som påverkar dräktigheten, ska redaren eller fartygets befälhavare underrätta Transport- och kommunikationsverket om detta utan dröjsmål. Fartygets dräktighet ska fastställas på nytt och för fartyget ska utfärdas ett nytt mätbrev enligt skeppsmätningkonventionen och med iakttagande av den tidsbegränsning som anges i skeppsmätningkonventionen.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas också när rum som inte är märkta som lastrum används som lastrum.

Om ändringar som avses i 1 mom. konstateras på ett utländskt fartyg som har ett mätbrev enligt skeppsmätningkonventionen, ska Transport- och kommunikationsverket underrätta skeppsmätning myndigheterna i fartygets flaggstat om detta.

Om fartygets namn eller hemort ändras eller uppgifterna om fartyget ändras på något annat sätt som påverkar uppgifterna i mätbrevet, ska redaren eller dennes ombud utan dröjsmål skriftligen ansöka om ett nytt mätbrev hos Transport- och kommunikationsverket.

74 §

När ett mätbrev förkommer eller skadas

Om ett fartygs mätbrev förkommer, ska redaren eller fartygets befälhavare underrätta Transport- och kommunikationsverket om detta. Om det finns grundad anledning att anta att mätbrevet har förkommit, utfärdar Transport- och kommunikationsverket ett nytt mätbrev där orsaken till utfärdandet anges.

Om ett fartygs mätbrev har skadats eller blivit så slitet att det har blivit svårt att använda det, utfärdar Transport- och kommunikationsverket på ansökan ett nytt mätbrev förutsatt att det gamla mätbrevet återlämnas till Transport- och kommunikationsverket. I det nya mätbrevet anges orsaken till utfärdandet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

75 §

Lastning och transport

Ett fartyg ska lastas så att dess stabilitet och bärighet är tillräcklig och så att dess konstruktioner inte utsätts för alltför stor belastning. Ett fartyg får inte lastas över lastmärket och lasten får inte placeras så att den hindrar fritt och säkert tillträde till objekt och anordningar som behövs för driften av fartyget eller så att fartyget får begynnelselutning.

När ett fartyg lastas ska det tas noggrann hänsyn till fartygets lämplighet för den tänkta transporten och till lastens egenskaper. Behövliga försiktighetsåtgärder ska vidtas med tanke på händelser som kan äventyra liv och hälsa och säkerheten för fartyget, lasten och miljön.

Ett fartyg som har en lastsäkringsmanual ska lastas i enlighet med den godkända lastsäkringsmanualen eller på något annat sätt eller med någon annan metod som godkänts av Transport- och kommunikationsverket.

Fartyget ska lastas så att lasten inte hindrar sikten från kommandobryggan.

Ett passagerarfartyg får inte användas för att utföra bogsering, om inte det är fråga om att hjälpa ett nödställt fartyg som påträffats under färden.

För genomförande av SOLAS-konventionen, Europeiska **unionens** rättsakter eller andra internationella förpliktelser som är bindande för Finland får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare tekniska föreskrifter om lastning av och transport med fartyg.

76 §

Transport av spannmål i bulk på fartyg

När spannmål transporteras i bulk ombord på ett fartyg i internationell fart ska bestämmelserna i SOLAS-konventionen och de regelverk som utfärdats med stöd av den iakttas.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om transport och lastning av spannmål på finska fartyg i inrikes fart och på utländska fartyg som lastar eller lossar spannmål i en finsk hamn. När spannmål transporteras i inrikes fart kan de bestämmelser som nämns i 1 mom. iakttas i stället för Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter.

77 §

Märkningar på fartyg

Fartyg som är införda i trafik- och transportregistret eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland ska märkas med fartygets namn, hemort och utmärkning av djupgåendet. Dessutom ska fartyget förses med andra märkningar som förutsätts enligt SOLAS-konventionen, Europeiska **unionens** rättsakter eller övriga internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om hur de märkningar som avses i 1 mom. ska göras, om deras placering, utmärkningssättet och märkningarnas storlek.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

79 §

Helikoptertransporter

Om inte något annat följer av luftfartslagen (864/2014) eller av Europeiska unionens lagstiftning som tillämpas på helikoptertransporter, kan helikoptertransporter till och från ett fartyg utföras, om det på fartygets däck finns att tillgå ett vinschningsområde, ett begränsat landningsområde eller ett fullständigt landningsområde.

I samband med internationell fart ska ett ro-ro-passagerarfartyg i klass A som omfattas av non-SOLAS-direktivet och som används på inrikesresor och ett tankfartyg ha ett fullständigt eller ett begränsat landningsområde så som förutsätts i SOLAS-konventionen. Ett ro-ro-passagerarfartyg i klass B, C och D vilket omfattas av non-SOLAS-direktivet ska ha ett vinschningsområde eller ett landningsområde så som förutsätts i non-SOLAS-direktivet.

I nödsituationer beslutar fartygets befälhavare och helikopterbefälhavaren tillsammans om sätet och platsen för helikoptertransporten, om fartyget inte har sådana märkningar som behövs vid helikopterverksamhet eller om skyddsutrustningen är bristfällig.

För att trygga en tillräcklig nivå när det gäller säkerheten får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter som överensstämmer med IMO:s rekommendationer samt Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) standarder och rekommendationer och som gäller de tekniska kraven för helikoptertransporter samt märkningarna och radiokommunikationen samt om de säkerhetsåtgärder som ska genomföras i samband med transportererna.

80 §

Medgivande till avvikelser

Av särskilda skäl kan Transport- och kommunikationsverket i enskilda fall medge avvikelse från de föreskrifter om helikopterverksamhet som meddelats med stöd av 79 § 4 mom., om avvikelserna inte väsentligt försämrar säkerheten för fartyget, helikoptern, personerna ombord på fartyget eller helikoptern, eller för miljön.

81 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Polisen, Tullen, arbetarskyddsförvaltningen och Trafikledsverket ska ge Transport- och kommunikationsverket handräckning för fullgörande av de uppgifter som anges i denna lag. Bestämmelser om handräckning av Gränsbevakningsväsendet finns i gränsbevakningslagen (578/2005).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

82 §

Föreskrifter om gränserna för fartområden för inrikes fart

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om gränserna för de fartområden för inrikes fart som anges i 2 § 36 punkten.

83 §

Serviceföretag för fartygs säkerhetsanordningar

För säkerställande av att säkerhetsanordningarna på fartyg fungerar auktoriserar Transport- och kommunikationsverket sådana serviceföretag för vilka det enligt SOLAS-konventionen krävs auktorisering av administrationen. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om förutsättningarna för auktorisering av serviceföretag och om kraven på deras verksamhet, i enlighet med kraven i SOLAS-konventionen.

84 §

Ersättning för kostnaderna till Transport- och kommunikationsverket

Bestämmelser om de avgifter som enligt denna lag ska tas ut för Transport- och kommunikationsverkets prestationer finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om avgifterna utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

92 §

Åtgärdseftergift

Om en fartygssäkerhetsförseelse är ringa eller de administrativa påföljder som gärningen medför för gärningsmannen kan anses vara tillräckliga med hänsyn till hur allvarlig gärningen är, behöver åtal för förseelsen inte väckas eller straff inte dömas ut.

Om förseelsen uppenbart är sådan som anges i 1 mom., får Transport- och kommunikationsverket utan att vidta andra åtgärder ge den skyldige en anmärkning.

93 §

Ändringssökande

I ärenden som gäller återkallande av trafiktillstånd, utnämningsbrev och sjöarbetscertifikat samt indragande eller återkallande av besiktningsbemyndigande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Omprövning av andra beslut av Transport- och kommunikationsverket, erkända klassificeringssällskap, utsedda besiktningsmän eller utsedda skeppsmätare får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Beslut som fat-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

tats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Beslut av förvaltningsdomstolen i ärenden som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i en avgift som Transport- och kommunikationsverket påfört enligt denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

13.

Lag

om ändring av lagen om fartygstrafikservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygstrafikservice (623/2005) 2, 11—13, 15, 16, 16 a, 17, 17 a, 18, 18 a, 19, 19 a, 20, 20 a—20 d, 21, 22, 22 a, 22 d, 22 f, 22 g, 23 och 25—28 §, sådana de lyder, 2, 11, 16, 16 a, 17, 17 a, 18, 18 a, 19, 19 a, 20, 20 a, ~~20 b~~, 20 c, 21, 22, 22 a, 22 d, 22 f, 23, 25, 26 och 28 § i lag 576/2018, 12, 13 och 15 § delvis ändrade i lag 1307/2009, 20 d och 22 g § i lag 791/2013 samt 27 § i lag 1307/2009, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *fartygstrafikservice* (*Vessel Traffic Service, VTS*) sådan övervakning och ledning av fartygstrafiken som har beredskap att samverka med trafiken och reagera på föränderliga trafiksituationer,

2) *behörig myndighet* Transport- och kommunikationsverket,

3) *anordnare av fartygstrafikservice* Trafikledsverket,

4) *beslut om inrättande* ett beslut genom vilket den behöriga myndigheten inrättar fartygstrafikservice på ett visst område,

5) *VTS-tjänsteleverantör* den som tillhandahåller fartygstrafikservice,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6) *VTS-område* ett område som genom ett beslut om inrättande har fastställts som VTS-område och på vilket upprätthålls fartygstrafikservice; ett VTS-område kan delas in i delområden eller sektorer,

7) *VTS-central* en central där en VTS-tjänsteleverantör upprätthåller fartygstrafikservice,

8) *VTS-operatör* en person som i en VTS-central utför uppgifter hörande till fartygstrafikservice och som har den behörighet som krävs för uppgiften,

9) *VTS-ruttplan* en rutt på VTS-området som VTS-operatören och fartygets befälhavare har kommit överens om,

10) *VTS-lägesbild* den lägesbild som VTS-centralen upprätthåller över fartygen inom VTS-området och deras rörelser samt över övriga faktorer som inverkar på trafiken,

11) *ruttsystem* system bestående av en eller flera rutter eller routingåtgärder som syftar till att minska olycksriskerna; det kan omfatta trafiksepareringssystem, dubbelriktade rutter, rekommenderade rutter, förbjudna områden, kusttrafikzoner, rondeller, försiktighetsområden och djupvattenrutter (*DW-rutter*),

12) *olycka* en olycka i enlighet med Internationella sjöfartsorganisationens (*IMO*) kod för utredning av olyckor och tillbud till sjöss,

13) *fartyg i behov av assistans* fartyg som befinner sig i en situation som kan innebära förlust av fartyget eller fara för miljön eller sjöfarten,

14) *skyddad plats* en hamn, en del av en hamn eller annan skyddande kaj eller ankarplats eller något annat skyddat område som Transport- och kommunikationsverket angett för att ta emot fartyg i en nödsituation,

15) *avlastare* den som avlämnar godset för transport till sjöss,

16) *fartygsoperatör* en redare enligt 2 § i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995),

17) *ombud* en person med befogenhet eller tillstånd att lämna uppgifter på fartygsoperatörens vägnar,

18) *farligt gods* farliga ämnen enligt IMO:s IMDG-kod, 17 kap. i IBC-koden, 19 kap. i IGC-koden samt IMSBC-koden,

19) *förorenande gods* oljor enligt definitionen i bilaga I till MARPOL 73/78-konventionen, skadliga flytande ämnen enligt definitionen i bilaga II till den konventionen och skadliga ämnen enligt definitionen i bilaga III till konventionen,

20) *MARPOL 73/78-konventionen* protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg (FördrS 51/1983) jämte ändringar,

21) *direktivet om rapporteringsformaliteter* Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/65/EU om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till och/eller avgår från hamnar i medlemsstaterna och om upphävande av direktiv 2002/6/EG, jämte ändringar,

22) *övervakningsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/59/EG om inrättande av ett övervaknings- och informationssystem för sjötrafik i gemenskapen och om upphävande av rådets direktiv 93/75/EEG, jämte ändringar,

23) *statistikdirektivet om transporter till sjöss* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/42/EG om förande av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss,

24) *kodexen om Schengengränserna* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna),

25) *anmälningar som hänför sig till sjöfartsskyddet* fartygs anmälningar enligt lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004),

26) *anmälningar om fartygsavfall* fartygens anmälningar enligt miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009),

Betänkande KoUB 21/2018 rd

27) *SafeSeaNet-systemet* unionens i övervakningsdirektivet avsedda system för informationsutbyte inom sjöfarten, bestående av ett centralsystem som administreras av kommissionen och av medlemsstaternas nationella system,

28) *regelbunden trafik* en rad överfarter mellan samma två eller flera hamnar, som antingen följer en offentliggjord tidtabell eller som förekommer så regelbundet eller ofta att de utgör en igenkännlig systematisk serie.

11 §

Behörighet för VTS-operatörer och arbetsplatsutbildning

VTS-operatörer ska ha sådan behörighet att de kan sköta fartygstrafikservicen på ett säkert och effektivt sätt.

Den som har ett giltigt, av Transport- och kommunikationsverket beviljat behörighetsintyg för VTS-operatörer och som har genomgått arbetsplatsutbildning för VTS-operatörer får vara VTS-operatör. VTS-tjänsteleverantören gör i behörighetsintyget en anteckning om genomgången arbetsplatsutbildning.

VTS-tjänsteleverantören ska ha ett kvalitetssystem för upprätthållande och utveckling av arbetsplatsutbildningen. Kvalitetssystemet ska utvärderas av Transport- och kommunikationsverket minst en gång vart femte år.

Bestämmelser om kvalitetssystemet för upprätthållande och utveckling av arbetsplatsutbildningen för VTS-operatörer utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Behörighetsintyg för VTS-operatörer

För att behörighetsintyg för VTS-operatörer ska kunna beviljas förutsätts att sökanden har genomgått grundutbildningen för VTS-operatörer med godkänt resultat och att han eller hon i nödvändig utsträckning behärskar finska, svenska och engelska. Om behörighetsintyget ger rätt att tillhandahålla service som avses i 6 eller 7 §, förutsätts dessutom att sökanden har avlagt vaktstyrmansexamen och erhållit vaktstyrmansbrev.

Transport- och kommunikationsverket antecknar i ett behörighetsintyg den fartygstrafikservice som innehavaren av behörighetsintyget är berättigad att tillhandahålla.

I fråga om grundutbildning för och de språkkunskaper som krävs av VTS-operatörer beskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

13 §

Behörighet för VTS-chefer

VTS-chefer ska ha sådan behörighet att de kan leda fartygstrafikservicen på ett säkert och effektivt sätt.

Den som har ett giltigt, av Transport- och kommunikationsverket beviljat behörighetsintyg för VTS-operatörer, har genomgått grundutbildningen för VTS-chefer och i behövlig utsträckning behärskar finska, svenska och engelska får vara VTS-chef. Transport- och kommunikationsver-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ket gör i behörighetsintyget en anteckning om grundutbildning som genomgåts med godkänt resultat.

Angående grundutbildning för och de språkkunskaper som krävs av VTS-chefer föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

15 §

Återkallande av behörighetsintyg för VTS-operatör

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla behörighetsintyget för en VTS-operatör, om han eller hon inte längre i fråga om kunskaper och färdigheter uppfyller kraven för erhållande av behörighetsintyg.

Transport- och kommunikationsverket kan, efter att ha undersökt saken, återkalla ett behörighetsintyg, om

1) den som innehar behörighetsintyget upprepade gånger bryter mot denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, eller

2) innehavaren av behörighetsintyget har varit berusad vid skötseln av sina uppgifter.

Innan beslut om återkallande av behörighetsintyg fattas ska den person som saken gäller höras.

I de fall som avses i 1 och 2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga innehavaren av behörighetsintyget att genast lämna in sitt intyg till den behöriga myndigheten.

Om behörighetsintyget inte återkallas permanent, ska i beslutet anges den tid under vilken behörighetsintyg inte ges. Tiden räknas från det att personen i fråga har delgivits beslutet eller senast från det att behörighetsintyget upphör att gälla.

16 §

Upprätthållande av fartygstrafikservice

VTS-tjänsteleverantören ska upprätthålla fartygstrafikservicen inom sitt VTS-område i enlighet med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt i enlighet med det beslut om inrättande som avses i 8 § och dessutom övervaka och leda fartygstrafiken utifrån den lägesbild som upprätthålls vid VTS-centralen. VTS-tjänsteleverantören ska försäkra sig om att servicenivån på dess VTS-område är tillräcklig i förhållande till trafiken.

VTS-tjänsteleverantören kan med stöd av ett samarbetsavtal upprätthålla fartygstrafikservicen i samarbete med myndigheter eller hamninnehavare. VTS-tjänsteleverantören ansvarar även i detta fall för upprätthållandet av fartygstrafikservicen.

På VTS-operatörer tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter sina lagstadgade uppgifter.

VTS-tjänsteleverantören ska registrera lägesbilden av VTS-området och den därtill hörande VHF-radiotrafiken. Dessa upptagningar ska förvaras i 30 dygn. I fråga om upptagningarnas offentlighet gäller lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

VTS-tjänsteleverantören ska sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem som denne använder.

Trafikledsverket svarar för ordnandet av trafikledningsservicen på de farleder som det förvaltar med hänsyn tagen till den behöriga myndighetens beslut om inrättande enligt 8 §.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

16 a §

Marin lägesbild

VTS-tjänsteleverantören ska producera en uppdaterad marin lägesbild på beställning av Trafikledsverket. Försvars- och säkerhetsmyndigheterna får lägesbilden till sitt förfogande utan ersättning.

17 §

Tillfällig ledning av fartygstrafiken i specialsituationer

Transport- och kommunikationsverket kan till följd av avvikande väderleks- och isförhållanden eller vattenstånd eller på grund av en specialtransport eller sjöräddningsaktion på VTS-området eller någon annan omständighet som begränsar eller äventyrar trafiken beordra

- 1) att ett vattenområde, en farled eller en del av en farled ska stängas eller öppnas,
- 2) att fartyg ska dirigeras till en ankarplats eller återvända till kaj, samt
- 3) hastighetsbegränsningar inom ett vattenområde eller en farled.

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart underrätta VTS-tjänsteleverantören om sitt beslut så att denne kan vidta behövliga åtgärder för att verkställa beslutet. VTS-tjänsteleverantören ska omedelbart informera de fartyg som befinner sig inom VTS-området eller är på väg dit samt den berörda hamninnehavaren om åtgärderna.

VTS-tjänsteleverantören får till följd av avvikande väderleks- och isförhållanden eller vattenstånd eller på grund av en specialtransport eller sjöräddningsaktion på VTS-området eller någon annan omständighet som begränsar eller äventyrar trafiken, på eget initiativ fatta beslut enligt 1 mom. för högst ett dygn utifrån de anvisningar i drifthandboken som Transport- och kommunikationsverket godkänt på förhand. VTS-tjänsteleverantören ska omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket och Gränsbevakningsväsendet om sitt beslut. Transport- och kommunikationsverket ska utan obefogat dröjsmål fatta beslut om att åtgärden ska avbrytas eller fortgå.

17 a §

Förbuds rätt

Transport- och kommunikationsverket har för verkställande av internationella förpliktelser som är bindande för Finland, av beslut som antagits med stöd av artikel 29 i fördraget om Europeiska unionen, av förordningar som antagits med stöd av artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, av förordningar som utfärdats med stöd av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967) eller av frysningsbeslut som meddelats med stöd av lagen om frysning av tillgångar i syfte att bekämpa terrorism (325/2013) eller för verkställande av restriktioner som en myndighet meddelat i fråga om ett fartygs passage rätt att förbjuda ett fartyg

- 1) att anlöpa eller lämna VTS-området,
- 2) att anlöpa hamn eller kasta ankar,
- 3) att avgå från hamn eller ankarplats,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4) att stanna inom VTS-området, i hamn eller på ankarplats.

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart underrätta VTS-tjänsteleverantören om förbud eller restriktioner enligt 1 mom. VTS-tjänsteleverantören ska delge fartyget Transport- och kommunikationsverkets beslut. VTS-tjänsteleverantören ska så fort som möjligt efter att ha fått Transport- och kommunikationsverkets underrättelse, dock senast då fartyget meddelar om sin avsikt att anlöpa eller lämna VTS-området, att anlöpa hamn eller kasta ankar eller att avgå från hamn eller ankarplats, underrätta fartyget om de åtgärder som det är föremål för.

För att förstärka förbud enligt 1 mom. har Transport- och kommunikationsverket rätt att meddela företag som producerar lotsnings- eller isbryartjänster förordnanden.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att bestämma att fartyget ska flyttas, om fartyget inte iakttar förbudet enligt 1 mom. 4 punkten eller om det finns någon annan orsak att flytta fartyget som beror på fartyget och som utgör fara för sjötrafiken, miljön eller säkerheten eller på begäran av en annan myndighet. Fartygets ägare eller redaren svarar för kostnaderna för flyttningen.

De handräckningsmyndigheter som nämns i 24 § och utrikesministeriet ska vid behov omedelbart underrättas om åtgärderna enligt 1 mom.

18 §

VTS-tjänsteleverantörens anmälnings- och rapporteringsskyldigheter

VTS-tjänsteleverantören ska till vederbörande sjöfarts-, sjöräddnings-, miljö-, territorialövervaknings-, polis- eller tullmyndighet samt vederbörande hamninnehavare rapportera om alla sådana väsentliga omständigheter som har samband med ett visst fartygs eller de på fartyget ombordvarandes säkerhet, sjöräddningen, miljöskyddet eller territorialövervakningen eller tullkontrollen och som myndigheten har observerat eller som har anmälts till myndigheten.

VTS-tjänsteleverantören ska till de behöriga VTS-myndigheterna i de medlemsstater i Europeiska unionen som ligger intill fartygets planerade rutt lämna väsentliga uppgifter om sådana fartyg som anses medföra fara för sjöfarten eller utgöra hot mot sjöfartens eller människors säkerhet eller miljön.

Bestämmelser om VTS-tjänsteleverantörens skyldighet att ta emot meddelanden om anlitande av lots ombord på fartygen och att meddela Transport- och kommunikationsverket sina iakttagelser av hur lotsningslagen (940/2003) följs ingår i den lagen.

Närmare bestämmelser om VTS-tjänsteleverantörens anmälnings- och rapporteringsskyldigheter utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 a §

Anmälan om störningar i anslutning till informationssäkerheten

VTS-tjänsteleverantören ska utan dröjsmål lämna Transport- och kommunikationsverket en anmälan om betydande informationssäkerhetsrelaterade störningar som är riktade mot kommunikationsnät eller informationssystem som denne använder.

Om det ligger i allmänt intresse att en störning anmäls, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, själv informera om saken.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan störning som avses i 1 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en sådan störning som avses i 1 mom. är betydande samt om innehållet i och utformningen av anmälan och hur den ska lämnas in.

19 §

VTS-tjänsteleverantörens drifthandbok

VTS-tjänsteleverantören ska föra en drifthandbok som anger de uppgifter och åtgärder som anknyter till upprätthållandet av VTS-centralens verksamhet och tekniska system samt beredskapen för upprätthållandet av fartygstrafikservice även i undantagsförhållanden och vid störningar under normala förhållanden.

I drifthandboken ska det, i fråga om skyldigheterna enligt lotsningslagen, anges förfaringsätt, meddelandep Praxis och former för samarbetet med Transport- och kommunikationsverket och det i lotsningslagen avsedda lotsningsbolaget. VTS-tjänsteleverantörens drifthandbok ska vara godkänd av Transport- och kommunikationsverket.

19 a §

Förberedelse för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden

En VTS-tjänsteleverantör som avses i 2 § i denna lag ska förbereda sig för undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) genom att delta i beredskapsplanering och genom förberedelser för verksamhet som bedrivs under undantagsförhållanden och vid störningar under normala förhållanden.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska leverantören av fartygstrafikservice förbereda sig på att sörja för att verksamheten fortgår så störningsfritt som möjligt även under undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden.

Utöver vad som i beredskapslagen föreskrivs om statsrådets, kommunikationsministeriets och Transport- och kommunikationsverkets behörighet får närmare bestämmelser om ordnandet av sådan beredskapsplanering som behövs för förberedelser för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.

20 §

Övervakning på internationella havsområden

VTS-tjänsteleverantören ska övervaka att ruttsystemen och de obligatoriska fartygsrapporteringsystemen på internationella havsområden i anslutning till leverantörens VTS-område iaktas. VTS-tjänsteleverantören ska vidta behövliga åtgärder för att säkerställa att ett fartyg som anlöper VTS-området iakttar de systemen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

VTS-tjänsteleverantören ska utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket, som övervakar att ruttsystemen och de obligatoriska fartygsrapporteringsystemen på internationella havsområden i anslutning till VTS-området iakttas, om upptäckta avvikelser från iakttagandet av systemen.

20 a §

System för hantering av information inom sjöfarten

Transport- och kommunikationsverket ska inrätta och upprätthålla ett nationellt system för hantering av information inom sjöfarten för att samla in, behandla och registrera den information som avses i direktivet om rapporteringsformaliteter och övervakningsdirektivet. När det gäller utveckling, förvaltning, uppbyggnad, underhåll, åtkomsträttigheter, säkerhet och uppgiftsutbyte i fråga om systemet för hantering av information inom sjöfarten ska Transport- och kommunikationsverket iaktta bestämmelserna i övervakningsdirektivet och dess bilaga III.

Transport- och kommunikationsverket kan ordna upprätthållandet, genomförandet och den operativa driften av det nationella systemet för hantering av information inom sjöfarten själv eller upphandla dessa hos en VTS-tjänsteleverantör. När det gäller utveckling, förvaltning, uppbyggnad, underhåll, åtkomsträttigheter, säkerhet och uppgiftsutbyte i fråga om systemet ska även VTS-tjänsteleverantören iaktta bestämmelserna i övervakningsdirektivet och dess bilaga III.

Systemet för hantering av information ska vara sådant att det kan anslutas till Europeiska unionens system för hantering av information inom sjöfarten (*centralsystemet SafeSeaNet*). Informationen ska kunna sändas och tas emot elektroniskt.

Transport- och kommunikationsverket ska med hjälp av systemet för hantering av information på begäran och utan dröjsmål kunna lämna sådan information till den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat som gäller ett fartyg samt last och farligt eller förorenande gods som fartyget transporterar.

När det gäller systemet för hantering av information meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om anmälningsförfarande, struktur, datainnehåll och åtkomsträttigheter, om utlämnande av uppgifter till myndigheter och om utbytet av information med andra medlemsstater och med centralsystemet SafeSeaNet.

20 b §

Plan för mottagande av fartyg i behov av assistans

Gränsbevakningsväsendet ska i samarbete med VTS-tjänsteleverantören, Transport- och kommunikationsverket och Trafikledsverket, Finlands miljöcentral och de övriga myndigheter som avses i 4 § i sjöräddningslagen (1145/2001) på basis av Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) resolutioner om anvisningar om skyddade platser för fartyg i behov av assistans samt om assistansservice inom sjöfarten utarbeta en plan för beredskap att ta emot och bistå fartyg i behov av assistans samt hantera hot mot människoliv och säkerhet.

Närmare bestämmelser om den plan som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

20 c §

Mottagande av fartyg i behov av assistans

Gränsbevakningsväsendet beslutar om assistans av ett fartyg till en skyddad plats i samarbete med de myndigheter som avses i 20 b § på basis av en situationsbedömning enligt den plan som avses i den paragrafen. När Gränsbevakningsväsendet fattar beslut ska det höra VTS-tjänsteleverantören.

Gränsbevakningsväsendet ska underrätta VTS-tjänsteleverantören om ett beslut som det fattat enligt 1 mom. Gränsbevakningsväsendet meddelar Finlands miljöcentral, Transport- och kommunikationsverket och VTS-tjänsteleverantören om vilka åtgärder enligt sjöräddningslagen och räddningslagen (379/2011) det har vidtagit för att bistå fartyg i behov av assistans och för att rädda människoliv och bekämpa skador.

Närmare bestämmelser om mottagandet av fartyg i behov av assistans på skyddade platser och om samarbetet mellan myndigheter utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 d §

Systemet för långväga identifiering och spårning av fartyg

Transport- och kommunikationsverket är den behöriga myndighet som ingår de avtal med Europeiska unionens datacentral för långväga identifiering och spårning av fartyg som krävs för utbytet av information och som svarar för samarbetet i fråga om utbytet av information.

Transport- och kommunikationsverket svarar för uppdateringen av datacentralens fartygsregisteruppgifter och för övervakningen av rapporteringen i fråga om fartyg som är registrerade under finsk flagg och av användningen av utrustningen på fartyg. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter om utrustning som gäller långväga identifiering och spårning av fartyg.

21 §

Deltagande i fartygstrafikservice

Fartyg vars största längd är minst 24 meter är skyldiga att delta i fartygstrafikservice genom att anmäla sig till VTS-tjänsteleverantören på det sätt som anges i det beslut om inrättande som avses i 8 §, genom att lyssna på de VHF-radiokanaler som används inom VTS-området samt genom att iaktta de bestämmelser som gäller trafiken på VTS-området och de föreskrifter som fastställts i beslutet om inrättande.

Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets fartyg kan anmäla sig till VTS-tjänsteleverantören på det sätt som särskilt överenskomms med denna.

VTS-tjänsteleverantören kan i enskilda fall till följd av väderleks- eller isförhållandena eller av andra sjösäkerhetsskäl bestämma att även andra fartyg i högst ett dygn ska delta i fartygstrafikservice. VTS-tjänsteleverantören ska omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket om ett beslut som den fattat. Transport- och kommunikationsverket ska utan obefogat dröjsmål fatta beslut om att åtgärden ska avbrytas eller fortgå.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan i enskilda fall, om anmälan är uppenbart onödig eller oskäligt svår att göra, befria fartyget från anmälningsskyldigheten förutsatt att fartygssäkerheten inte äventyras och att fartyget använder ett fungerande automatiskt identifieringssystem för fartyg (AIS).

22 §

Fartygsbefälhavarens ansvar och anmälningsskyldighet

Befälhavaren ansvarar för manövreringen av fartyget då det deltar i fartygstrafikservicen.

Kan befälhavaren av något tvingande skäl som anknyter till fartygets säkerhet inte delta i fartygstrafikservicen på det sätt som anges i 21 § eller kan befälhavaren inte iaktta de förordnanden som meddelats med stöd av 17 § i syfte att tillfälligt leda fartygstrafiken, ska befälhavaren omedelbart underrätta VTS-tjänsteleverantören om detta samt lämna in en separat skriftlig utredning i ärendet till Transport- och kommunikationsverket.

Fartygets befälhavare ska underrätta redaren om alla sådana väsentliga åtgärder enligt 17 § som gäller fartyget.

VTS-tjänsteleverantören ska omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket om en anmälan enligt 2 mom. som den fått.

22 a §

Fartygens ankomstmeddelande

Fartygsoperatören, ombudet eller befälhavaren för ett fartyg i sjöfart som anlöper en finsk hamn eller ankarplats ska lämna ett elektroniskt ankomstmeddelande till Tullen med hjälp av det elektroniska system för hantering av information inom sjöfarten som avses i 20 a §. Meddelandet ska lämnas minst 24 timmar före ankomsten eller senast då fartyget avgår från en hamn med den finska hamnen som destination. Om destinationen bestäms först under resans gång, ska meddelandet lämnas senast då destinationen har bestämts. Dessutom ska fartyget meddela den slutgiltiga ankomsttiden då det nått destinationen.

Ankomstmeddelandet ska innehålla de uppgifter som anges i punkt A i bilagan till direktivet om rapporteringsformaliteter. Dessutom kan Tullen kräva att ankomstmeddelandet innehåller de uppgifter i FAL-formulären som avses i punkterna 1—6 i punkt B i bilagan till direktivet om rapporteringsformaliteter samt uppgifter i sjöfartshälsodeklarationen, om de behövs för att säkerställa nationell intern ordning och säkerhet eller för att verkställa lagar på tull-, skatte-, invandrings-, miljö- eller folkhälsoområdet.

Tullen ska kontrollera att uppgifterna om fartygets ankomst uppfyller gällande krav.

22 d §

Lämnande av uppgifter för statistik

Transport- och kommunikationsverket sammanställer statistik över fartygstrafiken i de finska hamnarna samt över mängden passagerare och gods som fartygen transporterar.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket ska för sina planerings- och tillsynsuppgifter samt för sammanställandet av sjöfartsstatistik samla information om fartygstrafiken i de finska hamnarna och om mängden passagerare och gods som fartygen transporterar. Transport- och kommunikationsverket kan ge en VTS-tjänsteleverantör i uppdrag att samla in den informationen.

När informationen om sjötrafiken samlas in, statistiken sammanställs och resultaten av informationsinsamlingen sänds ut ska statistikdirektivet om transporter till sjöss iakttas. Transport- och kommunikationsverket ska sända resultaten av informationsinsamlingen till Europeiska kommissionen.

Fartygsägarna eller deras representanter och hamnarna ska lämna Transport- och kommunikationsverket uppgifter om mängden passagerare och gods för varje fartyg och enligt varugrupp samt om antalet tomma och fulla transportenheter.

Ägarna till fartyg i sjöfart eller deras representanter ska lämna uppgifterna till Transport- och kommunikationsverket eller VTS-tjänsteleverantören, om Transport- och kommunikationsverket gett VTS-tjänsteleverantören i uppdrag att samla in informationen, elektroniskt med hjälp av det elektroniska system som avses i 20 a §.

22 f §

Eftergifter

När det gäller resor på högst 12 timmar i regelbunden trafik mellan hamnar i Finland eller mellan finska och utländska hamnar kan Transport- och kommunikationsverket på ansökan befria fartygsoperatören, ombudet eller befälhavaren från skyldigheten enligt 22 a § 1 mom. att lämna ett ankomstmeddelande, skyldigheten enligt 22 b § 1 mom. att lämna ett avgångsmeddelande och anmälningsskyldigheterna enligt 22 c §. För att befrielse ska kunna beviljas krävs det att befrielsen inte äventyrar sjösäkerheten, att befrielsen kan godtas av alla berörda kuststater och att de övriga villkor för befrielse som anges i övervakningsdirektivet uppfylls.

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet kontrollera att villkoren för befrielse uppfylls och återkalla befrielsen, om den som har fått befrielse inte uppfyller villkoren.

Transport- och kommunikationsverket ska föra en uppdaterad förteckning över de bolag och fartyg som har beviljats befrielse. Förteckningen och ändringar i den ska sändas till Europeiska kommissionen.

22 g §

Närmare föreskrifter

Tullen meddelar närmare föreskrifter om innehållet i de meddelanden som avses i 22 a och 22 b § och om registrering av meddelandena i det system för hantering av information inom sjöfarten som avses i 20 a §.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som ska tillämpas vid insamlingen och förmedlingen av de uppgifter som avses i 22 d §.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

23 §

Anmälan om kritiska lägen och olyckor till sjöss

Befälhavaren ska på finskt vattenområde underrätta VTS-tjänsteleverantören om

1) varje kritiskt läge eller olycka som påverkar fartygets säkerhet, såsom kollision, grundstötning, skada, driftsstörning eller maskinfel, läckage eller förskjutning av lasten samt alla typer av skrovskador eller svagheter i strukturen,

2) varje kritiskt läge eller olycka som äventyrar sjösäkerheten, såsom störningar som kan påverka fartygets manöverförmåga eller sjövärdighet samt varje fel som påverkar framdrivningsmaskinerier, styrinrättningen, generatorer eller navigations- eller kommunikationsutrustning,

3) varje situation som kan leda till förorenning av farvatten eller stränder, såsom utsläpp eller risk för utsläpp av förorenande ämnen i vattnet, samt

4) alla till sjöss kringdrivande föroreningsbälten, containrar eller förpackningar.

Utanför finskt vattenområde ska befälhavaren på ett finskt fartyg lämna en anmälan enligt 1 mom. till den behöriga myndigheten i den närmaste kuststaten.

VTS-tjänsteleverantören ska omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket och Gränsbevakningsväsendet om de anmälningar enligt 1 mom. som den har fått.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om innehållet i de anmälningar som avses i 1 mom.

25 §

Utbildningsprogram för uppgifter inom fartygstrafikservicen

VTS-tjänsteleverantören ska ha utbildningsprogram för de olika uppgifterna inom fartygstrafikservicen. Programmet för grundläggande utbildning i fartygstrafikservice ska omfatta åtminstone fartygstrafikservicens grunder, kommunikation, de bestämmelser och föreskrifter som ska tillämpas i uppgifterna samt hantering av undantagssituationer.

VTS-tjänsteleverantören ska ha ett kvalitetssystem för den utbildning som krävs för behörighetsintyg för VTS-operatörer och VTS-chefer. Kvalitetssystemet ska utvärderas av Transport- och kommunikationsverket minst en gång vart femte år.

26 §

VTS-behörighetsregister

Transport- och kommunikationsverket ska föra ett personregister (*VTS-behörighetsregister*) som utnyttjas i övervakningen av behörigheten hos VTS-operatörer och VTS-chefer samt i den uppföljning av serviceuppgifterna som hänför sig till övervakningen.

I VTS-behörighetsregistret får som basuppgifter införas följande uppgifter om innehavare av behörighetsintyg för VTS-operatörer och VTS-chefer:

1) namn och födelsedatum, samt

2) som övriga uppgifter adressuppgifter och andra kontaktuppgifter.

I VTS-behörighetsregistret får förutom basuppgifterna även införas för registrets användningsändamål nödvändiga uppgifter om

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) beviljade behörighetsintyg,
- 2) fartygstrafikservice som innehavaren av ett behörighetsintyg är berättigad att tillhandahålla,
- 3) genomgången arbetsplatsutbildning,
- 4) anteckningar om godkännande,
- 5) tjänstgöring vid VTS-centraler,
- 6) genomgången kompletterande yrkesutbildning för VTS-operatörer, samt
- 7) återkallande av behörighetsintyg.

Personuppgifterna avförs ur registret tio år efter utgången av det år då personens behörighetsintyg upphörde att gälla.

Personuppgifter får utlämnas endast till den behöriga myndigheten, VTS-tjänsteleverantören och den som med stöd av ett samarbetsavtal som avses i 8 § 2 mom. 2 punkten och 16 § 2 mom. upprätthåller fartygstrafikservice i samarbete med VTS-tjänsteleverantören.

27 §

Förteckning över läroanstalter

Transport- och kommunikationsverket ska föra en förteckning över de läroanstalter som ger grundutbildning för VTS-operatörer och VTS-chefer.

28 §

Tillsyn

Den högsta tillsynen över verkställigheten och efterlevnaden av denna lag hör till kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den iakttas.

Iakttar inte ett fartyg denna lag, de beslut och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, bestämmelserna i internationella avtal eller beslut av Internationella sjöfartsorganisationen (IMO), ska Transport- och kommunikationsverket anmäla detta till fartygets flaggstat, om brottet mot bestämmelserna är klart och allvarligt.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma hur den riskhantering som avses i 16 § 5 mom. påverkar säkerheten inom sjöfarten. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en aktör att vidta korrigerande åtgärder för att eliminera en betydande risk som inverkar på säkerheten inom sjöfarten. Skyldigheten kan förenas med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

14.

Lag

om ändring av 1 § i fartygsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fartygsregisterlagen (512/1993) 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 486/2004 och 310/2018, som följer:

1 §

Registrering av fartyg

Finska fartyg som används i handelssjöfart och som är minst 15 meter långa ska införas i det trafik- och transportregister som avses i lagen om transportservice (320/2017) och som förs av Transport- och kommunikationsverket, eller i ett register enligt denna lag. I registret ska också införas uppgifter om fartyg under byggnad och fartygs historik enligt vad som föreskrivs i V avd. i lagen om transportservice eller nedan i denna lag. Trafik- och transportregistret förs av Transport- och kommunikationsverket i enlighet med V avd. i lagen om transportservice och Statens ämbetsverk på Åland för register över de fartyg som har hemort i landskapet Åland. Registerområdena är landskapet Åland och det övriga Finland. Bestämmelserna i 9—12 § i denna lag tillämpas endast när Statens ämbetsverk på Åland är personuppgiftsansvarig.

Med fartyg avses i denna lag också pontoner och pontonkonstruktioner samt andra flytande anordningar.

Bestämmelser om fartygs nationalitet och hemort finns i sjölagen (674/1994).

Över de finska passagerarfartyg och de finska lastfartyg med en bruttodräktighet på minst 500 som går i internationell fart och som införts i fartygsregistret ska också föras ett historikregister enligt 2 a kap.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

15.

Lag

om ändring av lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (1121/2005) 4—10, 10 a, 11 och 12 §, av dem 4—10, 10 a och 11 § sådana de lyder i lag 1308/2009 samt 12 § sådan den lyder i lag 985/2015, som följer:

4 §

Isklassföreskrifter och motsvarighetsförteckning

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de krav som gäller fartygs konstruktion, maskineffekt och övriga isgångsegenskaper, om metoder för bestämmande av isklass och om skillnaderna mellan de olika isklasserna.

Transport- och kommunikationsverket fastställer en förteckning över vilka finska isklasser de godkända klassificeringssällskapens klassbeteckningar motsvarar och meddelar närmare föreskrifter i ärendet.

5 §

Godkännande av isklass som bestämts genom alternativt förfarande

Transport- och kommunikationsverket kan godkänna att ett fartygs isklass bestäms på annat än i 4 § 1 mom. avsett sätt, om fartyget är så konstruerat att dess isgångsförmåga motsvarar isgångsförmågan hos ett fartyg i samma isklass.

6 §

Godkännande av reglerna i Europeiska unionens medlemsstater, Turkiet och stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett fartyg som har godkänts enligt isklasskraven i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, i Turkiet eller i en stat som hör till Europeiska frihandelssammanslutningen och som är part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet likställs med fartyg som uppfyller de isklassföreskrifter som Transport- och kommunikationsverket har meddelat med stöd av 4 § 1 mom., förutsatt att fartyget är lika säkert som ett fartyg som uppfyller isklassbestämmelserna i Finland.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7 §

Bestämmande och fastställande av isklass

Ett fartygs isklass bestäms på basis av den klassbeteckning som ett godkänt klassificeringssällskap utfärdat för fartyget och den motsvarighetsförteckning som fastställts av Transport- och kommunikationsverket med stöd av 4 § 2 mom. Verket gör på basis av redarens anmälan en anteckning om fartygets isklass i sitt isklassregister.

Om ett fartyg saknar klassbeteckning utfärdat av ett godkänt klassificeringssällskap, fastställer Transport- och kommunikationsverket fartygets isklass på redarens ansökan med hjälp av den metod som avses i 4 § 1 mom. eller 5 § eller i överensstämmelse med isklassbestämmelserna i en stat som avses i 6 §. Redaren ska ge verket de uppgifter och utredningar som behövs för fastställande av isklass. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de uppgifter och utredningar som behövs. Verket gör en anteckning om isklass i sitt isklassregister.

Anteckningen om ett fartygs isklass i isklassregistret är i kraft så länge fartygets klassbeteckning eller de omständigheter som utgör grund för fastställande av isklassen inte förändras. Om fartygets klassbeteckning eller de omständigheter som utgör grund för fastställande av fartygets isklass förändras, ska redaren underrätta Transport- och kommunikationsverket, som gör en anteckning om fartygets nya isklass i isklassregistret eller vid behov fastställer en ny isklass för fartyget med stöd av 2 mom. och gör en anteckning om det i isklassregistret.

8 §

Isklass som avviker från isklassbestämmelserna

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett fartygs isklass eller isgångsegenskaper väsentligt avviker från vad som förutsätts i de bestämmelser som nämns i 4 §, kan Transport- och kommunikationsverket för bestämmande av fartygets isklass begära tilläggsuppgifter och utredningar eller göra en inspektion på fartyget och på basis av uppgifterna och utredningarna eller resultatet av inspektionen bestämma fartygets isklass. Inspektionsrätten utsträcker sig dock inte till utrymmen som omfattas av hemfriden.

Redaren ska utan dröjsmål till Transport- och kommunikationsverket översända de uppgifter och utredningar som avses i 1 mom.

9 §

Återkallande av isklass och fastställande av ny isklass

Om ett fartyg har skadats eller konstruktionens skick av någon annan orsak har blivit sämre, ska Transport- och kommunikationsverket vid behov återkalla den isklass som fastställts för fartyget och fastställa en ny lägre isklass som motsvarar fartygets förmåga att gå i is och konstruktionens skick.

Redaren ska till Transport- och kommunikationsverket anmäla en isskada eller en annan skada som försämrar fartygets skick.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

10 §

Isbrytarassistans

Trafikledsverket sörjer för tillgången till isbrytarassistans på finskt vattenområde då isförhållandena kräver det. Assistansen omfattar de hamnar som Trafikledsverket utsett till vinterhamnar och andra platser som Trafikledsverket bestämmer särskilt. I hamnområdena svarar respektive hamn för assistansen.

Trafikledsverket sörjer för tillgången till isbrytarassistans även utanför finskt vattenområde, om assistans till eller från finska hamnar behövs för att trygga Finlands utrikeshandel eller om den baserar sig på ett samarbetsavtal med en annan stat.

Trafikledsverket kan av säkerhetsskäl eller på grund av prioriteringar i trafiken begränsa isbrytarassistansen i fråga om ett område eller en hamn. Trafikledsverket beslutar om begränsningar i assistansen utifrån väderleks- och isförhållandena samt fartygets isklass och dödvikt. Trafikledsverket kan även beakta fartygets maskineffekt och den lastmängd fartyget transporterar, om särskilt svåra isförhållanden kräver det.

Trafikledsverket kan på ansökan i enskilda fall bevilja ett fartyg rätt till isbrytarassistans till en hamn eller ett område till vilka assistansen har begränsats enligt 3 mom., om

- 1) isförhållandena tillfälligt är lättare,
- 2) det är fråga om en specialtransport, brådskande fall av energiförsörjning eller risk för att produktionen i en fabrik kan stanna upp,
- 3) fartyget i övrigt vore berättigat till assistans men dess dödvikt ligger högst fem procent under föreskriven dödvikt, eller
- 4) fartygets resa redan har börjat den dag då begränsningarna i assistansen höjdes och fartygets ankomst inte blir väsentligt försenad från den tidpunkt då de tidigare begränsningarna i assistansen var i kraft.

10 a §

Isbrytningstjänster

Trafikledsverket ska beställa de isbrytningstjänster som behövs inom hela landet. Vid upphandlingsförfarandet tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Trafikledsverket kan ålägga en leverantör av isbrytningstjänster med betydande marknadsinflytande att tillhandahålla isbrytningstjänster i en situation då tjänsterna inte kan ordnas genom upphandlingsförfarande.

När tjänsteleverantören tillhandahåller de isbrytningstjänster som avses i 2 mom. ska de principer som avses i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som tillämpas på tjänster av allmänt ekonomiskt intresse följas när ersättningen för tjänsterna bestäms.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 §

Avgifter för beslut

För beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat om fastställande av ett fartygs isklass och beslut som Trafikledsverket fattat om en avvikelse enligt 10 § 4 mom. tas en avgift ut enligt vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

12 §

Ändringssökande

Beslut av Transport- och kommunikationsverket och Trafikledsverket får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i avgift som tas ut för Transport- och kommunikationsverkets beslut om fastställande av isklass och Trafikledsverkets beslut om avvikelse enligt 10 § 4 mom. får sökas enligt 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

16.

Lag

om ändring av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995) 5, 9, 13 och 18 §, sådana de lyder, 5 § i lag 1138/2010, 9 § delvis ändrad i lag 1138/2010, 13 § i lag 1293/2009 samt 18 § i lag 877/2014, som följer:

5 §

Tillsynsmyndighet

Transport- och kommunikationsverket är den tillsynsmyndighet som avses i denna lag.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Tillsynsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelser och föreskrifter om fartygssäkerheten och handhar inspektioner och meddelanden enligt PSC-direktivet och besiktningdirektivet samt tillhandahåller och utbyter information enligt direktiven.

Tjänstemännen vid tillsynsmyndigheten är sådana inspektörer som avses i denna lag.

Inspektioner enligt PSC-direktivet får förrättas av inspektörer som uppfyller kraven i bilaga XI till PSC-direktivet. Kontroller som avses i besiktningdirektivet får förrättas av inspektörer som uppfyller kraven i bilaga V till besiktningdirektivet. Inspektören ska ha ett av tillsynsmyndigheten utfärdat bevis som innehåller de uppgifter som förutsätts i kommissionens direktiv 96/40/EG för fastställandet av en gemensam modell för ett identitetskort för inspektörer som utför hamnstatskontroll och som visar att personen i fråga är bemyndigad att förrätta inspektioner.

9 §

Myndigheter som är skyldiga att ge handräckning

I frågor som avses i denna lag är hamn-, tull-, gränsbevaknings-, polis-, arbetarskydds- och hälso- och sjukvårdsmyndigheterna, försvarsmakten och Trafikledsverket inom respektive verksamhetsområde skyldiga att på begäran ge Transport- och kommunikationsverket behövlig handräckning. Bestämmelser om handräckning av Gränsbevakningsväsendet finns i gränsbevakningslagen (578/2005).

Förekommer försök att hindra eller störa en i denna lag avsedd inspektion eller annan åtgärd, ska polisen ge handräckning för förrättandet av inspektionen.

I fråga om förfarandet vid begäran om och givande av handräckning får statsrådet meddela närmare föreskrifter.

13 §

Vite och hot om avbrytande

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett åläggande enligt 12 § 2 mom. med vite eller hot om avbrytande. Vite och hot om avbrytande kan föreläggas redaren eller dennes ombud eller båda. Bestämmelser om vite och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

Har tillsynsmyndigheten grundad anledning att misstänka att redaren försöker kringgå åläggandet genom att ta fartyget ur trafik i Finland, kan Transport- och kommunikationsverket förordna att redaren innan fartyget lämnar finsk hamn ska ställa en säkerhet som motsvarar vitet. Då den åtgärd som tillsynsmyndigheten beslutat om blivit vidtagen ska säkerheten återställas till redaren.

18 §

Ändringssökande

Omprövning av en tillsynsmyndighets beslut enligt denna lag får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Begäran om omprövning av beslut om kvarhållande enligt 14 och 14 b § i denna lag och om förbud mot tillträde till hamn enligt 14 c—14 h § ska behandlas utan dröjsmål.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag samt beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut om kvarhållande av fartyg, driftsinskränkning samt förbud att använda utrustning, anordning, rutin eller arrangemang ombord, tillträdesförbud och indragning av en redares rätt att bedriva trafik får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Övriga beslut av en förvaltningsdomstol får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärsskriften ska ges in till den tillsynsmyndighet som avgjort en begäran om omprövning. Denna ska utan dröjsmål vidarebefordra handlingarna i målet och sitt eget utlåtande till besvärsmyndigheten. Besvären ska behandlas utan dröjsmål.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

17.

Lag

om ändring av bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i bilskattelagen (1482/1994) 46, 47, 50, 51, 54, 55, 67 och 86 §,

sådana de lyder, 46 § i lagarna 5/2009, 1324/2009 och 1192/2016, 47 § i lag 1073/2014, 50 § delvis ändrad i lag 1192/2016, 51 § i lagarna 1324/2009 och 1192/2016, 54 och 55 § i lag 1192/2016, 67 § i lagarna 413/1997 och 1192/2016 samt 86 § i lagarna 266/2003, 868/2011 och 971/2012, som följer:

46 §

Har konstruktionen, äganderätten eller användningssyftet i fråga om ett fordon som enligt denna lag är skattefritt eller berättigar till nedsatt skatt ändrats så att fordonet eller dess användningssyfte inte längre motsvarar förutsättningarna för skattefrihet eller nedsatt skatt, är den som ägde fordonet då konstruktionen eller användningssyftet ändrades skyldig att inom en månad göra anmälan om detta till Transport- och kommunikationsverket. Anmälan ska också göras om fordon som avses i 28 eller 51 §.

Som en i 1 mom. nämnd ändring av ett fordons konstruktion anses även att en paketbil förses med andra sitsar eller anordningar för deras fastgörande än sådana som avses i 8 §.

Har anmälningsskyldigheten enligt denna paragraf försumrats, ska Tullen eller polisen hindra att fordonet används till dess att skyldigheten har fullgjorts eller skatten debiterats.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

47 §

Transport- och kommunikationsverket debiterar bilskatten efter att ha fått anmälan enligt 46 § eller när det annars upptäcks att ett fordon som inte längre uppfyller förutsättningarna för skattefrihet, skatteåterbäring eller skattenedsättning används i trafik.

Skatten debiteras den som är skattskyldig enligt 5 § 1 mom. eller den som har använt fordonet på det sätt som avses i 28 §, eller dennes rättsinnehavare. Debiteringen verkställs dock inte om fordonet senast en månad från det att fordonet överlåtits av en ägare som har rätt till skattefrihet, rätt att använda ett fordon som omfattas av nedsatt skatt eller rätt till skatteåterbäring, registreras i en annan persons ägo som har rätt till nämnda förmåner.

50 §

Skatteförvaltningen kan av särskilda skäl på ansökan och på de villkor den bestämmer nedsätta eller helt avlyfta sådana bilskatter, förseningsräntor, skattetillägg, dröjsmålsräntor, restavgifter samt räntor med anledning av uppskov som betalats eller ska betalas. Transport- och kommunikationsverket avgör ansökan om verket ska påföra eller har påfört skatten.

Finansministeriet kan dock överta avgörandet av ett principiellt viktigt ärende som avses i 1 mom.

Skatteförvaltningen kan av särskilda skäl på ansökan och på de villkor som finansministeriet bestämmer bevilja uppskov med betalningen av skatten. Transport- och kommunikationsverket avgör en ansökan som gäller skatt som verket har debiterat. Finansministeriet kan överta avgörandet av ett uppskovsärende. Ministeriet bestämmer då uppskovsvillkoren i sitt beslut med anledning av ansökan.

I beslut som meddelats med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

51 §

När vid första registreringen av en bil som ägare eller innehavare har registrerats en invalid, vars varaktiga invaliditetsgrad är minst 80 procent på grund av rörelse- eller synskada och i vars personliga bruk bilen kommer, eller en invalid, vars varaktiga invaliditetsgrad är minst 60 procent och för vilken anskaffningen av en bil fyller ett väsentligt behov för att han eller hon ska kunna sköta sin tjänst, sitt arbete eller sina yrkesutbildningsstudier, ska Skatteförvaltningen på ansökan och på de villkor som den ställer bestämma att skatten ska återbetalas av statens medel, dock högst 3 770 euro. Om sökanden genom anteckning i körkortet eller på något annat sätt tillförlitligt styrker att han eller hon bör använda bil med automatväxel, återbetalas i skatt, under ovan nämnda förutsättningar, högst 4 980 euro. Om bilen har varit i innehavarens bruk, återbetalas skatten först sedan denne har blivit registrerad som bilens ägare. Ansökan kan göras innan sökanden blivit registrerad som bilens ägare, men den ska göras inom sex månader från det att sökanden antecknades i registret som bilens ägare, annars förverkas rätten till återbäring.

När vid första registreringen av en bil som ägare eller innehavare har registrerats en invalid, vars rörelseförmåga på grund av att han eller hon saknar det ena eller båda benen eller på grund av deras bristande funktion är så nedsatt att hans eller hennes varaktiga invaliditetsgrad är minst 40 procent, ska Skatteförvaltningen på ansökan och på de villkor som föreskrivs i 1 mom. bestämma att 60 procent av skatten ska återbetalas av statens medel, dock högst 2 460 euro. Återbäring beviljas endast för en bil vars anskaffning fyller ett väsentligt behov för invaliden för att han eller hon ska kunna sköta sin tjänst, sitt arbete eller sina yrkesutbildningsstudier. Ansökan kan göras innan sökanden har blivit registrerad som bilens ägare, men den ska göras senast inom den tid som nämns i 1 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Den som med stöd av 1 eller 2 mom. återfått skatt ska, om fordonet överläts för något annat än i 1 eller 2 mom. avsett bruk, betala i denna lag avsedd skatt och anmäla överlåtelsen till Transport- och kommunikationsverket med iakttagande av 46 §.

Transport- och kommunikationsverket ska efter att ha mottagit en anmälan enligt 3 mom. påföra fordonets överlåtare skatten, varvid 47 och 48 § ska iaktas i tillämpliga delar.

54 §

Med skattemyndigheter avses i denna lag Skatteförvaltningen och Transport- och kommunikationsverket.

Skatteförvaltningen ansvarar för verkställandet av bilbeskattningen, skatteuppbörden, skattekontrollen och övriga myndighetsuppgifter enligt denna lag, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket ansvarar för uppgifterna enligt 2 mom. i de fall som avses i 3, 14 och 30 § samt 8 kap.

Utöver skattemyndigheterna övervakar Tullen och polisen att de skyldigheter som bestämts och föreskrivits för att säkerställa att bilbeskattningen är korrekt iaktas.

55 §

Vid den beskattning som ankommer på Skatteförvaltningen bevakas statens rätt av Enheten för bevakning av skattetagarernas rätt. Vid den bilbeskattning som ankommer på Transport- och kommunikationsverket bevakas statens rätt av Transport- och kommunikationsverkets skatteombud.

Den statliga rättsbevakaren hörs och delges beslut så att rättsbevakaren ges tillfälle att ta del av beslutet och av de handlingar som ligger till grund för beslutet.

67 §

Om saken är av synnerlig vikt för sökanden, kan Skatteförvaltningen eller Transport- och kommunikationsverket på ansökan meddela förhandsavgörande om hur denna lag ska tillämpas vid beskattningen av sökandens fordon. Förhandsavgörande ges dock inte i fråga om beskattningsvärdet.

I ansökan ska den fråga specificeras om vilken förhandsavgörande önskas och den utredning läggas fram som behövs för att ärendet ska kunna avgöras.

Förhandsavgörande meddelas för viss tid, dock högst till utgången av kalenderåret efter det år då avgörandet meddelades. Ett förhandsavgörande som har vunnit laga kraft ska, på yrkande av den som fått avgörandet, iaktas under den tid för vilken det har meddelats.

Ärenden som gäller förhandsavgörande ska i Skatteförvaltningen, Transport- och kommunikationsverket, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen behandlas skyndsamt. I ett beslut genom vilket det bestämts att förhandsavgörande inte meddelas får ändring inte sökas genom besvär.

86 §

Uppgifter och handlingar som lämnats eller företetts för bilbeskattningen ska hållas hemliga. De får inte i protokoll eller beslut redovisas i större utsträckning än vad som är nödvändigt. Uppgifterna får användas för skattemyndighetens statistiska utredningar enligt denna lag vilkas sammandrag är offentliga. Beslut om beskattningen av fordon som beskattats på grundvalen av det allmänna värdet i detaljhandeln är offentliga, med undantag för handlingar som hänför sig till de ärenden som avses i 50 och 51 § samt uppgifter om personbeteckning och en fysisk persons

Betänkande KoUB 21/2018 rd

adress. Information om offentliga handlingar i en myndighets personregister får lämnas ut i form av en kopia, en utskrift eller i elektronisk form trots 16 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Uppgifter hos skattemyndigheten om ett begagnat fordonets värde är offentliga endast om de använts vid beskattningen av fordonet. En parts rätt att få uppgifter bestäms enligt 11 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Trots 1 mom. får uppgifter och handlingar likväl lämnas till skattemyndigheterna och av dessa kallade sakkunniga samt, då syftet är skattetillsyn, skatteuppbörd, prövning av besvär över beskattning och väckande av åtal eller utsökning, även till behöriga myndigheter och deras företrädare. Under de förutsättningar som anges i 8 kap. 2 § i tvångsmedelslagen (806/2011) ska beskattningshandlingarna eller uppgifter som framgår av dem ställas till en anhållningsberättigad tjänstemans förfogande också för utredning av andra brott än skattebrott.

Tullen, Skatteförvaltningen eller Transport- och kommunikationsverket kan även bestämma att handlingar för statistiska eller vetenskapliga utredningar ska göras tillgängliga för personer eller myndigheter som bedriver forskning på området. Även förvaltningsdomstolens och högsta förvaltningsdomstolens beslut kan publiceras i oförändrad eller förkortad form, dock med utlämnande av parternas namn. Uppgifterna får inte lämnas vidare eller användas utan skattemyndighetens tillstånd för något annat syfte än det för vilket de har lämnats ut, om inte något annat föreskrivs.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

18.

Lag

om ändring av 33 § i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (393/2013) 33 §, sådan den lyder i lag 388/2017, som följer:

33 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till andra myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Energimyndigheten trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som myndigheten har fått vid utförande av uppdrag enligt denna lag

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) till åklagare och polis för att förebygga och utreda brott,
- 2) till Skatteförvaltningen för verkställandet av och tillsynen över beskattningen och för utförande av uppdrag enligt lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport,
- 3) till Transport- och kommunikationsverket för tillsynsuppdrag som avses i lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart,
- 4) till statsbidragsmyndigheten för övervakningen av statsunderstöd som avses i 2 § 2 mom.,
- 5) till arbets- och näringsministeriet för beredning och genomförande av energi- och klimatpolitiska mål samt för vidarebefordran till den behöriga institutionen inom Europeiska unionen eller något annat organ inom unionen, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

19.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om transport av djur

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om transport av djur (1429/2006) 20 §, sådan den lyder i lag 1341/2009, som följer:

20 §

Intyg om godkännande av fartyg för djurtransport

I djurtransportförordningen avsett intyg om godkännande av fartyg för djurtransport söks hos Transport- och kommunikationsverket. Den inspektion av fartyg för djurtransport som förutsätts i djurtransportförordningen utförs av verket.

Transport- och kommunikationsverket beviljar intyg om godkännande, om fartyget för djurtransport uppfyller de krav som ställs i djurtransportförordningen. Verket kan återkalla intyget om godkännande, om ett fartyg för djurtransport inte längre uppfyller de föreskrivna kraven och innehavaren av intyget inte korrigerar bristerna inom en av verket eller tillsynsmyndigheten utsatt skälig tid. Intyget om godkännande kan dock återkallas genast, om bristen i ett fartyg för djurtransport är sådan att den omedelbart äventyrar djurens välbefinnande.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål sända uppgifterna i intyget om godkännande och anmäla ett återkallande av ett intyg om godkännande till **Livsmedelsverket** för in-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

förande i ett register över transportörer. Livsmedelsverket förser intygen om godkännande med det unika nummer som avses i djurtransportförordningen.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

20.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut (781/2013) 1 § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på en gärning och försummelse för vilken den behöriga myndigheten kan påföra en fysisk person, ett inhemskt dödsbo eller en i 4 § i inkomstskattelagen (1535/1992) avsedd sammanslutning eller någon annan skattskyldig, för vars skatteförhöjning en fysisk person är ansvarig med stöd av bestämmelserna om skatteansvar, skatteförhöjning eller tullhöjning.

Behöriga myndigheter som avses i denna lag är Skatteförvaltningen, Tullen och Transport- och kommunikationsverket.

Vad som i denna lag föreskrivs om skatteförhöjning och beskattningsbeslut tillämpas på motsvarande sätt på tullhöjning och förtullningsbeslut.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

21.

Lag

om ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) 2—4, 6, 7, 7 e, 7 f, 10, 13, 14, 17, 19, 20 a och 23 §,

av dem 2 och 6 § sådana de lyder delvis ändrade i lagarna 69/2007 och 1303/2009, 3 och 23 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1303/2009, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 69/2007, 1303/2009 och 748/2014, 7 e och 7 f § sådana de lyder i lag 285/2018, 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 69/2007, 769/2011 och 165/2017, 13, 14 och 19 § sådana de lyder i lag 1303/2009, 17 § sådan den lyder i lag 651/2015 samt 20 a § sådan den lyder i lag 69/2007, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *behörig myndighet* Transport- och kommunikationsverket, Gränsbevakningsväsendet, polisen och Tullen,

2) *hamninnehavare* den som håller en hamn eller hamnanläggning,

3) *farligt föremål* ett sådant föremål, en sådan imitation av ett föremål eller ett sådant ämne som kan äventyra eller som kan användas för att äventyra säkerheten ombord på ett fartyg eller i en hamn eller de personers säkerhet som befinner sig där,

4) *hamnskyddsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/65/EG om ökat hamnskydd,

5) *skyddsnivå* nivån på de skyddsåtgärder som vidtas för att skapa beredskap mot försök till säkerhetstillbud eller mot att ett säkerhetstillbud inträffar,

6) *skyddsnivå 1* den nivå på vilken de minst omfattande skyddsåtgärderna alltid ska upprätthållas,

7) *skyddsnivå 2* den nivå på vilken tillämpliga ytterligare skyddsåtgärder ska upprätthållas under en viss tidsperiod på grund av en förhöjd risk för säkerhetstillbud,

8) *skyddsnivå 3* den nivå på vilken ytterligare specifika skyddsåtgärder ska upprätthållas under en begränsad tidsperiod då ett säkerhetstillbud kan förväntas eller är överhängande, även om det kanske inte är möjligt att identifiera säkerhetstillbudets specifika mål,

9) *hamnskyddsområde* ett område som fastställs utifrån en skyddsutredning enligt denna lag och för vilket uppgörs en skyddsplan, och som ska markeras väl synligt med tydliga märken och skyltar med information om skyddsområdet på finska, svenska, engelska och ryska,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

10) *hamnanläggning* en plats där personer eller gods förflyttas till eller från fartyget eller där hamntjänster tillhandahålls,

11) *SOLAS-konventionen* 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981).

3 §

En behörig myndighets allmänna uppgifter

Den behöriga myndigheten har till uppgift att övervaka att bestämmelserna i förordningen om sjöfartsskydd och bestämmelserna i denna lag efterlevs.

Gränsbevakningsväsendet, polisen och Tullen ska informera Transport- och kommunikationsverket om brister som de observerat i efterlevnaden av de bestämmelser som avses i 1 mom. Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Om en brist till sin karaktär är sådan att dess avhjälpande kräver snabba åtgärder, kan även en annan behörig myndighet vidta omedelbara åtgärder för att avhjälpa bristen. Myndigheten ska också genast informera Transport- och kommunikationsverket om detta.

Transport- och kommunikationsverket, Gränsbevakningsväsendet och Tullen ska informera polisen om de allvarliga brister som de observerat i efterlevnaden av de bestämmelser som avses i 1 mom. med tanke på bedömningen av den skyddsnivå som definieras i kapitel XI-2 regel 1 punkt 1.14 i bilagan till SOLAS-konventionen och i 2 § 5—8 punkten i denna lag.

Den behöriga myndigheten ska, trots sekretessbestämmelserna, till en annan behörig myndighet lämna information som behövs med tanke på uppnåendet av syftet med denna lag. Information kan förmedlas elektroniskt på det sätt som föreskrivs i denna lag.

4 §

Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter

Transport- och kommunikationsverket är den nationella myndighet med ansvar för sjöfartsskyddet och skyddsåtgärderna i hamnar som avses i artikel 2.6 i förordningen om sjöfartsskydd. Dessutom har Transport- och kommunikationsverket till uppgift att

1) utföra skyddsutredningar av hamnanläggningar och hamnar, godkänna fartygens, hamnarnas och hamnanläggningarnas skyddsplaner, besiktiga fartyg samt utfärda certifikat på det sätt som föreskrivs i förordningen om sjöfartsskydd och i denna lag,

a) på basis av skyddsutredningen och på hamninnehavarens framställning godkänna gränserna för hamnskyddsområdet och vilka av hamnpersonalen som ska omfattas av en säkerhetsutredning som avses i säkerhetsutredningslagen (726/2014) samt sörja för översynen av hamnarnas skyddsplaner i enlighet med denna lag,

b) godkänna hamnskyddschefen och den övriga centrala skyddspersonalen på framställning av hamnen och på basis av säkerhetsutredningen,

c) vara hamnskyddsmyndighet enligt artikel 5 i hamnskyddsdirektivet,

2) vidta de kontrollåtgärder som avses i artikel 9 i förordningen om sjöfartsskydd för att säkerställa att ett fartyg som är i finsk hamn uppfyller bestämmelserna i förordningen och, om det finns grundad anledning att misstänka att fartyget inte uppfyller bestämmelserna i förordningen eller om fartyget inte på begäran uppvisar certifikatet, informera Gränsbevakningsväsendet, polisen

Betänkande KoUB 21/2018 rd

eller Tullen om detta samt vidta de behövliga kontrollåtgärder som avses i kapitel XI-2 regel 9 punkterna 1.2 och 1.3 i bilagan till SOLAS-konventionen, vilken utgör bilaga till förordningen om sjöfartsskydd,

3) vidta de åtgärder som avses i kapitel XI-2 regel 9 punkt 2.4 i bilagan till SOLAS-konventionen, vilken utgör bilaga till förordningen om sjöfartsskydd, för att rätta till fartygets bristande överensstämmelse, om det finns grundad anledning att misstänka att ett fartyg som anlöper finsk hamn inte efterlever bestämmelserna i förordningen, och om bristen inte rättas till eller om det annars finns grundad anledning att misstänka att fartyget inte efterlever bestämmelserna i förordningen, informera Gränsbevakningsväsendet, polisen eller Tullen om detta samt vidta de behövliga kontrollåtgärder som avses i kapitel XI-2 regel 9 punkt 2.5 i bilagan till SOLAS-konventionen, vilken utgör bilaga till förordningen,

4) godkänna de likvärdiga skyddsarrangemang som avses i artikel 5.4 i förordningen om sjöfartsskydd och beträffande dem vidta de åtgärder som avses i artikel 5.4 i förordningen,

5) i behövlig omfattning, effektivt och utan obefogat dröjsmål informera om den skyddsnivå som polisen meddelat verket och om ändringar i denna skyddsnivå samt vid behov ge närmare upplysningar i ärendet, samt utifrån en riskanalys fastställa skyddsnivån för ett fartyg som för finsk flagg i utlandet och förmedla uppgiften om detta till polisen för fastställelse,

6) göra de administrativa anmälningar som hänför sig till sjöfartsskyddet,

7) ge anvisningar om och kontrollera övningar som tillsynsmyndigheterna ordnar enligt bilaga III till hamnskyddsdirektivet,

8) övervaka att de säkerhetskontroller som avses i denna lag utförs i enlighet med förordningen om sjöfartsskydd och denna lag, samt

9) utföra övriga uppgifter som i denna lag föreskrivs för Transport- och kommunikationsverket.

6 §

Polisens särskilda uppgifter

Polisen har, utöver vad som i övrigt föreskrivs i denna lag, till uppgift att

1) fastställa den skyddsnivå som avses i kapitel XI-2 regel 1 punkt 1.14 i bilagan till SOLAS-konventionen, vilken utgör bilaga till förordningen om sjöfartsskydd, och i 2 § 5—8 punkten i denna lag, och utgående från de uppgifter polisen har till sitt förfogande fatta beslut om höjning och sänkning av skyddsnivån samt meddela närmare anvisningar om hur man ska skydda sig mot risksituationer,

2) informera Transport- och kommunikationsverket om de beslut om ändring av skyddsnivån som polisen fattat, och

3) efter att ha erhållit information om ett sådant fartyg som är i finsk hamn eller anlöper finsk hamn och angående vilket det finns grundad anledning att misstänka att fartyget inte uppfyller bestämmelserna i förordningen om sjöfartsskydd och om det finns grundad anledning att misstänka att fartyget medför säkerhetsrisker eller att fartyget är utsatt för ett säkerhetshot eller ett säkerhetstillbud, vidta de kontrollåtgärder som avses i kapitel XI-2 regel 9 punkterna 1.2 och 1.3 eller punkten 2.5 i bilagan till SOLAS-konventionen, vilken utgör bilaga till förordningen om sjöfartsskydd.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7 §

Tullens särskilda uppgift

Utöver vad som i övrigt föreskrivs i denna lag ska Tullen efter att ha erhållit information om ett fartyg som är i finsk hamn eller anlöper finsk hamn och angående vilket det finns grundad anledning att misstänka att fartyget inte uppfyller bestämmelserna i förordningen om sjöfartsskydd och om det finns grundad anledning att misstänka att fartyget medför säkerhetsrisker eller att fartyget är utsatt för ett säkerhetshot eller ett säkerhetstillbud, vidta de kontrollåtgärder som avses i kapitel XI-2 regel 9 punkterna 1.2 och 1.3 eller punkten 2.5 i bilagan till SOLAS-konventionen, vilken utgör bilaga till förordningen om sjöfartsskydd.

7 e §

Hamninnehavares skyldighet att sörja för riskhanteringen i fråga om kommunikationsnät och informationssystem

Innehavare av samhällsviktiga hamnar ska sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem som de använder.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma hur den riskhantering som avses i 1 mom. påverkar säkerheten inom sjöfarten. Verket kan ålägga en i 1 mom. avsedd hamninnehavare att vidta korrigerande åtgärder för att eliminera en betydande risk som inverkar på säkerheten inom sjöfarten. Skyldigheten kan förenas med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

Bestämmelser om när en i 1 mom. avsedd hamn ska betraktas som samhällsviktig utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 f §

Anmälan om störningar i informationssäkerheten

Innehavare av samhällsviktiga hamnar ska utan dröjsmål lämna Transport- och kommunikationsverket en anmälan om betydande informationssäkerhetsrelaterade störningar som är riktade mot kommunikationsnät eller informationssystem som de använder.

Om det ligger i allmänt intresse att det görs en anmälan om en störning, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller efter att ha hört den anmälningspliktiga själv informera om saken.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan störning som avses i 1 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en sådan störning som avses i 1 mom. är betydande samt om innehållet i och utformningen av anmälan och hur den ska lämnas in.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

10 §

Rätt att utföra säkerhetskontroller

En gränsbevakningsman, en polisman eller en tullman har rätt att utföra en sådan säkerhetskontroll som avses i denna lag för att förhindra att farliga föremål används för olagliga gärningar som skadar ett fartyg eller ett hamnskyddsområde eller personer som befinner sig där.

Även andra personer än en gränsbevakningsman, en polisman eller en tullman har rätt att utföra säkerhetskontroller av de skäl som avses i 1 mom. om de uppfyller de villkor som i 35 § i lagen om privata säkerhetstjänster (1085/2015) ställs för godkännande som ordningsvakt eller om de har fått en av Transport- och kommunikationsverket godkänd utbildning till säkerhetskontrollör enligt skyddsreglerna för den civila luftfarten och om polisen i båda fallen har godkänt dem för uppgiften. När polisen behandlar ett ärende som gäller godkännande har polisen rätt att använda de registeruppgifter som en i säkerhetsutredningslagen avsedd begränsad säkerhetsutredning av person får bygga på. Polisens godkännande gäller i hela landet.

De säkerhetskontrollörer som avses i 2 mom. har inte rätt att utföra kontroller i utrymmen som omfattas av hemfriden. De har inte heller rätt att använda maktmedel.

Bestämmelser om fartygets befälhavares rätt och skyldighet att upprätthålla ordning och säkerhet på fartyget finns i 13 kap. 18 § i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011).

13 §

Lämnande av uppgifter innan fartyget anlöper hamn

De uppgifter om fartyget som hänför sig till sjöfartsskyddet och som avses i artikel 6 i förordningen om sjöfartsskydd ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket på det sätt som verket bestämmer.

Transport- och kommunikationsverket får på de villkor som anges i artikel 7 i förordningen om sjöfartsskydd på ansökan medge befrielse från skyldigheten att lämna uppgifter enligt 1 mom.

14 §

Hamninnehavarens informationsskyldighet

Hamninnehavaren ska för bedömningen av skyddsnivån utan dröjsmål informera polisen om alla sådana faktorer som hamninnehavaren fått kännedom om och som kan ha betydelse för det sjöfartsskydd som avses i förordningen om sjöfartsskydd eller i denna lag. På samma gång ska även Transport- och kommunikationsverket, Gränsbevakningsväsendet och Tullen informeras.

17 §

Teknisk övervakning

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen rätt att, efter att på förhand med ett lämpligt tecken ha meddelat detta, på platser till vilka allmänheten har tillträde inom området för en finsk hamn som avses i denna lag företa sådan tek-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

nisk övervakning som avses i 4 kap. 1 § 1 mom. i polislagen och i 5 kap. 28 § i tullagen (304/2016) för genomförande av sjöfartsskyddet. Teknisk övervakning får dock inte ske på platser som omfattas av hemfriden, på toaletter, i omklädningsrum eller på någon annan motsvarande plats eller i personalutrymmen eller i arbetsrum som anvisats arbetstagarna för deras personliga bruk. Automatisk upptagning av ljud eller bild med hjälp av en teknisk anordning får göras om detta behövs i syfte att förhindra brott som avses i 34 a kap. i strafflagen eller i syfte att identifiera personer som är efterlysta för brott som avses i det kapitlet eller som på sannolika skäl misstänks för sådana brott. De myndigheter som nämns i detta moment får inom hamnskyddsområdet placera anordningar som används för den tekniska övervakningen, om inte detta medför oskäligen olägenhet för hamninnehavaren.

Polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen har rätt att av hamninnehavaren och redaren till sitt förfogande få övervakningsmaterial från tekniska anordningar som fortlöpande förmedlar eller tar upp bilder och som av hamninnehavaren eller redaren placerats inom ett sådant finskt hamnskyddsområde eller ombord på ett sådant finskt fartyg som avses i denna lag, om skyddsnivå 1 eller 2 har angetts. Uppgifter som avses i detta moment får lämnas ut även via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form.

19 §

Avhjälpan av brister samt tvångsmedel

Om hamninnehavaren inte iakttar bestämmelserna i förordningen om sjöfartsskydd eller bestämmelserna i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket, efter att ha hört den som gjort sig skyldig till försummelsen, meddela behövliga anvisningar och förelägganden för avhjälpan av bristerna eller missförhållandena. Verket får fastställa en frist för avhjälpan av bristerna eller missförhållandena.

Om hamninnehavaren motsätter sig kontroll, inte överlämnar material som avses i 16 eller 17 § eller inte iakttar ett föreläggande som avses i 1 mom. eller underlåter att avhjälpa en brist eller ett missförhållande inom den frist som Transport- och kommunikationsverket fastställt, får verket enligt prövning avbryta arbetet vid hamnanläggningen eller inom hamnskyddsområdet tills felet eller bristen har avhjälpats eller materialet överlämnats. Polisen och hamninnehavaren ska utan dröjsmål informeras om beslutet.

20 a §

Samarbete mellan den som utför en säkerhetskontroll och den behöriga myndigheten

Den som utför en säkerhetskontroll har rätt att underrätta Tullen eller Gränsbevakningsväsendet om iakttagelser som är relevanta för verksamheten vid inrättningen.

23 §

Förseelse mot sjöfartsskyddet

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter den informationsskyldighet som avses i 13 § eller inte iakttar ett föreläggande som Transport- och kommunikationsverket meddelat med

Betänkande KoUB 21/2018 rd

stöd av 19 § ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för förseelse mot sjöfartsskyddet dömas till böter.

Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till en behörig myndighet finns i 16 kap. 8 § i strafflagen.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

22.

Lag

om ändring av lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsavgöranden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsavgöranden (1209/2006) 1, 5 och 8 §, sådana de lyder, 1 § i lagarna 892/2012 och 974/2012, 5 § i lag 974/2012 samt 8 § i lagarna 1328/2009 och 974/2012, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på ansökningar som behandlas av Skatteförvaltningen och som gäller förhandsavgöranden som sökts hos centralskattenämnden samt annat förhandsavgörande som sökts hos Skatteförvaltningen.

Denna lag tillämpas också på sådana ansökningar som Tullen eller Transport- och kommunikationsverket behandlar och som avser Tullens eller Transport- och kommunikationsverkets förhandsavgöranden.

5 §

Fastställande av fasta avgifter

De beslutsavgifter samt behandlingsavgifter som Skatteförvaltningen och Tullen tar ut fastställs genom förordning av finansministeriet. De avgifter som Transport- och kommunikationsverket tar ut fastställs genom förordning av kommunikationsministeriet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

8 §

Sökande av ändring i en avgift

En betalningsskyldig som anser att ett fel inträffat i en avgift som fastställts av Skatteförvaltningen eller Transport- och kommunikationsverket kan inom sex månader från avgiftens fastställande begära omprövning hos den myndighet som påfört avgiften. I ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som påfört avgiften är belägen. Besvärstiden är 30 dagar räknat från det då ändringssökanden har tagit del av beslutet som meddelats med anledning av begäran om omprövning. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Bestämmelser om sökande av ändring i en avgift som Tullen har påfört finns i tullagen (304/2016).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

23.

Lag

om ändring av lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säker lastning och lossning av vissa bulkfartyg (1206/2004) 6, 8, 10, 12 och 14—25 §,
sådana de lyder, 6, 12, 16—20 och 24 § i lag 1305/2009, 8, 10, 14, 22 och 23 § delvis ändrade i lag 1305/2009, 15 § i lagarna 1305/2009 och 914/2014, 21 § delvis ändrad i lagarna 1305/2009 och 914/2014 samt 25 § i lag 987/2015, som följer:

6 §

Temporärt verksamhetstillstånd

Transport- och kommunikationsverket kan med avvikelse från kraven i 5 § 1 mom. 4 punkten bevilja nyligen inrättade terminaler temporärt verksamhetstillstånd för högst 12 månader. Terminalen ska dock i sin skriftliga ansökan visa Transport- och kommunikationsverket att den har en plan för genomförande av ett certifierat kvalitetssäkringssystem i enlighet med 5 § 1 mom. 4 punkten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

8 §

Terminalrepresentantens uppgifter

Terminalrepresentanten ska

1) i enlighet med BLU-koden lämna fartygets befälhavare information om hamnen, terminalen, lastningsförfaranden, lossning och motsvarande omständigheter, enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av kommunikationsministeriet,

2) när ett fartyg lastas försäkra sig om att fartygets befälhavare så tidigt som möjligt har blivit underrättad om innehållet i lastdeklarationsformuläret,

3) utan dröjsmål till fartygets befälhavare och Transport- och kommunikationsverket anmäla uppenbara brister som han eller hon har observerat ombord på bulkfartyget och som kan äventyra säkerheten vid lastning eller lossning av fasta bulklaster, och

4) innan lasthanteringen börjar samt under lastning eller lossning se till att fartygets befälhavare har kontaktinformationen till den för lastningen eller lossningen ansvariga terminalpersonalen eller befraktaren samt att alla försiktighetsåtgärder vid lastning eller lossning iakttas.

Genom förordning av kommunikationsministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om terminalrepresentantens uppgifter innan lasthanteringen inleds och under lastning eller lossning samt om den information som terminalrepresentanten ska lämna fartygets befälhavare.

10 §

Bedömningsorgan och deras uppgifter

Transport- och kommunikationsverket utnämner på ansökan bedömningsorgan med rätt att certifiera terminaloperatörers kvalitetssäkringssystem. Utnämningen gäller tills vidare.

Med ett bedömningsorgan jämföras utifrån principen om ömsesidighet företag eller övriga organisationer registrerade i andra medlemsstater i Europeiska unionen eller i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, som enligt lagstiftningen i respektive medlemsstat har rätt att certifiera kvalitetssäkringssystem på det sätt som avses i denna lag.

12 §

Återtagande av ett bedömningsorgans utnämning

Om ett bedömningsorgan inte upprätthåller sin kompetens på det sätt som kompetensen har utvärderats i enlighet med 11 § eller om det beviljar certifikat för en terminaloperatörs kvalitetssäkringssystem som inte uppfyller kraven enligt standarden ISO 9001:2000 eller en likvärdig standard, ska Transport- och kommunikationsverket sätta ut en tid inom vilken bedömningsorganet ska rätta till saken. Verket ska återkalla utnämningen, om bedömningsorganet inte har rättat till saken inom utsatt tid.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

14 §

Reparation av skador som uppstått i samband med lastning eller lossning

Terminalrepresentanten rapporterar till fartygets befälhavare om fartygets konstruktion eller utrustning har skadats i samband med lastningen eller lossningen. Skadorna ska vid behov repareras.

Om skadan kan antas försvaga fartygskonstruktionens hållfasthet, minska skrovets vattentäta integritet eller försämra tillförlitligheten hos fartygets väsentliga tekniska system, ska terminalrepresentanten eller befälhavaren informera flaggstatens administration eller ett klassificerings-sällskap som denna erkänner och företräds av samt Transport- och kommunikationsverket om saken. Ett beslut om huruvida reparationer krävs omedelbart eller om de kan utföras senare fattas av Transport- och kommunikationsverket med beaktande av ett eventuellt utlåtande från flaggstatens administration eller från den organisation som den erkänner och företräds av samt befälhavarens uppfattning. Om omedelbara reparationer anses nödvändiga, ska de utföras samt befälhavaren och Transport- och kommunikationsverket godkänna dem innan fartyget lämnar hamnen.

För att fatta ett beslut enligt 2 mom. får Transport- och kommunikationsverket anlita en erkänd organisation som avses i rådets direktiv [2009/15/EG](#) om gemensamma regler och standarder för organisationer som utför inspektioner och utövar tillsyn av fartyg och för sjöfartsadministrationernas verksamhet i förbindelse därmed, sådant direktivet lyder ändrat och är genomfört i Finland, för att inspektera skadan och ge råd om nödvändigheten att utföra reparationer och om hur brådskande reparationerna är.

Trots vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995) samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

15 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. Verket övervakar regelbundet att kraven enligt 5, 8 och 9 § iakttas. Övervakning sker också genom överraskningsinspektioner under lastning och lossning.

Transport- och kommunikationsverket utför med behövliga intervaller inspektioner av terminaler och bulkfartyg för att säkerställa att terminaloperatörerna iakttar sina skyldigheter enligt 4 § 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket lämnar en rapport till Europeiska kommissionen om resultatet av övervakning som utförts i enlighet med denna lag. Närmare bestämmelser om rapporten och om att lämna den utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

16 §

Inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få tillträde till fartyg, områden eller lokaler och andra sådana utrymmen till vilka tillträde behövs för övervakningen enligt denna lag samt rätt

Betänkande KoUB 21/2018 rd

att där utföra inspektioner och vidta andra åtgärder som övervakningen kräver. Övervakningen kan dock inte utsträckas till lokaler som omfattas av hemfrid.

17 §

Brister eller missförhållanden som observerats vid lastning eller lossning av fartyg

Om terminaloperatören, terminalrepresentanten eller fartygets befälhavare inte iakttar denna lag, ska Transport- och kommunikationsverket efter förhandlingar med den berörda parten ge lämpliga instruktioner för avhjälpande av bristerna eller missförhållandena. Verket kan sätta ut en tid inom vilken bristerna eller missförhållandena ska vara avhjälpna.

Om terminaloperatören, terminalrepresentanten eller fartygets befälhavare tredskas eller saken inte tål dröjsmål, kan Transport- och kommunikationsverket efter att ha hört berörda parter ålägga den som saken gäller att vidta behövliga åtgärder för att avhjälpa bristen eller missförhållandet. Gäller beslutet ett utländskt fartyg, anses berörd part ha blivit hörd när befälhavaren har hörts i samband med inspektionen.

18 §

Vite och hot om avbrytande

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett åläggande enligt 17 § 2 mom. med vite eller hot om avbrytande. Vite och hot om avbrytande kan föreläggas terminaloperatören, terminalrepresentanten eller fartygets befälhavare. Bestämmelser om vite och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

Har Transport- och kommunikationsverket grundad anledning att misstänka att fartygets befälhavare försöker undvika iakttagandet av beslutet genom att ta fartyget ur trafik i Finland, kan verket förordna att redaren innan fartyget lämnar finsk hamn ska ställa en säkerhet som motsvarar vitet. När den åtgärd som Transport- och kommunikationsverket beslutat om blivit vidtagen ska säkerheten återställas till redaren.

19 §

Förhindrande eller avbrytande av lastning eller lossning av fast bulklast

Transport- och kommunikationsverket ska förhindra eller avbryta lastning eller lossning av fast bulklast, om verket har fått vetskap om omständigheter enligt vilka det är uppenbart att lastningen eller lossningen äventyrar fartygets eller besättningens säkerhet. Bestämmelserna i denna paragraf begränsar dock inte befälhavarens rättigheter och skyldigheter att avbryta lastningen eller lossningen av fartyget enligt kapitel VI regel 7.7 i bilagan till 1974 års SOLAS-konvention.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

20 §

Rätt att få information av andra myndigheter och av leverantören av fartygstrafikservice

Transport- och kommunikationsverket har trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rätt att av andra myndigheter och av en leverantör av fartygstrafikservice som avses i lagen om fartygstrafikservice få sådan information som behövs för övervakningen av att denna lag iakttas.

21 §

Utlämnande av sekretessbelagd information

Trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Transport- och kommunikationsverket lämna ut sekretessbelagd information som verket har fått i samband med skötseln av sina uppgifter enligt denna lag till

1) åklagaren, polisen, Gränsbevakningsväsendet eller Tullen för förebyggande eller utredning av brott,

2) arbetarskyddsmyndigheterna och miljöskyddsmyndigheterna, när den handling som ska lämnas ut innehåller information som för myndigheten i fråga är relevant för skötseln av dess uppgifter, och till

3) en behörig utländsk myndighet och ett internationellt organ för genomförande av en skyldighet enligt Europeiska unionens direktiv eller ett för Finland bindande internationellt avtal.

22 §

Utlämnande av information från bedömningsorgan

Bedömningsorganen är trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet skyldiga att

1) till andra bedömningsorgan som avses i denna lag och till sådana i 10 § 2 mom. avsedda organisationer som kan jämföras med bedömningsorgan lämna information som behövs för bedömningsorganens samarbete, och

2) till Transport- och kommunikationsverket lämna information som behövs för övervakningen enligt denna lag.

23 §

Handräckningsmyndigheter

I frågor som avses i denna lag är hamn-, tull-, gränsbevaknings-, polis-, arbetarskydds- och hälsovårdsmyndigheterna samt försvarsmakten inom sina respektive områden skyldiga att på begäran ge Transport- och kommunikationsverket behövlig handräckning.

Om någon försöker förhindra eller störa inspektioner eller andra åtgärder enligt denna lag, ska polisen ge handräckning för övervakningen av att denna lag iakttas.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

24 §

Ersättning för kostnader

Bestämmelser om när åtgärder samt beviljande av intyg enligt denna lag ska vara avgiftsbelagda och om grunderna för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Om det vid inspektioner enligt denna lag konstateras sådana brister som enligt 19 § i denna lag ålägger Transport- och kommunikationsverket att förhindra eller avbryta lastningen eller lossningen av fast bulklast, ska redaren eller dennes representant i Finland eller terminaloperatören ersätta alla kostnader för ytterligare inspektioner.

För Transport- och kommunikationsverkets rådgivning och allmänna övervakning i samband med tillämpningen och iakttagandet av denna lag tas ingen avgift ut.

25 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut av ett bedömningsorgan att inte certifiera en terminaloperatörs kvalitetssäkringssystem får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Andra beslut som fattats med stöd av denna lag samt beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återtagande av ett bedömningsorgans utnämning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av ett bedömningsorgan att inte certifiera ett kvalitetssäkringssystem och ett beslut av Transport- och kommunikationsverket som fattats med stöd av denna lag ska iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

24.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012) 2 § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på sådana byggprodukter som inte omfattas av en harmoniserad produktstandard och vars tillverkare inte har låtit utföra en europeisk teknisk bedömning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG, nedan byggproduktförordningen.

Denna lag tillämpas på produkter enligt 1 mom. även när de används vid mark- och vattenbyggnad. Lagen tillämpas dock inte på byggprodukter som används vid farledshållning och godkänns av Trafikledsverket.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

25.

Lag

om ändring av 52 a § i lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 52 a §, sådan den lyder i lag 291/2018, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

52 a §

Samarbete och utbyte av information vid skötseln av uppgifter enligt direktivet om nät- och informationssäkerhet

Finansinspektionen ska samarbeta med Transport- och kommunikationsverket vid skötseln av uppgifter enligt direktivet om nät- och informationssäkerhet. Finansinspektionen har för detta syfte rätt att trots bestämmelserna om sekretess lämna ut uppgifter till Transport- och kommunikationsverket.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

26.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG samt om tillämpning av direktivet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG samt om tillämpning av direktivet (185/2013) 6 § som följer:

6 §

Behöriga myndigheter

Behöriga myndigheter enligt denna lag är **Energimyndigheten**, Transport- och kommunikationsverket, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, Tullen, Skatteförvaltningen och Statens ämbetsverk på Åland samt de myndigheter dessa har bemyndigat, i enlighet med vad som i annan lagstiftning föreskrivs om dessa myndigheters behörighet i fråga om beskattning. Skatteförvaltningen svarar för kontakten till Europeiska kommissionen.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

27.

Lag

om ändring av lagen om skrotningspremie för personbilar, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar och stöd för konvertering av personbilar till gas- eller etanoldrift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om skrotningspremie för personbilar, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar och stöd för konvertering av personbilar till gas- eller etanoldrift (971/2017) 2, 4 och 6—12 § som följer:

2 §

Förutsättningar för beviljande av skrotningspremie

Skrotningspremie kan beviljas till en fysisk person som skaffar en ny personbil som inte tidigare har genomgått en första registrering, om han eller hon på det sätt som anges i 58 § i avfallslagen (646/2011) till skrotning har lämnat en sådan personbil vars i trafik- och transportregistret antecknade ägare han eller hon har varit i minst tolv månader utan avbrott före skrotningen, som har använts i trafik under det senaste kalenderåret och omedelbart före skrotningen och som har genomgått en första registrering 2007 eller tidigare.

Understöd beviljas, om

1) den nya bilen använder antingen höginblandad etanol, el eller bränsle som består av metan som enda drivkraft eller som den ena drivkraften, eller

2) den nya bilens koldioxidutsläpp, angivna i enlighet med kraven för typgodkännande enligt den EU-lagstiftning som gällde vid tidpunkten för första registrering, är högst 110 gram per kilometer.

Förutsättningar för att understöd ska beviljas är dessutom att

1) den återförsäljare som sålt den nya bilen har fått ett skrotningsintyg enligt 59 § i avfallslagen för den bil som understödstagaren lämnat in för skrotning, av vilket det framgår dagen då skrotningsintyget utfärdades, registreringsstecknet för den skrotningsfärdiga bilen samt bilens ägare enligt trafik- och transportregistret och bilens fordonskategori,

2) skrotningsintyget och beställningsavtalet för den nya bilen har daterats tidigast den 1 januari 2018 och senast den 31 juli 2018, och

3) anslag som i statsbudgeten reserverats för betalning av understödet står till förfogande.

Understöd kan betalas endast en gång för en och samma personbil.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 §

Förutsättningar för beviljande av konverteringsstöd

Konverteringsstöd kan beviljas till en fysisk person som under åren 2018—2021 konverterar en personbil så att den blir gas- eller etanoldriven.

Understöd beviljas, om

1) konverteringen till gas- eller etanoldrift har gjorts i enlighet med de föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket med stöd av 7 § i fordonslagen (1090/2002) har meddelat om ändring av bilars och bilsläpvnars konstruktion,

2) det i trafik- och transportregistret antecknas att personbilen använder gas som den ena drivkraften eller som enda drivkraft, eller

3) det vid en ändringsbesiktning till uppgifterna om en bensindriven personbil fogas att också höginblandad etanol kan användas som drivkraft för bilen, och

4) anslag som i statsbudgeten reserverats för betalning av understödet står till förfogande.

Konverteringsstöd kan betalas endast en gång för en och samma bil. En och samma person kan beviljas konverteringsstöd högst en gång per kalenderår.

6 §

Understödstagare

Skrotningspremiens mottagare är den fysiska person som är ägare eller innehavare av den nya personbil som uppfyller förutsättningarna i 2 §, och som enligt trafik- och transportregistret har varit den skrotade bilens ägare. Understödstagaren ska ha varit antecknad som ägare av den skrotningsfärdiga bilen när bilen slutligt avregistreras.

Anskaffningsstödet mottagare är den fysiska person som är ägare eller innehavare av den nya eldrivna personbil som uppfyller förutsättningarna i 3 §, och som köper eller långtidshyr den eldrivna bilen enbart för eget bruk.

Konverteringsstödet mottagare är ägaren eller innehavaren av den personbil som konverteras och som uppfyller förutsättningarna i 4 §. Mottagaren av konverteringsstöd ska vara en fysisk person, och han eller hon kan få understödet endast en gång per kalenderår.

7 §

Betalning av skrotningspremie

Skrotningspremie betalas så att den återförsäljare som bedriver bilförsäljning och som säljer en ny personbil som uppfyller förutsättningarna i 2 § beviljar köparen en sänkning av försäljningspriset som motsvarar det i 5 § föreskrivna beloppet, om de förutsättningar som anges i denna lag är uppfyllda.

Importören ska betala återförsäljaren ett belopp som motsvarar den prissänkning som beviljats köparen.

Transport- och kommunikationsverket ska betala importören ett belopp som motsvarar den gottgörelse som importören betalat till återförsäljaren. Till ansökan ska det fogas en specificerad

Betänkande KoUB 21/2018 rd

redogörelse om den sålda bil för vars anskaffning statsunderstöd har betalats och en kopia av det skrotningsintyg som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten.

8 §

Betalning av anskaffningsstöd till köpare av eldrivna bilar

Anskaffningsstöd till en köpare av en eldriven bil betalas så att den återförsäljare som bedriver bilförsäljning och som säljer en ny eldriven personbil som uppfyller förutsättningarna i 3 § beviljar köparen en sänkning av försäljningspriset som motsvarar anskaffningsstödet, om de förutsättningar som anges i denna lag är uppfyllda.

Importören ska betala återförsäljaren ett belopp som motsvarar den prissänkning som beviljats köparen.

Transport- och kommunikationsverket ska betala importören ett belopp som motsvarar den gottgörelse som importören betalat till återförsäljaren. Till ansökan ska det fogas en specificerad redogörelse om den sålda bil för vars anskaffning statsunderstöd har betalats.

9 §

Betalning av anskaffningsstöd till den som långtidshyr en eldriven bil

Anskaffningsstöd till den som långtidshyr en eldriven bil betalas så att den tjänsteleverantör som bedriver långtidsuthyrning och som hyr ut en ny eldriven personbil som uppfyller förutsättningarna i 3 § beviljar den som långtidshyr bilen en sänkning av hyran som motsvarar anskaffningsstödet, om de förutsättningar som anges i denna lag är uppfyllda.

Transport- och kommunikationsverket ska betala tjänsteleverantören ett belopp som motsvarar sänkningen av hyran. Tjänsteleverantören ska hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om gottgörelse inom sex månader från det att den eldrivna bilen har överlämnats till den som hyr bilen. Till ansökan ska det fogas en specificerad redogörelse om den personbil för vars långtidshyrning statsunderstöd har betalats.

Tjänsteleverantören ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om avtalet om långtidshyrning upphör innan tidsfristen på tre år löper ut.

10 §

Betalning av konverteringsstöd

Konverteringsstöd till ägaren eller innehavaren av en bil som konverterats så att den är gas- eller etanoldriven betalas av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska uppgifter lämnas om den använda ändringsserien, om den som utfört ändringen och om den godkända ändringsbesiktningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 §

Tillsyn och återkrav

Transport- och kommunikationsverket svarar för beviljande och tillsyn av statsunderstöd enligt denna lag. Bestämmelser om tillsynsuppgiften och granskningsrätten i anslutning till den, om utförande av granskningar samt om handräckning finns i statsunderstödslagen.

Om de förutsättningar för beviljande av statsunderstöd som anges i denna lag inte är uppfyllda, kan Transport- och kommunikationsverket av understödstagaren återkräva ett av verket betalat statsunderstöd helt eller delvis. Innan verket fattar beslut om återkrav ska verket ge möjlighet att lämna upplysningar inom en skälig tid som inte får vara kortare än 14 dagar.

12 §

Ändringssökande

En part som med stöd av denna lag har rätt att få statsunderstöd får begära omprövning hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003), om han eller hon inte har betalats statsunderstöd i enlighet med denna lag. I det beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning får ändring sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Omprövning får dock inte begäras eller besvär anföras, om anslag som i statsbudgeten reserverats för betalning av understödet inte längre står till förfogande.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

Utskottet föreslår att lagförslag 28 i proposition RP 61/2018 rd förkastas.

29.

Lag

om ändring av 13 och 28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut

~~upphävs i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) 28 § 1 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 1182/2013, och~~

~~ändras i~~ lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) 13 och 28 §, sådana de lyder, 13 § delvis ändrad i lagarna 479/2010 och 1182/2013 samt 28 § i lagarna 1182/2013, 751/2014, ~~938/2016~~ och ~~317/2018~~, som följer:

13 §

Rätt att använda säkerhetsdataregistret

Säkerhetsdataregistret får användas av gränsbevakningsmän som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- och observationsuppdrag samt av gränsbevakningsmän i uppdrag som gäller lägesuppföljning och riskanalys.

Den personuppgiftsansvarige kan även bevilja polisens, Tullens och försvarsmaktens tjänstemän som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppdrag samt Transport- och kommunikationsverkets tjänstemän som förordnats till uppdrag enligt lagen om sjöfartsskydd rätt att använda säkerhetsdataregistret, i den omfattning som dessa myndigheter har rätt att få uppgifter av Gränsbevakningsväsendet.

28 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna får Gränsbevakningsväsendet lämna ut behövliga uppgifter ur sina personregister genom teknisk anslutning eller som en datamängd enligt följande:

1) till Transport- och kommunikationsverket sådana uppgifter i enlighet med IV avd. 2 kap. 2 § och V avd. 1 kap. 2 § i lagen om transportservice som är nödvändiga för utförande av dess lagstadgade uppdrag,

2) till Nödcentralsverket för utförande av de uppdrag som anges i 19 § 1 mom. i lagen om nödcentralsverksamhet (692/2010) uppgifter som behövs för säkerställande av förberedande åtgär-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

der eller arbetarskyddet eller för stödjande av enheten i fråga, med beaktande av vad som i den lagen föreskrivs om begränsning av rätten att få uppgifter,

- 3) till räddningsmyndigheterna för räddningsverksamhet,
- 4) till Trafikledsverket för ledning av sjöfarten,
- 5) till polisen för polisuppdrag som motsvarar de uppdrag som uppgifterna har samlats in och registrerats för samt för andra ändamål när det gäller fall som avses i 25 § 1 mom.,
- 6) till en myndighet inom försvarsförvaltningen för övervakning av Finlands territorium och tryggnad av dess territoriella integritet,
- 7) till huvudstaben för förebyggande, avslöjande och utredning av brott som avses i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, för i säkerhetsutredningslagen (726/2014) avsedda säkerhetsutredningar och till den som ansvarar för värnpliktsregistret för i 96 § 1 mom. 7 punkten i värnpliktslagen avsedda uppdrag,
- 8) till socialmyndigheterna för behandling av ärenden som gäller en utlännings försörjning,
- 9) till Tullen för tullövervakning, förhindrande, avslöjande och utredning av tullbrott, för övervakning av personers inresa och utresa och för genomförande av gränskontroll i samband därmed, för stämning och annan delgivning samt för andra ändamål än de som uppgifterna samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 25 § 1 mom.,
- 10) till arbetsmyndigheterna för behandling av ärenden som gäller beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare eller övervakning av arbete,
- 11) till utrikesministeriet och finska beskickningar för behandling av ärenden som gäller pass eller något annat resedokument, visum, uppehållstillstånd för arbetstagare, uppehållstillstånd för näringsidkare eller något annat uppehållstillstånd och som hör till deras behörighet,
- 12) till Migrationsverket för behandling och avgörande av sådana ärenden avseende utlännings- och finskt medborgarskap som enligt lag eller förordning hör till Migrationsverket,
- 13) till en utmätningsman i enlighet med 3 kap. 67 § i utskökningsbalken (705/2007) för utskökningsutredningar eller för annan verkställighet av utskökningsärenden,
- 14) till åklagare i den utsträckning som föreskrivs i 25 § i lagen om åklagarväsendet (439/2011),
- 15) till en miljömyndighet för uppdrag som gäller att förhindra förorening av vatten som orsakats av fartyg samt för uppdrag som gäller övervakningen av havsskyddet,
- 16) till Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakare för jakt- och fiskeövervakning som hör till deras behörighet,
- 17) till en hälsovårdsmyndighet för förebyggande av att en smittsam sjukdom som utgör ett allvarligt hot mot folkhälsan sprids,
- 18) till minoritetsombudsmannen för förebyggande av etnisk diskriminering, främjande av goda etniska relationer, tryggnad av etniska minoriteters och utlänningars ställning och rättigheter samt för övervakning av principen om etnisk icke-diskriminering och rapportering kring människohandel,
- 19) till en vid utrikesministeriet anställd kontaktperson för Gränsbevakningsväsendet och polisen i enlighet med det som föreskrivs i 26 § 1—3 mom. och 27 § 1 och 2 mom.

Den personuppgiftsansvarige kan trots sekretessbestämmelserna genom teknisk anslutning ge tjänstemän vid polisen, försvarsmakten och Tullen som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppdrag samt tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som förordnats till kriminalunderrättelse-, brottsanalys- eller observationsuppdrag och som har sådana särskilda polisbefogenheter som föreskrivs i 8 § polislagen (493/1995), sådan paragrafen lyder i lag 498/2009, tillgång till Gränsbevakningsväsendets register över personer misstänkta för brott

Betänkande KoUB 21/2018 rd

och till säkerhetsdataregistret. Detsamma gäller en kontaktperson för Gränsbevakningsväsendet och polisen som är anställd vid utrikesministeriet.

Trots vad som anges i 1 mom. 5 och 9 punkten får de observationsuppgifter som avses i 7 § 3 mom. 3 punkten och uppgifter i det personregister som avses i 11 § inte användas för skötseln av de uppdrag som avses i 25 § 1 mom. 5 punkten.

Kvaliteten på de uppgifter som lämnas ut ska bekräftas och uppgifterna ska om möjligt förse med information som gör det möjligt för mottagaren att bedöma hur korrekta, fullständiga, aktuella och tillförlitliga uppgifterna är. Om det framgår att felaktiga uppgifter har lämnats ut eller att uppgifter lämnats ut i strid med lag, ska detta utan dröjsmål meddelas mottagaren.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

30.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015) 4, 6, 7, 9, 10, 12, 14—16, 18—22, 24—27, 30, 31, 33, 35—53 och 55 § som följer:

4 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt att bevilja undantag

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl bevilja undantag från kraven i denna lag för enskilda vattenfarkoster, om undantaget inte försämrar vattenfarkostens säkerhet.

6 §

Krav i fråga om produkter

En produkt får tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk endast om den inte äventyrar människors säkerhet och hälsa eller medför fara för egendom eller miljön när den är korrekt underhållen och används för avsett ändamål.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

En produkt som ska tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk ska uppfylla de väsentliga krav som anges i bilaga I till direktivet om fritidsbåtar i fråga om konstruktion och byggande av produkten, avgasutsläpp från motorena samt bullernivåer.

En delvis färdigställd vattenfarkost får tillhandahållas på marknaden, om tillverkaren eller importören lämnar en försäkran om att farkosten är avsedd att färdigställas av någon annan.

Utrustning som är försedd med CE-märkning och en sådan skriftlig EU-försäkran om överensstämmelse som avses i direktivet om fritidsbåtar får tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk, om den är avsedd att monteras på en vattenfarkost.

En produkt anses uppfylla kraven i denna lag och i bestämmelser som har utfärdats eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den, om produkten överensstämmer med de harmoniserade standarder som gäller den eller med de delar av dem till vilka hänvisningar har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Även om en produkt inte uppfyller kraven i denna lag, får produkten förevisas på utställningar, mässor, förevisningar och i andra motsvarande situationer, om den som förevisar produkten samtidigt klart meddelar att produkten inte är förenlig med denna lag och att den inte får tillhandahållas eller tas i bruk förrän den uppfyller kraven i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de väsentliga krav som avses i 2 mom., den försäkran som avses i 3 mom. samt den EU-försäkran om överensstämmelse som avses i 4 mom.

7 §

Bedömning av överensstämmelse

Innan en produkt släpps ut på marknaden ska den genomgå en lämplig bedömning av överensstämmelse för att säkerställa att den uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

Om det är fråga om en bedömning av färdigbyggd produkt, ska följande personer se till att produktens överensstämmelse med kraven bedöms:

1) privatimportören före ibruktagandet av en produkt, om tillverkaren inte har gjort en bedömning av produkten,

2) en fysisk eller juridisk person som släpper ut en motor som har genomgått omfattande motorändringar eller en vattenfarkost som har genomgått en omfattande ombyggnad på marknaden eller tar i bruk en sådan, eller som ändrar användningsändamålet för en vattenfarkost som tidigare inte har hört till denna lags tillämpningsområde så att produkten börjar höra till tillämpningsområdet; bedömningen ska då göras innan produkten tas i bruk eller släpps ut på marknaden,

3) en fysisk eller juridisk person som släpper ut en vattenfarkost som har byggts för eget bruk på marknaden innan den tidsfrist på fem år som anges i 3 § 1 mom. 7 punkten har förflutit; bedömningen ska då göras innan produkten släpps ut på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som ska iakttas vid bedömning av överensstämmelse i enlighet med Europeiska unionens rättsakter.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

Dokument som åtföljer produkter samt språket i dokumenten

När följande produkter tillhandahålls på marknaden eller tas i bruk ska de åtföljas av en EU-försäkran om överensstämmelse som visar att produkten överensstämmer med kraven:

- 1) vattenfarkoster,
- 2) utrustning, när den släpps ut på marknaden separat och är avsedd att fästas på en vattenfarkost,
- 3) motorer, och
- 4) en motor som har ändrats för att installeras i en vattenfarkost.

En delvis färdigställd vattenfarkost ska åtföljas av en försäkran från tillverkaren eller importören av delvis färdigställda vattenfarkoster.

Varje produkt ska åtföljas av en instruktionsbok för ägaren som innehåller instruktioner och säkerhetsinformation som gäller produkten.

De dokument som avses i denna paragraf ska finnas tillgängliga åtminstone på finska och svenska, och språket ska vara begripligt.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de dokument som avses i denna paragraf.

10 §

Tillverkarens skyldighet att säkerställa att en produkt överensstämmer med kraven och att upprätta dokumentation som gäller produkten

Tillverkaren ska säkerställa att en produkt som släpps ut på marknaden har konstruerats och tillverkats i enlighet med de väsentliga krav som anges i bilaga I till direktivet om fritidsbåtar.

Tillverkaren ska se till att produkten genomgår en lämplig bedömning av överensstämmelse. Vid bedömningen ska enligt behov användas ett i 27 § avsett anmält organ. När det har visats att produkten överensstämmer med kraven ska tillverkaren upprätta en i 9 § 1 mom. avsedd EU-försäkran om överensstämmelse och förse produkten med CE-märkning i enlighet med 8 §.

Tillverkaren ska upprätta teknisk dokumentation av vilken framgår att produkten överensstämmer med kraven och bevara dokumentationen och en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse i tio år från det att produkten har släppts ut på marknaden. Tillverkaren ska se till att produkten åtföljs av en i 9 § avsedd instruktionsbok.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den tekniska dokumentation som avses i 3 mom.

12 §

Tillverkarens skyldighet att prova produkter

Tillverkaren ska prova produkter som tillhandahålls på marknaden, när bedömningen av överensstämmelsen så kräver, eller på begäran av Transport- och kommunikationsverket när verket anser att provning behövs för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Tillverkaren ska undersöka produkter som inte överensstämmer med kraven, klagomål som gäller produkter och återkallelser av produkter och vid behov föra bok över dem samt informera distributörerna om denna tillsyn och om de åtgärder som den föranlett.

14 §

Tillverkarens skyldighet att vidta korrigerande åtgärder, informera om risker och samarbeta med myndigheterna

Om tillverkaren har skäl att misstänka att en produkt som denne har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med kraven i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, ska tillverkaren utan dröjsmål vidta åtgärder för att produkten ska bli överensstämmande med kraven eller för att dra tillbaka den från marknaden eller vid behov återkalla produkten.

Om tillverkaren får kännedom om eller utifrån de uppgifter som tillverkaren förfogar över och med stöd av sin yrkesskicklighet borde kunna sluta sig till att en produkt kan medföra fara, ska tillverkaren utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om saken och samtidigt lämna detaljerade uppgifter om den bristande överensstämmelsen och de åtgärder som tillverkaren redan har vidtagit med tanke på faran.

Tillverkaren ska på motiverad begäran av Transport- och kommunikationsverket ge verket alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven. Uppgifterna ska ges på finska eller svenska eller på något annat språk som Transport- och kommunikationsverket godkänner. Tillverkaren ska på begäran av Transport- och kommunikationsverket samarbeta med verket för att undanröja risker med produkter som tillverkaren har släppt ut på marknaden.

15 §

Auktoriserad representant

Tillverkaren får genom en skriftlig fullmakt utse en representant för sig.

En auktoriserad representant ska utföra de uppgifter som tillverkaren bemyndigat representanten att utföra. Representanten kan i fullmakten åtminstone bemyndigas att

1) i tio år från det att produkten har släppts ut på marknaden bevara den kopia av EU-försäkringen om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen för att kunna uppvisa denna för den myndighet som ansvarar för tillsynen av denna lag,

2) på motiverad begäran av Transport- och kommunikationsverket lämna alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven, och

3) på begäran av Transport- och kommunikationsverket samarbeta med verket i åtgärder vars syfte är att undanröja risker med produkter som omfattas av representantens fullmakt.

En auktoriserad representant får inte ges i uppgift att i enlighet med 10 § 1 mom. säkerställa att en produkt överensstämmer med kraven och upprätta teknisk dokumentation i anknytning till det.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

16 §

Importörens skyldighet att försäkra sig om att en produkt överensstämmer med kraven och att dokumentation upprättas samt skyldighet att informera om brister

En importör får endast släppa ut produkter som överensstämmer med kraven på marknaden. Innan en produkt släpps ut på marknaden ska importören säkerställa att tillverkaren har utfört en adekvat bedömning av överensstämmelse och upprättat teknisk dokumentation. Dessutom ska importören säkerställa att produkten är försedd med CE-märkning, att produkten åtföljs av en EU-försäkran om överensstämmelse och en instruktionsbok och att produkten är försedd med de märkningar som avses i 13 § och som gör att produkten kan spåras.

Om importören har skäl att misstänka att en produkt inte överensstämmer med kraven i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får importören inte släppa ut produkten på marknaden förrän den överensstämmer med kraven. Om produkten kan medföra fara, ska importören underrätta tillverkaren samt Transport- och kommunikationsverket om detta.

Importören ska dessutom säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med kraven under den tid som importören har ansvar för produkten.

18 §

Importörens skyldighet att prova produkter

Importören ska prova produkter som tillhandahålls på marknaden, när Transport- och kommunikationsverket begär provning för att det anser att provning behövs för att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet.

Importören ska undersöka produkter som inte överensstämmer med kraven, klagomål som gäller produkter och återkallelser av produkter och vid behov föra bok över dem samt informera distributörerna om denna tillsyn och om åtgärder som den föranlett.

19 §

Importörens skyldighet att vidta korrigerande åtgärder, informera om risker och samarbeta med myndigheterna

Om importören har skäl att misstänka att en produkt som denne har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med kraven i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, ska importören utan dröjsmål vidta åtgärder för att produkten ska bli överensstämmande med kraven, för att dra tillbaka den från marknaden eller för att vid behov återkalla produkten.

Om importören får kännedom om eller utifrån de uppgifter som importören förfogar över och med stöd av sin yrkesskicklighet borde kunna sluta sig till att en produkt kan medföra fara, ska importören utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om saken och samtidigt lämna detaljerade uppgifter om den bristande överensstämmelsen och de åtgärder som importören redan har vidtagit med tanke på faran.

Importören ska på motiverad begäran av Transport- och kommunikationsverket ge verket alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven. Upp-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

gifterna ska ges på finska eller svenska eller på något annat språk som Transport- och kommunikationsverket godkänner. Importören ska på begäran samarbeta med Transport- och kommunikationsverket för att undanröja risker med produkter som importören har släppt ut på marknaden.

20 §

Importörens skyldighet att bevara dokumentation

Importören ska i tio år från det att en produkt har släppts ut på marknaden bevara en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen så att Transport- och kommunikationsverket har tillgång till dem.

21 §

Distributörens skyldigheter vid tillhandahållande av en produkt på marknaden

När en distributör tillhandahåller en produkt på marknaden ska distributören vara omsorgsfull och beakta kraven i denna lag på tillbörligt sätt.

Innan en produkt tillhandahålls på marknaden ska distributören kontrollera att produkten är försedd med CE-märkning och att produkten åtföljs av en EU-försäkran om överensstämmelse och en instruktionsbok. Distributören ska också kontrollera att produkten är försedd med de märkningar som avses i 12 och 17 § och som gör att produkten kan spåras.

Om en distributör har skäl att misstänka att en produkt inte överensstämmer med kraven i denna lag, får distributören inte tillhandahålla produkten på marknaden förrän den överensstämmer med kraven. Om produkten kan medföra fara, ska distributören underrätta tillverkaren eller importören och Transport- och kommunikationsverket om saken.

Distributören ska dessutom säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med kraven under den tid som distributören har ansvar för produkten.

22 §

Distributörens skyldighet att försäkra sig om korrigerande åtgärder, informera om risker och samarbeta med myndigheterna

Om distributören har skäl att misstänka att en produkt som distributören tillhandahåller på marknaden inte överensstämmer med kraven i denna lag, ska distributören försäkra sig om att det vidtas behövliga åtgärder för att få produkten att överensstämma med kraven, för att dra tillbaka den från marknaden eller vid behov återkalla produkten.

Om distributören får kännedom om eller utifrån de uppgifter som distributören förfogar över och med stöd av sin yrkesskicklighet borde kunna sluta sig till att en produkt kan medföra fara, ska distributören utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om saken och samtidigt lämna detaljerade uppgifter om den bristande överensstämmelsen och de åtgärder som har vidtagits.

Distributören ska på motiverad begäran av Transport- och kommunikationsverket ge verket alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Distributören ska på begäran samarbeta med Transport- och kommunikationsverket för att undanröja risker med produkter som distributören har tillhandahållit på marknaden.

24 §

En privatimportörs skyldigheter före ibruktagandet av en produkt

Om tillverkaren inte tar ansvar för att en produkt överensstämmer med kraven i denna lag, ska privatimportören före ibruktagandet av produkten säkerställa att den är konstruerad och tillverkad i enlighet med de väsentliga kraven.

Privatimportören ansvarar för att det görs en bedömning av produktens överensstämmelse med kraven, att det upprättas en EU-försäkran om överensstämmelse för produkten och att produkten förses med CE-märkning. Privatimportören ska säkerställa att produkten förses med namn och adress till det anmälda organ som har bedömt produktens överensstämmelse med kraven.

Om den tekniska dokumentation som krävs inte fås från tillverkaren, ska privatimportören se till att den upprättas med hjälp av lämplig expertis. En privatimportör ska i tio års tid bevara den tekniska dokumentationen och en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse så att Transport- och kommunikationsverket har tillgång till dem. Privatimportören ska på motiverad begäran av Transport- och kommunikationsverket ge verket alla uppgifter och dokument som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven. Uppgifterna ska ges på finska eller svenska eller på något annat språk som myndigheten godkänner. Privatimportören ska på begäran samarbeta med Transport- och kommunikationsverket för att undanröja risker med den importerade produkten.

25 §

Uppgifter om verksamhetsutövare som har levererat produkter

En verksamhetsutövare ska på begäran ge Transport- och kommunikationsverket uppgifter om de verksamhetsutövare som har levererat produkter till verksamhetsutövaren och som denne har levererat produkter till.

En verksamhetsutövare ska bevara de uppgifter som avses i 1 mom. i tio år från det att produkten har levererats till verksamhetsutövaren eller verksamhetsutövaren har levererat produkten.

En privatimportör ska på begäran visa Transport- och kommunikationsverket uppgifter om den verksamhetsutövare som har levererat en produkt till privatimportören. Privatimportören ska bevara uppgifterna i fråga i tio år från det att produkten har levererats till privatimportören.

26 §

Uppgifter som ska lämnas till konsumenterna

En verksamhetsutövare ska i sin marknadsföring lämna konsumenter och personer som kan jämföras med konsumenter de uppgifter som behövs för att dessa ska kunna bedöma de faror som är förenade med produkten. Verksamhetsutövaren ska också försäkra sig om att uppgifterna ges i begriplig form. Transport- och kommunikationsverket kan kräva att en verksamhetsutövare på ett lämpligt sätt förser konsumenterna med bruksanvisningar, instruktioner, varningar och an-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

dra uppgifter som behövs med tanke på avvärjande eller förebyggande av faror som är förenade med en produkt.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i och utformningen av de uppgifter som avses i 1 mom.

27 §

Beslut att utse anmälda organ

Transport- och kommunikationsverket utser på ansökan de organ som har rätt att vara verk-samma som anmälda organ vid bedömning av överensstämmelse. Transport- och kommunika-tionsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till ansökan.

I beslutet om utseende anges det anmälda organets kompetensområde, fastställs arrangemang- en för tillsynen över organet samt uppställs vid behov andra krav, begränsningar och villkor som gäller organets verksamhet och som säkerställer att uppgifterna utförs på behörigt sätt. Ett anmält organ kan utses för viss tid eller tills vidare.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om de anmälda organ som det har utsett och om senare betydande ändringar som gäller organen. Ett an-mält organ får vara verksamt som anmält organ i enlighet med denna lag, om Europeiska kom-missionen och Europeiska unionens medlemsstater inte reser invändningar mot anmälan om att utse organet. Tidsfristen för invändningar är två veckor från det att anmälan har lämnats, om an-mälan åtföljs av ett ackrediteringsintyg. Om det inte finns något ackrediteringsintyg, är tids-fristen för resande av invändningar två månader. Transport- och kommunikationsverket ska dess-utom underrätta Europeiska kommissionen om de utvärderings- och tillsynsförfaranden som gäl-ler de anmälda organen och om eventuella ändringar i dessa uppgifter.

Den anmälan som avses i 3 mom. ska innehålla uppgifter om vilka bedömningar av överens-stämmelse det anmälda organet utför och dess bedömningsmoduler, vilka produkter det anmälda organet bedömer samt ett intyg över organets kompetens. Om det anmälda organet inte har ett ackrediteringsintyg som utfärdats av ett nationellt ackrediteringsorgan, ska till anmälan fogas be-hövliga skriftliga bevis utifrån vilka det anmälda organets kompetens och tillsyn kan verifieras.

30 §

Anmälda organs uppgifter

Ett anmält organ har till uppgift att säkerställa att de produkter som organet bedömer uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den. Ett anmält organ ska över bedömning ut-färda relevanta intyg över överensstämmelse och EU-typintyg.

En bedömning av överensstämmelse ska utföras så att den är proportionerlig och orsakar så lite olägenhet som möjligt för verksamhetsutövaren eller privatimportören. Det anmälda organet ska vara tillräckligt omsorgsfullt vid bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven.

Om ett anmält organ anser att en produkt inte överensstämmer med kraven, ska det kräva att tillverkaren eller privatimportören utför behövliga korrigerande åtgärder. Organet får i ett sådant fall inte utfärda ett intyg över överensstämmelse.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om det anmälda organet i samband med verksamhet som sker efter det att intyget har utfärdats anser att produkten inte längre överensstämmer med kraven, ska det kräva att tillverkaren utför korrigerande åtgärder och vid behov återkalla intyget tillfälligt eller tills vidare. Om inga korrigerande åtgärder utförs eller om de inte har den effekt som krävs, ska det anmälda organet enligt behov begränsa intyget eller återkalla det tills vidare.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om anmälda organs uppgifter och de dokument som ett anmält organ utfärdar i samband med bedömningen av en färdigbyggd produkt.

31 §

Dotterbolag och underleverantörer till ett anmält organ

Ett anmält organ kan lägga ut delåtgärder inom utförandet av de uppgifter som avses i 30 § på en underleverantör eller ett dotterbolag, om underleverantören eller dotterbolaget uppfyller minimikriterierna enligt 28 § för att bli utsett till anmält organ och om underleverantören eller dotterbolaget utför uppgifterna i enlighet med de krav som anges i denna lag eller med stöd av den. Om åtgärder läggs ut på en underleverantör eller ett dotterbolag, ska det avtalas om saken med kunden. Det anmälda organet ansvarar för åtgärder som det lägger ut på en underleverantör eller ett dotterbolag.

Det anmälda organet ska se till att Transport- och kommunikationsverket har tillgång till de dokument som gäller underleverantörens eller dotterbolagets kompetens och de bedömningsuppgifter som organet har lagt ut på dem.

33 §

Anmälda organs skyldighet att lämna uppgifter

Ett anmält organ ska trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheters verksamhet (621/1999) underrätta Transport- och kommunikationsverket om

- 1) avslag, begränsning eller återkallande av intyg tillfälligt eller tills vidare,
- 2) omständigheter som inverkar på tillämpningsområdet och villkoren för det anmälda organs verksamhet för bedömning av överensstämmelse,
- 3) begäran om uppgifter i fråga om bedömningen av överensstämmelse som det har fått av den tillsynsmyndighet som ansvarar för tillsynen över att denna lag iakttas, samt om
- 4) annat sådant som är behövligt med tanke på tillsynen enligt denna lag.

Dessutom ska det anmälda organet på begäran av Transport- och kommunikationsverket underrätta verket om de åtgärder för bedömning av överensstämmelse som har gjorts inom det anmälda organs ansvarsområde och eventuellt andra utförda åtgärder, inklusive gränsöverskridande åtgärder och underentreprenad.

Ett anmält organ ska till andra anmälda organ som utför likadana bedömningar av överensstämmelse som gäller samma produkter lämna uppgifter om negativa resultat av bedömningarna och på begäran också om positiva resultat. Ett anmält organ ska till andra anmälda organ som avses i denna lag och anmälda organ som utsetts av en annan medlemsstat i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet lämna sådana uppgifter som behövs för organens samarbete.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

35 §

Tillsyn över anmälda organ och återkallande av beslut att utse ett anmält organ

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över de anmälda organens verksamhet. Transport- och kommunikationsverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna få för utförandet av sitt tillsynsuppdrag behövliga uppgifter om organens förvaltning och ekonomi, om personalens tekniska kompetens och om bedömningar som organen har utfört samt om bedömningsförfaranden i enlighet med denna lag och om de intyg över överensstämmelse och de EU-typintyg som organen har utfärdat.

Ett anmält organ ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana förändringar i verksamheten som kan påverka förutsättningarna för organets verksamhet.

Transport- och kommunikationsverket kan begränsa ett organs verksamhet eller återkalla sitt beslut att utse ett anmält organ för viss tid eller tills vidare, om det anmälda organet inte längre uppfyller kraven i 28 § eller om organet på ett väsentligt sätt handlar i strid med denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om återkallande av beslut att utse anmälda organ.

36 §

Marknadstillsynsmyndigheter

Transport- och kommunikationsverket övervakar att produkter som släpps ut eller tillhandahålls på marknaden eller tas i bruk uppfyller vad som föreskrivs i denna lag och med stöd av den.

Bestämmelser om marknadstillsyn och yttre gränskontroll i fråga om produkterna finns dessutom i förordningen om ackreditering och marknadskontroll.

37 §

Rätt till information

Transport- och kommunikationsverket har rätt att av verksamhetsutövare, privatimportörer och övriga som skyldigheterna i denna lag gäller få uppgifter som är nödvändiga för utövande av tillsynen.

Rätten att få uppgifter gäller också sådana uppgifter som är nödvändiga för utförande av uppgifter enligt denna lag och som annars skulle vara sekretessbelagda på grund av att de gäller privat affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

38 §

Inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få tillträde till ett område eller till en lokal eller något annat utrymme, om detta behövs med tanke på den övervakning som avses i denna lag, och att där utföra inspektioner och vidta andra åtgärder som övervakningen kräver. Inspektionsrätten utsträcker sig dock inte till utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionen ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

39 §

Rätt att ta produkter för undersökning och provning

Transport- och kommunikationsverket har rätt att ta produkter för undersökning och provning, om det behövs med tanke på tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Om en verksamhetsutövare eller privatimportör kräver det, ska en produkt som tagits för undersökning och provning och som har skadats repareras eller, om det inte är möjligt, ersättas enligt gängse pris, om det inte framgår att produkten strider mot vad som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

Om en produkt inte uppfyller vad som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga verksamhetsutövaren eller privatimportören att ersätta de nödvändiga och behövliga kostnaderna för anskaffning, undersökning och provning. De kostnader som ska ersättas ska dock stå i rimlig proportion till tillsynsåtgärderna och förseelsens art.

Tagandet för undersökning och provning får dock inte utsträckas till utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

40 §

Anlitande av utomstående sakkunniga

Transport- och kommunikationsverket kan vid undersökningar och provningar som avses i 39 § samt vid riskbedömning anlita utomstående sakkunniga. En sakkunnig ska ha den sakkunskap och kompetens som behövs för uppgifterna i fråga. En utomstående sakkunnig ska vid behov inför Transport- och kommunikationsverket visa sin kompetens och påvisa att de tillämpade undersöknings- och provningsmetoderna är tillförlitliga.

På en utomstående sakkunnig tillämpas vad som i 34 § föreskrivs om iakttagande av allmänna förvaltningslagar och om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar.

41 §

Åläggande att korrigera brist

Om Transport- och kommunikationsverket vid tillsynen konstaterar att en produkt, de dokument som gäller den eller de uppgifter som ges om den inte uppfyller vad som föreskrivs i denna

Betänkande KoUB 21/2018 rd

lag eller med stöd av den, kan verket ålägga en verksamhetsutövare att inom utsatt tid vidta åtgärder för att få en produkt som släppts ut på marknaden, dokument som gäller produkten eller uppgifter som ges om den att överensstämma med kraven. Verksamhetsutövaren ska säkerställa att behövliga åtgärder genomförs på alla produkter som verksamhetsutövaren tillhandahåller på marknaden i övriga medlemsstater i Europeiska unionen eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det är fråga om en vattenfarkost som en privatimportör har importerat för eget bruk, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål meddela denne vilka åtgärder som ska genomföras för att produkten ska överensstämma med kraven. Verket kan ålägga en privatimportör att åtgärda bristande överensstämmelse med kraven innan en produkt tas i bruk, om produkten inte överensstämmer med kraven.

Åtgärder och tidsfrister som Transport- och kommunikationsverket ålägger med stöd av denna paragraf ska stå i rätt proportion till den fara som produkten medför. Verket ska meddela det behöriga anmälda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

42 §

Åläggande om åtgärder för avvärjande eller minskning av fara

Om den fara för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön som är förenad med en produkt på ett effektivt sätt kan avvärjas eller farans omfattning avsevärt minskas genom korrigerings-, rättelse- eller informationsåtgärder, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga verksamhetsutövaren eller privatimportören att vidta sådana åtgärder inom utsatt tid och på det sätt som verket bestämmer.

Transport- och kommunikationsverket kan också bestämma att en försummad åtgärd vidtas på den försumliges bekostnad.

43 §

Förbud mot tillverkning, import, tillhandahållande på marknaden, utsläppande på marknaden och ibruktagande

Om en produkt är farlig för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön och faran inte på något annat sätt går att förhindra, kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda verksamhetsutövaren att tillverka eller importera produkten, tillhandahålla eller släppa ut den på marknaden eller ta den i bruk. Verket kan samtidigt ålägga verksamhetsutövaren att effektivt och omedelbart från marknaden dra tillbaka de farliga produkterna eller de produkter som inte stämmer överens med bestämmelserna.

Verksamhetsutövaren är skyldig att för Transport- och kommunikationsverket inom den tid som verket utsatt lägga fram en utredning om hur utövaren har verkställt det åläggande att dra tillbaka produkterna från marknaden som förenats med förbudet enligt denna paragraf. Verksamhetsutövaren ska dessutom säkerställa att de behövliga åtgärderna genomförs på alla produkter som verksamhetsutövaren tillhandahåller på marknaden i övriga medlemsstater i Europeiska unionen eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om en privatimportör inte vidtar de åtgärder som avses i 41 § 2 mom., kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användning eller ibruktagande av produkten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket ska meddela det behöriga anmällda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

Transport- och kommunikationsverket återkallar förbudet, när ärendet har fått ett slutligt avgörande eller när verket får en tillräcklig försäkran om att de omständigheter som föranlett förbudet har åtgärdats eller fått en lösning.

44 §

Temporärt förbud

Om det är uppenbart att en produkt medför fara för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön och faran inte på något annat sätt går att förhindra, eller om verksamhetsutövaren eller privatimportören inte inom utsatt tid vidtar åtgärder som har ålagts med stöd av 41 §, kan Transport- och kommunikationsverket temporärt meddela ett i 43 § avsett förbud under den tid som ärendet utreds.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett temporärt förbud som det har meddelat. Ett temporärt förbud anses vara berättigat, om varken kommissionen eller någon av medlemsstaterna reser invändningar inom tre månader från det att underrättelsen har tagits emot.

Transport- och kommunikationsverket återkallar förbudet, när ärendet har fått ett slutligt avgörande eller när verket får en tillräcklig försäkran om att de omständigheter som föranlett det temporära förbudet har åtgärdats eller fått en lösning. När ett temporärt förbud har meddelats ska Transport- och kommunikationsverket i första hand avgöra frågan om huruvida ett i 43 § avsett förbud ska meddelas och för egen del se till att de utredningar som behövs i ärendet görs utan dröjsmål.

45 §

Åläggande om att en produkt ska förstöras

Om de förbud och ålägganden som avses i 41—44 § inte kan anses tillräckliga, kan Transport- och kommunikationsverket bestämma att en produkt som verksamhetsutövaren har i sin besittning eller en produkt som lämnats tillbaka till verksamhetsutövaren med stöd av 46 § ska förstöras eller, om detta inte anses ändamålsenligt, besluta om andra åtgärder i fråga om produkten.

46 §

Åläggande om reparation eller byte av en produkt eller om hävning av köp

När Transport- och kommunikationsverket med stöd av 43 § har meddelat ett förbud beträffande en produkt, kan verket ålägga verksamhetsutövaren att i fråga om sådana produkter som redan släppts ut på marknaden eller tagits i bruk vidta åtgärder för att avvärja den fara som hänför sig till produkten och trygga produktinnehavarens rättsliga ställning.

Genom ett åläggande enligt 1 mom. kan en verksamhetsutövare förpliktas att

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) reparera produkten så att den fara som föranleds av ett fel eller en brist i dess konstruktion eller sammansättning eller av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om den avvärjs,

2) återta en produkt som kan äventyra säkerheten och hälsan för människor eller medföra fara för egendom eller miljön samt i stället ge en likadan eller likartad ofarlig produkt, eller

3) häva köpet.

Transport- och kommunikationsverket kan meddela ett åläggande enligt 1 mom. även när ett förbud som avses i 43 § inte kan meddelas på grund av att produkterna i fråga inte längre finns hos verksamhetsutövaren och det finns vägande skäl att meddela åläggandet.

47 §

Åläggande att lämna information

Om Transport- och kommunikationsverket har meddelat ett förbud enligt 43 eller 44 § eller ett åläggande enligt 46 §, kan verket inom den tid och på det sätt som det bestämmer förelägga verksamhetsutövaren att informera om förbudet eller åläggandet samt om den risk som är förenad med produkten eller användningen av den och om konsumenternas rättigheter.

Transport- och kommunikationsverket kan på verksamhetsutövarens bekostnad informera om de frågor som avses i 1 mom., om verksamhetsutövaren inte har iakttagit verkets åläggande eller om det på grund av sakens brådskande natur finns vägande skäl för detta informerande.

48 §

Meddelanden till Europeiska kommissionen och medlemsstaterna

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om resultaten av den tillsyn som verket utövat och de åtgärder som det har ålagt, om verket anser att produktens bristande överensstämmelse med kraven inte gäller endast Finlands territorium.

49 §

Åtgärder i fråga om produkter vars bristande överensstämmelse med kraven har konstaterats i andra medlemsstater

Om Transport- och kommunikationsverket får vetskap om att det i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen har ålagts en temporär åtgärd som anses berättigad, ska Transport- och kommunikationsverket vidta behövliga åtgärder för att avlägsna en produkt som inte överensstämmer med kraven från den finländska marknaden.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

50 §

Vite

Ett förbud eller åläggande som Transport- och kommunikationsverket har meddelat med stöd av 41—47 § ska förenas med vite, om detta inte av särskilda skäl är onödigt.

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten att lämna uppgifter enligt 26 §, den uppgiftsskyldighet som avses i 6 § 6 mom. samt den skyldighet att lämna uppgifter som anges i 37 § med vite.

Vite som avses i 1 och 2 mom. döms ut av förvaltningsdomstolen på ansökan av Transport- och kommunikationsverket.

I fråga om vite, tvångsutförande och avbrytande tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

51 §

Tillsynsavgifter

Transport- och kommunikationsverket kan bestämma att verksamhetsutövaren eller privatimportören ska betala verket en avgift enligt det självkostnadsvärde som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) för de kostnader som föranletts av inspektioner som varit behövliga på grund av tillsynen över efterlevnaden av ålägganden och förbud som meddelats med stöd av 41—46 §. Närmare bestämmelser om avgiften utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

52 §

Tillsynsmyndigheternas rätt att få uppgifter från andra myndigheter och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Transport- och kommunikationsverket och Tullen har trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rätt att av andra myndigheter få sådana uppgifter som behövs för tillsynen enligt denna lag.

Trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter som erhållits vid utförandet av uppdrag enligt denna lag och som omfattas av sekretess lämnas ut till

1) åklagaren, polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen för förebyggande eller utredning av brott,

2) miljövårds- och konsumentskyddsmyndigheterna samt Olycksutredningscentralen i fall där den handling som överläts innehåller sådana uppgifter som myndigheten behöver för att utföra sina uppdrag, och

3) andra staters behöriga myndigheter och internationella organ för uppfyllande av sådana förpliktelser som grundar sig på Europeiska unionens regelverk eller på internationella avtal som är bindande för Finland.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

53 §

Allmän styrning och tillsyn

Transport- och kommunikationsverket svarar för den allmänna styrningen av samt tillsynen över tillämpningen av denna lag. Transport- och kommunikationsverket övervakar efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den.

Tullen övervakar efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den vid import av produkter från länder utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

55 §

Ändringssökande

I Transport- och kommunikationsverkets beslut om att utse ett anmält organ och återkallande av ett sådant beslut samt i Transport- och kommunikationsverkets beslut om förbud som avses i 43 § får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I övriga beslut av Transport- och kommunikationsverket och beslut av Tullen och ett anmält organ får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. I ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett beslut om att utse ett anmält organ eller som gäller ett förbud som avses i 43 § får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I övriga beslut som meddelats av förvaltningsdomstolen får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i ett temporärt förbud som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 44 § får inte sökas separat genom besvär.

Ett beslut som Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 41—43 och 45—47 § ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Ändring i ett avgiftsbeslut som Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 51 § får sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

31.

Lag

om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss och i den tvingande delen av den till konventionen hörande internationella koden för fasta bulklaster (IMSBC-koden) och om tillämpningen av IMSBC-koden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss och i den tvingande delen av den till konventionen hörande internationella koden för fasta bulklaster (IMSBC-koden) och om tillämpningen av IMSBC-koden (40/2015) 2—5 § som följer:

2 §

IMSBC-koden tillämpas också på fartyg som transporterar i koden avsedda fasta bulklaster i inrikes fart. Med inrikes fart avses trafik mellan finska hamnar. Med inrikes fart jämföras trafik till Viborg via Saima kanal och därtill direkt anslutna ryska vattenområden och trafik mellan Vichrevoj och Viborg.

Transport- och kommunikationsverket får i enskilda fall på skriftlig ansökan bevilja undantag från tillämpningen av IMSBC-koden i fråga om fartyg som transporterar i koden avsedda fasta bulklaster i inrikes fart, under förutsättning att iakttagandet av koden skulle medföra oskälig olägenhet eller oskäliga kostnader och skulle vara omotiverat i förhållande till den obetydliga risken för miljökada. Transport- och kommunikationsverket får dock förena ett beslut avseende ett undantag med villkor om lasttransport och lasthantering som med tanke på sjöfartssäkerheten är behövliga och som trots undantaget måste iakttas på fartyget.

Transport- och kommunikationsverket får i ett enskilt fall på skriftlig ansökan och under de förutsättningar som anges i SOLAS-konventionen bevilja undantag från tillämpningen av IMSBC-koden på fartyg med en bruttodräktighet under 500.

3 §

Avlastaren ska lämna fartygets befälhavare eller dennes representant och vid behov Transport- och kommunikationsverket uppgifter om lasten och testningsintyg som grundar sig på prov som tagits av lasten genom tillförlitliga provtagningsmetoder, i enlighet med vad som bestäms i IMSBC-koden.

Transport- och kommunikationsverket är den behöriga myndigheten att utföra de åtgärder som avses i IMSBC-koden i fråga om sådana ämnen som inte har uppräknats i koden.

Transport- och kommunikationsverket får för genomförandet av SOLAS-konventionen och IMSBC-koden meddela närmare tekniska föreskrifter om

- 1) säker hantering och transport av lasten,
- 2) identifiering och klassificering av lasten,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 3) lämnande av lastinformation,
- 4) tagande av prov av lasten,
- 5) testningsintyg som gäller lasten samt andra handlingar.

4 §

Bestämmelserna om de avgifter som enligt denna lag ska tas ut för Transport- och kommunikationsverkets prestationer finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om avgifterna utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

5 §

I beslut som Transport- och kommunikationsverket har meddelat med stöd av denna lag får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Begäran om omprövning ska göras hos Transport- och kommunikationsverket.

Beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

32.

Lag

om ändring av luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i luftfartslagen (864/2014) 1, 2, 3—11, 16—20, 22, 33—44, 46—51, 53, 55, 57, 61, 72, 75—79, 81—84, 86—88, 90—93, 95, 97, 98, 102, 104—106, 109, 110 a, 111, 113—116, 118, 120—122, 124, 126, 128 a, 128 b, 129, 139, 141, 143, 146, 148, 150—161, 166—168, 170, 172, 173 och 178—181 §,

av dem 3, 7, 47, 153, 178 och 181 § sådana de lyder delvis ändrade i lagarna 61/2016 och 320/2018, 11, 42 och 158 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 61/2016, 16, 17, 19, 20, 22, 50, 51, 122, 141, 146, 148 och 160 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 320/2018, 46 och 143 § sådana de lyder i lag 320/2018, 79 § sådan den lyder i lag 263/2017, 97, 110 a, 111, 126, 129 och 157 § sådana de lyder i lag 61/2016, 118 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1145/2001, 525/2011 och 61/2016, 128 a och 128 b § sådana de lyder i lag 282/2018 och 168 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1242/2016, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1 §

Tillämpningsområde

Vid luftfart inom finskt territorium ska denna lag iakttas, om inte något annat följer av Europeiska unionens förordningar eller av internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland, ska

1) denna lag iakttas även vid luftfart utanför finskt territorium med ett finskt luftfartyg eller med stöd av ett drifttillstånd som beviljats i Finland,

2) bestämmelserna i 4, 10, 13, 14 och 16 kap. samt i 153 och 154 § tillämpas på finländska leverantörer av flygtrafiktjänst även utanför finskt territorium,

3) bestämmelserna i 3, 4, 5 och 13 kap. samt i 170 § iakttas vid luftfart med utländska luftfartyg även utanför finskt territorium, om tillsynen över flygsäkerheten eller bedrivandet av flygverksamhet genom ett giltigt avtal i fråga om ett enskilt luftfartyg och dess besättning har överförts på Transport- och kommunikationsverket och om den operatör som råder över ett sådant luftfartyg med stöd av hyresavtal eller något annat sådant avtal har sin bonings- eller hemort eller sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Finland.

Trots vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska 59 § och 178 § 10 punkten tillämpas, om luftfartygets första ankomstställe är beläget inom finskt territorium.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *Chicagokonventionen* konventionen angående internationell civil luftfart (FördrS 11/1949),

2) *ECAC* Europeiska civila luftfartskonferensen,

3) *Eurocontrol* Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst enligt den internationella konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet (*Eurocontrol*) (FördrS 70/2000),

4) *EASA-förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91,

5) *slotförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 545/2009 om ändring av förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser,

6) *luftfartyg* en anordning som kan få bärkraft i atmosfären genom luftens reaktioner med undantag av luftens reaktioner mot mark- eller vattenytan,

7) *behörighet* ett särskilt villkor, en särskild begränsning eller en särskild rättighet som har fogats till ett certifikat eller ett behörighetsbevis,

8) *underhåll* alla former av översyn, reparation, inspektion, modifiering eller åtgärdande av fel på luftfartyg eller en komponent, eller en kombination av dessa, med undantag för tillsyn före flygning,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9) *drifttillstånd* en deklaration eller ett certifikat som avses i artikel 30.1 i EASA-förordningen och som visar att de som bedriver flygverksamhet har förmåga och möjligheter att på ett betryggande sätt fullgöra de skyldigheter som sammanhänger med deras rättigheter i fråga om sådan luftfartsverksamhet som avses i tillståndet,

10) *militära luftfartsmyndigheten* den myndighetsenhet för militär luftfart som finns i anslutning till flygstaben,

11) *militär luftfart* luftfart för militära ändamål eller luftfart med militära luftfartyg,

12) *militärt luftfartyg* luftfartyg som införts i det militära luftfartsregistret,

13) *samverkande flygplats* en flygplats med fasta flygtrafikledningstjänster där det, utöver civil luftfart, permanent finns försvarsmaktens trupper, ledningsorgan och anläggningar,

14) *militär trafikflygplats* en flygplats med fasta flygtrafikledningstjänster och som drivs endast för militär luftfart,

15) *militär flygplats* landområde som tillfälligt har anordnats för start eller landning endast för den militära luftfarten; den militära flygplatsen kan vara en flygplats, en reservlandningsplats eller ett stigområde som försvarsmakten tillfälligt har tagit i bruk,

16) *statlig luftfart* luftfart med statsluftfartyg,

17) *statsluftfartyg* luftfartyg som används för Tullens, polisens, Gränsbevakningsväsendets eller räddningsväsendets uppgifter; med statsluftfartyg avses även luftfartyg som används för andra än i denna punkt och i 11 punkten avsedda statliga uppdrag,

18) *medlemsstat* medlemsstater i Europeiska unionen,

19) *tredjeland* andra än medlemsstater i Europeiska unionen,

20) *flygplats* ett bestämt område på land eller vatten eller på en fast struktur på land eller på en fast eller flytande struktur på vatten, som är avsett att användas helt eller delvis för landning, start och manövrering av luftfartyg till lands och på vattnet,

21) *modellflygplananordning* som är avsedd att flygas utan förare och som används för hobby eller sport,

22) *obemannat luftfartyg* luftfartyg som är avsett att flygas utan förare,

23) *fjärrstyrt luftfartyg* obemannat luftfartyg som styrs från en fjärrstyrningsplats,

24) *cell för lufrumsplanering* en cell som avses i kommissionens förordning (EG) nr 2150/2005 om gemensamma regler för en flexibel användning av lufrummet (*FUA-förordningen*) och som ansvarar för det löpande arbetet med lufrumsplanering och för vilken en eller flera medlemsstater har ansvaret.

Till en flygplats hör

1) på vattenområden de kajplatser eller andra förtöjningsplatser med anslutning till manöverområdet,

2) räddningsvägar och de skyddsområden, hinderbegränsade ytor eller andra områden som krävs för driften, användningen och säkerhetsövervakningen av flygplatsen,

3) de byggnader, konstruktioner och anordningar som behövs för verksamheten på flygplatsen.

3 §

Behöriga myndigheter

Utöver vad som i denna lag föreskrivs om Transport- och kommunikationsverkets uppgifter, är Transport- och kommunikationsverket behörig nationell myndighet enligt följande av Europeiska unionens rättsakter:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) rådets direktiv 96/67/EG om tillträde till marknaden för marktkjänster på flygplatserna inom gemenskapen (*marktkjänstdirektivet*),

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008 om gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten och om upphävande av förordning (EG) nr 2320/2002 (*förordningen om skyddsregler*) och de förordningar som utfärdats med stöd av den,

3) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet (*ramförordningen*),

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 550/2004 om tillhandahållande av flygtrafiktjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet (*förordningen om tillhandahållande av tjänster*),

5) EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den,

6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 376/2014 om rapportering, analys och uppföljning av händelser inom civil luftfart, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 996/2010 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG, kommissionens förordningar (EG) nr 1321/2007 och (EG) nr 1330/2007 (*händelseförordningen*),

7) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 598/2014 om regler och förfaranden för att av bullerskäl införa driftsrestriktioner vid flygplatser i unionen inom en välavvägd strategi och om upphävande av direktiv 2002/30/EG (*förordningen om flygplatsbuller*).

Dessutom svarar Transport- och kommunikationsverket för de myndighetsuppgifter som avses i slotförordningen.

Transport- och kommunikationsverket är också den luftfartsmyndighet som avses i Finlands internationella luftfartsavtal och om vilken det föreskrivs i 173 §.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten, beviljas polismän tillstånd och godkännanden av chefen för den enhet som ansvarar för polisverksamheten. Gränsbevakningsmän beviljas motsvarande tillstånd och godkännanden av chefen för en förvaltningsenhet vid Gränsbevakningsväsendet och tullmän av chefen för Tullens bevakningsavdelning eller av en av chefen utsedd person.

4 §

Flygsäkerhetsprogram för Finland

Transport- och kommunikationsverket ska göra upp och fastställa ett nationellt flygsäkerhetsprogram med beaktande av de standarder som avses i Chicagokonventionen samt Europeiska unionens flygsäkerhetsprogram.

Luftfartens aktörer ska i sin verksamhet beakta det nationella flygsäkerhetsprogrammet och målen för det samt uppföljningen av dessa.

5 §

Meddelande av föreskrifter som gäller trafikregler för luftfart

Transport- och kommunikationsverket meddelar beträffande trafikreglerna för luftfart sådana närmare föreskrifter som krävs enligt de standarder som avses i Chicagokonventionen om hur tra-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

fikregler för luftfart som utfärdats inom Europeiska unionen ska tillämpas i Finland. Transport- och kommunikationsverket ska avtala med försvarsmakten om dessa föreskrifter till den del de hänför sig till verksamhetsförutsättningarna för militär luftfart.

Inom militär luftfart får avvikelser göras från de regler och föreskrifter som avses i 1 mom. när det gäller

- 1) luftfartyg som utför territoriella övervakningsuppdrag,
- 2) luftfartyg som utför uppgifter som föreskrivits för försvarsmakten, fränsett uppgifter som hänför sig till utbildning eller övning,
- 3) områden som avskilts enbart för militär användning.

Försvarsmakten ansvarar för säkerheten under det avvikande förfarandet. Försvarsmakten ska med Transport- och kommunikationsverket avtala om hur leverantören av flygtrafiklednings-tjänster ges anvisningar om dessa avvikande förfaranden.

När det gäller militär luftfart ska de föreskrifter som hänför sig till verksamheten enligt 2 mom. ges av försvarsmakten. I fråga om dessa har kommendören för flygvapnet den högsta beslutanderätten.

6 §

Militär luftfart

Utöver vad som föreskrivs i 5 § får försvarsmakten för ordnande av försvaret och skötseln av de uppgifter som föreskrivits för försvarsmakten meddela föreskrifter om den egna militära luftfartsverksamheten och internationell militär luftfart i Finland i enlighet med vad som föreskrivs nedan.

Den militära luftfartsmyndigheten kan för att trygga säkerheten inom den militära luftfarten meddela föreskrifter om nationell militär luftfart och internationell militär luftfart i Finland i enlighet med vad som föreskrivs nedan.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, jämställs den militära luftfartsmyndigheten med Transport- och kommunikationsverket när det gäller frågor som uteslutande gäller flygsäkerheten inom den militära luftfarten.

Kommendören för flygvapnet ansvarar för genomförandet av och säkerheten inom den militära luftfarten.

Närmare bestämmelser om den militära luftfartsmyndigheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Preciseringar och undantag som gäller militär luftfart

På militär luftfart tillämpas bestämmelserna i denna lag och i lagen om transportservice (320/2017) med följande preciseringar och undantag:

- 1) den militära luftfartsmyndigheten för de register som avses i 2 kap. när det gäller militär luftfart och beslutar om registrens utformning och innehåll; på de militära luftfartsregistren tillämpas inte det som i 26 och 28 § föreskrivs om utlämnande av uppgifter,
- 2) militära luftfartyg förses med nationalitetsbeteckning och dessutom med specialbeteckning,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) den militära luftfartsmyndigheten meddelar föreskrifter om krav på luftvärdighet och beviljande av luftvärdighetsbevis i fråga om militär luftfart; den militära luftfartsmyndigheten utfärdar typcertifikat för finska militära luftfartyg,

4) den militära luftfartsmyndigheten beslutar om kraven för den organisation som ansvarar för de militära luftfartygens luftvärdighet och flygtrafiktjänstsystemens konstruktions-, tillverknings- och underhållsorganisation samt beviljar inom militär luftfart tillstånd och godkännanden i anslutning till luftvärdighet och flygtrafiktjänstsystem,

5) den militära luftfartsmyndigheten ställer krav som gäller utbildningsorganisationen för underhållspersonal för militära luftfartyg och flygtrafiktjänstsystem,

6) den militära luftfartsmyndigheten ställer krav som gäller förfarandena för behörighet och tillstånd för personal som arbetar i uppgifter inom den militära luftfarten,

7) för att medicinsk lämplighet ska konstateras för personal i militär luftfart förutsätts det att sökanden uppfyller de medicinska, psykologiska och fysiologiska krav som följer av den militära luftfartens särskilda kravnivå; försvarsmakten meddelar närmare föreskrifter om medicinsk lämplighet,

8) försvarsmakten meddelar föreskrifter om förberedelse och genomförande av flygningar i anslutning till militär luftfart; den militära luftfartsmyndigheten meddelar föreskrifter om handlingar som ska medföras i militära luftfartyg,

9) för lufttransport krävs inget separat tillstånd inom den militära luftfarten,

10) bruksflygtillstånd krävs inte för bruksflyg med militära luftfartyg; den militära luftfartsmyndigheten beviljar tillstånd för bruksflyg med ett finskt eller utländskt civilt luftfartyg som sker på beställning av försvarsmakten samt ställer krav som gäller tillstånden,

11) för militär flygutbildning som försvarsmakten själv ger krävs inte flygutbildningstillstånd; föreskrifter om utbildningen meddelas av försvarsmakten; för **militär flygutbildning** som ges av någon annan än försvarsmakten krävs flygutbildningstillstånd som beviljas av den militära luftfartsmyndigheten; de krav som gäller tillstånden ställs av den militära luftfartsmyndigheten,

12) flyguppvisnings- och flygtävlingstillstånd för den militära luftfarten beviljas av försvarsmakten; flyguppvisningstillstånd eller flygtävlingstillstånd krävs inte för den militära luftfartens uppvisningar eller enskilda konstflygningsuppvisningar som försvarsmakten genomför med finska militära luftfartyg enligt militärorder; föreskrifter om tillstånden meddelas av försvarsmakten,

13) föreskrifter om användningen av militära flygplatser och konstruktioner som reserverats uteslutande för militär luftfart meddelas av försvarsmakten; den militära luftfartsmyndigheten uppställer säkerhetskrav som gäller byggande av militära flygplatser och flygverksamhet samt beviljar tillstånd och godkännanden för ibruktagande och användning av militära trafikflygplatser och militära flygplatser,

14) Transport- och kommunikationsverket ska avtala med försvarsmakten om samordning av kraven på luftfartsskydd för den civila luftfarten med kraven på verksamhetsförutsättningarna för militär luftfart på trafikflygplatser efter att ha hört flygplatsoperatören,

15) personal som deltar i militär flygtjänstgöring har en i 102 § 1 mom. avsedd tillträdesrätt på basis av sina arbetsuppgifter; försvarsmakten utfärdar behörighets- eller besättningskort som behövs för vistelse på trafikflygplatser och för passagekontroll; flygplatsoperatören ska bevilja personal som deltar i militär flygtjänstgöring körtillstånd och vid behov ge därtill hörande utbildning,

16) försvarsmakten meddelar föreskrifter om flygmetoder och flygtrafiktjänst vid militär luftfart; den militära luftfartsmyndigheten uppställer säkerhetskrav som gäller planering av flygpro-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

cedurer vid militär luftfart och flygtrafiktjänst samt beviljar tillstånd och godkännanden i anslutning till flygprocedurerna; i fråga om samordningen av civil och militär luftfart ska försvarsmakten höra Transport- och kommunikationsverket,

17) de bullerutsläpp och andra utsläpp som den militära luftfarten orsakar ska vara så små som möjligt med hänsyn till de militära luftfartygens användningsändamål och verksamhet,

18) på militär luftfart tillämpas inte det som i denna lag föreskrivs om försäkring,

19) situationer som avses i 118 och 125 § och som uteslutande gäller militär luftfart ska anmälas till försvarsmakten.

Närmare bestämmelser om sådan märkning av militära luftfartyg som avses i 1 mom. 2 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Statlig luftfart och undantag som gäller statsluftfartyg

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på statlig luftfart. Om det inte finns några hinder med tanke på flygsäkerheten, får det genom förordning av statsrådet för värnande om allmän ordning och säkerhet föreskrivas om undantag från 3 och 4 kap. när det gäller utförande av uppdrag som en myndighet förelagts att utföra med statsluftfartyg.

Statsluftfartyg som utför territoriella övervakningsuppdrag eller uppdrag inom ett område som är förbjudet för annan luftfart eller som tillfälligt avskilts för luftfart för statens behov får avvika från trafikreglerna för luftfart och från Transport- och kommunikationsverkets övriga luftfartsföreskrifter när uppdragets art förutsätter det, om det avvikande förfarandet är planerat och genomförs utan att flygsäkerheten äventyras. Transport- och kommunikationsverket ska avtala med Gränsbevakningsväsendet om de föreskrifter som hänför sig till verksamhetsförutsättningarna för statlig luftfart. Luftfartygets operatör ska komma överens med Transport- och kommunikationsverket om principerna för hur det avvikande förfarandet genomförs.

Ett statsluftfartyg kan utrustas med specialanordningar, i fråga om vilka den myndighet som använder luftfartyget ska svara för godkännande, användning och tillsyn. Transport- och kommunikationsverket kan för statsluftfartyg medge sådana enskilda smärre och tekniska undantag från bestämmelserna i denna lag som gäller specialutrustning som luftfartygets användningsändamål kräver.

9 §

Undantag i fråga om vissa andra luftfartyg och anordningar

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på sådana luftfartyg och anordningar som avses i denna paragraf. Om det inte finns några hinder med hänsyn till flygsäkerheten, får Transport- och kommunikationsverket medge smärre undantag från bestämmelserna i 2—7 kap. i fråga om

- 1) ultralätta luftfartyg,
- 2) luftfartyg av klar historisk betydelse,
- 3) luftfartyg som särskilt har konstruerats eller ombyggs för forskningsändamål, försöksändamål eller vetenskapliga ändamål,
- 4) amatörbyggda luftfartyg,
- 5) luftfartyg som ursprungligen konstruerats för militära ändamål.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Bestämmelserna i 2—4 och 7 kap. tillämpas inte på följande luftfartyg och anordningar:

- 1) tyngdpunktsstyrda ultralätta flygplan eller motordrivna fallskärmar,
- 2) glidare med en maximal tom massa på högst 80 kilogram för ensitsiga eller 100 kilogram för tvåsitsiga, inklusive sådana med fotstart,
- 3) övriga luftfartyg som har en maximal tom massa inklusive bränsle på högst 70 kilogram; med övriga luftfartyg avses dock inte obemannade luftfartyg.

Om det inte finns några hinder med hänsyn till flygsäkerheten, får Transport- och kommunikationsverket medge smärre undantag från bestämmelserna i 5 och 6 kap. i fråga om luftfartyg och anordningar som avses i 2 mom.

Obemannade luftfartyg får avvika från trafikreglerna för luftfart inom ett område som är förbjudet för annan luftfart eller som avskilts för flygning med obemannade luftfartyg, om det avvikande förfarandet är planerat och genomförs utan att flygsäkerheten äventyras.

Om konsekvenserna för säkerheten och miljön förutsätter det och om inte något annat följer av EASA-förordningen, får Transport- och kommunikationsverket i fråga om luftfartyg och anordningar enligt 2 mom. samt sportfallskärmar och flygskärmar liksom hobby- eller sportmodell-flygplan meddela föreskrifter av teknisk natur och driftsföreskrifter samt föreskrifter om de kunskaper och färdigheter samt den erfarenhet och ålder som förutsätts av förarna. När föreskrifterna bereds ska riksomfattande amatörorganisationer inom luftfartsbranschen höras.

10 §

Rätt till luftfart inom finskt territorium

Ett luftfartyg som används för luftfart inom finskt territorium ska ha finsk nationalitet eller nationalitet i en annan stat som tillträtt Chicagokonventionen eller ett särskilt tillstånd av Transport- och kommunikationsverket, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland. Detta krav gäller dock inte luftfartyg som avses i 9 § 2 mom. Bestämmelser om användning av en främmande stats militära luftfartyg och statsluftfartyg inom finskt territorium finns i territorialövervakningslagen (755/2000).

Transport- och kommunikationsverket får bevilja ett tillstånd enligt 1 mom., om det är fråga om

- 1) tillfällig trafik med ett luftfartyg från en stat som inte har tillträtt Chicagokonventionen,
- 2) överförings-, test-, demonstrations-, uppvisnings- eller tävlingsflygningar med ett oregistrerat luftfartyg,
- 3) en eller flera flygningar med en oregistrerad och obemannad fri luftballong,
- 4) sådan användning av luftfartyg som är jämförbar med användning enligt 1—3 punkten.

11 §

Områden där luftfart är inskränkt och farliga områden

Genom förordning av statsrådet får luftfart begränsas eller förbjudas ovanför objekt och områden som är viktiga för statens ledning, försvaret, gränskontrollen, räddningsuppgifter eller beredskapen eller ovanför områden som är av riksintresse för att skydda miljön. Transport- och kommunikationsverket får av särskilda skäl bevilja tillstånd för luftfart inom förbjudna områden efter att ha hört företrädare för dem som ska skyddas genom inrättandet av områdena. Närmare be-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

stämmelser om hörande utfärdas genom förordning av statsrådet. Om ett förbjudet område har inrättats för att skydda en anläggning, är dock sådan luftfart tillåten som har direkt samband med service av eller annan verksamhet vid och nyttjande av anläggningen. Inom restriktionsområden är luftfart tillåten endast med tillstånd av försvarsmakten eller enligt särskilda villkor som ställs av försvarsmakten.

Genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter eller beslut kan sådana områden där verksamhet som äventyrar luftfartygens flygsäkerhet utövas under särskilda tidpunkter betecknas som farliga områden. Områdeskontrollen ska underrättas om när utövandet av sådan verksamhet som äventyrar luftfartygens flygsäkerhet inleds och avslutas inom farliga områden. Cellen för luftrumsplanering enligt FUA-förordningen får dessutom av särskilda skäl bestämma och beteckna områden som tillfälliga farliga områden för en tid av högst två veckor, förutsatt att anvisningar om betecknandet finns i den handbok som styr luftrumsplaneringen och som nämns i 107 § 2 mom.

Av skäl som är nödvändiga för flygsäkerheten, försvaret, territorialövervakningen, polisverksamheten, räddningsuppgifter, säkerhetsutredningar eller upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt gränssäkerheten får Transport- och kommunikationsverket begränsa eller förbjuda luftfarten inom ett visst område för en tid av högst två veckor. I 167 § föreskrivs om rätt att ingripa i ett luftfartygs färd i de fall som kräver omedelbart ingripande.

Cellen för luftrumsplanering ska på det sätt som den anser vara ändamålsenligt begränsa eller förbjuda luftfarten inom ett visst område

1) på framställning av en räddningsmyndighet, en polismyndighet, en militärmyndighet, Gränsbevakningsväsendet eller Tullen, flyg- eller sjöräddningscentralen, strålsäkerhetscentralen eller en luftfartsmyndighet för en tid av högst tre dygn, om det är nödvändigt för flygsäkerheten, försvaret, polisverksamheten, räddningsuppgifter, säkerhetsutredningar eller upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller gränssäkerheten,

2) på eget initiativ för en tid av högst ett dygn, om det för detta finns ett exceptionellt och särskilt vägande skäl som gäller flygsäkerheten eller försvaret.

Cellen för luftrumsplanering ska utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om förbudet eller begränsningen.

16 §

Luftfartygs registreringsbeteckning och registreringsbevis

För att få finsk nationalitet ska ett luftfartyg införas i trafik- och transportregistret eller det militära luftfartsregistret i Finland, om inte något annat föreskrivs nedan i denna lag. Transport- och kommunikationsverket ska ge luftfartyget en registreringsbeteckning och som intyg över registreringen av ett luftfartyg utfärda ett registreringsbevis och ett interimistiskt registreringsbevis över en interimistisk registrering av ett luftfartyg.

Ett luftfartyg ska märkas med nationalitets- och registreringsbeteckningar. Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter av teknisk natur om nationalitets- och registreringsbeteckningarna och märkningen av dem.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

17 §

Registreringsrätt

Ett luftfartyg får införas i trafik- och transportregistret i Finland om dess ägare, innehavare eller operatör är bosatt eller, om det är fråga om en juridisk person, har sin hemort i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Om luftfartygets ägare, innehavare eller operatör är bosatt eller, om det är fråga om en juridisk person, har sin hemort i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, är en ytterligare förutsättning för registrering att luftfartygets huvudsakliga avgångsplats är i Finland. En sådan ägare, innehavare eller operatör ska ha ett behörigt ombud i Finland.

Transport- och kommunikationsverket kan dock av särskilda skäl registrera ett luftfartyg i Finland, om luftfartyget har tillräcklig operativ anknytning till Finland och luftfartygets ägare, innehavare eller operatör har ett behörigt ombud i Finland.

Ett luftfartyg som har införts i luftfartygsregistret i en annan stat får inte registreras i Finland.

18 §

Ansökan om registrering

Luftfartygets ägare ska ansöka om registrering hos Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska uppges de uppgifter som nämns i 13 § 1 och 2 mom. samt i 14 § 1 och 2 mom., och ansökan ska åtföljas av utredning om förvärvet eller om grunden för besittnings- eller nyttjanderätten till luftfartyget och om att rätt enligt 17 § att registerföra luftfartyget i Finland föreligger.

19 §

Interimistisk registrering

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan och av särskilda skäl registrera ett luftfartyg interimistiskt för överförings- och testflygningar och för utbildning av besättningen.

Också luftfartyg som är under byggnad får införas i trafik- och transportregistret interimistiskt, om byggarbetet har kommit så långt att luftfartyget kan identifieras.

20 §

Förändringar i registeruppgifterna

Luftfartygets ägare ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om förändringar, och anmälan ska åtföljas av tillräcklig utredning för att identifiera och verifiera de förändrade uppgifterna, om

1) de uppgifter enligt V avd. 2 kap i lagen om transportservice som ska införas i registret förändras,

2) det sker en förändring i de förutsättningar för registrering som gäller bonings- eller hemort enligt 17 § 1 eller 2 mom. eller avgångsplats enligt 17 § 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Har ett luftfartyg för längre tid än 30 dagar överlåtits till någon annan för att användas av denne för egen räkning, ska överlåtaren anmäla detta till Transport- och kommunikationsverket. Anmälan enligt detta moment ska åtföljas av en avtalshandling eller anmälan som undertecknats av parterna eller en kopia av en sådan.

Ett luftfartygs ägare, innehavare eller operatör kan, när ägande-, besittnings- eller nyttjanderätten har upphört, anmäla detta för införande i registret. Anmälan ska åtföljas av utredning om att rätten har upphört och uppgift om den nya ägaren, innehavaren eller operatören.

Anmälan om ändringar som avses i 1 och 2 mom. ska göras till Transport- och kommunikationsverket inom 14 dagar. Om anmälan inte har gjorts, kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användningen av luftfartyget.

22 §

Avförande av luftfartyg ur trafik- och transportregistret

Ett luftfartyg ska avföras ur trafik- och transportregistret

- 1) på ansökan av ägaren,
- 2) om Transport- och kommunikationsverket efter att ha gett ägaren tillfälle att bli hörd konstaterar att den förutsättning som gäller bonings- eller hemort enligt 17 § 1 mom. eller avgångsplat enligt 17 § 2 mom. inte längre uppfylls, eller om det inte längre finns särskilda skäl enligt 17 § 3 mom. att låta luftfartyget kvarstå i registret.

Transport- och kommunikationsverket kan avföra ett luftfartyg ur trafik- och transportregistret när luftfartyget har förstörts, skrotats eller försvunnit, om inte ägaren inom en av Transport- och kommunikationsverket utsatt tid på minst sex månader har lagt fram hinder mot att luftfartyget avförs ur registret.

Är ett luftfartyg inregistrerat eller har det gjorts en anteckning om att det är utmätt eller föremål för någon säkringsåtgärd, förutsätts för avförande ur registret dessutom ett skriftligt samtycke av inregistreringshavaren eller den som ansökt om utmätningen eller säkringsåtgärden. Har en flygplatsoperatör hindrat ett luftfartyg från att starta i enlighet med 165 § 2 mom. och anmält detta till Transport- och kommunikationsverket, förutsätts ett skriftligt samtycke av flygplatsoperatören för avförande ur registret.

33 §

Luftvärdighet

Ett luftfartyg ska vara luftvärdigt när det används för luftfart. Ett luftfartyg betraktas som luftvärdigt om det har konstruerats, tillverkats, utrustats och underhållits så att det på ett betryggande sätt kan användas för luftfart samt i fråga om sina egenskaper även i övrigt är sådant.

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Transport- och kommunikationsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt med beaktande av principerna enligt EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om konstruktion, tillverkning, utrustning och underhåll av samt egenskaper hos luftfartyg och deras anordningar och komponenter och om innehållet i och övriga arrangemang i anslutning till de inspektioner och prov som krävs för godkännande.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

För att avhjälpa säkerhetsproblem som uppdagats i samband med användningen av luftfartyg eller deras anordningar och komponenter meddelar Transport- och kommunikationsverket dessutom vid behov sådana luftvärdighetsdirektiv av teknisk natur och driftsföreskrifter som förutsätts för flygsäkerheten.

34 §

Upprätthållande av luftvärdighet

Ägaren, innehavaren eller operatören av ett luftfartyg som används för luftfart ska se till att luftfartyget är luftvärdigt. För att uppfylla detta krav ska ägaren, innehavaren eller operatören se till att

- 1) alla fel och skador som påverkar säker användning repareras,
- 2) luftfartyget underhålls i enlighet med dess godkända underhållsprogram,
- 3) luftvärdighetsdirektiv och övriga föreskrifter som påverkar fortsatt luftvärdighet iakttas,
- 4) de föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med anledning av säkerhetsproblem iakttas,
- 5) reparationer och ändringar som gäller luftfartyget, anordningarna och komponenterna görs så att luftfartyget, anordningarna och komponenterna uppfyller de krav som anges i eller uppställs med stöd av 33 §,
- 6) det efter underhållet görs en testflygning med luftfartyget, om det inte går att försäkra sig om luftfartygets luftvärdighet på något annat sätt.

Det är förbjudet att flyga med ett luftfartyg, om

- 1) det inte är luftvärdigt,
- 2) nödutrustning och annan utrustning som behövs för att använda luftfartyget inte har installerats korrekt eller inte är i användbart skick, eller
- 3) det granskningsbevis avseende luftvärdighet som avses i 37 eller 38 § inte är giltigt.

Luftfartygets ägare, innehavare eller operatör kan genom avtal överföra de uppgifter som avses i 1 mom. eller en del av dem på en i 35 § avsedd organisation som svarar för luftvärdighet. När det är fråga om ett luftfartyg med en startmassa på minst 2 730 kilogram och som inte är av enkel konstruktion, ska en i 35 § avsedd organisation som svarar för luftvärdighet sköta de uppgifter som avses i 1 mom. eller så ska ett annat motsvarande arrangemang som godkänns av Transport- och kommunikationsverket göras om förvaltningen av uppgifterna.

Luftfartygets underhållsprogram och ändringar i det ska godkännas av Transport- och kommunikationsverket eller den organisation som svarar för luftvärdigheten. Underhållsprogrammet för ett luftfartyg av enkel konstruktion och med en högsta tillåten startmassa på mindre än 2 730 kilogram ska godkännas av luftfartygets ägare, innehavare eller operatör, som svarar för luftfartygets luftvärdighet.

35 §

Organisationer som svarar för luftvärdighet

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan godkänna en fysisk eller juridisk person som en organisation som svarar för luftvärdighet, om personen i fråga har den yrkeskunniga personal som krävs för upprätthållande och övervakning av luftfartygs luftvärdighet, behövliga ar-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

betsredskap och arbetslokaler, arbetsmetoder, ett kvalitetssystem och anvisningar. Godkännandet beviljas för viss tid eller tills vidare med hänsyn till praxis för motsvarande godkännanden i de andra medlemsstaterna. Transport- och kommunikationsverket ska övervaka verksamheten vid de organisationer som svarar för luftvärdighet.

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Transport- och kommunikationsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och utifrån EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om yrkesskickligheten för personalen vid organisationer som svarar för luftvärdighet samt om behövliga arbetsredskap, arbetslokaler, arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över organisationer som svarar för luftvärdighet finns i 14 kap.

36 §

Uppgifter om luftvärdighet

Ägaren, innehavaren eller operatören ska se till att uppgifter om underhållet av luftfartyget och dess anordningar och komponenter registreras och förvaras i den tekniska bokföringen över luftfartyget så att det när som helst går att försäkra sig om luftfartygets luftvärdighet. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om den tekniska bokföringen över luftfartyg.

Ägaren, innehavaren, operatören eller den som fått i uppdrag att ha hand om luftfartygets underhåll och dess luftvärdighetsförvaltning ska utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om omständigheter som kan ha väsentlig betydelse för luftfartygets luftvärdighet.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att av luftfartygets ägare, innehavare, operatör och den som fått i uppdrag att ha hand om luftfartygets underhåll eller dess luftvärdighetsförvaltning få alla uppgifter som behövs för tillsynen över luftvärdigheten.

37 §

Luftvärdighetsbevis och granskningsbevis avseende luftvärdighet

Transport- och kommunikationsverket beviljar luftvärdighetsbevis för luftfartyg som har konstaterats uppfylla luftvärdighetskraven enligt 33 §.

Luftvärdighetsbeviset åtföljs av ett granskningsbevis avseende luftvärdighet. Granskningsbeviset beviljas för viss tid.

Luftvärdighetsbeviset och granskningsbeviset avseende luftvärdighet kan förenas med sådana villkor som behövs för trygg användning av luftfartyget och som gäller särskilda användningsförhållanden.

Transport- och kommunikationsverket godkänner ett utländskt luftvärdighetsbevis eller granskningsbevis avseende luftvärdighet, om luftfartyget uppfyller de krav som gäller för att ett finländskt bevis ska beviljas.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

38 §

Flygtillstånd

Trots bestämmelserna i 33 och 34 § kan Transport- och kommunikationsverket för viss tid bevilja tillstånd till att ett luftfartyg används för luftfart för prövning av luftfartygets egenskaper, även om fartygets luftvärdighet inte är fullt klarlagd. Transport- och kommunikationsverket kan bevilja ett motsvarande tillstånd för överföringsflygningar eller även i övrigt av andra motsvarande särskilda skäl, även om luftfartyget inte helt uppfyller kraven på luftvärdighet.

Transport- och kommunikationsverket kan i stället för ett luftvärdighetsbevis bevilja ett flygtillstånd för ett luftfartyg som inte har påvisats uppfylla kraven enligt 33 §, men som anses uppfylla kraven på flygsäkerhet med hänsyn till det planerade användningsändamålet. Tillståndet ska åtföljas av ett granskningsbevis avseende luftvärdighet som beviljats för viss tid.

Flygtillståndet och granskningsbeviset avseende luftvärdighet kan förenas med sådana villkor som behövs för säker användning av luftfartyget.

Transport- och kommunikationsverket kan godkänna luftfart med ett luftfartyg som har ett utländskt tillstånd, om förutsättningarna i 1 och 2 mom. uppfylls.

39 §

Tillsyn över luftvärdighet

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över att luftfartyg samt deras anordningar och komponenter uppfyller kraven på luftvärdighet enligt 33 §. Transport- och kommunikationsverket har rätt att inspektera och besiktiga ett luftfartyg och förordna att testflygningar ska flygas med det. Luftfartygets ägare, innehavare och operatör svarar för ordnandet av testflygningar och för kostnaderna för dem.

Vid tillsynen över luftvärdighet kan Transport- och kommunikationsverket som hjälp anlita en i 35 § avsedd organisation som svarar för luftvärdighet eller andra inhemska eller utländska sakkunniga.

För fastställande av och tillsyn över luftvärdighet meddelar Transport- och kommunikationsverket vid behov närmare föreskrifter av teknisk natur och föreskrifter om förfaranden i fråga om

- 1) de besiktningar som utförs av verket,
- 2) innehållet i och arrangemangen för de luftvärdighetsgranskningar som organisationer som svarar för luftvärdighet utför när de biträder Transport- och kommunikationsverket,
- 3) innehållet i och arrangemangen för inspektioner för fortsatt brukstid för ett luftfartyg och andra särskilda inspektioner samt om den som utför inspektionerna.

40 §

Beviljande och förnyande av granskningsbevis avseende luftvärdighet

På grundval av en luftvärdighetsgranskning som utförts av en organisation som svarar för luftvärdighet och på grundval av organisationens rekommendation beviljar eller förnyar Transport- och kommunikationsverket ett granskningsbevis avseende luftvärdighet, om luftfartyget vid granskningstidpunkten uppfyller kraven för beviljande av ett luftvärdighetsbevis eller flygtill-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

stånd. Transport- och kommunikationsverket kan också bestämma att en organisation som svarar för luftvärdighet och som biträder Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 39 § 2 mom. beviljar eller förnyar ett granskningsbevis avseende luftvärdighet på de villkor som Transport- och kommunikationsverket anger särskilt.

Kan inte ett granskningsbevis avseende luftvärdighet eller en rekommendation skäligen fås av den organisation som svarar för luftvärdighet, kan Transport- och kommunikationsverket på grundval av sin besiktning bevilja ett luftvärdighetsbevis eller ett i 38 § 2 mom. avsett flygtillstånd, om luftfartyget vid besiktningstidpunkten uppfyller kraven för beviljande av ett luftvärdighetsbevis eller flygtillstånd.

41 §

Återkallande av luftvärdighetsbevis, granskningsbevis avseende luftvärdighet och flygtillstånd

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett luftvärdighetsbevis, ett granskningsbevis avseende luftvärdighet eller ett flygtillstånd eller förbjuda att ett luftfartyg används för luftfart, om verket vid tillsynen konstaterar eller har grundad anledning att misstänka att luftfartyget inte är luftvärdigt eller att det inte längre uppfyller kraven på flygsäkerhet och om det inte inom en skälig tid som Transport- och kommunikationsverket bestämmer görs eller visas vara luftvärdigt eller uppfyller eller visas uppfylla kraven på flygsäkerhet.

Om villkor som behövs för flygsäkerheten har ställts för beviljande, förnyande eller godkännande av flygtillstånd eller granskningsbevis avseende luftvärdighet och om dessa villkor inte har följts, kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användningen av luftfartyget för luftfart till dess att villkoren har uppfyllts.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska tillämpas på återkallande av sådant godkännande av ett utländskt luftfartyg som avses i 37 § 4 mom.

42 §

Konstruktion, tillverkning och underhåll

För konstruktion, tillverkning och underhåll av luftfartyg och dess anordningar och komponenter krävs godkännande av Transport- och kommunikationsverket. Ett godkännande ska beviljas sådana konstruktörer, tillverkare eller underhållare som har den yrkeskunniga personal som krävs för uppgifterna, behövliga arbetsredskap samt arbetslokaler, arbetsmetoder, ett kvalitetssystem och anvisningar. Beroende på arbetets omfattning och svårighetsgrad kan Transport- och kommunikationsverkets godkännande vara

- 1) ett godkännande av en konstruktions-, tillverknings- eller underhållsorganisation,
- 2) ett flygmekanikercertifikat, eller
- 3) ett godkännande för en person för en viss uppgift som kräver särskild yrkeskunskap.

För en konstruktör krävs det inte godkännande, om det är fråga om

- 1) konstruktion som gäller en mindre modifiering eller reparation,
- 2) konstruktion av ett luftfartyg för vilket det inte ansöks om luftvärdighetsbevis eller konstruktion av anordningar eller komponenter till ett sådant luftfartyg, eller

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) konstruktion som gäller en modifiering eller reparation i ett luftfartyg för vilket det inte ansöks om luftvärdighetsbevis eller för vilket det har utfärdats ett flygtillstånd i stället för ett luftvärdighetsbevis.

För en tillverkare krävs det inte godkännande, om det är fråga om ett luftfartyg där minst 51 procent är byggt av en amatör eller en amatörförening utan vinstsyfte, för vederbörandes egna syften och utan något kommersiellt syfte.

För en underhållare krävs inte godkännande av Transport- och kommunikationsverket, om underhållaren har motsvarande godkännande i en annan medlemsstat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett godkännande som beviljats i luftfartygets konstruktionsstat. Transport- och kommunikationsverket kan besluta att det inte krävs godkännande för den som utför underhåll, om det är fråga om

1) begränsat underhåll av ett privat luftfartyg av enkel konstruktion med en högsta tillåten startmassa på mindre än 2 730 kilogram,

2) begränsat underhåll av ett segelflygplan eller en varmluftsballong,

3) underhåll av ett luftfartyg för vilket det har utfärdats ett flygtillstånd i stället för ett luftvärdighetsbevis,

4) ett arbete som utförs under uppsikt av den som godkänts att utföra underhåll.

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Transport- och kommunikationsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt med beaktande av principerna enligt EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om konstruktörerna, tillverkarna och dem som utför underhåll i fråga om

1) personalens utbildning, erfarenhet och yrkesskicklighet,

2) prov och intyg som krävs för att fastställa yrkesskickligheten,

3) arbetsredskap och arbetslokaler,

4) arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.

För underlag för luftfartyg och för underlag för modifiering och reparation av luftfartyg krävs godkännande av Transport- och kommunikationsverket, om inte Transport- och kommunikationsverket beslutar något annat. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om underlagen med beaktande av motsvarande krav i Europeiska unionens lagstiftning, och kan befria underlag från kravet på godkännande, om godkännandet inte är behövligt för flygsäkerheten.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över godkännanden som beviljats för konstruktion, tillverkning och underhåll finns i 14 kap.

43 §

Utbildningsorganisationer för underhållspersonal

Utbildningsorganisationer för underhållspersonal kan ansöka om godkännande hos Transport- och kommunikationsverket. Ett godkännande ska beviljas en utbildningsorganisation om den har den yrkeskunniga personal som krävs för uppgifterna, behövliga utbildningslokaler och utbildningshjälpmedel, ett utbildningsprogram och ett kvalitetssystem. Transport- och kommunikationsverket övervakar organisationernas verksamhet.

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Transport- och kommunikationsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt

Betänkande KoUB 21/2018 rd

utifrån EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om utbildningsorganisationerna för underhållspersonal i fråga om

- 1) personalens utbildning, erfarenhet och yrkesskicklighet,
- 2) arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över utbildningsorganisationer för underhållspersonal finns i 14 kap.

44 §

Utsläpp

Ett motordrivet luftfartyg ska vara konstruerat, tillverkat, utrustat och underhållet så att luftfartygets buller och annat utsläpp inte medför skada för miljön eller avsevärd miljöstörning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov utifrån de standarder som avses i Chicagokonventionen närmare föreskrifter av teknisk natur om buller och övriga utsläpp.

Bestämmelser om driftsrestriktioner av bullerskäl vid flygplatser finns i 12 kap.

46 §

Tillståndsgivare

Transport- och kommunikationsverket beviljar tillstånd, om inte något annat följer av 163 §. Medicinska intyg kan dock beviljas av en flygläkare, ett flygmedicinskt centrum eller Transport- och kommunikationsverket. Ett tillstånd ska beviljas om sökanden uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillståndet. Ett tillstånd beviljas för viss tid om inte något annat föreskrivs nedan.

47 §

Förutsättningar för att tillstånd ska beviljas och tillståndsslag

För att följande tillstånd ska beviljas förutsätts det att sökanden i fråga om ålder, hälsa, kunskaper, färdigheter, utbildning och erfarenhet uppfyller behörighetskraven för det aktuella tillståndsslaget:

- 1) certifikat för underhållspersonal,
- 2) certifikat jämte behörigheter för flygtrafiktjänstpersonal,
- 3) medicinskt intyg,
- 4) certifikat för flygläkare,
- 5) kabinbesättningsintyg och medicinsk rapport för kabinbesättning,
- 6) godkännande för teckengivare.

För att säkerställa flygsäkerheten meddelar Transport- och kommunikationsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt utifrån EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den eller utifrån Eurocontrols normer, närmare föreskrifter om behörighetskrav för tillstånd, ansökan om tillstånd och tillståndens giltighetstider.

Ett tillstånd ska dock inte beviljas om sökanden inte är lämplig att inneha tillståndet. En sökande ska anses olämplig att inneha ett tillstånd, om sökanden

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) trots en anmärkning eller varning fortsätter att bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart,

2) genom att i väsentlig grad eller upprepade gånger bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart visar bristande vilja eller förmåga att följa dessa,

3) genom sin tidigare verksamhet har visat sådan allmän likgiltighet gentemot bestämmelserna eller föreskrifterna att det finns anledning att misstänka att sökanden inte förmår eller vill följa de bestämmelser och föreskrifter som är av väsentlig betydelse för säkerheten inom luftfarten.

I tillståndet anges vilka uppgifter innehavaren har rätt att utföra. Tillståndet kan förenas med villkor som behövs för upprätthållande av flygsäkerheten.

Med avvikelse från vad som i språklagen (423/2003) föreskrivs om språk som används hos myndigheter kan Transport- och kommunikationsverket ordna prov på engelska i de kunskaper och färdigheter som krävs för att tillstånd ska beviljas.

48 §

Förutsättningar för beviljande av ett medicinskt intyg

För att ett medicinskt intyg ska beviljas förutsätts det att sökanden uppfyller de medicinska krav som Transport- och kommunikationsverket ställt och som motsvarar de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen eller Eurocontrols normer och rekommendationer eller bestämmelserna i EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den.

Ett medicinskt intyg beviljas för viss tid enligt de standarder, normer och rekommendationer som avses i 1 mom., om det inte finns särskilda skäl att avvika från detta. För att ett medicinskt intyg ska beviljas och förnyas krävs det att personen godkänts vid en undersökning av en flygläkare.

Godkända flygläkare eller företagsläkare ska lämna utlåtanden om bedömningen av medicinsk lämplighet samt kopior av det medicinska intyget eller av den medicinska rapporten för kabinbesättning till Transport- och kommunikationsverket. På begäran ska också flygmedicinsk dokumentation, flygmedicinska bedömningar och andra uppgifter som behövs lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

49 §

Skyldighet att anmäla omständigheter som inverkar på behörigheten och fastställande av behörighet

De som ansöker om tillstånd ska till en auktoriserad flygläkare, en företagsläkare eller Transport- och kommunikationsverket anmäla sådana omständigheter som de fått kännedom om och som inverkar på deras behörighet. De som innehar tillstånd ska till Transport- och kommunikationsverket anmäla sådana omständigheter som de fått kännedom om och som inverkar på deras behörighet. Om de omständigheter som inverkar på tillståndshavarens behörighet påverkar tillståndshavarens förutsättningar att sköta uppgifter enligt detta kapitel, ska tillståndshavaren anmäla förändringarna i behörigheten till sin arbetsgivare.

Om det finns anledning att misstänka att sökanden eller tillståndshavaren inte uppfyller förutsättningarna för att ett medicinskt intyg ska beviljas, kan Transport- och kommunikationsverket

Betänkande KoUB 21/2018 rd

bestämma att denne ska genomgå läkarkontroller och andra undersökningar för att klarlägga hälsotillståndet.

Om det finns anledning att misstänka att sökanden eller tillståndshavaren inte uppfyller de krav på kunskaper och färdigheter som förutsätts för att ett tillstånd ska beviljas, kan Transport- och kommunikationsverket bestämma att denne ska genomgå teoriprov, kontrollflygningar och andra kontroller.

Den som ansöker om eller innehar ett tillstånd svarar för avgifter och andra kostnader för de kontroller, undersökningar och prov som avses i 2 och 3 mom.

50 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt att få upplysningar

För bedömning av förutsättningarna för att bevilja, förnya och återkalla ett tillstånd har Transport- och kommunikationsverket trots sekretessbestämmelserna rätt att ur straffregistret, bötesregistret och justitieförvaltningens informationssystem med uppgifter om brottmål som är föremål för åtalsprövning samt av förundersökningsmyndigheterna få sådana uppgifter om sökanden eller tillståndshavaren som gäller äventyrande av trafiksäkerheten vid luftfart, grovt äventyrande av trafiksäkerheten vid framförande av ett motordrivet fordon, förande eller styrande av luftfartyg eller annat forskaffningsmedel på det sätt som avses i 23 kap. i strafflagen och användning av alkohol eller annat berusningsmedel i sådana uppgifter inom markorganisationen som påverkar flygsäkerheten samt upplysningar om pågående förundersökning, åtalsprövning eller rättegång avseende sådana gärningar liksom om straff som dömts ut för nämnda gärningar och andra påföljder för dem.

Den läkare som undersökt den som ansöker om eller innehar ett tillstånd, den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) som har behandlat eller behandlar den som ansöker om eller innehar ett tillstånd och den sammanslutning och inrättning för sjuk- eller hälsovård där den som ansöker om eller innehar ett tillstånd har vårdats eller vårdas ska trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna Transport- och kommunikationsverket upplysningar om omständigheter som eventuellt inverkar på erhållandet av eller giltigheten för ett tillstånd.

En läkare, en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och en sammanslutning och inrättning för sjuk- eller hälsovård som avses i 2 mom. får trots sekretessbestämmelserna även utan en begäran underrätta Transport- och kommunikationsverket om sina misstankar om att den som ansöker om eller innehar ett tillstånd inte uppfyller de hälsomässiga förutsättningarna för tillståndet. Innan en anmälan görs ska den som ansöker om eller innehar ett tillstånd informeras om rätten att göra anmälan och om hälsotillståndets inverkan på funktionsförmågan hos dem som deltar i luftfartsverksamhet.

Av en anmälan enligt 3 mom. får framgå endast

1) att den som anmälan gäller eventuellt inte uppfyller de hälsokrav som uppställs i fråga om tillståndet, och

2) vilka ytterligare åtgärder läkaren föreslår för en närmare klarläggning av hälsotillståndet eller dess konsekvenser för funktionsförmågan.

Uppgifterna kan översändas via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

51 §

Utländska certifikat

Transport- och kommunikationsverket erkänner persontillstånd som beviljats utomlands och som krävs för en viss uppgift i enlighet med de internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Utländska certifikat kan godkännas om de villkor som anges i detta kapitel uppfylls.

Av de skäl som anges i 143 eller 144 § kan Transport- och kommunikationsverket bestämma att ett utländskt tillstånd som har godkänts i Finland inte berättigar till sådan verksamhet som avses i tillståndet inom finskt territorium, ombord på finska luftfartyg eller vid luftfart med stöd av ett drifttillstånd som har beviljats i Finland.

53 §

Certifikat, behörigheter och godkännanden samt medicinska intyg för flygbesättningen och piloter för fjärrstyrda luftfartyg

Medlemmarna av luftfartygets flygbesättning och de som styr fjärrstyrda luftfartyg ska ha

1) av Transport- och kommunikationsverket eller den i 163 § avsedda organisationen för sportflygverksamhet beviljade eller godkända certifikat, behörigheter eller godkännanden som uppgiften kräver samt ett medicinskt intyg, eller

2) i en främmande stat utfärdade certifikat, behörigheter och godkännanden som uppgiften kräver och medicinska intyg, vilka i Finland, i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland, erkänns motsvara de som avses i 1 punkten.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på förare av luftfartyg och anordningar som avses i 9 § 2 mom.

Med avvikelse från 1 mom. 1 punkten behöver inte andra medlemmar av luftfartygets flygbesättning än luftfartygets befälhavare ha de certifikat, behörigheter eller godkännanden som uppgiften kräver när det gäller skolflygningar eller kontrollflygningar som hänför sig till erhållande av sådana certifikat, behörigheter eller godkännanden.

55 §

Luftfartygs och fjärrstyrningsplatsers besättning

Ett luftfartyg och dess fjärrstyrningsplats ska vara tryggt bemannade när luftfartyget används för luftfart. Ägaren, innehavaren eller operatören svarar för att fartyget är bemannat på ett betryggande sätt.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. och i 4 kap. meddelar Transport- och kommunikationsverket sådana närmare föreskrifter som förutsätts för flygsäkerheten och som baserar sig på de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och på EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, kompletterade med undantag och tillägg av geografiska, klimatologiska och trafikmässiga skäl eller för att samordna internationell praxis med förhållandena i Finland, i fråga om följande:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) luftfartygets befälhavare, flygbesättning och annan besättning samt fjärrstyrningsplatsens besättning som förutsätts för flyguppsdraget,
- 2) certifikat, behörigheter, behörighetsbevis, rättigheter, godkännanden och medicinska intyg som krävs av flygbesättningen och av dem som styr fjärrstyrda luftfartyg,
- 3) utbildning och erfarenhet som krävs av besättningen,
- 4) maximala arbets- och flygtider samt minimivilotider.

57 §

Förberedelse och genomförande av flygningar

Innan en flygning börjar ska luftfartygets eller anordningens befälhavare försäkra sig om att luftfartyget är luftvärdigt eller att anordningen är luftvärdig och att flygningen även i övrigt har förberetts enligt gällande bestämmelser och föreskrifter.

Befälhavaren ska se till att flygningen genomförs på ett betryggande sätt och att bestämmelserna, föreskrifterna, villkoren enligt drifttillståndet, bruksflygtillståndet eller flygutbildningstillståndet och den av luftfartsmyndigheten godkända flyghandboken iakttas under flygningen.

Medlemmarna av besättningen, inklusive besättning vid fjärrstyrningsplatsen för fjärrstyrda luftfartyg och spanare, ska utföra de uppgifter som ålagts besättningen i flyghandboken och i drifttillståndet, bruksflygtillståndet eller flygutbildningstillståndet, om inte luftfartygets befälhavare bestämmer något annat om uppgiftsfördelningen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana närmare föreskrifter som säkerheten kräver och som baserar sig på de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen, på ECAC:s och Eurocontrols normer samt på bestämmelserna i EASA-förordningen och i de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den, kompletterade med undantag och tillägg av geografiska, klimatologiska och trafikmässiga skäl eller för att samordna internationell praxis med förhållandena i Finland, i fråga om följande:

- 1) planering av och förberedelser inför en flygning,
- 2) genomförande av en flygning och verksamhet under flygningen,
- 3) specialutrustning som krävs för den aktuella flygningen,
- 4) omedelbara åtgärder efter flygningen,
- 5) fallskärmshoppning,
- 6) avancerad flygning,
- 7) flygbogsering,
- 8) spridning av ämnen eller fällning av föremål, och
- 9) säker användning av luftfartyg som kan framföras på vatten.

61 §

Luftfartygs handlingar

I ett finskt luftfartyg ska följande handlingar finnas när det används för luftfart:

- 1) ett giltigt registreringsbevis,
- 2) ett giltigt luftvärdighetsbevis eller flygtillstånd som utfärdats med stöd av 38 §,
- 3) en utredning över luftfartygets obligatoriska försäkringsskydd,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4) de av luftfartygets typ och flygningen beroende övriga handlingar som behövs för en säker flygning och för myndigheternas tillsyn över flygningen.

I ett utländskt luftfartyg och ett luftfartyg som inte har registrerats ska följande handlingar finnas när det används för luftfart inom finskt territorium:

1) ett giltigt registreringsbevis som utfärdats i en stat som tillträtt Chicagokonventionen eller ett i 10 § 1 mom. avsett tillstånd av Transport- och kommunikationsverket att använda luftfartyget inom finskt territorium,

2) ett giltigt luftvärdighetsbevis enligt bilaga 8 till Chicagokonventionen eller ett av Transport- och kommunikationsverket erkänt flygtillstånd,

3) en utredning över luftfartygets obligatoriska försäkringsskydd,

4) de av luftfartygets typ och flygningen beroende övriga handlingar som behövs för en säker flygning och för myndigheternas tillsyn över flygningen.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter om de handlingar som krävs för ett obemannat luftfartyg, med hänsyn till utvecklingen av den internationella lagstiftningen och Europeiska unionens lagstiftning. De handlingar som krävs för ett obemannat luftfartyg ska förvaras på fjärrstyrningsplatsen, om inte Transport- och kommunikationsverket bestämmer något annat.

72 §

Flyguppvisningar och flygtävlingar

För ordnande av flyguppvisningar eller flygtävlingar krävs ett tillstånd av Transport- och kommunikationsverket när

1) evenemanget ordnas på en flygplats,

2) programmet omfattar avancerad flygning, eller

3) evenemanget har utländska deltagare.

För att tillstånd ska beviljas förutsätts det att sökanden har den organisation och personal som krävs för att uppvisningen eller tävlingen ska kunna genomföras på ett betryggande sätt. Dessutom förutsätts det att den materiel som används vid det evenemang som avses i tillståndet, de som uppträder vid flyguppvisningen eller tävlingsdeltagarna, flygprogrammen och säkerhetsarrangemangen vid evenemanget uppfyller kraven enligt gällande bestämmelser och föreskrifter.

Transport- och kommunikationsverket meddelar de närmare föreskrifter om förutsättningarna för erhållande av flyguppvisningstillstånd och flygtävlingstillstånd som behövs för att evenemangen ska kunna ordnas på ett betryggande sätt. Föreskrifterna kan gälla

1) dimensionering och yrkesskicklighet i fråga om organisation och personal för innehavare av flyguppvisningstillstånd eller flygtävlingstillstånd,

2) materiel som används vid det evenemang som avses i flyguppvisningstillståndet eller flygtävlingstillståndet, personer som uppträder vid flyguppvisningen, de uppträdandes flygprogram och tävlingsdeltagare, samt

3) verksamhetsmetoder för innehavare av flyguppvisningstillstånd eller flygtävlingstillstånd, säkerhetsarrangemang vid evenemangen samt arrangörens samverkan med flygtrafiktjänstorgan och andra myndigheter än luftfartsmyndigheterna.

Flyguppvisningstillstånd och flygtävlingstillstånd ska beviljas, om sökanden uppfyller förutsättningarna enligt denna paragraf och de förutsättningar som föreskrivits med stöd av 3 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Flyguppvisningstillstånd och flygtävlingstillstånd beviljas särskilt för varje evenemang eller evenemangsserie.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter som behövs för att sådana flyguppvisningar och flygtävlingar som inte kräver separat tillstånd ska kunna ordnas på ett betryggande sätt. Föreskrifterna kan gälla anmälan om evenemanget, arrangörens ansvariga personer och verksamhetsmetoder, säkerhetsarrangemang vid evenemanget samt samverkan med flygtrafiktjänstorgan och andra myndigheter än luftfartsmyndigheterna.

75 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *trafikflygplats* **en flygplats** med fasta flyginformations-, alarmerings-, flygrådgivnings- och flygkontrolltjänster,

2) *flygplats för lätta luftfartyg* **en flygplats** som används för flygverksamhet med segel- och motorsegelflygplan, luftskepp, varmluftsballonger och andra lätta luftfartyg som Transport- och kommunikationsverket anger närmare,

3) *annat område som tjänar luftfarten* **ett område** där det finns från flygplatsområdet avskilda byggnader, konstruktioner eller anordningar som tjänar luftfarten,

4) *intyg över godkännande av trafikflygplats* **ett tillstånd** som bekräftar att trafikflygplatsens operatör och dess personal har den yrkesskicklighet och organisation och de verksamhetsmetoder som krävs för att säkerställa att lufttrafiken är tillräckligt säker och att trafikflygplatsen stämmer överens med gällande bestämmelser och föreskrifter,

5) *tillstånd till drift av flygplats* **ett tillstånd** som bekräftar flygplatsens organisation och verksamhetsvillkor och dess överensstämmelse med gällande bestämmelser och föreskrifter,

6) *manöverområde* **en del av flygplatsen** som är avsedd för start, landning och taxning med luftfartyg och som inte hör till stationsplattan, och

7) *stationsplattan* **en del av flygplatsen** som är avsedd för lastning och lossning av passagerare, post och gods samt för tankning, uppställning eller underhåll av luftfartyg.

76 §

Användning av flygplatser och andra områden

För start och landning med luftfartyg får användas endast flygplatser eller sådana områden som avses i 2 mom. Förbudet att använda andra områden gäller inte nödlägen, nödlandningar eller andra därmed jämförbara situationer och inte heller start och landning med obemannade luftfartyg eller militära helikoptrar, andra statliga helikoptrar eller, vid räddningsflygningar, handräckningsflygningar och operativa flygningar, med helikoptrar som används för efterspanings- och räddningsverksamhet. I fråga om användning av landningsområden på fartyg för start och landning med helikoptrar föreskrivs särskilt.

För start och landning med luftfartyg får tillfälligt användas ett öppet vattenområde samt med samtycke av områdets ägare eller innehavare något annat land- eller vattenområde, även om området inte särskilt har organiserats för ett sådant ändamål. Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov för säkerheten inom luftfarten behövliga föreskrifter om

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) tillfällig användning av land- och vattenområden,
- 2) dimensionering av och ytegenskaper hos områden som används av luftfartyg,
- 3) flyghinderbegränsningar,
- 4) andra omständigheter som påverkar säkerheten vid start och landning.

Bestämmelser om det samtycke av delägarlaget för ett samfällt mark- eller vattenområde som förutsätts för det tillstånd av mark- eller vattenområdets ägare eller innehavare som behövs för verksamhet enligt 2 mom. finns i lagen om samfälligheter (758/1989).

Om det krävs av hänsyn till flygsäkerheten eller för att trafiken ska kunna löpa smidigt eller av skäl som hänför sig försvaret eller för idkande av näring eller förebyggande av skadliga miljökonsekvenser, kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användningen av andra områden än en flygplats eller begränsa användningen av ett område som avses i 2 mom. till luftfartygs starter och landningar. Transport- och kommunikationsverket ska höra den närings-, trafik- och miljöcentral som saken gäller samt vid behov andra myndigheter, om skälet till förbudet eller begränsningen är något annat än flygsäkerhet eller att trafiken ska kunna löpa smidigt.

77 §

Främjande av smidig flygtrafik

Transport- och kommunikationsverket ska göra upp och fastställa ett nationellt handlingsprogram för främjande av smidig flygtrafik och, i syfte att utveckla smidig flygtrafik, främja samordningen av verksamheten för de företag och myndigheter som regelbundet verkar på trafikflygplatserna.

I enlighet med det nationella handlingsprogrammet och Transport- och kommunikationsverkets driftsföreskrifter och föreskrifter av teknisk natur ska trafikflygplatsens operatör sörja för samordningen av verksamheten för de företag och myndigheter som regelbundet verkar på trafikflygplatsen.

78 §

Fördelning av ankomst- och avgångstider vid trafikflygplatser

Bestämmelser om fördelning av ankomst- och avgångstider vid trafikflygplatser finns i slotförordningen.

Om inte något annat föreskrivs i 3 mom., svarar Transport- och kommunikationsverket för de uppgifter som anges för medlemsstaterna i slotförordningen. Transport- och kommunikationsverket utser den tidtabellsanpassare eller samordnare som avses i artikel 4.1 i slotförordningen.

Trafikflygplatsens operatör ska

- 1) utföra den kapacitetsanalys som avses i artikel 3.3 i slotförordningen,
- 2) tillsätta den samordningskommitté som avses i artikel 5.1 i slotförordningen,
- 3) i enlighet med artikel 6.1 i slotförordningen fastställa de parametrar som används vid fördelning av ankomst- och avgångstider.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

79 §

Byggnadstillstånd

För inrättande av en flygplats eller något annat område som tjänar luftfarten krävs byggnadstillstånd. Detsamma gäller ändringar av flygplatser eller andra områden som tjänar luftfarten, när ändringarna kan ha konsekvenser för flygsäkerheten eller avsevärda konsekvenser för landskapsbilden. Byggnadstillstånd beviljas av Transport- och kommunikationsverket. Statsrådet kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som gäller byggnadstillstånd.

Byggnadstillstånd enligt detta kapitel krävs dock inte för reservlandningsplatser som inrättas för försvarsmaktens behov med tanke på krisförhållanden och övning inför sådana, för försvarsmaktens helikopterlandningsplatser eller flygplatser för lätta luftfartyg som används inom försvarsmaktens verksamhet med modellflygplan. Byggnadstillstånd krävs inte heller för helikopterlandningsplatser avsedda uteslutande för Gränsbevakningsväsendet.

Om inte något annat följer av detta kapitel, iakttas vid inrättande eller ändring av en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten vad som föreskrivs om planläggning, miljötillstånd, bedömning av miljökonsekvenserna, byggande samt inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Bestämmelser om skyldigheten att till en ansökan om byggnadstillstånd enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) foga en miljökonsekvensbeskrivning och kontaktmyndighetens motiverade slutsats enligt den lagen samt om skyldigheten att beakta miljökonsekvensbedömningen i beslutet om godkännande och att ta in den motiverade slutsatsen i beslutet om godkännande finns i den lagen. Om miljökonsekvensbeskrivningen innehåller de uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av denna lag, krävs det inte en ny utredning om samma sak.

Bestämmelserna om det åtgärdstillstånd som avses i 126 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen ska inte tillämpas på inrättande av flygplatsområden och inte på byggande av radiofyrar för luftfart och radaranläggningar samt skyddskonstruktioner för dessa eller på byggande av andra sådana anordningar och konstruktioner som är nödvändiga för flygsäkerheten och en reguljär flygtrafik. För åtgärder på flygplatser och andra områden som tjänar luftfarten förutsätts inte heller ansökan om tillstånd för miljöåtgärder enligt 128 § i den lagen eller anmälan enligt 129 § i samma lag.

81 §

Förutsättningar för beviljande av byggnadstillstånd

Byggnadstillstånd ska beviljas, om en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten samt byggnader, konstruktioner och anordningar på flygplatsen eller området uppfyller kraven på flygsäkerhet och smidig trafik, och flygplatsen har beviljats ett miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014). Byggnadstillståndet kan förenas med villkor med hjälp av vilka flygsäkerheten och smidig trafik kan säkerställas. Ett byggnadstillstånd kan dock vägras av försvarsskäl.

Utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen meddelar Transport- och kommunikationsverket de närmare föreskrifter om förutsättningarna för byggnadstillstånd som behövs för säker och smidig flygverksamhet. Föreskrifterna kan gälla

1) dimensionering av och egenskaper hos de områden som är avsedda att användas av luftfartyg,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 2) flyghinderbegränsningar och märkning av flyghinder,
- 3) visuella markanordningar,
- 4) flygtrafiktjänster på flygplatser,
- 5) räddningsverksamhet på flygplatser,
- 6) luftfartsskydd,
- 7) övriga med 1—6 punkten jämförbara krav för säkerställande av säker och smidig flygtrafik.

Byggnadstillstånd beviljas för viss tid, minst fem år. Tillståndet kan återkallas, om de villkor som förenats med tillståndet inte iakttas eller om förutsättningarna för beviljande av tillstånd inte längre uppfylls och om tillståndshavaren inte har avhjälpt bristerna inom en skälig tid som Transport- och kommunikationsverket bestämmer.

82 §

Intyg över godkännande av trafikflygplats

En trafikflygplats ska vara godkänd av Transport- och kommunikationsverket, om inte något annat föreskrivs nedan. I intyget över godkännande anges den trafik eller annan luftfart som trafikflygplatsen får användas till.

Användningen av en trafikflygplats som är i allmänt bruk ska vara tillåten på samma villkor för alla, om inte något annat föreskrivs i slotförordningen eller med stöd av den.

Intyg över godkännande krävs inte för en trafikflygplats som används uteslutande för militär luftfart eller statlig luftfart.

83 §

Förutsättningar för beviljande av intyg över godkännande av trafikflygplats

Ett intyg över godkännande ska beviljas, om sökanden visar att

1) trafikflygplatsen och dess områden, anordningar, system och verksamheter är förenliga med föreskrifterna,

2) trafikflygplatsens operatör och dess personal har den kompetens och erfarenhet som behövs för att driva trafikflygplatsen.

Utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen meddelar Transport- och kommunikationsverket de närmare föreskrifter om förutsättningarna för intyg över godkännande som behövs för säker och smidig flygverksamhet. Föreskrifterna kan gälla

1) dimensionering av och egenskaper hos de områden som är avsedda att användas av luftfartyg,

- 2) anmälan av uppgifter som gäller trafikflygplatser,
- 3) flyghinderbegränsningar och märkning av flyghinder,
- 4) visuella markanordningar,
- 5) flygtrafiktjänster på trafikflygplatser,
- 6) ledning och övervakning av trafiken,
- 7) personalens utbildning och behörighet,
- 8) skötsel samt tekniskt genomförande av inspektioner,
- 9) snöborttagning och halkbekämpning,
- 10) räddningsverksamhet på trafikflygplatser,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 11) tillfälliga arrangemang på trafikflygplatser,
- 12) fågelbekämpning och bekämpning av andra djur på flygplatser och i närheten av dem,
- 13) trafikflygplatsoperatörens drifthandbok,
- 14) trafikflygplatsoperatörens organisation och personalens kompetens,
- 15) trafikflygplatsoperatörens säkerhetsledningssystem,
- 16) övriga krav för säkerställande av säker flygtrafik.

Godkännande beviljas för viss tid eller tills vidare. Godkännandet gäller högst så länge som innehavaren av intyget har rätt att använda trafikflygplatsens land- eller vattenområde.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över godkännande och föreskrifterna för godkännande finns i 14 kap.

84 §

Tillstånd till drift av flygplats

För flygplatser för vilka det inte förutsätts ett sådant intyg över godkännande som avses i 82 § krävs tillstånd av Transport- och kommunikationsverket, om inte något annat föreskrivs nedan. I tillståndet fastställs flygplatsoperatören, vem som är flygplatschef och för hurdan trafik och annan luftfart flygplatsen får användas.

Tillstånd enligt 1 mom. krävs inte för drift av en flygplats som används uteslutande för militär luftfart eller statlig luftfart.

86 §

Flygplatser för lätta luftfartyg

Tillstånd behöver inte sökas för byggande och drift av flygplatser för lätta luftfartyg. Operatören för en sådan flygplats ska dock lämna anmälan till Transport- och kommunikationsverket 90 dagar innan byggandet inleds och 30 dagar innan flygplatsen tas i bruk. Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som ska framgå av anmälan.

Transport- och kommunikationsverket kan i syfte att förhindra att flygsäkerheten äventyras eller att skadliga miljökonsekvenser uppstår eller av försvarsskäl förbjuda byggandet eller ibruktagandet av en flygplats för lätta luftfartyg eller ställa sådana villkor i fråga om flygsäkerheten, miljöskyddet och försvaret som behövs för byggandet och användningen av flygplatsen.

87 §

Godkännande av ibruktagandet av byggnader, konstruktioner och anordningar

Transport- och kommunikationsverkets godkännande krävs innan byggnader, konstruktioner och anordningar på flygplatser och andra områden som tjänar luftfarten tas i bruk efter att de har byggts eller ändrats. Ett godkännande ska beviljas, om byggnaderna, konstruktionerna och anordningarna uppfyller kraven på flygsäkerhet och smidig trafik. Transport- och kommunikationsverkets godkännande krävs inte, om byggnaderna, konstruktionerna, anordningarna eller ändringarna inte påverkar flygsäkerheten eller stör en smidig trafik.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

88 §

Förbud mot användning av flygplatser och begränsning av användningen

Flygplatsoperatören svarar för att flygplatsen stämmer överens med föreskrifterna under de servicetider som anmälts. För användningen av en flygplats för start, landning och taxning med ett luftfartyg under övriga tider svarar luftfartygets befälhavare.

Flygplatsoperatören ska förbjuda eller begränsa användning av flygplatsen eller ett annat område som tjänar luftfarten eller av byggnaderna, konstruktionerna eller anordningarna under både servicetider och andra tider, om den fått kännedom om att

- 1) den utrustning som enligt luftfartsföreskrifterna krävs på en flygplats inte är i skick,
- 2) manöverområdet eller stationsplattan på grund av tjällossning eller reparationsarbeten inte stämmer överens med föreskrifterna,
- 3) manöverområdet eller stationsplattan på grund av ett hinder inte stämmer överens med föreskrifterna,
- 4) det på flygplatsen ordnas ett evenemang som begränsar eller hindrar flygverksamheten, eller
- 5) det behövs av något annat med 1—4 punkten jämförbart vägande skäl.

Transport- och kommunikationsverket kan meddela ett förbud eller en begränsning enligt 2 mom., om det anser att flygplatsoperatören inte har förfarit på det sätt som förutsätts i det momentet.

90 §

Tillhandahållande av marktjänster

Flygplatsoperatören får inte utan en grund som anges i denna paragraf begränsa tillhandahållandet av marktjänster eller egenhanteringen till den del marktjänstdirektivet ska tillämpas på tillhandahållandet av tjänster på flygplatsen. Flygplatsoperatören är skyldig att se till att bestämmelserna i artikel 16 i marktjänstdirektivet iakttas när flygplatsens konstruktioner och anordningar används för marktjänster och egenhantering och när denna användning organiseras.

Transport- och kommunikationsverket kan på flygplatsoperatörens ansökan begränsa tillhandahållandet av marktjänster eller egenhanteringen i enlighet med artikel 6, 7, 9 eller 15 i marktjänstdirektivet eller ålägga leverantörerna av marktjänster skyldigheter i fråga om offentlig service enligt artikel 15. En begränsning enligt artikel 9 gäller dock endast till den del den godkänns av Europeiska kommissionen enligt vad som föreskrivs i artikel 9.5. När Transport- och kommunikationsverket begränsar tillhandahållandet av marktjänster eller egenhanteringen i enlighet med artikel 6, 7, 9 eller 15 ska det förfara så som bestämmelserna i de nämnda artiklarna anger samt vid behov ordna ett urvalsförfarande för leverantörer av marktjänster i enlighet med artikel 11 i direktivet. Upplysningar om urvalsbesluten och om tillstånd som utan urval getts för tillhandahållande av marktjänster som omfattas av en begränsning ska lämnas på det sätt som föreskrivs i artikel 11.3 i marktjänstdirektivet.

I ärenden som gäller marktjänster ska flygplatsoperatören höra den användarkommitté som avses i 94 § och leverantörerna av marktjänster så som föreskrivs i artikel 13 i marktjänstdirektivet.

I enlighet med artikel 20 i marktjänstdirektivet kan Transport- och kommunikationsverket på grund av att ömsesidighet saknas begränsa de rättigheter som avses i direktivet när det är fråga om leverantörer av marktjänster och utövare av egenhantering från ett tredjeland.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana närmare föreskrifter om marktkjänster som behövs för säkerhet och smidighet. Föreskrifterna kan gälla marktkjänstarrangemang, övergripande administrering av marktkjänsterna och ansvarsfördelning för att marktkjänsterna inte ska medföra fara för flygtrafiken.

91 §

Användning av flygplatsens centraliserade infrastrukturer

Transport- och kommunikationsverket kan på flygplatsoperatörens ansökan besluta att leverantörerna av marktkjänster och de som är berättigade till egenhantering ska använda flygplatsens centraliserade infrastrukturer för ordnande av marktkjänsterna. I detta fall tillämpas artikel 8 i marktkjänstdirektivet.

92 §

Bokföringsmässig uppdelning samt kontroll av bokföringen över marktkjänster

En leverantör av marktkjänster ska göra en bokföringsmässig uppdelning mellan den verksamhet som är knuten till marktkjänsterna och den övriga verksamheten samt på begäran till den kontrollant som Transport- och kommunikationsverket förordnat överlämna sin bokföring och de uppgifter som behövs för övervakningen av att den bokföringsmässiga uppdelningen iakttas.

Kontrollanten avger till Transport- och kommunikationsverket en berättelse om hur den bokföringsmässiga uppdelningen har genomförts. Trots sekretessen får Transport- och kommunikationsverket överlämna berättelsen till kommissionen och Konkurrens- och konsumentverket.

93 §

Säkerhetsledning som krävs av en leverantör av marktkjänster

En leverantör av marktkjänster ska förvalta och utveckla ett säkerhetsledningssystem med hjälp av vilket leverantören säkerställer säkerheten inom den egna verksamheten och främjar säkerheten på hela flygplatsen. Säkerhetsledningssystemet ska åtminstone innehålla uppgifter om

- 1) ansvarsfördelning och beslutsförfarande hos leverantören av marktkjänster,
- 2) verksamhetens överensstämmelse med kraven,
- 3) underleverantörer och tillsynen över dem,
- 4) dokumenthantering,
- 5) rapportering om och behandling av händelser,
- 6) personalutbildning och annan personalutveckling, och
- 7) hanteringen av materiel.

Leverantören av marktkjänster ska lämna in uppgifterna om sitt säkerhetsledningssystem till flygplatsoperatören och Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

95 §

Kapitlets tillämpningsområde och allmänna bestämmelser

Bestämmelser om luftfartsskydd finns i förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den.

I de fall som avses i artiklarna 4.4 och 6 i förordningen om skyddsregler kan Transport- och kommunikationsverket meddela föreskrifter om åtgärder som avviker från eller kompletterar förordningen om skyddsregler och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, om det är motiverat med hänsyn till de beräknade hoten, det allmänna säkerhetsläget eller särskilda problem i anslutning till den lokala tillämpningen av de åtgärder som avses i förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den. Åtgärderna får dock inte innebära avvikelser från vad som föreskrivs i 97 § 2 mom. Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska kommissionen om åtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter som förutsätts för luftfartsskyddet, med hänsyn till de standarder och rekommendationer som avses i Chicago-konventionen och de krav på nationella definitioner som ställs i förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den.

97 §

Utförande av kontroller och övervakning

Bestämmelser om hur säkerhetskontroller ska utföras finns i förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den. Säkerhetskontroller får utföras av personer som har genomgått den utbildning som avses i 98 § och som är godkända som säkerhetskontrollanter av Transport- och kommunikationsverket. Tillträdeskontroll, övervakning och patrullering vid en flygplats får utföras av personer som flygplatsoperatören har godkänt för uppgiften. De ska utföra uppgifterna under uppsikt och enligt anvisningar av flygplatsoperatören. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på personerna när de utför uppgifterna. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter som kompletterar bestämmelserna i dessa förordningar.

Säkerhetskontrollerna ska utföras så att de inte medför onödiga olägenheter för de personer, varor eller objekt som ska kontrolleras. Kontrollerna får inte onödigt försvåra eller störa flygtrafiken eller den övriga verksamheten på flygplatsen.

98 §

Utbildning för luftfartsskydd

Utbildning för luftfartsskydd ges av en instruktör som godkänts av Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

102 §

Tillträde till flygplatsens flygsida och behörighetsområden

Flygplatsoperatören beviljar tillträde till flygplatsens flygsida och behörighetsområden för personer som har ett giltigt skäl att befinna sig där. Anställda vid polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen har tillträde till flygplatsens flygsida och behörighetsområden på basis av sina tjänsteåligganden.

Flygplatsoperatören kan återkalla den tillträdesrätt som avses i 1 mom., om den används på ett sätt som äventyrar genomförandet av eller effektiviteten hos skyddsåtgärder enligt förordningen om skyddsregler eller detta kapitel. Flygplatsoperatören kan återkalla tillträdesrätten även om någon omständighet som avses i 101 § framkommer om tillståndshavaren under tillträdesrättens giltighetstid.

104 §

Utrustning som ska användas som stöd för luftfartsskyddet

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett godkännande i enlighet med förordningen om skyddsregler av utrustning som ska användas som stöd för luftfartsskyddet, om det visar sig att utrustningen inte uppfyller de kriterier för godkännande som anges i förordningen och om inte utrustningen utan dröjsmål ändras så att den uppfyller kraven.

105 §

Kapitlets tillämpningsområde och allmänna bestämmelser

Bestämmelser om luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst finns i

- 1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet (*ramförordning*),
- 2) förordningen om tillhandahållande av tjänster,
- 3) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 551/2004 om organisation och användning av det gemensamma europeiska luftrummet (*förordning om luftrummet*),
- 4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 552/2004 om driftskompatibiliteten hos det europeiska nätverket för flygledningstjänst (förordning om driftskompatibilitet),
- 5) de förordningar som kommissionen antagit med stöd av förordningarna i 1—4 punkten.

Utöver de förordningar som nämns i 1 mom. ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas i fråga om luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst.

Utöver vad som föreskrivs annanstans i detta kapitel meddelar Transport- och kommunikationsverket sådana närmare föreskrifter om luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst som förutsätts för säker och smidig luftfart och som baserar sig på de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt på Eurocontrols normer och rekommendationer. Transport- och kommunikationsverket meddelar också sådana kompletterande föreskrifter om luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning. Transport- och kommunikationsverket ska höra försvarsmakten om dessa föreskrifter till den del de hänför sig till verksamhetsförutsättningarna för militär luftfart eller

Betänkande KoUB 21/2018 rd

inrikesministeriet till den del de hänför sig till verksamhetsförutsättningarna för statlig luftfart. Bestämmelser om samordning av civil, militär och statlig luftfart för en flexibel användning av luftrummet utfärdas genom förordning av statsrådet.

106 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

- 1) *gemensamt europeiskt luftrum* **en helhet** som baserar sig på de förordningar som nämns i 105 § 1 mom.,
- 2) *kontrollzon* **ett kontrollerat luftrum** som sträcker sig från mark- eller vattenytan upp till en fastställd övre gräns,
- 3) *terminalområde* ett kontrollområde i anslutning till en eller flera större flygplatser,
- 4) *luftrumsklass* ett luftrum med definierade gränser där flygningar av bestämda typer kan genomföras och där fastställda flygtrafikledningstjänster tillhandahålls och regler följs,
- 5) *flyginformationsregion* **ett luftrum av definierad omfattning** inom vilket flyginformations- och alarmeringstjänster tillhandahålls,
- 6) *luftrumsplanering* **en planeringsfunktion** som främst syftar till att maximera användningen av tillgängligt luftrum genom dynamisk tidsfördelning och, ibland, separering av luftrummet mellan olika kategorier av luftrumets användare utifrån kortsiktiga behov,
- 7) *strukturering av luftrummet* Transport- och kommunikationsverkets beslutsfattande i samband med vilket användningen av och strukturen för luftrummet fastställs,
- 8) *flygledningstjänst* den samlade luftburna och markbaserade flygtrafikledningstjänst, luftrumsplanering och flödesplanering som krävs för att säkerställa säkra och effektiva rörelser för luftfartyg under alla faser av flygningen,
- 9) *flygtrafiktjänst* flygtrafiklednings-, kommunikations-, navigations- och övervakningstjänst, flygvädertjänst och flygbriefingtjänst.

109 §

Strukturering av luftrummet och luftrumsplanering

Om inte något annat följer av 11 §, beslutar Transport- och kommunikationsverket om inrättande och ändring av luftrumsblock inom en del av det luftrum som Finland ansvarar för. Vid beslutsfattandet ska Transport- och kommunikationsverket ta hänsyn till smidig flygtrafik, försvarsspekter, samordning av civil och militär luftfart samt lämpliga verksamhetsförutsättningar för statlig luftfart och förutsättningar för sportflygning.

Transport- och kommunikationsverket fastställer principerna för användning och strukturering av luftrummet samt meddelar närmare föreskrifter om en säker, effektiv och flexibel användning av luftrummet.

En i FUA-förordningen avsedd cell för luftrumsplanering i vars verksamhet både civila och militära aktörer deltar, är verksam i samband med en leverantör av flygtrafikledningstjänst som har utsetts enligt 108 §. Under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen svarar försvarsmakten för luftrumsplaneringen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

110 a §

Beslut om och återkallande av beslut om att utse anmälda organ

Transport- och kommunikationsverket utser på ansökan anmälda organ för att utföra den bedömning av överensstämmelse och lämplighet som avses i artikel 5 i förordningen om driftskompatibilitet och för att utföra de uppgifter i samband kontroll som avses i artikel 6.

De anmälda organen ska uppfylla kriterierna i bilaga V till förordningen om driftskompatibilitet. Om ett anmält organ inte längre uppfyller kriterierna, ska Transport- och kommunikationsverket återkalla beslutet om att utse det anmälda organet och informera Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna om detta.

111 §

Avgifter för flygtrafiktjänst

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att avgifterna för flygtrafiktjänst bestäms i enlighet med artikel 15 i förordningen om tillhandahållande av tjänster.

På grundval av de uppgifter som tjänsteleverantörerna lämnat ska Transport- och kommunikationsverket göra en framställning om avgifterna enligt det gemensamma avgiftssystemet för flygtrafiktjänster. Transport- och kommunikationsverket ska ge aktörerna tillfälle att avge utlåtande om framställningen och verket ska lämna in den till Europeiska kommissionen för granskning. Efter utlåtandena och Europeiska kommissionens godkännande ska Transport- och kommunikationsverket fastställa avgifterna och informera Europeiska kommissionen om dem.

Leverantören av flygtrafikledningstjänst ska fastställa avgifterna för flygtrafiktjänst till den del de inte fastställs i enlighet med 2 mom.

Transport- och kommunikationsverket ska också övervaka att de avgifter som tas ut av den statliga och den militära luftfarten är skäligen och att 112 § iakttas vid prissättningen.

113 §

Certifikat, behörighetsbevis, behörigheter, godkännanden och medicinska intyg för flygtrafiktjänstpersonal

Flygledare och flygledarelever som utför flygkontrolluppgifter ska ha

1) av Transport- och kommunikationsverket beviljat eller godkänt certifikat, de behörigheter och godkännanden som krävs för uppgiften samt ett av en auktoriserad flygläkare, ett flygmedicinskt centrum eller Transport- och kommunikationsverket beviljat medicinskt intyg, eller

2) ett i en främmande stat utfärdat certifikat, de behörigheter och godkännanden som krävs för uppgiften samt ett medicinskt intyg, vilka erkänns i Finland i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

AFIS-personal som tillhandahåller flyginformationstjänster på en flygplats ska ha

1) av Transport- och kommunikationsverket beviljat eller godkänt certifikat, de behörigheter och godkännanden som krävs för uppgiften samt ett medicinskt intyg,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2) ett i en främmande stat utfärdat certifikat eller motsvarande tillstånd, som Transport- och kommunikationsverket utifrån sin konsekvensbedömning godkänner som ett finskt tillstånd efter lokal utbildning,

3) ett medicinskt intyg som erkänns i Finland i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland, eller

4) ett certifikat som avses i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket meddelar de närmare föreskrifter som förutsätts för flygsäkerheten utifrån de standarder som avses i Chicagokonventionen samt utifrån EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den samt utifrån Eurocontrols bestämmelser, kompletterade med undantag och tillägg av geografiska, klimatologiska och trafikmässiga skäl eller för att samordna internationell praxis med förhållandena i Finland, i fråga om certifikat, behörigheter, behörighetsbevis, godkännanden och medicinska intyg som krävs av flygledare, flygledarelever och AFIS-personal.

114 §

Utbildning av flygtrafiktjänstpersonal

För tillhandahållande av utbildning som gäller certifikat för AFIS-personal krävs godkännande av Transport- och kommunikationsverket. Ett godkännande ska beviljas en sökande som har den yrkeskunniga personal som krävs för uppgifterna samt behövliga utbildningslokaler och utbildningshjälpmedel, ett utbildningsprogram och ett kvalitetssystem. Transport- och kommunikationsverket övervakar verksamheten inom de organisationer som ger utbildning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov föreskrifter om utbildningen av och behörigheten för den tekniska personal inom flygtrafiktjänst som arbetar i uppgifter som hänförs till flygsäkerheten för flygtrafiktjänstens operativa system. När Transport- och kommunikationsverket bereder föreskrifterna ska det beakta de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt kraven i Europeiska unionens lagstiftning.

Transport- och kommunikationsverket godkänner behörighetssystemet för den tekniska personalen inom flygtrafiktjänsten. Ett godkännande ska beviljas, om systemet uppfyller de krav som ställts utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och utifrån Eurocontrols normer och rekommendationer. Transport- och kommunikationsverket ska övervaka verksamheten för den som ansvarar för behörighetssystemet.

För säkerställande av en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Transport- och kommunikationsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och utifrån Europeiska unionens lagstiftning, närmare föreskrifter om utbildningsorganisationerna enligt 1 mom. i fråga om

1) personalens utbildning, erfarenhet och yrkesskicklighet,

2) utbildningsprogram, arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över godkännanden som gäller utbildningsorganisationer finns i 14 kap.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

115 §

Insamling av uppgifter som gäller förverkligandet av målen för det gemensamma europeiska luftrummet

Transport- och kommunikationsverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna av leverantören av flygtrafiktjänst och försvarsmakten få de behövliga uppgifter som det enligt de förordningar av Europeiska unionen som avses i 105 § behöver för bedömning av hur målen för det gemensamma europeiska luftrummet har förverkligats och för rapportering om dem till Europeiska kommissionen.

116 §

Upptagningar inom flygtrafiktjänsten

Leverantörer av flygtrafiktjänster ska se till att lägesbilder av trafiken och flygtrafiktjänstens tele- och radiokommunikation upptas och förvaras så att de är skyddade mot oberättigad insyn.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om upptagningssätt och bevaringstider för upptagningarna med beaktande av behoven av att utreda luftfartsolyckor, tillbud och händelser, den upptagningsteknik som används och motsvarande omständigheter.

Om inte något annat följer av annan lagstiftning, får upptagningarna användas uteslutande för undersökning av olyckor, tillbud och motsvarande situationer och för flygtrafiktjänstleverantörens eget flygsäkerhetsarbete. Upptagningar av lägesbilder av trafiken får dessutom användas för miljökonsekvensbedömning och planering av luftrummet.

118 §

Rapportering av luftfartsolyckor och tillbud

Transport- och kommunikationsverket ska underrättas om olyckor och allvarliga tillbud inom civil luftfart.

Bestämmelser om rapportering av olyckor och tillbud till Olycksutredningscentralen finns i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011).

Bestämmelser om anmälan av ärenden som hänför sig till sjöräddningslagens tillämpningsområde till sjöräddningens ledningscentral finns i sjöräddningslagen (1145/2001).

120 §

Undersökning som ordnas av Transport- och kommunikationsverket

Transport- och kommunikationsverket undersöker andra med civil luftfart förknippade tillbud och händelser än de som avses i 119 §, om undersökningen behövs för att främja flygsäkerheten.

Transport- och kommunikationsverket kan anlita utomstående experter vid undersökningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

121 §

Efterspanings- och räddningstjänst för luftfart

Statsrådet utser en leverantör av flygtrafikledningstjänst som sørjer for att efterspanings- og reddningstjenst for luftfart ordnas.

Statsrådet tillsätter en delegation som samordnar samarbeidet mellom leverantøren av efterspanings- og reddningstjenst for luftfart og ulike myndigheter.

Transport- og kommunikasjonsverket

1) meddelar utifrån standarderna om efterspanings- og reddningstjenst for luftfart i Chicago-konventionen foreskrifter om forfaranden og praxis som tillämpas i efterspanings- og reddningstjenst for luftfart,

2) övervakar att denna lag, foreskrifter som meddelats med stöd av den samt internationella avtal iakttas ved efterspanings- og reddningstjenst for luftfart.

Utifrån den i 2 mom. avsedda delegationens arbeid og de standarder som avses i 3 mom. 1 punkten ska Transport- og kommunikasjonsverket samordna arbeidsfordelingen mellom ulike reddningsmyndigheter og leverantøren når det gjelder ordnandet av efterspanings- og reddningstjenst for luftfart samt meddela behovlige foreskrifter om efterspanings- og reddningstjenst for luftfart. I dette arbeid kan Transport- og kommunikasjonsverket som hjelp anlitte den delegation som avses i 2 mom.

För uppdrag inom efterspanings- og reddningstjenst for luftfart betales ersättning som mot-svarer sjelvkostnadsværdet for tilhånds-hållandet av den. Nærmere bestemmelser om ersætningen utfærdas ved behov genom forordning av statsrådet.

Ägaren, innehavaren eller operatøren av ett luftfartsgeskjeft eller den som tjenstgjør ombord på ett luftfartsgeskjeft eller på en flygplats eller ved någon annan anleggning for luftfart ska delta i efterspanings- og reddningstjenst for luftfart og i flygræddningsøvelser, om denne inte kan lægge fram ett giltigt hinder. For person- eller eiendomsskader som under efterspanings- og reddningstjenst for luftfart vållats den som ålagt at delta i tjensten ska av statens medel betales ersättning enligt 5 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

122 §

Register over automatiske nødradiosendere

För inledande av efterspanings- og reddningstjenster ska Transport- og kommunikasjonsverket føre ett register over automatiske nødradiosendere.

I registret over automatiske nødradiosendere ska følgende oppgifter om luftfartsgeskjeft införas:

1) navn og kontaktoppgifter avseende ägaren og operatøren,

2) navn og kontaktoppgifter for andre som utsetts til kontaktpersoner i hændelse av efterspaning og reddning,

3) den automatiske nødradiosendarens identifiseringskode, som ska vara kodad med ett av Transport- og kommunikasjonsverket forutsatt protokoll enligt en sådan standard som avses i Chicago-konventionen, og oppgifter om sendarens tilverkning og typgodkännande,

4) den automatiske nødradiosendarens art,

5) tilverkaren og typen,

6) registreringsbeteckningen,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 7) hemflygplatsen,
- 8) det maximala passagerarantalet,
- 9) färgen,
- 10) radioutrustningen.

I registret över automatiska nödradiosändare får även införas andra uppgifter om luftfartyget enligt internationella standarder och internationell praxis.

Genom förordning av statsrådet får det vid behov utfärdas närmare bestämmelser om införande av uppgifter enligt 2 och 3 mom. i registret, om internationella förpliktelser som gäller Finland, allmänt använda internationella standarder, registrets syfte, genomförandet av räddningsverksamheten, den tekniska utvecklingen eller motsvarande omständigheter kräver det.

Luftfartygets ägare och operatör ska underrätta den registeransvarige om sådana uppgifter som avses i denna paragraf och förändringar i dem och som inte ska anmälas till trafik- och transportregistret, och anmälan ska åtföljas av en utredning som är tillräcklig för att specificera och verifiera uppgifterna.

Personuppgifter ska avföras ur registret tre år efter utgången av det år då uppgifterna om ett luftfartygs automatiska nödradiosändare har avförts ur registret på begäran av luftfartygets ägare, innehavare eller operatör. Till övriga delar ska behovet av bevarande och avförande av personuppgifter i registret bedömas minst vart femte år från det att de infördes.

Uppgifter ur registret över automatiska nödradiosändare får lämnas ut endast till myndigheter som avses i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet för fullgörande av uppgifter som föreskrivs i lag eller föreskrivs eller bestäms med stöd av lag.

124 §

Borttransport av vrak

Efter att ha hört undersökningsmyndigheten kan Transport- och kommunikationsverket förelägga ägaren, innehavaren eller operatören att bortskaffa ett luftfartyg, en del av luftfartyget eller gods som har funnits ombord på luftfartyget från olycks- eller undersökningsplatsen.

126 §

Rapporteringssystem

Transport- och kommunikationsverket ansvarar för och driver ett rapporteringssystem enligt händelseförordningen till vilket obligatorisk och frivillig information om händelser rapporteras.

Organisationer som är etablerade i Finland ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådan information om händelser som de samlat in i sitt eget system för frivillig rapportering.

Informationen om händelser ges in till Transport- och kommunikationsverket via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

128 a §

Skyldighet att sörja för riskhanteringen i fråga om kommunikationsnät och informationssystem

Leverantörer av flygtrafiktjänster samt samhällsviktiga flygplatsoperatörer ska sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem som de använder.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma hur den riskhantering som avses i 1 mom. påverkar säkerheten inom luftfarten. Leverantörer av flygtrafiktjänster samt samhällsviktiga flygplatsoperatörer ska lämna Transport- och kommunikationsverket sådana uppgifter som behövs för denna bedömning. Verket får ålägga en leverantör av flygtrafiktjänster eller en samhällsviktig flygplatsoperatör att vidta korrigerande åtgärder för att eliminera en betydande risk för säkerheten inom luftfarten.

Närmare bestämmelser om när en flygplats ska betraktas som samhällsviktig utfärdas genom förordning av statsrådet.

128 b §

Rapportering av informationssäkerhetshändelser

Leverantörer av flygtrafiktjänster samt samhällsviktiga flygplatsoperatörer ska utan dröjsmål lämna Transport- och kommunikationsverket en anmälan om betydande informationssäkerhetsrelaterade händelser som är riktade mot kommunikationsnät eller informationssystem.

Om det ligger i allmänt intresse att en händelse anmäls, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, själv informera om saken.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan händelse som avses i 1 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en händelse som avses i 1 mom. är betydande samt om innehållet i och utformningen av anmälan och hur den ska lämnas in.

129 §

Välavvägd strategi och införande av driftsrestriktioner

Förordningen om flygplatsbuller tillämpas på det sätt som avses i förordningen på luftfartyg som används inom civil luftfart. I enlighet med den välavvägda strategi som avses i artiklarna 2 och 5 i förordningen om flygplatsbuller får flygtrafikbuller hanteras och begränsas genom driftsrestriktioner enligt artikel 2.6 i den förordningen endast efter det att andra åtgärder inom den välavvägda strategin har övervägts och analyserats.

Transport- och kommunikationsverket ska fastställa ett mål om minskat buller för flygplatsen. Transport- och kommunikationsverket ska också bedöma behovet av att införa en driftsrestriktion enligt 1 mom. i enlighet med den välavvägda strategin och besluta om införandet.

Vid utförandet av de uppgifter som avses i 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket höra flygplatsoperatören, de myndigheter som ansvarar för planläggning och markanvändnings-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

planering, den statliga myndighet som avses i 21 § 1 mom. i miljöskyddslagen och den kommunala miljöförvaltningsmyndighet som avses i 22 § i den lagen, flygbolagen, försvarsmakten och andra berörda parter. En arbetsgrupp kan tillsättas för samarbetet mellan de olika behöriga myndigheterna och aktörerna.

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om det mål om minskat buller för flygplatsen som Transport- och kommunikationsverket ska fastställa enligt 2 mom. och om Transport- och kommunikationsverkets bedömning av behovet av driftsrestriktioner för flygplatsen samt om underrättelser om driftsrestriktioner. Genom förordning av statsrådet får det också utfärdas närmare bestämmelser om den arbetsgrupp enligt 3 mom. som ska samordna de behöriga myndigheternas och de olika aktörernas åtgärder och samarbete.

139 §

Nationella försäkringskrav

Villkoren i en ansvarsförsäkring för ett finskt luftfartyg eller ett luftfartyg som används av en innehavare av finskt drifttillstånd, bruksflygtillstånd eller flygutbildningstillstånd får inte möjliggöra att försäkringen avbryts innan försäkringsperioden löper ut eller avbrottet anmäls till Transport- och kommunikationsverket.

I fråga om luftfartyg vars högsta godkända startmassa är 2 700 kilogram eller mindre och som används vid icke-kommersiell drift ska försäkringsbeloppet av den ansvarsförsäkring som krävs för personskador per passagerare uppgå till minst hälften av det allmänna minimiförsäkringsskyddet för passagerare enligt artikel 6.1 i förordningen om luftfartsförsäkring, dock minst till det lägsta belopp som anges i den punkten och som gäller luftfartyg som avses i detta moment.

För ett luftfartyg som används för grundläggande flygutbildning ska det i händelse av personskador för flygeleven och flyginstruktören tecknas en olycksfallsförsäkring för varje sittplats där minimiförsäkringsbeloppet är minst tio procent av det allmänna minimiförsäkringsskydd för passagerare som avses i 2 mom. Försäkringsskyddet för flyginstruktören kan också ordnas genom olycksfallsförsäkring enligt **lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015)**.

141 §

Åtgärder för ingripande i tillstånd som beviljats personer eller i personers verksamhet

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov vidta åtgärder enligt 142—145 § i fråga om personer som har

- 1) flygcertifikat jämte behörigheter,
- 2) certifikat för underhållspersonal,
- 3) certifikat jämte behörigheter för flygtrafiktjänstpersonal,
- 4) medicinskt intyg,
- 5) certifikat för flygläkare,
- 8) godkännande för person som ger rangeringssignaler åt luftfartyg,
- 9) godkännande för säkerhetskontrollant,
- 10) godkännande för säkerhetsutbildare inom civil luftfart,
- 11) godkännande för validerare för luftfartsskydd i EU, eller
- 12) godkännande för en utbildnings- eller flygorganisations ansvariga person.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Med avvikelse från 1 mom. är chefen för den enhet som ansvarar för polisverksamheten behörig myndighet i fråga om godkännanden för säkerhetskontrollanter som beviljats polismän, kommandören för en gränsbevaknings- eller sjöbevakningssektion behörig myndighet i fråga om godkännanden för säkerhetskontrollanter som beviljats gränsbevakningsmän och chefen för Tullens bevakningsavdelning eller av en av chefen utsedd person behörig myndighet i fråga om godkännande för säkerhetskontrollanter som beviljats tullmän.

143 §

Återkallande av tillstånd som beviljats personer eller förbud mot att bedriva verksamhet

Ett tillstånd som beviljats en i 141 § avsedd person och som är en förutsättning för verksamheten kan återkallas temporärt eller permanent eller personen kan förbjudas att ha hand om en uppgift som påverkar flygsäkerheten eller luftfartsskyddet, om personen

1) på grund av sjukdom eller handikapp eller av någon annan orsak som påverkar flygsäkerheten inte längre uppfyller villkoren för erhållande av tillståndet,

2) vad kunskaper, färdigheter, utbildning eller erfarenhet beträffar inte längre uppfyller villkoren för erhållande av tillståndet eller de krav som uppgiften ställer,

3) trots en anmärkning eller varning fortsätter att bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart,

4) genom att i väsentlig grad eller upprepade gånger bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart visar bristande vilja eller förmåga att följa dessa, eller

5) genom sin verksamhet i övrigt har visat sådan allmän ligkiltighet gentemot bestämmelser eller föreskrifter att det ger anledning att misstänka att personen inte förmår eller vill följa bestämmelser och föreskrifter som är av väsentlig betydelse för säkerheten.

Ett återkallande av tillstånd eller ett verksamhetsförbud som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten gäller till dess att villkoren för erhållande av tillståndet eller för att verksamheten uppfylls. Ett återkallande av tillstånd enligt 3—5 punkten i det momentet bestäms för viss tid avvägd enligt hur allvarlig förseelsen är eller tills vidare.

En tillståndshavare kan förbjudas att bedriva den verksamhet som tillståndet berättigar till, om Transport- och kommunikationsverket prövar eller behandlar ett ärende som kan leda till ett återkallande enligt 1 mom. eller återkallande av ett medicinskt intyg enligt 144 §. Förbudet gäller högst till dess att ärendet har avgjorts. Ett återkallande av tillstånd antecknas bland den berördas uppgifter i certifikatregistret.

146 §

Åtgärder för ingripande i tillstånd som beviljats organisationer eller i anmälningspliktig verksamhet

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov vidta åtgärder enligt 147—149 §, om det är fråga om

1) en organisation som svarar för luftvärdighet,

2) ett flygmedicinskt centrum,

3) en konstruktions-, tillverknings- eller underhållsorganisation,

4) en utbildningsorganisation för underhållspersonal,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 8) en anordnare av flyguppvisning eller flygtävling,
- 9) en flygplatsoperatör,
- 10) en säkerhetsgodkänd speditör, en känd avsändare eller en säkerhetsgodkänd leverantör,
- 11) en godkänd transportör av flygfrakt eller flygpost till Europeiska unionen från ett tredjeland flygplats,
- 12) en leverantör av flygtrafiktjänst,
- 13) en utbildningsorganisation för flygtrafiktjänstpersonal,
- 15) en innehavare av ett flyghindertillstånd enligt 158 §.

148 §

Ändring, begränsning och återkallande av tillstånd som beviljats organisationer samt förbud mot och begränsning av den verksamhet som tillståndet eller anmälan avser

Transport- och kommunikationsverket kan ändra eller begränsa ett tillstånd enligt denna lag som beviljats en organisation, återkalla tillståndet eller temporärt förbjuda den verksamhet som tillståndet avser, om

- 1) det finns grundad anledning att misstänka att den som bedriver verksamhet enligt tillståndet inte förmår bedriva sin verksamhet på ett betryggande sätt,
- 2) förutsättningar för beviljande av tillståndet inte längre finns och fel eller brister i förutsättningarna inte rättas inom utsatt tid,
- 3) tillståndshavaren i väsentlig grad låter bli att iaktta tillståndsvillkoren eller andra bestämmelser och föreskrifter som gäller den verksamhet som tillståndet avser,
- 4) tillståndshavaren trots anmärkning eller varning fortsätter verksamheten i strid med tillståndsvillkoren eller fortsätter att bryta mot andra föreskrifter som gäller verksamheten, eller
- 5) tillståndshavaren inte iakttar det luftfartsavtal som trafiktillståndet grundar sig på eller andra internationella förpliktelser.

Ett tillstånd kan återkallas endast om en påföljd som är lindrigare för organisationen inte kan anses vara tillräcklig med hänsyn till de samlade omständigheter som framgår av ärendet.

Transport- och kommunikationsverket kan tills vidare eller för viss tid förbjuda en verksamhet för vilken det enligt denna lag eller en i denna lag angiven EU-förordning inte behövs tillstånd men för vilken en anmälan måste göras och

- 1) det finns grundad anledning att misstänka att den i anmälan avsedda verksamhetsutövaren inte förmår bedriva sin verksamhet på ett betryggande sätt,
- 2) förutsättningarna för att bedriva anmälningspliktig verksamhet inte längre föreligger och fel eller brister i förutsättningarna inte rättas inom utsatt tid,
- 3) verksamhetsutövaren i väsentlig grad låter bli att iaktta de bestämmelser och föreskrifter som gäller den verksamhet som anmälan avser,
- 4) verksamhetsutövaren trots anmärkning eller varning fortsätter att bryta mot de bestämmelser och föreskrifter som gäller den verksamhet som anmälan avser.

150 §

När förfaller ett drifttillstånd, tillstånd att flyga eller trafiktillstånd

Ett drifttillstånd, tillstånd att flyga och trafiktillstånd förfaller, om

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) tillståndshavaren inte har börjat utöva trafikrättigheterna i enlighet med villkoren i sitt trafikstillstånd,

2) tillståndshavaren upphör med eller avbryter sin flygverksamhet och inte, inom en tidsfrist på minst sex månader som Transport- och kommunikationsverket bestämmer, visar att tillståndshavaren fortfarande uppfyller de verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningarna för erhållande av tillstånd eller att trafikavbrottet beror på sådana exceptionella omständigheter som trafikstillståndshavaren inte har kunnat påverka, eller

3) de förutsättningar som föreskrivits för erhållande av tillstånd inte längre finns och tillståndshavaren inte avhjälper bristerna inom en tidsfrist på minst en månad som Transport- och kommunikationsverket bestämmer.

151 §

Vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett åläggande eller förbud som det har meddelat med stöd av denna lag eller en förordning av Europeiska unionen med vite eller hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

152 §

Upprätthållande av yrkeskunskap

Anställda hos Transport- och kommunikationsverket för vilkas uppgifter gäller särskilda krav på upprätthållande av yrkesskicklighet kan upprätthålla sin yrkesskicklighet genom att i bisyssla arbeta hos någon som bedriver luftfartsverksamhet. I fråga om sådant arbete och om villkoren för det avtalas särskilt mellan verket, den anställda och den berörda verksamhetsutövaren.

Bestämmelserna i 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) om jäv för en i 1 mom. i denna paragraf avsedd person när ärenden som gäller en i det momentet avsedd verksamhetsutövare behandlas inom Transport- och kommunikationsverket tillämpas inte på tillsynen över flygtrafiktjänsten eller på beslutsfattandet som gäller den.

153 §

Myndigheters rätt att få information och utföra inspektioner

De som bedriver luftfartsverksamhet liksom luftfartygs ägare, innehavare eller operatörer samt de som utför uppgifter som påverkar flygsäkerheten ska, till den del de förfogar över eller har tillgång till informationen, på begäran av Transport- och kommunikationsverket trots sekretessbestämmelserna lämna verket följande upplysningar för tillsynen över luftfartsverksamheten:

- 1) uppgifter om luftfartyg och trafiken med dem, inbegripet upptagningar av lägesbilder,
- 2) upptagningar från flygtrafiktjänsten, efterspanings- och räddningstjänsten för luftfart samt luftfartygens telefon- och radiokommunikation,
- 3) andra än i 1 och 2 punkten avsedda uppgifter som behövs med tanke på flygsäkerheten,
- 4) uppgifter om verksamhetsutövarens verksamhet, ekonomi och försäkringar,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5) uppgifter som är relevanta med tanke på tillsynen över att passagerarnas rättigheter tillgodoses,

6) de ansvariga personernas namn, personbeteckning och kontaktuppgifter.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att på begäran få för utförandet av de uppgifter som avses i denna lag behövlig information av

1) passagerarna,

2) dem som hör till personalen på ett luftfartyg,

3) dem som innehar varor som transporteras i ett luftfartyg.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Tullen få behövliga uppgifter för förfaranden för godkännande av sådana säkerhetsgodkända speditörer och kända avsändare som avses i 146 §.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att för utförandet av de uppgifter som avses i denna lag och för tillsynen över efterlevnaden av lagen och Europeiska unionens förordningar

1) få tillträde till luftfartyg och andra platser där luftfartsverksamhet bedrivs, dock inte till utrymmen som används för boende av permanent natur,

2) även i övrigt granska verksamheten hos dem som bedriver luftfartsverksamhet.

Flygplatsoperatören samt företag som bedriver verksamhet på flygplatsen och andra sammanlutningar som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen om skyddsregler är skyldiga att utan dröjsmål tillåta att tjänstemän som bemyndigats av kommissionen samt Transport- och kommunikationsverket utför kontroller som gäller tillämpningen av förordningen om skyddsregler och av de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den.

Vid de inspektioner och granskningar som utförs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och verkställigheten av den ska Transport- och kommunikationsverket och andra myndigheter som avses i denna paragraf iakttä bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen.

154 §

Rätt att få handräckning

Transport- och kommunikationsverket har rätt att för utförande av de uppgifter som åligger det få handräckning av polisen, Gränsbevakningsväsendet, Tullen och försvarsmakten.

Flygplatsoperatören har rätt att för återtagande av flygplatsens behörighetskort och passerkort för fordon få handräckning av polisen.

155 §

Tillsynsregister

Över de tillstånd, rättigheter och godkännanden som Transport- och kommunikationsverket har utfärdat med stöd av denna lag förs register. I fråga om registren tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*) samt 2 kap. i denna lag.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

156 §

Besättningskort

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan luftfartygens besättning ett besättningskort. Till ansökan ska fogas en försäkran av innehavaren av operativ licens om att sökanden är anställd hos innehavaren.

För att ett besättningskort ska beviljas och gälla krävs det att

- 1) sökanden som medlem av besättningen på ett luftfartyg är anställd hos en innehavare av en operativ licens som beviljats av Transport- och kommunikationsverket,
- 2) sökanden uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillträde till flygplatsens flygsida enligt 102 §.

Innehavare av operativ licens ska underrätta Transport- och kommunikationsverket när anställningen för den som innehar besättningskort upphör.

157 §

Föreskrifter och beslut om miljökonsekvenserna av luftfart

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter och fatta beslut om flyg- och underhållsverksamhet, om det behövs för att minska eller förhindra buller från luftfartyg eller andra skadliga miljökonsekvenser eller för att medge i internationell praxis tillåtna undantag. Transport- och kommunikationsverket ska beakta den välvägd strategi som avses i 129 §. Föreskrifterna och besluten kan gälla

- 1) tid och sätt för användning av andra än i förordningen om flygplatsbuller avsedda flygplatser och antalet starter och landningar,
- 2) begränsning eller förbud under bestämda tider när det gäller testningar som hänför sig till underhållet,
- 3) begränsning av användningen av exceptionellt bullersamma flygplan,
- 4) förbud mot att efter en övergångstid använda en godkänd flygplanstyp.

158 §

Flyghinder

En mast, ett vindkraftverk, en lyftkran, en belysningsanläggning, en radioanläggning eller någon annan anordning, en byggnad, en konstruktion eller ett märke får inte sättas upp, utformas eller riktas så att den eller det av misstag kan förväxlas med anläggningar eller märken som tjänar luftfarten. En konstruktion eller anordning får inte heller vara sig störa anläggningar som tjänar luftfarten eller flygtrafiken eller i övrigt äventyra flygsäkerheten.

För att anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken som eventuellt kan medföra förväxling, störningar eller risker enligt 1 mom. ska få sättas upp krävs ett flyghindertillstånd, om hindret

- 1) reser sig högre än 10 meter över mark- eller vattenytan och är beläget inom en sådan rektangel runt en flygplats, en flygplats för lätta luftfartyg eller en bana på en reservlandningsplats

Betänkande KoUB 21/2018 rd

vars långsidor är på 500 meters avstånd från banans centrumlinje och kortsidor på 2 500 meters avstånd utåt från bantrösklarna,

2) reser sig högre än 30 meter över mark- eller vattenytan och är beläget utanför ett område som avses i 1 punkten men på högst 45 kilometers avstånd från referenspunkten för en trafikflygplats som avses i 75 §,

3) reser sig högre än 30 meter över mark- eller vattenytan och är beläget utanför ett område som avses i 1 punkten men på högst 12 kilometers avstånd från reservlandningsplatsens referenspunkt eller referenspunkten för någon annan flygplats än en trafikflygplats som avses i 75 §,

4) reser sig högre än 60 meter över mark- eller vattenytan och är beläget utanför de områden som avses i 1—3 punkten,

5) genomtränger hinderbegränsande ytor, eller

6) inverkar på hinderfrihetshöjden när det gäller flygförfarandena.

Flyghindertillstånd behövs inte för anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken som sätts ut av eller på uppdrag av flygplatsoperatören.

Transport- och kommunikationsverket kan befria ett hinder enligt 2 mom. från tillståndsplikt, om hindret inte påverkar flygplatsernas hinderbegränsande ytor eller flygförfarandena eller om hindret är beläget i omedelbar närhet av ett befintligt hinder. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om konstruktionen för sådana hinder eller andra motsvarande tekniska aspekter.

Tillstånd att sätta upp anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken enligt 2 mom. ska sökas hos Transport- och kommunikationsverket. Ansökan om flyghindertillstånd ska åtföljas av ett utlåtande av den berörda leverantören av flygtrafikledningstjänst och när det gäller vindkraftverk på havsområden också av ett utlåtande av Gränsbevakningsväsendet. Om inte flygsäkerheten äventyras, kan Transport- och kommunikationsverket ge tillstånd att sätta upp anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken enligt 2 mom. Tillstånd ska beviljas, om den olägenhet det planerade hindret medför för flygtrafikens smidighet kan minskas med till buds stående planeringskriterier för flygförfarandet så att hindret inte medför oskälig olägenhet för flygplatsoperatören eller försvårar smidig flygtrafik. Flyghinder ska markeras i enlighet med Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter.

Den som ansvarar för ett flyghinder ska utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket eller den som verket utsett om förändringar som gäller hindret och ändringar i sina kontaktuppgifter.

159 §

Verksamhet som äventyrar flygsäkerheten

Verksamhet som äventyrar flygtrafiken eller stör smidig flygtrafik är förbjuden. En leverantör av flygtrafikledningstjänst ska på förhand informeras om verksamhet som eventuellt kan äventyra flygsäkerheten eller påverka smidig flygtrafik, så att leverantören av flygtrafikledningstjänst kan bedöma om den planerade verksamheten kan genomföras utan att den äventyrar flygsäkerheten eller stör smidig flygtrafik. Om den planerade verksamheten inte med de resurser leverantören av flygtrafikledningstjänst förfogar över skäligen kan kombineras med luftfart på ett säkert och smidigt sätt, kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda eller begränsa verksamheten eller ställa villkor för den.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

160 §

Beredskap för undantagsförhållanden och störningar

Följande innehavare av ett i Finland beviljat tillstånd eller godkännande som berättigar till luftfartsverksamhet ska förbereda sig för undantagsförhållanden genom att delta i beredskapsplanering och genom att på förhand förbereda verksamhet som bedrivs under undantagsförhållanden och vid därmed jämförbara störningar under normala förhållanden:

- 1) en i 35 § avsedd organisation som svarar för luftvärdighet och på vilken en drifttillståndshavare överfört de uppgifter som avses i 34 § 1 mom.,
- 2) en innehavare av ett intyg över godkännande av trafikflygplats som avses i 82 §,
- 3) en leverantör av flygtrafikledningstjänst och flygvädertjänst som statsrådet utsett med stöd av 108 §.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska flygplatsoperatörerna och leverantörerna av flygtrafikledningstjänst och flygvädertjänst förbereda sig på att sörja för att verksamheten fortgår så störningsfritt som möjligt även under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen och vid därmed jämförbara störningar under normala förhållanden.

Utöver vad som i beredskapslagen föreskrivs om statsrådets och ministeriernas behörighet får närmare bestämmelser om ordnandet av beredskapsplanering som behövs för förberedelser för undantagsförhållanden och därmed jämförbara störningar under normala förhållanden utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas.

161 §

Överföring av uppgifter på en myndighet i en främmande stat

Om ett finskt luftfartyg med stöd av ett hyresavtal eller något annat liknande avtal används av en operatör som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe eller sin bonings- eller hemort i en annan stat, kan Transport- och kommunikationsverket i fråga om enstaka luftfartyg och fjärrstyrningsplatser och deras besättning, enligt överenskommelse med den främmande staten, överföra uppgifter som Transport- och kommunikationsverket ska utföra enligt 3 och 4 kap. samt enligt 53 och 55 § på en myndighet i den staten.

166 §

Hindrande av luftfartyg från att starta av andra orsaker

Transport- och kommunikationsverket kan förbjuda en flygning och hindra ett luftfartyg från att starta, om

- 1) det finns anledning att misstänka att luftfartyget när det ska anträda en flygning, inte är luftvärdigt eller på behörigt sätt bemannat,
- 2) det finns anledning att misstänka att bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter om flygningen som meddelats med stöd av den i övrigt inte har iakttagits,
- 3) luftfartygets drift är förbjuden enligt internationella förpliktelser som är bindande för Finland eller enligt Europeiska unionens lagstiftning eller luftfartyget omfattas av någon annan

Betänkande KoUB 21/2018 rd

driftsbegränsning, eller luftfartygets ägare eller någon annan person som ansvarar för luftfartygets drift har meddelats näringsförbud,

4) det med stöd av denna lag i övrigt är förbjudet att använda luftfartyget för luftfart.

De åtgärder som behövs för att hindra ett luftfartyg från att starta ska dimensioneras och genomföras så att de inte äventyrar liv eller hälsa eller skadar parkerade luftfartyg.

Flygplatschefen, de som är anställda hos flygplatsoperatören samt de som sköter uppgifter inom flygtrafiktjänsten eller underhålls- eller marktjänstorganisationen har rätt att på begäran av Transport- och kommunikationsverket ge den hjälp som behövs för att hindra ett luftfartyg från att starta.

De personer som avses i 3 mom. har rätt att hindra ett luftfartyg från att starta, om det är uppenbart att de bristfälligheter som avses i 1 mom. allvarligt kan äventyra flygsäkerheten. Transport- och kommunikationsverket ska då utan dröjsmål underrättas om att luftfartyget har hindrats från att starta. Transport- och kommunikationsverket ska vidta de åtgärder som saken kräver. I fråga om tillåtna åtgärder för hindrande av start gäller 2 mom.

Gränsbevakningsmyndigheten har rätt att hindra ett luftfartyg från att starta, om det finns anledning att misstänka att en person som brutit mot föreskrifter om inresa eller utresa finns ombord på luftfartyget.

167 §

Ingripande i ett luftfartygs färd

När allmän ordning och säkerhet kräver det kan Transport- och kommunikationsverket och, i sådana fall där det behövs omedelbart ingripande, flygplatsens flygkontroll, områdeskontrollen och flygplatschefen vid en flygplats som ansvarar för flygtrafikledningstjänster eller en ställföreträdare som flygplatschefen förordnat samt, av skäl som är nödvändiga för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt för utförandet av räddningsuppgifter eller när säkerheten vid viktiga statliga evenemang ska tryggas, en militärmyndighet eller polisen eller, av skäl som är nödvändiga för upprätthållande av gränssäkerheten och utförande av sjöräddningsuppdrag, en gränsbevakningsman förbjuda ett luftfartyg att starta, beordra ett luftfartyg att landa, kräva identifiering, bestämma flygriktningen och flyghöjden eller på något annat sätt ingripa i luftfartygets färd. Om ett luftfartyg beordras att landa, ska den flygplats som anvisas för landningen vara lämplig för att den aktuella typen av luftfartyg ska kunna landa tryggt.

I fråga om ingripande i ett luftfartygs färd på grund av tullövervakning och på grund av övervakning eller tryggnad av den territoriella integriteten föreskrivs särskilt.

168 §

Ingripande i ett luftfartygs färd i syfte att förhindra spridning av en smittsam sjukdom

I syfte att förhindra att en i 4 § 2 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) avsedd allmänfarlig smittsam sjukdom sprids får Transport- och kommunikationsverket via leverantören av flygtrafikledningstjänster beordra ett luftfartyg att landa på en sådan flygplats där det finns beredskap att vidta åtgärder enligt artikel 20 i Världshälsoorganisationens internationella hälsoreglemente (2005) (FördrS 51/2007) och enligt bilaga 1 till hälsoreglementet (*flygplats för medicinska undersökningar*).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

I enskilda fall där det förutsätts omedelbart ingripande får social- och hälsovårdsministeriet fatta ett beslut enligt 1 mom. i stället för Transport- och kommunikationsverket.

Om inte något annat följer av flygsäkerheten, ska luftfartyget landa på flygplatsen för medicinska undersökningar i enlighet med Transport- och kommunikationsverkets order enligt 1 mom. eller social- och hälsovårdsministeriets beslut enligt 2 mom.

Bestämmelser om flygplatser för medicinska undersökningar utfärdas genom förordning av statsrådet.

170 §

Nedsatt funktionsförmåga

Uppgifter ombord på luftfartyg eller glidare eller andra anordningar som används för luftfart eller sådana uppgifter inom markorganisationen som påverkar flygsäkerheten får inte utföras av den som till följd av alkoholförtäring har förhöjd alkoholhalt i blodet eller som har använt något annat berusningsmedel så att det i hans eller hennes organism finns en konstaterbar mängd av ämnet.

Uppgifter enligt 1 mom. får inte heller utföras av en person som på grund av sjukdom eller trötthet eller av någon annan sådan orsak inte kan fullgöra uppgiften utan att äventyra flygsäkerheten.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gäller också åtgärder som direkt hänför sig till förberedelse av flygningar.

Om kravnivån på verksamheten förutsätter, det ställer försvarsmakten vid behov striktare krav för militär luftfart än vad som föreskrivs i 1—3 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om de krav som ställs på sinnesfunktionerna samt om sådana sjukdomar, skador och andra slag av nedsättning av funktionsförmågan som påverkar möjligheterna att utföra en arbetsuppgift eller andra liknande egenskaper som försämrar möjligheterna att utföra i 1—3 mom. avsedda uppgifter samt om bedömningen av dessa.

172 §

Luftfartsstatistik

Transport- och kommunikationsverket svarar för luftfartsstatistiken. Vid utförandet av uppgifter med anknytning till statistik följer Transport- och kommunikationsverket bestämmelserna i statistiklagen (280/2004).

De som nämns i 153 § 1 mom. ska trots sekretessbestämmelserna på begäran av Transport- och kommunikationsverket lämna verket statistiska upplysningar om sin verksamhet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

173 §

Internationella avtal

Transport- och kommunikationsverket deltar i egenskap av finsk luftfartsmyndighet i beredningen av internationella tekniska luftfarts-, luftfartssäkerhets- och samarbetsavtal om civil luftfart.

178 §

Luftfartsförseelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

1) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 § 5 mom. och som gäller luftfartyg eller anordningar, sportfallskärmar, flygskärmar, modellflygplan eller förare av sådana,

2) använder ett luftfartyg eller överlåter luftfartyg till någon annan för luftfart i strid med 10 §,

3) bryter mot ett i 11 § avsett förbud som gäller områden där luftfart är inskränkt eller en i den paragrafen avsedd begränsning som gäller farliga områden,

4) för luftfart använder ett luftfartyg som inte på tillbörligt sätt har märkts med de beteckningar som avses i 7 § 1 mom. 2 punkten eller 16 § 2 mom. eller med motsvarande utländska beteckningar eller som är försett med felaktiga beteckningar,

5) försummar anmälningsplikten enligt 20 § eller 36 § 2 mom.,

6) använder ett luftfartyg eller överlåter ett luftfartyg till någon annan för luftfart i strid med 34 § 2 mom. eller motsvarande bestämmelser om luftvärdighetsförvaltning i Europeiska unionens förordningar,

7) utan godkännande utför ett arbete för vilket det krävs godkännande enligt 42 § eller enligt bestämmelserna om konstruktion, tillverkning och underhåll i EASA-förordningen och i de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den,

8) använder ett luftfartyg som inte stämmer överens med de föreskrifter som meddelats med stöd av 44 §,

9) bryter mot sökandens eller tillståndshavarens skyldighet enligt 49 § att anmäla omständigheter som inverkar på behörigheten,

10) bryter mot luftfartygets eller anordningens befälhavares, besättningsmedlemmarnas eller spanarens skyldigheter enligt 57 § som avser förberedelse och genomförande av flygningar,

11) bryter mot passagerarnas skyldigheter enligt 59 §,

13) bedriver verksamhet som avses i 70 eller 72 § utan det tillstånd eller den anmälan som krävs eller bryter mot villkoren i ett sådant tillstånd eller mot bestämmelserna och föreskrifterna om sådan anmälningspliktig verksamhet,

14) för start eller landning använder andra än enligt 76 § tillåtna flygplatser eller områden,

15) driver en flygplats utan sådant intyg över godkännande av trafikflygplats som avses i 82 § eller utan sådant tillstånd till drift som avses i 84 § eller bryter mot villkoren enligt ett sådant intyg eller tillstånd,

16) bryter mot en skyldighet enligt 88 § eller mot ett förbud eller en begränsning som gäller användningen av flygplatsen och som meddelats av flygplatsoperatören eller av Transport- och kommunikationsverket,

17) bryter mot förbudet i 100 § 1 mom. att röra sig eller vistas på vissa områden på flygplatser,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

18) för att flyga över riksgränsen använder något annat än ett gränsövergångsställe som avses i 12 § i gränsbevakningslagen (578/2005),

19) utan tillstånd enligt 123 § 1 mom. flyttar ett sådant luftfartyg eller en del av ett luftfartyg eller gods som avses i det momentet,

20) förfar i strid med artikel 16.9 i händelseförordningen,

21) bryter mot de föreskrifter om miljökonsekvenser av luftfart som avses i 157 §,

22) bryter mot ett i 158 § avsett förbud som gäller anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken eller en i den paragrafen avsedd skyldighet som gäller sökande av flyghindertillstånd, märkning av flyghinder och anmälan om förändringar,

23) bryter mot den i 159 § avsedda begränsning om vilken bestäms närmare i Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter eller i beslut om förbud, **eller**

24) bryter mot ett förbud eller ett föreläggande enligt 167 § 1 mom. som avser ingripande i ett luftfartygs färd,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för **luftfartsförseelse** dömas till böter.

179 §

Åtgärdseftergift

Om en förseelse enligt 178 § är ringa eller de administrativa påföljder som gärningen medför för gärningsmannen kan anses vara tillräckliga med hänsyn till hur allvarlig gärningen är, behöver åtal för förseelsen inte väckas och straff inte dömas ut.

När en förseelse uppenbart är sådan som anges i 1 mom., får Transport- och kommunikationsverket utan att vidta andra åtgärder ge den skyldige en anmärkning.

180 §

Hörande av Transport- och kommunikationsverket och Försvarsmakten

Innan beslut fattas om väckande av åtal som gäller en gärning som avses i detta kapitel ska åklagaren ge Transport- och kommunikationsverket tillfälle att avge utlåtande i ärendet.

När domstolen behandlar ett mål som gäller en gärning enligt detta kapitel ska den ge Transport- och kommunikationsverket tillfälle att bli hört.

Om det är fråga om militär luftfart ska åklagaren och domstolen höra Försvarsmakten.

181 §

Ändringssökande

Beslut som gäller återkallande eller begränsning av tillstånd, bevis, godkännande, utseende och medicinsk lämplighet samt ålägganden och förbud som Transport- och kommunikationsverket har meddelat med stöd av Europeiska unionens förordningar får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I följande beslut, som fattats av någon annan än en myndighet, får omprövning begäras hos Transport- och kommunikationsverket:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) i 40 § avsedda beslut om granskningsbevis avseende luftvärdighet som fattas av organisationer som svarar för luftvärdighet,

2) i 47 § avsedda **beslut om medicinskt intyg** och godkännande för teckengivare,

3) i 102 § 1 mom. avsedda beslut om beviljande av tillträde till flygplatsens flygsida och behörighetsområden som fattas av flygplatsoperatören,

4) i 103 § 1 mom. avsedda beslut om beviljande av behörighetskort och passerkort för fordon som fattas av flygplatsoperatören,

5) i 111 § avsedda beslut om avgifter för flygtrafiktjänst.

~~6) i 163 § avsedda beslut som fattas av behöriga organ och organisationer för sportflygverksamhet,~~

~~7) i 164 § avsedda beslut som fattas av utomstående experter.~~

Omprövning av andra än i 1 mom. avsedda beslut som Transport- och kommunikationsverket, Försvarsmakten eller den militära luftfartsmyndigheten har fattat får begäras hos den myndighet som fattat beslutet, på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning enligt 2 mom. 1—4 eller 6—7 punkten eller 3 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning enligt 2 mom. 5 punkten får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller återkallande eller begränsning av tillstånd, bevis, godkännande, utseende och medicinsk lämplighet samt i ärenden som gäller ålägganden och förbud som Transport- och kommunikationsverket meddelat får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Andra beslut som förvaltningsdomstolen har meddelat får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Med undantag av beslut som gäller byggnadstillstånd ska beslutet iakttas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

33.

Lag

om ändring av 23 § i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) 23 §
som följer:

23 §

Handräckning

Försvarmakten, polisen, Gränsbevakningsväsendet och Transport- och kommunikationsverket är skyldiga att på begäran av finansministeriet i den utsträckning det är möjligt ge de tillhandahållare av tjänster som avses i 2 kap. handräckning för att säkerställa en störningsfri verksamhet inom säkerhetsnätets tjänsteproduktion.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

34.

Lag

om ändring av 59 och 108 a § i avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i avfallslagen (646/2011) 59 och 108 a §, sådana de lyder, 59 § delvis ändrad i lag 321/2018 och 108 a § sådan den lyder i lag 626/2017, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

59 §

Skrotningsintyg och slutlig avregistrering av fordon

En insamlare eller behandlare ska ge fordonets innehavare ett skrotningsintyg efter att ha kontrollerat innehavarens rätt att överlämna fordonet för skrotning. Insamlaren eller behandlaren ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om skrotningen för att fordonet ska kunna avregistreras slutligt i trafik- och transportregistret. För avregistreringen tar Transport- och kommunikationsverket ut en avgift av producenten. Bestämmelser om avgiftens belopp finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Närmare bestämmelser om avregistrering och skrotningsintyg får utfärdas genom förordning av statsrådet.

108 a §

Myndigheternas uppgifter vid genomförande av fartygsåtervinningsförordningen

Det regionförvaltningsverk som beviljar auktorisering enligt artikel 14 i fartygsåtervinningsförordningen är den behöriga myndighet som avses i artikel 3.1.11 i den förordningen.

Regionförvaltningsverket fattar ett skriftligt beslut i ett ärende som gäller fartygets återvinningsplan enligt artikel 7.3 första stycket i fartygsåtervinningsförordningen.

Finlands miljöcentral och Transport- och kommunikationsverket samarbetar för att förebygga sådant kringgående och sådan överträdelse av fartygsåtervinningsförordningen som avses i artikel 22 i den förordningen.

Finlands miljöcentral följer genomförandet av fartygsåtervinningsförordningen i Finland och fungerar vid behov som expertmyndighet när det är meningen att ett fartyg ska transporteras för nedmontering till en i artikel 15 i fartygsåtervinningsförordningen avsedd fartygsåtervinningsanläggning i ett tredjeland.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

35.

Lag

om ändring av lagen om tillsynsavgift för besiktningsverksamheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsynsavgift för besiktningsverksamheten (960/2013) 4, 6, 7, 9, 12, 13, 15 och 17 §,
av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 324/2018 samt 9 § sådan den lyder i lag 51/2018, som följer:

4§

Behörig myndighet

Uppbörden av och tillsynen över tillsynsavgiften för besiktningsverksamheten sköts av Transport- och kommunikationsverket, som får meddela närmare föreskrifter om betalningsförfarandet och den bokföring som hänför sig till påförandet av tillsynsavgiften.

6§

Påförande av avgiften

Efter utgången av varje avgiftsperiod ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål påföra den avgift som för avgiftsperioden ska betalas för besiktningar och efterkontroller. Avgiften påförs genom att en faktura som grundar sig på de uppgifter som registrerats i trafik- och transportregistret samt andra utredningar skickas till innehavaren av besiktningskoncessionen.

Om en innehavare av besiktningskoncession inte har fått en faktura enligt 1 mom. senast den 15 dagen i kalendermånaden efter avgiftsperioden, ska koncessionshavaren utan dröjsmål begära en faktura av verket.

7§

Betalning av avgiften

Avgiften för avgiftsperioden ska betalas senast på den förfallodag som bestämts i samband med debiteringen. Förfallodagen är 21 dagar efter det att avgiften har påförts.

Om den avgiftsskyldige inte har betalat avgiften på förfallodagen eller har betalat den till ett lägre belopp än vad som fastställts i avgiftsbeslutet, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål sända en betalningsuppsmaning i fråga om det obetalda beloppet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9§

Avgiftsuppbörden

I fråga om betalningsställen, kostnader för betalningar samt överföring till Transport- och kommunikationsverket av avgifter som mottagits av penninginrättningar tillämpas 9 och 11 § i lagen om skatteuppbörd (11/2018).

12§

Begäran om omprövning

Omprövning av ett avgiftsbeslut får begäras hos Transport- och kommunikationsverket. Omprövning av ett ärende som gäller påförande av avgift ska begäras inom tre år från ingången av kalendermånaden efter den månad då avgiften påfördes, dock senast 60 dagar efter delfäendet av beslutet.

13§

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Transport- och kommunikationsverkets beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

15§

Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärsmått på statens vägnar har den direktör vid Transport- och kommunikationsverket som ansvarar för administrativa ärenden. På statens vägnar kan dock besvär anföras endast om det för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen.

17§

Informationsskyldighet

Den avgiftsskyldige ska på begäran för Transport- och kommunikationsverket eller en av verket förordnad sakkunnig och ojävig person för granskning visa sitt bokföringsmaterial och övriga för påförandet av avgifter och för övervakning nödvändiga uppgifter i begärd form.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

36.

Lag

om ändring av 6 § i containerlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i containerlagen (762/1998) 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1296/2009, som följer:

6 §

Tillsynsmyndigheter

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser som utfärdats med stöd av den ankommer på vederbörande ministerium.

Efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser som utfärdats med stöd av den övervakas av Tullen, Gränsbevakningsväsendet, polisen och arbetarskyddsmyndigheterna samt av Transport- och kommunikationsverket, var och en inom sitt verksamhetsområde.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

37.

Lag

om ändring av lagen om förarexamensverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förarexamensverksamhet (535/1998) 2, 3, 3 a, 3 b, 7 b—7 h, 11, 12 och 14—16 §,

sådana de lyder, 2 § delvis ändrad i lag 706/2011, 3, 3 a, 7 c och 7 d § i lag 73/2015, 3 b § i lagarna 73/2015 och 327/2018, 7 b och 7 e—7 h § i lag 706/2011, 11 § i lagarna 1295/2009 och 706/2011, 12 § i lag 327/2018, 14 § i lag 989/2015, 15 § delvis ändrad i lagarna 607/2002 och 1295/2009 samt 16 § i lag 1295/2009, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *förarexamensverksamhet* skötseln av uppgifter som hänför sig till mottagandet av förarexamina och till tillsynen över förarundervisningen samt till certifikat som berättigar till transport av farliga ämnen, till mottagandet av körtillståndsprov och till tillsynen över utbildning för körtillstånd,

2) *förarundervisningsverksamhet* undervisning för erhållande av rätt att köra motordrivna fordon eller körtillstånd för transport av farliga ämnen samt annan verksamhet som ansluter sig till undervisningen,

3) *förarexamensmottagare* en offentlig eller privat serviceproducent med vilken Transport- och kommunikationsverket har ingått avtal om förarexamensverksamhet och *förarprövare* den som tar emot körprov och muntliga teoriprov för förarexamen,

4) *ADR-körtillstånd* det körtillstånd som avses i 11 b § i lagen om transport av farliga ämnen, *förarprövare som tar emot ADR-körtillståndsprov* den som övervakar körprovstillfällena som hålls för beviljande av körtillstånd, granskar körtillståndsprov och fattar beslut om att utfärda certifikat och *ADR-körtillståndsbeslut* beslut om att bevilja körtillstånd.

3 §

Allmänna krav som gäller ordnande av förarexamensverksamhet

Transport- och kommunikationsverket svarar för förarexamensverksamheten.

Förarexamensverksamheten ska ordnas så att en med tanke på trafiksäkerheten tillräcklig tillgång till förarexamenstjänster samt körtillståndsprovstjänster som är enhetliga, av god kvalitet och kostnadseffektiva tryggas i hela landet.

Trafikmiljön där körprov ordnas ska med hänsyn till den kategori som körprovet gäller vara tillräckligt mångsidig för att målen för förarexamen ska uppnås och färdigheterna hos den som avlägger körprovet ska kunna bedömas. Inom varje förarexamensmottagares verksamhetsområde ska dock finnas möjlighet att avlägga förarexamen inom samtliga kategorier samt körtillståndsprov för förare av fordon som transporterar farliga ämnen. Antalet körprov som avläggs inom verksamhetsområdet ska vara tillräckliga inom respektive kategori för tryggnad av examensverksamhetens enhetlighet, kvalitet och utveckling. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om på vilka platser körprov kan avläggas.

3 a §

Skötsel av förarexamensuppgiften som en serviceuppgift

Transport- och kommunikationsverket kan sköta förarexamensverksamheten genom att skaffa behövliga tjänster av offentliga eller privata serviceproducenter som är verksamma i Finland. En serviceproducent ska uppfylla kraven på mottagare av förarexamen. Underleverantörer får inte anlitas för att sköta de uppgifter som avses i denna paragraf. De uppgifter som avses i denna paragraf ska utföras i Finland.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

På upphandlingen av tjänster tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) med undantag av bestämmelserna om underentreprenader.

Transport- och kommunikationsverket ska avtala med serviceproducenten om serviceuppgiftens omfattning och krav i anslutning till skötseln av den så att den personuppgiftsansvariges ansvar för att personuppgifter behandlas lagenligt uppfylls även i serviceproducentens verksamhet och så att kraven på god förvaltning uppfylls även i övrigt. Transport- och kommunikationsverket ska övervaka serviceproducentens verksamhet.

Bestämmelser om de principer för god förvaltning som ska iakttas vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna paragraf finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och i samiska språklagen (1086/2003). När serviceproducenten och dennes anställda sköter dessa uppgifter ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

3 b§

Avtal om förarexamensverksamhet

I ett avtal om förarexamensverksamhet ska utöver vad som föreskrivs i 3 a § 3 mom. dessutom avtalas om

- 1) det område inom vilket förarexamensmottagaren sköter förarexamensverksamheten,
- 2) minimiantalet verksamhetsställen i verksamhetsområdet, deras läge och betjäningstider,
- 3) de förarexamenstjänster, körtillståndstjänster och andra tjänster som ingår i förarexamensverksamheten samt de krav som de ställer på lokalerna, datakommunikationsförbindelserna, nivån på datasystemen och datasäkerheten, på anordningar och utrustning samt på verksamheten i allmänhet,
- 4) det förfarande som ska iakttas för att säkerställa att de uppgifter som ingår i förarexamensverksamheten sköts på behörigt sätt samt att de personer som tar emot körprov för förarexamen och körtillståndstjänster för farliga ämnen har tillräcklig yrkesskicklighet,
- 5) det förfarande som ska iakttas när trafik- och transportregistret används och uppgifter registreras i detta samt hur det dataskydd och den datasäkerhet som krävs av serviceproducenten ska påvisas,
- 6) förvaring och arkivering av de dokument som hänför sig till examensverksamheten,
- 7) det förfarande som ska iakttas när avgiften för förarexamensprov och körtillståndstjänster tas ut och redovisas till Transport- och kommunikationsverket,
- 8) den ersättning som Transport- och kommunikationsverket betalar till förarexamensmottagaren och hur den ska betalas,
- 9) avtalsperioden, inledandet av verksamheten och avslutande av avtalet under avtalsperioden,
- 10) de krav som säkerställandet av en effektiv övervakning ställer på serviceproducenten och om påföljder av iakttagna brister och försummelser,
- 11) serviceproducentens skyldighet att anmäla sådana förändringar i skötseln av uppgifterna som kan ha väsentlig inverkan på möjligheten att sköta uppgifterna på behörigt sätt,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

12) omständigheter som är behövliga för att uppgifterna ska kunna skötas på behörigt sätt med beaktande av de bestämmelser om datasäkerhet som är förpliktande för myndigheterna.

7 b §

Yrkeskunskap hos förarprövare som tar emot ADR-körtillståndsprov för transport av farliga ämnen

Den som granskar provprestationer i anslutning till körtillståndsprov för transport av farliga ämnen ska enligt de krav som ställs på yrkeskunskap ha ett gällande ADR-körtillstånd. Dessutom ska personen i fråga ha tillräcklig kunskap om transport av farliga ämnen som inhämtats genom arbetslivserfarenhet eller på annat sätt eller ha genomgått Transport- och kommunikationsverkets utbildning i transport av farliga ämnen samt ha kännedom om de utbildningskrav som gäller ADR-körtillståndsutbildning och om lagstiftningen och praxis i branschen.

7 c §

Yrkeskunskap hos förarprövare

Yrkeskunskapen hos den som tar emot körprov och muntliga teoriprov för förarexamen förutsätter att han eller hon har de kunskaper, färdigheter och insikter om körförmåga och bedömning av den, gällande läroplaner, egen körskicklighet, kundservice, ekonomiskt, miljövänligt och också i andra hänseenden ansvarsfullt körsätt samt fordonsteknik och fordonsfysik som behövs för uppgiften.

Minimikrav för en förarprövare för kategorierna B, C1 och C samt för lätta fyrhjulingar i kategori AM är att han eller hon

- 1) har fyllt 23 år,
- 2) har grundläggande utbildning för förarprövare för förarexamen,
- 3) har trafiklärtillstånd som har varit i kraft i minst två år,
- 4) har deltagit i fortbildning och kvalitetssäkring på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Minimikrav för en förarprövare för kategori B och för lätt fyrhjuling i kategori AM är dessutom att han eller hon har en sådan körrätt för kategori B som han eller hon haft i minst tre år.

Minimikrav för en förarprövare för kategorierna C1 och C är dessutom att han eller hon har en sådan körrätt för kategori C som han eller hon haft i minst tre år.

Den som tar emot körprov för kategori B får också ta emot körprov för kategori T. Den som tar emot manöverprov för kategori LT ska ha behörighet som förarprövare för kategorierna C1 och C.

Kraven för den som tar emot körprov och manöverprov för moped i kategori AM och för andra kategorier än de som avses i 2—5 mom. är förutom vad som föreskrivs i 2 mom. att han eller hon

- 1) har minst tre års erfarenhet av mottagande av körprov för kategorierna B, C1 eller C,
- 2) har genomgått specialiseringsutbildning som ska gälla
 - a) en av kategorierna A1, A2 och A i fråga om mottagande av körprov för dessa kategorier,
 - b) kategori AM eller någon av kategorierna i underpunkt a i fråga om mottagande av manöverprov för moped i kategori AM,
 - c) någondera av kategorierna D och D1 i fråga om mottagande av körprov för dessa kategorier,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

d) en av kategorierna BE, C1E, CE, D1E och DE i fråga om mottagande av körprov för dessa kategorier,

3) har körkort som ger rätt att köra fordon som hör till den kategori för vilken körprov tas emot; i fråga om prov som avses i 2 punkten underpunkt b krävs körkort som ger rätt att köra moped i kategori AM eller motorcykel.

Avvikelse från den treåriga erfarenhet som avses i 6 mom. 1 punkten får göras, om förarprövaren har minst fem års erfarenhet av att köra fordon som hör till den kategori för vilken examen tas emot eller Transport- och kommunikationsverket bedömer att hans eller hennes färdigheter i denna kategori är tillräckliga utifrån den yrkeskunskap, annan utbildning eller erfarenhet som inhämtats utöver körkortet i den aktuella kategorin.

7 d §

Grundläggande utbildning för förarprövare

Den grundläggande utbildning för förarprövare som avses i 7 c § 2 mom. 2 punkten är specialyrkesexamen för trafiklärare och avläggande av den del i examen som omfattar studier för förarprövare för förarexamen. Examensdelen måste uppfylla kraven enligt punkterna 3.1.1, 3.2.1 och 3.2.2 i bilaga IV till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort.

Det utbildningskrav som avses i 1 mom. uppfylls också av en sökande som har ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) om en motsvarande behörighet som grundar sig på bevis på formella kvalifikationer och som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat. Beslutet fattas av Transport- och kommunikationsverket, som också bedömer behörighetens överensstämmelse till den del det är fråga om huruvida kravet på specialiseringsutbildning enligt 7 c § 6 mom. 2 punkten uppfylls.

Som sådan grundläggande utbildning som avses i 1 mom. kan också anses annan lämplig utbildning och examen som godkänts av Transport- och kommunikationsverket, om ordnandet av förarexamensverksamheten undantagsvis på grund av tillgången på arbetskraft eller av någon annan motsvarande orsak kräver det.

Transport- och kommunikationsverket godkänner utbildningsprogrammen inom de specialiseringsutbildningar som avses i 7 c § 6 mom. 2 punkten.

7 e §

Kvalitetssäkring i förarexamensverksamhet

Det arbete som förarprövare utför ska kontrolleras årligen. Förarprövarens arbete när det gäller mottagande av körprov ska kontrolleras minst en gång vart femte år, under sammanlagt minst en halv dag. Resultaten i de körprov som tagits emot ska granskas varje år.

Transport- och kommunikationsverket svarar för kvalitetssäkringen. Om det upptäcks brister i verksamheten hos de förarprövare som kontrolleras, ska Transport- och kommunikationsverket omedelbart vidta korrigerande åtgärder. Om bristerna är allvarliga ska den som kontrollerats åläggas att delta i arbetshandledning eller specialutbildning.

Det arbete som förarprövare som tar emot ADR-körtillståndspröv utför ska övervakas genom granskning av mottagna körtillståndspröv och ADR-körtillståndsbeslut. Transport- och kommu-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

nikationsverket ska för kvalitetssäkring i tillräcklig utsträckning följa det arbete som förarprövare som tar emot ADR-körtillståndsprov utför.

Närmare bestämmelser om kvalitetssäkringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 f §

Fortbildning

För att upprätthålla och utveckla yrkeskunskapen ska förarprövare för förarexamen delta i fortbildning sammanlagt minst fyra dagar per tvåårsperiod. För att upprätthålla och utveckla den praktiska körskicklighet som behövs vid mottagande av körprov ska förarprövaren delta i fortbildning sammanlagt minst fem dagar under varje femårsperiod.

Genomgången fortbildning täcker de kategorier för vilka förarprövaren har behörighet.

Fortbildningen kan genomföras som privat-, grupp- eller klassrumsundervisning, e-utbildning eller genom instruktioner. Transport- och kommunikationsverket svarar för fortbildningen.

7 g §

Förnyad bedömning

Om en förarprövare inte under de senaste två åren har tagit emot körprov i någon kategori för vilken han eller hon har behörighet, ska han eller hon enligt vad Transport- och kommunikationsverket bestämmer genomgå en förnyad bedömning innan han eller hon får ta emot körprov i denna kategori. Den förnyade bedömningen kan genomföras som en del av fortbildningen.

7 h §

Intyg över behörighet

Transport- och kommunikationsverket utfärdar ett intyg till förarprövare över att de har behörighet för uppgiften.

Om innehavaren av intyget inte längre uppfyller kraven i 7 a §, ska intyget återkallas för en viss tid, som ska vara minst tre månader och högst fem år. Intyget ska dock återkallas för minst sex månader, om innehavaren gjort sig skyldig till rattfylleri, grovt rattfylleri, grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller en gärning som avses i 7 a § 2 punkten.

När återkallelsens längd provas ska det beaktas hur allvarlig gärningen eller allvarliga gärningarna är och under vilka omständigheter gärningen eller gärningarna begåtts. Om det av grundad anledning behövs för att göra påföljden skäligare, får intyget återkallas även för en kortare tid, men dock alltid minst för den tid som körförbud gäller, eller i det fall som avses i 7 a § 3 punkten en varning ges i stället för att intyget återkallas.

Om innehavaren av intyget inte har genomgått fortbildning eller avhjälpt de brister som uppdagats i samband med tillsyn inom skälig tidsfrist eller om han eller hon i övrigt inte uppfyller de krav på upprätthållande av behörighet som föreskrivs i denna lag, kan han eller hon ges en varning. Om han eller hon trots en varning inte uppfyller kraven inom en ny tidsfrist, får intyget återkallas tills vidare till dess att de föreskrivna kraven uppfylls.

Transport- och kommunikationsverket för ett register över förarprövarens behörighet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över en förarexamensmottagares verksamhet.

Förarexamensmottagare är skyldiga att lämna Transport- och kommunikationsverket de uppgifter som behövs för tillsynen över förarexamensverksamheten och vid den kvalitetssäkring som avses i 7 e §.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att företa inspektioner på ställen där förarexamensverksamhet enligt denna lag bedrivs. En inspektion får dock inte företas på en hemfrids-skyddad plats. Förarexamensmottagaren ska ordna förhållandena så att inspektionerna kan utföras på behörigt sätt och att det arbete som utförs av dem som tar emot förarexamina och körtillståndsprov för förare av fordon som transporterar farliga ämnen kan följas i tillräcklig utsträckning.

Om en förarexamensmottagare inte uppfyller kraven enligt 4—6 § eller annars bryter mot ett avtal enligt 3 § 3 mom. så att en korrekt förarexamensverksamhet äventyras, kan Transport- och kommunikationsverket omedelbart häva avtalet.

12 §

Personregisteruppgifter

Transport- och kommunikationsverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter ur straffregistret som behövs för fastställande av att de tillförlitlighetskrav som ställs på en förarexamensmottagare eller en person som tar emot förarexamina och körtillståndsproven uppfylls.

14 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som fattats av en förarexamensmottagare och som gäller förarexamen eller ADR-körtillståndsprov får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut som förvaltningsdomstolen fattat i ett ärende som gäller återkallande av intyg över behörighet för förarprövare får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

15 §

Straffbestämmelser

Den som bedriver förarexamensverksamhet utan något avtal med Transport- och kommunikationsverket ska för *olovligt utövande av förarexamensverksamhet* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

På en person som tar emot förarexamina tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

Bestämmelser om straff för en felaktig registeranteckning finns i 16 kap. 7 § i strafflagen. Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 10 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen.

16 §

Avgiften för förarexamen eller körtillståndsprov

För förarexamen och körtillståndsprov tas det ut en avgift till Transport- och kommunikationsverket. Avgiften fastställs enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

38.

Lag

om ändring av lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009) 7, 10, 11, 13, 13 a, 14—17 och 18 b §,
sådana de lyder, 7 § delvis ändrad i lagarna 538/2010, 594/2012 och 476/2017, 11 § delvis ändrad i lag 476/2017, 13 § i lagarna 594/2012, 485/2014 och 478/2018, 13 a § i lag 476/2017, 15 § delvis ändrad i lagarna 594/2012 och 700/2018, 16 § delvis ändrad i lagarna 538/2010 och 485/2014 samt 18 b § i lag 478/2018, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7 §

Stödansökan till Transport- och kommunikationsverket

Den som blivit vald i ansökningsförfarandet enligt 6 och 6 a § ska skriftligen ansöka om stöd hos Transport- och kommunikationsverket. Utöver de uppgifter och utredningar som avses i 6 § 2 mom. ska ansökan innehålla åtminstone följande uppgifter:

- 1) de nättjänster som kommer att tillhandahållas och priset och övriga villkor på vilka kommunikationstjänster tillhandahålls,
- 2) projektets stödberättigande kostnader och de betalningsandelar som avses i 8 § 1 mom.,
- 3) tekniska egenskaper i det kommunikationsnät som kommer att byggas och det tekniska genomförandet av kommunikationstjänsten,
- 4) sammankopplingen av kommunikationsnätet och kommunikationstjänsten med andra teleföretag.

I stödansökan ska det också ingå en utredning om vilka andra offentliga stöd som sökanden har fått för projektet. Med offentligt stöd avses sådan finansiering eller annan motsvarande förmån som beviljats av Europeiska unionen, staten eller ett annat offentligt samfund.

En stödansökan till Transport- och kommunikationsverket ska göras senast den 31 december 2018.

10 §

Stödbeslut från Transport- och kommunikationsverket

Transport- och kommunikationsverket beviljar ett bredbandsprojekt statligt stöd, om projektet fyller de krav för beviljande av stödet som nämns i denna lag. Transport- och kommunikationsverket beslutar samtidigt också om maximibeloppet av det statliga stödet till bredbandsprojektet.

11 §

Stödberättigande kostnader

Stödberättigande kostnader är sådana som

- 1) har uppstått efter inlämnandet av stödansökan,
- 2) har uppstått av byggandet av ett kommunikationsnät som behövs för att tillhandahålla avancerade kommunikationstjänster, och
- 3) är nödvändiga för att tillhandahålla sådana abonnemang inom ett projektområde som levereras till användaren på den ort där användaren bor eller finns stadigvarande.

Stödberättigande kostnader är inte

- 1) kostnader för underhåll av kommunikationsnätet,
- 2) kostnader som hänför sig till den del av accessnätet som finns på högst etthundra meters avstånd från den ort där användaren bor eller finns stadigvarande,
- 3) kostnader i områden som sträcker sig etthundra meter från en sådan anslutningspunkt där det kan tillhandahållas avancerade kommunikationstjänster.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan meddela närmare föreskrifter om vilka tekniska delar i kommunikationsnätet som anses vara stödberättigande samt föreskrifter om ett närmare sätt för kalkylering av kostnader som omfattas av stödet.

13 §

Särskilda villkor för betalning av stöd

Av det statliga stöd som beviljats sökanden får på dennes ansökan 50 procent betalas ut efter det att stödbeslutet har fattats. Utbetalning av den återstående delen av stödet förutsätter att bredbandsprojektet har slutförts och att stödtagaren har lagt fram en godtagbar redogörelse för samtliga stödberättigande kostnader till Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket får besluta att stödet betalas på en ansökan som gjorts efter den tidpunkt för ansökan om utbetalning av stöd som anges i stödbeslutet, om sökanden lägger fram vägande skäl till att ansökan försenats, ansökan inte har försenats väsentligt, den omständigheten att utbetalning söks efter utsatt tid inte har inverkat på genomförandet av projektet, förseningen inte försvårar projektets genomförande och en utbetalning som sker på en försenad ansökan inte inverkar på kravet på likvärdig behandling av sökandena.

Statligt stöd som avses i denna lag får inte betalas ut om Europeiska kommissionen har beslutat om återkrav av stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt och sökanden i enlighet med detta har meddelats ett i 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd (300/2001) avsett beslut om verkställighet av återkrav som sökanden inte har följt. Transport- och kommunikationsverket kan begära att stödtagaren lämnar en försäkran om att det inte finns något i detta moment avsett hinder för utbetalning av stöd.

13 a §

Ändring av verkets beslut om betalning

Stödtagaren kan hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om ändring av ett beslut om betalning, om maximibeloppet av annat offentligt stöd enligt lag har ändrats efter det att verket fattade beslutet.

14 §

Äganderätt och överföring av skyldigheter

Ett kommunikationsnät som har byggts med hjälp av finansiering som avses i 8 § 1 mom. ägs av det företag, den sammanslutning eller den stiftelse som fått stöd. Om ett kommunikationsnät som byggts med hjälp av stöd eller en del av ett sådant nät säljs eller på annat sätt överläts vidare, övergår de i 9 § nämnda skyldigheterna till den nya ägaren.

Transport- och kommunikationsverket och den kommun som har deltagit i bredbandsprojektets kostnader ska utan dröjsmål underrättas om överföringen av äganderätten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

15 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Teleföretaget och den som ansöker om stöd ska på begäran av kommunikationsministeriet eller Transport- och kommunikationsverket samla in och trots företagshemligheter till kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket lämna uppgifter som är nödvändiga för styrningen och övervakningen av bredbandsprojektet. Uppgifterna ska lämnas utan dröjsmål i den form som myndigheten begär och avgiftsfritt.

Om teleföretaget trots kommunikationsministeriets eller Transport- och kommunikationsverkets begäran inte samlar in eller lämnar de uppgifter som avses i 1 mom. och inte trots uppmaning rättar till förfarandet inom en skälig tid på minst en månad, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretaget att rätta till felet eller försummelsen. Skyldigheten kan förenas med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

16 §

Återbetalning av avkastning i vissa fall

Utöver vad som i statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivs om återkrav av statsunderstöd, kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut bestämma att stödtagaren ska återbetala en del av avkastningen på ett bredbandsnät som har byggts med hjälp av offentligt stöd, om mer än tio miljoner euro har beviljats i offentligt stöd för bredbandsprojektet i fråga.

Av den årliga avkastningen från ett enskilt bredbandsprojekt som byggts med hjälp av stödet kan återkrävas den andel som överskrider 12 procent, dock högst den andel som motsvarar det offentliga stödets relativa andel av projektets stödberättigande kostnader. Den andel som återkrävs får inte överskrida det belopp i euro som betalats till stödtagaren i offentligt stöd.

Stödtagaren ska ges en anmärkning och en möjlighet att sänka avkastningsprocenten innan avkastningen kan återkrävas.

Avkastning kan återkrävas för fem år från det att den sista posten av stödet betalats ut. På den avkastning som återkrävs ska ränta betalas räknat från det i 1 mom. avsedda beslutet av Transport- och kommunikationsverket och dröjsmålsränta från den förfallodag som satts ut i beslutet. Bestämmelser om ränta och dröjsmålsränta finns i 24 och 25 § i statsunderstödslagen.

17 §

Uppföljningsregister

Transport- och kommunikationsverket följer hur bredbandsprojekten framskrider och för ett separat register (*uppföljningsregister*) för detta ändamål. I uppföljningsregistret kan följande uppgifter lagras om bredbandsprojektet, sökanden av stödet, stödtagaren och användningen av stödet:

- 1) sökandens namn och kontaktuppgifter,
- 2) namn och kontaktuppgifter för sökandens kontaktperson,
- 3) uppgifter om innehållet i, målen för och resultaten av bredbandsprojektet,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4) uppskattningar av bredbandsprojektets kostnader och totala finansiering samt uppgifter om hur dessa har realiserats,

5) uppgifter om stöd- eller betalningsansökan och hur den avgjorts samt uppgifter om specifikationen av stödet,

6) uppgifter om stöd som har beviljats och betalats med stöd av denna lag och lagen om stöd för utveckling av landsbygden,

7) uppgift om huruvida det stöd som beviljats är sådant statligt stöd som avses i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

8) uppgifter om inspektioner och vad som iakttagits i samband med dem,

9) uppgifter om stöd som återkrävs av stödtagaren samt om hur återkravet utfallit,

10) andra nödvändiga uppgifter som erhållits vid behandlingen av ansökan.

I fråga om offentligheten och sekretessen för uppgifterna i uppföljningsregistret gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Uppgifterna i registret bevaras tio år från betalningen av stödet och, om det gäller stöd som ingår i ett program som delfinansieras av Europeiska unionen, fem år från det att Europeiska kommissionen har betalat unionens sista finansieringsandel enligt programmet.

18 b §

Elektronisk delgivning

Transport- och kommunikationsverkets beslut och andra handlingar från Transport- och kommunikationsverket får med partens samtycke sändas och bevisligen delges per e-post. Ett beslut eller någon annan handling som hör samman med handläggningen av ett ärende anses ha delgivits när Transport- och kommunikationsverket tar emot en kvittering på att meddelandet har lästs. Är det fråga om en handling som inte enligt lag behöver delges bevisligen, anses handlingen ha blivit delgiven den tredje dagen efter det att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Om Transport- och kommunikationsverket inte inom sju dagar från det att e-postmeddelandet sändes får en kvittering på att meddelandet har lästs, ska vid delgivningen av beslutet iakttas vad som i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om delgivning.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

39.

Lag

om ändring av 13 och 14 § i lagen om fartygsapotek

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygsapotek (584/2015) 13 och 14 § som följer:

13 §

Undantag

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl i enskilda fall på ansökan bevilja undantag från de krav på fartygsapotekets innehåll som anges i 6 § 1 mom., förutsatt att undantaget inte väsentligen försämrar fartygspersonalens möjlighet att få adekvat första hjälpen och sjukvård ombord.

Omrövning av ett i 1 mom. avsett beslut som meddelats av Transport- och kommunikationsverket får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i en avgift som Transport- och kommunikationsverket påfört för ett beslut som avses i 1 mom. får sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

14 §

Tillsyn och skyldighet att lämna uppgifter

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av Transport- och kommunikationsverket, arbetarskyddsmyndigheterna och tillsynsmyndigheterna för hälso- och sjukvården.

Transport- och kommunikationsverket och arbetarskyddsmyndigheterna är skyldiga att trots sekretessbestämmelserna på begäran till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken lämna sådana uppgifter om användningen av läkemedel och behandlingsutrustning samt om vidtagna vårdåtgärder som är nödvändiga för utförandet av tillsynsuppgifter som föreskrivs för dem i övrig lagstiftning. Trots sekretessbestämmelserna ska till Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet lämnas de uppgifter om läkemedlen i ett fartygsapotek och deras mängder samt läkemedelsanskaffningar till fartygsapoteket som är nödvändiga för tillsynen över apotek enligt läkemedelslagen (395/1987) eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Uppgifterna ska lämnas avgiftsfritt.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

40.

Lag

om ändring av lagen om marin utrustning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om marin utrustning (1503/2011) 4, 7—**18, 19**, 21—26, 28 och 31 §,
av dem 4, 10, 12—15, 17, **18**, 19, 23—25, 28 och 31 § sådana de lyder i lag 914/2016, 7, 8, 21
och 22 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 914/2016 samt 11 § sådan den lyder i lagarna 914/
2016 och 329/2018, som följer:

4 §

Krav på marin utrustning

Marin utrustning som är placerad ombord på ett fartyg ska uppfylla de krav enligt internationella instrument som gäller vid den tidpunkt då utrustningen i fråga placeras ombord på fartyget, i enlighet med vad som föreskrivs i Europeiska kommissionens genomförandeakter som antagits med stöd av utrustningsdirektivet.

Tillverkaren av marin utrustning ska intyga att kraven uppfylls i enlighet med internationella provningsstandarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

Om det inte har intygats att kraven uppfylls, får den marina utrustningen inte placeras ombord på ett fartyg och inte heller tillhandahållas eller släppas ut på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap ska när det beviljar och förnyar ett fartygs säkerhetscertifikat och certifikat samt när det i dessa gör en anteckning om utförd periodisk, mellanliggande eller årlig besiktning kontrollera att den marina utrustningen ombord på fartyget uppfyller kraven enligt denna lag.

7 §

Tillsynsmyndigheter

Transport- och kommunikationsverket övervakar att denna lag följs.

Transport- och kommunikationsverket övervakar de anmälda organ som det har utsett.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

8 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få information och utföra kontroller

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få de uppgifter och prov som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag av tillverkare av marin utrustning och deras behöriga representanter och av importörer, distributörer och anmälda organ som omfattas av skyldigheterna i denna lag. Transport- och kommunikationsverket ska även på begäran förse med uppgifter om alla som levererat utrustning och om alla tillverkare, behöriga representanter, importörer och distributörer till vilka utrustning har levererats inom 10 år från det att rattmärket anbringades eller åtminstone under perioden för den förväntade livslängden för utrustningen.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att inspektera ett område, en lokal eller ett annat utrymme, om detta behövs med tanke på den tillsyn som avses i denna lag, samt att där vidta andra åtgärder som tillsynen kräver. Inspektioner får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna

1) är de anmälda organen skyldiga att ge andra anmälda organ som avses i denna lag sådana uppgifter som behövs med tanke på de anmälda organens samarbete,

2) får Transport- och kommunikationsverket lämna ut information som erhållits i samband med skötseln av uppgifter som avses i denna lag till åklagare, polisen och Tullen för förebyggande och utredande av brott.

10 §

Kontroll av marin utrustning som är försedd med rattmärke

Transport- och kommunikationsverket kontrollerar att marin utrustning som har släppts ut på marknaden och som är försedd med rattmärke, men som ännu inte är placerad ombord på ett fartyg, uppfyller de krav som ställs på utrustningen. Tillverkaren av den marina utrustningen ska på egen bekostnad tillhandahålla Transport- och kommunikationsverket prov eller göra proven tillgängliga för verket.

Transport- och kommunikationsverket kan kontrollera utrustning som är försedd med rattmärke och som är placerad ombord på ett fartyg, om internationella instrument som gäller den internationella säkerheten eller förebyggande av miljöförorening kräver funktionsprov ombord på fartyget och tidigare förfaranden för bedömning av överensstämmelse inte upprepas. Tillverkaren av den marina utrustningen eller dennes behöriga representant ska på begäran lämna Transport- och kommunikationsverket de inspektions- och provningsrapporter som gäller utrustningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 §

Exceptionell teknisk uppfinning

Transport- och kommunikationsverket kan tillåta att sådan marin utrustning som betraktas som en exceptionell teknisk uppfinning placeras ombord på ett fartyg trots att utrustningen inte uppfyller kraven i 4 § 1 mom. En förutsättning är att tillverkaren av utrustningen eller dennes behöriga representant påvisar för Transport- och kommunikationsverket att utrustningen är minst lika effektiv som marin utrustning som har försetts med rattmärke och som är avsedd för motsvarande bruk. Transport- och kommunikationsverket kan på bekostnad av tillverkaren eller dennes behöriga representant anlita utomstående provnings- eller kontrolltjänster eller andra tjänster för att påvisa motsvarande effektivitet. Det som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas också på fartyg som överförs till trafik- och transportregistret eller till det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland från registret i en medlemsstat i Europeiska unionen.

Transport- och kommunikationsverket ska för sådan marin utrustning som den har tillåtit och som betraktas som en exceptionell teknisk uppfinning utfärda ett certifikat som ska förvaras tillsammans med utrustningen. Den marina utrustningen ska placeras ombord på fartyget i enlighet med de villkor och bestämmelser som anges i certifikatet.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen om att marin utrustning som betraktas som en exceptionell teknisk uppfinning har tillåtits och delge dem alla rapporter om utförda prov, bedömningar och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

12 §

Provning av utrustning

Transport- och kommunikationsverket kan tillåta att marin utrustning som inte uppfyller kraven enligt 4 § 1 mom. och inte är en sådan exceptionell teknisk uppfinning som avses i 11 § på prov placeras ombord på ett fartyg för en kort period. En förutsättning är att det på fartyget finns en motsvarande marin utrustning som är försedd med rattmärke och som är i funktionsdugligt skick och klar för omedelbar användning.

Transport- och kommunikationsverket ska för sådan marin utrustning som tagits i bruk på prov utfärda ett certifikat som ska förvaras tillsammans med utrustningen. Den utrustning som tagits i bruk på prov ska placeras ombord på fartyget i enlighet med de villkor och bestämmelser som anges i certifikatet.

13 §

Exceptionella omständigheter

Marin utrustning som inte är försedd med rattmärke får under exceptionella omständigheter placeras tillfälligt ombord på ett fartyg utanför Europeiska unionen, under förutsättning att

1) placering av utrustning försedd med rattmärke ombord skulle orsaka oskäligen höga kostnader eller oskäligt dröjsmål i fartygets trafik, och

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2) den marina utrustningen åtföljs av sådan dokumentation som utfärdats av en stat som är medlem i IMO där det intygas att utrustningen uppfyller kraven i internationella instrument.

Redaren ska omedelbart göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om sådan marin utrustning som avses i 1 mom. och om motiveringarna till att den placerats ombord på fartyget.

Efter att ha mottagit anmälan ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål säkerställa att förutsättningarna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten uppfylls och att den marina utrustningen och dess provningsstandarder i så hög grad som möjligt motsvarar de krav och provningsstandarder som avses i 4 §.

Transport- och kommunikationsverket ska för tillfällig placering av marin utrustning utfärda ett certifikat där den marina utrustningen specificeras och där de exceptionella omständigheter som föranlett utfärdandet av certifikatet, kraven på utrustningens utformning, konstruktion och prestanda samt tillämpade provningsstandarder anges. Europeiska kommissionen ska genast underrättas om utfärdandet av certifikatet.

14 §

Utländskt fartygs övergång till finsk flagg

Om ett fartyg som seglar under ett sådant lands flagg som inte hör till Europeiska unionen övergår till finsk flagg, ska Transport- och kommunikationsverket i samband med första besiktningen säkerställa att den marina utrustningens skick motsvarar fartygets säkerhetscertifikat och certifikat samt att fartygets marina utrustning är försedd med rattmärke.

Om Transport- och kommunikationsverket anser att en marin utrustning som inte är försedd med rattmärke motsvarar en marin utrustning som är försedd med rattmärke, ska det för att påvisa att utrustningarna motsvarar varandra utfärda ett certifikat som innehåller ett tillstånd att placera utrustningen ombord på fartyget i enlighet med de villkor som nämns i tillståndet. Certifikatet ska förvaras ombord på fartyget. Transport- och kommunikationsverket kan på bekostnad av redaren anlita utomstående provnings- eller kontrolltjänster eller andra tjänster för att påvisa att utrustningarna motsvarar varandra.

Transport- och kommunikationsverket ska ålägga redaren att byta ut marin utrustning ombord på ett fartyg som överförs, om utrustningen inte är försedd med rattmärke och Transport- och kommunikationsverket anser att den inte motsvarar sådan marin utrustning som är försedd med rattmärke.

15 §

Skyldighet att anmäla farlig marin utrustning

Om en tillverkare av marin utrustning eller dennes behöriga representant får kännedom om att en marin utrustning som är försedd med rattmärke kan äventyra hälsan eller säkerheten för besättningen, passagerarna eller andra personer eller inverka menligt på den marina miljön, eller utifrån de uppgifter som tillverkaren eller representanten förfogar över borde kunna sluta sig till att så är fallet, ska denne omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket om detta. Tillverkaren eller representanten ska samtidigt uppge vilka åtgärder som har vidtagits med tanke på faran och samarbeta med Transport- och kommunikationsverket för att avvärja faran.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

16 §

Handräckning

För att denna lag ska kunna iakttas är polisen och Tullen inom sina respektive verksamhetsområden skyldiga att på begäran ge Transport- och kommunikationsverket handräckning.

17 §

Utseende av ett anmält organ

Transport- och kommunikationsverket utser på ansökan de organ som har rätt att vara verkssamma som anmälda organ vid bedömning av överensstämmelse. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska fogas till ansökan.

I beslutet om utseende anges det anmälda organets kompetensområde, fastställs arrangemangen för tillsynen över organet samt uppställs vid behov andra krav, begränsningar och villkor som gäller organets verksamhet och som säkerställer att uppgifterna utförs på behörigt sätt. Ett anmält organ kan utses för viss tid eller tills vidare.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om de anmälda organ som det har utsett och om senare betydande ändringar som gäller organen. Ett anmält organ får vara verksamt som anmält organ i enlighet med denna lag, om Europeiska kommissionen och Europeiska unionens medlemsstater inte reser invändningar mot anmälan om att utse organet. Tidsfristen för invändningar är två veckor från det att anmälan har lämnats, om anmälan åtföljs av ett ackrediteringsintyg. Om ackrediteringsintyg saknas är tidsfristen för invändningar två månader. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom underrätta Europeiska kommissionen om de utvärderings- och tillsynsförfaranden som gäller de anmälda organen och om eventuella ändringar i dessa uppgifter.

Den anmälan som avses i 3 mom. ska innehålla uppgifter om vilka bedömningar av överensstämmelse det anmälda organet utför och dess bedömningsmoduler, vilka marina utrustningar det anmälda organet bedömer samt ett intyg över organets kompetens. Om det anmälda organet inte har ett ackrediteringsintyg som utfärdats av ett nationellt ackrediteringsorgan, ska till anmälan fogas behövliga skriftliga bevis utifrån vilka det anmälda organets kompetens och tillsyn kan verifieras.

18 §

Förutsättningarna för utseende av ett anmält organ

Förutsättningarna för att ett anmält organ ska utses är att

- 1) organet är en i Finland registrerad juridisk person eller en del av en sådan,
- 2) organet är funktionellt och ekonomiskt oberoende,
- 3) organet klarar av att utföra de uppgifter som hänför sig till bedömningen av överensstämmelse,
- 4) organet har tillgång till tillräckligt med yrkeskunnig personal, vars oberoende i verksamheten har säkerställts när det gäller kontrolluppgifter,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 5) organets ledning och bedömningspersonal är opartiska,
- 6) organet har tillgång till den apparatur och utrustning och de system som verksamheten förutsätter,
- 7) organet har en skriftlig beskrivning av de förfaranden enligt vilka bedömningarna av överensstämmelse utförs,
- 8) organet har en tillräcklig ansvarsförsäkring med beaktande av verksamhetens art och omfattning,
- 9) organet uppfyller de krav som anges i standarden EN ISO/IEC 17065, och säkerställer att de provningslaboratorier som används för att bedöma överensstämmelsen uppfyller de krav som anges i standarden EN ISO/IEC 17025.

Det anmälda organet ska genom ackreditering vid Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet (*Ackrediteringstjänsten FINAS*) eller på annat sätt visa att det uppfyller förutsättningarna i 1 mom. Ackrediteringsintyget eller andra behövliga skriftliga bevis ska fogas till en ansökan om utseende av ett anmält organ.

Det anmälda organet ska till Transport- och kommunikationsverket och Ackrediteringstjänsten FINAS anmäla alla sådana förändringar som kan påverka uppfyllandet av de villkor som anges i 1 mom.

Ackrediteringstjänsten FINAS ska i enlighet med ackrediteringsförfarandena regelbundet göra en bedömning av huruvida det anmälda organet fortfarande uppfyller kraven enligt 1 mom. Det anmälda organet ska lämna Ackrediteringstjänsten FINAS de uppgifter som behövs för bedömning av kompetensen.

Anmälda organ ska årligen lämna Transport- och kommunikationsverket en redogörelse för sin verksamhet enligt denna lag och för resultaten av verksamheten.

19 §

Ett anmält organs uppgifter

Ett anmält organ har till uppgift att säkerställa att de marina utrustningar som organet bedömer uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag. Ett anmält organ ska över bedömningen utfärda behöriga typintyg och certifikat om överensstämmelse.

Ett anmält organ kan med kundens samtycke anlita biträde av utomstående provnings- och kontrolltjänster eller andra tjänster, om den utomstående tjänsteleverantören uppfyller förutsättningarna i 18 §. De anmälda organen ansvarar för de åtgärder som de har låtit någon utomstående utföra och för bedömningen av överensstämmelsen med kraven i dess helhet. De anmälda organen ska meddela Transport- och kommunikationsverket och Ackrediteringstjänsten FINAS vilka utomstående tjänster de anlitar.

Det anmälda organet ska kräva att tillverkaren av marin utrustning vidtar behövliga korrigerande åtgärder. Organet får inte utfärda ett certifikat om överensstämmelse om utrustningen inte uppfyller de krav som ställs på den. Om det anmälda organet efter att ha utfärdat ett certifikat anser att utrustningen inte längre uppfyller de krav som ställs på den, ska organet kräva att tillverkaren vidtar behövliga korrigerande åtgärder och vid behov återkalla certifikatet. Om inga korrigerande åtgärder utförs eller om de inte får önskat resultat, ska det anmälda organet vid behov begränsa eller återkalla certifikatet. Certifikatet kan också återkallas tillfälligt. Om ett certifikat om överensstämmelse avslås, begränsas eller återkallas ska det anmälda organet meddela detta till

Betänkande KoUB 21/2018 rd

tillsynsmyndigheterna och övriga anmälda organ som utför sådana bedömningar av överensstämmelse som omfattar samma utrustningar.

21 §

Avhjälpande av brister eller av bristande överensstämmelse

Om en marin utrustning som är försedd med rattmärke, dokument som gäller utrustningen eller uppgifter som ges om den inte överensstämmer med denna lag eller om ett rattmärke har anbringats i strid med denna lag, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga tillverkaren eller dennes behöriga representant, importören eller distributören att inom en tid som verket bestämmer avhjälpa bristen eller den bristande överensstämmelsen. Om bristen eller den bristande överensstämmelsen inte avhjälps inom utsatt tid, ska Transport- och kommunikationsverket förbjuda tillhandahållandet av den marina utrustningen på marknaden, förbjuda utsläppandet av utrustningen på marknaden eller bestämma att utrustningen ska dras tillbaka från marknaden eller återkallas.

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart underrätta Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen samt det anmälda organ som saken gäller om sina åtgärder och grunderna för dem.

22 §

Farlig marin utrustning

Transport- och kommunikationsverket kan för viss tid förbjuda en tillverkare av marin utrustning som är försedd med rattmärke eller dennes behöriga representant eller en importör eller distributör av sådan utrustning att tillhandahålla utrustningen på marknaden eller släppa ut den på marknaden, eller bestämma att utrustningen ska dras tillbaka från marknaden eller förbjuda eller begränsa redarens användning av utrustningen, om utrustningen kan äventyra hälsan eller säkerheten för besättningen, passagerarna eller andra personer eller inverka menligt på den marina miljön, trots att utrustningen är korrekt installerad och underhållen och används i enlighet med sitt syfte.

Den som har fått ett beslut enligt 1 mom. ska inom en tid som Transport- och kommunikationsverket sätter ut lämna verket en utredning om verkställandet av beslutet.

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart underrätta Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen samt det anmälda organ som saken gäller om sina åtgärder och grunderna för dem.

23 §

Reparation, byte eller hävande av köp av marin utrustning

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en tillverkare, en behörig representant, en importör eller en distributör som har fått ett förbudsbeslut enligt 22 § att

- 1) reparera den marina utrustningen så att den inte är farlig eller skadlig,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2) återta den marina utrustningen och ersätta den med en produkt som inte är farlig eller skadlig, eller

3) häva köpet.

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart informera Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen om sina åtgärder och grunderna för dem.

24 §

Skyldighet att informera om förbud och ålägganden

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga tillverkaren av marin utrustning eller dennes behöriga representant, importören eller distributören att informera om ett förbud eller åläggande enligt 21 eller 22 § samt om den risk som är förknippad med den marina utrustningen eller dess användning. Transport- och kommunikationsverket kan bestämma en tidsfrist för informerandet och även i övrigt bestämma om de förfaranden som ska iakttas vid informerandet.

25 §

Återkallande av utseende av ett anmält organ och upphörande av verksamheten

Om ett anmält organ inte längre uppfyller förutsättningarna för utseende eller inte iakttar krav, begränsningar eller villkor enligt beslutet om utseende eller handlar i strid med bestämmelserna, ska Transport- och kommunikationsverket bestämma en tidsfrist inom vilken organet ska rätta till saken. Transport- och kommunikationsverket ska begränsa eller återkalla utseendet om organet inte har avhjälpt bristen inom utsatt tid och bristen är allvarlig. Utseendet kan även återkallas för viss tid.

Transport- och kommunikationsverket ska informera Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen om beslut att begränsa eller återkalla utseendet av ett anmält organ.

Om ett anmält organ upphör med sin verksamhet, ska det överföra dokumentationen av kontrollverksamheten till något annat anmält organ eller annars se till att den står till tillsynsmyndigheternas förfogande.

26 §

Administrativa tvångsmedel

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett förbud eller åläggande som verket meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande eller avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart underrätta Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen om sina åtgärder.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

28 §

Sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut

Ändring i ett beslut att begränsa eller återkalla utseende i fråga om anmälda organ får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut som meddelats av Transport- och kommunikationsverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

I ett beslut om föreläggande och utdömande av vite samt om utsättande och verkställande av hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande får dock ändring sökas på det sätt som anges i viteslagen.

31 §

Avgifter

Transport- och kommunikationsverket bestämmer en sådan avgift enligt självkostnadsvärdet som avses i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) för kontroller, tillsynsåtgärder och certifikat enligt 11 § 1 och 2 mom., 12 §, 13 § 3 mom. och 14 § 2 mom. i denna lag.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

41.

Lag

om ändring av lagen om läkarundersökning av fartygspersonal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (1171/2010) 10, 12—14 och 16 § som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

10 §

Giltighetstid för läkarintyg för fartygspersonal

Ett läkarintyg om läkarundersökning av fartygspersonal gäller i två år från och med den dag det utfärdades. Ett läkarintyg som utfärdats för en person som är under 18 år gäller i ett år. Intyg om färgseende gäller i sex år.

Om giltighetstiden för ett läkarintyg för fartygspersonal går ut under **resan** ska läkarundersökning enligt 6 eller 7 § göras i första hamn som fartyget anlöper, dock senast tre månader efter det att intyget gått ut.

Av tvingande skäl kan Transport- och kommunikationsverket utfärda ett tillfälligt tillstånd att arbeta utan giltigt läkarintyg, om intyget gått ut nyligen. Tillståndet gäller fram till nästa hamn där undersökning enligt 6 eller 7 § kan utföras, men högst i tre månader.

12 §

Uppgifter som ska lämnas om hälsotillstånd

Vid en läkarundersökning ska den som undersöks identifiera sig för läkaren och bekräfta bakgrundsuppgifterna om sitt hälsotillstånd (anamnes) med sin underskrift.

För att utföra de uppgifter som avses i denna lag har den undersökande läkaren, Arbetshälsoinstitutet och Transport- och kommunikationsverket, med samtycke av den som undersöks, rätt att avgiftsfritt få behövliga uppgifter om hans eller hennes tidigare hälsotillstånd av läkare, sjukhus och inrättningar som tidigare har behandlat honom eller henne.

13 §

Tillstånd till undantag

På ansökan kan Transport- och kommunikationsverket

1) av synnerligen vägande skäl tillåta att någon anställs på ett fartyg trots att han eller hon vid den första undersökningen inte har ansetts vara lämplig för arbetet,

2) av särskilda skäl tillåta att någon fortsätter att arbeta på ett fartyg trots att han eller hon vid en förnyad undersökning inte har ansetts vara lämplig för arbete på fartyget.

Transport- och kommunikationsverket ska begära utlåtande av Arbetshälsoinstitutet om sökandens hälsotillstånd innan verket avgör ett ärende som gäller tillstånd till undantag. Verket kan bevilja tillstånd till undantag för högst två år i sänder och vid behov förena tillståndet med begränsningar och villkor för giltighetstiden, trafikområdet eller arbetsuppgifterna. Ett tillstånd till undantag för färgseende kan dock beviljas för högst sex år i sänder.

Transport- och kommunikationsverkets beslut om tillstånd till undantag får överklagas genom besvär så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

14 §

Föreläggande om ny läkarundersökning

Trots att någon i den första undersökningen eller i en förnyad undersökning har ansetts vara lämplig för arbete på fartyg eller har fått tillstånd till undantag enligt 13 §, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga honom eller henne att utan dröjsmål genomgå ny läkarundersökning, om det har kommit fram att han eller hon på grund av försämrad hälsa inte längre uppfyller de krav som föreskrivs i 9 § 2 mom. eller kraven för tillstånd till undantag som har beviljats med stöd av 13 §.

Transport- och kommunikationsverket ska genast underrätta personen i fråga och den verksamhetsutövare som personen är anställd hos om det föreläggande som avses i 1 mom. Från och med den tidpunkt då personen har fått del av föreläggandet har han eller hon inte rätt att fortsätta arbeta på fartyget förrän hans eller hennes hälsotillstånd har konstaterats vara sådant att det medger arbete på fartyg.

Transport- och kommunikationsverkets i 1 mom. avsedda föreläggande får inte överklagas genom besvär.

16 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket, hälso- och sjukvårdsmyndigheterna och arbetarskyddsmyndigheterna ska utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

42.

Lag

om ändring av 3 och 19 § i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (395/2012) 3, 8, och 19 §, ~~av dem 8 § sådan den lyder i lag (-/),~~ som följer:

3 §

Lagens förhållande till annan lagstiftning

Utöver denna lag tillämpas det som föreskrivs i arbetarskyddslagen (738/2002).

Bestämmelser om fartygs sjösäkerhet och den tillsyn som utövas av Transport- och kommunikationsverket utfärdas särskilt.

~~8 §~~ (Utesl.)

~~Inspektioner och utlåtanden för sjöarbetscertifikat~~

~~Arbetarskyddsmyndigheten ska för utfärdande av ett i sjöarbetskonventionen avsett sjöarbetscertifikat ge ett utlåtande till Transport- och kommunikationsverket om de frågor som nämns i bilaga A5-1 till konventionen.~~

~~Innan arbetarskyddsmyndigheten ger ett utlåtande enligt 1 mom. ska den ombord utföra de inspektioner inom dess behörighet som avses i sjöarbetskonventionen och som behövs för att bevilja, hålla i kraft eller förnya ett interimistiskt sjöarbetscertifikat eller ett sjöarbetscertifikat. Redaren ska skriftligt ansöka om ovannämnda inspektioner i god tid före inspektionstidpunkten. Arbetarskyddsmyndigheten ska i sjöarbetscertifikatet göra en tillbörlig anteckning om en mellanliggande inspektion som utförts i syfte att hålla certifikatet i kraft. Om arbetarskyddsmyndigheten efter en förnyad inspektion som genomförts innan ett gällande sjöarbetscertifikat upphör att gälla konstaterar att ett fartyg fortfarande uppfyller de krav som föreskrivits för beviljande ett sjöarbetscertifikat, men ett nytt certifikat inte genast kan utfärdas för fartyget eller göras tillgängligt ombord innan giltighetstiden löper ut, kan arbetarskyddsmyndigheten förlänga certifikatets giltighetstid med högst fem månader.~~

~~Arbetarskyddsmyndigheten ska ge ett utlåtande till Transport- och kommunikationsverket för utfärdande av ett interimistiskt certifikat. Utlåtandet ska ges utan dröjsmål. En förutsättning för att utlåtande ska ges är att redaren har visat för arbetarskyddsmyndigheten att kraven i sjöar-~~

Betänkande KoUB 21/2018 rd

~~betskonventionen iakttas och att arbetarskyddsmyndigheten har inspekterat fartyget. En inspektion ombord på fartyget behöver inte göras om den bedöms vara onödig.~~

~~Bestämmelser om sjöarbetscertifikat och om förutsättningarna för beviljande av sådana finns i 57 och 58 § i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009).~~

~~Närmare bestämmelser om inledande av inspektioner, när och hur de ska utföras och om anteckning om inspektioner i sjöarbetscertifikatet får utfärdas genom förordning av statsrådet.~~

19 §

Samarbete och handräckning

Arbetarskyddsmyndigheten och Transport- och kommunikationsverket ska på begäran ge varandra handräckning vid tillsynen över att de bestämmelser som gäller fartyg iakttas. Arbetarskyddsmyndigheten och Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få sådan information av varandra som är nödvändig för tillsynen över fartyg.

Arbetarskyddsmyndigheten och Transport- och kommunikationsverket utför vid behov gemensamma inspektioner som hänför sig till beviljandet av sjöarbetscertifikat eller till tillsynen över utländska fartyg.

Arbetarskyddsmyndigheten och Transport- och kommunikationsverket ska vid behov informera varandra om sådana försummelser eller missförhållanden som de har iakttagit i samband med sin tillsyn men som hör till de frågor som den andra myndigheten ska utöva tillsyn över. När Transport- och kommunikationsverket har meddelat arbetarskyddsmyndigheten om behovet av en inspektion av arbets- eller bostadsutrymmena på ett utländskt fartyg, ska arbetarskyddsmyndigheten agera utan dröjsmål, om inte något annat följer av meddelandet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

43.

Lag

om ändring av lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (1687/2009) 2, 4—6, 6 a, 7, 8, 11—13, 13 a, 13 b, 14, 23, 26, 26 a, 26 c, 27, 28, 30—32, 32 a, 33, 34, 40 och 41 §, av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 95/2013, 878/2014 och 467/2018, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 95/2013 och 467/2018, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i la-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

garna 95/2013 och 332/2018, 6, 6 a, 11, 13 a, 13 b, 14, 26 a, 26 c och 32 a § sådana de lyder i lag 467/2018, 7, ~~13~~ och 26 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 95/2013, 12, 13 och 40 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 467/2018, 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 878/2014 och 467/2018, 32 § sådan den lyder i lag 578/2018, 33 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 332/2018 samt 41 § sådan den lyder i lagarna 878/2014 och 332/2018, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag och i de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den avses med

1) *SOLAS-konventionen* 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981) jämte ändringar,

2) *STCW-konventionen* 1978 års internationella konvention angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (FördrS 22/1984) jämte ändringar,

3) *direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk* Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/106/EG om minimikrav på utbildning för sjöfolk,

4) *IMO* Internationella sjöfartsorganisationen (International Maritime Organization) som sorterar under Förenta nationerna,

5) *ISM-koden* IMO:s internationella organisationsregler för säker drift av fartyg och för förhindrande av förorening, som utgör bilaga till ISM-förordningen,

6) *sjöarbetskonventionen* konventionen om arbete till sjöss från 2006 (FördrS 52/2013),

7) *fartyg* färdmedel och anordningar som har kontakt med vattnet och är avsedda för färd på vatten,

8) *fartygspersonal* alla som arbetar ombord på ett fartyg,

9) *redare* den som äger eller hyr hela fartyget och som ensam eller tillsammans med andra personer utövar faktisk beslutanderätt i fartygssäkerhetsfrågorna; i denna lag jämställs med redaren en sådan person som enligt avtal eller på något annat sätt faktiskt har hand om frågor med anknytning till fartygets fartygssäkerhet,

10) *passagerare* alla personer med undantag av fartygets befälhavare och besättningsmedlemmarna eller andra personer som i någon egenskap är anställda eller sysselsatta ombord på ett fartyg för det fartygets behov eller barn under ett år,

11) *fartygs längd* 96 procent av hela längden i vattenlinjen på 85 procent av minsta malldjupet, mätt från kölens överkant, eller längden från förstävens förkant till roderhjärtstockens mittpunkt i samma vattenlinje, om detta mått är större; för fartyg konstruerade med styrlastighet ska längden mätas i en vattenlinje som är parallell med konstruktionsvattenlinjen; i fråga om fartyg med en längd under 12 meter är längden dock lika med fartygets största längd,

12) *bruttodräktighet* den i fartygets mätbrev angivna bruttodräktighet som har fastställts enligt formeln i bilaga I till 1969 års internationella skeppsmättningskonvention (FördrS 31/1982); bruttodräktigheten för en fast kombination som består av skjutbogserare och pråm är den sammanlagda bruttodräktigheten för dessa,

13) *fritidsbåt* varje vattenskoter oavsett längd och varje båt avsedd för sport- och fritidsändamål, oavsett typ eller framdrivningsmaskineri, med en skrovlängd på 2,5—24 meter, mätt enligt tillämpliga harmoniserade standarder; med fritidsbåt avses inte ett bemannat fartyg som hyrs ut,

14) *nöjesfartyg* varje fartyg avsett för sport- och fritidsändamål vars skrovlängd är över 24 meter, mätt enligt tillämpliga harmoniserade standarder, och vars bruttodräktighet är under 500,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

15) *vajerfärja* färjor som rör sig styrda av en lina eller någon annan av Transport- och kommunikationsverket godkänd ersättande anordning,

16) *hyresbåt* fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015) och som hyrs ut för fritidsbruk bemannade och som i annan än reguljär trafik medför högst tolv passagerare; dock inte en segelbåt med ett skrov vars längd enligt tillverkarens uppgift är under 5,5 meter, en båt med motor vars effekt enligt motortillverkarens uppgift är under 15 kilowatt, en vattenskoter och inte heller **en roddbåt**,

17) *fiskefartyg* fartyg som är utrustade eller används för att fånga fisk eller andra i vatten levande naturresurser i kommersiellt syfte,

18) *passagerarfartyg* ett fartyg som medför fler än tolv passagerare,

19) *ro-ro-passagerarfartyg* fartyg som medför fler än tolv passagerare och som har ro-ro-lasutrymmen eller utrymmen av särskild kategori enligt definitionen i regel II-2/A/2 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/45/EG om säkerhetsbestämmelser och säkerhetsnormer för passagerarfartyg,

20) *pråm* fartyg som saknar eget framdrivningsmaskineri,

21) *lastfartyg* andra än i 13—20 punkten avsedda fartyg med en längd på minst 5,5 meter,

22) *tankfartyg* lastfartyg vars lastrum har byggts eller lämpar sig huvudsakligen för transport av flytande last i bulk,

23) *reguljär trafik* trafik enligt på förhand fastställda tidtabeller eller rutter,

24) *internationell fart* trafik mellan utländska hamnar eller mellan Finland och utländska hamnar; den internationella farten delas in i fyra fartområden som följer:

a) *östersjötrafik* är trafik utanför området för inrikes fart på Östersjön inklusive Finska viken och Bottniska viken med latitudparallellen genom Skagen, 57° 44,8" nordlig bredd, som gräns mellan Danmark och Sverige mot Nordsjön,

b) *närtrafik* är trafik utanför området för östersjötrafik på Nordsjön och därmed förbundna vatten, dock inte längre bort än 12° västlig längd i väster eller 48° nordlig bredd i söder eller 64° nordlig bredd i norr,

c) *europatrafik* är trafik utanför området för närtrafik, dock inte västligare än 12° västlig längd, sydligare än 30° nordlig bredd eller östligare än 45° östlig längd,

d) *ffjrrtrafik* är trafik utanför området för närtrafik och utanför området för europatrafik,

25) *inrikes fart* trafik mellan finska hamnar; med inrikes fart jämställs fart via Saima kanal och därtill direkt anslutna ryska vattenområden till Viborg samt fart mellan Vihrevoj och Viborg; inrikes farten delas in i tre fartområden som följer:

a) *fartområde I* omfattar åar, älvar, kanaler, hamnar, sjöar samt sådana områden i den inre skärgården som inte direkt är utsatta för sjögång från öppna havet och dessutom korta oskyddade farledsavsnitt i den inre skärgården,

b) *fartområde II* omfattar den yttre skärgården och sådana skärgårdsområden som är direkt utsatta för sjögång från öppna havet,

c) *fartområde III* omfattar öppna havsområden i inrikes fart,

~~26) *fiskefartygsklasser* klasserna I, II och III så att fartyg med en längd som underskrider 15 meter hör till klass I, fartyg med en längd av minst 15 meter men under 24 meter hör till klass II samt fartyg med en längd av minst 24 meter till klass III,~~

27) *fångstområde I* sjöarna samt den inre och yttre skärgården fram till den yttre gränsen av Finlands inre territorialvatten, *fångstområde II* havsområdena i Finska viken, norra Östersjön och Bottniska viken norr om breddgraden 59°00' nordlig bredd, och *fångstområde III* de övriga havs-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

områdena i Östersjön, varvid gränsen mot Nordsjön går mellan Danmark och Sverige vid Skagens breddgrad 57°44,8' nordlig bredd,

28) *utbildning* examina eller examensdelar som krävs för utfärdande eller förnyande av behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis som nämns i lagen om transportservice (320/2017) eller i sådana bestämmelser om sjöfart som utfärdats med stöd av den, och om vilka det föreskrivs i yrkeshögskolelagen (932/2014) eller med stöd av den eller i lagen om yrkesutbildning (531/2017) eller med stöd av den, eller om vilka det bestäms i föreskrifter som meddelats med stöd av de lagarna, samt annan utbildning som Transport- och kommunikationsverket av särskilda skäl har godkänt med stöd av lagen om transportservice,

29) *företag* fartygets ägare eller en annan organisation eller person, till exempel redaren eller den som hyr fartyget utan besättning, som har övertagit fartygsägarens ansvar för fartygets drift och som därvid gått med på att överta de skyldigheter och det ansvar som ISM-koden föreskriver,

30) *sjötjänst* tjänstgöring inom besättningen eller handledd praktik på andra fartyg än fritidsbåtar, nöjesfartyg eller pråmar eller vajerfärjor som inte är fritt styrbara; som sjötjänst kan också betraktas tjänstgöring på sådana fartyg i fritidsbruk vars bruttodräktighet är minst 500 i sådana uppgifter för vilka det krävs behörighetsbrev enligt STCW-konventionen, när den sjötjänst som krävs för erhållande av behörighetsbrev bestäms ska en tidsperiod av 30 dagar ombord på ett fartyg anses motsvara en månad.

4 §

Kapitlets tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på finska fartyg och fartygspersonal som arbetar ombord på finska fartyg samt på finska fartygs redare.

Detta kapitel tillämpas på finska fiskefartyg med en längd av minst 10 meter. Inom fartområde I i inrikes fart tillämpas detta kapitel dock endast på fiskefartyg med en längd av minst 12 meter.

Detta kapitel tillämpas dock inte på

1) Försvarmaktens eller Gränsbevakningsväsendets fartyg som inte i regel används i allmän trafik för transport av passagerare eller gods,

2) fritidsbåtar,

3) vajerfärjor,

4) fartyg med en längd av högst 10 meter vilka används inom industrianläggningars klart åtskilda uppdämningsbassänger,

5) fartyg med en längd av högst 10 meter vilka inte används i allmän trafik för transport av passagerare, för reguljär transport av last eller för bogsering, utom när det gäller hyresbåtar som hyrs ut med besättning,

6) fartyg som används för sådan frivillig sjöräddning som inte är kommersiell verksamhet om besättningen utbildats för efterspanings- och räddningsuppdrag inom sjöräddningstjänsten,

7) pråmar och mudderverk som saknar eget framdrivningsmaskineri.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 §

Betryggande bemanning

Ett fartyg ska bemannas så att inte fartyget, fartygspersonalen, passagerarna, lasten, annan egendom eller miljön onödigtvis utsätts för risker.

Fartygspersonalen ska i fråga om antal och behörighet vara sådan att arbetsuppgifter ombord på fartyget som hänför sig till vakthållning, säkerheten och sjöfartsskyddet samt till förhindrande av miljöförorening kan skötas.

Fartyg där fartygspersonalen bor eller äter ska ha tillräcklig ekonomipersonal som har den yrkesskicklighet som uppgiften kräver.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om bemanningen av fritidsbåtar, hyresbåtar och fartyg i inrikes fart.

6 §

Fastställande av bemanningen och bemanningscertifikat

Bemanningen för ett fartyg ska fastställas innan det sätts i trafik som finskt fartyg eller tas i bruk som finskt fiskefartyg, om inte något annat föreskrivs nedan. För hyresbåtar och nöjesfartyg i inrikes fart fastställs det inte någon bemanning.

Fartygets redare ska hos Transport- och kommunikationsverket skriftligen ansöka om fastställande av bemanningen i god tid innan fartyget sätts i trafik eller tas i bruk som fiskefartyg. Sökanden ska tillsammans med sin ansökan sända in alla uppgifter som behövs för fastställandet av bemanningen samt ett förslag till bemanning av fartyget.

När fartygets första bemanning fastställs och när det görs väsentliga ändringar i bemanningen, fastställs bemanningen, med undantag för hyresbåtar och nöjesfartyg i internationell fart, för viss tid. Då ska Transport- och kommunikationsverket i fråga om andra än fiskefartyg, nöjesfartyg och hyresbåtar begära utlåtande av arbetarskyddsmyndigheten och vederbörande riksomfattande arbetsmarknadsorganisationer inom sjöfarten om ansökan om fastställande av bemanningen.

Transport- och kommunikationsverket fastställer fartygets bemanning och utfärdar ett bemanningscertifikat, av vilket framgår fartygets minimibemanning samt fartygspersonalens sammansättning och de uppgiftsrelaterade behörighetsvillkoren på olika fartområden eller fångstområden. Bemanningscertifikatet gäller för viss tid eller tills vidare.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de omständigheter som ska läggas fram i ansökan om fastställande av bemanningen och om bemanningscertifikatets giltighetstid.

Bemanningscertifikatet ska finnas i original ombord på fartyget och som kopia hos redaren.

6 a §

Bemanning av fartyg med en bruttodräktighet under 500 som används inom fartområdena I och II för inrikes fart

Med undantag för tankfartyg ska det inte för fartyg vars bruttodräktighet är under 500 och som går i trafik inom fartområdena I och II för inrikes fart fastställas någon bemanning enligt 6 § och

Betänkande KoUB 21/2018 rd

inte heller utfärdas något bemanningscertifikat. På ansökan av redaren ska dock Transport- och kommunikationsverket fastställa bemanningen och utfärda ett bemanningscertifikat i enlighet med 6 §.

Närmare bestämmelser om en i 5 § avsedd betryggande minimibemanning av fartyg som går i trafik inom fartområdena I och II för inrikes fart och om anknytande behörighetskrav, med beaktande av fartygstyp, fartygets storlek, passagerarantal, körtid per dygn samt övriga arrangemang, utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Omständigheter som ska beaktas när bemanningscertifikat utfärdas

När Transport- och kommunikationsverket utfärdar ett bemanningscertifikat ska det ta hänsyn till betryggande vakthållning och i anslutning till detta bestämmelserna om arbets- och vilotider i sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart, fartygets storlek och typ, laster som ska fraktas med fartyget, fartygets maskineffekt och maskineriets automationsgrad, den allmänna standarden på fartygets utrustning, servicen och underhållet, fartområdet och fångstområdet, antalet passagerare, kosthåll och renhållning samt den utbildning som ges ombord.

Vid beviljande av bemanningscertifikat ska Transport- och kommunikationsverket, utöver det som föreskrivs i 1 mom., beakta bestämmelserna i sjöarbetskonventionen.

Bemanningen ska vara tillräckligt stor för att fartygets räddnings- och brandbekämpningsutrustning och övriga säkerhetsutrustning ska kunna hanteras och för att de uppgifter som föreskrivs i fartygets mönstringslista, sjöfartsskyddsuppgifterna och de uppgifter som hänför sig till förhindrande av miljöförorening ska kunna skötas.

I enlighet med sjöarbetskonventionen ska det finnas en legitimerad läkare ombord på ett fartyg som medför minst 100 personer i internationell fart på en resa som varar längre än tre dagar.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de omständigheter som ska beaktas när bemanningscertifikat utfärdas.

8 §

Förhandsutlåtande om bemanningen

Fartygets redare, ett fiskefartygs blivande ägare eller innehavare eller vederbörande riksomfattande arbetsmarknadsorganisation inom sjöfarten kan skriftligen begära att Transport- och kommunikationsverket avger ett förhandsutlåtande om bemanningen.

I ansökan om förhandsutlåtande ska ingå samma uppgifter som i ansökan om fastställande av bemanningen och läggas fram ett förslag till bemanning av fartyget. I ansökan ska anges i vilken fråga förhandsutlåtande söks.

Innan förhandsutlåtande avges ska Transport- och kommunikationsverket i fråga om andra än fiskefartyg, nöjesfartyg och hyresbåtar begära utlåtande av arbetarskyddsmyndigheten och vederbörande riksomfattande arbetsmarknadsorganisationer inom sjöfarten om ansökan om förhandsutlåtande.

Transport- och kommunikationsverket ska iaktta förhandsutlåtandet när det fastställer bemanningen av fartyget, om de omständigheter som ligger till grund för ansökan har kvarstått oförändrade.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 §

Ändring av bemanningen

Om fartygets konstruktion, utrustning, användning, fartområden eller fångstområden eller uppgifterna om redaren eller fartyget ändras, ska redaren utan dröjsmål skriftligen underrätta Transport- och kommunikationsverket om ändringarna och vid behov ansöka om ett nytt bemanningscertifikat för fartyget.

En redare, en riksomfattande arbetsmarknadsorganisation inom sjöfarten och en arbetarskyddsmyndighet som är missnöjd med den bemanning som fastställts för ett fartyg, får i andra fall än de som avses i 1 mom. ansöka om ändring av bemanningen hos Transport- och kommunikationsverket. Ändring kan sökas i samband med att ett bemanningscertifikat som utfärdats för fartyget för viss tid förnyas för första gången eller fastställs till att gälla tills vidare eller, om det är fråga om ett fartyg vars årliga användningstid är kortare än sex månader, efter en full seglations-säsong. Sökanden ska i sin ansökan lägga fram de faktorer på basis av vilka sökanden anser att bemanningen bör ändras. Transport- och kommunikationsverket ska begära utlåtande om ansökan av arbetarskyddsmyndigheten, de riksomfattande arbetsmarknadsorganisationerna inom sjöfarten och fartygets redare.

Vid upprepade brott mot bestämmelserna om fartygspersonalens vilotider ombord, ska Transport- och kommunikationsverket på begäran av arbetarskyddsmyndigheten göra en ny bedömning av fartygets minimibemanning.

Vid behov fastställer Transport- och kommunikationsverket en ny bemanning för fartyget i enlighet med 6 § och utfärdar ett nytt bemanningscertifikat.

12 §

Avvikelse från bemanningscertifikatet

Om det inte i en hamn där ett fartyg ligger kan fås behörig fartygspersonal utan oskäligt dröjsmål eller oskäliga kostnader, kan Transport- och kommunikationsverket på ansökan av redaren för viss tid eller för en viss resa bevilja fartyget rätt att göra avvikelser från den fastställda bemanningen, förutsatt att fartygssäkerheten eller den marina miljön inte äventyras.

Bemanningen ska kompletteras i enlighet med den fastställda bemanningen så snart det är möjligt.

13 §

Avsteg från den i bemanningscertifikatet bestämda behörigheten

Av tvingande skäl kan Transport- och kommunikationsverket på skriftlig ansökan av redaren i fråga om behörighetsbrev för däck- och maskinbefälet bevilja dispens för en person att arbeta på ett fartyg i en befattning för vilken han eller hon inte har behörighet. Villkoret är att personen har tillräcklig behörighet för att på ett betryggande sätt ha hand om befattningen. Transport- och kommunikationsverket kan bevilja dispens om förfarandet inte medför fara för liv, egendom eller miljö. Innan Transport- och kommunikationsverket beviljar dispens ska det höra vederbörande

Betänkande KoUB 21/2018 rd

riksomfattande arbetsmarknadsorganisation inom sjöfarten. En dispens får inte gälla längre än sex månader åt gången.

I annan än inrikes fart kan dock dispens för befälhavares eller maskinchefs befattning beviljas endast av synnerligen tvingande skäl och även då endast för så kort tid som det är nödvändigt.

Dispens kan beviljas endast för en uppgift med följande högre behörighetsbrev. Om en person saknar behörighetsbrev, kan han eller hon beviljas dispens för en uppgift med lägsta behörighetsbrev, om han eller hon på basis av sin utbildning och erfarenhet uppenbart förmår sköta befattningen.

13 a §

Försökstillstånd som gäller bemanning och vakthållning

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja sökanden tillstånd att ombord på ett fartyg låta bli att iaktta bestämmelserna i 6 § om fastställande av bemanningen och bemanningscertifikat, med stöd av 6 a § utfärdade bestämmelser om fartygets minimibemanning och anknytande behörighetskrav, bestämmelserna i 7 § om omständigheter som ska beaktas när bemanningscertifikat utfärdas, bestämmelserna i 9 § om redarens och befälhavarens skyldigheter i fråga om bemanningscertifikat och minimibemanning, bestämmelserna i 23 § om arrangemang i fråga om vakthållning och de principer som ska iakttas vid vakthållning, eller bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av de paragraferna, om detta behövs för att prova nya tekniska lösningar som har samband med fartygets bemanning och vakthållning (*försökstillstånd*). Då fastställer Transport- och kommunikationsverket inte bemanningen i enlighet med 6, 7 och 8 §.

Försökstillstånd kan inom ett begränsat område beviljas för försök ombord på finländska fartyg i inrikes fart. För att försökstillstånd ska få beviljas krävs det att varken fartygssäkerheten eller miljön äventyras och att beviljandet av tillståndet inte strider mot de internationella förpliktelser inom sjöfart som är bindande för Finland. Försökstillståndet kan förenas med villkor.

Ett försökstillstånd beviljas för högst två år, och det kan inte förnyas för samma försök. Innan ett försökstillstånd beviljas ska Transport- och kommunikationsverket underrätta kommunikationsministeriet om saken.

13 b §

Återkallande av försökstillstånd

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett i 13 a § avsett försökstillstånd, om tillståndshavaren upprepade gånger handlar i strid med tillståndsvillkoren eller annars i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den.

En förutsättning för återkallande av ett försökstillstånd är att tillståndshavaren har getts en skälig tid för att rätta till situationen och få verksamheten att motsvara försökstillståndet samt bestämmelserna och föreskrifterna.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

14 §

Avvikelser i fråga om fartområden

Om ett annat fartyg än ett fiskefartyg går i trafik inom ett begränsat område utomlands, kan Transport- och kommunikationsverket på skriftlig ansökan med beaktande av trafikens art i enskilda fall besluta att sådan trafik i fråga om bemanningen och fartygspersonalens behörighet ska jämföras med därmed jämförbar inrikesfart. Undantaget får medges under förutsättning att säkerhetsnivån inte blir lägre och att en kuststat, på vars vattenområde fartyget går i trafik, inte motsätter sig det.

23 §

Arrangemang i fråga om vakthållning och de principer som ska iakttas vid vakthållning

Redaren, fartygets befälhavare, maskinchefen och hela vaktpersonalen ska se till att betryggande och i förhållande till rådande omständigheter och den planerade rutten för fartyget tillräcklig vakt hålls på fartyget.

Vaktarrangemangen ombord på ett fartyg ska ordnas så att trötthet inte nedsätter vaktpersonalens prestationsförmåga. Fartygspersonalens uppgifter ska ordnas så att den som är vakt när resan inleds liksom också de som sköter följande vakter är tillräckligt utvilade när de inleder sitt vaktpass och också i övrigt är i ett sådant skick som förutsätts för uppdraget.

För genomförande av STCW-konventionen meddelar Transport- och kommunikationsverket närmare föreskrifter om vakthållning och ruttplanering. Transport- och kommunikationsverket meddelar också närmare föreskrifter om vakthållning och ruttplanering som gäller andra fartyg än sådana som omfattas av tillämpningsområdet för STCW-konventionen.

26 §

Kommunikationsfärdigheter och klädsel för fartygspersonal med säkerhetsrelaterade uppgifter och sjöfartsskyddsuppgifter ombord på passagerarfartyg och förmedling av instruktioner i nödsituationer

De medlemmar av fartygspersonalen som getts i uppdrag att bistå passagerare i nödsituationer ska ha tillräckliga språkkunskaper så att det i trafiken mellan Finland och utlandet kan ges instruktioner i nödsituationer och så att passagerarna kan informeras på finska, svenska och engelska samt i mån av möjlighet på det lands språk till vilket fartyget färdas samt vid behov med uppsatta anslag och handsignaler.

För genomförande av direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk kan Transport- och kommunikationsverket meddela närmare allmänna föreskrifter eller ruttspecifika föreskrifter om de instruktioner i nödsituationer och språkkunskaper som avses i 1 mom.

De som tilldelats säkerhetsrelaterade uppgifter på passagerarfartyg ska under arbetstid bära sådan klädsel att passagerarna lätt kan identifiera dem som medlemmar av fartygspersonalen.

Ett passagerarfartygs befälhavare ansvarar för att de medlemmar av fartygspersonalen som utför säkerhetsrelaterade uppgifter och sjöfartsskyddsuppgifter på passagerarfartyget har tillräckliga språkkunskaper och sådan klädsel som föreskrivs i 3 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

26 a §

Uppgifter om sjötjänst

Transport- och kommunikationsverket ska i det trafik- och transportregister som avses i avdelning V i lagen om transportservice föra in uppgifter om sjötjänst, utbildning och behörigheter i fråga om personer som arbetar ombord på finska fartyg.

26 c §

Redarens anmälningsskyldighet

Redaren eller dennes företrädare ska lämna Transport- och kommunikationsverket följande uppgifter för registrering i trafik- och transportregistret:

- 1) personuppgifter, inklusive nationalitet och personbeteckning eller födelsetid om personen inte har personbeteckning, för den som har anställts i en sjömansbefattning,
- 2) personens befattningar ombord, tidpunkterna när de börjat och slutat samt antalet arbetade dagar när fartyget varit i trafik,
- 3) fartygets namn, signalbokstäver, IMO-nummer eller annan beteckning, fartygets typ och he-mort, maskineffekt och bruttodräktighet eller, om det inte finns uppgift om fartygets bruttodräk-tighet, fartygets längd samt fartområde under tiden för personens arbete ombord.

Uppgifterna ska lämnas så att antalet arbetade dagar under en månad anmäls före utgången av följande kalendermånad eller i fråga om en oavbruten arbetsperiod före utgången av kalendermå-naden efter den månad då arbetsperioden gick ut. I fråga om säsongtrafik får uppgifterna lämnas per seglationssäsong.

Anmälningar till trafik- och transportregistret kan göras via ett gränssnitt eller på något annat sätt i elektronisk form i enlighet med vad Transport- och kommunikationsverket bestämmer.

En redare eller en sjöman som vill att uppgifter om sådana sjömansbefattningar som inte an-nars införs i trafik- och transportregistret ska antecknas i registret, ska lägga fram en tillförlitlig utredning om dem för Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikations-verket för in uppgifterna i registret om det är relevant med tanke på det dokument som visar be-hörigheten.

27 §

Tillsyn över företagen

I enlighet med ISM-förordningen ska Transport- och kommunikationsverket övervaka att fin-ska företag som har fartyg i trafik som omfattas av tillämpningsområdet för ISM-förordningen följer bestämmelserna i ISM-förordningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

28 §

Certifiering och återkallande av certifiering

I enlighet med ISM-förordningen ska Transport- och kommunikationsverket eller en erkänd organisation för ett företag som har ett finskt fartyg i trafik som omfattas av förordningen utfärda ett dokument om godkänd säkerhetsorganisation för fartyget i fråga eller ett interimistiskt dokument om godkänd säkerhetsorganisation samt för ett finskt fartyg som omfattas av förordningen ett certifikat om godkänd säkerhetsorganisation eller ett interimistiskt certifikat om godkänd säkerhetsorganisation.

Ett utländskt bolag som bedriver sjöfart med ett utländskt fartyg på finskt vattenområde eller med ett finskt fartyg ska ha ett dokument om godkänd säkerhetsorganisation som utfärdats av den behöriga myndigheten i den stat där bolaget är etablerat.

Transport- och kommunikationsverket ska i enlighet med ISM-förordningen återkalla de handlingar som avses i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket kan begära att en annan myndighet i en fördragsslutande stat som omfattas av ISM-koden ska utfärda de dokument och certifikat som avses i 1 mom. På begäran av en annan fördragsslutande stat kan Transport- och kommunikationsverket på motsvarande sätt utfärda handlingarna och certifikaten.

30 §

Utförande av verifieringar

Transport- och kommunikationsverket eller en av Transport- och kommunikationsverket be- myndigad erkänd organisation utför de verifieringar av dokumenten, certifikaten och verksamheten som avses i ISM-förordningen.

31 §

Avvikelser

Transport- och kommunikationsverket får medge avvikelser enligt artikel 7 i ISM-förordningen.

Om en avvikelse som avses i 1 mom. medges, ska Transport- och kommunikationsverket meddela föreskrifter för att säkerställa att målen med ISM-koden uppnås på sådant sätt att motsvarande säkerhetsnivå bevaras.

32 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Polisen, Tullen och arbetarskyddsförvaltningen ska ge Transport- och kommunikationsverket handräckning för fullgörande av de uppgifter som anges i denna lag. Bestämmelser om handräckning av Gränsbevakningsväsendet finns i gränsbevakningslagen (578/2005).

Den leverantör av fartygstrafikservice som avses i lagen om fartygstrafikservice (623/2005) är skyldig att lämna uppgifter och annat bistånd till Transport- och kommunikationsverket vid skötseln av tillsynsuppgifter enligt denna lag.

32 a §

Anmärkning och varning

När Transport- och kommunikationsverket sköter sina uppgifter enligt denna lag kan verket ge en anmärkning eller varning till den som på annat sätt än vad som avses i 39 § bryter mot

- 1) denna lag eller bestämmelser, föreskrifter eller beslut som utfärdats med stöd av den, eller
- 2) bestämmelserna i ISM-förordningen.

En varning ska ges om en anmärkning inte kan anses tillräcklig med beaktande av omständigheterna i ärendet som helhet. En anmärkning ges muntligt eller skriftligt. En varning ges skriftligt och antecknas i trafik- och transportregistret.

33 §

Gränserna för fartområden i inrikes fart

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om gränserna för de fartområden för inrikes fart som anges i 2 § 25 punkten.

34 §

Ersättning för kostnaderna till Transport- och kommunikationsverket

Bestämmelserna om de avgifter som enligt denna lag ska tas ut för Transport- och kommunikationsverkets prestationer finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om avgifterna utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

40 §

Åtgärdseftergift

Om en sjöfartsförseelse är ringa eller de administrativa påföljder som gärningen medför för gärningsmannen kan anses vara tillräckliga med hänsyn till hur allvarlig gärningen är, behöver åtal för förseelsen inte väckas eller straff inte dömas ut.

Om skyldigheter uppenbart har försummats så som anges i 1 mom., kan Transport- och kommunikationsverket utan att vidta andra åtgärder ge den försumlige en anmärkning eller varning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

41 §

Ändringssökande

Beslut av Transport- och kommunikationsverket i ärenden som gäller återkallande av certifiering enligt 28 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen med iakttagande av förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Omprövning av andra beslut av Transport- och kommunikationsverket eller beslut av en erkänd organisation får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Beslut av förvaltningsdomstolen i ärenden som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i en avgift som Transport- och kommunikationsverket påfört enligt denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

44.

Lag

om ändring av lagen om flygplatsnät och flygplatsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om flygplatsnät och flygplatsavgifter (210/2011) 12—14 §, av dem 13 § sådan den lyder i lag 126/2013, som följer:

12 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter inom civil luftfart

Flygplatsanvändare får föra meningsskiljaktigheter som gäller flygplatsoperatörens prissättningsbeslut enligt 11 § 1 mom. till Transport- och kommunikationsverket för behandling.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Till beslutet ska fogas anvisningar om det förfarande som iakttas vid avgörande av meningsskiljaktigheter. Ärendet ska föras till Transport- och kommunikationsverket för behandling inom 30 dagar från det att beslutet har offentliggjorts i enlighet med 11 § 2 mom.

Transport- och kommunikationsverket ska fatta ett interimistiskt beslut om ikraftträdandet av de ändrade flygplatsavgifterna inom fyra veckor från det att Transport- och kommunikationsverket har fått ärendet till behandling, om ett slutligt beslut inte kan fattas inom den tiden. Flygplatsoperatörens beslut får inte tillämpas förrän Transport- och kommunikationsverket har avgjort ärendet eller meddelat ett interimistiskt beslut.

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra ett ärende som avses i denna paragraf inom fyra månader från det att Transport- och kommunikationsverket fått ärendet till behandling, eller av särskilda skäl inom sex månader. Innan ärendet avgörs ska Transport- och kommunikationsverket ge parterna tillfälle att bli hörda.

Transport- och kommunikationsverkets beslut får verkställas genast, om inte marknadsdomstolen efter det att besvär som avses i 13 § anhängiggjorts förbjuder verkställigheten, bestämmer att verkställigheten ska avbrytas eller bestämmer något annat om verkställigheten.

13 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som Transport- och kommunikationsverket har meddelat med stöd av 12 § för att avgöra meningsskiljaktigheter om tillhandahållande eller prissättning av tjänster får sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelser om handläggningen av ärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013). Ändring i marknadsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

14 §

Rätt att få upplysningar

För avgörande av en meningsskiljaktighet som avses i 12 § ska flygplatsoperatören på begäran ge Transport- och kommunikationsverket de uppgifter som behövs om flygplatsavgifter och grunderna för bestämmande av dem samt om andra omständigheter som inverkar på avgörandet av ärendet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

45.

Lag

om ändring av lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010) 2, 4, 7—9, 11, 12, 14, 16, 18 och 21—27 §, av dem 2, 4, 7, 8, 11, 12, 16 och 24 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 37/2015, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1319/2011 och 37/2015 samt 14, 18, 21 och 25—27 § sådana de lyder i lag 37/2015, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller koldioxidutsläpp från flygningar som avgår från flygplatser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdets medlemsstaters territorium eller som ankommer till sådana flygplatser från en medlemsstat i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett tredjeland.

Denna lag tillämpas på de luftfartygsoperatörer som har en giltig operativ licens som Transport- och kommunikationsverket eller någon annan behörig finländsk myndighet beviljat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen och på de luftfartygsoperatörer för vilka de största uppskattade utsläppen från flygningar som de genomfört under basåret har ägt rum inom Finlands territorium.

Denna lag gäller inte flygningar för militära ändamål som genomförs med militära luftfartyg, flygningar i tull- eller polistjänst, flygningar i samband med eftersökning och räddning, flygningar för brandbekämpning, humanitära flygningar eller brådskande ambulansflygningar.

Närmare bestämmelser om flygningar enligt 3 mom. och övriga flygningar som avses i punkt 6 c i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom **unionen** och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (*utsläppshandelsdirektivet*) och på vilka denna lag inte tillämpas utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

4 §

Luftfartygsoperatörens skyldigheter

De luftfartygsoperatörer som avses i 2 § 2 mom. ska

1) övervaka sina utsläpp och tonkilometer, årligen rapportera sina utsläpp och sörja för att rapporten kontrolleras,

2) till Transport- och kommunikationsverket sända in en övervakningsplan för godkännande fyra månader före ingången av den andra handelsperioden och följande handelsperioder,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) till det register som avses i 15 § årligen överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de totala utsläppen från luftfart under närmast föregående kalenderår,

4) till Transport- och kommunikationsverket sända in de uppgifter som behövs för ansökan om de utsläppsrätter för luftfart som tilldelas gratis, samt

5) till Transport- och kommunikationsverket anmäla ändringar i sin verksamhet, ändringar som gäller övervakning av utsläppen eller byte av luftfartygsoperatör.

7 §

Hur de utsläppsrätter för luftfart som tilldelas gratis ska ansökas

Luftfartygsoperatörerna kan särskilt för varje handelsperiod ansöka om de utsläppsrätter för luftfart som ska tilldelas gratis. Ansökan görs så att verifierade uppgifter om tonkilometer för övervakningsåret lämnas in till Transport- och kommunikationsverket. För den första och den andra handelsperioden ska övervakningsåret vara 2010. För efterföljande perioder ska övervakningsåret vara det kalenderår som löper ut 24 månader före starten av den handelsperiod som ansökan avser.

Ansökan om de utsläppsrätter för luftfart som tilldelas gratis ska lämnas in senast den 31 mars 2011 när den gäller den första och den andra handelsperioden. Ansökan för de efterföljande perioderna ska lämnas in minst 21 månader före starten av den handelsperiod som ansökan avser.

Transport- och kommunikationsverket ska lämna ansökningarna om de utsläppsrätter för luftfart som tilldelas gratis till Europeiska kommissionen senast 18 månader före starten av den period som ansökan avser.

8 §

Hur de utsläppsrätter för luftfart som tilldelas gratis ska utfärdas

Europeiska kommissionen fastställer det totala antalet utsläppsrätter som ska tilldelas och fördelas genom auktion för varje handelsperiod, antalet utsläppsrätter i den särskilda reserven, antalet utsläppsrätter som ska tilldelas gratis under perioden och det riktmärke som ska användas för att tilldela luftfartygsoperatörerna kostnadsfria utsläppsrätter. Transport- och kommunikationsverket ska till luftfartygsoperatörerna utfärda de utsläppsrätter för luftfart som under handelsperioden tilldelas gratis senast tre månader efter kommissionens beslut.

Den totala tilldelningen av kostnadsfria utsläppsrätter för en handelsperiod till varje luftfartygsoperatör som har lämnat in en ansökan beräknas genom att uppgiften om tonkilometer i ansökan multipliceras med Europeiska kommissionens riktmärke.

Bestämmelser om användningen av riktmärket för kostnadsfria utsläppsrätter och vad som ska ingå i ansökan om kostnadsfria utsläppsrätter utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

En särskild reserv för utsläppsrätter för luftfart

Under varje handelsperiod som avses i 5 § 2 mom. ska tre procent av det totala antal utsläppsrätter för luftfart som avses i det momentet avsättas till en särskild reserv för luftfartygsoperatörer

1) som inleder luftfartsverksamhet som omfattas av utsläppshandel efter det övervakningsår för vilket uppgifter om tonkilometer lämnats in i enlighet med 7 § 2 mom., eller

2) vars antal tonkilometer ökat med i genomsnitt mer än 18 procent per år mellan det övervakningsår för vilket uppgifter om tonkilometer lämnats in i enlighet med 7 § 2 mom. och det andra kalenderåret under perioden i fråga.

Ur den särskilda reserven kan utsläppsrätter bara tilldelas en luftfartygsoperatör vars verksamhet enligt 1 mom. 1 punkten, eller ökning av verksamheten enligt 1 mom. 2 punkten, inte helt eller delvis utgör en fortsättning på luftfartsverksamhet som tidigare bedrivits av en annan luftfartygsoperatör. En luftfartygsoperatör som tilldelas utsläppsrätter får dock sammanlagt tilldelas högst 1 000 000 utsläppsrätter ur den särskilda reserven under en handelsperiod.

En luftfartygsoperatör som uppfyller det som föreskrivs i 1 och 2 mom. kan ansöka om gratis tilldelning av utsläppsrätter ur den särskilda reserven genom en ansökan till Transport- och kommunikationsverket. Ansökan ska göras senast den 30 juni det tredje året av den handelsperiod som ansökan gäller.

Bestämmelser om ansökan som avses i denna paragraf och registrering av utsläppsrätter som tilldelas ur den särskilda reserven utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

11 §

Övervakning, rapportering och kontroll av utsläpp och tonkilometer

Luftfartygsoperatören ska utarbeta en plan där det anges hur luftfartygsoperatören övervakar utsläpp från och tonkilometer för sina luftfartyg. Dessa uppgifter behövs för ansökan enligt 7 § 1 mom. och 9 § 3 mom. I planen ska det anges hur uppgifterna anmäls till Transport- och kommunikationsverket. Luftfartygsoperatören ska lämna in en sådan plan till Transport- och kommunikationsverket fyra månader före varje ny handelsperiod. Planen ska godkännas av Transport- och kommunikationsverket.

Luftfartygsoperatören är skyldig att rapportera utsläppen från vart och ett av sina luftfartyg. Rapporten för varje kalenderår ska lämnas in till Transport- och kommunikationsverket senast den 31 mars följande år och Transport- och kommunikationsverket ska sända den vidare till Europeiska kommissionen.

Luftfartygsoperatören svarar för att rapporten enligt 2 mom. har kontrollerats av en godkänd kontrollör som avses i 12 §. Kontrollen ska gälla utsläpp från och tonkilometer för luftfartygen samt övervakningssystemets tillförlitlighet, trovärdighet och exakthet.

Transport- och kommunikationsverket kan besluta att en luftfartygsoperatör inte får överföra fler utsläppsrätter förrän operatören lämnat in en rapport över utsläppen senast den 31 mars varje år och rapporten har konstaterats vara tillfredsställande i fråga om utsläppen för det föregående året.

Närmare bestämmelser om planen enligt 1 mom. och rapporten enligt 2 mom. utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan meddela närmare föreskrifter om hur övervakningsplanerna och de årliga utsläppsrapporterna ska utarbetas och sändas in samt om vilken verkan en felaktig övervakning kan ha på bedömningen av utsläppsmängderna.

Med avvikelse från 4 § 1 punkten och 2 och 4 mom. i denna paragraf om en årlig rapport ska rapporten om de kontrollerade utsläppen 2013 från flygningar mellan flygplatser i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet lämnas in senast den 31 mars 2015.

12 §

Kontrollör

En luftfartygsoperatör ska för kontrollen av tonkilometer som uppgetts i en ansökan enligt 7 § 1 mom. och 9 § 3 mom. och för kontrollen av en rapport enligt 11 § 2 mom. anlita en kontrollör med kännedom om luftfartssektorn. Transport- och kommunikationsverket ska godkänna kontrollören i enlighet med 61 och 62 § i lagen om utsläppshandel och återkalla godkännandet av en kontrollör i enlighet med 64 § i den lagen. På utförandet av kontrolluppgifter och på kontrollörens skyldighet att anmäla förändringar i sin verksamhet tillämpas bestämmelserna i 58 och 63 § i den lagen.

Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas det närmare bestämmelser om förfarandet vid godkännande av kontrollörer, bedömning av kraven för godkännande och utförande av kontrolluppgifter.

14 §

Projektverksamhet

En luftfartygsoperatör får under handelsperioden 2013—2020 årligen använda certifierade utsläppsminskningar och utsläppsminskningenheter som härrör från projektverksamhet till högst 1,5 procent av de utsläppsrätter som operatören ska överlämna enligt 19 §.

En luftfartygsoperatör får använda den från 2012 återstående nyttjanderätten till projektenheter även under handelsperioden 2013—2020 till den del projektenheterna har blivit oanvända under perioden 2012, för fullgörande av den skyldighet som föreskrivs i 19 §.

Transport- och kommunikationsverket beslutar om luftfartygsoperatörens maximala användning av projektenheter och lämnar för granskning in uppgifter till kommissionen om den maximala användningen per luftfartygsoperatör.

Till övriga delar tillämpas 7 kap. i lagen om utsläppshandel på projektverksamhet.

16 §

Årlig tilldelning och registrering av utsläppsrätter för luftfart

Transport- och kommunikationsverket fastställer antalet utsläppsrätter för luftfart som varje luftfartygsoperatör årligen ska tilldelas gratis under handelsperioden genom att dividera det totala antalet utsläppsrätter enligt 6 § med det antal år i perioden under vilka luftfartygsoperatören bedriver luftfartsverksamhet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Energimyndigheten ska senast den 28 februari varje år på en luftfartygsoperatörs utsläppskonto i det register som avses i 15 § registrera det antal gratis utsläppsrätter för luftfart som operatören tilldelas för det året.

Om det drifttillstånd eller den operativa licens som beviljats luftfartygsoperatörens organisation har upphört att gälla, om luftfartygsoperatören enligt 25 § 1 mom. genom beslut av Europeiska kommissionen har ålagts verksamhetsförbud eller om luftfartygsoperatören lägger ner luftfartsverksamhet som omfattas av denna lag, får Energimyndigheten efter återkallelsen eller verksamhetsnedläggningen inte längre registrera årliga utsläppsrätter på luftfartygsoperatörens utsläppskonto. Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Energimyndigheten om återkallelse och åläggande som avses i detta moment.

18 §

Registrering av utsläppsrätter för luftfart vid byte av luftfartygsoperatör

När luftfartygets operatör byts ska den nya operatören anmäla bytet till Transport- och kommunikationsverket och dessutom till Energimyndigheten, som i enlighet med 16 § 2 mom. registrerar utsläppsrätterna för året i fråga på den nya luftfartygsoperatörens utsläppskonto i registret.

21 §

Rätt att få information och utföra inspektion

För tillsynen och för verkställigheten av denna lag har Transport- och kommunikationsverket och Energimyndigheten rätt att få tillgång till nödvändig information av luftfartygsoperatörer samt oberoende av sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) av kontrollörer.

För tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den har Transport- och kommunikationsverket och Energimyndigheten rätt att utföra inspektion i andra utrymmen än sådana som luftfartygsoperatören använder för boende av permanent natur. Luftfartygsoperatören ska på begäran av den myndighet som utför inspektionen ge tillgång till sådana handlingar och till registreringar i sitt datasystem samt tillträde till sådana anordningar och sådan utrustning som kan ha betydelse vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Vid förrättande av inspektion ska bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003) följas. Den tjänsteman som utför inspektionen har rätt att gratis ta kopior av granskade handlingar och utskrifter av registreringar i datasystemet.

22 §

Administrativt tvång

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga den som bryter mot denna lag eller mot en bestämmelse som utfärdats med stöd av den att rätta till sin försummelse eller annars fullgöra sin skyldighet. Åläggandet kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten avbryts helt eller delvis eller att en åtgärd som försummats utförs på den försumliges bekostnad.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

På vite, hot om avbytande och hot om tvångsutförande tillämpas vad som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

23 §

Utsläppshandelsförseelse i luftfart

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar att utarbета och till Transport- och kommunikationsverket för godkännande sända in en övervakningsplan enligt 4 § eller försummar att rapportera sina utsläpp eller försummar att sörja för att rapporten kontrolleras enligt 4 §,

2) anmäler felaktiga uppgifter till myndigheter,

3) använder utsläppsminskningar eller utsläppsminskningsenheter i strid med 14 §, eller

4) försummar att förete de handlingar och registreringar som avses i 21 § 1 mom.,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *utsläppshandelsförseelse i luftfart* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har fastställts med stöd av denna lag och förenats med vite, kan lämnas obestraftad för samma gärning.

24 §

Avgift för överskridande utsläppsrätter

Transport- och kommunikationsverket ska se till att namnen offentliggörs på de luftfartygsoperatörer som bryter mot kraven i denna lag på överlämnande av tillräckligt många utsläppsrätter.

Om en luftfartygsoperatör inte inom den frist som avses i 19 § överlämnar tillräckligt många utsläppsrätter för att täcka sina utsläpp under det föregående året, ska Transport- och kommunikationsverket ålägga operatören att betala staten en avgift för de överskridande utsläppsrätterna. Avgiften är 100 euro för varje ton koldioxidequivallter som släpps ut och som operatören inte överlämnat utsläppsrätter för. Avgiften för överskridande utsläppsrätter höjs i enlighet med det europeiska harmoniserade konsumentprisindexet. Avgiften för överskridande utsläppsrätter verkställs enligt 69 § i lagen om utsläppshandel.

Förutom att luftfartygsoperatören ska betala avgiften för överskridande utsläppsrätter för luftfart enligt 2 mom., ska luftfartygsoperatören överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de överskridande utsläppen när denne överlämnar utsläppsrätterna för det följande kalenderåret.

25 §

Verksamhetsförbud

Om en luftfartygsoperatör inte iakttar kraven i denna lag och om det genom åtgärder som avses i 22—24 § inte har kunnat säkerställas att kraven iakttas, får Transport- och kommunikationsverket begära att Europeiska kommissionen beslutar om ett verksamhetsförbud för operatören i fråga. Begäran från Transport- och kommunikationsverket ska innehålla

1) belägg för att luftfartygsoperatören inte har fullgjort sina skyldigheter enligt denna lag,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2) utförliga uppgifter om de tillsynsåtgärder som Transport- och kommunikationsverket har vidtagit,

3) motiveringen för ett verksamhetsförbud inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, och

4) ett förslag om omfattningen av verksamhetsförbudet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och villkor som kan förenas med förbudet.

Transport- och kommunikationsverket svarar för att Europeiska kommissionens beslut sätts i kraft i Finland.

26 §

Myndigheternas avgiftsbelagda prestationer

Transport- och kommunikationsverket och Energimyndigheten har rätt att ta ut en avgift för behandling av ett tillstånd, en anmälan, ett godkännande eller något annat ärende som omfattas av denna lag. Energimyndigheten har dessutom rätt att ta ut en avgift för hanteringen av kontona i registret.

Närmare bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets avgiftsbelagda prestationer enligt 1 mom. och avgifterna för dem utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet och om Energimyndighetens prestationer och avgifterna för dem genom förordning av arbets- och näringsministeriet med iakttagande av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

27 §

Ändringssökande

Omprövning av en kontrollörs utlåtande får begäras hos kontrollören på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut av Transport- och kommunikationsverket och Energimyndigheten samt ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som gäller återkallande av godkännandet av en kontrollör samt i ett ärende som avses i 22 eller 24 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut av Energimyndigheten och Transport- och kommunikationsverket ska iakttas trots att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ändring i en avgift som Energimyndigheten och Transport- och kommunikationsverket bestämt för sina offentligrättsliga prestationer får sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

46.

Lag

om ändring av lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005) 3, 5—7, 11, 14, 15, 17 och 20 §, sådana de lyder, 3, 5, 6, 14 och 20 § i lag 1310/2009, 7 och 17 § delvis ändrade i lag 1310/2009, 11 § i lag 52/2018 samt 15 § i lag 991/2015, som följer:

3 §

Behörig myndighet

Uttag av och tillsyn över avgiften sköts av Transport- och kommunikationsverket, som kan meddela närmare föreskrifter om betalningsförfarande och bokföring samt fastställa formuläret för den deklarationsblankett som behövs för att fastställa avgiften.

5 §

Den betalningsskyldiges deklarationsskyldighet

Den betalningsskyldige ska avge en skriftlig deklaration till Transport- och kommunikationsverket för föregående kalenderår senast den 31 januari. Deklarationen ska innehålla de uppgifter som behövs för att fastställa avgiften.

6 §

Påförande av avgiften

Transport- och kommunikationsverket fastställer avgiften utan dröjsmål på grundval av deklarationen och andra utredningar som det har fått.

7 §

Betalning av avgiften

Avgiften för kalenderåret ska betalas i fyra lika stora poster senast den 15 dagen i betalningsperiodens andra kalendermånad.

Om den betalningsskyldige inte har fått del av avgiftsbeslutet före utgången av den tid som avses i 1 mom., ska avgiften betalas enligt deklarationen eller den betalningsskyldiges bokföring.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om den betalningsskyldige inte har betalat avgiften inom utsatt tid eller har betalat den till lägre belopp än vad som fastställts i avgiftsbeslutet, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål ålägga den betalningsskyldige att betala den obetalda avgiften.

11 §

Betalningsställen

I fråga om betalningsställen, kostnader för betalningar samt överföring till Transport- och kommunikationsverket av avgifter som mottagits av penninginrättningar tillämpas 9 och 11 § i lagen om skatteuppbörd (11/2018).

14 §

Begäran om omprövning

Omprövning av ett avgiftsbeslut får begäras hos Transport- och kommunikationsverket. Omprövning av ett ärende som gäller påförande av avgift ska begäras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes, dock senast 60 dagar efter delfäendet av beslutet.

15 §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Rätt att på statens vägnar anföra besvär över Transport- och kommunikationsverkets beslut har den direktör vid verket som ansvarar för administrativa ärenden.

17 §

Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvären ska anföras inom 30 dagar från delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut. Besvärsskriften ska inom besvärstiden inlämnas till högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsrätt för statens del har den direktör vid Transport- och kommunikationsverket som ansvarar för administrativa ärenden.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

20 §

Informationsskyldighet

Den betalningsskyldige ska på begäran för Transport- och kommunikationsverket eller en av verket förordnad sakkunnig och ojävig person för granskning visa sitt bokföringsmaterial och övriga för påförande av avgifter och övervakning av betalning nödvändiga uppgifter i begärd form.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

47.

Lag

om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 3, 4, 6, 10, 11, 13, 15 d, 27, 27 a, 27 b, ~~30—~~32, 42, 42 a, 42 b, 43 b—43 d, 43 f—43 h, 52 b, 99, 100, 100 a, 100 c, 103, 108 a, 109 och 109 a §,

sådana ~~de~~ lyder, 3, 4, 6, 10, 11, 13, 15 d, 27, 27 a, 27 b, ~~30—~~32, 42, 42 a, 42 b, 52 b, 99, 100, 100 a, 100 ~~c~~, 103, 108 a och 109 a § i lag 572/2018 samt 43 b—43 d, 43 f—43 h och 109 § i lag 446/2012 som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *trafiksystem* den helhet som består av person- och godstrafik inom alla trafikformer, av de trafiknät som betjänar dessa, av kommunikationsförbindelser och information, samt av i lagen om transportservice (320/2017) avsedda tjänster, trafikmedel och system som styr trafiken,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 2) *väghållning* planering, byggande, underhåll och trafikförvaltning av landsvägar samt produktion och uppdatering av informationen kring dessa uppgifter,
- 3) *byggande* anläggande av ny väg och förbättring av väg,
- 4) *underhåll* skötsel och reparation av väg,
- 5) *väghållare* Trafikledsverket.

4 §

Landsvägar

En landsväg är en statsägd väg eller en väg som innehas med vägrätt och som har anvisats för allmän trafik och förvaltas av Trafikledsverket. Landsvägarna är beroende på sin betydelse för trafiken riksvägar, stamvägar, regionala vägar eller förbindelsevägar.

Riksvägarna betjänar långväga trafik som är riksomfattande eller rör sig över landskapsgränserna. Stamvägarna kompletterar nätet av riksvägar och betjänar trafiken inom landskapen. De regionala vägarna betjänar trafiken inom de ekonomiska regionerna och förbinder dem med riksvägar och stamvägar. De övriga landsvägarna är förbindelsevägar. Bestämmelser om klassificeringen av riksvägar, stamvägar, regionala vägar och förbindelsevägar utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

De landsvägar som hör till det nationellt viktiga stomnätet förbinder de största nationella och internationella centrumen och knutpunkterna med varandra samt betjänar särskilt den långväga trafiken. Närmare bestämmelser om till vilka delar landsvägarna hör till stomnätet utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

En landsväg kan vara en motorväg eller motortrafikled eller annan väg avsedd för trafik av en viss art. Närmare bestämmelser om motorvägars och motortrafikleders tekniska egenskaper utfärdas genom förordning av statsrådet. En landsväg kan även vara avsedd att användas endast på vintern (*särskild vinterväg*).

6 §

Landsvägsfärjor

Till en landsväg hör också färja med färjeled och färjeläge. En färja kan styras med hjälp av styrlinor eller annan ersättande anordning som Transport- och kommunikationsverket har godkänt (*vajerfärja*) eller vara en frigående färja (*frigående färja*). På frigående färjor tillämpas vad som föreskrivs om de ro-ro-passagerarfartyg som avses i 2 § i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009).

För färjor gäller vad som särskilt föreskrivs eller bestäms om dem. Den som producerar färjefärjetrafikservice ansvarar för att föraren av vajerfärjan har fyllt 18 år och har förmåga att sköta uppgiften. Serviceproducenten ansvarar dessutom för att föraren av vajerfärjan är förtrogen med vajerfärjans maskineri, konstruktion och användning samt med reglerna i 1972 års konvention om de internationella reglerna till förhindrande av sammanstötning till sjöss (FördrS 30/1977) och i förordningen om förhindrande av sammanstötning i inre farvatten (*Regler för inre farvatten* 1978, 252/1978) samt med innehållet i de bestämmelser som har utfärdats med stöd av 4 mom. En förare av en vajerfärja ska ha tillräckligt god hälsa för att kunna köra vajerfärjan. Föraren ska också ha tillräckliga språkkunskaper för att kunna ge anvisningar till passagerarna i nödsituationer.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om besiktning av vajerfärjor och om vajerfärjors utrustning. Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om vajerfärjors bemanning.

Färjorna går i regel utan tidtabell. Av orsaker som har samband med trafiken kan närings-, trafik- och miljöcentralen besluta att en färja ska gå enligt tidtabell. I beslutet ska samtidigt anges grunderna för fastställandet av tidtabellen. Innan saken avgörs ska närings-, trafik- och miljöcentralen ge dem som direkt berörs av färjtrafiken tillfälle att framföra sin åsikt i saken samt inhämta utlåtande av kommunen i fråga och vid behov också av andra myndigheter. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska kungöra beslutet, och tidtabellen ska läggas fram i omedelbar närhet av färjeläget.

Närmare bestämmelser om tillsynen över färjor, körordningen till en färja, prioriterade transporter och annan vägtrafik, körande av en vajerfärja när den är frikopplad från styrlinan, åtgärder som föranleds av korsningar mellan färjeled och allmän farled, läkarintyg som krävs av föraren av en vajerfärja och utrustningen vid ett färjeläge utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

10 §

Väghållare och kostnaderna för väghållningen

Trafikledsverket är väghållare för landsvägsnätet och utövar de rättigheter som har grundats för väghållningen. Staten svarar för kostnaderna för väghållningen.

Av särskilda orsaker, till exempel om väghållningen sköts så att den till sin kvalitet eller omfattning håller en högre standard än vad den allmänna trafiken eller anpassningen av vägen till miljön kräver eller om någon drar särskild nytta av de åtgärder som vidtas, kan förutom väghållaren också någon annan enligt avtal delta i kostnaderna för väghållningen eller åta sig att se till att någon åtgärd som hänför sig till väghållningen vidtas.

För att säkerställa att trafiksystemet fungerar och för att genomföra lagens syften kan väghållaren av särskilda skäl och i enlighet med ett avtal delta i kostnaderna för andra åtgärder som hänför sig till väghållarens uppgifter än byggande och underhåll av landsvägar.

11 §

Myndigheter som svarar för väghållningen

Trafikledsverket svarar för de uppgifter som ska skötas av ägaren till landsvägsnätet och för de andra uppgifterna inom väghållningen i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i denna lag. Trafikledsverket ska även styra närings-, trafik- och miljöcentralerna vid skötseln av uppgifterna inom väghållningen.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar inom sina respektive verksamhetsområden för skötseln av uppgifter inom väghållningen under Trafikledsverkets styrning. Trafikledsverket svarar dock för byggandet av viktiga projekt.

Trafikledsverket är det behöriga organ som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/96/EG om förvaltning av vägars säkerhet. Transport- och kommunikationsverket är den administrativa myndighet som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/54/EG om minimikrav för säkerhet i tunnlar som ingår i det transeuropeiska vägnätet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

13 §

Allmänna krav för väghållning

Utvecklandet och underhållet av samt investeringarna i landsvägsnätet ska främja

- 1) den riksomfattande trafiksystemplanens mål,
- 2) möjligheterna att uppnå de riksomfattande målen för områdesanvändningen, områdesutvecklingen, möjligheterna att uppnå de mål som ställts för samhällsstrukturen och miljön vid planeringen av markanvändningen samt en ekonomisk samhällsstruktur och områdesanvändning,
- 3) minskningen av utsläpp i trafiken, och
- 4) möjligheterna att utnyttja information och digitalisering samt trafikens automatisering och förutsättningarna för utvecklande av trafiktjänster.

Landsvägar ska planeras, byggas och hållas i skick med hänsyn till deras betydelse för trafiken så att

- 1) landsvägarna erbjuder möjlighet till trygg och fungerande trafik och transport i hela landet till skäligen kostnader och med beaktande av olika trafikformer, olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov,
- 2) de olägenheter som landsvägsnätet och trafiken orsakar miljön blir så små som möjligt och naturresurserna används sparsamt,
- 3) väghållningen inte orsakar någon större skada eller olägenhet än behövt,
- 4) landsvägarna med avseende på trafiken och tekniskt sett är så fungerande och säkra som möjligt och syftet med dem uppnås på ett så förmånligt sätt som möjligt,
- 5) informationen om landsvägarna uppdateras och är tillgänglig, och
- 6) landsvägarna och den digitala infrastrukturen i anknytning till dem är kompatibla med den övriga trafiken och dess digitala infrastruktur.

En landsväg förbättras när den allmänna trafiken kräver det eller i syfte att undanröja eller minska olägenheter av trafiken eller om markanvändningen kräver det. En ny landsväg anläggs om det existerande landsvägsnätet inte längre tillgodoser den allmänna trafikens eller markanvändningens behov och om dessa behov inte kan tillgodoses på ett ändamålsenligt sätt genom att utveckla trafiksystemet eller förbättra vägen eller om olägenheterna av trafiken inte kan undanröjas eller i tillräcklig utsträckning minskas. En landsväg får inte byggas i strid med en plan med rättsverkningar.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter som behövs för att garantera uppfyllandet av de i 2 mom. avsedda krav som gäller vägkonstruktion, utrustning, trafiktekniska lösningar samt användningen av landsvägar och begränsningar för den.

15 d §

Förfarandet för beredningen av planerna

Kommunikationsministeriet ska bereda den riksomfattande trafiksystemplanen i samarbete med de ministerier, myndigheter och andra aktörer som är centrala med tanke på planen. Utlåtande om utkastet till planen ska begäras från de ministerier, myndigheter, landskapsförbund och andra aktörer för vars verksamhetsområde eller uppgifter planen har en väsentlig betydelse.

Transport- och kommunikationsverket och Trafikledsverket ska delta i utarbetandet av den riksomfattande trafiksystemplanen i enlighet med det som särskilt föreskrivs i lagen. Transport-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

och kommunikationsverket deltar i egenskap av sakkunnig i transportservice, en fungerande marknad, utnyttjande av information och främjande av automation i utarbetandet av trafiksystemplanen och åtgärderna. Trafikledsverket deltar i egenskap av sakkunnig i trafikledshållning och innehavare av trafikledsegendom i trafiksystemplaneringen och beredningen av åtgärder som gäller trafiknäten samt i det samarbete som gäller markanvändningen.

Den som svarar för beredningen av planen ska ge även andra än de som avses i 1 och 2 mom. möjlighet att bekanta sig med de i de nämnda momenten avsedda planutkastet och att framföra sina åsikter. Information om den möjligheten ges genom att offentliggöra en kungörelse på det sätt som anges i 108 §. På motsvarande sätt ska det kungöras offentligt om en godkänd plan och om motiveringarna samt om hur utlåtanden och åsikter har beaktats.

27§

Växelverkan

När en utredningsplan och en vägplan utarbetas ska närings-, trafik- och miljöcentralen ge kommunen, fastighetsägare och övriga sakägare samt personer vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas av planen möjlighet att delta i beredningen av planen, att bedöma verkningarna av planen och att skriftligen eller muntligen framföra sin åsikt i saken.

Innan planen godkänns ska närings-, trafik- och miljöcentralen ge de i 1 mom. avsedda intressenterna tillfälle att göra en anmärkning med anledning av planen. Kommunen ska i detta syfte hålla utredningsplanen och vägplanen offentligt framlagda oavbrutet i 30 dagar. Anmärkningarna mot planen ska ges in till kommunen före utgången av den tid under vilken planen är framlagd. Kommunen ska till närings-, trafik- och miljöcentralen lämna sitt utlåtande om den plan som varit framlagd och om anmärkningarna mot den samt de anmärkningsskrifter som lämnats in. Kommunen ska på det sätt som kommunala tillkännagivanden kungörs i kommunen i fråga kungöra framläggandet av planen samt på vilket sätt och inom vilken tid anmärkningar kan göras. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska sända ett skriftligt meddelande om att planen lagts fram till de ägare och innehavare av fastigheter inom planens verkningsområde som är bosatta i en annan **kommun** och är nämnda i handlingarna eller annars är kända.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska framföra sitt motiverade ställningstagande till de anmärkningar som har gjorts mot planen. Närings-, trafik- och miljöcentralens ställningstagande ska meddelas områdets kommuner samt dem som skriftligen har begärt det och som samtidigt har meddelat sin adress. Närings-, trafik- och miljöcentralens motiverade ställningstagande meddelas i Transport- och kommunikationsverkets beslut som gäller godkännandet av planen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska begära utlåtande om planen av de landskapsförbund och kommuner vars område planen gäller eller på vars område verkningar av planen i övrigt visar sig. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska begära utlåtande även av andra myndigheter, om det med tanke på beslutsprövningen är behövligt. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska ge sitt motiverade ställningstagande om de utlåtanden som getts om planen.

Om en vägplan som varit offentligt framlagd behöver ändras och ändringens verkningar bedöms vara ringa, kan ett enklare förfarande iakttas än vad som föreskrivs i 2—4 mom.

Närmare bestämmelser om förfarandet för växelverkan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

27 a §

Förhandsöverläggning

Medan en utredningsplan och en vägplan utarbetas och innan planen lämnas för godkännande ska Transport- och kommunikationsverket anordna en förhandsöverläggning på begäran av närings-, trafik- och miljöcentralen eller en annan myndighet. Verket kan också anordna förhandsöverläggning på eget initiativ. Förhandsöverläggningen ska anordnas inom rimlig tid. Förhandsöverläggningen har till syfte att främja hanteringen av de utrednings- och utvärderingsförfaranden som krävs för planen, informationsutbytet mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och de övriga myndigheterna samt att förbättra utredningarnas och handlingarnas kvalitet och tillgänglighet och skapa smidigare förfaranden.

27 b §

Framställning om godkännande av en utredningsplan och en vägplan

Närings-, trafik- och miljöcentralen gör en framställning till Transport- och kommunikationsverket om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan.

Framställningen om godkännande av en utredningsplan ska innehålla de uppgifter, utredningar och handlingar enligt 15 g, 15 h, 16, 17, 19, 27, 29 och 43 b § i denna lag som behövs för den prövning som gäller godkännandet av planen.

Framställningen om godkännande av en vägplan ska innehålla de uppgifter och utredningar enligt 15 g, 15 h, 16, 17, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 43 b, 44 och 45 § i denna lag som behövs för den prövning som gäller godkännandet av planen.

Framställningen om godkännandet och det material om planen som utgör grunden för framställningen ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket skriftligen samt om möjligt elektroniskt. Verket ska begära ett utlåtande om planen av Trafikledsverket om det inte är uppenbart onödigt.

Närmare bestämmelser om innehållet i framställningen om godkännande av utredningsplanen och vägplanen och om inlämnandet av dessa får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Ändring av och mindre avvikelser från planerna

Om en godkänd utredningsplan eller vägplan behöver ändras, ska det göras i enlighet med vad som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om nya utredningsplaner och vägplaner.

Från en godkänd vägplan får avvikas utan att den behöver ändras, om avvikelsen har ringa verkningar och närings-, trafik- och miljöcentralen eller Trafikledsverket prövar att avvikelsen i samband med genomförandet av planen är behövlig och ändamålsenlig.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

31 §

Planernas giltighetstid

En vägplan ska börja utarbetas inom åtta år från utgången av det år under vilket godkännandet av utredningsplanen för projektet har vunnit laga kraft. I annat fall förfaller beslutet om godkännande av utredningsplanen. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga utredningsplanens giltighetstid med högst fyra år, om förutsättningarna i 17 och 19 § alltså uppfylls. En vägplan anses ha börjat utarbetas när detta kungjorts så som föreskrivs i 16 § 2 mom.

Beslutet om godkännande av en utredningsplan förfaller även till den del en vägplan som har utarbetats enligt planen har godkänts och beslutet om godkännande har vunnit laga kraft.

Beslutet om godkännande av en vägplan förfaller, om arbetet på vägen inte till någon del har påbörjats inom fyra år från utgången av det år under vilket vägplanen har vunnit laga kraft. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga tidsfristen med högst fyra år och av särskilda skäl med ytterligare en period på högst fyra år. Tidsfristen kan förlängas bara om vägplanen alltså uppfyller förutsättningarna i 17 och 22 §. Arbetet på vägen anses ha påbörjats när det område som behövs för vägändamålen har tagits i väghållarens besittning i enlighet med 56 §.

32 §

Uppföljning och utvärdering

Trafikledsverket ska systematiskt följa vägprojektets uppskattade och övriga verkningar och utnyttja resultaten av uppföljningen vid bedömningen av olika projekts verkningar och vid valet av planeringslösningar.

Trafikledsverket kan av särskilda skäl besluta att det i fråga om sådana i 15 g § 1 mom. avsedda vägprojekt av vilka det har gjorts en projektbedömning även ska göras en utvärdering. För utvärderingen ansvarar närings-, trafik- och miljöcentralen i samarbete med väghållaren. Utvärderingen ska innehålla en redogörelse för de tekniskekonomiska avvikelser som har gjorts från vägplanen under genomförandet av vägprojektet, för utvecklingen i trafiken samt för utfallet av de verkningar som är av betydelse med tanke på vägprojektets lönsamhet och effekter.

42 §

Arbete på vägområde samt placering av konstruktioner, anläggningar och anordningar på vägområde

För arbete på vägområde samt för placering av konstruktioner, anläggningar och anordningar på vägområde krävs det tillstånd av närings-, trafik- och miljöcentralen. Tillstånd får beviljas om åtgärden inte orsakar fara för trafiken eller medför olägenhet för väghållningen. Tillstånd för placering av konstruktioner, anläggningar eller anordningar som är nödvändiga med tanke på ett fungerande samhälle ska dock beviljas om placeringen inte orsakar fara för trafiken och inte medför mer än ringa olägenhet för väghållningen.

Den som beviljats tillstånd är skyldig att utföra det arbete som avses i 1 mom. och att underhålla konstruktioner, anläggningar och anordningar enligt tillståndsvillkoren. Tillståndsinnehavaren är skyldig att på egen bekostnad göra de ändringar som närings-, trafik- och miljöcentralen

Betänkande KoUB 21/2018 rd

kräver eller att flytta eller avlägsna en konstruktion, anläggning eller anordning, om nyttjandet av den orsakar sådan fara eller olägenhet som avses i 1 mom.

Om tillstånd inte krävs på grund av bestämmelser i någon annan lag, ska det göras en anmälan om åtgärden till närings-, trafik- och miljöcentralen i god tid innan åtgärden vidtas.

Om inte något annat följer av 1 eller 3 mom., 8 § 1 mom. eller 42 a § 1 mom., krävs närings-, trafik- och miljöcentralens tillstånd för att ett vägområde och sådana konstruktioner, anläggningar och anordningar som finns på vägområdet ska få användas för andra ändamål än landsvägsändamål.

Tillstånd krävs dock inte för

1) en förbindelseväg och regional väg som inte är markerad med ett vägmärke som anger förkörsrätt, om området utanför dikets yttre slänt på en landsvägs vägområde ska användas kortvarigt då det är fråga om att trävaror förvaras kortvarigt i högst sex månader i samband med avverkning och med beaktande av bestämmelserna i vägtrafiklagen och inte heller för lastning på vägområdet av den trävara som har förvarats på ovannämnda sätt,

2) placering av en i 52 a § avsedd tillfällig annons på vägområde, eller

3) placering på vägområde med stöd av 45 § 3 mom. i postlagen (415/2011) av sådana anordningar eller mindre konstruktioner som behövs för insamling och utdelning av post.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i tillståndsansökan och anmälan, om hur uppgiften om placeringen ska meddelas och om de tekniska egenskaperna hos och placeringen av konstruktioner, anläggningar och anordningar samt om arrangemangen under den tid arbetet pågår. När det gäller el- och telekablar kan verkets föreskrift gälla endast kablarnas yttre skyddskonstruktioner och placering samt arrangemangen under den tid arbetet pågår.

42 a §

Placering av vissa kablar på vägområde

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 42 § 1 mom. räcker en anmälan till närings-, trafik- och miljöcentralen om placeringen av el- och telekablar samt tillhörande kabelskåp och kabelbrunnar på vägområde förutsatt att det är fråga om

1) kablar som ska passera under en landsväg eller en gångbana och en cykelbana som hör till en landsväg,

2) en förlängning av en kabel som löper i vägens längdriktning eller en korsande kabel som ansluter till den men som sträcker sig utanför vägområdet eller som passerar under en landsväg,

3) luftledningar som korsar en landsväg eller en gångbana och en cykelbana som hör till en landsväg,

4) luftledningar som löper i vägens längdriktning och som placeras utanför vägområdet invid en landsväg, men vars ledningsområde sträcker sig till vägområdet,

5) nya kundanslutningar inom bredbandsprojekt, om de har skaffats först efter det att byggarbetet redan inletts,

6) kablar som löper i vägens längdriktning, om kablarna enbart placeras i redan befintliga rörledningar som löper i vägens längdriktning.

Till anmälan ska det fogas en redogörelse för kabelns ägare, kabelns placering, förhållanden på och grunduppgifter om platsen, hur arbetet utförs och vem som utför det, trafikarrangemangen

Betänkande KoUB 21/2018 rd

under den tid arbetet pågår samt vilken dag åtgärden enligt planerna ska inledas. Anmälan ska göras senast 21 dagar före den dag då åtgärden enligt planerna ska inledas.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan efter att ha tagit emot anmälan och före den dag åtgärden enligt planerna ska inledas förbjuda åtgärden, om den bedömer att placeringen av kabeln äventyrar trafiksäkerheten eller medför mer än ringa olägenhet för väghållningen. Den planerade åtgärden får inte inledas före den dag som angetts i anmälan.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i anmälan, om de i 1 mom. avsedda el- och telekablar yttre skyddskonstruktioner och placering samt om arrangemangen under den tid arbetet pågår.

För placering av de kablar som avses i 1 mom. behövs dock ett tillstånd enligt 42 § 1 mom. om

- 1) åtgärden gäller vägområdet för en motorväg eller en motortrafikled,
- 2) åtgärden gäller ett område med grundvattenskydd,
- 3) åtgärden förutsätter ingrepp i en sprängstenskonstruktion, eller
- 4) avståndet från den plats där kabeln ska passera under vägområdet till en gångtunnels, rör- eller trummas konstruktion är mindre än fem meter eller till annan brokonstruktion mindre än 25 meter.

Bestämmelser om den anmälan om placeringen av kablar som ska göras till Transport- och kommunikationsverket finns i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016).

42 b §

Skyldighet att flytta, skydda och avlägsna konstruktioner, anläggningar och anordningar

Om närings-, trafik- och miljöcentralen anser att det för att flytta eller förbättra en väg eller för annan väghållning krävs att en konstruktion, anläggning eller anordning som med stöd av denna lag placerats på vägområde ska skyddas, flyttas eller avlägsnas, är det konstruktionens, anläggningens eller anordningens ägare som svarar för kostnaderna för åtgärden.

Den åtgärd som avses i 1 mom. ska i fråga om högst tre kunders kundanslutningar till el- och telekablar utföras inom tre månader och i fråga om andra konstruktioner, anläggningar och anordningar på vägområde inom sex månader från väghållarens anmälan. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan också bestämma att tidsfristen ska vara längre än så eller förlänga tiden, om detta behövs för att åtgärden ska kunna utföras under den tjälfria perioden, eller av någon annan motsvarande orsak.

Den som ansvarar för projektet ska dock svara för kostnaderna för flyttandet, skyddandet och avlägsnandet av ett objekt, om objektet ursprungligen har varit placerat utanför vägområdet eller om närings-, trafik- och miljöcentralen inte har underrättat den som beviljats tillstånd om att objektet under handlägningsåret för ärendet eller inom fem år kommer att omfattas av ett väghållningsarbete som inte är en punktåtgärd och som kräver att konstruktionen, anläggningen eller anordningen flyttas eller avlägsnas. Vid ersättandet av flyttkostnader beaktas objektets ålder samt den kapacitetsökning som den ersättande kabeln medför.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur de åtgärder som avses i denna paragraf ska genomföras, om tidsfrister för genomförandet samt om andra tekniska omständigheter som gäller åtgärderna. Verket får också meddela närmare föreskrifter om hur objektets ålder och den kapacitetsökning som den ersättande kabeln medför ska beaktas vid ersättandet av de i 3 mom. avsedda kostnaderna för flyttande av objektet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

43 b §

Trafiksäkerhetsgranskning

Trafikledsverket ska sörja för att det för vägprojekt i det vägnät som avses i 43 a § görs en trafiksäkerhetsgranskning enligt artikel 4 i vägsäkerhetsdirektivet när utredningsplanen görs upp, när vägplanen görs upp, innan vägen tas i drift och i första driftfasen.

Om det vid granskningen konstateras sådana brister i trafiksäkerheten som inte beaktas i planerna, ska skälet till detta uppges i det beslut genom vilket planen godkänns.

43 c §

Säkerhetsinspektion

Trafikledsverket ska se till att det på vägar som är i bruk och hör till det vägnät som avses i 43 a § görs regelbundna säkerhetsinspektioner enligt artikel 6 i vägsäkerhetsdirektivet och att vägarbetens eventuella inverkan på trafiksäkerheten utreds.

43 d §

Rangordning av vägsträckor

Trafikledsverket ska se till att det minst vart tredje år görs kartläggningar enligt artikel 5 i vägsäkerhetsdirektivet om användningen av det vägnät som avses i 43 a §. Utifrån kartläggningarna rangordnas vägsträckor som har varit i bruk i över tre år enligt olyckstäthet och vägnätet enligt dess potential för säkerhetsförbättringar.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma vilka vägsträckor och delar av vägnätet som enligt rangordningen bör förbättras i första hand. Trafikledsverket ska se till att de i punkt 3 e i bilaga III till vägsäkerhetsdirektivet avsedda åtgärder som uppvisar det bästa kostnadsnyttoförhållandet prioriteras när säkerheten på vägnätets delar förbättras.

Trafikledsverket ska informera vägtrafikanterna om de farligaste vägsträckorna.

43 f §

Utbildning av trafiksäkerhetsgranskare

Transport- och kommunikationsverket svarar för utbildningen av trafiksäkerhetsgranskare. Utbildningen är indelad i grundutbildning och regelbunden fortbildning.

Transport- och kommunikationsverket kan ordna utbildningen av trafiksäkerhetsgranskare självt eller upphandla behövliga tjänster hos offentliga eller privata serviceproducenter. Serviceproducenterna ska iaktta vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och arkivlagen (831/1994).

Till den som genomgått grundutbildningen med godkänt resultat ger Transport- och kommunikationsverket ett intyg över behörighet som säkerhetsgranskare. Bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av behörighetsintyg, intygets giltighetstid och förnyelse av intyget, prov

Betänkande KoUB 21/2018 rd

som krävs för intyget, utbildningen och den som ger utbildningen samt utbildningstillstånd och dess giltighetstid utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om innehållet i utbildningsprogrammet för trafiksäkerhetsgranskare och innehållet i det prov som behövs för att få behörighetsintyg får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

43 g §

Olyckskostnader

Transport- och kommunikationsverket ska beräkna de genomsnittliga samhällskostnaderna per dödsolycka eller svår olycka i det vägnät som avses i 43 a §. Kalkylen ska uppdateras minst vart femte år.

43 h §

Övervakning

Transport- och kommunikationsverket övervakar att Trafikledsverket iakttar vad som föreskrivs i detta kapitel, och sköter särskilt överenskomna trafiksäkerhetsuppgifter.

52 b §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Transport- och kommunikationsverket får meddela behövliga föreskrifter om innehållet i den anmälan till närings-, trafik- och miljöcentralen som avses i 52 § och om anmälningsförfarandet. För att garantera trafiksäkerheten får verket också meddela närmare föreskrifter om de tekniska egenskaperna hos och placeringen av sådana reklamaffischer och annonser som avses i 52 och 52 a §.

99 §

Beslutsfattande

Transport- och kommunikationsverket godkänner utredningsplaner och vägplaner. Verket kan av särskilda skäl föra en plan till kommunikationsministeriet för godkännande.

100 §

Förberedelser för störningar och undantagsförhållanden

Väghållaren och närings-, trafik- och miljöcentralen ska samarbeta vid förberedelser för störningar i de normala förhållandena och för de undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) genom beredskapsplanering och genom att på förhand förbereda för de åtgärder som ska vidtas vid störningar i de normala förhållandena och vid undantagsförhållanden. Vid förbe-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

redelserna ska hänsyn tas till landsvägens betydelse för trafiken, väglaget och de förutsägbara förändringarna i det samt övriga omständigheter.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den beredskapsplanering som krävs av väghållaren och närings-, trafik- och miljöcentralen för att säkerställa att förberedelserna är enhetliga i hela landet och att de tillgodoser de behov som gäller undantagsförhållanden och störningar i de normala förhållandena på landsvägar.

100 a §

Trafikledsverkets säkerhetsstyrningssystem för väghållningen

Genom Trafikledsverkets säkerhetsstyrningssystem för väghållningen ska hanteringen av riskerna i samband med väghållningen tryggas på alla riks- och stamvägar samt alla livligt trafikerade regionala vägar.

Säkerhetsstyrningssystemet ska upprättas skriftligt. Det ska innehålla en säkerhetspolitik som har godkänts av Trafikledsverket och meddelats hela personalen samt kvalitativa och kvantitativa mål för upprätthållande och förbättring av säkerheten och planer och förfaranden för uppnående av dessa mål.

I säkerhetsstyrningssystemet ska särskild vikt fästas vid ansvarsfördelningen inom organisationen, att övervakning bedrivs av samtliga nivåer inom organisationen, att personalen deltar i beslutsfattandet om styrningssystemet samt att säkerhetsstyrningssystemet förbättras kontinuerligt.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i säkerhetsstyrningssystemet.

100 c §

Myndighetstillsyn över väghållningen

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över att 13, 13 a, 33, 100 och 100 a § och de bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av dem iakttas. Transport- och kommunikationsverket ska sköta sina tillsynsuppgifter effektivt och på ett så ändamålsenligt sätt som det utgår från riskbedömningen är möjligt.

Transport- och kommunikationsverket kan i samband med skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. ge en anmärkning till den som handlar i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den samt ålägga denne att avhjälpa sitt fel eller sin försummelse inom en skälig tidsfrist. Verket får förena förpliktelsen med vite eller med hot om avbrytande av verksamheten eller med hot om att åtgärderna vidtas på den försumliges bekostnad. Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns i viteslagen.

Transport- och kommunikationsverket har, när det sköter uppgifter som avses i 1 mom., rätt att få den information som verket behöver för att fullgöra sina uppgifter av dem vilkas rättigheter och skyldigheter denna lag gäller samt av aktörer som handlar för deras räkning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

103 §

Delgivning och delfående av beslut

Transport- och kommunikationsverket sänder besluten om godkännande av utredningsplaner och vägplaner samt om förlängning av deras giltighetstid till närings-, trafik- och miljöcentralen och till väghållaren. I syfte att delge beslutet ska närings-, trafik- och miljöcentralen sända beslutet och de handlingar som ligger till grund för beslutet till den kommun som saken gäller. Kommunen ska meddela att beslutet och handlingarna är framlagda på det sätt som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen enligt kommunallagen (410/2015). Beslutet och handlingarna ska vara offentligt framlagda i kommunen under 30 dagar. Delfäendet anses ha skett när beslutet lades fram offentligt.

Ett sådant beslut om godkännande av en vägplan som är av ringa betydelse kan delges genom bevislig delgivning enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen. Bestämmelser om delgivning av beslut på elektronisk väg finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

108 a §

Landsvägsregister

Trafikledsverket ska föra ett landsvägsregister. I registret ska antecknas

- 1) huruvida landsvägen är en motorväg eller en motortrafikled eller någon annan väg som är avsedd endast för en viss art av trafik,
- 2) den klassificering enligt 4 § som beskriver vägens betydelse för trafiken, och
- 3) vägens längd inom varje kommun och den tidpunkt då vägen upplåtits för allmän trafik samt, med tanke på förvaltningen av trafikledsegendomen, vägens viktigaste tekniska egenskaper, utrustning och anordningar.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska till Trafikledsverket lämna de uppgifter som behövs med tanke på 1 mom. 3 punkten.

109 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om register över landsvägar, förvarande av planhandlingarna, skyldigheter avseende eftervård, upplåtande för trafik, en landsvägs utsträckning, avståndet till byggnader samt samreglering av landsväg och järnväg utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om fastställande av frisiktsområden för landsvägar utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket meddelar allmänna föreskrifter om genomförandet och tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/54/EG om minimikrav för säkerhet i tunnlar som ingår i det transeuropeiska vägnätet och om genomförandet och tillämpningen av vägsäkerhetsdirektivet. Lantmäteriverket fastställer de formulär till handlingar som behövs för styrningen av landsvägsförrättningarna. Lantmäteriverket meddelar dessutom föreskrifter om rämärken och andra fasta märken och om mätningarnas exakthet vid landsvägsförrättningar.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

109 a §

Dispens

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl bevilja dispens från föreskrifter som verket meddelat. Dispens får dock inte beviljas om det äventyrar trafiksäkerheten eller vägens trafikmässiga eller tekniska funktion.

Dispens ska sökas innan åtgärder vidtas. Den som ansöker om dispens ska lägga fram en redogörelse för de risker som avvikandet medför och för metoderna för att hantera dessa. Transport- och kommunikationsverket kan förena beslutet med villkor och begränsningar för att säkerställa säkerheten och vägens trafikmässiga eller tekniska funktion.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

48.

Lag

om ändring av lagen om trafiksäkerhetsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016) 3, 5—8 samt 13—16 § som följer:

3 §

Behörig myndighet

Trafiksäkerhetsavgiften tas ut av Transport- och kommunikationsverket. Verket får vid behov meddela mera detaljerade föreskrifter om betalningsförfarandet och de utredningar som ska sändas till verket för påförande av avgiften.

5 §

Uppgifter som ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket

Den avgiftsskyldige ska avge en skriftlig deklaration till Transport- och kommunikationsverket för varje avgiftsperiod senast den 15 dagen i den kalendermånad som följer närmast efter av-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

giftsperioden. Deklarationen ska innehålla de uppgifter som behövs för bestämmande av avgiften.

Den avgiftsskyldige ska dessutom till Transport- och kommunikationsverket årligen lämna in sitt bokslut och sin verksamhetsberättelse.

6 §

Påförande av avgift

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål fastställa trafiksäkerhetsavgiftens belopp på grundval av den utredning som verket fått.

7 §

Betalning av avgiften

Trafiksäkerhetsavgiften ska betalas senast den 30 dagen i den kalendermånad som följer närmast efter avgiftsperioden.

Om den avgiftsskyldige inte har fått del av avgiftsbeslutet före utgången av den tid som avses i 1 mom., ska avgiften betalas enligt den avgiftsskyldiges bokföring.

Om den avgiftsskyldige inte har betalat avgiften inom föreskriven tid eller har betalat den till lägre belopp än vad som fastställts i avgiftsbeslutet, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål debitera den avgiftsskyldige för den avgift som ska betalas.

8 §

Betalningsställen

Trafiksäkerhetsavgiften ska betalas till en penninginrättning. Betalaren svarar för kostnaderna för betalningen.

Penninginrättningarna ska betala in de trafiksäkerhetsavgifter som de har mottagit på Transport- och kommunikationsverkets konto senast den vardag som följer närmast efter betalningsdagen.

13 §

Rättelse till den avgiftsskyldiges fördel

Om den avgiftsskyldige på grund av ett fel vid bestämmandet av trafiksäkerhetsavgiften har påförts en för stor avgift, ska Transport- och kommunikationsverket rätta avgiftsbeslutet till den avgiftsskyldiges fördel, om saken inte har avgjorts genom beslut med anledning av besvär eller begäran om omprövning. Rättelse till den avgiftsskyldiges fördel kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

14 §

Rättelse till betalningsmottagarens fördel

Om den avgiftsskyldige på grund av ett räknefel eller ett motsvarande misstag inte har påförts trafiksäkerhetsavgift eller en del av den, ska Transport- och kommunikationsverket rätta avgiftsbeslutet, om inte saken har avgjorts genom beslut med anledning av besvär eller begäran om omprövning. Rättelse till betalningsmottagarens fördel kan göras inom ett år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes eller borde ha påförts.

15 §

Sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning och ett beslut om rättelse som Transport- och kommunikationsverket annars fattat får överklagas av den avgiftsskyldige genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

16 §

Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Den avgiftsskyldige har besvärsrätt till högsta förvaltningsdomstolen. Transport- och kommunikationsverket har besvärsrätt i det fall att förvaltningsdomstolen har ändrat ett avgiftsbeslut som verket har fattat eller upphävt beslutet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

49.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om Trafikskyddet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Trafikskyddet (278/2003) 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1511/2016, som följer:

5 §

Trafikskyddets organ

Trafikskyddets organ är centralorganisationens möte och styrelsen. Trafikskyddet har en verkställande direktör. I fråga om andra organ föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Centralorganisationens medlemmar utgör centralorganisationens möte.

Styrelsen består av en ordförande och elva andra medlemmar. Statsrådet förordnar ordföranden och fyra medlemmar, vilka företräder undervisnings- och kulturministeriet, inrikesministeriet och social- och hälsovårdsministeriet samt Trafikledsverket. Centralorganisationens möte väljer sju medlemmar bland vilka olika vägtrafikantgrupper ska vara representerade. För varje medlem förordnas eller väljs en personlig suppleant. Ordföranden och de övriga medlemmarna förordnas eller väljs för två kalenderår i sänder. Varje kalenderår är dock hälften av medlemmarna i tur att avgå. Styrelsen väljer inom sig två vice ordförande.

Om en sådan medlem eller suppleant i styrelsen som företräder ett ministerium eller Trafikledsverket avgår eller permanent är förhindrad att sköta sitt uppdrag under mandatperioden, förordnar myndigheten i fråga en ny medlem eller suppleant i hans eller hennes ställe för den återstående mandatperioden.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

50.

Lag

om ändring av trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i trafikförsäkringslagen (460/2016) 9, 16 och 90 § som följer:

9 §

Anmälningar till Transport- och kommunikationsverket

Ett försäkringsbolag ska för anteckning i registret till Transport- och kommunikationsverket anmäla

- 1) uppgift om en ny försäkring som tecknas hos bolaget för ett fordon, inom sju dagar från det att den nya försäkringen börjar gälla,
- 2) uppgift om försummad betalning av försäkringspremien för en försäkring som tecknats för ett fordon,
- 3) uppgift om att en försäkring för ett avställt fordon har sagts upp.

16 §

Försäkringstagarens rätt att säga upp en försäkring samt jämställande av vissa anmälningar med anmälan om uppsägning

En försäkringstagare vars försäkringsplikt inte har upphört har rätt att säga upp en försäkring för ett registrerat fordon endast när försäkringstagaren har tecknat en försäkring i ett annat försäkringsbolag eller fordonet har tillgripits och en anmälan har gjorts till polisen och försäkringsbolaget om det. På försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen tillämpas i övrigt 12 § i lagen om försäkringsavtal.

Som en försäkringstagares anmälan om uppsägning betraktas också en anmälan från Transport- och kommunikationsverket, Trafikförsäkringscentralen eller ett annat försäkringsbolag om att

- 1) fordonet slutligt har avregistrerats,
 - 2) fordonet genom en rättshandling har överförs till en annan ny ägare eller innehavare än försäkringstagarens dödsbo eller konkursbo,
 - 3) fordonet återgår i ägarens besittning eller övergår i en ny innehavares besittning, om fordons innehavare varit den enda försäkringstagaren,
 - 4) en försäkring har tecknats i ett annat försäkringsbolag.
- I de fall som avses i 2 mom. upphör försäkringen att gälla den dag som anges i anmälan.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

90 §

Transport- och kommunikationsverkets anmälningssplikt

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål lämna det försäkringsbolag som försäkrat ett fordon följande uppgifter som antecknats i registret:

- 1) uppgift om att fordonet avregistrerats slutligt,
- 2) uppgift om att fordonets försäkring flyttats till ett annat försäkringsbolag,
- 3) uppgift om att fordonet har bytt ägare och innehavare, och
- 4) uppgift om att fordonet påställts eller avställts.

Om försäkring inte har tecknats för ett fordon inom 7 dagar från det att fordonet övergått till ny ägare eller innehavare, ska Transport- och kommunikationsverket i samband med registreringen av fordonet skicka en anmälan om att försäkring inte har tecknats, till Trafikförsäkringscentralen för bestämmande av de avgifter som avses i 27 och 28 §.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

51.

Lag

om ändring av lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om transportservice (320/2017) II avd. 1 kap. 2 § 1 mom., det inledande stycket i 3 § 1 och 2 mom., 3 § 4 mom., det inledande stycket i 4 § 1 och 2 mom., 9 § 1 och 3 mom., 10 §, 13 § 2 mom., 14 §, 2 kap. 2 § 1 och 3 mom., 3 § 1 mom., det inledande stycket i 3 kap. 1 § 2 mom. och 3 punkten, det inledande stycket i 3 och 4 mom. samt 5 mom., 2 § 2 mom., 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. 2 punkten, det inledande stycket i 13 § 2 mom. och 3 mom., 4 kap. 3 § 1 mom., det inledande stycket i 2 mom. samt 4 och 5 mom., 5 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten, det inledande stycket i 2 § 1 mom. och 3 mom., 3 § 4 och 5 mom., 4 §, 5 § 2–5 mom., 6 kap. 1 §, 4 § 2 och 3 mom., 5 § 1 och 3 mom., 6 § 5 mom., 7 § 5 mom., det inledande stycket i 7 kap. 4 § 1 mom. och 3–5 punkten samt 3 och 4 mom., 5 § 2 och 3 mom., 6 § 3 mom., 8 § 5 mom., 9 § 5 mom., 11 § 3 mom., 13 § 3 och 4 mom., 19 § 2 mom., 21 §, 8 kap. 1 § 3 mom., 2 § 2, 3 och 5 mom., 3 § 1, 3 och 4 mom., 4 § 3 mom., 6 § 1 och 3 mom., det inledande stycket i 9 kap. 2 § 1 mom. samt 2 och 4 mom., 10 kap. 2 § 10 och 21 punkten, 12 § 1 och 5 mom., 13 § 4 mom., 14 § 3 mom., 15 § 1 mom., det inledande stycket i 3 och 4 punkten samt 6 mom., 16 §, 17 § 1 och 2 mom., 11 kap. 1 § 1–3 och 5 mom., 3 § 1, 3 och 4 mom., 4 och 5 §, 12 kap. 2 § 2 och 3 mom., 3 §, 4 § 2 och 3 mom., 5 § 2 och 3 mom., 6 §,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7 § 2 mom., 8 och 9 §, 13 kap. 2 § 1, 4 och 5 mom., 3 § 1 mom., 4 och 6 §, II A avd. 1 kap. 1 §, 2 § 2 och 3 mom., 5 § 2—4 mom. och 6 § 3 mom., 2 kap. 3 § 4 mom., III avd. 1 kap. 1 § 3 mom., 3 § 2—5 mom., 2 kap. 1 § 2 och 3 mom., 6 § 2 och 3 mom., 3 kap. 11 §, 4 kap. 2 § 2 och 3 mom., 5 kap. 1 §, IV avd. 1 kap. ~~rubriken för 1 och 2 § och 2 §~~, 4 § 5 mom., 6 § 1, 2 och 4 mom., 7 och 9—13 §, det inledande stycket i 15 § 1 mom. och 2 mom., 16 § 1 och 3 mom., 17 § 1 och 2 mom., 18 § 1, 3 och 4 mom., rubriken för 2 kap. 1 § samt 1 och 3—5 mom., 2 § 1, 3 och 4 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a §, 4 § 3 mom., 5 §, 3 kap. 1—4 §, 5 § 1—3 mom., 4 kap. 1 § 1 och 2 mom., 2 § 3 mom., 3 §, 5 § 1 mom. 7 punkten samt 3 och 4 mom., 6 och 7 §, rubriken för V avd., rubriken för 1 kap., det inledande stycket i 1 § 1 mom. och 3 mom., rubriken för 2 §, 2 § 1 mom., det inledande stycket i 2 mom. och 6 punkten samt 3, 5 och 6 mom., 3 §, 2 kap. 1 § 3 och 5 mom., 3 § 2 mom., 5 §, 6 § 1 mom. 9 punkten och 3 mom., rubriken för 3 kap., 1 § 1 mom., 2 § 2 mom., det inledande stycket i 4 § 1 mom. och 2 mom., 5 § 1—3 mom., 6 §, 7 § 5 mom., 8 §, VI avd. 1 kap. 2 § 1 mom., det inledande stycket i 2 mom. samt 3 och 5 mom., 2 a §, 2 b § 1 mom., 2 c § 1 mom., 3 b § 1 mom., 3 c § 1, 3 och 4 mom., 3 d § 1 mom., 3 f §, 3 g §, **3 h § 1 mom.**, 4 § 1 mom. och 5 § 2—4 mom. och det inledande stycket i 6 § 1 mom. och 6 punkten,

av dem II avd. 1 kap. 2 § 1 mom., 3 § 4 mom., 2 kap. 3 § 1 mom., **3 kap.** 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. 2 punkten, det inledande stycket i 13 § 2 mom. samt 3 mom., 4 kap. 3 § 1 mom., det inledande stycket i 3 mom. samt 4 och 5 mom., 5 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten, det inledande stycket i 2 § 1 mom. samt 3 mom., 3 § 4 och 5 mom., 4 §, 5 § 2—5 mom., 6 kap. 1 §, 4 § 2 och 3 mom., 5 § 1 och 3 mom., 6 § 5 mom., 7 § 5 mom., det inledande stycket i 7 kap. 4 § 1 mom. och 3—5 punkten samt 3 och 4 mom., 5 § 2 och 3 mom., 6 § 3 mom., 8 § 5 mom., 9 § 5 mom., 11 § 3 mom., 13 § 3 och 4 mom., 19 § 2 mom., 21 §, 8 kap. 1 § 3 mom., 2 § 2, 3 och 5 mom., 3 § 1, 3 och 4 mom., 4 § 3 mom., 6 § 1 och 3 mom., det inledande stycket i 9 kap. 2 § 1 mom. samt 2 och 4 mom., 10 kap. 2 § 10 och 21 punkten, 12 § 1 och 5 mom., 13 § 4 mom., 14 § 3 mom., 15 § 1 mom., det inledande stycket i 3 mom. och 4 punkten samt 6 mom., 16 §, 17 § 1 och 2 mom., 11 kap. 1 § 1—3 och 5 mom., 3 § 1, 3 och 4 mom., 4 och 5 §, 12 kap. 2 § 2 och 3 mom., 3 §, 4 § 2 och 3 mom., 5 § 2 och 3 mom., 6 §, 7 § 2 mom., 8 och 9 §, 13 kap. 2 § 1, 4 och 5 mom., 3 § 1 mom., 4 och 6 §, III avd. 3 kap. 11 §, 5 kap. 1 §, IV avd. 1 kap. ~~4 § 5 mom., 7 §, 9 §~~, 13 §, det inledande stycket i 15 § 1 mom. och 2 mom., 16 § 1 och 3 mom., 17 § 1 och 2 mom., 18 § 1, 3 och 4 mom., 2 kap. 1 § 4 och 5 mom., 2 § 3 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a §, kap. 1—4 §, 5 § 1—3 mom., 4 kap. 1 § 1 och 2 mom., 2 § 3 mom., 3 §, 5 § 1 mom. 9 punkten samt 2 och 3 mom., 6 och 7 §, rubriken för V avd., rubriken för 1 kap., det inledande stycket i 1 § 1 mom. och 3 mom., rubriken för 2 §, 1 mom., det inledande stycket i 2 mom. och 6 punkten samt 3, 5 och 6 mom., 3 §, 2 kap. 1 § 3 och 5 mom., 3 § 2 mom., 5 §, 6 § 1 mom. 9 punkten och 3 mom., rubriken för 3 kap., 1 § 1 mom., 2 § 2 mom., det inledande stycket i 4 § 1 mom. och 2 mom., 5 § 1—3 mom., 6 §, 7 § 5 mom. 8 §, VI avd. 1 kap. 2 § 1 mom., det inledande stycket i 2 mom. samt 3 ja 5 mom., 2 a §, 2 b § 1 mom., 2 c § 1 mom., 3 b § 1 mom., 3 c § 1, 3 och 4 mom., 3 d § 1 mom., 3 f §, 3 g §, **3 h § 1 mom.**, 5 § 2—4 mom. och det inledande stycket i 6 § 1 mom. och 6 punkten sådana de lyder i lag 301/2018, II A avd. 1 kap. 1 §, 2 § 2 och 3 mom., 5 § 2—4 mom. och 6 § 3 mom. **och** 2 kap. 3 § 4 mom. sådana de lyder i lag 579/2018, IV avd. 1 kap. 2 § delvis ändrad i lagarna 301/2018 och 632/2018, **IV avd. 1 kap. 4 § 5 mom. i lag 632/2018, samt IV avd. 1 kap. 7 och 9 § delvis ändrade i lag 301/2018,** samt fogas till V avd. ett nytt 4 och 5 kap. som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

AVDELNING II

TRAFIKMARKNADEN

1 kap.

Tillståndspliktig verksamhet inom vägtrafiken

2 §

Taxitrafik

För yrkesmässig transport av personer på väg med sådan personbil, paketbil, lastbil, trehjuling, lätt fyrhjuling eller tung fyrhjuling som avses i fordonslagen (1090/2002) (*taxitrafik*) behövs taxitrafiktillstånd eller ett sådant person- eller godstrafiktillstånd som avses i 1 §. Den som innehar person- eller godstrafiktillstånd ska göra anmälan till Transport- och kommunikationsverket om bedrivande av taxitrafik.

3 §

Beviljande av persontrafiktillstånd och godstrafiktillstånd

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan person- eller godstrafiktillstånd till en fysisk person som

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan person- eller godstrafiktillstånd till en fysisk person som

Transport- och kommunikationsverket beviljar det förartillstånd som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1072/2009 om gemensamma regler för tillträde till den internationella marknaden för godstransporter på väg (*EU:s förordning om tillstånd för godstrafik*).

4 §

Beviljande av taxitrafiktillstånd

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan taxitrafiktillstånd till en fysisk person

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan taxitrafiktillstånd till en juridisk person

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

Ändring och förnyande av tillstånd

Ett taxitrafiktillstånd, persontrafiktillstånd och godstrafiktillstånd kan ändras eller förnyas på ansökan hos Transport- och kommunikationsverket. På förnyande av tillstånd tillämpas vad som föreskrivs om beviljande av tillstånd. Vid ändring av tillstånd bör förutsättningarna för beviljande av tillstånd enligt 3—7 § beaktas till den del de inverkar på ändringen av tillståndet.

En tillståndshavare ska utan dröjsmål meddela Transport- och kommunikationsverket förändringar i förutsättningarna för beviljande av tillstånd.

10 §

Dödsbons rätt att fortsätta trafiken

Om en fysisk person som har taxitrafiktillstånd, persontrafiktillstånd eller godstrafiktillstånd avlider, får dödsboet fortsätta trafiken under högst sex månader från dödsdagen, om dödsboet inom tre månader från dödsdagen till Transport- och kommunikationsverket anmäler en trafikansvarig som uppfyller kraven enligt denna lag.

13 §

Utrednings- och anmälningsskyldighet för tillhandahållare av förmedlingstjänster

Den som tillhandahåller förmedlingstjänster eller dennes i Finland etablerade företrädare ska årligen före utgången av januari meddela Transport- och kommunikationsverket totalbeloppen av de ersättningar som tillhandahållarna av transporttjänster har fått för de förmedlade transporterna och som tillhandahållaren av förmedlingstjänster har kännedom om, såvida myndigheten inte har tillgång till uppgifterna utifrån en motsvarande anmälan till Skatteförvaltningen.

14 §

Registreringsskyldighet

En tjänsteleverantör som bedriver yrkesmässig transport av gods på väg med ett fordon eller en fordonskombination vars största tillåtna totalmassa överstiger 2 000 kilogram men är högst 3 500 kilogram ska registrera sig hos Transport- och kommunikationsverket. Registreringsplikt föreligger dock inte om tillstånd med stöd av 1 § 3 mom. inte krävs för verksamheten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 kap.

Internationella godstransporter

2 §

Beviljande av transporttillstånd för transporter i Finland

Transport- och kommunikationsverket beviljar, på det sätt som förutsätts i internationella överenskommelser eller förpliktelser som är bindande för Finland eller i Europeiska unionens lagstiftning, transporttillstånd för internationell trafik med lastbilar och sådana fordonskombinationer bestående av en bil och en släpvagn med en totalvikt på över 3 500 kg som registrerats i utlandet eller som registrerats i Finland men uthyrts till utlandet.

Transport- och kommunikationsverket kan i enskilda fall av tvingande skäl tillåta sådana transporter som inte överensstämmer med internationella överenskommelser.

3 §

Beviljande av transporttillstånd för utrikestransporter

Den som ansöker om transporttillstånd för internationell trafik för utrikestransporter eller på bilaterala avtal baserat tillstånd för passagerartrafikrutter som överskrider riksgrensarna ska i tillståndsansökan lämna de uppgifter som Transport- och kommunikationsverket har begärt och som behövs för behandling av ansökan.

3 kap.

Krav på förare i vägtrafik

1 §

Krav på taxiförare

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan körtillstånd för taxiförare till en person som

3) har avlagt Transport- och kommunikationsverkets prov för taxiförare. Utöver att den som bedriver taxitrafik i enlighet med III avd. 1 kap. 2 § ska ansvara för och se till att föraren har behövlig kompetens är syftet med provet för taxiförare att i samband med ansökan om körtillstånd utreda att föraren kan sörja för passagerarens säkerhet också oavsett fordon, kan beakta passagerarens funktionsnedsättningar och har en tillräcklig lokalkännedom om det huvudsakliga verksamhetsdistriktet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får dock inte bevilja körtillstånd för taxiförare, om personen på det sätt som framgår av straffregistret under de föregående fem åren före ansökan om körtillstånd har gjort sig skyldig till

Transport- och kommunikationsverket får inte heller bevilja den körtillstånd som på det sätt som framgår av bötesregistret har gjort sig skyldig till

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om kraven i det prov för taxiförare som avses i 2 mom. 3 punkten.

2 §

Giltighet för och förnyande av körtillstånd för taxiförare

Ett körtillstånd kan förnyas genom ansökan till Transport- och kommunikationsverket. För förnyande av körtillstånd tillämpas vad som föreskrivs om beviljande av körtillstånd i 1 § 2 mom. 1 och 2 punkten samt 3 och 4 mom. Om den som ansöker om förnyelse av ett tillstånd under tillståndets giltighetstid har gjort sig skyldig till en sådan gärning som avses i 1 § 3 mom., kan tillståndet ändå förnyas om det att tillståndet inte förnyas kan anses oskäligt med beaktande av de straff eller administrativa påföljder som redan påförts för gärningen.

9 §

Fortbildning

För att upprätthålla och komplettera yrkeskompetensen eller för att den ska träda i kraft på nytt ska en förare genomgå fortbildning i sådana läroämnen som är viktiga i uppgiften som förare och som ingår i utbildningen för grundläggande yrkeskompetens. I fortbildningen ska ingå undervisning om ett tryggt, ekonomiskt och miljövänligt körsätt. Transport- och kommunikationsverket fastställer ett utbildningsprogram för fortbildningen.

10 §

Utbildningscentrum

Vid godkännande av ett utbildningscentrum för utbildning för grundläggande yrkeskompetens och fortbildning iakttas bilaga I till direktivet om yrkeskompetens i vägtrafik. Som utbildningscentrum kan på ansökan godkännas

2) en annan anordnare av yrkesutbildning eller utbildningsanordnare än de som avses i 1 punkten som har av Transport- och kommunikationsverket beviljat tillstånd att hålla bilskola och med-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

delar förarundervisning för erhållande av körkort för lastbil eller buss eller fordonskombinationer av dessa,

— — — — —

13 §

Påvisande av yrkeskompetens

Transport- och kommunikationsverket utfärdar på ansökan ett yrkeskompetensbevis eller gör en anteckning om yrkeskompetens i körkortet för förare

— — — — —

En anteckning om yrkeskompetens som görs i ett yrkeskompetensbevis eller körkort är i kraft i fem år från utfärdandet av ett intyg över avläggande av ett prov som ingår i utbildningen för grundläggande yrkeskompetens eller över genomgången fortbildning. En ansökan om anteckning i körkortet görs hos Transport- och kommunikationsverket med beaktande av det som föreskrivs i körkortslagen om körkort och ansökan om körkort.

— — — — —

4 kap.

Viss sociallagstiftning om vägtransporter och arbetstid för förare

3 §

Utfärdande av färdskrivarkort

Transport- och kommunikationsverket utfärdar verkstadskort till en sökande som har beviljats tillstånd enligt 87 § i fordonslagen för installation och reparation av digitala färdskrivare. ~~Transport och kommunikationsverket utfärdar förarkort till en sökande som~~

Transport och kommunikationsverket utfärdar förarkort till en sökande som

— — — — —

Transport- och kommunikationsverket utfärdar ett företagskort till en sökande som är antecknad i Patent- och registerstyrelsens och Skatteförvaltningens företags- och organisationsdatasystem.

Transport- och kommunikationsverket utfärdar kontrollkort till en tillsynsmyndighet på ansökan.

— — — — —

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 kap.

Marknaden för järnvägstrafik

1 §

Förutsättningar för bedrivande av järnvägstrafik

Ett järnvägsföretag får bedriva järnvägstrafik endast om

1) det har koncession för bedrivande av järnvägstrafik som beviljats av Transport- och kommunikationsverket eller i någon annan EES-stat,

2 §

Förutsättningar för beviljande av koncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja ett i Finland etablerat järnvägsföretag koncession för järnvägstrafik, om

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska unionens järnvägsbyrå om koncession som det beviljar järnvägsföretag.

3 §

Gott anseende, yrkesmässig kompetens och solvens

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl avvika från det krav som avses i 3 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de utredningar den som ansöker om koncession ska lägga fram.

4 §

Beviljande av koncession

En ansökan om koncession ska avgöras inom tre månader från det att alla för avgörandet av ärendet behövliga uppgifter har sänts in till Transport- och kommunikationsverket. Koncessionen kan på ansökan beviljas med begränsningen att den endast gäller person- eller godstrafik.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 §

Koncessionens giltighet och ändringar i den

Järnvägsföretaget ska inleda sin verksamhet inom sex månader från det att koncessionen beviljades. Transport- och kommunikationsverket kan på begäran av koncessionshavaren, med beaktande av den speciella arten av de tjänster som ska tillhandahållas, besluta att verksamheten får inledas senare än sex månader efter det att koncessionen beviljades. Om koncessionshavaren inte har inlett sin verksamhet inom sex månader från det att koncessionen beviljades eller har avbrutit sin verksamhet för minst sex månader i följd, kan Transport- och kommunikationsverket be koncessionshavaren lägga fram en tilläggsutredning för att utreda förutsättningarna för koncessionens giltighet.

Om ett järnvägsföretag avser att ändra eller utvidga sin verksamhet betydligt, ska det lämna in en ny ansökan till Transport- och kommunikationsverket eller lämna sådan tilläggsutredning som verket begärt. Transport- och kommunikationsverket kan på grundval av ansökan bevilja ny koncession eller ändra koncessionen eller utifrån tilläggsutredningen ge sitt samtycke till fortsatt verksamhet.

Transport- och kommunikationsverket kan kräva en utredning, om koncessionshavarens rättsliga ställning ändras på ett sätt som kan ha betydelse för den koncessionsenliga järnvägstrafiken. Verket ska bedöma förutsättningarna för fortsatt verksamhet så snart som möjligt efter att ha fått koncessionshavarens utredning.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska unionens järnvägsbyrå, om verket gör ändringar i en koncession som det har beviljat ett järnvägsföretag.

6 kap.

Bedrivande av spårbunden stadstrafik

1 §

Spårbunden stadstrafik

En trafikutövare som bedriver metro- eller spårtrafik på ett metrobannät eller ett spårvägsnät (*spårbunden stadstrafik*) ska till Transport- och kommunikationsverket lämna en skriftlig anmälan om den verksamhet som trafikutövaren bedriver. Den som bedriver spårbunden stadstrafik (*trafikutövare*) kan vara ett kommunalt affärsverk eller bolag eller något annat bolag eller någon annan sammanslutning som bedriver trafik på ett metrobannät eller ett spårvägsnät.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 §

Trafikutövarens skyldighet att göra en anmälan om sin verksamhet

Trafikutövaren ska utan dröjsmål skriftligen underrätta Transport- och kommunikationsverket om förändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. Anmälan ska även göras om avslutande av verksamheten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i de uppgifter som ska anmälas och om hur de ska ges in till Transport- och kommunikationsverket.

5 §

Trafikutövarens ansvar

Trafikutövaren svarar för att metro- och spårvägstrafiksystemet drivs säkert samt för förvaltningen av de risker som har samband med driften i fråga om den verksamhet som trafikutövaren bedriver. Trafikutövaren ska i sin verksamhet beakta de säkerhetsmål för metro- och spårvägstrafiksystemet som Transport- och kommunikationsverket ställt upp med stöd av 3 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om minimisäkerhetsnivån för metro- och spårvägstrafiksystemet och dess delar samt om säkerhetsmålen för metro- och spårvägstrafiksystemet.

6 §

Säkerhetsstyrningssystem

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i säkerhetsstyrningssystemet.

7 §

Behörighetskrav och läkarundersökning för förare inom spårbunden stadstrafik

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om kraven på behörigheten för och hälsotillståndet hos personer som sköter uppgifter som förare, om läkarundersökningar och om hur ofta den som sköter en uppgift som förare ska påvisa sin behörighet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7 kap.

Behörighet inom järnvägstrafiken

4 §

Beviljande av tillstånd

Transport- och kommunikationsverket utfärdar på ansökan tillstånd till den som

3) har avlagt den utbildning som krävs för förarbevis och av en av Transport- och kommunikationsverket godkänd examinator (*examinator*) har fått ett intyg över godkänt avläggande av det prov som krävs för förarbevis,

4) av en läkare som Transport- och kommunikationsverket godkänt (*järnvägläkare*) har fått ett läkarintyg över att hans eller hennes hälsotillstånd uppfyller de angivna kraven,

5) av en psykolog som Transport- och kommunikationsverket godkänt (*järnvägspsykolog*) har fått ett positivt utlåtande om sin lämplighet.

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra en ansökan om tillstånd inom en månad från det att den sökande har lämnat in alla uppgifter enligt 1 mom. för behandlingen av ansökan. Transport- och kommunikationsverket för in uppgifter som gäller tillstånd i trafik- och transportregistret och utfärdar ett sådant förarbevis som behövs för att styrka tillståndet.

Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra det förfarande som ska iakttas vid beviljande av tillstånd.

5 §

Tillståndets giltighet och förnyande av tillstånd

Transport- och kommunikationsverket förnyar på ansökan en förars tillstånd, om förutsättningarna för beviljande av tillstånd uppfylls. Transport- och kommunikationsverket kontrollerar i trafik- och transportregistret om förutsättningarna uppfylls.

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra en ansökan om förnyande av tillstånd inom en månad från det att den sökande har lämnat in alla uppgifter enligt 1 mom. för behandlingen av ansökan. Transport- och kommunikationsverket inför uppgifter som gäller tillstånd i trafik- och transportregistret och utfärdar ett sådant förarbevis som behövs för att styrka tillståndet.

6 §

Medicinska krav

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de krav som ställs på sinnesfunktionerna samt om sådana läkemedel, sjukdomar, lyten, skador och andra motsva-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

rande omständigheter som påverkar möjligheterna att utföra uppgiften som förare samt om bedömningen och vården i samband med dem.

8 §

Läkarundersökningar

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om läkarundersökningar.

9 §

Psykisk lämplighet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de psykiska egenskaper och den psykiska lämplighet som krävs av förare samt om hur en psykologisk personbedömning ska utföras.

11 §

Beviljande av kompletterande intyg

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de språkkunskaper som ska krävas av förare samt om nivåkrav för språkkunskaper.

13 §

Återkallande av kompletterande intyg eller begränsning av dess omfattning

Om en förare inte uppfyller förutsättningarna för kompletterande intyg och järnvägsoperatören inte har återkallat intyget eller begränsat dess omfattning och Transport- och kommunikationsverket får vetskap om detta, ska verket utan obefogat dröjsmål begära att den järnvägsoperatör som utfärdat det kompletterande intyget återkallar det, begränsar dess omfattning eller utför en kompletterande kontroll.

Om Transport- och kommunikationsverket eller den behöriga myndigheten i en annan EES-stat har begärt att den järnvägsoperatör i Finland som har utfärdat det kompletterande intyget återkallar intyget eller utför en kompletterande kontroll, ska järnvägsoperatören avgöra frågan inom fyra veckor från det att järnvägsoperatören tog emot begäran och underrätta den behöriga myndighet som framställt begäran om sitt beslut.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

19 §

Den personuppgiftsansvariges konkurs

Om ingen tar över verksamheten, ska den personuppgiftsansvarige överföra registret över kompletterande intyg, inklusive uppgifterna, till Transport- och kommunikationsverket, som efter det svarar för att uppgifterna i registret bevaras.

21 §

Anmälningar som gäller anställningsförhållanden

En järnvägsoperatör ska utan dröjsmål meddela Transport- och kommunikationsverket eller någon annan som beviljat förarens förarbevis när anställningsförhållandet för en förare i dess tjänst eller verksamheten för en förare som deltar i dess verksamhet inleds eller upphör.

Järnvägsoperatören ska också utan dröjsmål meddela Transport- och kommunikationsverket om arbetsoförmåga för en sådan förare som avses i 1 mom. räcker längre än tre månader.

8 kap.

Förarutbildning inom järnvägstrafiken

1 §

Krav på utbildning

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de utbildningsmetoder som ska tillämpas vid förarutbildningen och om utbildningens innehåll.

2 §

Prov

Transport- och kommunikationsverket fastställer de prov som ska avläggas för att få tillstånd och förordnar de examinatorer som ska anlitas vid proven. Transport- och kommunikationsverket ska beskriva förfarandet för fastställandet av prov och förordnande av examinatorer när verket offentliggör det förfarande som ska iakttas vid beviljande av tillstånd enligt II avd. 7 kap. 4 § 4 mom.

Järnvägsoperatören fastställer de prov som ska avläggas för kompletterande intyg och förordnar de examinatorer som ska anlitas vid proven. Järnvägsoperatören ska beskriva förfarandet för fastställandet av prov och förordnande av examinatorer när operatören fastställer det förfarandet

Betänkande KoUB 21/2018 rd

som ska iaktas vid beviljande av kompletterande intyg enligt II avd. 7 kap. 11 § 1 mom. Förarens förmåga att arbeta som förare ska bedömas genom ett körprov som utförs på bannätet. Dessutom kan förarens förmåga att hantera avvikande situationer och funktionsstörningar och andra, motsvarande förmågor mätas med hjälp av simulator. I fråga om kompletterande intyg för bannät i Finland får endast en examinator som Transport- och kommunikationsverket har godkänt examinera det prov som gäller kännedomen om bannätet, inklusive kännedom om rutter och trafikregler.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om prov och ordnandet av dem.

3 §

Godkännande av läroanstalter

Transport- och kommunikationsverket godkänner på ansökan och för högst fem år läroanstalter som avses i detta kapitel som anordnar utbildning för förare eller delar av utbildningen, om sökanden har god yrkeskunskap om järnvägssystemet och den kunskap och skicklighet uppgiften kräver samt ändamålsenligt undervisningsmaterial och ändamålsenliga lokaler.

Transport- och kommunikationsverket ska ompröva godkännandet av en läroanstalt, om det sker väsentliga ändringar i de föreskrivna behörighetskraven för förare eller kraven för godkännande av läroanstalter eller om läroanstalten begär det.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om kraven på läroinrättningar och om behörighetskraven för utbildare.

4 §

Skuldigheter för läroanstalter

Om omfattningen av den utbildning läroanstalten ger ändras väsentligt, ska läroanstalten begära ett nytt godkännande av Transport- och kommunikationsverket.

6 §

Godkännande av examinator för prov

Transport- och kommunikationsverket godkänner på ansökan examinatore för prov som berättigar till förarbevis och kompletterande intyg, om den sökande är insatt i synnerhet i provets ämnesområde och har sådan praktisk erfarenhet av det att han eller hon förmår bedöma andras kunnande.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om kompetenskrav för examinatore och om upprätthållande av kompetens.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 kap.

Sjöfart på Finlands vattenområden

2 §

Undantag som gäller cabotage

Transport- och kommunikationsverket beviljar tillstånd för handelssjöfart med utländskt fartyg enligt 1 §, om inget fartyg som seglar under Finlands eller någon annan EU-medlemsstats flagg skäligen kan fås för ändamålet och

Tillstånd beviljas för högst ett år i sänder. Innan tillstånd beviljas ska Transport- och kommunikationsverket höra dem som saken gäller, om inte annat följer av ärendets natur eller brådskande art.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utredningar för ansökan om tillstånd.

10 kap.

Behörighet för fartygspersonal

2 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

10) *vajerfärja* färjor som rör sig styrda av en lina eller någon annan av Transport- och kommunikationsverket godkänd ersättande anordning,

21) *utbildning* examen eller del därav som krävs för utfärdande eller förnyande av behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis som nämns i denna lag eller i författningar som utfärdats med stöd av den, om vilka det föreskrivs i yrkeshögskolelagen (932/2014) eller med stöd av den, lagen om yrkesutbildning eller med stöd av den eller i föreskrifter som meddelats med stöd av ovan nämnda lagar, eller annan utbildning som Transport- och kommunikationsverket har godkänt med stöd av denna lag,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

12 §

Utfärdande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet

Transport- och kommunikationsverket utfärdar på ansökan behörighetsbrev och certifikaten över specialbehörighet och för in uppgifter om dem i trafik- och transportregistret. Transport- och kommunikationsverket utfärdar dock behörighetsbevis enligt 9 § i enlighet med det internationella radioreglemente som utgör bilaga till konventionen om Internationella teleunionen (ITU) (FördrS 94/1996).

Transport- och kommunikationsverket fastställer formulären för behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet och kompetensbevis. Transport- och kommunikationsverket får för genomförande av Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) riktlinjer och rekommendationer meddela närmare föreskrifter om specialbehörighet, om innehållet i och ordnandet av utbildning för sådan behörighet samt om krav på förtrogenhetsutbildning. Transport- och kommunikationsverket får också utfärda närmare föreskrifter om förfarandet för ansökan om behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet.

13 §

Specialutbildning

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildning för däcksmän samt om säkerhetsutbildning för personer som arbetar ombord på fiskefartyg.

14 §

Giltighetstid för och förnyande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den specialutbildning, utbildning ombord på fartyg och arbetserfarenhet som krävs för förnyande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet samt om förfarandena vid övergångsperioder.

15 §

Erkännande av behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet enligt STCW-konventionen som utfärdats av en behörig myndighet i en annan stat

Transport- och kommunikationsverket utfärdar på skriftlig ansökan ett sådant i 3 § avsett kompetensbevis som visar att verket erkänner ett behörighetsbrev eller ett certifikat över specialbehörighet som utfärdats av en behörig myndighet i en annan stat. Med kompetensbeviset bekräftas att innehavaren av behörighetsbrevet kan arbeta ombord på ett finskt fartyg som befälhavare, över-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

styrman, styrman, maskinchef, första maskinmästare eller i en annan maskinmästar- eller elmästarbefattning eller sköta lastoperationer på tankfartyg.

Transport- och kommunikationsverket kan erkänna ett behörighetsbrev eller ett certifikat över specialbehörighet utfärdat av en behörig myndighet i någon annan stat än en EES-stat, om

4) Transport- och kommunikationsverket och den behöriga myndigheten i staten i fråga har ingått eller bereder en bilateral överenskommelse om erkännande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet.

Transport- och kommunikationsverket får för genomförande av direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk meddela närmare föreskrifter om de dokument som ska bifogas till ansökan om kompetensbevis.

16 §

Arbete på fartyg medan en ansökan om kompetensbevis behandlas

Transport- och kommunikationsverket får tillåta att en sjöfarare arbetar ombord på ett finskt fartyg i högst tre månader utan ett erkänt behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet, om sjöfararen har ett giltigt behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet som utfärdats av en behörig myndighet i en part i STCW-konventionen i enlighet med konventionens bestämmelser och som berättigar till arbete i befattningen i fråga och ansökan om erkännande av behörighetsbrevet eller certifikatet över specialbehörighet har gjorts hos Transport- och kommunikationsverket, om inte arbetandet äventyrar fartyget, miljön eller människoliv.

En förutsättning för arbete ombord är att sjöfararen har ett intyg från Transport- och kommunikationsverket över att ansökan om kompetensbevis mottagits.

Om Transport- och kommunikationsverket fattar ett nekande beslut om beviljande av kompetensbevis, upphör rätten att arbeta i följande hamn.

17 §

Erkännande av andra behörighetsbrev än sådana som överensstämmer med STCW-konventionen

Transport- och kommunikationsverket kan på skriftlig ansökan utfärda ett intyg över erkännande också för en sökande som har ett behörighetsbrev för däcks- eller maskinbefäl som utfärdats av en behörig myndighet i en EES-stat och som inte baserar sig på STCW-konventionen. Yrkeskompetens för inre farvatten ska dock erkännas i enlighet med direktivet om båtförarcertifikat.

Vid erkännandet ska lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) tillämpas. I fråga om yrkespersoner inom sjöfarten är Transport- och kommunikationsverket behörig myndighet enligt den lagen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 kap.

Godkännande av utbildningsanordnare och utbildning inom sjöfarten

1 §

Godkännande av utbildningsanordnare inom sjöfarten

Sådan utbildning inom sjöfarten som leder till ett behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet för sjöfart enligt STCW-konventionen som Transport- och kommunikationsverket beviljar, eller någon annan sjöfartsutbildning enligt STCW-konventionen för vilken utbildningsanordnaren enligt konventionen ska godkännas, får endast ges av en utbildningsanordnare som Transport- och kommunikationsverket har bedömt och godkänt i enlighet med konventionen.

Utbildningsanordnaren ska ansöka om godkännande hos Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket bedömer om utbildningsanordnaren uppfyller kraven enligt STCW-konventionen, eller i de fall som avses i 3 mom. kraven enligt 2 §. Utifrån bedömningen godkänner Transport- och kommunikationsverket de utbildningsanordnare som uppfyller kraven. Bedömningen kan innefatta en bedömning av de lokaler och den utrustning som används för utbildningen.

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl godkänna också en utbildningsanordnare som ger en sådan utbildning som leder till behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet för sjöfart som inte överensstämmer med STCW-konventionen.

Närmare bestämmelser om krav på utbildningsanordnare får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet för godkännande och om de dokument som ska bifogas ansökan.

3 §

Godkännande av utbildning inom sjöfarten

Transport- och kommunikationsverket godkänner på ansökan utbildningar som uppfyller kraven i STCW-konventionen och av särskilda skäl andra utbildningar inom sjöfarten som leder till behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet. Godkännandet av utbildningen gäller utbildningens innehåll och utbildningsarrangemangen. En utbildning ska godkännas innan den inleds.

Om utbildningskraven ändras väsentligt, ska en ny ansökan om godkännande göras. Transport- och kommunikationsverket ska informera utbildningsanordnarna om väsentliga ändringar i utbildningskraven.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildningens innehåll och utbildningsarrangemangen, i första hand genom att tillämpa STCW-konventionen eller IMO:s eller ILO:s regler och rekommendationer. Transport- och kommunikationsverket får även meddela närmare föreskrifter om förfarandet för godkännande och om vilka dokument som ska bifogas ansökan.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 §

Bedömning

Transport- och kommunikationsverket får utvärdera de utbildningsanordnare och den utbildning som verket godkännt. Vid utvärderingen kontrolleras att utbildningen och utbildningsarrangemangen motsvarar kraven enligt 1–3 §.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de dokument som behövs vid utvärderingen.

5 §

Utbildningsanordnares anmälningssplikt

En godkänd utbildningsanordnare ska omedelbart informera Transport- och kommunikationsverket om väsentliga ändringar i de uppgifter som getts i en ansökan enligt 1 eller 3 § eller som sökanden annars gett.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare **föreskrifter** om de uppgifter som ska anmälas enligt denna paragraf och om hur de ska sändas till Transport- och kommunikationsverket.

12 kap.

Tillståndspliktig luftfart

2 §

Lufttrafik

Transport- och kommunikationsverket beviljar operativa licenser på ansökan. Utöver vad som i lufttrafikförordningen föreskrivs om förutsättningar för beviljande av operativ licens krävs det att de personer som fortlöpande och faktiskt kommer att stå för driften av sökandens verksamhet har gott anseende. En person uppfyller inte kravet på gott anseende, om han eller hon under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren till bötesstraff för allvarligt brott mot bestämmelser eller föreskrifter om anställningsförhållanden, näringsutövning, bokföring, skuldförhållanden, bedrivande av trafik eller trafiksäkerhet och gärningen visar att personen är uppenbart olämplig att bedriva lufttrafik.

De luftfartyg som lufttrafikföretag använder ska registreras i luftfartygsregistret i Finland. Transport- och kommunikationsverket kan tillåta att ett enskilt luftfartyg som ett lufttrafikföretag använder registreras i en annan EU-medlemsstat, om dess flygsäkerhet kan övervakas på ett ändamålsenligt sätt.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3 §

Lufttrafik på flygrutter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med start- eller ändpunkt i Finland

För bedrivande av lufttrafik på flygrutter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med start- eller ändpunkt i Finland krävs en operativ licens som beviljats i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Transport- och kommunikationsverket kan i enskilda fall eller på grundval av internationella förpliktelser som är bindande för Finland bevilja även andra än ovan avsedda innehavare av en operativ licens ett tillstånd att bedriva sådan trafik.

4 §

Regelbunden lufttrafik mellan Finland och tredjeländer

Transport- och kommunikationsverket fastställer vid behov transportavgifterna, platsutbudet, tidtabellerna och övriga flygtrafikkvillkor.

Transport- och kommunikationsverket kan särskilt intyga ett lufttrafikföretags trafikkvittighet.

5 §

Utdelning av begränsade trafikkvittigheter

Transport- och kommunikationsverket beviljar trafikkvittstånd på ansökan. Om det finns ett begränsat antal trafikkvittstånd och trafikkvittigheter inte kan beviljas alla sökande, ska beslutet basera sig på en övergripande granskning, där hänsyn tas till passagerar- och godstrafikkens behov, främjande av konkurrensen och en balanserad utveckling av flygtrafiken inom Europeiska unionen. ~~Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de utredningar utifrån vilka de sökande jämförs.~~

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de utredningar utifrån vilka de sökande jämförs.

6 §

Icke-regelbunden lufttrafik mellan Finland och tredjeländer

Ett lufttrafikföretag som innehar en operativ licens som beviljats i en EES-stat får flyga enstaka flygningar eller en flygserie med flera flygningar (*icke-regelbunden lufttrafik*) mellan Finland och tredjeländer utan något särskilt tillstånd. Om ett lufttrafikföretag som bedriver regelbunden trafik enligt 4 § kräver det, kan Transport- och kommunikationsverket dock förbjuda bedrivande av *icke-regelbunden* lufttrafik, om det medför sådana ekonomiska olägenheter för det berörda lufttrafikföretagets verksamhet som inte kan betraktas som obetydliga, och om det lufttrafikföretag som bedriver icke-regelbunden lufttrafik med sin verksamhet kringgår begränsningarna för reguljär lufttrafik.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Av lufttrafikföretag från tredjeländer krävs tillstånd för att flyga i icke-regelbunden trafik mellan Finland och tredjeländer. Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan bevilja tillstånd, om lufttrafikföretaget visar att dess drifttillstånd och operativa licens eller tillstånd som motsvarar dessa gör det möjligt att bedriva trafiken och att det förfogar över materiel som lämpar sig för adekvata flygningar.

Transport- och kommunikationsverket kan vägra bevilja tillstånd om det finns anledning att misstänka att

- 1) sökanden inte förmår bedriva trafiken med yrkesskicklighet och på ett betryggande sätt,
- 2) sökanden inte har tillräcklig ansvarsförsäkring för skador vid luftfart,
- 3) sökanden med hjälp av ett tillstånd försöker kringgå de krav på bedrivande av regelbunden lufttrafik som föreskrivs i 4 och 5 §, eller
- 4) sökandens hemstat inte i sin tur skulle bevilja ett finskt lufttrafikföretag tillstånd.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de dokument över ett tillstånd enligt 2 mom. med hjälp av vilka sökanden visar att tillståndsvillkoren uppfylls. Transport- och kommunikationsverket kan dessutom genom föreskrifter begränsa den andel som andra lufttransporter än de som säljs som en del av paketresor får utgöra av det totala platsutbudet på varje flygning, förutsatt att begränsningen baserar sig på internationell praxis som tillämpas allmänt i EES-staterna eller på ömsesidighet. I föreskrifterna ska beaktas Europeiska unionens lagstiftning om bedrivande av icke-regelbunden lufttrafik och dessutom

- 1) de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen,
- 2) ECAC:s rekommendationer,
- 3) internationell praxis till den del den allmänt tillämpas i medlemsstaterna.

7 §

Lufttrafik över finskt territorium

I andra än de fall som avses i 1 mom. beviljar Transport- och kommunikationsverket tillstånd för lufttrafik över finskt territorium. Tillstånd beviljas för antingen regelbunden lufttrafik eller icke-regelbunden lufttrafik. Tillstånd beviljas, om lufttrafikföretaget visar att dess drifttillstånd och operativa licens eller tillstånd som motsvarar dessa gör det möjligt att bedriva trafiken och att det förfogar över materiel som lämpar sig för adekvata flygningar.

8 §

Bruksflygtillstånd

Bestämmelser om användning av luftfartyg för specialuppgifter (*specialiserad flygverksamhet*) finns i EASA-förordningen och i kommissionens förordning (EU) nr 965/2012 om tekniska krav och administrativa förfaranden i samband med flygdrift enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008, nedan flygdriftförordningen. I de fall då de förordningarna inte ska tillämpas krävs drifttillstånd för specialiserad flygverksamhet (*bruksflygtillstånd*). Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan bruksflygtillstånd till en sökande som har den organisation och personal som krävs för att bruksflyg ska kunna utföras på ett betryggande

Betänkande KoUB 21/2018 rd

sätt och förfogar över materiel som lämpar sig för den planerade verksamheten. Bruksflygtillstånd beviljas för viss tid, vilken Transport- och kommunikationsverket bestämmer utifrån sökandens verksamhetsförutsättningar, de bestämmelser och föreskrifter som gäller verksamheten eller på någon annan motsvarande grund.

Något bruksflygtillstånd krävs inte om en verksamhetsutövare med hemort eller huvudsakligt driftställe i någon annan EES-stat visar att den uppfyller de krav på tillstånd och behörighet eller andra motsvarande krav som i den staten ställs på motsvarande verksamhet. Transport- och kommunikationsverket kan dock ställa sådana icke-diskriminerande villkor som behövs för att säkerställa att verksamheten är säker.

Transport- och kommunikationsverket kan tillåta att bruksflyg bedrivs efter anmälan eller utan tillstånd, om ett tillstånd inte behövs för att trygga säkerheten. Bruksflygtillstånd krävs inte för följande flygningar när de genomförs i enlighet med Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter:

- 1) flygningar för bogsering av segelflygplan,
- 2) flygningar för fallskärms hoppning,
- 3) flygningar för övervakning av skogsbränder,
- 4) statlig eller militär luftfart,
- 5) sporadiska efterspanings- och räddningsflygningar på begäran av en myndighet.

Transport- och kommunikationsverket meddelar de närmare föreskrifter om förutsättningarna för erhållande av bruksflygtillstånd som behövs för säker bruksflygverksamhet. Föreskrifterna kan gälla

- 1) dimensionering och yrkesskicklighet i fråga om organisation och personal för innehavare av bruksflygtillstånd,
- 2) materiel som används för den verksamhet som avses i bruksflygtillståndet,
- 3) drifthandböcker och förfaranden för innehavare av bruksflygtillstånd,
- 4) ekonomiska krav på innehavare av bruksflygtillstånd.

Med undantag för obemannade luftfartyg med en operativ massa på högst 150 kilogram, ska luftfartyg som används för bruksflyg registreras i luftfartygsregistret i Finland. Transport- och kommunikationsverket kan bevilja ett luftfartyg som registrerats i en annan medlemsstat bruksflygtillstånd, om dess flygsäkerhet kan övervakas på ett ändamålsenligt sätt. Om inte något lämpligt i en medlemsstat registrerat luftfartyg står till förfogande för bruksflyg och om inte flygsäkerheten äventyras, kan Transport- och kommunikationsverket godkänna att ett luftfartyg som registrerats i luftfartygsregistret i ett tredjeland används. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de förutsättningar under vilka ett sådant luftfartyg kan godkännas för bruksflygningsuppdrag.

9 §

Tillstånd för fjärrstyrd flygverksamhet

Transport- och kommunikationsverket beviljar tillstånd för fjärrstyrd flygverksamhet. För att tillstånd ska beviljas förutsätts det att sökanden har den personal som krävs för att bedriva säker fjärrstyrd flygverksamhet samt förfogar över materiel som lämpar sig för verksamheten och har anvisningar som gäller verksamheten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

13 kap.

Behörigheter och utbildning för flygande personal

2 §

Beviljande av persontillstånd för luftfart

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan ett tillstånd som avses i 1 § om sökanden i fråga om ålder, hälsotillstånd, kunskaper, skicklighet, utbildning och erfarenhet uppfyller behörighetskraven för certifikatet i fråga. Transport- och kommunikationsverket inför uppgifter om tillstånd i trafik- och transportregistret och utfärdar de certifikat och intyg som behövs för att styrka tillståndet. Ett medicinskt intyg kan dock beviljas av en flygläkare, ett flygmedicinskt centrum eller Transport- och kommunikationsverket. Medicinska rapporter för kabinbesättning beviljas av en företagsläkare, en flygläkare eller ett flygmedicinskt centrum som Transport- och kommunikationsverket godkänner.

Med avvikelse från vad som i språklagen (423/2003) föreskrivs om språk som används hos myndigheter kan Transport- och kommunikationsverket ordna prov på engelska i de kunskaper och färdigheter som krävs för att tillstånd ska beviljas.

För att säkerställa flygsäkerheten får Transport- och kommunikationsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt utifrån EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den, meddela närmare föreskrifter om behörighetskrav för tillstånd och tillståndens giltighetstider.

3 §

Förutsättningar för beviljande av ett medicinskt intyg

För att ett medicinskt intyg ska beviljas förutsätts det att sökanden uppfyller de medicinska krav som Transport- och kommunikationsverket ställt och som motsvarar de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och bestämmelserna i EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den.

4 §

Utländska tillstånd

Transport- och kommunikationsverket erkänner persontillstånd som beviljats utomlands och som krävs för en viss uppgift i enlighet med de internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Transport- och kommunikationsverket kan godkänna ett tillstånd som beviljats utomlands om förutsättningarna enligt detta kapitel uppfylls.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6 §

Utbildning för flygande personal

Bestämmelser om flygundervisning och teoriundervisning för att förvärva tillstånd, kvalifikationer, behörigheter och godkännanden för flygande personal på luftfartyg och hålla dem i kraft finns i EASA-förordningen och i förordningen om flygande personal. I de fall då de förordningarna inte ska tillämpas krävs tillstånd av Transport- och kommunikationsverkets (*utbildningstillstånd*) för utbildning för flygande personal. Transport- och kommunikationsverket beviljar utbildningstillstånd till en sökande som har den organisation och personal som krävs för trygg och adekvat flygutbildning och förfogar över materiel, lokaler och läromedel som lämpar sig för den planerade verksamheten.

Transport- och kommunikationsverket kan tillåta att sådan utbildning som avses i 1 mom. utövas efter anmälan eller utan tillstånd, om motsvarande utbildningsverksamhet enligt Europeiska unionens lagstiftning får utövas efter anmälan eller utan tillstånd och om ett tillstånd inte behövs för att trygga säkerheten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildning för flygande personal i fråga om

- 1) sådan utbildningsverksamhet enligt 2 mom. som får utövas efter anmälan,
- 2) dimensionering och yrkesskicklighet i fråga om organisation och personal för innehavare av utbildningstillstånd och dem som gör utbildningsanmälan,
- 3) materiel, undervisningslokaler och övriga läromedel som används vid utbildningen,
- 4) drifthandböcker, verksamhetsmetoder och utbildningsprogram för innehavare av utbildningstillstånd och dem som gör utbildningsanmälan,
- 5) de uppgifter om utbildningen som ska lämnas till myndigheterna.

AVDELNING II A

TRAFIKSTYRNING OCH TRAFIKLEDNING

1 kap.

Vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster

1 §

Ordnande av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster

Vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster kan tillhandahållas på statens landsvägsnät och gator som förvaltas av kommuner samt på enskilda vägar. I egenskap av väghållare ansvarar Trafikledsverket för ordnandet av trafikstyrnings- och trafikledningstjänsterna på det landsvägsnät som verket förvaltar på det sätt som trafiken på landsvägsnätet kräver och sörjer för trafikstyrnings- och trafikledningstjänsternas kvalitet och ser till att trafikstyrnings- och trafiklednings-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

tjänster tillhandahålls på lika villkor. Väghållaren kan ordna de trafikstyrnings- och trafikledningstjänster som avses i 2 § själv eller upphandla dem hos offentliga eller privata tjänsteproducenter.

Andra väg- och gatunätsförvaltare får avtala med en leverantör av trafikstyrnings- och trafikledningstjänster om ordnandet av trafikledningen. Väg- och bannätsförvaltarna ska avtala om de praktiska trafikarrangemangen och trafikledningsarrangemangen när deras trafikleder står i förbindelse med varandra och det bedrivs trafik mellan dem. Trafikledsverket kan i samarbete med aktörer som representerar kommuner och enskilda vägar samordna vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster som tillhandahålls på landsvägar, gator och enskilda vägar.

2 §

Uppgifter som hör till vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänsterna

Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster sköter dessutom i enlighet med Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter sådan reglering av trafiken som är nödvändig för att farosituationer och olyckor ska kunna förebyggas och smidigheten i trafiken säkerställas. Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster kan för högst ett dygn

- 1) stänga en tunnel och informera om ersättande rutt,
- 2) anvisa ersättande rutt när en väg eller tunnel är stängd, eller när vägen annars tillfälligt inte är i trafikerbart skick,
- stänga en tunnel eller väg och informera om ersättande rutt,
- 3) anvisa mötesplats,
- 4) anvisa passeringsplats och meddela förbud mot att passera,
- 5) anvisa anhaltsplats och meddela förbud mot att stanna,
- 6) tilldela utrymme för trafiken med avseende på tid eller avstånd,
- 7) anvisa rutt för trafikmedel som transporterar farligt gods och för specialtransporter,
- 8) vidta andra åtgärder som är nödvändiga för att trafiksäkerheten och smidigheten i trafiken ska kunna säkerställas.

Transport- och kommunikationsverket utfärdar närmare föreskrifter om trafikarrangemang enligt 2 mom. I föreskrifterna ska beaktas olika myndigheters behörighet och det samarbete som leverantören av trafikstyrnings- och trafikledningstjänster ska bedriva med dem vid genomförandet av åtgärderna. Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster ska lagra uppgifterna om sådana åtgärder enligt 2 § som den vidtagit. Transport- och kommunikationsverket kan vid behov ta upp till granskning en åtgärd enligt 2 mom. som vidtagits av en leverantör av trafikstyrnings- och trafikledningstjänster. Transport- och kommunikationsverket kan besluta om avbrytande av åtgärden eller förlängning av åtgärdens giltighet, om behovet av åtgärden överskrider ett dygn.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 §

Informationssäkerhet

Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafiksledningstjänster ska utan dröjsmål lämna Transport- och kommunikationsverket en anmälan om sådana betydande informationssäkerhetsrelaterade störningar som är riktade mot dess system och som kan utgöra en betydande risk för trafiksäkerheten. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i och utformningen av anmälan och hur den ska lämnas in.

Om det ligger i allmänt intresse att en avvikelse anmäls, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningsskyldiga, själv informera om saken.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan störning som avses i 1 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna.

6 §

Avvikelseanmälningar

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i anmälningsskyldigheten enligt 1 mom. och sättet att göra anmälan.

2 kap.

Informationshantering hos leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafiksledningstjänster

3 §

Utlämnande av uppgifter via ett öppet gränssnitt

Tillgång till information och informationssystem med hjälp av ett öppet gränssnitt och de stöd- tjänster, de användarvillkor, den programvara, de licenser och andra tjänster som eventuellt behövs för tillträdet ska tillhandahållas på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor. Till den delen tillhandahållandet av informationen grundar sig på ett avtal med Trafikledningsverket eller någon annan myndighet ska informationen lämnas avgiftsfritt. För bearbetad information får en avgift som bestäms på företagsekonomiska grunder tas ut. Den öppna informationen ska vara i sådan form att den inte kan kopplas till någon fysisk person och att skyddet för företagshemligheter inte äventyras.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

AVDELNING III

SERVICE

1 kap.

Persontransporttjänster

1 §

Informationsskyldighet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur informationen ska tillhandahållas för att det ska kunna säkerställas att informationens omfattning och jämförbarhet är tillräcklig.

3 §

Prissättning av taxitrafiktjänster

Närmare föreskrifter om hur priserna anges och prisuppgifterna hålls synliga på det sätt som avses i 1 mom. får meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket ska följa prissättningen av de taxitrafiktjänster som tillhandahålls passagerarna. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om sådana totalpriser för taxitrafiktjänster om vilka det ska avtalas särskilt, om priserna överskrids eller enligt bedömning kommer att överskridas. När Transport- och kommunikationsverket bestämmer dessa priser ska den allmänna prisnivån på taxitrafiktjänster, de olika prissättningsmodellerna i taxitrafiken, den allmänna konsumentprisnivån och befolkningens allmänna inkomstnivå beaktas. De bestämda totalpriserna ska ses över årligen.

Om oenighet uppstår om huruvida det avtalats särskilt om priset, ska tjänsteleverantören kunna visa att dennes påstående är riktigt. Om det inte avtalats särskilt om priset, får det inte överstiga det av Transport- och kommunikationsverket bestämda totalpris som avses i 3 mom.

Transport- och kommunikationsverket får bestämma maximipriser på de mest använda typerna av taxitrafiktjänster, inklusive taxitrafiktjänster för grupper med särskilda behov, om tjänsternas totalpriser stiger avsevärt snabbare än den allmänna konsumentprisnivån och utvecklingen av kostnadsindex för taxitrafiken. Det av Transport- och kommunikationsverket bestämda maximipriset ska vara kostnadsorienterat så att det innefattar en skälig vinst. Maximipriset ska justeras årligen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 kap.

Informationens och informationssystemens interoperabilitet

1 §

Väsentlig information om mobilitetstjänster

Webbadressen eller webbadresserna för det gränssnitt som avses i 1 mom. och för den information som behövs för att få tillgång till gränssnittet samt uppdateringarna av materialet ska meddelas till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds eller i fråga om uppdateringar omedelbart när den nya adressen är känd.

Transport- och kommunikationsverket ska tillhandahålla teknisk service som alternativt kan användas för den förmedling av information som avses i 1 mom.

6 §

Införande av intelligenta trafiksystem

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma och kontrollera om de tjänsteleverantörer, myndigheter och andra verksamhetsutövare som genomför de prioriterade områden som avses i artikel 2 och de prioriterade åtgärder som avses i artikel 3 i ITS-direktivet uppfyller de krav som anges i direktivet och som utfärdats med stöd av det.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov närmare tekniska föreskrifter om påvisande av den överensstämmelse med kraven som avses i 2 mom. och om ansökan om utvärdering.

3 kap.

Upphandlingsförfaranden och beviljande av ensamrätt

11 §

Allmän trafikplikt inom luftfarten

Transport- och kommunikationsverket beslutar om införande av sådan allmän trafikplikt som avses i artikel 16 i lufttrafikförordningen. På flygrutter som omfattas av allmän trafikplikt kan verket införa begränsningar enligt lufttrafikförordningen, om begränsningarna behövs för att trygga trafiken på flygrutterna.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 kap.

Offentligt stöd för trafiktjänster

2 §

Kvotering och användning av anslag

Transport- och kommunikationsverket får själv använda anslaget för det ändamål som nämns i 1 § 1 mom. 3 punkten. Verket kan också bevilja, kommuner eller samkommuner statsunderstöd för samma ändamål.

De behöriga närings-, trafik- och miljöcentralerna får för de ändamål som nämns i 1 § 1 mom. 1–3 punkten använda det anslag som Transport- och kommunikationsverket kvoterat. De kan också bevilja kommuner eller samkommuner statsunderstöd för ändamål enligt den paragrafen.

5 kap.

Förmedlings- och kombinationstjänster

1 §

Anmälningssplikt

Den som tillhandahåller en förmedlings- eller kombinationstjänst ska göra en anmälan om sin verksamhet till Transport- och kommunikationsverket. I anmälan ska ingå en beskrivning av de tjänster som tillhandahålls samt tjänsteleverantörens kontaktuppgifter.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

AVDELNING IV

MYNDIGHETER OCH TILLSYN

1 kap.

Myndigheternas verksamhet

1 §

Transport- och kommunikationsverket som allmän tillsynsmyndighet

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över att denna lag samt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den iakttas, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

2 §

Transport- och kommunikationsverkets uppföljnings- och samordningsuppgifter

Transport- och kommunikationsverket följer upp efterfrågan på och utbudet av mobilitetstjänster och samordnar utvecklingen av tjänsterna. Dessutom bedömer Transport- och kommunikationsverket trafiksystemets funktion och verkningarna av denna lag och rapporterar regelbundet om trafiksystemets tillstånd.

En tillhandahållare av mobilitetstjänster för persontrafiken är trots företagshemligheter skyldig att regelbundet lämna de uppgifter om utbudet och den faktiska efterfrågan på den trafik som tillhandahållaren bedriver till Transport- och kommunikationsverket som verket behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter enligt 1 mom. samt för statistikföring och forskning. Den som tillhandahåller transporttjänster inom persontrafiken ska senast 60 dagar innan en plan genomförs dessutom meddela Transport- och kommunikationsverket om att en tjänst som tillhandahålls regelbundet inleds, upphör eller ändras väsentligt, till den del uppgifterna inte är tillgängliga med hjälp av ett gränssnitt som avses i III avd. 2 kap. 1 §. Uppgifterna ska ges avgiftsfritt.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att trots sekretess till en annan myndighet lämna ut de uppgifter verket fått om de är nödvändiga för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt lag. Transport- och kommunikationsverket får lämna ut uppgifterna via ett gränssnitt eller annars elektroniskt.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas enligt 2 mom. och om de tidsfrister som avses i det momentet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 §

Behöriga vägtrafikmyndigheter enligt trafikavtalsförordningen

Den behöriga myndigheten har rätt att ta in sådana uppgifter som myndigheten i enlighet med 2 § 3 mom. har fått från Transport- och kommunikationsverket i en anbudsförfrågan vid ett anbudsförfarande som gäller ordnande av trafik. Ett enskilt företags företagshemligheter får dock inte framgå av anbudsförfrågan.

6 §

Behöriga myndigheter enligt EU:s förordning om trafikidkare

Transport- och kommunikationsverket och en behörig myndighet i landskapet Åland är de behöriga myndigheter som avses i artikel 10 i EU:s förordning om trafikidkare. Dessutom kan polisen, arbetarskyddsförvaltningen, Skatteförvaltningen och Tullen delta i de kontroller som avses i artikel 10.1 d på basis av den behörighet som de har med stöd av någon annan lag. Transport- och kommunikationsverket är den nationella kontaktpunkt som avses i artikel 18 i den förordningen.

Transport- och kommunikationsverket kan anlita en utomstående expert för utarbetande av de provuppgifter i examensprovet och det ordnande av provtillfället i fråga om yrkeskunnande som avses i artikel 8 i EU:s förordning om trafikidkare. En person som uppfyller kraven enligt artikel 9 i EU:s förordning om trafikidkare behöver inte avlägga det examensprov som avses i artikel 8.1 i förordningen.

Transport- och kommunikationsverket och en behörig myndighet i landskapet Åland utfärdar ett sådant intyg som avses i artikel 21.1 i EU:s förordning om trafikidkare till en person som har blivit godkänd i det examensprov som ordnas av verket eller som har en yrkeshögskoleexamen inom logistik som omfattar sådana studier som förutsätts enligt den förordningen.

7 §

Behöriga myndigheter enligt EU:s förordning om internationell busstrafik

De behöriga myndigheter som avses i EU:s förordning om internationell busstrafik är Transport- och kommunikationsverket och den behöriga myndigheten i landskapet Åland. Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet är de behöriga kontrollmyndigheter som avses i artiklarna 4.3, 18.2 och 19 i förordningen.

Den behöriga myndigheten för linjetrafik enligt kapitel III i EU:s förordning om internationell busstrafik är Transport- och kommunikationsverket. På Åland beviljas tillstånd för linjetrafik av en behörig myndighet i landskapet Åland.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

Behöriga myndigheter i fråga om passagerarnas och konsumenternas rättigheter

Utöver vad som föreskrivs ovan om Transport- och kommunikationsverkets allmänna behörighet utövar konsumentombudsmannen tillsyn över att bestämmelserna i denna lag följs med avseende på konsumentskyddet enligt vad som föreskrivs i konsumentskyddslagen (38/1978).

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag om behörigheten för konsumenttvistenämnden och den nämnd som avses i 30 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) är konsumentombudsmannen och Transport- och kommunikationsverket

1) behöriga myndigheter enligt artikel 28.1 och 28.3 i EU:s förordning om passagerares rättigheter vid busstransport,

2) de organ som svarar för verkställigheten enligt artikel 16.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar samt om upphävande av förordningen (EES) nr 295/91,

3) de organ som avses i artikel 30.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer,

4) behöriga organ enligt artikel 25.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004.

Transport- och kommunikationsverket är det organ som svarar för verkställigheten enligt artikel 14.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

Konsumentombudsmannen utövar allmän tillsyn över tillämpningen av de EU-förordningar om passagerares rättigheter som anges i 2 mom. i fråga om passagerare som är konsumenter. Transport- och kommunikationsverket utövar allmän tillsyn över tillämpningen av de förordningar som nämns i 2 och 3 mom. i fråga om affärsresenärer och resenärer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet. Transport- och kommunikationsverket är också behörigt att ge rekommendationer till avgöranden med anledning av besvär som baserar sig på EU:s förordningar om passagerares rättigheter i fråga om passagerare som inte är konsumenter eller som har funktionshinder eller nedsatt rörlighet. I Transport- och kommunikationsverkets förslag till avgörande får ändring inte sökas genom besvär.

Transport- och kommunikationsverket har dessutom behörighet att behandla klagomål anförda av passagerare om brott mot bestämmelserna i III avd. 1 kap., med undantag för ärenden där konsumenttvistenämnden är behörig att med stöd av lagen om konsumenttvistenämnden (8/2007) ge en rekommendation till avgörande.

10 §

Utseende av terminaler enligt EU:s förordning om busspassagerares rättigheter

Efter att ha hört de behöriga myndigheter som nämns i 3 §, terminalinnehavarna samt representanter för ortens handikapporganisationer utser Transport- och kommunikationsverket de bussterminaler enligt artikel 12 i EU:s förordning om busspassagerares rättigheter där assistans för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet ska tillhandahållas.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 §

Nationell myndighet enligt ITS-direktivet

Transport- och kommunikationsverket är den behöriga nationella myndigheten för de prioriterade områden som avses i artikel 2 i ITS-direktivet och för de prioriterade åtgärder som avses i artikel 3 i det direktivet.

12 §

Myndigheter enligt Interbusöverenskommelsen

Transport- och kommunikationsverket utfärdar det kontrolldokument för avreglerad tillfällig trafik som avses i artikel 6 i den överenskommelse som avses i rådets beslut 2002/917/EG om ingåendet av Interbusöverenskommelsen om tillfällig internationell persontransport med buss samt beviljar det transporttillstånd som avses i artikel 15 i den överenskommelsen. Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet är sådana kontrollmyndigheter som avses i artikel 18 i den överenskommelsen.

13 §

Myndighet enligt bilaterala vägtrafikavtal

Transport- och kommunikationsverket beviljar transporttillstånd för sådan tillfällig internationell persontransport med buss utomlands som baserar sig på ett bilateralt avtal mellan Finland och någon annan stat och beviljar på bilaterala avtal baserade tillstånd för rutter som överskrider riksgränserna samt tillstånd för godstransport.

15 §

Handläggande och övervakande myndigheter för sociallagstiftningen inom vägtrafiken, färdskrivare vid vägtransporter och arbetstid för förare som är egenföretagare

Om inte något annat föreskrivs någon annanstans, svarar Transport- och kommunikationsverket för myndighetsuppgifter enligt följande EU-förordningar och avtal:

Polisen, Tullen, Gränsbevakningsväsendet och arbetarskyddsmyndigheterna är tillsynsmyndigheter i fråga om de EU-förordningar och AETR-avtalet som avses i 1 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

16 §

Behöriga myndigheter enligt direktivet om yrkeskompetens i vägtrafik

Undervisnings- och kulturministeriet, Transport- och kommunikationsverket och Försvarsmakten är behöriga myndigheter enligt direktivet om yrkeskompetens i vägtrafik.

Transport- och kommunikationsverket svarar för tillsynen över den utbildning som ges vid de utbildningscentrum som verket godkänt samt för ordnandet och övervakningen av prov som hör till utbildningen. Transport- och kommunikationsverket får ordna examination och övervakning av prov samt utfärda intyg i samband med förarexamensverksamheten eller fristående från den genom att beställa de behövliga tjänsterna med iakttagande av bestämmelserna om skötsel av förarexamensuppgiften som en serviceuppgift i lagen om förarexamensverksamhet (535/1998).

Verket kan förena uppdraget att utöva tillsyn över ett utbildningscentrum med tjänster som avser examination och övervakning av prov.

17 §

Behörig myndighet enligt STCW-konventionen och direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk

Om inte något annat föreskrivs någon annanstans, är Transport- och kommunikationsverket behörig myndighet enligt STCW-konventionen och direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk. Då verket fullgör sin uppgift ska det höra den delegation för sjömansärenden som avses i 13 kap. 23 § i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) i ärenden som hör till dess behörighet.

Transport- och kommunikationsverket ska sända de meddelanden som förutsätts i STCW-konventionen och direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk till IMO, Europeiska kommissionen, Europeiska unionens medlemsländer och andra fördragsslutande parterna i STCW-konventionen.

18 §

Beviljande av vissa tillstånd som avses i flygbesättningsförordningen

En flygläkare, ett flygmedicinskt centrum eller Transport- och kommunikationsverket utfärdar sådana medicinska intyg som avses i förordningen om flygande personal.

En godkänd flygläkare eller företagsläkare ska sända ett utlåtande över medicinsk lämplighet samt en kopia av ett medicinskt intyg eller av en medicinsk rapport för kabinbesättning till Transport- och kommunikationsverket.

Kabinbesättningsintyg beviljas av Transport- och kommunikationsverket eller en organisation som Transport- och kommunikationsverket har godkänt för uppgiften.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 kap.

Skötsel av myndighetsuppgifter

1 §

Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har för fullgörandet av uppgifterna enligt denna lag och för tillsynen över efterlevnaden av lagen och av Europeiska unionens förordningar rätt att få tillträde till lokaler och områden på driftsstället hos en tjänsteleverantör enligt denna lag, till trafikmedel och lokaler som används i yrkesmässig trafik för att kunna genomföra kontroller. Rätten till tillträde gäller dock inte lokaler som används för permanent boende. Vid inspektionerna ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att i sin besittning ta det material som ska kontrolleras eller en kopia av materialet för kontroll någon annanstans, om detta är nödvändigt för att reda ut de omständigheter som ska kontrolleras och om det är möjligt utan att orsaka oskäligen störningar. Materialet ska återställas omedelbart när det inte längre behövs.

Transport- och kommunikationsverket kan ta hjälp av utomstående experter om det behövs för att genomföra tillsynen. En utomstående expert ska vara insatt i det delområde tillsynen gäller. En utomstående expert får inte utföra inspektioner i utrymmen som används för boende av permanent natur. Ansvar för tillsynen kvarstår hos Transport- och kommunikationsverket. I ett avtal mellan Transport- och kommunikationsverket och experten ska det avtalas om uppgifternas innehåll och om andra omständigheter som är av betydelse med tanke på skötseln av uppgiften. Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över den utomstående experten när han eller hon fullgör sin uppgift. Om inte experten vid skötseln av uppgiften följer avtalet mellan verket och experten och andra anvisningar som getts i samband med tillsynen eller i övrigt försummar en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna eller förfar lagstridigt, ska verket säga upp avtalet med experten.

En utomstående expert har rätt att av Transport- och kommunikationsverket få en skälig ersättning för de uppgifter han eller hon utför.

2 §

Tillsynsmyndighetens allmänna rätt att få information

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, konsumentombudsmannen och andra myndigheter som övervakar efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag har rätt att trots sekretessbestämmelserna få den information som är nödvändig för att utföra uppgifter enligt denna lag av tjänsteleverantörer och tillståndshavare och av andra aktörer och personer vars rättigheter och skyldigheter regleras i denna lag.

Dessutom har Transport- och kommunikationsverket trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheter och av den som sköter en offentlig uppgift avgiftsfritt få den information som är nödvändig för verket för fullgörande av dess uppgifter enligt denna lag om den som söker eller

Betänkande KoUB 21/2018 rd

innehar tillstånd för verksamhetsutövare, om trafikansvariga, om ett företags verkställande direktör, om ansvariga bolagsmän, om den som ansöker om eller innehar ett persontillstånd, om sådana organisationsanknutna personer som avses i 2 § 2 punkten i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi och om en organisation enligt 1 punkten i den paragrafen i vilken en organisationsanknuten person hos sökanden har eller har haft ställning av organisationsanknuten person. Transport- och kommunikationsverket har vidare trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheter och av den som sköter en offentlig uppgift avgiftsfritt få motsvarande uppgifter om en registreringspliktig tjänsteleverantör som bedriver yrkesmässig godstransport enligt II avd. 1 kap. 14 §, en utövare av spårbunden stadstrafik enligt II avd. 6 kap., en utövare av anmälningspliktig verksamhet enligt II avd. 12 kap. 8 § och 13 kap. 6 § och om en anmälningspliktig tillhandahållare av en förmedlings- eller kombinationstjänst enligt III avd. 5 kap. 1 §. Rätten att få information gäller också brottsregistret och bötesregistret. Uppgifterna lämnas ut via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form.

Transport- och kommunikationsverket har dessutom rätt att av polisen få uppgifter som är nödvändiga för att bedöma om tillståndsvillkoren i anslutning till säkerheten för dem som anlitar tjänster är uppfyllda eller för andra motsvarande övervakningsåtgärder som avses i denna lag.

3 §

Rätt att bestämma om prov eller andra undersökningar

Om Transport- och kommunikationsverket har särskilda skäl att misstänka att innehavaren av ett persontillstånd inte uppfyller kraven för att få och hålla i kraft tillståndet i fråga om kunskaper, skicklighet eller hälsotillstånd, kan verket förutsätta att innehavaren genom ett prov, en läkarundersökning eller någon annan undersökning visar att han eller hon fortfarande uppfyller kraven och inom utsatt tid lämnar in ett intyg eller en annan utredning över ett sådant prov, en sådan läkarundersökning eller en sådan annan undersökning till Transport- och kommunikationsverket.

Den som söker eller innehar ett persontillstånd ska informera Transport- och kommunikationsverket om sådana omständigheter som kommit till hans eller hennes kännedom som inverkar på hans eller hennes behörighet. Om omständigheter som inverkar på en tillståndsinnehavares behörighet påverkar dennes förutsättningar att sköta uppgifter enligt detta kapitel, ska innehavaren underrätta sin arbetsgivare om ändringarna i behörigheten. Den som söker ett persontillstånd är skyldig att informera en järnvägläkare som avses i IV avd. 3 kap. 1 §, en järnvägspsykolog som avses i 2 § i det kapitlet, en sjömansläkare som avses i 3 § i det kapitlet, en flygläkare som avses i 4 § i det kapitlet, en företagsläkare eller Transport- och kommunikationsverket om sådana omständigheter som kommit till sökandens kännedom som inverkar på sökandens behörighet, i enlighet med hurdan bedömning av en läkare eller psykolog behörigheten i fråga förutsätter.

3 a §

Persontillstånd som förkommer eller förstörs

Ett körtillstånd för taxiförare enligt II avd. 3 kap. 1 §, ett yrkeskompetensbevis och en anteckning enligt 13 § i det kapitlet samt ett förarbevis enligt II avd. 7 kap. 3 § utfärdas i ett originalexemplar. Transport- och kommunikationsverket kan ge ett dubblettexemplar av ett sådant doku-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ment om dess innehavare har anmält att dokumentet förkommit, stulits eller förstörts och begär ett dubblettexemplar.

Om ett av Transport- och kommunikationsverket utfärdat behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis enligt II avd. 10 kap. 3 § eller en persontillståndshandling för luftfart enligt II avd. 13 kap. 1 § förkommer, stjäls eller förstörs, ersätter Transport- och kommunikationsverket den med ett nytt dokument som motsvarar originaldokumentet.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur det ska meddelas att persontillstånd har förkommit, stulits eller förstörts och om makulering av ursprungliga dokument.

4 §

Skötsel av vissa andra myndigheters uppgifter

Polisen ska trots sekretessbestämmelserna utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana omständigheter i dess vetenskap som kan leda till att tillstånd enligt II avd. 1 kap. återkallas eller att en anmärkning eller en varning ges.

5 §

Rätt att få handräckning

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få handräckning av polisen, Gränsbevakningsväsendet, Tullen, arbetarskyddsförvaltningen och Skatteförvaltningen för fullgörande av de uppgifter verket har enligt denna lag.

3 kap.

Trafikläkarsystemet

1 §

Godkännande av järnvägläkare

Transport- och kommunikationsverket godkänner på ansökan för högst fem år en järnvägläkare för att utföra läkarundersökningar och bedöma trafikdugligheten för förare, om

1) sökanden är legitimerad läkare enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och har beviljats för uppgiften lämpliga specialistläkarrättigheter,

2) sökanden känner till innehållet i förarens uppgifter, arbetsmiljön och de trafiksäkerhetsrisker som har samband med uppgiften samt de hälsokrav som gäller förare.

Transport- och kommunikationsverket kan förnya godkännandet för en järnvägläkare som uppfyller behörighetskraven enligt 1 mom. och har upprätthållit sin kompetens på behörigt sätt.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om behörighetskrav för järnvägläkare och om upprätthållande av kompetensen.

2 §

Godkännande av järnvägspsykologer

Transport- och kommunikationsverket godkänner på ansökan för högst fem år en järnvägspsykolog för att utföra psykologiska personbedömningar för förare, om

1) sökanden är legitimerad psykolog enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården,

2) sökanden har tillräcklig kännedom om arbets- och organisationspsykologi och psykologiska personbedömningar,

3) sökanden är förtrogen med bedömning av de psykiska egenskaper som krävs i uppgiften som förare och har praktisk erfarenhet av att bedöma psykiska egenskaper,

4) sökanden känner till innehållet i förarens uppgifter samt arbetsmiljön och de trafiksäkerhetsrisker som har samband med uppgifter, de psykiska krav som gäller förare.

Transport- och kommunikationsverket kan förnya godkännandet för en järnvägspsykolog som uppfyller behörighetskraven enligt 1 mom. och har upprätthållit sin kompetens på behörigt sätt.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om behörighetskrav för järnvägspsykologer och om upprätthållande av kompetensen.

3 §

Godkännande av sjömansläkare

Transport- och kommunikationsverket godkänner på ansökan för högst fem år en sjömansläkare för att utföra läkarundersökningar och bedöma trafikdugligheten för fartygspersonal, om

1) sökanden är legitimerad läkare enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och har beviljats för uppgiften lämpliga specialistläkarrättigheter,

2) sökanden i Finland har genomgått en utbildning i arbetsförhållandena och hälsokraven inom sjöfartssektorn.

Transport- och kommunikationsverket kan förnya godkännandet för en sjömansläkare som uppfyller behörighetskraven enligt 1 mom. och har upprätthållit sin kompetens på behörigt sätt.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om behörighetskrav för sjömansläkare och om upprätthållande av kompetensen samt om blankettmodeller för läkarintyg för fartygspersonal.

4 §

Godkännande av flygläkare och flygmedicinska centrum

Transport- och kommunikationsverket godkänner flygläkare och flygmedicinska centrum med iakttagande av förordningen om flygande personal.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 §

Meddelanden om hälsotillstånd och psykologisk lämplighet

En läkare eller ett flygmedicinskt centrum som avses i 1, 3 och 4 § som utfört en undersökning av en person som söker eller innehar ett persontillstånd samt en psykolog som avses i 2 § som har utfört en personbedömning ska trots sekretessbestämmelserna på begäran underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana omständigheter som kan inverka på beviljandet eller ikrafthållandet för tillståndet.

De som avses i 1 mom. ska trots sekretessbestämmelserna och även utan en begäran underrätta Transport- och kommunikationsverket vid misstanke om att den som söker eller innehar ett tillstånd inte uppfyller de medicinska förutsättningarna för tillståndet.

Också en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har trots sekretessbestämmelserna rätt att underrätta Transport- och kommunikationsverket vid misstanke om att den som söker eller innehar ett persontillstånd inte uppfyller de medicinska förutsättningarna. Han eller hon ska utan obefogat dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket vid misstanke om att den berörda personens hälsotillstånd utgör en omedelbar fara för trafiksäkerheten. Innan anmälan görs ska den som söker eller innehar tillståndet informeras om rätten att göra anmälan och om hälsotillståndets inverkan på hans eller hennes funktionsförmåga.

— — — — —

4 kap.

Överföring av offentliga förvaltningsuppgifter till andra aktörer

1 §

Överföring av uppgifter

Transport- och kommunikationsverket får i egenskap av tillstånds-, register- och tillsynsmyndighet för transportsektorn överföra assisterande uppgifter som stöder verkets egen verksamhet eller andra sådana förvaltningsuppgifter som anges särskilt nedan till en privat eller offentlig tjänsteleverantör.

Uppgifterna får kombineras med andra tjänster som Transport- och kommunikationsverket upphandlar.

— — — — —

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 §

Allmänna bestämmelser

Transport- och kommunikationsverket för en förteckning över sådana tjänsteleverantörer som avses i detta kapitel.

3 §

Uppgifter som gäller tillstånds- och registerverksamhet

Transport- och kommunikationsverket får överföra följande assisterande uppgifter som gäller tillstånds- och registerverksamhet:

- 1) mottagande av ansökningshandlingar och registeranmälningar,
- 2) införande av uppgifter i register,
- 3) sändande av dokument för digitalisering och arkivering till Transport- och kommunikationsverket,
- 4) produktion av intyg, dokument och identifieringstecken och utlämnande av dem till kunder samt mottagande av kort och tillstånd som returneras,
- 5) uttag av avgifter i anslutning till uppgifterna och förmedling av dem till Transport- och kommunikationsverket,
- 6) rådgivning och förmedling av information i samband med ansökningsförfaranden och registerföring,
- 7) andra motsvarande tekniska uppgifter.

En tjänsteleverantör får inte bedöma förutsättningarna för registrering eller tillstånd eller slutligt avföra ett trafikmedel ur ett register, utan sådana ansökningar och registeranmälningar ska överföras för att avgöras av Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket får såsom en assisterande uppgift i samband med konstaterande av yrkeskompetens överföra examination och övervakning av prov för bedömning av yrkeskompetens samt utfärdande av betyg.

Transport- och kommunikationsverket får överföra sådant beviljande av förar- och företagskort enligt färdskrivarförordningen som ska anses ha karaktär av distribution.

Transport- och kommunikationsverket får överföra följande uppgifter som har samband med konstaterande av behörighet inom luftfarten och som avses i II avd. 13 kap. 2 §:

- 1) examination och godkännande av språkprov,
- 2) bedömning och godkännande av kontrollflygares kompetens.

5 §

Avtal med tjänsteleverantörer

Utöver vad som föreskrivs i artikel 28.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskydds-*

Betänkande KoUB 21/2018 rd

förordning), nedan *Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning*, ska det i ett avtal med en tjänsteleverantör åtminstone avtalas om

7) den ersättning Transport- och kommunikationsverket ska betala till tjänsteleverantören.

Transport- och kommunikationsverket får säga upp eller häva avtalet om tjänsteleverantören inte längre uppfyller de allmänna kraven för det eller om tjänsteleverantören väsentligt åsidosätter fullgörandet av de uppgifter man kommit överens om i avtalet eller annars bryter mot avtalet eller väsentligen eller upprepade gånger handlar lagstridigt.

Tjänsteleverantören ska utan dröjsmål meddela Transport- och kommunikationsverket om sådana ändringar i sin verksamhet som kan inverka väsentligt på skötseln av de uppgifter som anförtrots tjänsteleverantören.

6 §

Andra uppgifter som får överföras

Utöver vad som föreskrivs i detta kapitel får Transport- och kommunikationsverket överföra uppgifter som gäller första certifiering av eller fortlöpande tillsyn över personer eller organisationer till behöriga organ, med iakttagande av vad som föreskrivs i EASA-förordningen och i förordningar som kommissionen antagit med stöd av den.

7 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över tjänsteleverantörernas verksamhet. Verket har rätt att för tillsynsändamål företa inspektioner i en tjänsteleverantörs lokaler och att trots sekretessbestämmelserna få information om dokument som har samband med tjänsteuppgiften. Tillsynen får inte omfatta utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektion av lokaler iakttas 39 § i förvaltningslagen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

AVDELNING V

DATALAGER INOM TRAFIK OCH TRANSPORT

1 kap.

Trafik- och transportregistret

1 §

Registrets innehåll och syfte

Transport- och kommunikationsverket för ett elektroniskt trafik- och transportregister som innehåller uppgifter om

Transport- och kommunikationsverket får utnyttja uppgifterna i registret då det fullgör sina lagstadgade uppgifter.

2 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt till information

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har Transport- och kommunikationsverket rätt att få sådana uppgifter som är nödvändiga för att fullgöra dess uppgifter som registeransvarig av dem som söker eller innehar tillstånd enligt 1 § 1 mom. 1 och 3 punkten, av dem som bedriver anmälningspliktig verksamhet samt av dem som äger, innehar eller använder trafikmedel.

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har Transport- och kommunikationsverket rätt att få sådana uppgifter som är nödvändiga för att fullgöra dess uppgifter som personuppgiftsansvarig av

6) dem som utför registreringsuppgifter, bedriver besiktningsverksamhet, beviljar enskilda godkännanden samt andra som slutit avtal med Transport- och kommunikationsverket,

Utöver vad som föreskrivs i IV avd. 2 kap. 2 § 3 mom. har Transport- och kommunikationsverket rätt att av andra myndigheter och av dem som sköter lagstadgade uppgifter få sådana uppgifter som är nödvändiga för att fullgöra dess uppgifter som är nödvändiga för fullgörande av verkets uppgifter som personuppgiftsansvarig enligt den nationella lagstiftningen och EU:s lagstiftning. Den ovannämnda rätten att få information gäller också brottsregistret och bötesregistret.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få sådan information som avses i 1–4 mom. trots sekretessbestämmelserna. Uppgifterna ska lämnas ut avgiftsfritt via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form enligt vad som avtalas med Transport- och kommunikationsverket. Uppgifterna ska sändas utan ogrundat dröjsmål.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om sändandet av uppgifter.

3 §

Ändringar i registeruppgifterna

De som avses i 2 § 1 och 2 mom. ska utan dröjsmål göra anmälan till Transport- och kommunikationsverket om förändringar i de uppgifter som införts i registret samt om upphörande av verksamheten, om det inte med stöd av en bestämmelse i någon annan lag har föreskrivits om skyldighet att göra anmälan om saken. Transport- och kommunikationsverket ska ordna möjlighet att sända uppgifterna via ett gränssnitt eller annars elektroniskt.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att på eget initiativ föra in uppgifter som saknas i registret samt att rätta felaktiga uppgifter. Om felet beror på en åtgärd hos den anmälningsskyldige, har Transport- och kommunikationsverket rätt att ta ut kostnaderna för att korrigera felet hos den anmälningsskyldige.

2 kap.

Uppgifter i registret

1 §

Allmänna uppgifter som förs in i registret

I registret får sådana uppgifter om begångna brott och straff för dem, om körförbud och andra motsvarande påföljder och om påföljder som Transport- och kommunikationsverket påfört på grund av sin tillsynsuppgift föras in som är nödvändiga för fullgörandet av Transport- och kommunikationsverkets lagstadgade uppgifter samt andra uppgifter som behövs för tillsynsuppgiften.

Transport- och kommunikationsverket får föra in de uppgifter i registret som verket fått del av med stöd av sin rätt till information enligt 1 kap. 2 §.

3 §

Uppgifter om trafikmedel

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska uppgifter som ska föras in i fråga om trafikmedel.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 §

Förbud mot att ändra registeruppgifter som gäller trafikmedel

Transport- och kommunikationsverket får för viss tid förbjuda att ett trafikmedels registeruppgifter ändras och göra en anteckning om detta i registret, om verket får kännedom om en uppenbar oklarhet i fråga om äganderätten till trafikmedlet eller i fråga om dess identifieringsuppgifter.

6 §

Förvaring och radering av uppgifter

Om inte något annat följer av internationella förpliktelser eller av lag, ska uppgifter som förts in i registret raderas enligt följande:

9) ett verksamhetsförbud som meddelats den registrerade eller en uppgift om någon annan administrativ åtgärd som Transport- och kommunikationsverket eller polisen vidtagit, tio år efter att beslutet har vunnit laga kraft,

Trots vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om avförande av uppgifter får en uppgift i enskilda fall av särskild orsak lämnas kvar i registret för så lång tid den är nödvändig för skötseln av den personuppgiftsansvariges uppgifter. Transport- och kommunikationsverket ska när det förlänger förvaringstiden fastställa orsaken till förvaringen och förvaringstidens maximilängd.

3 kap.

Utlämnande av uppgifter ur registret

1 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter

Transport- och kommunikationsverket beslutar om utlämnande av uppgifter.

2 §

Utlämnande av offentliga uppgifter via ett öppet gränssnitt

Transport- och kommunikationsverket ska se till att de uppgifter som avses i 1 mom. är uppdaterade och tillgängliga i sådan maskinläsbar form att de är lätta att bearbeta via en anslutning som skapas i datasystemet, så att de kan användas fritt.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 §

Utlämnande av offentliga uppgifter för ändamål som har samband med transporter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag får Transport- och kommunikationsverket lämna ut sådana uppgifter som får lämnas ut enligt 3 § 1 mom. för ändamål som har samband med transporter enligt följande:

Uppgifter som lämnas ut får endast användas för det ändamål för vilket de lämnats ut. Uppgifter får överlåtas vidare eller i övrigt lämnas ut till utomstående endast om det föreskrivs om detta i lag, om överlåtelsen baserar sig på en förpliktelse i ett internationellt fördrag som är bindande för Finland eller på Europeiska unionens lagstiftning eller om Transport- och kommunikationsverket har gett tillstånd till det.

5 §

Utlämnande av uppgifter för utvecklings- och innovationsverksamhet

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag får Transport- och kommunikationsverket i enskilda fall lämna ut uppgifter som förts in i trafik- och transportregistret för sådan utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och tillhandahålla trafiksystem och trafik-tjänster, öka medvetenheten om och förståelsen för trafiksystem och trafiktjänster samt förbättra trafiksäkerheten och främja uppnåendet av miljömålen för trafiken. Sekretessbelagda uppgifter får endast ges ut med den registrerades samtycke eller i sådan form att de inte kan kopplas till enskilda personer. Uppgifter som Transport- och kommunikationsverket fått från straffregistret eller bötesregistret får endast ges ut i sådan form att de inte kan kopplas till enskilda personer.

Transport- och kommunikationsverket får ge tillstånd till sådan behandling av uppgifter i registret som utförs helt maskinellt, om slutresultatet endast innehåller sådana uppgifter som inte kan kopplas till enskilda personer. Under behandlingen får uppgifterna inte lagras annat än temporärt.

Till Transport- och kommunikationsverket ska sändas en tillräcklig utredning, utifrån vilken verket kan förvissa sig om att de uppgifter som begärs behövs för ändamålet, att uppgifterna behandlas säkert och att sökanden är tillförlitlig.

6 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter och till dem som sköter lagstadgade uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna har Transport- och kommunikationsverket rätt att till andra myndigheter och till andra som sköter lagstadgade uppgifter lämna ut sådana uppgifter ur registret som är nödvändiga för att fullgöra av deras lagstadgade uppgifter. Transport- och kommunikationsverket får dock inte lämna ut sådana sekretessbelagda uppgifter som det fått från straffregistret eller bötesregistret, om inte något annat föreskrivs i lag.

Transport- och kommunikationsverket får lämna ut uppgifter ur registret till utländska myndigheter eller för skötsel av myndighetsuppgifter utomlands, om utlämnandet grundar sig på lag,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

på Europeiska unionens lagstiftning eller på en förpliktelse i ett internationellt fördrag som är bindande för Finland. När personuppgifter överläts utanför EES-området ska förutsättningarna enligt kapitel V i Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning uppfyllas. En annan myndighet som fått uppgifter ur trafik- och transportregistret får överlåta uppgifterna vidare om samma förutsättningar uppfylls.

Dessutom får Transport- och kommunikationsverket överlåta ett fotografi och ett namnteckningsprov till en tjänsteleverantör som behöver dem för en lagstadgad uppgift eller en sådan uppgift som avses i IV avd. 4 kap.

7 §

Begränsning av rätten att lämna ut uppgifter

När Transport- och kommunikationsverket lämnar ut uppgifter som omfattas av en begränsning enligt 3 mom., ska mottagaren samtidigt underrättas om begränsningen samt om begränsningar som gäller användning av och skydd för uppgifterna.

8 §

Hantering av egna uppgifter

Transport- och kommunikationsverket ska bereda möjlighet för en registrerad att hämta egna uppgifter och kopiera dem till ett annat dataregister i maskinläsbar form via ett öppet gränssnitt. Detta gäller inte sådana sekretessbelagda uppgifter som Transport- och kommunikationsverket har fått ur straffregistret eller bötesregistret och inte heller uppgifter om tillsyn eller påföljder.

4 kap.

Transport- och kommunikationsverkets andra datalager

1 §

Uppgifter som gäller trafik och transport

Utöver vad som föreskrivs i 1—3 kap. eller någon annanstans samlar Transport- och kommunikationsverket med tanke på sina lagstadgade uppgifter in information om

- 1) utbudet av och efterfrågan på trafikmarknaden och mobilitetstjänster samt utvecklingen av dem,
- 2) trafikmängden för olika transportsätt och andra beskrivande mått,
- 3) trafikolyckor samt olyckstillbud och avvikelser i trafiken,
- 4) antalet fartyg som anläpt finska hamnar;
- 5) andra viktiga saker som gäller skötseln av verkets uppgifter.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har Transport- och kommunikationsverket rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få de nödvändiga uppgifter som har samband med insamlingen av den information som avses i 1 mom. av

- 1) andra myndigheter och dem som sköter lagstadgade uppgifter,
- 2) ägare till trafikmedel, trafikföretag eller deras företrädare,
- 3) innehavare av hamnar och andra terminaler,
- 4) bannätsförvaltarna.

Informationen ska lämnas via ett gränssnitt eller annars elektroniskt. Transport- och kommunikationsverket ska i sin verksamhet främja gränssnittens interoperabilitet.

2 §

Öppna data

Transport- och kommunikationsverket gör den information det fått del av med stöd av 1 § samt den statistik och de undersökningar som verket gjort på basis av denna information allmänt tillgänglig i maskinläsbar form via ett öppet gränssnitt. När informationen görs tillgänglig ska realtidsinformation tillhandahållas alltid då det är möjligt. Den information som görs tillgänglig ska vara i ett sådant format att man utifrån den inte kan identifiera enskilda personer och att sekretessbelagda uppgifter inte framgår.

3 §

Utlämnande av sekretessbelagd information

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att till en annan myndighet eller någon annan som sköter lagstadgade uppgifter lämna ut den information som verket fått, om den är nödvändig för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt lag. Transport- och kommunikationsverket lämnar ut uppgifterna via ett gränssnitt eller annars elektroniskt.

5 kap.

Trafikledsverkets datalager

1 §

Datalager som förvaltas av Trafikledsverket

Trafikledsverket samlar med tanke på sina lagstadgade uppgifter in information om

- 1) trafikledernas läge, längd, bredd och framkomligheten på dem,
- 2) hastighets- och trafikbegränsningar,
- 3) utrustning och anordningar på trafiklederna,
- 4) bärande konstruktioner på trafikleder,
- 5) namn på vägar och gator,
- 6) hållplatser,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 7) trafikledernas skick och underhåll av dem,
- 8) andra viktiga kännetecken som gäller trafikleder,
- 9) beviljande av bankapacitet för järnvägstrafiken.

Trafikledsverket får upprätthålla datalager som kompletteras med sådan information om trafikleder som samlats in av andra myndigheter eller privata aktörer.

2 §

Trafikledsverkets rätt att få information

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har Trafikledsverket trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter och av dem som sköter lagstadgade uppgifter få sådan information som är nödvändig för att verket ska kunna sköta sina lagstadgade uppgifter.

Informationen ska lämnas via ett gränssnitt eller annars elektroniskt. Trafikledsverket ska i sin verksamhet främja gränssnittens interoperabilitet.

3 §

Öppna data

Trafikledsverket gör den information som avses i 1 § samt den statistik och de undersökningar som verket utarbetat på basis av denna information allmänt tillgänglig i maskinläsbar form via ett öppet gränssnitt. När informationen görs tillgänglig ska realtidsinformation tillhandahållas alltid då det är möjligt. Den information som görs tillgänglig ska vara i ett sådant format att man utifrån den inte kan identifiera enskilda användare, och att sekretessbelagda uppgifter inte framgår.

4 §

Utlämnande av information till den som sköter uppgifter enligt avtal

Trafikledsverket ska när det utvecklar sina tjänster och system samt datainnehållet se till att dessa är interoperativa med sådana tjänster som sköts av dem som sköter en lagstadgad uppgift i enlighet med ett avtal som de ingått med Trafikledsverket. Trafikledsverket ska i detta fall också se till att den som sköter en uppgift har tillgång till den information som behövs för skötseln av uppgiften utan obefogat dröjsmål via ett gränssnitt.

Trafikledsverket har rätt att lämna ut sekretessbelagd information till en aktör som för verkets räkning sköter en uppgift som fastställts genom avtal, om informationen är nödvändig för skötseln av uppgiften.

5 §

Utlämnande av sekretessbelagd information

Trafikledsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att till en annan myndighet eller någon annan som sköter lagstadgade uppgifter lämna ut den information som verket fått, om den är nöd-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

vändig för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt lag. Trafikledsverket lämnar ut informationen via ett gränssnitt eller annars elektroniskt.

AVDELNING VI

PÅFÖLJDER, ÄNDRINGSSÖKANDE OCH STRAFFBESTÄMMELSER

1 kap.

Administrativa påföljder och ändringssökande

2 §

Återkallande, ändring och begränsning av tillstånd

Tillståndshavaren kan meddela att den verksamhet som avses i tillståndet har avbrutits eller upphört. Transport- och kommunikationsverket återkallar tillståndet efter att ha fått meddelande om att verksamheten upphört.

Transport- och kommunikationsverket kan ändra, begränsa eller återkalla ett tillstånd, om

Transport- och kommunikationsverket får dessutom för viss tid eller helt återkalla behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet och kompetensbevis för fartygspersonal samt tillstånd för piloter och lokförare av personer som genom att väsentligt eller upprepade gånger bryta mot bestämmelser eller föreskrifter som gäller trafiken har visat bristfällig vilja eller förmåga att iaktta dem eller genom sitt handlande annars har visat allmän likgiltighet för bestämmelser eller föreskrifter.

I de fall som avses i 2 mom. får Transport- och kommunikationsverket omedelbart omhänderta en tillståndshandling för den tid ärendet utreds. Om tillståndet inte återkallas, ska tillståndshandlingen returneras utan dröjsmål.

2 a §

Särskilda bestämmelser om återkallande av tillstånd för järnvägstrafik

När Transport- och kommunikationsverket överväger att återkalla ett järnvägsföretags koncession för att koncessionshavaren inte längre uppfyller solvenskravet eller för att koncessionshavaren trots verkets anmärkningar allvarligt och upprepade gånger har brutit mot koncessionsvillkoren eller mot bestämmelserna eller föreskrifterna om järnvägstrafik, ska verket ge koncessionshavaren möjlighet att korrigerar bristen inom en rimlig tid som inte får vara kortare än två månader. Om koncessionshavaren inte har avhjälpt bristen inom den utsatta tiden och om bristen måste anses vara väsentlig, eller om koncessionshavaren har försatts i konkurs och dennes ekonomis-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ka ställning inte inom en rimlig tid når upp till den nivå som den koncessionsenliga järnvägstrafiken förutsätter, ska verket återkalla koncessionen helt och hållet eller för viss tid.

Samtidigt som Transport- och kommunikationsverket konstaterar att en i 1 mom. avsedd koncessionshavare inte längre uppfyller solvenskravet kan det besluta att järnvägstrafiken får fortsätta enligt koncessionen eller i begränsad omfattning i högst sex månader. Tillstånd till fortsatt järnvägstrafik får emellertid inte beviljas, om järnvägstrafikens säkerhet kan äventyras i det fall att verksamheten fortsätter.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska unionens järnvägsbyrå om återkallade koncessioner. Om Transport- och kommunikationsverket upptäcker en i 1 mom. avsedd brist i en koncession som beviljats i en annan stat i Europeiska unionen, ska verket omedelbart underrätta bistandsmyndigheten i den berörda staten om detta.

När Transport- och kommunikationsverket återkallar en lokförars tillstånd, ska lokföraren och den järnvägsoperatör i vars tjänst föraren är eller i vars verksamhet föraren deltar och som verket känner till utan dröjsmål underrättas om beslutet.

Om en behörig myndighet i en annan EES-stat har begärt att Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett tillstånd för en lokförare som Transport- och kommunikationsverket har beviljat eller genomföra kompletterande kontroller, ska verket avgöra ärendet inom fyra veckor och underrätta den behöriga myndighet som framställt begäran, Europeiska kommissionen och de behöriga myndigheterna i de övriga EES-staterna om sitt beslut.

Om Transport- och kommunikationsverket har återkallat en förars tillstånd ska verket informera om förfarandet för att återfå tillståndet.

2 b §

Återkallande av färdskrivarkort

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett färdskrivarkort.

2 c §

Anmärkning och varning

Transport- och kommunikationsverket kan ge en anmärkning eller varning till en tillståndsinnehavare och till den ansvarsperson för tillståndsinnehavaren som har anmälts till Transport- och kommunikationsverket, om de på något annat sätt än det som avses i 2 § 2 mom. 2 punkten underlåter att iaktta bestämmelser eller föreskrifter om den verksamhet som tillståndet gäller eller om skötseln av den uppgift som tillståndet gäller. En anmärkning eller varning kan också ges till den som utövar anmälningspliktig verksamhet enligt denna lag och till den ansvarsperson för denne som har anmälts till Transport- och kommunikationsverket, om de inte iakttar bestämmelserna eller föreskrifterna om verksamheten i fråga. En varning ska ges om en anmärkning inte kan anses tillräcklig med beaktande av omständigheterna i ärendet som helhet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3 b §

Förfarande i fråga om ett förarbevis för lokförare som beviljats av en annan stat

Om en förare som avses i II avd. 7 kap. vars förarbevis har beviljats i en annan EES-stat inte uppfyller förutsättningarna för förarbevis enligt lokförardirektivet, ska Transport- och kommunikationsverket begära att den behöriga myndigheten i EES-staten i fråga återkallar förarbeviset eller utför kompletterade kontroller. Verket ska underrätta Europeiska kommissionen och de övriga EES-staternas behöriga myndigheter om begäran.

3 c §

Verksamhetsförbud i vissa fall

Transport- och kommunikationsverket får förbjuda en lokförare som avses i II avd. 7 kap. att framföra rullande materiel på bannätet tills vidare eller för viss tid, om föraren förorsakar allvarlig fara för järnvägssystemets säkerhet eller om verket bedömer att ett förbud behövs medan verket inväntar en järnvägsoperatörs svar på ett krav som verket framställt med stöd av II avd. 7 kap. 13 § 3 mom.

Om Transport- och kommunikationsverket på det sätt som avses i 3 b § 2 mom. har väckt ett ärende som gäller återkallande av ett förarbevis som beviljats i en EES-stat hos Europeiska kommissionen, får verket förlänga förbudet för föraren att framföra rullande materiel på bannätet tills kommissionen fattat ett slutligt beslut i ärendet.

På de grunder som anges i 2 § 2 och 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket bestämma att ett utländskt tillstånd som har godkänts i Finland inte berättigar till sådan verksamhet som avses i tillståndet inom finskt territorium, ombord på finska luftfartyg eller vid luftfart med stöd av ett drifttillstånd som har beviljats i Finland.

3 d §

Förfarande vid misstanke om fylleri i sjötrafik

Gränsbevakningsväsendet, polisen och Tullen ska frånta innehavaren ett behörighetsbrev, ett certifikat över specialbehörighet eller ett kompetensbevis enligt II avd. 10 kap. som Transport- och kommunikationsverket har utfärdat, om det finns skäl att misstänka att personen vid skötseln av sina uppgifter har gjort sig skyldig till fylleri i sjötrafik enligt 23 kap. 5 § i strafflagen, och utan dröjsmål ge in det till Transport- och kommunikationsverket, som utan dröjsmål ska besluta om återkallande av behörighetsbrevet, certifikatet över specialbehörighet eller kompetensbeviset.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3 f §

Förlust och återupprättande av gott anseende

Bestämmelser om villkor rörande gott anseende och förlust av anseendet i fråga om en person som avses i II avd. 1 kap. 5 § finns i det kapitlets 6 § och i artiklarna 6 och 14 i EU:s förordning om trafikidkare. Enligt artikel 14 i den förordningen är ett intyg om yrkeskunnande för en person som förlorat sitt anseende inte giltigt. Transport- och kommunikationsverket gör en anteckning om detta i trafik- och transportregistret i enlighet med V avd. 2 kap. 1 § 4 mom. i denna lag. Anteckningen raderas när kravet på gott anseende åter är uppfyllt.

3 g §

Förfarande i fråga om tillstånd som beviljats av någon annan stat

Om inte något annat föreskrivs i någon annan lag eller följer av någon internationell förpliktelse som är bindande för Finland, får Transport- och kommunikationsverket underrätta en behörig myndighet i en annan stat om verket har skäl att misstänka att innehavaren av ett tillstånd som den andra staten har beviljat för en verksamhet enligt denna lag inte längre uppfyller villkoren för tillståndet.

3 h §

Återkallande av erkännande av behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet som har utfärdats av en behörig myndighet i en annan stat än en EES-stat i enlighet med STCW-konventionen

Om Transport- och kommunikationsverket upptäcker att ett behörighetsbrev eller ett certifikat över specialbehörighet som har utfärdats av en behörig myndighet i en annan stat än en EES-stat inte längre uppfyller kraven i **STCW-konventionen**, ska verket utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen om detta.

4 §

Vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga den som bryter mot denna lag, mot EU-förordningar som gäller verksamhet som omfattas av lagen eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, att rätta till felet eller försummelsen. Beslutet kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 §

Begäran om omprövning

Den som söker eller innehar ett persontillstånd får hos Transport- och kommunikationsverket begära omprövning av ett utlåtande eller annat beslut av ett av Transport- och kommunikationsverket godkänt utbildningscentrum som avses i II avd. 3 kap. 10 §, en examiner som avses i 8 kap. 2 §, en anordnare av sjöfartsutbildning som avses i 11 kap. 1 § och en innehavare av utbildningstillstånd som avses i 13 kap. 6 § i den avdelningen, av en flygläkare, ett flygmedicinskt centrum, en företagsläkare och en organisation som beviljar kabinbesättningsintyg som avses i IV avd. 1 kap. 18 § eller av en järnvägsläkare som avses i 3 kap. 1 §, en psykolog som avses i 3 kap. 2 § och en sjömansläkare som avses i 3 kap. 3 § i den avdelningen.

En förare i järnvägstrafiken får hos Transport- och kommunikationsverket begära omprövning av ett beslut av en järnvägsoperatör genom vilket en begäran om omprövning av ett sådant beslut om beviljande av ett kompletterande intyg som avses i II avd. 7 kap. 11 § 2 mom. har avslagits eller ett kompletterande intyg har återkallats.

Omprövning av en tjänsteleverantörs beslut enligt IV avd. 4 kap. 1 § får begäras hos Transport- och kommunikationsverket.

6 §

Ändringssökande hos förvaltningsdomstolen

Följande beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996):

6) Transport- och kommunikationsverkets beslut om återkallande av ett yrkeskompetensbevis.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

52.

Lag

om ändring av lagen om distribution av alternativa trafikbränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om distribution av alternativa trafikbränslen (478/2017) 4—6 och 8—14 § som följer:

4 §

För allmänheten tillgängliga laddnings- eller tankstationer

Verksamhetsutövaren kan ställa tidsbegränsningar eller olika villkor för autentisering, användning och betalning för användningen av en för allmänheten tillgänglig laddnings- eller tankstation.

Verksamhetsutövaren ska säkerställa att laddnings- eller tankstationen för alternativa bränslen uppfyller de tekniska specifikationer som anges i bilaga II till distributionsdirektivet.

Verksamhetsutövaren får inte kräva att användaren eller konsumenten ska förbinda sig till ett kontrakt eller medlemskap för att få göra enstaka laddningar eller tankningar

Vid laddning av elfordon ska i mån av möjlighet laddningsstationer utrustade med intelligenta mätsystem användas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska specifikationer som avses i 2 mom.

5 §

Användarinformation

Fordonsanvändaren ska ha tillgång till relevant, konsekvent och tydlig information om vilka alternativa bränslen som kan användas i ett fordon. Denna information ska ges i motorfordonets manual, vid laddnings- eller tankstationer, i motorfordonet och hos fordonsförsäljare. Av ovan nämnda information ska framgå hur bränslet, eller laddningssättet när det är fråga om ett elfordon, uppfyller de tekniska specifikationerna i bilaga II till distributionsdirektivet.

Verksamhetsutövaren ska säkerställa att den i 1 mom. avsedda informationen görs tillgänglig för användarna vid laddnings- eller tankstationer för alternativa bränslen.

Kommersiella försäljare och uthyrare av fordon samt andra kommersiella aktörer som överlåter fordon till användare ska säkerställa att den information som avses i 1 mom. finns tillgänglig för användarna i motorfordonens manualer och i motorfordonen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den information för användarna som avses i 1 mom. och hur den ska anges samt om ikraftträdandet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6 §

Visning av priser för alternativa bränslen

Om verksamhetsutövaren meddelar priserna för alternativa bränslen genom att jämföra dem, får detta inte vara vilseledande eller förvirrande för bränsleanvändarna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den information för användarna som avses i 1 mom.

8 §

Landströmsförsörjning och tankstationer för naturgas avsedda för fartyg i inlandssjöfart och havsgående fartyg

Verksamhetsutövarna ska säkerställa att landströmsförsörjningen och tankstationerna för naturgas avsedda för fartyg i inlandssjöfart och havsgående fartyg uppfyller de tekniska specifikationerna i bilaga II till distributionsdirektivet.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska specifikationer som avses i 1 mom.

9 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket övervakar självant eller utifrån inkomna anmälningar efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som meddelats med stöd av den.

10 §

Rätt till upplysningar

Transport- och kommunikationsverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter av verksamhetsutövarna och andra som omfattas av de förpliktelser som föreskrivs i denna lag för att utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som meddelats med stöd av den.

11 §

Rätt att utföra inspektioner

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få tillträde till ett område eller till en lokal eller ett annat utrymme, om det behövs för tillsynen enligt denna lag, och att där utföra inspektioner och vidta andra åtgärder som tillsynen kräver. Inspektionsrätten omfattar dock inte lokaler eller utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionen ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

12 §

Vite samt hot om tvångsutförande eller avbrytande

Om någon bryter mot denna lag, mot Europeiska unionens bestämmelser om den verksamhet som avses i denna lag eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag kan Transport- och kommunikationsverket ålägga denne att korrigera sitt fel eller sin försummelse. Beslutet kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten avbryts helt eller delvis eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Bestämmelser om vite, hot om avbrott och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

13 §

Tillsynsavgifter

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets rätt att påföra en avgift för kostnaderna för de inspektioner som avses i 11 § finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

14 §

Sökande av ändring

Omprövning av ett beslut av Transport- och kommunikationsverket får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Ändring i ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar **besvärstillstånd**.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

53.

Lag

om ändring av lotsningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotsningslagen (940/2003) 2, 4 d, 5, 11 a—11 d, 12—14, 16, 18, 20 a och 21 §,
sådana de lyder, 2, 4 d och 18 § i lag 580/2018, 5, 11 a—11 d, 12, 14, 16 och 21 § i lag 1312/
2016, 13 § delvis ändrad i lag 645/2010 samt 20 a § i lagarna 998/2015 och 1312/2016, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *lotsning* verksamhet i anslutning till manövrering av fartyg, varvid lotsen är befälhavarens rådgivare samt sakkunnig i fråga om vattenområden och sjöfart,
- 2) *lots* en person som Transport- och kommunikationsverket genom beviljande av styrsedel har godkänt för verksamhet som lots på finskt vattenområde samt på den i 21 punkten avsedda arrenderade delen av Saima kanal,
- 3) *lotsningsbolaget* ett aktiebolag som bildats genom lagen om ombildning av Lotsverket till aktiebolag (1008/2010),
- 4) *lotsplats* ett i sjökortet utprickat område i den del av en lotspliktig farled som mynnar i öppet hav eller på annat ställe i farleden där lotsen ska embarkera eller debarkera fartyget eller lot-sbyte ska äga rum,
- 5) *allmän farled* en allmän farled enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 13 punkten i vattenlagen (587/2011),
- 6) *leverantör av fartygstrafikservice* den VTS-tjänsteleverantör som avses i 2 § 4 punkten i lagen om fartygstrafikservice (623/2005),
- 7) *isbrytare* fartyg som används för isbrytarassistans enligt lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (1121/2005),
- 8) *statsfartyg* örlogs-, gränsbevaknings-, polis- och tullfartyg samt fartyg som i annan än handelssjöfart huvudsakligen används för statliga ändamål,
- 9) *SOLAS-konventionen* 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981) jämte ändringar,
- 10) *automatiskt identifieringssystem (AIS)* ett sådant automatiskt identifieringssystem för fartyg som avses i bestämmelserna om navigationssäkerhet i kapitel V i SOLAS-konventionen,
- 11) *STCW-konventionen* 1978 års konvention angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (FördrS 22/1984) jämte ändringar,
- 12) *fartygssimulator* en fartygssimulator som en läroanstalt eller yrkeshögskola som utvärderats i enlighet med STCW-konventionen använder inom utbildningen för sjöfolk,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 13) *MARPOL-konventionen* protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg (FördrS 51/1983) jämte ändringar,
- 14) *IGC-koden* Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) kod för konstruktion och utrustning av fartyg som transporterar kondenserade gaser i bulk,
- 15) *IMDG-koden* IMO:s kod för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg,
- 16) *olja* mineralolja i alla dess former, inklusive råolja, brännolja, oljeslam, oljeavfall och raffinerade produkter,
- 17) *kondenserad gas* ämnen som avses i 19 kap. i IGC-koden och därmed jämförbara gaser som transporteras i kondenserad form,
- 18) *skadliga flytande ämnen* ämnen som enligt kemikalieförteckningen i MARPOL-konventionen hör till klasserna X, Y eller Z,
- 19) *farligt gods i fast form i bulk* farligt gods i fast form i bulk sådant det definieras i kapitel VII del A-1 regel 7 i bilagan till SOLAS-konventionen,
- 20) *INF-gods* gods som avses i kapitel VII del D i SOLAS-konventionen och som innehåller bestrålat kärnbränsle, plutonium eller visst radioaktivt avfall och transporteras i enlighet med IMDG-koden,
- 21) *den arrenderade delen av Saima kanal* det område som berörs av fördraget mellan republiken Finland och Ryska federationen om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal (FördrS 8/2012),
- 22) *Saima kanal* kanalområdet mellan Brusnitjnoje sluss nedre hamn i den arrenderade delen av Saima kanal och Mälkiä sluss övre hamn på finskt territorium,
- 23) *Saimens vattenområde* det sjöområde bestående av flera sjöar vilket omfattar de farleder i Saimen, med undantag av Saima kanal, där det råder skyldighet att anlita lots.

4 d §

Drifthandbok

Lotsningsbolaget ska utarbeta och föra en drifthandbok som beskriver

- 1) tillhandahållandet av lotsningstjänster,
- 2) de förfaranden som säkerställer iakttagandet av de rättigheter och skyldigheter som i denna lag föreskrivs för lotsar,
- 3) utbytet av information och samarbetet med leverantören av fartygstrafikservice när det gäller lotsning, och
- 4) åtgärder vid olyckor och i undantagsförhållanden.

Drifthandboken ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket för kännedom innan den tas i bruk och alltid när den har uppdaterats.

5 §

Skyldighet att anlita lots

I de lotspliktiga allmänna farlederna på finskt vattenområde och i den arrenderade delen av Saima kanal är följande skyldiga att anlita lots:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) fartyg, fartygskombinationer och bogserkombinationer som transporterar olja, kondenserad gas, skadliga flytande ämnen eller farligt gods i fast form i bulk eller som transporterar INF-gods,

2) fartyg och fartygskombinationer med en största längd av mer än 70 meter eller en största bredd av mer än 14 meter, när fartyget eller fartygskombinationen trafikerar finskt territorialvatten,

3) i fråga om trafik på Saima kanal eller Saimens vattenområde

a) fartyg och fartygskombinationer med en största längd av mer än 35 meter,

b) bogserkombinationer där det som bogseras har en längd av mer än 35 meter, om bogseringen hänför sig till annan verksamhet än virkesflottning,

4) utländska statsfartyg med en största längd av mer än 15 meter.

Skyldigheten att anlita lots gäller inte

1) finska statsfartyg,

2) isbrytare som i enlighet med ett avtal används för isbrytarassistans enligt lagen om fartygsskyltar och isbrytarassistans,

3) färja som hör till allmän väg och fartyg som enbart går i sådan trafik som avses i 5 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) eller motsvarande trafik inom landskapet Åland,

4) ryskt fartyg då fartyget enbart trafikerar den arrenderade delen av Saima kanal,

5) bogserkombinationer, om de inte transporterar olja, kondenserad gas, skadliga flytande ämnen eller farligt gods i fast form i bulk eller INF-gods och

a) bogserbåten och det som bogseras har en sammanlagd längd av högst 70 meter, eller

b) bogserbåten har en längd av högst 50 meter och det som bogseras har en längd av högst 110 meter och bogserbåten är utrustad med ett automatiskt identifieringssystem (AIS) i klass A avsett för professionellt bruk med vilket det går att visa att bogsering pågår.

Befrielse från skyldigheten att anlita lots gäller

1) fartyg som på grund av storleken omfattas av skyldigheten att anlita lots men vars befälhavare Transport- och kommunikationsverket har beviljat

a) ett linjelotsbrev som avses i 14 § för fartyget och farleden i fråga, eller

b) dispens som avses i 16 § för fartyget och farleden eller vattenområdet i fråga,

2) tankfartyg med en största längd av högst 90 meter eller en största bredd av högst 14 meter vars befälhavare och styrman Transport- och kommunikationsverket har beviljat linjelotsbrev för fartyget och farleden i fråga, om fartyget

a) transporterar kondenserad naturgas (LNG) i bulk, eller

b) har dubbla skrov och transporterar lätt brännolja eller brännolja med låg svavelhalt i bulk,

3) fartyg, fartygskombinationer, bogserbåtar och bogserkombinationer som går i inrikestrafik på Saimens vattenområde och i den finska delen av Saima kanal, om de inte transporterar last som avses i 1 mom. 1 punkten,

4) fartyg som Transport- och kommunikationsverket har beviljat ett undantag som avses i 21 §.

Transport- och kommunikationsverket kan av motiverade säkerhets- eller miljövårdsskäl besluta att en namngiven befälhavare eller ett visst fartyg ska anlita lots.

När ett fartyg anländer till ett VTS-område som avses i lagen om fartygstrafikservice ska fartygets befälhavare meddela VTS-centralen om han eller hon utnyttjar dispens som avses i 3 mom., och i så fall uppge dispensens nummer.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 a §

Lotsexamina

En lotsexamen omfattar följande delområden:

1) ett täckritningsprov och utarbetande av ruttplan för att klarlägga sökandens kännedom om farleden,

2) ett skriftligt prov som omfattar frågor om den aktuella farledens eller de aktuella farledernas förhållanden, trafik, fartygstrafikservice, isbrytning och hamnförhållanden samt om bestämmelserna i denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag och om bestämmelserna i lagen om fartygstrafikservice,

3) ett prov i fartygssimulator för att klarlägga examinandens förmåga att i enlighet med en ruttplan som han eller hon har utarbetat navigera fartyget visuellt och med hjälp av radar, förmåga att hantera och framföra fartyget i den eller de farleder och i den hamn som examen gäller, förmåga att reagera på mötande och korsande trafik, förmåga att samverka med fartygets bryggpersonal, övrig trafik och fartygstrafikservice samt förmåga att agera i undantagssituationer,

4) ett skriftligt prov och ett prov i fartygssimulator för att klarlägga om examinanden känner till styregenskaperna hos olika fartygstyper och funktionerna hos olika typer av styranordningar och navigationsutrustning och kan samverka med bogserbåtar och ankra fartyget.

De delområden av lotsexamen som krävs ska avläggas med godkänt resultat före den provlotsning som avses i 11 b §.

Anordnaren av lotsexamen utfärdar ett intyg över prestationen eller meddelar ett beslut om underkänd prestation.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i delområdena av den lotsexamen som avses i 1 mom., om detaljer som gäller godkännande och underkännande av prestationer samt om intyg över examen.

11 b §

Provlotsning

Den som ansöker om i 12 § avsedd styrsedel för lots eller i 14 § avsett linjelotsbrev ska genom en provlotsning visa att han eller hon i praktiken tryggt kan lotsa, navigera och hantera fartyget i den farled som ansökan gäller och kan samverka med fartygets bryggpersonal, övrig trafik och fartygstrafikservice och har tillräcklig lokalkännedom.

För beviljande av styrsedel för lots eller linjelotsbrev ska sökanden utföra provlotsning i farleden i den riktning som antecknas i styrsedeln eller linjelotsbrevet.

Provlotsningen görs för en tjänsteman vid Transport- och kommunikationsverket som verket utser för uppgiften och som har sjökaptensbrev och är insatt i lotsning.

Vid provlotsningen ska fartygets befälhavare och, om befälhavaren inte har linjelotsbrev, även en erfaren lots som har styrsedel för den aktuella farleden vara närvarande. En erfaren lots med styrsedel för den aktuella farleden ska alltid vara närvarande vid en provlotsning för styrsedel för lots.

Den som provlotsningen görs för utfärdar ett intyg över provlotsningen eller meddelar ett beslut om underkänd prestation. En underkänd provlotsning får utföras på nytt efter det att sökan-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

den har genomfört minst två övningsfärder i den farled som är föremål för provlotsningen och i den eller de farledsriktningar som ansökan gäller.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de förfaranden, arrangemang, förhållanden och handlingar som gäller provlotsning.

11 c §

Anordnande av lotsexamina

Lotsexamina får anordnas av läroanstalter och yrkeshögskolor vars kvalitetsledningssystem har utvärderats och godkänts i enlighet med STCW-konventionen.

Transport- och kommunikationsverket bedömer om läroanstalten eller yrkeshögskolan uppfyller de allmänna kraven i 1 mom. och de särskilda krav som enligt 11 d § ställs på en anordnare av lotsexamina. Utifrån bedömningen godkänner Transport- och kommunikationsverket på ansökan en läroanstalt eller yrkeshögskola som uppfyller kraven som anordnare av lotsexamina i den omfattning som examensanordnaren uppfyller de särskilda kraven enligt 11 d §.

Transport- och kommunikationsverket svarar för anordnandet av lotsexamensverksamheten, om ingen läroanstalt eller yrkeshögskola som uppfyller kraven anordnar lotsexamina.

11 d §

Särskilda krav som gäller anordnare av lotsexamina

En läroanstalt eller yrkeshögskola som avses i 11 c § ska

- 1) ha en namngiven ansvarig person för lotsexamina och undervisningspersonal som är godkänd för utbildning av sjöfolk och som är förtrogen med lotsexamina,
- 2) ha ett detaljerat examensprogram som grundar sig på de examenskrav som anges i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den och som utgör en förutsättning för beviljande av styrsedel för lots, linjelotsbrev och dispens,
- 3) ha tillgång till en fartygssimulator med tillräckligt tekniskt avancerade program för simulering av lotsning i de uppdaterade lotspliktiga farleder och med de fartygstyper som de olika lotsexamina kräver,
- 4) ha de utrymmen och den utrustning som behövs för lotsexamina,
- 5) ha ett sådant kvalitetsledningssystem som avses i 11 c § 1 mom. och som uppfyller kraven i 1—4 punkten, och
- 6) hålla information om grunderna för prissättningen av och priserna per enhet för varje examen, fastställda utifrån de genomsnittliga kostnader som föranleds av anordnandet av examina, offentligt tillgänglig.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att av den som anordnar examina få de uppgifter om i 1 mom. avsedda omständigheter som behövs för övervakningen av verksamheten och att utföra inspektioner i examensanordnarens utbildningslokaler där examina som avses i denna lag anordnas samt att närvara vid examenstillfällena. Vid inspektionerna ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas. Transport- och kommunikationsverket kan ge examensanordnaren en anmärkning eller en skriftlig varning, om anordnaren inte längre uppfyller förutsättningarna för att anordna examina eller inte sköter anordnandet på behörigt sätt. Transport- och kommunikationsverket kan också återkalla ett godkännande som avses i 11 c §, om de missförhållanden som ang-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

es i anmärkningen eller den skriftliga varningen inte avhjälps inom skälig tid. Godkännandet av ett examensprogram kan dock återkallas helt och hållet endast om missförhållandena är betydande.

När examensanordnare utför de uppgifter som avses i denna lag ska de iaktta bestämmelserna i förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och språklagen (423/2003). På den personal hos examensanordnaren som avses i 1 mom. 1 punkten tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Närmare bestämmelser om de särskilda krav som avses i 1 mom. 1—6 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om innehållet i examensprogrammet och om examensförfarandena.

12 §

Styrsedel för lots

En lots har rätt att utföra lotsningar i de farleder för vilka lotsen har fått lotsningsrätt med stöd av en styrsedel som utfärdats av Transport- och kommunikationsverket. För beviljande av styrsedel förutsätts att sökanden

- 1) innehar sjökaptensbrev,
- 2) har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på ett handelsfartyg,
- 3) har utfört övningsfärder i den farled som antecknas i styrsedeln eller i farleden och fartygsimulator,
- 4) har ett intyg över
 - a) avläggandet av de delområden av lotsexamen som avses i 11 a § 1 mom., eller
 - b) avläggandet av de delområden av lotsexamen som avses i 11 a § 1 mom. 1 och 2 punkten, om sökanden under de senaste fem åren före ansökan har avlagt en examen som gäller en annan farled och den examen har omfattat de delområden av examen som avses i 11 a § 1 mom. 3 och 4 punkten eller om sökanden tidigare har utfört ett simulatorprov som avses i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den 21 § som gällde vid lagens ikraftträdande,
- 5) har ett intyg över provlotsning i den farled som ansökan om styrsedel gäller,
- 6) i behövlig utsträckning behärskar finska och svenska.

Styrsedel för lots beviljas för högst fem år och kan förnyas på ansökan. För förnyande av styrsedel för lots förutsätts att lotsen visar att han eller hon upprätthållit sin yrkeskunskap och bevarat sin farledskännedom och har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på ett handelsfartyg.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande och förnyande av styrsedel för lots och om de uppgifter som ska antecknas i den får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandena för ansökan om och förnyande av styrsedel för lots och fastställa ansökningsblanketterna eller deras elektroniska form.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

13 §

Återkallande av styrsedel för lots

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla en styrsedel för lots om

1) lotsen inte längre har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på ett handelsfartyg, eller

2) lotsen inte längre i fråga om kunskaper och färdighet fyller de behörighetskrav som är en förutsättning för erhållandet av styrsedel.

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla en styrsedel om

1) lotsen upprepade gånger bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot andra bestämmelser eller föreskrifter om fartygstrafiken, eller

2) lotsen i övrigt genom sina handlingar äventyrar säkerheten i fartygstrafiken.

I de fall som avses i 1 och 2 mom. kan lotsen genast åläggas att tillställa Transport- och kommunikationsverket sin styrsedel.

Om styrsedeln inte återkallas permanent skall i beslutet anges en viss tid, under vilken styrsedeln inte återbördas. Tiden räknas från det att lotsen delgivits beslutet eller senast i samband med att styrsedeln upphör att gälla.

14 §

Linjelotsbrev

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan bevilja ett fartygs befälhavare eller styrman fartygsspecifikt linjelotsbrev för en viss farled, om befälhavaren eller styrmannen visar att han eller hon har kännedom om den farled fartyget använder, när

1) ett fartyg på grund av storleken omfattas av skyldigheten att anlita lots i enlighet med 5 § 1 mom. 2 eller 3 punkten,

2) ett tankfartyg med en största längd av högst 90 meter eller en största bredd av högst 14 meter transporterar kondenserad naturgas (LNG) i bulk, eller

3) ett tankfartyg med dubbla skrov och med en största längd av högst 90 meter eller en största bredd av högst 14 meter transporterar lätt brännolja eller brännolja med låg svavelhalt i bulk.

Ett fartygsspecifikt linjelotsbrev som avses i 1 mom. kan på ansökan av ett fartygs befälhavare eller styrman även beviljas att gälla ett annat fartyg som till storlek och tekniska egenskaper i allt väsentligt motsvarar det fartyg som ansökan gäller.

För beviljande av linjelotsbrev förutsätts att sökanden

1) i den farled som antecknas i linjelotsbrevet eller i farleden och i fartygssimulator i egenkap av befälhavare eller styrman har deltagit i navigeringen av det fartyg som ansökan gäller eller av ett fartyg som avses i 2 mom.,

2) visar upp ett intyg över

a) avläggandet av de delområden av lotsexamen som avses i 11 a § 1 mom. 1—3 punkten, eller

b) avläggandet av de delområden av lotsexamen som avses i 11 a § 1 mom. 1 och 2 punkten, om sökanden under de senaste fem åren före ansökan har avlagt en examen som gäller en annan farled och den examen har omfattat det delområde som avses i 3 punkten i det nämnda momentet eller om sökanden tidigare har utfört ett simulatorprov som avses i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den 21 § som gällde vid lagens ikraftträdande,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 3) visar upp ett intyg över en provlotsning i den farled för vilken linjelotsbrev söks,
- 4) i behövlig utsträckning behärskar finska eller svenska.

I de lotspliktiga farleder som befinner sig inom en sådan VTS-centrals område som tillhandahåller rapporter enligt 5 §, navigationsassistans enligt 6 § och fartygstrafikregleringstjänster enligt 7 § i lagen om fartygstrafikservice kan linjelotsbrev fås också under förutsättning att sökanden

- 1) uppfyller kravet enligt 3 mom. 1 punkten,
- 2) på engelska språket har avlagt den examen som avses i 3 mom. 2 punkten och utfört den provlotsning som avses i 3 mom. 3 punkten,
- 3) i behövlig utsträckning behärskar engelska,
- 4) känner till de ortnamn på finska eller svenska som används vid navigering, fartygstrafikservice och isbrytningsservice på farledsområdet.

Linjelotsbrev beviljas för högst fem år och kan förnyas på ansökan. För förnyande av linjelotsbrev förutsätts att innehavaren av brevet visar att han eller hon upprätthållit sin yrkeskunskap och bevarat sin farledskännedom.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande och förnyande av linjelotsbrev och om de uppgifter som ska antecknas i det får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandena för ansökan om och förnyande av linjelotsbrev och fastställa ansökningsblanketterna eller deras elektroniska form.

16 §

Dispens

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan bevilja befälhavaren eller styrmannen på ett fartyg, en fartygskombination eller en bogserkombination som på grund av storleken omfattas av skyldigheten att anlita lots fartygsspecifik dispens från skyldigheten att anlita lots, om fartygets bruttodräktighet är mindre än 3 700. Dispens kan beviljas för antingen en enskild eller flera lotspliktiga farleder eller för alla farleder inom ett begränsat vattenområde.

En fartygsspecifik dispens som avses i 1 mom. kan på ansökan av ett fartygs befälhavare eller styrman även beviljas att gälla ett annat fartyg som till storlek och tekniska egenskaper i allt väsentligt motsvarar det fartyg som ansökan gäller.

För beviljande av dispens förutsätts att sökanden

- 1) har erfarenhet av att i egenskap av befälhavare eller styrman på den eller de farleder ansökan gäller under de senaste fem åren ha navigerat fartyget
 - a) i minst 12 månader, varav minst 6 månader på det fartyg som ansökan gäller eller på ett fartyg som avses i 2 mom., eller
 - b) i minst 8 månader på det fartyg som ansökan gäller eller på ett fartyg som avses i 2 mom. och har utfört minst en övningsfärd i fartygssimulator i vissa delar av de farleder som ansökan gäller, och
 - c) på tio övningsfärder i kanalens bägge riktningar, om ansökan gäller Saima kanal,
- 2) har det behörighetsbrev för däcksbefäl som krävs för att arbeta som befälhavare eller styrman,
- 3) har sådan hälsa och kondition som krävs av den som är i däckstjänstgöring på ett handelsfartyg,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4) har ett intyg över avläggandet av de delområden av lotsexamen som avses i 11 a § 1 mom. 2 och 3 punkten eller av det delområde som avses i 2 punkten i det nämnda momentet, om sökanden under de senaste fem åren före ansökan har avlagt en examen som gäller en annan farled och den examen har omfattat det delområde som avses i 3 punkten i det nämnda momentet eller om sökanden tidigare har utfört ett simulatorprov som avses i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den 21 § som gällde vid lagens ikraftträdande, och

5) i behövlig utsträckning behärskar finska eller svenska.

En förutsättning för beviljande av dispens är att varken fartygssäkerheten eller miljön äventyras. Dispensen kan förenas med villkor som gäller vakttjänsten på fartyget eller befälets erfarenhet av fartygsnavigering.

Dispens beviljas för högst fem år och kan förnyas på ansökan, om sökanden visar att han eller hon upprätthållit sin yrkeskunskap och bevarat sin farledskännedom och att de övriga förutsättningarna för beviljande av dispens fortfarande föreligger.

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla dispensen om grunderna för beviljandet upphör att gälla, om den som fått dispens upprepade gånger bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den eller mot andra bestämmelser och föreskrifter som gäller fartygstrafiken eller om han eller hon i övrigt genom sina handlingar äventyrar säkerheten i fartygstrafiken.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för förnyande av dispens samt om de uppgifter som ska antecknas i den får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandena för ansökan om och förnyande av dispens och fastställa ansökningsblanketterna eller deras elektroniska form.

18 §

Tillsyn

Kommunikationsministeriet sörjer för den allmänna styrningen och utvecklingen av lotsningsverksamheten.

Transport- och kommunikationsverket övervakar efterlevnaden av andra bestämmelser i denna lag än 6 §.

Leverantören av fartygstrafikservice meddelar omedelbart Transport- och kommunikationsverket de avvikelser som den lägger märke till i fråga om iakttagandet av skyldigheten att anlita lots och användningen av styrsedel för lots, linjelotsbrev och dispens samt tillhandahållandet av lotsningstjänster.

Transport- och kommunikationsverket ska via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form lämna leverantören av fartygstrafikservice uppdaterade uppgifter om styrbrev för lots, linjelotsbrev, dispens och undantag från skyldigheten att anlita lots. Transport- och kommunikationsverket kan meddela leverantören av fartygstrafikservice undantag också på annat sätt än via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form.

Det bolag som tillhandahåller lotsningstjänster ska i elektronisk form lämna leverantören av fartygstrafikservice aktuella uppgifter om beställning av lots och pågående lotsningsuppdrag. Bolaget ska meddela leverantören av fartygstrafikservice avvikelser eller störningar i lotsningsverksamheten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

20 a §

Ändringssökande

Beslut som gäller återkallande av styrsedel för lots, återkallande av linjelotsbrev och återkallande av dispens från skyldigheten att anlita lots för fartyg får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Omprövning av andra beslut av Transport- och kommunikationsverket samt av examensbeslut av anordnare av lotsexamina får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen. Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av styrsedel för lots får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar bevärrstillstånd.

21 §

Närmare föreskrifter, förteckningar och undantag

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de farleder där lots ska anlitas och om lotsplatserna samt publicerar en förteckning över dessa.

Transport- och kommunikationsverket för förteckning över de styrsedlar för lotsar, linjelotsbrev, dispenser och undantag från skyldigheten att anlita lots som verket beviljat.

Om fartygssäkerheten och miljön inte äventyras och det är uppenbart onödigt eller oskäligt komplicerat att iaktta bestämmelserna om skyldigheten att anlita lots, kan Transport- och kommunikationsverket på ansökan bevilja fartyg undantag från skyldigheten

1) på grund av särskilda väderleks- eller isförhållanden, på grund av åtgärder för bekämpning av olje- eller kemikalieolyckor och övning i sådan bekämpning, på grund av övningar som hänförs sig till internationellt samarbete och som genomförs inom ett begränsat område eller för genomförande av tävlingar, räddningsaktioner eller gränssäkerhetsuppdrag, eller

2) för arbeten på en hydroteknisk byggplats, läggande av rör, kabel eller annat liknande, underhållsarbeten i lotsningsfarleden, forskningsverksamhet på ett visst vattenområde, specialtransport genom bogsering eller för trafik för tryggnad av trafik- och transportservice som avses i 5 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling.

Transport- och kommunikationsverket kan på de grunder som avses i 3 mom. även bevilja lotsningsbolaget undantag från skyldigheten att tillhandahålla lotsningstjänster.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

54.

Lag

om ändring av lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om trafikföretagarutbildning för vägtrafik (694/2006) 2, 4 och 6–8 §, sådana de lyder, 2 och 6 § delvis ändrade i lag 1312/2009, 4 § i lag 1312/2009, 7 § i lag 1220/2011 samt 8 § i lag 992/2015, som följer:

2 §

Tillståndspliktig verksamhet

För meddelande av trafikföretagarutbildning krävs tillstånd av Transport- och kommunikationsverket.

Kompletterande villkor som hör samman med det praktiska anordnandet av undervisningen kan fogas till tillståndet. Villkoren ska relateras till verksamhetens art och omfattning och de ska överensstämma med de syften som anges i 1 §.

4 §

Ansökan om tillstånd för trafikföretagarutbildning

Tillstånd för trafikföretagarutbildning ska sökas skriftligen hos Transport- och kommunikationsverket. Ansökan ska innehålla de uppgifter som tillståndsmyndigheten har begärt och som behövs för behandlingen av ansökan.

6 §

Återkallande av tillstånd för trafikföretagarutbildning

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett tillstånd för trafikföretagarutbildning helt och hållet eller för viss tid

1) om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av tillstånd för trafikföretagarutbildning,

2) om tillståndshavaren väsentligt och upprepat bryter mot villkoren i tillståndet för trafikföretagarutbildning,

3) om det vid utbildningen upprepat förekommer väsentliga brister,

4) om tillståndshavaren utan godtagbar orsak upprepade gånger underlåter att ordna de kurser som denne uppgett för Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan i stället för att återkalla tillståndet tilldela tillståndshavaren en varning, om det med beaktande av trafikföretagarutbildningens syfte och målsättning skulle vara oskäligt att tillståndet återkallas eller om tillståndshavaren redan har avhjälpt bristerna.

Transport- och kommunikationsverket ska på begäran av tillståndshavaren återkalla tillståndet.

7 §

Övervakning av trafikföretagarutbildningen

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet övervaka ordnandet av trafikföretagarutbildning på det sätt som förutsätts i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1071/2009 om gemensamma regler beträffande de villkor som ska uppfyllas av personer som bedriver yrkesmässig trafik och om upphävande av rådets direktiv 96/26/EG. Verket har rätt att inspektera platser där tillståndshavarna ger trafikföretagarutbildning enligt denna lag. Inspektioner får dock inte utföras i lokaler som används för permanent boende.

8 §

Ändringssökande

Ett beslut om återkallande av tillstånd för trafikföretagarutbildning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Transport- och kommunikationsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet ska iakttas trots ändringssökande.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

55.

Lag

om ändring av lagen om passagerarfartygs personlistor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om passagerarfartygs personlistor (1038/2009) 2, 10, 12—14, 16, 17, 20—22 och 24 §, av dem 10 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 335/2018 och 24 § sådan den lyder i lag 993/2015, som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på alla finska passagerarfartyg och sådana utländska passagerarfartyg som anlöper eller avgår från en finsk hamn.

Denna lag tillämpas inte på

- 1) örlogsfartyg eller trupptransportfartyg,
- 2) Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets fartyg, om de inte regelbundet används i allmän trafik för persontransporter,
- 3) fritidsbåtar för vilka det inte har förordnats någon besättning och vilka inte medför fler än tolv passagerare i kommersiellt syfte.

10 §

Upprättande och godkännande av ett system för personlistor samt utseende av en person att föra personlistan

Ett bolag vars passagerarfartyg är inskrivet i det trafik- och transportregister som förs av Transport- och kommunikationsverket eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland ska upprätta ett system för personlistor, om bolaget i enlighet med 5 § ska räkna och anmäla antalet personer ombord på passagerarfartyget eller i enlighet med 6 § ska anteckna och anmäla de ombordvarandes personuppgifter. På samma eller liknande rutter får det inte användas olika system utan särskilda skäl.

Bolaget ska ansöka om Transport- och kommunikationsverkets godkännande av systemet för personlistor innan det tas i bruk. Bolaget ska utse en person att föra personlistan och anmäla dennes kontaktuppgifter till Transport- och kommunikationsverket. Bolaget ska också lämna Transport- och kommunikationsverket övriga uppgifter och utredningar som behövs för godkännandet av systemet.

Transport- och kommunikationsverket ska godkänna systemet, om det uppfyller kraven enligt denna lag.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om systemet för personlistor genomgår väsentliga ändringar, ska bolaget ansöka om Transport- och kommunikationsverkets godkännande av ändringarna.

12 §

Funktionsvillkor för systemet för personlistor

Ett bolag ska utforma och genomföra sitt system för personlistor så att

- 1) uppgifterna i systemet är i lättläst form,
- 2) uppgifterna i systemet vid behov är lätt tillgängliga för Gränsbevakningsväsendet, Transport- och kommunikationsverket, Nödcentralsverket, polisen, Tullen, Centralen för undersökning av olyckor samt i räddningslagen (379/2011) avsedda räddningsmyndigheter och räddningsverk,
- 3) systemet fungerar användarvänligt och så att inga onödiga dröjsmål uppstår för passagerare vid ombordstigning eller landstigning,
- 4) uppgifterna i systemet skyddas genom behövliga tekniska och organisatoriska åtgärder mot oavsiktlig eller lagstridig radering eller förlust, oavsiktliga eller lagstridiga ändringar, utlämnanden, avslöjanden och överföringar eller obehörig åtkomst och annan lagstridig behandling.

13 §

Den person som bolaget utsett att föra personlistan

Den person som bolaget utsett att föra personlistan ansvarar för att de uppgifter som avses i 5—7 § bevaras och införs i systemet för personlistor samt för att uppgifterna i en nödsituation eller efter en olycka vidarebefordras till de i 12 § 2 punkten avsedda myndigheter som deltar i efterspanings- och räddningsverksamhet.

Om bolaget utser en ny person att föra personlistan eller kontaktuppgifterna för den som utsetts ändras, ska bolaget göra en anmälan om ändringarna till Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket ska lämna uppgift om den person som bolaget utsett att föra personlistan och den personens kontaktuppgifter samt ändringar i uppgifterna till sjöräddningscentralen och Nödcentralsverket, av vilka de myndigheter som avses i 12 § 2 punkten kan få uppgifterna vid behov.

14 §

Utlämnande av uppgifter

Ett bolag och den person som bolaget utsett att föra personlistan får för efterspanings- eller räddningsverksamhet samt utredningarna efter en olycka lämna ut uppgifterna i personlistorna och i systemet för personlistor endast till Gränsbevakningsväsendet, Transport- och kommunikationsverket, Nödcentralsverket, polisen, Tullen, Centralen för undersökning av olyckor samt i räddningslagen avsedda räddningsmyndigheter och räddningsverk.

Uppgifterna kan också lämnas ut via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

I fråga om myndigheternas rätt att få uppgifter som avses i denna lag för andra än i 1 mom. avsedda ändamål föreskrivs särskilt.

16 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att bestämmelserna i denna lag iakttas. Transport- och kommunikationsverket ska utföra inspektioner för att kontrollera hur systemet för personlistor fungerar. Inspektionsrätten omfattar dock inte lokaler avsedda för boende.

Om ett bolag inte iakttar bestämmelserna i denna lag och överträdelsen är klar och allvarlig, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål anmäla detta till fartygets flaggstat.

17 §

Administrativa tvångsmedel

Om ett bolag, den person som bolaget utsett att föra personlistan eller fartygets befälhavare inte iakttar bestämmelserna i denna lag, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga bolaget, personen eller befälhavaren att avhjälpa de brister eller missförhållanden som upptäckts. Transport- och kommunikationsverket kan sätta ut en tid inom vilken bristerna eller missförhållandena ska vara avhjälpta. Tidsfristens längd är beroende av hur pass allvarliga och omfattande bristerna eller missförhållandena är. Tidsfristen kan vara högst sex månader. Beslutet kan förenas med vite och, om det inte handlar om smärre brister eller missförhållanden, med hot om att fartygets färd avbryts. Bestämmelser om vite och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

20 §

Undantag

Transport- och kommunikationsverket ska i enlighet med artikel 9.3 i direktivet om personlistor informera Europeiska gemenskapernas kommission om sådana undantag från skyldigheten att göra upp listor som enligt 5 § 2 mom. och 6 § 3 mom. gäller någon annanstans än på inre farvatten i Finland.

21 §

Avvikelse

Ett bolag har inte skyldighet att enligt 6 § anteckna och anmäla de ombordvarande i fråga om regelbunden trafik inom sådant område för vilket Europeiska gemenskapernas kommission under de förutsättningar som anges i artikel 9.4 i direktivet om personlistor har medgett avvikelse, helt eller delvis, från kraven enligt artikel 5.1 i direktivet.

Ansökan om den avvikelse som avses i 1 mom. ska riktas till kommunikationsministeriet. Kommunikationsministeriet anholder om den föreslagna avvikelsen hos Europeiska gemenskapernas kommission, om de förutsättningar som avses i artikel 9.4 i direktivet om personlistor upp-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

fills. Före beslutet ska kommunikationsministeriet begära utlåtande om ärendet av Transport- och kommunikationsverket, Gränsbevakningsväsendet samt också av Ålands landskapsregering i de fall där avvikelserna har betydelse för trafiken i landskapet Åland.

En avvikelse kan gälla sådana passagerarfartyg som går i trafik från en hamn i Finland och som för ett sådant lands flagg som är fördragsslutande part i SOLAS-konventionen men inte är medlemsstat i Europeiska gemenskapen endast om ifrågavarande stat ger tillstånd därtill.

22 §

Föreskrifter om skyddade havsområden och gränserna för dem

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om de skyddade havsområden som avses i 3 § 11 punkten och om gränserna för dem.

24 §

Ändringssökande

Ett beslut som fattats med stöd av 17 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Transport- och kommunikationsverket samt beslut av kommunikationsministeriet får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av Transport- och kommunikationsverket ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

Ändring i en avgift för Transport- och kommunikationsverkets godkännande av system för personlistor får sökas på det sätt som anges i 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

56.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010) 24 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 577/2014, som följer:

24 §

Utlämnande av uppgifter som innehåller personuppgifter

Trots 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får sådana uppgifter i registret som innehåller personuppgifter lämnas ut i form av kopior och utskrifter eller med hjälp av en teknisk anslutning eller annars elektroniskt

1) till Tullen för i lag angivna tillsynsuppgifter, förebyggande av brott, förundersökning, beskattning och övervakning av beskattningen,

2) till **Gränsbevakningsväsendet** och polisen för övervakning av fisket, upprätthållande av gränssäkerheten, övervakning av sjötrafiken, förebyggande av brott, förundersökning, undersökning av oljeutsläpp och räddningsverksamhet,

3) till Transport- och kommunikationsverket för styrning av sjöfarten, tillsyn över sjösäkerheten och upprätthållande av trafik- och transportregistret,

4) till arbetarskyddsmyndigheterna för övervakning av arbetsförhållandena ombord på fiskefartyg,

5) till utmätningsmyndigheterna för att de ska kunna utföra sina verkställighetsuppgifter,

6) till myndigheterna för livsmedelstillsyn för tillsynen av att livsmedelslagstiftningen följs,

7) till Ålands landskapsregering för övervakning av hur den gemensamma fiskeripolitiken följs och för registrering av sådana finska fartyg som har sin hemort i landskapet Åland,

8) till myndigheterna i medlemsstater i Europeiska unionen eller i stater som tillträtt avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, till Europeiska kommissionen, till gemenskapens kontrollorgan för fiske och till de myndigheter som avses i internationella överenskommelser för fullgörande av de förpliktelser som följer av unionens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland,

9) till Centralen för undersökning av olyckor för räddningsundersökning och undersökning av olyckor,

10) till Statistikcentralen och Naturresursinstitutet för upprättande av statistik och för forskning,

11) till universiteten och högskolorna för upprättande av statistik och för forskning,

12) till rådgivnings- och intressebevakningsorganisationerna inom fiskerinäringsbranschen för information och rådgivning som gäller fiskerinäringen,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

13) till dem som godkänts av den registeransvariga, för utrednings-, forsknings- och planeringsändamål som hänför sig till förfarandet vid miljökonsekvensbedömning eller gäller fiskerinäringen.

— — — — —

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

— — — — —

57.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen för sjöfarten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009) 1 kap. 2 §, 2 kap. 3–7 och 10 §, 2 a kap. 1–3 och 6 §, 4 kap. 1 och 4–10 §, 5 kap. 1, 3, 5 och 6 §, 6 kap. 1, 2, 5 och 6 §, 7 kap. 5–7, 10, 12, 13, 14 a och 15 §, 7 a kap. 3–5 §, 8 kap. 2, 3, 7 och 9–16 §, 8 a kap. 1–3 §, 9 kap. 7 §, 10 kap. 1–4 §, 12 kap. 1, 2, 11–13 och 15–18 § samt 13 kap. 2, 4, 7 och 8 §,

av dem 1 kap. 2 § sådan den lyder i lagarna 581/2018 och 586/2018, 2 kap. 5 §, 2 a kap. 2 och 6 §, 5 kap. 5 §, 6 kap. 2 §, 7 kap. 14 a § samt 10 kap. 3 och 4 § sådana de lyder i lag 275/2017, 2 kap. 7 §, 4 kap. 4, 5, 6 och 8 §, 5 kap. 1 och 3 §, 6 kap. 5 § samt 7 kap. 6 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 275/2017, 2 a kap. 1 och 3 § sådana de lyder i laga 581/2018, 7 kap. 7, 10, 12 och 13 §, 7 a kap. 4 och 5 § samt 12 kap. 18 § sådana de lyder i lag 998/2014, 7 kap. 15 §, 10 kap. 1 § och 12 kap. 1 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 998/2014, 7 a kap. 3 § sådan den lyder i lagarna 998/2014 och 275/2017, 8 kap. 3 § och 12 kap. 11 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 473/2016, 8 kap. 7 och 9–16 § sådana de lyder i lag 473/2016, 8 a kap. 1–3 § sådana de lyder i lag 628/2017, 12 kap. 2 och 12 § samt 13 kap. 7 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 473/2016, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *MARPOL 73/78 protokollet* av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg (FördrS 51/1983) jämte ändringar,
- 2) *Helsingforskonventionen* 1992 års konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö (FördrS 2/2000) jämte ändringar,
- 3) *SOLAS-konventionen* 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981) jämte ändringar,
- 4) *AFS-konventionen* internationella konventionen om kontroll av skadliga påväxthindrande system på fartyg, ingånget i London den 5 oktober 2001, jämte ändringar,
- 5) *barlastvattenkonventionen* den i London den 13 februari 2004 ingångna internationella konventionen om kontroll och hantering av fartygs barlastvatten och sediment, jämte ändringar,
- 6) *TBT-förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 782/2003 om förbud mot tennorganiska föreningar på fartyg,
- 7) *fartygsåtervinningsförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG,
- 8) *territorialvatten*, inre territorialvatten och territorialhav de områden som definieras i lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/1956),
- 9) *insjöområdet* sjöar, älvar, åar och kanaler,
- 10) *finiskt vattenområde* territorialvattnen och insjöområdet,
- 11) *ekonomisk zon* det havsområde som anges i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004),
- 12) *Östersjöområdet* egentliga Östersjön, Bottniska viken och Finska viken samt inloppet till Östersjön, vilket begränsas av breddgraden 57°44,8"N genom Skagen i Skagerrak, inbegripet de av staterna angivna inre territorialvattnen,
- 13) *närmaste land* den yttre gränsen för de inre territorialvattnen eller de områden som avgränsas i MARPOL 73/78,
- 14) *internationell fart* trafik mellan utländska hamnar eller mellan Finland och utländska hamnar och även en resa till sjöss från en hamn i Finland till en plats utanför Finlands territorialvatten, med undantag av den trafik som avses i 15 punkten,
- 15) *inrikesfart* trafik mellan finländska hamnar; med inrikes fart jämställs trafik till Viborg via Saima kanal och därtill direkt anslutna vattenområden som tillhör Ryssland och trafik mellan Vichrevoj och Viborg,
- 16) *fartyg* varje sjöburet färdmedel, inklusive bärplansbåtar, luftkuddefarkoster, undervattensbåtar och flytande farkoster samt fasta och flytande plattformar,
- 17) *oljetankfartyg* ett fartyg vars lastrum är byggda eller ombyggda huvudsakligen för transport av olja i bulk, inklusive kombinationsfartyg samt kemikalietankfartyg, då de transporterar olja i bulk,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

18) *kemikalietankfartyg* ett fartyg vars lastrum är byggda eller ombyggda huvudsakligen för transport av skadliga flytande ämnen i bulk, inklusive oljetankfartyg, då de transporterar skadliga flytande ämnen i bulk,

19) *passagerarfartyg* ett fartyg som får ta fler än 12 passagerare och där man med passagerare avser alla personer med undantag av befälhavaren, medlemmarna i besättningen eller andra personer som i någon egenskap är anställda eller sysselsatta ombord för fartygets behov, och barn som inte fyllt ett år,

20) *fritidsbåt* ett fartyg avsett för sport eller rekreation, oavsett fartygets typ eller drivkraft,

21) *fiskefartyg* ett fartyg som utrustats eller kommersiellt används för fiske eller fångst av andra organiska resurser i havet,

22) *insjöfartyg* ett fartyg som särskilt är avsett att användas på en inre vattenväg i enlighet med rådets direktiv 2006/87/EG om tekniska föreskrifter för fartyg i inlandssjöfart och om upphävande av rådets direktiv 82/714/EEG, inbegripet alla fartyg som medför ett fartcertifikat för gemenskapens inre vattenvägar i enlighet med nämnda direktiv,

23) *Försvarmaktens och Gränsbevakningsväsendets fartyg* ett fartyg som är försett med tydliga nationalitetsbeteckningar och som är under befäl av en av försvarmakten eller Gränsbevakningsväsendet på behörigt sätt utsedd person vars namn är upptaget i en sakenlig rulla eller dess motsvarighet,

24) *bruttodräktighet* bruttodräktigheten fastställd enligt formeln i bilaga I till 1969 års internationella skeppsmätningskonvention (FördrS 31/1982),

25) *fartygsavfall* allt avfall som uppstår vid ett fartygs normala drift, inklusive oljigt avfall från maskinrummet, toalettavfall och fast avfall; fartygsavfall omfattar dock inte lastrester,

26) *skadligt ämne* olja, skadliga flytande ämnen, toalettavfall och fast avfall; om ett skadligt ämne blandas med ett ämne som inte är skadligt, anses även blandningen vara ett skadligt ämne,

27) *lastrester* sådana rester av lastmaterial i fartygets lastrum som ska avlägsnas som avfall efter att lasten har lastats eller lossats,

28) *utsläpp* i enlighet med artikel 2 i MARPOL 73/78 varje utsläpp av skadliga ämnen från fartyg, oavsett om de genererats obemärkt eller orsakats av undanröjande av avfall, läckage, utpumpning eller uttömning; med utsläpp avses inte i denna lag dumpning av avfall från land, ämnen som uppkommer i samband med utvinning av mineraler från havsbotten eller utsläpp av skadliga ämnen i samband med behörig vetenskaplig forskning i syfte att minska eller kontrollera förorening,

29) *miljöförstöring* att vattnets tillstånd förändras så att detta äventyrar människans hälsa, skadar de levande naturtillgångarna och livet i vattnen, ställer hinder för fisket eller annat berättigat nyttjande av vattenområdena, försämrar vattnets bruksegenskaper, minskar trivsamenheten eller orsakar därmed jämförbara olägenheter, eller skada på luftkvaliteten eller klimatet till följd av normal drift av fartyg, exempelvis den skada som kväve och svavel från motoravgaser eller den skada som ozonnedbrytande ämnen orsakar,

30) *olja* mineralolja i alla dess former, inklusive råolja, brännolja, oljeslam, oljeavfall och raffinerade produkter,

31) *oljehaltig blandning* en blandning som innehåller olja,

32) *flytande ämne* ett ämne med ett ångtryck som vid en temperatur av 37,8 °C inte överstiger 0,28 megapascal (*absolut tryck*),

33) *skadligt flytande ämne* ämnen som enligt kemikalieförteckningen i MARPOL 73/78 hör till klasserna X, Y och Z,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

34) *ämne* grundämnen och kemiska föreningar av dessa, sådana de förekommer i naturen eller industriellt producerade,

35) *preparat* blandningar av ett eller flera ämnen,

36) *toalettavfall*

a) avloppsvatten och annat avfall från toaletter, pissoarer och golvbrunnar i toaletterum,

b) avloppsvatten från sjukvårdsutrymmen via tvättställ, badkar och golvbrunnar,

c) uttömningar från utrymmen där det finns levande djur, och

d) annat avloppsvatten som är blandat med sådant avfall,

37) *behandlat toalettavfall* sådant toalettavfall som har behandlats i en behandlingsanläggning som godkänts på behörigt sätt,

38) *fast avfall* alla slag av mat-, hushålls- och driftavfall, alla slag av plaster, lastrester, aska från förbränningsugn, matolja, fiskeredskap och djurkroppar som uppstår under ett fartygs normala drift och som måste avlägsnas från fartyget kontinuerligt eller periodvis, med undantag av de ämnen som definieras eller finns förtecknade i andra bilagor till MARPOL 73/78 än bilaga V; till fast avfall hör inte sådan färsk fisk eller delar av färsk fisk som erhållits som följd av fiskeverksamhet som idkats under resans lopp eller till följd av sådan fiskodling som inbegriper transport av fisk, även skaldjur, till fiskodlingsanstalter och transport av fångad fisk, även skaldjur, från sådana anstalter till kusten för förädling,

39) *luftförorenande ämne* sådana ämnen som regleras i bilaga VI till MARPOL 73/78 i syfte att förhindra luftförorening och som har skadlig effekt på luft, vatten och annan miljö,

40) *bränsle* brännolja som används i fartygets huvudmotorer eller hjälpmotorer,

41) *utsläppande på marknaden* att var som helst inom områden som omfattas av Finlands jurisdiktion mot betalning eller gratis leverera marina bränslen för distribution eller till användare av bränslen eller göra bränslena tillgängliga för dem för förbränning ombord, dock inte att tillhandahålla marina bränslen eller göra dem tillgängliga för export i ett fartygs lasttankar,

42) *marina bränslen* alla på råolja baserade flytande bränslen som används eller som är avsedda att användas ombord på ett fartyg, inbegripet de bränslen som definieras i standarden ISO 8217,

43) *marin dieselolja* alla marina bränslen enligt definitionen på DMB-typ i tabell I i standarden ISO 8217, med undantag för referensen till svavelhalt,

44) *marin gasolja* alla marina bränslen enligt definitionen på DMX-, DMA- och DMZ-typer i tabell I i standarden ISO 8217, med undantag för referensen till svavelhalt,

45) *svavelkontrollområde* de havsområden som definieras som sådana av IMO enligt bilaga VI till MARPOL 73/78,

46) *kvävekontrollområde* de havsområden som definieras som sådana av IMO enligt bilaga VI till MARPOL 73/78,

47) *fartyg i hamn* ett fartyg som är vederbörligt förtöjt eller ligger för ankar i en finsk hamn medan det lastar eller lossar eller endast ligger i hamn,

48) *utsläppsminskningsmetod* utrustning, material, anordning eller anläggning som installeras på ett fartyg, eller ett annat förfarande, alternativt bränsle eller metod för att uppfylla bestämmelserna och som används som alternativ till marint bränsle med låg svavelhalt enligt kraven i bilaga VI till MARPOL 73/78 och i **Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/802 om att minska svavelhalten i vissa flytande bränslen** och som kan verifieras och bedömas kvantitativt och vars iakttagande kan övervakas,

49) *påväxthindrande system* beläggning, målarfärg, ytbehandling, yta eller anordning som används på ett fartyg för att minska eller förebygga påväxt av oönskade organismer,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

50) *barlastvatten* vatten och däri flytande materia som transporteras i ett fartyg för att kunna reglera fartygets trim, krängning, djupgående, stabilitet eller skrovspänning,

51) *hantering* av barlastvatten sådana mekaniska, fysikaliska, kemiska och biologiska processer, som genomförs antingen separat eller kombinerat för att avlägsna, oskadliggöra eller undvika intag eller utsläpp av skadliga vattenlevande organismer och patogener i barlastvatten och sediment,

52) *sediment* materia som sedimenterats från barlastvatten i ett fartyg,

53) *leverantör av fartygstrafikservice* den i lagen om fartygstrafikservice (623/2005) avsedda VTS-tjänsteleverantör som upprätthåller fartygstrafikservicen,

54) *erkänt klassificeringssällskap* ett klassificeringssällskap som avses i 2 § 42 punkten i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009),

55) *reguljär trafik* att ett fartyg upprepat går i trafik enligt en tidtabell eller på en på förhand bestämd rutt mellan angivna hamnar och minst en gång varannan vecka anlöper en finsk hamn som ligger vid den rutt för vilken det ansöks om undantag avseende den obligatoriska avlämningen,

56) *hamn* en plats eller ett geografiskt område med sådan utrustning att där huvudsakligen kan tas emot fartyg, inklusive fiskefartyg och fritidsbåtar, dock inte en plats eller ett område vars för fartyg avsedda konstruktioner och tjänster, besökarantal och avfallsmängder är små,

57) *hamninnehavare* den som har det övergripande ansvaret för hamnens drift eller tar ut hamnavgift eller en därmed jämförbar allmän avgift för användning av hamnen.

2 kap.

Förhindrande av oljeutsläpp från fartyg

3 §

Konstruktions- och anordningskrav på fartygens maskinutrymmen

Varje fartyg med en bruttodräktighet av 400 eller mera ska i maskinrummet ha sådana anordningar, konstruktioner och arrangemang för förhindrande av oljeutsläpp som uppfyller kraven i bilaga I till MARPOL 73/78. Transport- och kommunikationsverket får på skriftlig ansökan bevilja undantag från kraven enligt detta moment, förutsatt att anordningen, arrangemanget eller konstruktionen uppfyller kraven i bilaga I till MARPOL 73/78.

Finska fartyg vars längd är minst 24 meter och bruttodräktighet mindre än 400 ska ha antingen en tank för insamling av slagvatten eller anordningar som motsvarar de modeller Transport- och kommunikationsverket har godkänt och som garanterar att utflödet har ett oljeinnehåll som utan utspädning inte överskrider 15 miljondelar.

Transport- och kommunikationsverket kan på de villkor som anges i bilaga I till MARPOL 73/78 besluta om anordningars, konstruktioners eller arrangemangs likvärdighet med de anordningar som krävs enligt 1 och 2 mom., om de är lika effektiva som de anordningar, konstruktioner eller arrangemang som krävs i 1 och 2 mom.

Det är förbjudet att på finska fartyg föra olja i tankar för om kollisionsskottet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 §

Konstruktions- och anordningskrav på lastutrymmena i oljetankfartyg

Oljetankfartygens konstruktion och anordningar ska motsvara kraven i bilaga I till MARPOL 73/78 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 417/2002 om ett påskyndat införande av krav på dubbelskrov eller likvärdig konstruktion för oljetankfartyg med enkelskrov och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 2978/94 jämte ändringar.

Transport- och kommunikationsverket får utfärda föreskrifter om likvärdighet och på skriftlig ansökan bevilja undantag från kraven enligt 1 mom. i enlighet med bilaga I till MARPOL 73/78.

5 §

Fartygs beredskapsplaner för oljeförorening

Oljetankfartyg vars bruttodräktighet är minst 150 och andra fartyg vars bruttodräktighet är minst 400 ska ha en beredskapsplan för oljeförorening i enlighet med bilaga I till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap godkänner den beredskapsplan som avses i 1 mom. för ett finskt fartyg.

6 §

Oljedagbok

På oljetankfartyg vars bruttodräktighet är minst 150 ska fartygets befälhavare eller, under hans eller hennes tillsyn, någon annan person som hör till befälet föra oljedagbok.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. ska fartygets befälhavare eller, under hans eller hennes tillsyn, någon annan person som hör till befälet föra oljedagbok över maskinutrymmena på oljetankfartyg vars bruttodräktighet är minst 150 och på andra fartyg vars bruttodräktighet är minst 400.

Transport- och kommunikationsverket ska fastställa formuläret för oljedagboken i enlighet med bilaga I till MARPOL 73/78. Transport- och kommunikationsverket ska utarbeta ett formulär för oljedagboken för oljetankfartyg med en bruttodräktighet under 150 i enlighet med bilaga I till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket och, när fartyget ligger i utländsk hamn, en behörig myndighet i utlandet har rätt att granska oljedagboken och på begäran få ett av befälhavaren styrkt utdrag ur den. Åtgärder som Transport- och kommunikationsverket vidtar med stöd av detta moment ska genomföras så snabbt som möjligt och utan att fartyget fördröjs i onödan.

Oljedagboken ska hållas på en plats där den är lätt tillgänglig för granskning, och den ska sparas i tre år efter det att den sista anteckningen har gjorts i den.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7 §

IOPP-certifikat

Oljetankfartyg i internationell fart vars bruttodräktighet är minst 150 och andra fartyg i internationell fart vars bruttodräktighet är minst 400 ska uppfylla bestämmelserna om konstruktion och anordningar i bilaga I till MARPOL 73/78. Som ett bevis på detta ska fartyget beviljas ett internationellt oljeskyddscertifikat (*IOPP-certifikat*).

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap ska på skriftlig ansökan utfärda IOPP-certifikat för finska fartyg enligt formuläret i bilaga I till MARPOL 73/78, förutsatt att fartyget uppfyller kraven i den bilagan. Transport- och kommunikationsverket får utfärda IOPP-certifikat för utländska fartyg på begäran av fartygets flaggstat. Certifikat utfärdas för viss tid och för högst fem år åt gången.

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får det i syfte att verkställa bilaga I till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen, andra internationella förpliktelser som Finland åtagit sig och Europeiska gemenskapens rättsakter, i fråga om Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför dessa utfärdas närmare bestämmelser om de utsläppsbegränsningar som gäller oljehaltiga blandningars hantering, egenskaper och ursprung samt användningen av fartyg, borrhullar och andra plattformar.

Transport- och kommunikationsverket får i syfte att verkställa bilaga I till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen och Europeiska gemenskapens rättsakter utfärda tekniska föreskrifter i fråga om Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför dessa om följande:

1) undantag, likvärdighet och modellerna för anordningar för behandling av utflödets oljeinnehåll och förflyttning av vätskor när det gäller de krav som i 3 och 4 § ställs på fartyg, borrhullar och andra plattformar,

2) innehåll och uppställning i fråga om beredskapsplaner enligt 5 §,

3) formuläret för oljedagboken enligt 6 §, och

4) formuläret för IOPP-certifikatet enligt 7 §.

De närmare bestämmelser som avses i 1 mom. och de tekniska föreskrifter som avses i 2 mom. får utsträckas att också gälla fartyg som färdas på insjöområdet och i inrikes fart.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 a kap.

Överföring av oljelast från ett fartyg till ett annat

1 §

Områden som anvisats för STS-operationer

Överföring av oljelast mellan oljetankfartyg (*STS-operation*) får utföras endast i hamnområden samt inom särskilt utsedda områden på finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon.

För att upprätthålla skyddet av den marina miljön utser Transport- och kommunikationsverket efter förhandlingar med Gränsbevakningsväsendet, Finlands miljöcentral, Tullen, Trafikledsverket och leverantören av fartygstrafikservice de områden som avses i 1 mom. och för en förteckning över dessa. Innan områdena utses ska berörda intressentgrupper höras.

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl och efter att ha hört de myndigheter som nämns i 2 mom. bevilja undantag från bestämmelserna i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl som hänför sig till skyddet av den marina miljön förbjuda en planerad enskild STS-operation.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte på STS-operationer som behövs för att trygga fartygs säkerhet eller rädda människoliv till sjöss, eller när de utförs för att avvärja vissa föroreningstillbud i syfte att minska skadan av miljöförorening.

2 §

STS-plan

Oljetankfartyg vars bruttodräktighet är minst 150 och som används för överföring av oljelast mellan oljetankfartyg till sjöss ska ha en plan för överföring av oljelast (*STS-plan*), som uppfyller kraven i bilaga I till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap godkänner STS-planen för ett finskt fartyg.

3 §

Skyldighet att på förhand meddela om STS-operationer

Fartygets trafikidkare, ägare, agent eller befälhavare ska meddela

1) Tullen om sin plan att genomföra en STS-operation på finskt vattenområde genom att anlita det elektroniska systemet för hantering av information inom sjöfarten som avses i 20 a § i lagen om fartygstrafikservice,

2) leverantören av fartygstrafikservice om sin plan att genomföra en STS-operation inom Finlands ekonomiska zon på det sätt som avses i 1 punkten.

Anmälan enligt i 1 mom. ska göras i god tid och minst 48 timmar före den planerade STS-operationen. Anmälan ska innehålla de uppgifter som anges i bilaga I till MARPOL 73/78.

Om alla uppgifter enligt bilaga I till MARPOL 73/78 i undantagsfall inte finns tillgängliga minst 48 timmar före en planerad STS-operation, ska det oljetankfartyg som lossar oljelasten

Betänkande KoUB 21/2018 rd

minst 48 timmar före den planerade STS-operationen meddela de myndigheter som nämns i 1 mom. på det sätt som avses i det momentet om avsikten att utföra operationen. De uppgifter som anges i bilaga I till MARPOL 73/78 ska lämnas till de ovannämnda myndigheterna så snart som möjligt.

Tullen och leverantören av fartygstrafikservice ska förmedla informationen om anmälan om en STS-operation till Transport- och kommunikationsverket och till de andra myndigheter som avses i 1 § 2 mom. På anmälan tillämpas dessutom 22 a § i lagen om fartygstrafikservice när det är fråga om STS-operationer på finskt vattenområde, och när det är fråga om STS-operationer inom Finlands ekonomiska zon tillämpas vad som i lagen om fartygstrafikservice föreskrivs om leverantören av fartygstrafikservice.

6 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

För att verkställa bilaga I till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen, andra internationella förpliktelser som Finland åtagit sig och Europeiska unionens rättsakter får det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om arrangemang och begränsningar, inklusive beredskapsåtgärder och kostnaderna för dessa, i samband med STS-operationer i finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon, samt när det gäller finska fartyg också utanför finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon.

Transport- och kommunikationsverket får i anknytning till tillämpningen av bilaga I till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen och Europeiska unionens rättsakter meddela tekniska föreskrifter

1) om det praktiska utförandet av STS-operationer på finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon, samt när det gäller finska fartyg också utanför finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon, och

2) innehållet i STS-planen.

De närmare bestämmelser som avses i 1 mom. och de tekniska föreskrifter som avses i 2 mom. får utsträckas att också gälla fartyg som färdas på insjöområdet och i inrikes fart.

4 kap.

Förhindrande av utsläpp av skadliga flytande ämnen från fartyg

1 §

Klassificeringen av skadliga flytande ämnen

I enlighet med regel 6 i bilaga II till MARPOL 73/78 ska bestämmelserna i bilagan tillämpas på transport av skadliga flytande ämnen i klasserna X, Y och Z.

Om ett flytande ämne inte hör till klass X, Y eller Z, ska det klassificeras i enlighet med bilaga II så att förfarandena vid dess transport kan bedömas.

Transport- och kommunikationsverket kan i enskilda fall på skriftlig ansökan bevilja undantag som gäller klassificeringen av ett skadligt flytande ämne när ämnet i fråga transporteras i inrikes

Betänkande KoUB 21/2018 rd

fart, förutsatt att ett iakttagande av klassificeringsbestämmelserna skulle leda till oskälig svårighet eller oskäliga kostnader och dessutom skulle vara obefogat med hänsyn till den risk för miljöskada det orsakar.

4 §

Konstruktions- och anordningskrav på kemikalietankfartyg

Kemikalietankfartyg som transporterar skadliga flytande ämnen i klasserna X, Y och Z enligt 1 § ska uppfylla kraven på kemikalietankfartyg enligt bilaga II till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap godkänner fartygsspecifika effektivitetstest av finska kemikalietankfartygs pump- och rörledningsanordningar i enlighet med bilaga II till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket får bevilja dispens och på skriftlig ansökan bevilja undantag när det gäller kraven enligt 1 mom. samt bestämma om likvärdighet på det sätt som föreskrivs i bilaga II till MARPOL 73/78.

5 §

Beredskapsplaner för marina föroreningar

Kemikalietankfartyg med en bruttodräktighet på minst 150 ska ha en beredskapsplan för marin förorening med skadliga flytande ämnen i enlighet med bilaga II till MARPOL 73/78.

En plan enligt 1 mom. får kombineras med den beredskapsplan för oljeförorening som avses i 2 kap. 5 § till en fartygsplan för nödåtgärder vid marin förorening.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap godkänner beredskapsplanerna enligt 1 och 2 mom. när det gäller ett finskt fartyg.

6 §

Lasthanteringsmanual

Befälhavaren eller, under hans eller hennes tillsyn, någon annan person som hör till befälet ska på ett kemikalietankfartyg föra en lasthanteringsmanual om länsning och rengöring av fartyget på det sätt som föreskrivs i bilaga II till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap godkänner ett finskt fartygs lasthanteringsmanual på skriftlig ansökan, förutsatt att den uppfyller kraven i bilaga II till MARPOL 73/78.

7 §

Lastdagbok

Befälhavaren eller, under hans eller hennes tillsyn, någon annan person som hör till befälet ska på ett kemikalietankfartyg föra lastdagbok över driftåtgärder som gäller lasten och misstag som sker vid utsläpp av lasten på det sätt som föreskrivs i bilaga II till MARPOL 73/78.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket och, när fartyget ligger i utländsk hamn, en behörig myndighet i utlandet har rätt att granska lastdagboken och på begäran få ett av befälhavaren styrkt utdrag ur den. Åtgärder som Transport- och kommunikationsverket vidtar med stöd av detta moment ska utföras så snabbt som möjligt och utan att fartyget fördröjs i onödan.

Lastdagboken ska hållas på en plats där den är lätt tillgänglig för granskning, och den ska sparas i tre år efter det att den sista anteckningen har gjorts i den.

Transport- och kommunikationsverket ska fastställa formuläret för lastdagboken.

8 §

Andra certifikat som gäller transport av skadliga flytande ämnen

Ett kemikalietankfartyg ska ha certifikat på att det uppfyller kraven enligt Internationella sjöfartsorganisationens regler för sjötransport av farliga flytande kemikalier (*IBC-koden*) eller enligt organisationens regler för transport av kemikalier i bulk (*BCH-koden*).

Ett kemikalietankfartyg ska ha certifikat på att det uppfyller alla krav på fartyg av typ 3 enligt Internationella sjöfartsorganisationens internationella kemikaliebulkkod, med undantag av kravet på lasttankarnas placering, på det sätt som föreskrivs i bilaga II till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap ska till ett finskt fartyg på skriftlig ansökan utfärda ett certifikat som avses i 1 och 2 mom., förutsatt att fartyget i fråga uppfyller kraven i bilaga II till MARPOL 73/78. Transport- och kommunikationsverket får utfärda certifikat till ett utländskt fartyg på begäran av fartygets flaggstat. Certifikat utfärdas för viss tid och för högst fem år åt gången.

9 §

Lossning av last och övervakning av rengöring av tankar

Ett kemikalietankfartygs befälhavare ansvarar för att skadliga flytande ämnen lossas, tankar och rörledningar rengörs, tvättvatten töms och anteckningar i lastdagboken görs i enlighet med bestämmelserna i bilaga II till MARPOL 73/78 och Helsingforskonventionen.

I hamnar där skadliga flytande ämnen lastas eller lossas ska det finnas av Transport- och kommunikationsverket bemyndigade inspektörer som kontrollerar att lastningen och lossningen av last som hör till olika klasser, rengöringen av tankarna och rörledningarna, anteckningarna i lastdagboken och övriga därmed jämförbara åtgärder utförs i enlighet med denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och i enlighet med bilaga II till MARPOL 73/78 och Helsingforskonventionen. Fartyget ska stå för kostnaderna för kontrollerna.

Fartygets agent ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om lossning i hamn av ett skadligt flytande ämne som hör till klass X eller Y. Anmälan ska göras i god tid, om möjligt minst 48 timmar före den avsedda lossningen.

På tankspolning och ventilation av lastrummen tillämpas bestämmelserna i bilaga II till MARPOL 73/79. Transport- och kommunikationsverket kan bevilja dispens från tankspolning och utfärda bestämmelser om ventilation av lastrester i enlighet med bilaga II.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får det i syfte att verkställa bilaga II till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen och andra internationella förpliktelser som Finland åtagit sig samt Europeiska gemenskapens rättsakter utfärdas närmare bestämmelser i fråga om Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför dessa om följande:

- 1) klassificeringen av skadliga flytande ämnen enligt 1 §,
- 2) utsläppsbegränsningar enligt 2 och 9 § när det gäller lossning av last, krav på tankspolning, koncentrationer i spolvatten, övervakning av tankrengöring, ventilation av lastutrymmen och förhållanden vid utsläpp av spolvatten, och
- 3) krav enligt 4 § på kemikalietankfartygens konstruktion.

Transport- och kommunikationsverket får i syfte att verkställa bilaga II till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen eller Europeiska gemenskapens rättsakter utfärda tekniska föreskrifter i fråga om Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför dessa om följande bestämmelser:

- 1) 4 §, i fråga om undantag, dispens och likvärdighet,
- 2) 5 §, i fråga om beredskaps- och fartygsplaner,
- 3) 6 §, i fråga om lasthanteringsmanualer,
- 4) 7 §, i fråga om lastdagboken, och
- 5) 8 §, i fråga om certifikat.

De bestämmelser som avses i 1 mom. och de tekniska föreskrifter som avses i 2 mom. får utsträckas att också gälla fartyg som färdas på insjöområdet och i inrikes fart.

5 kap.

Förhinder av utsläpp av toalettavfall från fartyg

1 §

Förbud mot utsläpp av toalettavfall och utsläppsbegränsningar

Utsläpp till vatten av obehandlat eller behandlat toalettavfall från fartyg är förbjudet på finskt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon i enlighet med vad som föreskrivs i bilaga IV till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen, andra internationella förpliktelser som är bindande för Finland eller Europeiska gemenskapens rättsakter.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap godkänner för finska fartygs del den i enlighet med Internationella sjöfartsorganisationens anvisningar uträknade fartygsspecifika utsläppshastigheten med vilken obehandlat toalettavfall får släppas ut i vatten från fartyget på ett avstånd av mer än 12 sjömil från närmaste land i enlighet med bilaga IV till MARPOL 73/78.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3 §

Krav som gäller fartygs system för toalettavfall

Fartyg vars bruttodräktighet är minst 400 eller som tar fler än 15 personer samt varje passage-rarfartyg ska uppfylla kraven i bilaga IV till MARPOL 73/78.

De finska fartyg med toalett som inte uppfyller villkoren i 1 mom. och som inte är fritidsbåtar ska uppfylla kraven i bilaga IV till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap godkänner på skriftlig ansökan ett finskt fartygs reningsverk för toalettavfall eller ett fartygs system för finför-delning och desinficering av toalettavfall, förutsatt att de uppfyller kraven i Europeiska unionens rättsakter och i bilaga IV till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter i fråga om konstruktionen av och andra egenskaper hos uppsamlingstankar för avloppsvatten på fartyg som trafikerar Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också områden utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

5 §

ISPP-certifikat

Fartyg i internationell fart vars bruttodräktighet är minst 400 eller som tar fler än 15 personer samt varje passagerarfartyg i internationell fart ska ha ett internationellt föroreningskyddscerti-fikat för avloppsvatten (*ISPP-certifikat*) i enlighet med bilaga IV till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap ska på skriftlig ansökan utfärda ISPP-certifikat för finska fartyg enligt formuläret i bilaga IV till MARPOL 73/78, förutsatt att fartyget uppfyller kraven i den bilagan. Transport- och kommunikationsverket får utfärda ISPP-certifikat för ett utländskt fartyg på begäran av fartygets flaggstat. Certifikat utfär-das för viss tid och för högst fem år åt gången.

6 §

Undantag från förbudet mot utsläpp av toalettavfall

Transport- och kommunikationsverket får på skriftlig ansökan i fråga om finskt vattenområde bevilja undantag under de förutsättningar som nämns i bilaga IV till Helsingforskonventionen från sådant förbud och sådan begränsning som gäller utsläpp till vatten av obehandlat toalettav-fall och toalettanordningars överensstämmelse med kraven. Undantaget får inte strida mot Fin-lands internationella förpliktelser eller Europeiska gemenskapens rättsakter och dessutom ska un-dantaget vara av ringa betydelse för vattenskyddet.

Utöver vad som krävs i 1 mom. krävs det för beviljande av undantag att

- 1) det rör sig om en fritidsbåt eller något annat fartyg vars bruttodräktighet är mindre än 400 el-ler ett fartyg som tar högst 15 passagerare,
- 2) fartyget har byggts före den 1 januari 2000, och
- 3) det är tekniskt svårt att installera den utrustning som behövs för att följa utsläppsförbudet el-ler de kostnader som installeringen medför är oskäligt stora sett till fartygets värde.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket ska informera kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö om beslut enligt denna paragraf.

6 kap.

Förhinder av utsläpp av fast avfall från fartyg

1 §

Förbud mot utsläpp av fast avfall och utsläppsbegränsningar

Utsläpp till vatten av fast avfall från fartyg är förbjudet på finskt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon och från finska fartyg även utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon i enlighet med vad som föreskrivs i bilaga V till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen, andra internationella förpliktelser som är bindande för Finland eller Europeiska gemenskapens rättsakter.

Utsläpp av fast avfall till vatten från finska fartyg eller från fasta eller flytande plattformar som används för utforskning eller utvinning av havsbottnens mineraltillgångar eller för därmed förknippad verksamhet utanför kusten är förbjudet på det sätt som föreskrivs i bilaga V till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen, andra internationella förpliktelser som är bindande för Finland eller Europeiska gemenskapens rättsakter.

Transport- och kommunikationsverket får i enlighet med bilaga V till MARPOL 73/78 typgodkänna sådana anordningar för sönderdelning av fast avfall vars användning medger tillämpning av de lindrigare bestämmelser om kvittblivning av fast avfall i vattnet som avses i bilaga V till MARPOL 73/78.

2 §

Utsläpp av fast avfall i undantagsfall

Bestämmelserna i 1 § tillämpas inte på

1) utsläpp av fast avfall från fartyg när det är nödvändigt för säkerställandet av fartygets säkerhet eller de personers säkerhet som finns ombord på fartyget eller för att rädda människoliv till sjöss,

2) oavsiktlig förlust av fast avfall som beror på skada hos fartyget eller dess utrustning, under förutsättning av att alla skäligen försiktighetsåtgärder har vidtagits före skadan inträffade och därefter, för att förhindra eller minimera den oavsiktliga förlusten,

3) avlägsnande av fiskeredskap från fartyget för att skydda den marina miljön eller av skäl som hänför sig till fartygets eller dess besättnings säkerhet,

4) oavsiktlig förlust av fiskeredskap från ett fartyg förutsatt att alla skäligen försiktighetsåtgärder har vidtagits för att förhindra sådant försvinnande.

Kraven enligt regel 4 och 6 i bilaga V till MARPOL 73/78 om att fartyg ska vara under gång ska inte tillämpas på avlägsnande av matavfall, om det är klart att förvaring av detta matavfall ombord på fartyget utgör en omedelbar hälsorisk för människor som är ombord på fartyget.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Avlägsnande eller oavsiktlig förlust enligt 1 mom. ska antecknas i fartygets avfallsdagbok eller, i fråga om ett fartyg vars bruttodräktighet är mindre än 400, i fartygets skeppsdagbok.

Transport- och kommunikationsverket ska underrättas om oavsiktliga förluster eller avlägsnande av fiskeredskap på finskt vattenområde eller i Finlands ekonomiska zon, samt i fråga om finska fartyg även utanför Finlands territorialvatten eller ekonomiska zon, som orsakar betydande fara för den marina miljön eller för sjöfarten. När förlusten eller avlägsnandet sker på ett finskt fartyg på vatten som hör till en annan kuststats jurisdiktion, ska också kuststaten i fråga underrättas.

5 §

Fartygs avfallsdagbok

På ett finskt fartyg eller ett utländskt fartyg i internationell fart som anlöper en hamn i Finland och som har en bruttodräktighet på minst 400 eller har registrerats för transport av minst 15 personer samt på fasta eller flytande plattformar ska antingen befälhavaren eller under befälhavarens tillsyn någon annan i befälet föra avfallsdagbok över det fasta avfallet.

Avfallsdagboken ska bevaras på ett sådant ställe att den är lätt tillgänglig för inspektion. Dagboken ska sparas i två år efter den sista anteckningen i dagboken.

Transport- och kommunikationsverket och, när fartyget ligger i utländsk hamn eller i en offshore-terminal, en behörig myndighet i utlandet har rätt att granska avfallsdagboken och på begäran få ett av befälhavaren styrkt utdrag ur den. Detsamma gäller för dagböcker i fråga om fartyg vars bruttodräktighet är mindre än 400. Åtgärder som Transport- och kommunikationsverket vidtar med stöd av detta moment ska utföras så snabbt som möjligt och utan att fartyget fördröjs i onödan.

Transport- och kommunikationsverket ska fastställa formuläret för avfallsdagboken i enlighet med bilaga V till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket får på skriftlig ansökan, i enlighet med bilaga V till MARPOL 73/78 i enskilda fall bevilja undantag från kravet att föra avfallsdagbok.

6 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får det i syfte att verkställa bilaga V till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen, andra internationella förpliktelser som Finland åtagit sig och Europeiska gemenskapens rättsakter utfärdas närmare bestämmelser om de utsläppsförbud och utsläppsbegränsningar som avses i 1 § i fråga om Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför dessa.

Transport- och kommunikationsverket får i syfte att verkställa bilaga V till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen eller Europeiska gemenskapens rättsakter utfärda tekniska föreskrifter i fråga om Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför dessa om följande:

- 1) typgodkännanden som gäller sådana sönderdelningsanordningar som behövs för att följa den begränsning enligt 1 § som gäller utsläpp av fast avfall, och
- 2) formuläret för fartygets avfallsdagbok enligt 5 §.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

De närmare bestämmelser som avses i 1 mom. och de tekniska föreskrifter som avses i 2 mom. får utsträckas att också gälla fartyg som färdas på insjöområdet och i inrikes fart.

7 kap.

Förhindrande av luftförorening från fartyg

5 §

Krav på fartygens anordningar

Fartygets dieselmotor och dess avgasreningssystem och avgasreningsmetoder ska uppfylla kraven i Europeiska gemenskapens rättsakter. Om dieselmotorns uteffekt överstiger 130 kilowatt, ska avgasreningssystemet och avgasreningsmetoderna också uppfylla kraven i bilaga VI till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket och ett godkänt klassificeringssällskap som verket bemyndigat ska på skriftlig ansökan godkänna finska fartygs dieselmotorer och deras avgasreningssystem och avgasreningsmetoder, förutsatt att de uppfyller kraven i bilaga VI till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket får bestämma om likvärdighet utifrån vissa anordningsars, materials, utrustningars eller apparaters effekt och på skriftlig ansökan i enskilda fall bevilja undantag i enlighet med bilaga VI till MARPOL 73/78 och Europeiska gemenskapens rättsakter.

6 §

IAPP-certifikat

Fartyg i internationell trafik med en bruttodräktighet på minst 400 ska ha ett internationellt luftskyddscertifikat (*IAPP-certifikat*) som anger att fartyget uppfyller kraven i bilaga VI till MARPOL 73/78.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap ska på skriftlig ansökan utfärda IAPP-certifikat för finska fartyg enligt formuläret i bilaga VI till MARPOL 73/78, förutsatt att fartyget uppfyller kraven i den bilagan. Transport- och kommunikationsverket får utfärda IAPP-certifikat för ett utländskt fartyg på begäran av fartygets flaggstat. Certifikat utfärdas för viss tid och för högst fem år åt gången.

7 §

Kvalitetskrav på bränsle

Bränslen som används i fartyg ska uppfylla kraven i bilaga VI till MARPOL 73/78 och i Europeiska unionens rättsakter.

De krav som avses i 1 mom. ska emellertid inte tillämpas på bränslen avsedda för forskning och testning eller på bränslen som används ombord på fartyg som använder i 9 a § avsedd utsläpps-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

minskningsmetod som uppfyller kraven i bilaga VI till MARPOL 73/78 och i Europeiska unionens rättsakter.

Om det inte varit möjligt för ett fartyg att anskaffa marint bränsle som uppfyller kraven i 1 mom., ska fartygsbefälhavaren eller någon som denne befullmäktigat underrätta en behörig myndighet i fartygets flaggstat och en behörig myndighet i destinationshamnen om saken. I fråga om finska fartyg och finska hamnar är Transport- och kommunikationsverket den behöriga myndigheten.

Transport- och kommunikationsverket ska meddela Europeiska kommissionen och Internationella sjöfartsorganisationen om fall där fartyg som anläppt en finsk hamn har lagt fram bevis för att marint bränsle som uppfyller kraven i 1 mom. inte har funnits att tillgå.

10 §

Försök med nya utsläppsminskningsmetoder

Försök med nya utsläppsminskningsmetoder ska uppfylla kraven i bilaga VI till MARPOL 73/78 och i Europeiska unionens rättsakter.

Transport- och kommunikationsverket beviljar på skriftlig ansökan tillstånd för försök, om de krav som avses i 1 mom. är uppfyllda. Tillstånd får beviljas för högst 18 månader.

Resultaten av försöken ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket, som ska lägga fram dem offentligt inom sex månader från det att försöken avslutades.

12 §

Övervakning som gäller marina bränslen

Tullen ska övervaka att marina bränslen som från Finland levereras till fartyg uppfyller kraven i fråga om svavelhalt. Övervakningen ska genomföras genom att ett representativt antal prover tas på lager och distributionsstationer för bränsle, proverna analyseras och resultatet rapporteras till Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att de krav som gäller bränslen på fartyg följs i enlighet med bestämmelserna i bilaga VI till MARPOL 73/78 och i Europeiska unionens rättsakter.

13 §

Rapportering och informationsutbyte om marina bränslen

Tillverkare, försäljare och importörer av marina bränslen är skyldiga att ge Transport- och kommunikationsverket information om kvantiteten och kvaliteten på de marina bränslen som släppts ut på marknaden i Finland. Den rapporteringen ska ske i enlighet med bilaga VI till MARPOL 73/78 och Europeiska unionens rättsakter.

Transport- och kommunikationsverket ska föra ett allmänt tillgängligt register över lokala leverantörer av marina bränslen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket ska rapportera om marina bränslen till Europeiska kommissionen och till Internationella sjöfartsorganisationen samt svara för informationsutbytet om marina bränslen i enlighet med bilaga VI till MARPOL 73/78 och Europeiska unionens rättsakter.

14 a §

Behörig myndighet

Behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/757 om övervakning, rapportering och verifiering av koldioxidutsläpp från sjötransporter och om ändring av direktiv 2009/16/EG är Transport- och kommunikationsverket.

15 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får det i syfte att verkställa bilaga VI till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen, andra internationella förpliktelser som Finland åtagit sig och Europeiska unionens rättsakter utfärdas närmare bestämmelser i fråga om finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon om följande:

- 1) förbud och begränsning av utsläpp enligt 1 §,
- 2) förbud och begränsning av utsläpp enligt 2 §,
- 3) utsläppskrav i fråga om fartygsmotorer och motorernas avgasreningssystem och avgasreningssmetoder och utsläpp till vatten från avgasreningssystemen enligt 5 §,
- 4) undantag som får beviljas från kraven på överensstämmelse när det gäller fartygsmotorer och motorernas avgasreningssystem och avgasreningssmetoder enligt 5 §,
- 5) IAPP-certifikatet enligt 6 §,
- 6) kvalitetskrav på fartygsbränsle, bestämningsmetoder för bränslen, överlåtelsebevis för bränsle och dess beviljande samt tillhörande observation och övervakning enligt 7—9 §,
- 6 a) utsläppsminskningsmetoder enligt 9 a § och godkännande av dem,
- 7) försök med nya reningssmetoder enligt 10 §,
- 8) i 11 § avsedda ämnen vars förbränning är förbjuden i Finlands ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon,
- 9) verksamhetsidkares skyldighet enligt 10 och 13 § att lämna uppgifter om bränslekvantiteter och bränslekvalitet, svavelhalt och resultatet av försök med nya reningssmetoder till i förordning angiven myndighet i syfte att fullgöra skyldigheter enligt detta kapitel, och
- 10) närmare villkor för temporärt undantag från kvalitetskraven på bränsle enligt 14 §.

Transport- och kommunikationsverket får i syfte att verkställa bilaga VI till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen eller Europeiska unionens rättsakter meddela tekniska föreskrifter i fråga om Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon om

- 1) i 5 § 3 mom. avsedda likvärdigheter utifrån vissa anordningars, materials, utrustningars eller apparaters effekt som beviljas i fråga om motorers och deras avgasreningssystem och avgasreningssmetoders överensstämmelse med kraven,
- 2) anteckningar i fartygets skeppsdagbok och oljedagbok enligt 9 § 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

De närmare bestämmelser som avses i 1 mom. och de tekniska föreskrifter som avses i 2 mom. kan utsträckas att också gälla fartyg som färdas på insjöområdet och i inrikes fart.

7 a kap.

Fartygs energieffektivitet

3 §

IEE-certifikat

Fartyg i internationell fart vars bruttodräktighet är minst 400 ska ha ett internationellt energi-effektivitetscertifikat (*IEE-certifikat*) enligt bilaga VI till MARPOL 73/78, enligt vilket fartyget uppfyller bestämmelserna i den bilagan.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap beviljar på skriftlig ansökan finska fartyg ett IEE-certifikat under förutsättning att fartyget uppfyller kraven i bilaga VI till MARPOL 73/78. Transport- och kommunikationsverket får utfärda IEE-certifikat för ett utländskt fartyg på begäran av fartygets flaggstat. Certifikat utfärdas för viss tid och för högst fem år åt gången.

4 §

Undantag i fråga om kraven på fartygs energieffektivitet

Transport- och kommunikationsverket beslutar om undantag enligt regel 19 i bilaga VI till MARPOL 73/78 i fråga om kraven på fartygs energieffektivitet.

5 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får det i syfte att verkställa bilaga VI till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen, andra internationella förpliktelser som Finland åtagit sig och Europeiska unionens rättsakter utfärdas närmare bestämmelser i fråga om finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon om

1) ordnande av tillsynen över överensstämmelse med kraven när det gäller designindexet för fartygs energieffektivitet enligt 1 §,

2) undantag i fråga om kraven på fartygs energieffektivitet enligt 4 §.

Transport- och kommunikationsverket får i syfte att verkställa bilaga VI till MARPOL 73/78, Helsingforskonventionen eller Europeiska unionens rättsakter meddela tekniska föreskrifter i fråga om Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och, när det gäller finska fartyg, också i fråga om områden utanför Finlands territorialvatten och ekonomiska zon om

1) beräkning av designindex för fartygs energieffektivitet enligt 1 §,

2) upprättande av SEEMP-planer,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) IEE-certifikat.

8 kap.

Andra internationella förpliktelser som är bindande för Finland och som gäller förhindrande av miljöförstöring som orsakas av normal drift av fartyg

2 §

AFS-försäkran

Transport- och kommunikationsverket är mottagande myndighet när det gäller AFS-försäkran i fråga om ett finskt fartyg.

3 §

Sändande av information i enlighet med AFS-konventionen

Transport- och kommunikationsverket ansvarar för att Internationella sjöfartsorganisationen tillställs de uppgifter som AFS-konventionen kräver. Finlands miljöcentral ska se till att Transport- och kommunikationsverket får uppgifter om påväxthindrande system som godkänts eller förbjudits eller vars användning begränsats genom nationell lagstiftning.

7 §

Varningar som gäller intag av barlastvatten

Transport- och kommunikationsverket meddelar varningar i enlighet med regel C-2 i bilagan till barlastvattenkonventionen till sjöfarare och till berörda kuststater om områden där fartyg inte ska ta in barlastvatten.

Vad som i 6 § 1–3 punkten bestäms om utsläpp av obehandlat barlastvatten och sediment i undantagssituationer gäller även intag av barlastvatten i områden för vilka en varning i enlighet med 1 mom. har utfärdats.

9 §

Krav på system för hantering av barlastvatten

Systemen för hantering av fartygs barlastvatten ska uppfylla kraven i Europeiska unionens rättsakter och i barlastvattenkonventionen.

Transport- och kommunikationsverket eller ett av det bemyndigat erkänt klassificeringssällskap godkänner på skriftlig ansökan system för hantering av barlastvatten i finländska fartyg, om systemen uppfyller kraven i Europeiska unionens rättsakter och i barlastvattenkonventionen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får bestämma om likvärdighet utifrån vissa anordningsars, materials, utrustningars eller apparaters effekt i enlighet med Europeiska unionens rättsakter och barlastvattenkonventionen.

10 §

Försök med ny teknologi för hantering av barlastvatten

Försök med ny teknik för hantering av barlastvatten ska uppfylla kraven i barlastvattenkonventionen och i de riktlinjer som Internationella sjöfartsorganisationen utfärdat i saken.

Transport- och kommunikationsverket beviljar på skriftlig ansökan tillstånd för försök, om de krav som avses i 1 mom. är uppfyllda. Om ett fartyg, innan normerna om kvaliteten på barlastvatten i regel D-2 i bilagan till barlastvattenkonventionen har trätt i kraft för fartygets del, deltar i ett av Transport- och kommunikationsverket godkänt program för testning och bedömning av lovande teknologier för hantering av barlastvatten, ska normerna i regel D-2 börja tillämpas på fartyget först fem år från det att fartyget annars hade varit skyldigt att börja följa normerna.

Om ett fartyg, när normerna om kvaliteten på barlastvatten i regel D-2 i bilagan till barlastvattenkonventionen redan har trätt i kraft för fartygets del, deltar i ett sådant av Transport- och kommunikationsverket godkänt program för testning och bedömning av lovande teknologier för hantering av barlastvatten där det finns förutsättningar för att uppnå en teknologi som uppfyller högre krav än vad som avses i normerna i regel D-2, ska normerna i regel D-2 inte tillämpas på fartyget under den femårsperiod som följer på installationen av teknologin i fråga i fartyget.

11 §

Barlastvattenhanteringsplan

Fartyg som omfattas av barlastvattenkonventionen ska ha en i barlastvattenkonventionen avsedd barlastvattenhanteringsplan.

Finska fartygs barlastvattenhanteringsplaner godkänns av Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap.

12 §

Barlastvattendagbok

Fartyg som omfattas av barlastvattenkonventionen ska ha en i barlastvattenkonventionen avsedd barlastvattendagbok.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att inspektera barlastvattendagboken och på begäran få ett av fartygets befälhavare bestyrkt utdrag ur den. Åtgärder som Transport- och kommunikationsverket vidtar med stöd av detta moment ska utföras så snabbt som möjligt utan att förorsaka fartyget otillbörlig försening.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

13 §

Barlastvattencertifikat

Fartyg i internationell fart som har en bruttodräktighet på minst 400 och omfattas av barlastvattenkonventionen, med undantag av flytande plattformar och andra flytande enheter som avses i regel E-1 i bilagan till barlastvattenkonventionen, ska ha ett i barlastvattenkonventionen avsett certifikat.

Transport- och kommunikationsverket eller ett erkänt klassificeringssällskap utfärdar barlastvattencertifikat till finska fartyg på skriftlig ansökan, om fartyget uppfyller kraven i barlastvattenkonventionen. Transport- och kommunikationsverket får också utfärda certifikat till utländska fartyg på begäran av fartygets flaggstat.

Certifikat utfärdas för viss tid och för högst fem år åt gången.

14 §

Beviljande av dispens från skyldigheten att hantera och skifta barlastvatten

Transport- och kommunikationsverket kan på skriftlig ansökan bevilja en fartygsspecifik dispens från skyldigheten enligt 8 § att hantera och skifta barlastvatten på finskt vattenområde och i Finlands ekonomiska zon, om dispensen inte försämrar eller skadar miljön, människors hälsa, egendom eller naturresurser.

Dispens kan beviljas fartyg som rör sig mellan vissa hamnar eller platser. En ytterligare förutsättning för beviljande av dispens är att fartyget inte blandar barlastvatten eller sediment annat än mellan hamnar eller platser som fastställs i dispensen.

Till ansökan ska det fogas en tillräckligt utförlig bedömning av de risker som dispensen kan orsaka miljön, människors hälsa, egendom och naturresurser. När riskbedömningen tas fram ska Internationella sjöfartsorganisationens och Östersjökommissionens riktlinjer i frågan iakttas. Transport- och kommunikationsverket kan begära utlåtande av riskbedömningarna från Finlands miljöcentral.

För att kunna lösa de problem som eventuellt konstateras ska Transport- och kommunikationsverket höra de stater som dispensen kan påverka negativt.

Dispensen får gälla i högst fem år. För att kunna förvissa sig om att förutsättningarna för dispens fortfarande är uppfyllda har Transport- och kommunikationsverket rätt att utföra en inspektion under dispensens giltighetstid. Om det vid inspektionen eller annars konstateras att förutsättningarna för dispens inte längre uppfylls, kan Transport- och kommunikationsverket återkalla dispensen.

Dispensen börjar gälla först efter det att Transport- och kommunikationsverket har meddelat Internationella sjöfartsorganisationen att dispens beviljats och relevanta uppgifter har tillkännagetts parterna i barlastvattenkonventionen.

En anteckning om dispensen ska göras i den barlastvattenhanteringsplan som avses i 11 § och i den barlastvattendagbok som avses i 12 §.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

15 §

Sändande av information i enlighet med barlastvattenkonventionen

Transport- och kommunikationsverket svarar för att uppgifter i enlighet med barlastvattenkonventionen sänds till Internationella sjöfartsorganisationen.

16 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får det i syfte att verkställa barlastvattenkonventionen, i fråga om finskt vattenområde och Finlands ekonomiska zon och, när det gäller finländska fartyg, också i fråga om områden utanför Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon, utfärdas närmare bestämmelser om

- 1) det förbud mot utsläpp av barlastvatten som avses i 5 §,
- 2) utsläpp av obehandlat barlastvatten och sediment i undantagssituationer enligt 6 §,
- 3) de varningar som gäller intag av barlastvatten och som avses i 7 §,
- 4) hantering och skifte av fartygs barlastvatten enligt 8 §,
- 5) krav på system för hantering av barlastvatten enligt 9 §,
- 6) försök med ny teknik för hantering av barlastvatten enligt 10 §, samt
- 7) beviljande av dispens enligt 14 §.

Transport- och kommunikationsverket får i syfte att verkställa barlastvattenkonventionen, i fråga om Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon och, när det gäller finländska fartyg, också i fråga om områden utanför Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon, meddela tekniska föreskrifter om

- 1) krav på system för hantering av barlastvatten enligt 9 §,
- 2) försök med ny teknik för hantering av barlastvatten enligt 10 §,
- 3) innehållet i och strukturen för den barlastvattenhanteringsplan som avses i 11 §,
- 4) formuläret för den barlastvattendagbok som avses i 12 §,
- 5) formuläret för det barlastvattencertifikat som avses i 13 §, samt
- 6) hur den riskbedömning som avses i 14 § 3 mom. ska utarbetas och vad den ska innehålla.

8 a kap.

Återvinning av fartyg

1 §

Utnämning av ansvarig myndighet

I Finland är Transport- och kommunikationsverket den ansvariga myndighet som avses i artikel 3.1.9 i fartygsåtervinningsförordningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 §

Lämnande av information

Transport- och kommunikationsverket ansvarar för att den information som fartygsåtervinningsförordningen förutsätter ges in till Europeiska kommissionen.

Transport- och kommunikationsverket ska på begäran av den behöriga myndigheten i den stat där fartygsåtervinningsanläggningen är belägen sända myndigheten information som avses i artikel 7.4 i fartygsåtervinningsförordningen.

3 §

Närmare bestämmelser

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om inom vilken tidsfrist fartygsägaren ska lämna Transport- och kommunikationsverket en i artikel 6.1 b i fartygsåtervinningsförordningen avsedd anmälan om sin avsikt att återvinna fartyget på en eller flera specifika fartygsåtervinningsanläggningar.

9 kap.

Mottagning av avfall i hamn

7 §

Rapportering

Närings-, trafik- och miljöcentralerna, Transport- och kommunikationsverket och hamnarna ska sända den information som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester, nedan *fartygsavfallsdirektivet*, till Finlands miljöcentral, som har i uppgift att sammanställa en rapport som ska skickas till Europeiska kommissionen.

10 kap.

Avlämning av avfall i hamn

1 §

Obligatorisk avlämning av fartygsavfall och lastrester

Ett finskt fartyg som anlöper en hamn i Östersjöområdet eller inom Europeiska gemenskapen eller ett fartyg som inte är finskt och som anlöper en hamn inom finskt territorium ska, innan det

Betänkande KoUB 21/2018 rd

lämnar hamnen, till de mottagningsanordningar för avfall som finns i hamnen avlämna allt sitt fartygsavfall och alla sina lastrester.

Om det inte finns någon mottagningsanordning i en småbåtshamn ska avfallet från en fritidsbåt avlämnas till någon annan lämplig mottagningsanordning i land, om inte avfallet med stöd av denna lag kan lämnas ombord.

Skyldigheten att avlämna avfall enligt 1 mom. gäller emellertid inte

- 1) små mängder avfall enligt definition i förordning av statsrådet,
- 2) när det av orsaker som inte beror på fartyget skulle medföra onödigt dröjsmål för fartyget att avlämna avfallet i hamnen; då krävs det också att fartyget har tillräckligt med separata upplagingsutrymmen för allt fartygsavfall och alla lastrester som har uppstått på fartyget och kommer att uppstå på fartyget under den kommande färden, eller
- 3) avlämnande av toalettavfall om fartygets tankar för detta avfall räcker till för färden till nästa hamn.

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. får Transport- och kommunikationsverket kräva att allt avfall ombord på fartyget ska avlämnas i hamn innan fartyget lämnar hamnen, om det är motiverat att anta att den hamn där avfallet är tänkt att avlämnas inte har ändamålsenliga mottagningsanordningar eller det inte är känt i vilken hamn avfallet ska avlämnas, och det därför finns risk för att avfallet släpps ut i vattnet.

Fartygets befälhavare ansvarar för att man på fartyget iakttar de skyldigheter som föreskrivs i detta kapitel eller i enlighet med det.

2 §

Avgifter för fartygsavfall och lastrester

Hamninnehavaren ska ta ut en avgift för att täcka kostnaderna för avfallshanteringen av alla fartyg som anlöper hamnen, oavsett om fartyget lämnar avfall i hamnen eller inte. Avgifterna ska innefatta kostnaderna för hanteringen av följande fartygsavfall:

- 1) oljehaltigt avfall,
- 2) fast avfall, exklusive lastrester, och
- 3) toalettavfall.

Hamninnehavaren ska i syfte att täcka kostnaderna för avfallshanteringen ta ut en avgift också av de fartyg som anlöper hamnen och som avlämnar lastrester till hamnens mottagningsanordningar.

Avgifterna kan ingå i den hamnavgift som tas ut för fartygen. Hamnen ska uppge avgiftsbeloppet och avgiftskriterierna. Avgifterna kan graderas exempelvis efter fartygstyp, fartygsklass eller fartygets storleksklass, men avgifterna får inte vara beroende av hur mycket avfall fartyget lämnar i hamnen. Nedsättning på avgifterna kan beviljas, om fartyget använder anordningar eller metoder eller sådant högklassigt bränsle som gör att den avfallsmängd som fartyget avlämnar i land är mindre än vanligt eller kan återvinnas.

Avgift enligt 1 mom. tas dock inte ut för fiskefartyg och inte heller för fritidsbåtar som får transportera högst 12 passagerare. Någon avgift tas heller inte ut för sådana fartyg som Transport- och kommunikationsverket med stöd av 4 § i detta kapitel har befriat från obligatorisk avlämning av fartygsavfall och lastrester.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3 §

Anmälan om fartygsavfall och lastrester

När ett fartyg anlöper en hamn inom finskt territorium ska befälhavaren eller någon som denne befullmäktigat avge en anmälan om fartygsavfall och lastrester till innehavaren av anlöpshamnen via det system för hantering av information inom sjöfarten som avses i 20 a § i lagen om fartygstrafikservice. Anmälan ska avges minst 24 timmar före ankomsten eller omedelbart vid avfärden från den föregående hamnen, om färdtiden understiger 24 timmar. Om fartygets slutliga anlöpshamn blir klar först när mindre än 24 timmar återstår före ankomsten till hamnen, ska anmälan avges omedelbart då den slutliga anlöpshamnen är känd. Informationen ska förvaras ombord åtminstone till nästa anlöpshamn och ska på begäran uppvisas för myndigheterna i en EU-medlemsstat.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte fiskefartyg och inte heller fritidsbåtar som tar högst 12 passagerare.

Transport- och kommunikationsverket ska kontrollera genomförande av fartygsavfallsdirektivet och därvid granska anmälningar och inspektera fartyg i enlighet med direktivet.

4 §

Befrielse från den obligatoriska avlämningen och anmälningskyldigheten

Transport- och kommunikationsverket kan på skriftlig ansökan medge befrielse från den obligatoriska avlämning av fartygsavfall och lastrester som avses i 1 § och från skyldigheten att anmäla fartygsavfall och lastrester enligt 3 § i fråga om ett fartyg som är i reguljär trafik så att det upprepat går i trafik enligt en tidtabell eller på en på förhand bestämd rutt mellan angivna hamnar och minst en gång varannan vecka anlöper en angiven finsk hamn som ligger vid denna rutt. Befrielse kan också medges för ett fartyg som är i kryssningstrafik eller annan trafik så att det avgår från och anlöper en och samma finska hamn utan att anlöpa mellanliggande hamnar. För att befrielse ska kunna medges krävs det dessutom att fartyget har ingått ett avfallshanteringsavtal med ett seriöst företag i avfallshanteringsbranschen eller med hamnen. Transport- och kommunikationsverket ska på det sätt som närmare framgår av beslutet om befrielse lämnas en redogörelse för att fartyget i huvudsak använder tjänster enligt avfallshanteringsavtalet. Befrielse medges för viss tid och för högst fem år åt gången.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta de berörda hamnarna om sitt beslut.

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet och åtminstone en gång om året underrätta Europeiska kommissionen om befrielser som medgivits.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

12 kap.

Tillsyn och administrativt tvång

1 §

Tillsynsmyndigheter

Tillsynsmyndigheter enligt denna lag är Transport- och kommunikationsverket, Finlands miljöcentral, närings-, trafik- och miljöcentralen, Gränsbevakningsväsendet, Tullen och polisen.

Kommunikationsministeriet och miljöministeriet ska inom respektive förvaltningsområde sörja för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av verksamheten enligt denna lag.

2 §

Transport- och kommunikationsverkets tillsynsuppgifter

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter i den mån bestämmelserna och föreskrifterna gäller

- 1) fartyg, dess konstruktion och last,
- 2) fartygsbränsle och dess kvalitet,
- 3) utsläpp från fartyg till luft och vatten,
- 4) skadliga påväxthindrande system som används för att skydda fartyg,
- 5) fartygens utrustning,
- 6) användningen av fartyg,
- 7) fartygets certifikat och andra handlingar,
- 8) fartygsbefälhavarens och den övriga besättningens anmälningsskyldighet,
- 9) skyldigheten att lämna fartygsavfall i hamn,
- 10) hantering och skifte av barlastvatten och sediment.

Transport- och kommunikationsverket ska även utöva annan tillsyn över iakttagande av denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter, om inte annat bestäms någon annanstans i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket är ledande tillsynsmyndighet när det gäller tillsynen över efterlevnaden på insjöområdet av bestämmelserna i denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser och föreskrifter om utsläpp till vatten från fartyg.

11 §

Utredning av inträffade utsläpp och åtgärder vid omedelbar risk för vattenförorening

Transport- och kommunikationsverket, Gränsbevakningsväsendet och polisen har rätt att i syfte att utreda utsläpp, förekomsten av skadliga påväxthindrande system samt barlastvatten och sediment som släppts ut i vattnet i strid med barlastvattenkonventionen eller denna lag förrätta inspektioner på finska fartyg och ta prover för att utreda ursprunget till olja, andra skadliga ämnen

Betänkande KoUB 21/2018 rd

eller barlastvatten och sediment och dess sammansättning, som observerats i vattnet samt för att utreda kvaliteten på det bränsle som används på fartyget och ursprunget till andra utsläpp från fartyget till luften. Detsamma gäller utländska fartyg som ligger i hamn eller till ankars på finskt vattenområde eller färdas på finskt vattenområde. Bestämmelser om åtgärder mot utländska fartyg som färdas på Finlands territorialhav finns i 12 §.

Transport- och kommunikationsverket samt Gränsbevakningsväsendet och polisen får stoppa ett fartyg när det ligger i hamn eller till ankars på finskt vattenområde, om utredandet av utsläpp, förekomsten av skadliga påväxthindrande system eller barlastvatten och sediment som släppts ut i vattnet i strid med barlastvattenkonventionen eller denna lag kräver det eller om det finns grundad anledning att anta att fartygets färd av någon annan orsak än en sådan som har samband med fartygets konstruktion, utrustning, anordningar, rutiner eller arrangemang ombord är förknippad med en omedelbar risk för miljöförorening eller spridning av invasiva främmande arter. Samma rätt har de när det gäller finska fartyg som färdas på finskt vattenområde eller utanför detta och utländska fartyg som färdas på finskt vattenområde. Bestämmelser om åtgärder mot utländska fartyg som färdas på Finlands territorialhav finns i 12 §.

De åtgärder som avses i 1 och 2 mom. gäller med beaktande av 1 kap. 4 § endast i tillämpliga delar Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets fartyg.

Rätten att inspektera gäller dock inte lokaler och utrymmen som används för boende av permanent natur.

12 §

Rätt att utföra inspektioner, få uppgifter och stoppa fartyg på Finlands territorialhav och i Finlands ekonomiska zon

När det finns grundad anledning att anta att ett utländskt fartyg som framförs på Finlands territorialhav har förorsakat utsläpp, använt ett skadligt påväxthindrande system eller släppt ut barlastvatten eller sediment i vattnet i strid med barlastvattenkonventionen eller denna lag när fartyget befunnit sig på Finlands territorialhav, får Transport- och kommunikationsverket samt Gränsbevakningsväsendet och polisen vidta alla de åtgärder som avses i 11 § 1 och 2 mom.

När det finns grundad anledning att anta att denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den har överträtts i Finlands ekonomiska zon från ett utländskt fartyg som framförs på Finlands territorialhav eller i den ekonomiska zonen, har Transport- och kommunikationsverket samt Gränsbevakningsväsendet och polisen rätt att avkräva fartyget information om dess identitet och registreringshamn, senaste och nästa anlöpshamn och annan information för att fastställa om en överträdelse har ägt rum.

I de fall som avses i 2 mom. får Transport- och kommunikationsverket samt Gränsbevakningsväsendet och polisen inspektera fartyget, om överträdelsen av de bestämmelser som avses i det momentet leder till omfattande utsläpp som medför eller riskerar medföra betydande förorening av den marina miljön, och fartyget har vägrat lämna information eller den information som lämnats av fartyget uppenbarligen inte överensstämmer med den faktiska situationen och inspektionen i övrigt är påkallad av omständigheterna.

Transport- och kommunikationsverket samt Gränsbevakningsväsendet och polisen får stoppa ett utländskt fartyg som framförs på Finlands territorialhav eller i Finlands ekonomiska zon, om det är uppenbart att det från fartyget i den ekonomiska zonen har begåtts en överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, så att det leder till ett utsläpp som medför

Betänkande KoUB 21/2018 rd

omfattande skada eller risk för omfattande skada på den finska kusten eller därmed sammanhängande intressen eller på naturtillgångarna i territorialhavet eller den ekonomiska zonen.

På de villkor som anges i 2—4 mom. kan sådana åtgärder som avses i de momenten vidtas även mot ett sådant utländskt fartyg som framförs i Finlands ekonomiska zon från vilket man misstänker att det på Finlands territorialhav har begåtts överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Rätten att inspektera gäller dock inte lokaler och utrymmen som används för boende av permanent natur.

13 §

Skyldighet att undvika onödigt dröjsmål samt principen om minsta olägenhet

De åtgärder som avses i 11 och 12 § ska vidtas så att fartyget inte orsakas onödigt dröjsmål.

En inspektion av ett utländskt fartyg ska begränsas till en granskning av certifikat och andra handlingar som fartyget enligt internationella överenskommelser som är bindande för Finland ska medföra, eller av andra liknande handlingar som fartyget medför. En närmare inspektion av fartyget får äga rum först efter en sådan granskning och även då endast om det finns grundad anledning att anta att fartygets eller dess utrustnings skick väsentligt avviker från uppgifterna i handlingarna, eller innehållet i handlingarna inte är tillräckligt för att bekräfta eller verifiera en misstänkt överträdelse av bestämmelserna eller fartyget inte medför sådana giltiga certifikat eller handlingar som krävs.

Även om undersökningarna i enlighet med 11 och 12 § visar att det från ett utländskt fartyg har begåtts överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska fartyget utan dröjsmål tillåtas fortsätta sin färd.

Om den marina miljön utsätts för oskäligt stor skaderisk av att ett fartyg som enligt 12 § 4 mom. stoppats i Finlands ekonomiska zon tillåts fortsätta sin färd, får Transport- och kommunikationsverket förbjuda fartygets fortsatta färd eller som villkor för den fortsatta färden ställa att fartyget anlöper närmaste lämpliga reparationsvarv. Fartygets flaggstat ska utan dröjsmål underätta om beslut genom vilket fartygets fortsatta färd förbjudits eller gjorts beroende av villkor.

Vid inspektion och stoppande av ett utländskt fartyg och vid driftsinskränkningar för ett sådant fartyg gäller dessutom bestämmelserna i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten.

15 §

Administrativt tvång

Transport- och kommunikationsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen får i ärenden inom sin respektive behörighet enligt denna lag

1) förbjuda den som bryter mot denna lag eller en med stöd av den utfärdad förordning eller föreskrift att fortsätta med eller upprepa ett förfarande som bryter mot bestämmelserna eller föreskrifterna,

2) ålägga den som bryter mot denna lag eller en med stöd av den utfärdad förordning eller föreskrift att fullgöra sin skyldighet på något annat sätt,

3) bestämma att den som förfarit på ett sådant sätt som avses 1 eller 2 punkten ska återställa miljön i ursprungligt skick eller att undanröja den olägenhet som överträdelsen orsakat miljön.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

16 §

Vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Transport- och kommunikationsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen får förena ett förbud eller föreläggande som de utfärdar med stöd av denna lag med vite, hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande i enlighet med viteslagen (1113/1990).

17 §

Tillsynsmyndighetens skyldighet att vidta åtgärder när ett fartyg bryter mot sin skyldighet att avlämna avfall i hamn eller släpper ut miljöförstörande ämnen

Om det finns tydliga bevis på att ett fartyg inte fullgjort sin skyldighet att avlämna fartygsavfall eller lastrester i hamn, ska Transport- och kommunikationsverket stoppa fartyget eller, om fartygets nästa anlöpshamn finns i en annan stat, göra en anmälan till den behöriga tillsynsmyndigheten i enlighet med fartygsavfallsdirektivet.

Om det har observerats att ett fartyg släppt ut olja eller skadliga flytande ämnen inom finskt vattenområde, inom Finlands ekonomiska zon eller på öppet hav, ska Finlands miljöcentral, Gränsbevakningsväsendet eller Transport- och kommunikationsverket anmäla utsläppet till fartygets nästa anlöpshamn och fartygets flaggstat och framföra begäran om att åtgärder med anledning av utsläppet inleds i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/35/EG om föroreningar förorsakade av fartyg och införandet av sanktioner för överträdelser, jämte ändringar.

18 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets, Finlands miljöcentral, närings-, trafik- och miljöcentralens, Gränsbevakningsväsendets, Tullens och polisens uppgifter som tillsynsmyndigheter och om arbetsfördelningen mellan dessa myndigheter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 kap.

Särskilda bestämmelser

2 §

Behörighetsvillkor för utsedda inspektörer samt utnämning och kraven på god förvaltning

På inspektörer utsedda av Transport- och kommunikationsverket ska i fråga om behörighetsvillkor samt beviljande och återkallande av utnämningssbrev tillämpas bestämmelser om utsedd

Betänkande KoUB 21/2018 rd

besiktningsman i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg. Närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren för utsedda inspektörer utfärdas genom förordning av statsrådet.

Vid fullgörandet av sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag ska utsedda inspektörer följa bestämmelserna i förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Fartygets tekniska dokumentation ska dock på fartyget ges på det språk som denna dokumentation utarbetas på.

På inspektörer utsedda av Transport- och kommunikationsverket tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid utförandet av uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

4 §

Skyldighet att underrätta fartygets flaggstat

När ett förfarande enligt 12 kap. 11 och 12 § tillämpas i fråga om ett utländskt fartyg ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål underrätta fartygets flaggstat om detta. Om det är fråga om en gärning som begåtts på finskt vattenområde, lämnas underrättelse endast om de omständigheter som har samband med rättegång.

7 §

Rättelseyrkande

En part får söka rättelse hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen, om beslutet gäller

1) Transport- och kommunikationsverkets inspektion av fartyg eller någon annan handling som gäller fartyg och som utfärdats med stöd av denna lag eller ett beslut som fattats av ett erkänt klassificeringssällskap eller med anledning av en inspektion av en inspektör utsedd av Transport- och kommunikationsverket, eller

2) avgift som en inspektör utsedd av Transport- och kommunikationsverket påfört för åtgärd, beslut eller certifikat enligt denna lag.

Ett beslut i vilket rättelse får sökas får inte överklagas genom besvär. Till beslutet ska fogas anvisningar om rättelseyrkande. Rättelse ska sökas inom 30 dagar från delfäendet av beslutet eller påförandet av avgiften.

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra ett i denna paragraf avsett rättelseyrkande inom två månader från det att yrkandet blev anhängigt. Om beslutet utgör ett hinder för normal drift av fartyget ska beslut med anledning av ett rättelseyrkande emellertid meddelas inom 14 dagar från det att yrkandet blev anhängigt.

8 §

Ändringssökande

Andra beslut än de som avses i 3 kap. 5 § och 12 kap. 14 och 16 § samt 7 § i detta kapitel får överklagas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om Transport- och kommunikationsverket inte har meddelat beslut med anledning av ett rättelseyrkande inom den tid som anges i 7 § 3 mom. i detta kapitel ska tiden för anförande av besvär räknas från utgången av den tidsfrist som avses i nämnda 7 § 3 mom.

Om beslutet utgör ett hinder för normal drift av fartyget ska besvären behandlas som brådskande.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

58.

Lag

om ändring av sjölagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sjölagen (674/1994) ~~I avd. 1 kap. 1 och 1 a §, H avd. 6 kap. 12 a §, HH avd. 10 kap. 10 §, 10 a kap. 6, 8 och 10 §, 11 a kap. 2–5, 7 och 8 §, IV avd. 15 kap. 24 och 25 §, V avd. 18 kap. 1–4, 6–9, 11–15 § samt VI avd. 23 kap. 3 §,~~

av dem ~~I avd. 1 kap. 1 §~~ sådan den lyder i lagarna 860/2016 och 337/2018 **och** 1 a sådan den lyder i lag 860/2016, ~~samt 4 kap. 1 § sådan den lyder i lagarna 234/1995 och 337/2018, H avd. 6 kap. 12 a § sådan den lyder i lag 1359/2002, HH avd. 10 kap. 10 § sådan den lyder i lag 421/1995, 10 a kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 337/2018, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1688/2009 och 337/2018, 10 § sådan den lyder i lag 1688/2009, HH avd. 11 a kap. 2–5 och 8 § sådana de lyder i lag 860/2016 samt 7 § sådan den lyder i lagarna 860/2016 och 337/2018, IV avd. 15 kap. 24 § sådan den lyder i lagarna 264/2013 och 337/2018 samt 25 § sådan den lyder i lag 264/2013, V avd. 18 kap. 1–4, 8 och 15 § samt VI avd. 23 kap. 3 § sådana de lyder i lag 482/2017, V avd. 18 kap. 6 § sådan den lyder i lagarna 1688/2009 och 482/2017, V avd. 18 kap. 7, 11, 12 och 14 § sådana de lyder i lag 1688/2009, som följer:~~

Betänkande KoUB 21/2018 rd

I AVDELNINGEN

FARTYG

1 kap.

Allmänna stadganden om fartyg

1 §

Ett fartygs nationalitet

Ett fartyg är finskt och berättigat att föra finsk flagg, om mer än sextio procent av fartyget ägs av finska medborgare eller finska juridiska personer.

I andra än i 1 mom. avsedda fall ska Transport- och kommunikationsverket godkänna ett fartyg som finskt, om

1) en medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en i enlighet med en sådan stats lagstiftning grundad juridisk person, vars stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger mer än sextio procent av fartyget,

2) fartygets drift leds och kontrolleras från Finland,

3) fartygets ägare, ifall ägaren inte ansvarar för fartyget i enlighet med 2 punkten, för skötseln av denna uppgift utser ett ombud som har sin stadigvarande hemkommun och bostad i Finland, och

4) fartyget har avförts ur fartygsregistret i en annan stat för den tid det är infört i fartygsregistret i Finland.

Ett i 2 mom. avsett godkännande ska återkallas på begäran av fartygets ägare.

I andra än i 1 eller 2 mom. avsedda fall kan Transport- och kommunikationsverket godkänna ett fartyg som finskt, om

1) det utifrån fartygets ägande, förvaltnings-, kreditgivnings- och befraktningsförhållanden tillförlitligt kan konstateras att fartygets drift står under ett avgörande finskt inflytande,

2) fartyget har avförts ur fartygsregistret i en annan stat för den tid det är infört i fartygsregistret i Finland,

3) fartyget uppfyller de krav som ställs på nya fartyg i bestämmelserna om fartygs säkerhet, och

4) registreringen av fartyget bedöms främja sjöfartsnäringen i Finland och sysselsättningen inom den.

Om ett fartyg som avses i 4 mom. inte har någon finsk ägare, förutsätts utöver vad som föreskrivs ovan att finska medborgare är representerade i förvaltningsorganen för den utländska sammanslutning som äger fartyget eller att de på något annat sätt kan delta i beslutsfattandet i ägarsammanslutningen.

Ett tillstånd som avses i 4 mom. ska förenas med villkor som Transport- och kommunikationsverket anser behövliga samt innehålla uppgift om tillståndets giltighetstid. Tillstånd kan beviljas för högst två år i sänder.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om förutsättningarna i 2 mom. för godkännande eller i 4 mom. för beviljande av tillstånd inte längre föreligger eller om de villkor som det i 4 mom. avsedda tillståndet förenats med inte iakttas och avvikelserna inte kan betraktas som ringa, ska Transport- och kommunikationsverket återkalla godkännandet eller tillståndet. Innan ett godkännande eller tillstånd återkallas ska den som fått godkännandet eller tillståndet ges möjlighet att lämna sin förklaring i saken.

Närmare bestämmelser om ansökan om godkännande enligt 2 mom. eller tillstånd enligt 4 mom., om innehållet i ansökan och om den utredning som ska fogas till ansökan samt om villkor som tillstånd enligt 4 mom. ska förenas med får utfärdas genom förordning av statsrådet.

1 a §

Införande av ett fartyg som är i finsk ägo i en annan stats fartygsregister

Ett fartyg som med stöd av 1 § 1 mom. ska betraktas som finskt kan överföras till fartygsregistret i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med den statens lagstiftning om registrering av fartyg som ägs av medborgare eller juridiska personer i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Transport- och kommunikationsverket får för att främja varvsindustrin och sysselsättningen i Finland ge tillstånd till att ett fartyg som enligt 1 § 1 mom. ska betraktas som finskt införs i fartygsregistret i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet såsom fartyg i den staten, om

1) fartyget är byggt i Finland och det införs i fartygsregistret i en sådan stat omedelbart när det blivit färdigställt,

2) det råder ett verkligt samband mellan fartyget och registreringslandet i fråga om äganderätten till fartyget eller fartygets besittning eller användning, och

3) det enligt bedömningar finns sådana vägande skäl för registrering av fartyget vilka hänförs till främjande av varvsindustrin och sysselsättningen i Finland.

Ett tillstånd som avses i 2 mom. ska förenas med de villkor som Transport- och kommunikationsverket anser behövliga samt innehålla uppgift om tillståndets giltighetstid. Tillståndet beviljas för viss tid och kan vara i kraft högst så länge som befraktningsavtalet om fartygets användning eller besittning gäller. Tillståndet ska förenas med villkor som förbjuder överföring av fartyget vidare till ett fartygsregister i ett tredjeland.

Om förutsättningarna enligt 2 mom. för beviljande av tillstånd inte längre föreligger eller om de villkor som tillståndet förenats med enligt 3 mom. inte iakttas och avvikelserna inte kan betraktas som ringa, ska Transport- och kommunikationsverket återkalla tillståndet. Innan beslut om återkallande fattas ska den som fått tillståndet ges möjlighet att lämna sin förklaring i saken.

Ett i 2 mom. avsett tillstånd upphör att gälla om fartyget eller en andel i det säljs till utlandet så att fartyget enligt 1 § 1 mom. upphör att vara finskt.

Närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd enligt 2 mom., om innehållet i ansökan och om den utredning som ska fogas till ansökan samt om innehållet i beslut om återkallande enligt 4 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

II AVDELNINGEN

REDERI

6 kap.

Fartygs befälhavare

12 a §

Befälhavarens anmälningsskyldighet

Befälhavaren på ett fartyg ska underrätta fartyg i närheten samt på Finlands vattenområde Transport- och kommunikationsverket och på andra områden en myndighet, ett organ eller ett system som främjar eller övervakar sjötrafiksäkerheten i området om farlig is eller anhopning av is, ett farligt vrak, vindar av minst 10 Beauforts styrka för vilka ingen stormvarning har utfärdats eller någon annan omedelbar sjöfartsrisk liksom också om säkerhetsanordningar för sjöfarten som fungerar på ett felaktigt eller vilseledande sätt eller som har förskjutits från sin plats eller försvunnit.

III AVDELNINGEN

ANSVAR

10 kap.

Ansvar för oljeskada

10 §

Försäkringsplikt för finska fartyg

Ägaren av ett finskt fartyg som transporterar mer än 2 000 ton beständig olja som bulklast ska ta och vidmakthålla försäkring eller ställa säkerhet som täcker fartygsägarens ansvar enligt detta kapitel eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat intill det ansvarsbelopp som anges i 5 § 1 mom. Staten är dock inte skyldig att ta försäkring eller ställa säkerhet.

En försäkring eller säkerhet som avses i 1 mom. ska godkännas av en myndighet så som närmare föreskrivs genom förordning.

Då fartygsägaren har fullgjort sin skyldighet enligt 1 mom., har han eller hon rätt att av den myndighet som godkänner försäkringen eller säkerheten erhålla ett certifikat som visar detta. För fartyg som tillhör staten utfärdar ovan nämnda myndighet certifikat som visar att finska staten äger fartyget och att dess ansvar är täckt intill det belopp som anges i 5 § 1 mom. Certifikatet ska

Betänkande KoUB 21/2018 rd

medföras ombord på fartyget och en kopia därav deponeras hos Transport- och kommunikationsverket.

Närmare bestämmelser om certifikat som avses i 3 mom. utfärdas genom förordning.

10 a kap.

Ansvar för skada orsakad av förorening genom bunkerolja

6 §

Försäkringsplikt för finska fartyg

Den registrerade ägaren av ett fartyg som är infört i det trafik- och transportregister som förs av Transport- och kommunikationsverket eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland och som har en bruttodräktighet som överstiger 1 000 ska teckna och vidmakthålla en försäkring eller inneha någon annan ekonomisk säkerhet som täcker fartygsägarens ansvar enligt detta kapitel eller enligt motsvarande lagstiftning i en annan fördragsslutande stat, intill det belopp som anges i 9 kap. 5 §.

8 §

Certifikat angående försäkring eller säkerhet

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan utfärda ett certifikat över den försäkring eller ekonomiska säkerhet som avses i 6 § till den registrerade ägaren av ett fartyg som är registrerat i trafik- och transportregistret eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland. Transport- och kommunikationsverket kan även utfärda ett certifikat över uppfyllt försäkringsplikt i fall som avses i 7 § 1 mom. om fartyget inte är registrerat i en fördragsslutande stat.

Till ansökan ska det fogas en utredning av vilken framgår att

- 1) försäkringen eller säkerheten täcker det ansvar som avses i detta kapitel, och
- 2) försäkringen eller säkerheten under certifikatets giltighetstid inte kan upphöra att gälla tidigare än tre månader från den dag ett skriftligt meddelande om tiden för försäkringens eller säkerhetens upphörande kom in till Transport- och kommunikationsverket, om inte certifikatet har tillställts Transport- och kommunikationsverket eller ett nytt certifikat har utfärdats.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett certifikat, om de villkor enligt vilka det har utfärdats inte längre uppfylls.

Certifikatet ska medföras ombord på fartyget och en kopia av certifikatet ska lämnas in till Transport- och kommunikationsverket. Fartyget får inte användas för sjöfart utan ett sådant certifikat.

För certifikat som avses i denna paragraf tas det ut avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Närmare bestämmelser om certifikat som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

10 §

Övervakning av försäkringsplikten

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att 6 och 7 § iakttas.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förbjuda ett fartygs avgång och avbryta dess resa om fartyget inte medför ett sådant certifikat som krävs enligt 6 eller 7 §.

11 a kap.

Ansvar för avlägsnande av ett vrak som orsakats av en sjöolycka

2 §

Befälhavarens och redarens rapporteringsplikt

Om ett finskt fartyg varit delaktigt i en sjöolycka som lett till att fartyget har blivit ett vrak, ska fartygets befälhavare eller redare utan dröjsmål lämna en i artikel 5 i Nairobikonventionen avsedd rapport om saken till Transport- och kommunikationsverket eller, om vraket finns inom en annan fördragsslutande stats konventionsområde, till den behöriga myndigheten i den berörda fördragsslutande staten.

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta de behöriga sjöfarts- och miljömyndigheterna om rapporter som lämnats till verket med stöd av 1 mom. eller med stöd av artikel 5 i Nairobikonventionen.

3 §

Varning om och lokalisering av vrak

När Transport- och kommunikationsverket har mottagit en i 2 § eller i artikel 5 i Nairobikonventionen avsedd rapport ska det i enlighet med artikel 7 i Nairobikonventionen utan dröjsmål varna sjöfarande och berörda stater om vrakets art och läge.

Om vraket kan anses utgöra en fara, ska Transport- och kommunikationsverket uppmana den registrerade ägaren att vidta alla de åtgärder som är möjliga för att fastställa vrakets exakta läge och bestämma en frist för detta. Om den registrerade ägaren inte fastställer läget inom den frist som bestämts, ska Transport- och kommunikationsverket på den registrerade ägarens bekostnad vidta alla åtgärder som är möjliga för att lokalisera vraket.

4 §

Bestämning av den fara som ett vrak utgör och utmärkning av vrak

När Transport- och kommunikationsverket fått uppgift om ett vrak ska verket i enlighet med artikel 6 i Nairobikonventionen besluta om vraket utgör en fara. För avgörande i saken ska verket

Betänkande KoUB 21/2018 rd

begära en bedömning av den fara som vraket utgör från Finlands miljöcentral och Försvarsmakten.

Om ett vrak i enlighet med 1 mom. anses utgöra en fara, ska Transport- och kommunikationsverket inleda alla rimliga åtgärder för att märka ut vraket.

5 §

Åtgärder för avlägsnande av ett vrak

Om ett vrak i enlighet med 4 § anses utgöra en fara, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål rapportera om det till den registrerade ägaren och, om det är fråga om ett utländskt fartyg, också till den behöriga myndigheten i fartygets registreringsstat.

Transport- och kommunikationsverket ska bestämma en rimlig frist inom vilken den registrerade ägaren ska avlägsna vraket och skriftligen underrätta ägaren om fristen på det sätt som anges i artikel 9.6 i Nairobikonventionen.

Om vraket anses utgöra en fara i enlighet med 4 §, ska den registrerade ägaren lämna bevis till Transport- och kommunikationsverket på att i 7 § avsedd försäkring eller annan säkerhet finns.

För att trygga sjösäkerheten och skydda den marina miljön får Transport- och kommunikationsverket i enlighet med artikel 9.4 i Nairobikonventionen uppställa behövliga villkor för avlägsnande av ett vrak samt i enlighet med artikel 9.5 i den konventionen ingripa i avlägsnandet. Innan Transport- och kommunikationsverket fattar beslut i saken ska det höra Finlands miljöcentral och Försvarsmakten.

Transport- och kommunikationsverket får avlägsna ett vrak på den registrerade ägarens bekostnad i de fall som avses i artikel 9.7 och 9.8 i Nairobikonventionen när vraket befinner sig i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få behövlig handräckning från Försvarsmakten, Tullen och räddningsverken för utförande av sina uppgifter enligt denna paragraf.

7 §

Certifikat över försäkring eller säkerhet

Transport- och kommunikationsverket utfärdar på ansökan ett certifikat över giltighetstiden för den försäkring eller säkerhet som avses i 6 § till den registrerade ägaren av ett fartyg som är infört i fartygsregistret i Finland. Transport- och kommunikationsverket kan även utfärda ett certifikat över uppfylld försäkringsplikt, om fartyget inte har registrerats i någon stat som är part i Nairobikonventionen.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla certifikatet när förutsättningarna för dess utfärdande inte längre uppfylls.

Fartygets befälhavare ska se till att certifikatet enligt 1 mom. medförs ombord på fartyget och en kopia av certifikatet ska lämnas i förvar hos Transport- och kommunikationsverket. Fartyget får inte användas för sjöfart utan ett sådant certifikat.

För certifikat som avses i denna paragraf tas det ut en avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten.

Närmare bestämmelser om det certifikat som avses i denna paragraf får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

8 §

Verkställighet

Ett beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med stöd av 3–5 § får verkställas genast även om det inte har vunnit laga kraft, om inte något annat bestäms i beslutet eller om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

~~IV AVDELNINGEN~~

~~AVTAL OM BEFORDRAN TILL SJÖSS~~

15 kap.

Befordran av passagerare och resgods

24 §

Certifikat över försäkring eller säkerhet

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan utfärda ett certifikat över giltighetstiden för den försäkring eller säkerhet som avses i artikel 4 a i bilaga I till Atenförordningen, till den registrerade ägaren av ett fartyg som har antecknats i trafik- och transportregistret eller i det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland. Transport- och kommunikationsverket kan även utfärda ett certifikat över uppfylld försäkringsplikt, om fartyget inte är registrerat i en fördragsslutande stat.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett certifikat, om de villkor enligt vilka det har utfärdats inte längre uppfylls.

Certifikatet ska medföras ombord på fartyget och en kopia av certifikatet ska lämnas i förvar hos Transport- och kommunikationsverket. Fartyget får inte användas för sjöfart utan ett sådant certifikat.

För certifikat som avses i denna paragraf tas det ut en avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Närmare bestämmelser om certifikat som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Övervakning av försäkringsplikten

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka att artikel 4 a i bilaga I till Atenförordningen iakttas.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förbjuda ett fartygs avgång och avbryta dess resa om fartyget inte medför ett sådant certifikat som krävs enligt artikel 4 a i bilaga I till Atenförordningen.

~~V AVDELNINGEN~~

~~SJÖOLYCKOR~~

18 kap.

Dagböcker, sjöförklaring och besiktning

1 §

Skyldigheten att föra dagbok

Dagböcker som avses i denna lag är skeppsdagbok, maskindagbok, kombinerad skepps- och maskindagbok, körjournal, dagbok för fiskefartyg och radiodagbok. Straffbestämmelserna i 20 kap. tillämpas inte på körjournal och radiodagbok. Bestämmelser om dagböcker som anknyter till förhindrande av miljöförstöring och som ska föras på fartyg finns i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009).

Skeppsdagbok och maskindagbok ska föras på fartyg i internationell fart med en bruttodräktighet på minst 500. Om bruttodräktigheten för fartyg i internationell fart understiger 500, kan det i stället för separat skeppsdagbok och maskindagbok föras en kombinerad skepps- och maskindagbok. För fartyg i internationell fart med en bruttodräktighet som understiger 100 kan det i stället för ovan nämnda dagböcker föras körjournal.

På fartyg i inrikes fart med en bruttodräktighet på minst 300, eller som transporterar minst 100 passagerare, ska det föras en kombinerad skepps- och maskindagbok eller separat skeppsdagbok och maskindagbok. Om resan mellan hamnarna varar högst 20 minuter, kan det på fartyget i stället för ovan nämnda dagböcker föras körjournal. På fartyg i inrikes fart med en bruttodräktighet på minst 150 men under 300 ska åtminstone körjournal föras.

På fiskefartyg vars längd är minst 24 meter ska det föras en kombinerad skepps- och maskindagbok eller separat skeppsdagbok och maskindagbok. På fiskefartyg vars längd är minst 15 meter men under 24 meter ska det föras dagbok för fiskefartyg.

På fartyg som enligt internationella överenskommelser eller Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter ska utrustas med radioutrustning ska det föras radiodagbok.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2 §

Dagbokens form och bevarande av uppgifter

Dagbok förs med ett av Transport- och kommunikationsverket godkänt elektroniskt system eller manuellt. En elektronisk dagbok kan kombineras med en radiodagbok, lastdagbok, oljedagbok, avfallsdagbok eller annan motsvarande dagbok som förs på fartyget.

Vid hantering av uppgifter som ska föras in i dagboken ska tillgängligheten till och användbarheten för uppgifterna säkerställas. Uppgifterna ska bevaras enhetliga och oförändrade under hela deras bevaringstid. Bevaringen av elektroniska dagböcker ska säkerställas på ett betryggande sätt som förhindrar att uppgifter som förts in i dagboken försvinner eller förstörs till följd av elavbrott eller något annat tekniskt fel.

Redaren ansvarar för att dagböckerna bevaras. De anteckningar som har gjorts i en dagbok ska bevaras i minst tre år från den senaste anteckningen. Bilagor till dagböcker ska bevaras i minst tre år räknat från datumet i bilagan. Om en rättegång har inletts inom nämnda tid till följd av en händelse som har antecknats i dagboken, ska dagboken bevaras tills avgörandet i ärendet har vunnit laga kraft.

Tillverkaren av ett system för elektroniska dagböcker ska ansöka om godkännande för systemet hos Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket kan utfärda närmare föreskrifter om dagböckers form och bevarande av uppgifter samt om förutsättningarna för godkännande av system för elektroniska dagböcker i enlighet med de krav som fastställts i internationella konventioner.

3 §

Förande av dagbok

Fartygets befälhavare ska se till att sådan dagbok som avses i 1 § förs på fartyget. Dagbok förs av den besättningsmedlem som ansvarar för vakthållningen. Dagbok ska föras på fartygets arbetspråk eller på engelska.

Anteckningarna i dagboken ska göras i kronologisk ordning för varje vakt. Den som för dagbok ska bekräfta sina anteckningar i dagboken genom sitt godkännande. Fartygets befälhavare ska också godkänna dagboksanteckningarna, med undantag för anteckningarna i maskindagboken som ska godkännas av fartygets maskinchef.

Anteckningar i dagboken eller bilagor till dagboken får inte raderas eller göras otydliga. Den som för dagbok ska korrigera sina felaktiga anteckningar med en ny anteckning vid den aktuella punkten i dagboken eller i dess bilaga eller genom att vid sidan av en felaktig bilaga tillfoga en korrekt bilaga. Av en korrigering i dagboken eller dess bilaga ska det framgå tidpunkt och innehåll för korrigeringen och vem som utfört den.

Transport- och kommunikationsverket kan utfärda närmare föreskrifter om förande av dagbok samt om de anteckningar som ska göras i dagboken och om godkännande av dem.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 §

Uppgifter som ska föras in i dagboken

I en skeppsdagbok ska det föras in uppgifter om vad som sker på fartyget under resan och i hamnen. I dagboken ska det dessutom föras in uppgifter som kan vara till nytta för redaren, lastägaren, försäkringsgivaren eller någon annan vars rättigheter kan påverkas av händelser under resan.

I en maskindagbok ska det föras in uppgifter om maskineriets drift och bränslemängden på fartyget.

I en kombinerad skepps- och maskindagbok, körjournal samt dagbok för fiskefartyg ska det, i den omfattning som krävs för respektive dagbok, föras in motsvarande uppgifter som enligt 1 och 2 mom. ska föras in i en skeppsdagbok och maskindagbok.

I en radiodagbok ska det föras in uppgifter om all nödtrafik, iltrafik och varningstrafik samt om andra händelser som har anknytning till radiotrafiken.

Transport- och kommunikationsverket kan meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska föras in i dagböcker och om bilagor till dagböcker.

6 §

Skyldighet att avge sjöförklaring

Befälhavaren på ett finskt fartyg ska avge sjöförklaring

1) när någon, medan fartyget var på väg, i samband med fartygets drift har eller kan antas ha avlidit eller fått en svår kroppsskada,

2) när i annat fall i samband med fartygets drift någon ombordanställd eller någon annan, som följer med fartyget har eller kan antas ha avlidit eller fått en svår kroppsskada,

3) när någon har avlidit ombord,

4) när allvarlig förgiftning har eller kan antas ha inträffat ombord,

5) när fartyget har sammanstött med annat fartyg eller stött på grund,

6) när fartyget har övergetts till sjöss,

7) när i samband med fartygets drift skada av någon betydelse har uppkommit eller kan antas ha uppkommit antingen på fartyget eller, medan fartyget var på väg, på egendom utanför fartyget, eller

8) när brand, explosion eller förskjutning av någon betydelse har inträffat i lasten.

Sjöförklaring ska avges för ett finskt fartyg också med anledning av en händelse som har inträffat eller kan antas ha inträffat i samband med fartygets drift, om Transport- och kommunikationsverket förordnar det eller befälhavaren eller redaren begär det, eller då det är fråga om skada på gods som är av någon betydelse och lastägaren eller lastförsäkringsgivaren begär om sjöförklaring.

Förordnar Transport- och kommunikationsverket eller begär lastägaren eller lastförsäkringsgivaren att sjöförklaring ska avges, ska meddelande om detta ges till befälhavaren eller redaren, som ska göra anmälan enligt 7 § 2 mom.

Bestämmelser om undantag från skyldigheten att avge sjöförklaring i vissa fall finns i 11 § 2 mom. och 14 § 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7 §

Avgivande och uppskjutande av sjöförklaring och befälhavarens anmälningsplikt

En sjöförklaring avges inför en sjörättsdomstol enligt 21 kap. 1 § för den ort där händelsen har inträffat eller dit fartyget eller befälhavaren först anländer. En sjöförklaring får dock uppskjutas till dess fartyget anlöper en annan hamn, om avsevärd besparing i kostnader för fartyget eller andra väsentliga fördelar därigenom kan uppnås utan att syftet med sjöförklaringen åsidosätts. Befälhavaren eller redaren ska utan dröjsmål skriftligen underrätta Transport- och kommunikationsverket om ett sådant uppskov och anledningen till detta.

Befälhavaren ska så snart som möjligt själv eller genom ombud anmäla sig hos behörig sjörättsdomstol enligt 1 mom. eller dess ordförande för att avge sjöförklaringen. Anmälan ska vara skriftlig och till den ska fogas en avskrift av den rapport som avses i 8 § och uppgift om hela besättningen och de personer som antas kunna lämna upplysningar i saken, samt om möjligt om alla dem som saken kan angå eller deras ombud.

I Danmark, Norge och Sverige avges sjöförklaring för finskt fartyg inför en domstol som är behörig enligt det landets lag. I övrigt avges sjöförklaring utomlands till sådan finsk beskickning som enligt bemyndigande av utrikesministeriet har behörighet att motta den. Om det lämpligen kan ske ska vid sjöförklaringen delta två av beskickningen tillkallade, i sjöfart kunniga personer, helst finska, danska, norska eller svenska medborgare, mot vilka inte finns jäv som gäller mot domare. På en ort där behörig finsk beskickning inte finns, får sjöförklaring avges inför dansk, norsk eller svensk utlandsmyndighet som enligt sitt hemlands lag får ta emot en sådan förklaring.

Har en sjöförklaring avgetts utomlands eller har undersökning av orsaken till olyckan verkställts av en utländsk myndighet, ska befälhavaren se till att en av behörig myndighet styrkt avskrift av protokollet som uppgjorts vid förrättningen skickas till Transport- och kommunikationsverket och Olycksutredningscentralen.

Har fartyg försvunnit eller förolyckats utan att någon blivit räddad, ska undersökning med anledning av händelsen utföras på fartygets hemort, om inte Transport- och kommunikationsverket bestämmer att undersökningen hålls på någon annan ort.

Närmare bestämmelser om tillämpningen av bestämmelserna om sjöförklaring utfärdas genom förordning.

8 §

Skriftlig rapport för sjöförklaring

Fartygets befälhavare ska, i sådana fall som avses i 6 §, utan dröjsmål för sjöförklaring avge skriftlig rapport om händelsen till Transport- och kommunikationsverket eller, om fartyget är utomlands, till närmaste i 7 § 3 mom. avsedda finska beskickning i utlandet.

Skriftlig rapport som gäller sammanstötning med ett annat fartyg får inte delges motparten förrän sjöförklaring med anledning av händelsen tas upp till behandling av rätten eller någon annan behörig myndighet.

En finsk beskickning i utlandet som har tagit emot en skriftlig rapport som avses i denna paragraf ska, så snart behovet av rapporten upphört, utan dröjsmål skicka den till Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan utfärda närmare föreskrifter om den skriftliga rapport som avses i denna paragraf och om dess innehåll.

9 §

Bestämmande av sammanträde för avgivande av sjöförklaring

När anmälan om avgivande av sjöförklaring har gjorts enligt 7 § ska sjörättsdomstolen, om möjligt enligt befälhavarens önskan, sätta ut tiden för sammanträdet för upptagande av sjöförklaring inför rätta och förelägga befälhavaren att därvid visa upp fartygets dagböcker och kladdar till dem i original där sådana förts och de finns i behåll, och även andra handlingar eller föremål som kan ge upplysning i saken, samt i fråga om hörande anmäla för rätten de personer som antas bäst kunna lämna upplysning i saken. Tiden för sammanträdet ska kungöras på rättens anslagstavla eller, om det kan ske utan dröjsmål, genom särskilt meddelande anmälas till de personer som saken kan angå eller deras ombud på orten samt Transport- och kommunikationsverket och allmänna åklagaren.

Ett föreläggande som avses i 1 mom. får, om det prövas nödvändigt, förenas med vite.

De sakkunniga ska utan dröjsmål underrättas om anmälan till upptagande av sjöförklaring. De ska ta del av de handlingar som har fogats till anmälan samt, om det finns tid för det, för sjörättsdomstolen före sammanträdet ange de frågor som bör utredas från sjöteknisk, maskinteknisk eller annan synpunkt med hänsyn till olyckans art.

11 §

Sjöförklaring vid fartygs sammanstötning

Om sjöförklaringen gäller en sammanstötning med ett annat fartyg, får sjörättsdomstolen bevilja uppskov med denna, om sjöförklaringen därigenom kan hållas samtidigt med sjöförklaringen eller motsvarande utredning beträffande det andra fartyget. Ett sådant uppskov får inte beviljas för längre tid än vad som är oundgängligen nödvändigt. Om syftet med uppskovet inte kan uppnås, ska rätten, om befälhavaren eller redaren för det fartyg, för vilket sjöförklaring först avgives begär det och synnerliga skäl inte talar mot det, förordna att sjöförklaringen helt eller delvis ska hållas inom stängda dörrar och att därvid andra än redaren och allmänna åklagaren samt Transport- och kommunikationsverkets representant, Tullen och en representant för Olycksutredningscentralen inte får närvara.

Om en sammanstötning har skett med ett utländskt fartyg för vilket någon utredning som motsvarar sjöförklaringen inte verkställs, är en sjöförklaring inte nödvändig om inte Transport- och kommunikationsverket bestämmer något annat.

12 §

Mottagande av sjöförklaring i vissa fall

I fråga om fartyg med hemort i Danmark, Norge eller Sverige ska behörig finsk domstol uppta sjöförklaring när befälhavaren eller fartygets redare eller en behörig myndighet i fartygets hem-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

land anser det vara nödvändigt. Beträffande annat utländskt fartyg upptas sjöförklaring i ett sådant fall, när det finns skäl till det.

Om Transport- och kommunikationsverket anser att en utredning av en händelse som har inträffat i samband med ett utländskt fartygs drift är nödvändig ur sjösäkerhetssynpunkt och befinner sig fartyget i en finsk hamn, får Transport- och kommunikationsverket förordna att sjöförklaring ska hållas.

Om en myndighet som avses i 1 mom. anser att en sjöförklaring är nödvändig eller om Transport- och kommunikationsverket förordnar att en sjöförklaring ska hållas, ska befälhavaren eller redaren underrättas om detta. En sjöförklaring hålls på anmälan av endera av dem enligt 7 § 2 mom.

13 §

Sjöförklaring vid finsk beskickning

Vad som i 10—12 § föreskrivs om sjöförklaring vid domstol gäller i tillämpliga delar sjöförklaring inför en finsk beskickning. Beskickningen får dock inte uppta ed eller försäkran eller utsetta vite.

Ett utdrag ur protokollet som uppgjorts vid behandlingen av sjöförklaringen ska skickas till Transport- och kommunikationsverket utan avgift. Ett protokollsutdrag ges på begäran åt redaren eller befälhavaren.

14 §

Komplettering av sjöförklaring och beslut om att sådan inte ska avges

Om en sjöförklaring anses vara ofullständig i något avseende, får Transport- och kommunikationsverket förordna att den ska kompletteras. Bestämmelserna i 6 § 3 mom. och 7 § har motsvarande tillämpning.

Om en tillfredsställande utredning om en händelse som avses i 6 § finns eller kan väntas bli tillgänglig på något annat sätt, får Transport- och kommunikationsverket godkänna att en sjöförklaring inte hålls eller att den uppskjuts i avvaktan på en sådan utredning.

15 §

Rapporter till Transport- och kommunikationsverket om olyckor och tillbud i samband med fartygets drift

Fartygets befälhavare eller redare ska utan dröjsmål till Transport- och kommunikationsverket rapportera olyckor och tillbud som denne får kännedom om att ha inträffat på finska fartyg i samband med fartygets drift.

Bestämmelser om sekretess för uppgifter som avses i 1 mom. finns i 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Bestämmelser om rapportering av olyckor och tillbud till Olycksutredningscentralen finns i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan utfärda närmare föreskrifter om avgivande av den rapport som avses i 1 mom. och om dess innehåll.

~~VI AVDELNINGEN~~

~~AVSLUTANDE STADGANDEN~~

23 kap.

Särskilda stadganden

3 §

Behörig myndighet

Transport- och kommunikationsverket är den behöriga nationella myndighet som avses i Internationella sjöfartsorganisationens konventioner och resolutioner, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

59.

Lag

om ändring av 3 och 17 § i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) 3 och 17 §, sådana de lyder, 3 § delvis ändrad i lagarna 967/2008, 1317/2009 och 940/2016 samt 17 § i lagarna 1317/2009, 940/2016 och 338/2018, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *passagerarfartyg* ett fartyg som medför fler än tolv passagerare,
- 2) *lastfartyg* ett fartyg som inte är ett passagerarfartyg,
- 2 a) *specialfartyg* ett fartyg som används för systematisk sjömättningsverksamhet,
- 3) *bogserbåt* eller *skjutbogserare* ett lastfartyg som är avsett att utföra bogsering eller skjutbogsering och som huvudsakligen används för transport,
- 4) *sjötransport* transport av passagerare eller gods till sjöss, bogsering eller skjutbogsering samt sådan sjömätning som utförs av ett specialfartyg; bogsering och skjutbogsering som huvudsakligen sker i hamnar eller biträdande av motordrivna fartyg i hamn är inte sjötransport,
- 5) *passagerare* alla personer med undantag av befälhavaren eller medlemmarna i besättningen eller andra personer som i någon egenskap är anställda eller sysselsatta ombord på ett fartyg för det fartygets behov, och med undantag av barn under ett år,
- 6) *fartyg som huvudsakligen går i utrikes sjöfart* ett fartyg som över hälften av sin verksamhetstid under ett kalenderår går i sjöfart mellan finska och utländska hamnar eller utanför Finlands territorialvatten, inbegripet trafik genom Saima kanal,
- 6 a) *fartyg som huvudsakligen går i inrikes sjöfart* ett fartyg som över hälften av sin verksamhetstid under ett kalenderår går i sjöfart på Finlands territorialvatten mellan finska hamnar,
- 7) *stödår* ett kalenderår,
- 8) *stödmyndighet* Transport- och kommunikationsverket,
- 9) *handelsfartygsförteckningen* den förteckning som stödmyndigheten för över fartyg för vilka ansökan om stöd enligt denna lag kan göras,
- 10) *verksamhetstid* den del av kalenderåret då fartyget har varit inskrivet i handelsfartygsförteckningen, med undantag av de tider då fartyget har legat i docka eller i hamn obemannat.

17 §

Stödmyndighetens rätt att få uppgifter

Stödmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av tillgången till information rätt att

- 1) av Skatteförvaltningen för utredning och kontroll av beloppet av stöd som avses i denna lag få behövliga uppgifter om löner för arbete till sjöss,
- 2) av Sjömanspensionskassan för utredning och kontroll av beloppet av stöd som avses i denna lag få uppgifterna per fartyg om de pensionsförsäkringsavgifter som betalats till Sjömanspensionskassan,
- 3) av Tullen för utredning och kontroll av beloppet av stöd som avses i denna lag få uppgifter om fartygens rutter,
- 4) av Transport- och kommunikationsverket för utredning och kontroll av förutsättningarna för inskrivning i handelsfartygsförteckningen och beviljande av stöd enligt denna lag få uppgifter om fartygs besiktning och bemanning och om registeranteckningar som gäller fartygen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Stödmyndigheten har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. 4 punkten via en teknisk anslutning ur de datasystem med uppgifter av detta slag som Transport- och kommunikationsverket har.

Stödmyndigheten har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. avgiftsfritt.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

Utskottet föreslår i enlighet med proposition RP 104/2018 rd att lagförslag 60 i proposition RP 61/2018 rd förkastas.

61.

Lag

om ändring av sjöräddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjöräddningslagen (1145/2001) 4, 14 och 24 §, sådana **de lyder i lag 582/2018**, som följer:

4 §

Övriga myndigheter och aktörer som deltar i sjöräddning

Nödcentralsverket, Meteorologiska institutet, det lokala räddningsväsendet som avses i räddningslagen (379/2011), Transport- och kommunikationsverket, Trafikledsverket, polisen, försvarsmakten, social- och hälsovårdsmyndigheterna, Tullen och miljömyndigheterna (övriga sjöräddningsmyndigheter) är utöver Gränsbevakningsväsendet skyldiga att utan ersättning delta i uppgifter inom sjöräddningstjänsten, om det är motiverat med tanke på de uppgifter som ingår i deras verksamhetsområden eller om det är behövligt med beaktande av hur allvarligt det kritiska läget är eller dess särskilda karaktär, och utförandet av uppgiften inte avsevärt äventyrar myndighetens utförande av någon annan viktig lagstadgad uppgift.

De övriga sjöräddningsmyndigheterna har följande uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

- 1) Nödcentralsverket deltar, enligt vad som avtalas separat, i alarmeringen av efterspanings- och räddningsenheter och av personal som deltar i uppgifter inom sjöräddningstjänsten,
- 2) Transport- och kommunikationsverket ansvarar för fartygssäkerheten och utvecklandet av den samt ställer sakkunskapen inom sitt verksamhetsområde till Gränsbevakningsväsendets förfogande,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) Meteorologiska institutet ställer sakkunskapen inom sitt verksamhetsområde till Gränsbevakningsväsendets förfogande och tillhandahåller för Gränsbevakningsväsendet de väder- och havstjänster som sjöräddningstjänsten behöver,

4) Trafikledsverket ansvarar för transportnätet och utvecklingen av det samt ordnandet av den fartygstrafikservice som avses i lagen om fartygstrafikservice (623/2005), tillställer Gränsbevakningsväsendet en uppdaterad marin lägesbild över fartygstrafiken och verkställer med hjälp av leverantören av fartygstrafikservice Gränsbevakningsväsendets beslut om fartygstrafiken samt deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande,

5) det lokala räddningsväsendet, polisen och Tullen deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa personal och materiel till förfogande; det lokala räddningsväsendet deltar i den specialutbildade insatsstyrkan till sjöss om det regionala räddningsväsendet och Gränsbevakningsväsendet särskilt har avtalat om detta,

6) försvarsmakten övervakar, i samband med övervakningen av den territoriella integriteten, havsområdet för att upptäcka och lokalisera olyckor och kritiska lägen samt deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten genom att ställa sin särskilda sakkunskap, personal och materiel till förfogande,

7) social- och hälsovårdsmyndigheterna svarar för organisering av akutvårdstjänsten och för tillhandahållandet av telemedicinsk rådgivning,

8) miljömyndigheterna svarar tillsammans med andra myndigheter för organisering av bekämpningen av fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor i samband med sjöolyckor, enligt vad som närmare bestäms i lagstiftningen om bekämpning av oljeskador, och ställer sakkunskapen inom sitt verksamhetsområde till Gränsbevakningsväsendets förfogande.

En leverantör av flygtrafikledningstjänster enligt luftfartslagen (864/2014) samt en leverantör av fartygstrafikservice ska till den del de har ändamålsenlig sakkunskap, personal och materiel inom sitt verksamhetsområde utan ersättning delta i utvecklandet av samarbetet inom sjöräddningstjänsten, i upprätthållandet av beredskapen inom sjöräddningstjänsten samt i efterspanings- och räddningsverksamheten. Om det mer detaljerade innehållet i samarbetet kan avtalas närmare genom ett avtal mellan Gränsbevakningsväsendet och leverantören av flygtrafikledningstjänster samt Gränsbevakningsväsendet och leverantören av fartygstrafikservice.

Andra än ovan avsedda statliga myndigheter, bolag och inrättningar ställer utan ersättning på begäran sin sakkunskap, personal och materiel till Gränsbevakningsväsendets och övriga sjöräddningsmyndigheters förfogande till den del det behövs för beredskapsplaneringen och i kritiska lägen.

14 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter samt av leverantörer av fartygstrafikservice och flygtrafikledningstjänster

Gränsbevakningsväsendet har rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt av övriga sjöräddningsmyndigheter få uppgifter som behövs i planeringen av sjöräddningstjänsten och som gäller den nämnda myndighetens aktionsberedskap och placering samt beredskaps-, identifierings- och kontaktuppgifter i fråga om personalen. Gränsbevakningsväsendet har rätt att få motsvarande uppgifter av leverantören av fartygstrafikservice och av leverantören av flygtrafikledningstjänster.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ningstjänster samt rätt att överlåta uppgifter till leverantören av fartygstrafikservice och leverantören av flygtrafikledningstjänster.

Gränsbevakningsväsendet har rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få följande uppgifter som behövs för planeringen av sjöräddningstjänstens beredskap samt i kritiska lägen för att utföra uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

1) uppgifter om fordon och deras ägare och innehavare ur det trafik- och transportregister som förs av Transport- och kommunikationsverket och ur det fordonsregister som förs av Ålands landskapsregering,

2) uppgifter om nödmeddelanden och kritiska lägen ur nödcentralsdatasystemet, inbegripet polisens uppdragsregister, behövliga uppgifter med tanke på en persons egen säkerhet eller säkerheten i arbetet samt beredskaps- och positionsuppgifter om de myndighetsenheter som är verksamma till havs,

3) uppgifter om luftfartyg samt ägare och innehavare av luftfartyg ur det trafik- och transportregister som förs av Transport- och kommunikationsverket och ur registret över luftfartens automatiska nödradiosändare som förs av Transport- och kommunikationsverket,

4) uppgifter om fartyg samt fartygs- och godstrafik av de kommunala hamnverken,

5) uppgifter om fiskefartyg, fartygens ägare och innehavare samt fartygens verksamhet av fiskerimyndigheterna,

6) uppgifter om båtar samt båtarnas ägare och innehavare ur det trafik- och transportregister som förs av Transport- och kommunikationsverket och ur det fritidsbåtsregister som förs av registermyndigheten i landskapet Åland,

7) uppgifter om fartyg och deras ägare och innehavare ur det trafik- och transportregister som förs av Transport- och kommunikationsverket och ur det fartygsregister som förs av Statens ämbetsverk på Åland,

8) uppgifter om fartygstrafiken ur det fartygstrafikservicesystem som förvaltas av leverantören av fartygstrafikservice och uppgifter om luftfartygstrafiken av leverantören av flygtrafikledningstjänster samt uppgifter om övervakningen av havsområdet från försvarsmakten,

9) uppgifter om radioanläggningars läge av Transport- och kommunikationsverket och uppgifter om radioanläggningar och deras ägare och innehavare ur registret över radiotillstånd,

10) uppgifter om fartygs- och godstrafiken ur Tullens datasystem samt behövliga uppgifter med tanke på en persons egen säkerhet eller säkerheten i arbetet,

11) de uppgifter från Befolkningsregistercentralen som avses i 13—17 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009),

12) behövliga uppgifter ur polisens personregister med tanke på en persons egen säkerhet eller säkerheten i arbetet,

13) av Transport- och kommunikationsverket en uppdaterad marin lägesbild över fartygstrafiken.

Uppgifter i Gränsbevakningsväsendets funktionella informationssystem, som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005), kan i kritiska lägen vid behov användas för organisering av efterspanings- och räddningsåtgärder.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

24 §

Myndigheter som svarar för radiokommunikation i säkerhetssyfte inom sjöfarten

Utöver de uppgifter som anges i 3 § svarar Gränsbevakningsväsendet också för sjöräddningstjänstens radiokommunikation i kritiska lägen och för upprätthållandet av beredskapen för den. Transport- och kommunikationsverket svarar för varningar och meddelanden som hänför sig till säkerheten inom sjöfarten och för nödradiotrafiken på Saimenområdet. Transport- och kommunikationsverket ordnar det operativa upprätthållandet av systemet med varningar och meddelanden som hänför sig till sjösäkerheten och till nödradiotrafiken på Saimenområdet antingen själv eller upphandlar det hos en leverantör av fartygstrafikservice.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

62.

Lag

om ändring av 12 a § i lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 12 a §, sådan den lyder i lag 1179/2016, som följer:

12 a §

Skatteförvaltningen och Tullen har rätt att för punktbeskattning av flygbensin och flygpetroleum och tillsynen över sådan punktbeskattning få behövlig information av Transport- och kommunikationsverket.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

63.

Lag

om ändring av 4 och 98 § i lagen om tryckbärande anordningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016) 4 och 98 § som följer:

4 §

Tillsynsmyndighet

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas av Säkerhets- och kemikalieverket.

Tillsynsmyndighet när det gäller tryckbärande anordningar i fartyg är Transport- och kommunikationsverket. Säkerhets- och kemikalieverket utövar dock tillsyn över att CE-märkningen på tryckbärande anordningar i fartyg överensstämmer med kraven.

Tillsynsmyndighet när det gäller militära tryckbärande anordningar och tryckbärande anordningar som är fast installerade i särskilt skyddade objekt som är i försvarsministeriets eller försvarsmaktens besittning är försvarsmakten.

98 §

Besiktning av tryckbärande anordning

Tryckbärande anordningar i fartyg besiktas av tillsynsmyndigheten.

Tillsynsmyndigheten kan bemyndiga ett erkänt klassificeringssällskap eller ett av Säkerhets- och kemikalieverket i enlighet med 44 § godkänt besiktningsorgan att utföra besiktning, om besiktningsorganet har tillräcklig kompetens och erfarenhet i fråga om tryckbärande anordningar i fartyg.

Ett godkänt klassificeringssällskap som auktoriserats av Transport- och kommunikationsverket för register över tryckbärande anordningar i klassificerade fartyg. Klassificeringssällskapet ansvarar för de registerrelaterade uppgifter som avses i 77 § 1 mom. Transport- och kommunikationsverket för också motsvarande register över tryckbärande anordningar i fartyg som inte har klassificerats. I registret över tryckbärande anordningar antecknas för ett handelsfartygs del de uppgifter som avses i 77 § 2 mom. med undantag av namn på och personbeteckning för de driftsövervakare som avses i 4 punkten i det momentet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Utskottet föreslår i enlighet med proposition RP 104/2018 rd att lagförslag 64 i proposition RP 61/2018 rd förkastas.

Utskottet föreslår i enlighet med proposition RP 104/2018 rd att lagförslag 65 i proposition RP 61/2018 rd förkastas.

66.

Lag

om ändring av bränsleavgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bränsleavgiftslagen (1280/2003) 11, 13—15, 18—23, 23 a, ~~25~~, 26 och 29—32 §,
av dem 11, 14, 15, 21 och 29 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1326/2009, 13, 30 och 31 §
sådana de lyder i lag 1326/2009, 18 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1326/2009 och 343/
2018, 19, 22, 23 och 23 a § sådana de lyder i lag 940/2015, 20 § sådan den lyder delvis ändrad i la-
garna 1326/2009 och 386/2014, 26 § sådan den lyder i lag 386/2014 samt 32 § sådan den lyder i
lag 727/2017, som följer:

11 §

Betalning av bränsleavgift på förhand

För någon annan än med hydraulisk ledramsstyrning utrustad traktor som avses i 9 § 1 mom. 6 eller 7 punkten kan bränsleavgift betalas på förhand innan en sådan transport inleds som förutsätter användning av accispiktigt bränsle, varvid bränsleavgiftens belopp är 5 euro per dag.

Bränsleavgift som betalas på förhand ska betalas in på Transport- och kommunikationsverkets bankkonto. I samband med betalningen ska uppges fordonets registreringstecken samt den tid för vilken dagsavgiften betalas. Kvitto över betald bränsleavgift ska medföras i fordonet under körning.

På bränsleavgift som betalats på förhand tillämpas inte 10 §. Betalning på förhand betraktas som en i 5 § 3 mom. avsedd anmälan om att användning av bränsleavgiftsgrundande bränsle inleds.

13 §

Förbud att föra ut fordon ur landet

Ett fordon för vilket bränsleavgift ska tas ut får inte föras ut ur landet förrän bränsleavgiften är betald. Transport- och kommunikationsverket eller Statens ämbetsverk på Åland kan dock tillåta

Betänkande KoUB 21/2018 rd

att ett fordon förs ut ur landet, om godtagbar säkerhet har uppställts för betalningen av bränsleavgiften.

14 §

Betalning av bränsleavgift

Bränsleavgiften ska betalas inom 30 dagar från betalningsföreläggandet. Om bränsleavgiften inte har betalats inom utsatt tid, tas förseningsränta ut hos den avgiftsskyldige enligt grunderna i lagen om skattetillägg och förseningsränta.

Bränsleavgiften ska betalas till en penninginrättning eller till ett verksamhetsställe som tar emot betalningar, enligt vad som föreskrivs i lagen om skatteuppbörd eller med stöd av den. I samband med betalningen av bränsleavgiften ska inbetalningskortets referensnummer anges.

Transport- och kommunikationsverket kan sända den avgiftsskyldige en betalningspåminnelse om bränsleavgift som har förfallit till betalning. Betalningspåminnelse sänds dock inte, om det finns särskilda skäl för att avstå från att sända den.

15 §

Myndigheter

Debitering av bränsleavgift verkställs av Transport- och kommunikationsverket. I fråga om fordon som är eller borde vara registrerade i landskapet Åland handhar Statens ämbetsverk på Åland de uppgifter som ankommer på Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket behandlar dock även sådana i 30 och 31 § avsedda ärenden om bränsleavgiftsbefrielse respektive avgiftslättnad för eller betalningsuppskov med bränsleavgift som gäller fordon som är registrerade i landskapet Åland samt förhandsavgöranden som gäller fordon som är registrerade i landskapet Åland.

Tillsynen över användningen av bränslen utövas av polis-, gränsbevaknings- och tullmyndigheterna. Representanter för polis-, gränsbevaknings- eller tullmyndigheten har rätt att utföra sådana kontroller av flytande bränsle och fordon som är nödvändiga för att utreda vilket slags bränsle som används i ett fordon.

Om det konstateras att bränsleavgiftsgrundande bränsle används i ett fordon, ska tillsynsmyndigheten anmäla detta till Transport- och kommunikationsverket respektive Statens ämbetsverk på Åland för påförande av bränsleavgift.

18 §

Offentlighet och utlämnande av uppgifter som gäller bränsleavgift

Uppgifter som gäller bränsleavgift är offentliga med undantag av ansökningar om avgiftslättnad och betalningsuppskov samt ansökningar om befrielse från användningsförbud med tillhörande handlingar. I fråga om utlämnandet av uppgifter om bränsleavgift och betalningsskyldighet tillämpas även bestämmelserna i V avd. 3 kap. i lagen om transportservice.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan utfärda intyg över att bränsleavgift för ett fordon inte är obetald. För uppgifterna tas ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

19 §

Förhandsavgörande

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan meddela förhandsavgörande om tillämpningen av bestämmelser som gäller bränsleavgift. Förhandsavgörande ges den för vilken det är viktigt att veta hur lagen tillämpas på hans eller hennes fordon, och meddelas för en tid om högst två år. För meddelande av förhandsavgörande tas avgift ut enligt lagen om grunderna för avgifter för vissa förhandsbeslut (1209/2006).

Om en sökande kräver det, ska ett lagakraftvunnet förhandsavgörande med bindande verkan iakttagas vid beskattningen av den sökande för den tid avgörandet gäller. Omprövning enligt 23 § av ett förhandsavgörande får inte begäras, utan avgörandet får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvärsmått på statens vägnar har Transport- och kommunikationsverkets skatteombud. Omprövning av ett beslut att inte meddela förhandsavgörande får inte begäras och beslutet får inte heller överklagas genom besvär.

20 §

Bränsleavgiftsrättelse till skattetagarens fördel

Om bränsleavgift har lämnats odebiterad eller debiterats till för lågt belopp eller har återbetalts till en avgiftsskyldig utan grund eller till ett alltför stort belopp, kan bränsleavgiften rättas inom fem år efter utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller borde ha debiterats eller då beslutet om återbetalning av bränsleavgift fattades.

Trots den tid som föreskrivs i 1 mom. får Transport- och kommunikationsverkets beslut som gäller ändring av bränsleavgift rättas inom 60 dagar räknat från den dag då den som har rätt att söka ändring fick kännedom om verkets beslut.

Den avgiftsskyldige eller Transport- och kommunikationsverkets skatteombud har rätt att hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om rättelse i verkets beslut inom den tid som föreskrivs i 23 §.

21 §

Efterdebitering

Om bränsleavgift vid debitering enligt 8 § 3 mom. helt eller delvis har lämnats odebiterad eller utan grund har återbetalts med anledning av att anmälan eller annan uppgift eller handling inte har lämnats in eller är bristfällig eller oriktig, påför Transport- och kommunikationsverket den odebiterade eller återbetalade bränsleavgiften.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Innan efterdebitering verkställs ska den avgiftsskyldige beredas tillfälle att avge bemötande i saken. Efterdebitering verkställs senast fem år efter utgången av det år då bränsleavgiften debiterades.

22 §

Bränsleavgiftsrättelse till den avgiftsskyldiges fördel

Om bränsleavgift har debiterats till ett alltför stort belopp, kan Transport- och kommunikationsverket inom den tid som anges i 20 § rätta debiteringen till den avgiftsskyldiges fördel.

23 §

Omprövningsbegäran

I fråga om ett beslut som har meddelats med stöd av denna lag får omprövning begäras hos den myndighet som har fattat beslutet. Rätt att begära omprövning har den skattskyldige eller någon annan part och Transport- och kommunikationsverkets skatteombud.

Tidsfristen för begäran om omprövning är fem år från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av bränsleavgiften fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. För skatteombudet är tidsfristen sex månader från det att skattebeslutet fattades.

En begäran om omprövning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på begäran om omprövning i övrigt förvaltningslagen (434/2003).

23 a §

Besvär till förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvärsrätt har den skattskyldige eller någon annan part och Transport- och kommunikationsverkets skatteombud.

Besvärstiden för den skattskyldige och andra parter är fem år från utgången av det år då bränsleavgiften debiterades eller då den borde ha debiterats eller då beslut om återbetalning av bränsleavgiften fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. För skatteombudet är besvärstiden sex månader från det att skattebeslutet fattades.

Utöver vad som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan besvär som anförts av den skattskyldige eller av någon annan part avgöras utan att Transport- och kommunikationsverkets skatteombud hörs, om skattebeloppet med anledning av besvären kan ändras med högst 6 000 euro och om ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

26 §

Förande av statens talan

Statens talan i ärenden som gäller ändringssökande och rättelse förs av Transport- och kommunikationsverkets skatteombud.

Transport- och kommunikationsverkets skatteombud hörs och delges beslut genom att skatteombudet ges tillfälle att ta del av besluten och de handlingar som ligger till grund för dessa.

29 §

Återbäring av grundlös prestation

Den som visar att den har betalat bränsleavgift av misstag har rätt att på ansökan återfå det betalda beloppet från Transport- och kommunikationsverket. Som misstag betraktas inte att skatt har betalats för att undvika att användningen av fordonet förhindras eller under omständigheter där detta syfte kan anses vara uppenbart.

Om två eller flera har betalt bränsleavgift för ett och samma fordon, återbetalas den överskjutande delen av bränsleavgiften på ansökan till den som inte är avgiftsskyldig.

Betald dagsavgift för traktor återbetalas inte som grundlös prestation.

30 §

Befrielse från bränsleavgift

Transport- och kommunikationsverket har rätt att på grund av fordonets stora omfång eller få användningstillfällen eller av något annat liknande särskilt skäl, på ansökan och på de villkor som verket bestämmer, bevilja befrielse från betalning av bränsleavgift. Befrielse kan beviljas endast om fordonets användningsområde är något annat än ordinarie vägtrafik och fordonet inom detta användningsområde inte i någon högre grad står i konkurrensförhållande till dieseldrivna fordon som är avsedda för vägtrafik.

31 §

Avgiftslättnad och uppskov med betalningen

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl på ansökan och på de villkor som det bestämmer helt eller delvis bevilja befrielse från bränsleavgift och förseningsränta samt ränta som ska betalas på grund av uppskov. Finansministeriet kan överta avgörandet av ett ärende av principiell betydelse.

Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl på ansökan bevilja uppskov med betalningen av bränsleavgift på de villkor som finansministeriet bestämmer. Finansministeriet kan överta avgörandet av ett uppskovsärende.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

32 §

Straffbestämmelser

En sådan ägare eller innehavare av ett fordon som uppsåtligen framför ett fordon för vilket bränsleavgift som förfallit till betalning är obetald, ska för bränsleavgiftsförseelse dömas till böter. För bränsleavgiftsförseelse ska också en sådan ägare eller innehavare av ett fordon dömas som överlämnat ett sådant fordon att framföras av någon annan.

Vid en bränsleavgiftsförseelse ska eftergift ske i fråga om anmälan, förundersökning, åtal och straff, om sådan tilläggsskatt som avses i 47 a § i fordonsskattelagen kan påföras för samma gärning. Myndigheten ska då göra en anmälan om användningen av fordonet till Transport- och kommunikationsverket.

På lagstridigt undandragande av bränsleavgift och på försök därtill tillämpas inte bestämmelserna i 29 kap. 1–3 § i strafflagen, om en straffrättslig påföljd skulle bestämmas för samma person för vilken en administrativ påföljd av straffkaraktär har bestämts eller skulle kunna bestämmas eller för vilken personen kan bli ansvarig med stöd av bestämmelserna om skatteansvar.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

67.

Lag

om ändring av postlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i postlagen (415/2011) 4, 5, 17, 18, 20, 22—24, 24 a, 25, 28—31, 33, 34, 37, 42, 43, 43 a, 44, 48, 54, 55, 57—61, 65, 67, 67 a, 68—76, 79—82 och 84 §,

av dem 4, 5, 24 a, 43 a och 76 § sådana de lyder i lag 408/2016, 17, 18 och 67 a § sådana de lyder i lag 614/2017, 20, 23, 24, 44, 69 och 82 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 408/2016, 30 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1219/2015, 37 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 408/2016 och 614/2017, 43 och 79 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 614/2017 samt 80 § sådan den lyder i lagarna 1000/2015 och 408/2016, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4 §

Anmälningförfarande

Postföretag ska göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds.

En anmälan ska innehålla företagets företags- och organisationsnummer, adress och uppgifter om kontaktpersoner samt en beskrivning av verksamheten. Beskrivningen bör åtminstone innehålla postföretagets verksamhetsområde och kundgrupp. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas samt om anmälningarnas form och om hur de ska lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrättas om förändringar i de anmälda uppgifterna och om avslutande av verksamheten.

Om ett postföretag inte längre, av någon orsak som inte kunnat förutses, kan tillhandahålla en kund tjänster enligt leveransvillkoren, ska företaget utan dröjsmål eller senast två veckor innan tjänsten upphör meddela sina kunder samt Transport- och kommunikationsverket att tjänsten upphör.

5 §

Förteckning över anmälningar

Transport- och kommunikationsverket ska föra en offentlig förteckning över anmälningar som avses i 4 §.

Transport- och kommunikationsverket ska ge ett postföretag som gjort en anmälan en bekräftelse på mottagandet av anmälan inom en vecka från det att anmälan tagits emot.

17 §

Insamling och utdelning

Brevförsändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna ska samlas in och delas ut fem vardagar i veckan, med undantag av söckenhelger, med iakttagande av kvalitetsnormen enligt 19 § för samhällsomfattande tjänster.

På de av Transport- och kommunikationsverket fastställda områden där det inte på kommersiella villkor har ingåtts avtal om utdelning av prenumererade tidningar som utkommer minst fem gånger i veckan (*nät för morgondistribution av tidningar*), ska tillhandahållaren av samhällsomfattande tjänster ordna utdelning fem dagar i veckan genom ett upphandlingsförfarande. Bestämmelser om ordnande av upphandling finns i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016). Transport- och kommunikationsverket ska årligen granska näten för morgondistribution av tidningar till de delar som ändringar gjorts i dem samt vid behov fastställa de ovan avsedda områdena på nytt.

Undantag från den insamlings- och utdelningsskyldighet som föreskrivs i 1 mom. får göras, om insamling eller utdelning av post förhindras av orsaker som beror på adressaten, lag, trafikavbrott eller andra motsvarande oöverstigliga hinder som inte har kunnat beaktas vid postutdelningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Avsändare ska ha möjlighet att på ett insamlingsställe som ligger på ett rimligt avstånd från bostaden lämna in de brev försändelser som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna för att transporteras av postföretaget.

Postpaket ska delas ut inom skälig tid med iakttagande av kvalitetsnormen enligt 19 §. Vid utdelning av försändelser som ska kvitteras och vid utdelning av postpaket kan ankomsttavi användas.

18 §

Undantag från insamlings- och utdelningsfrekvensen

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster har rätt att göra undantag från den insamlings- och utdelningsfrekvens som föreskrivs i 17 § om det är fråga om hushåll i svårtillgängliga skärgårds- eller ödemarksområden. Insamling och utdelning enligt 17 § ska för dessa hushåll ske åtminstone en gång i veckan. Undantaget får omfatta sammanlagt högst 1 000 hushåll i hela landet.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska årligen lämna Transport- och kommunikationsverket uppgift om antalet hushåll som avses i 1 mom. och var de är belägna. Transport- och kommunikationsverket ska vid behov avgöra vilka hushåll som får omfattas av det undantag som gjorts från insamlings- och utdelningsfrekvensen.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska utan dröjsmål underrätta den adressat som omfattas av undantaget när postpaket eller försändelser från en myndighet ankommer. Adressaten ska underrättas senast den tredje dagen från försändelsens ankomst, om adressaten är anträffbar per telefon, e-post eller på något annat sätt.

20 §

Säkerställande av språkliga rättigheter

Tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster eller sådana företag som med stöd av avtal som ingåtts med en tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster tillhandahåller kunderna dess tjänster ska i sin verksamhet

- 1) ge service på finska och svenska med iakttagande av vad som föreskrivs i språklagen, och
- 2) ge service på samiska med iakttagande av vad som föreskrivs i samiska språklagen.

Transport- och kommunikationsverket får ålägga ett annat postföretag än en tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster en skyldighet enligt 1 mom. i sådana situationer där ingen skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster har ålagts.

22 §

Utvärdering av marknaden

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet utvärdera marknaden för brev- och paket tjänster. Utbudet av tjänster på olika håll i landet ska då utredas så att Transport- och kommunikationsverket kan bedöma behovet av att ålägga skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. På basis av utvärderingen av marknaden ska Transport- och kommunikationsver-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ket besluta om det för tryggnade av de samhällsomfattande tjänsterna är behövt att ålägga skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Transport- och kommunikationsverket ska både genom en i denna paragraf avsedd utvärdering av marknaden och genom att följa marknaden mellan utvärderingarna följa tillhandahållandet av tjänster och de faktorer som enligt 23 § påverkar nödvändigheten att ålägga skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

23 §

Åläggande av skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut ålägga ett eller flera postföretag skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, om bedömningen av marknaden visar det vara nödvändigt för tryggnade av de samhällsomfattande tjänsterna. Beslutet ska grunda sig på principerna om öppenhet, proportionalitet och icke-diskriminering.

De samhällsomfattande tjänsterna ska anses vara tryggade, om

- 1) tjänster finns tillgängliga till alla delar för alla användare,
- 2) de tjänster som tillhandahålls är rimliga till sina priser och de tillhandahålls på rimliga och jämlika villkor, och
- 3) det på området finns sinsemellan konkurrerande företag som tillhandahåller motsvarande tjänster.

Transport- och kommunikationsverket ska vid åläggande av skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster fastställa

- 1) hurdana i 15 § avsedda tjänster postföretaget ska tillhandahålla, och
- 2) på vilket område tjänsterna ska tillhandahållas.

Genom beslut om skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster får olika postföretag inte åläggas samma skyldigheter. Genom beslut om skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster får inte heller åläggas överlappande skyldigheter med bestämmelserna i denna lag eller med bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller med annan lagstiftning.

24 §

Förutsättningarna för åläggande av skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ett postföretag en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster ska åläggas det företag som har de bästa förutsättningarna för det.

Ett postföretag kan genom ett beslut av Transport- och kommunikationsverket åläggas en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster också på andra områden än det område som det i enlighet med 4 § har anmält till Transport- och kommunikationsverket eller åläggas att tillhandahålla också andra samhällsomfattande tjänster än de som företaget har tillhandahållit, om det med tanke på tryggnaden av tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är nödvändigt och åläggandet av skyldigheten inte är orimligt för postföretaget.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

24 a §

Operatorer utsedda av Världspostkonventionen

Transport- och kommunikationsverket ålägger en tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster eller ett annat postföretag en skyldighet att vara verksamt som en sådan utsedd operator som avses i Världspostkonventionen (FördrS 66/2015) och att iaktta avtalen i Världspostkonventionen.

25 §

Ändring av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster

Transport- och kommunikationsverket kan ändra skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster på ansökan av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster eller med dennes medgivande. För att en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster ska kunna ändras på ansökan av tillhandahållaren, ska tillhandahållaren visa att det av en särskild orsak är nödvändigt.

Transport- och kommunikationsverket kan ändra skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster även annars, om det i de faktorer som legat som grund för beslutet sker väsentliga ändringar och ändringen av skyldigheten är nödvändig för tryggheten av de samhällsomfattande tjänsterna.

28 §

Användning av kostnadsredovisningssystem

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska använda ett kostnadsredovisningssystem där det av de insamlade uppgifterna framgår om priserna för olika tjänster är rimliga och hur de förhåller sig till kostnaderna.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster får själv välja sitt kostnadsredovisningssystem. Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska upprätta en beskrivning av sitt kostnadsredovisningssystem för Transport- och kommunikationsverket av vilken framgår åtminstone huvudklasserna för kostnaderna och hur kostnaderna fördelas.

29 §

Fördelning av kostnaderna

I det kostnadsredovisningssystem som avses i 28 § ska den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster fördela kostnaderna så att

1) de kostnader som direkt kan hänföras till vissa tjänster eller produkter hänförs till de tjänsterna och produkterna,

2) de kostnader som inte direkt kan fördelas ska i första hand fördelas på basis av en direkt analys av deras ursprung eller, om detta inte är möjligt, på basis av påvisade samband med en annan

Betänkande KoUB 21/2018 rd

kostnadsgrupp eller i förhållande till kostnader som kan hänföras till alla tjänster och produkter, och

3) de kostnader som inte kan hänföras i enlighet med punkt 1 och som behövs både för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster och för tillhandahållande av andra än samhällsomfattande tjänster hänförs genom tillämpning av samma kostnadsfaktorer både för de samhällsomfattande tjänsterna och för andra tjänster.

Närmare bestämmelser om fördelning av kostnader i enlighet med principerna i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om uppgifter som ska samlas in genom kostnadsredovisningssystemet samt om beskrivningen av kostnadsredovisningssystemet. Föreskrifterna kan gälla

1) de uppgifter som är nödvändiga för att påvisa sambandet mellan kostnadsredovisningssystemet och prissättningen,

2) innehållet i och formen av beskrivningen av kostnadsredovisningssystemet, samt

3) ingivande av beskrivningen av kostnadsredovisningssystemet till Transport- och kommunikationsverket.

30 §

Tillsynen över kostnadsredovisningssystemet

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska välja en i revisionslagen (1141/2015) avsedd revisor för att granska kostnadsredovisningssystemet i samband med revisionen av företaget. Revisorn ska utarbeta en berättelse över granskningen. Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska ge in berättelsen till Transport- och kommunikationsverket före utgången av den augusti månad som följer på utgången av tillhandahållarens räkenskapsperiod.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter och vilket material revisorns berättelse ska innehålla. Föreskrifterna kan gälla

1) allmänna uppgifter om det granskade företaget och sättet för granskning,

2) det material som varit föremål för granskningsskyldigheten,

3) kriterier genom vilka det kan konstateras om företagets verksamhet motsvarar de skyldigheter som det ålagts i fråga om kostnadsredovisningssystemet, samt

4) det material som ska bifogas revisorns berättelse.

Transport- och kommunikationsverket ska årligen publicera en berättelse om hur kostnadsredovisningssystemen iaktas i företagen.

31 §

Skyldighet att redogöra för prissättning samt kostnadsredovisning

Transport- och kommunikationsverket är inte när det utövar tillsyn över prissättningens lagenlighet skyldigt att i sin bedömning iaktta de principer som den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster har följt i sin kostnadsredovisning. Tillhandahållaren av de samhällsomfattande tjänsterna är skyldig att visa att det pris som den tar ut för en produkt uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

33 §

Kostnadsersättning till den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska av statsmedel få ersättning för den del av nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster som för tillhandahållaren utgör en orimlig ekonomisk belastning med beaktande av

- 1) företagets storlek,
- 2) företagsverksamhetens natur,
- 3) omsättningen av den verksamhet som företaget bedriver, och
- 4) andra omständigheter som är jämförbara med dem som avses i 1—3 punkten.

Beslut om ersättning för de kostnader som avses i 1 mom. fattas av kommunikationsministeriet på basis av en nettokostnadsberäkning som utarbetats av Transport- och kommunikationsverket. De övriga postföretagen ska delta i kostnadsersättningarna till den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster. Bestämmelser om hur den ersättning som de övriga postföretagen ska betala bestäms samt om grunderna för den utfärdas särskilt genom lag.

34 §

Ansökan om ersättning och beräkning av nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster

Ansökan om ersättning för de kostnader som avses i 33 § ska göras hos kommunikationsministeriet. Ersättning betalas retroaktivt för högst ett år från det att yrkandet framställdes.

Kommunikationsministeriet ska begära att Transport- och kommunikationsverket beräknar nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster om en tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster kräver det och lägger fram sannolika grunder för att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster utgör en orimlig ekonomisk belastning för den.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster är skyldig att ge Transport- och kommunikationsverket de uppgifter som behövs för att beräkna nettokostnaderna. Transport- och kommunikationsverket är inte skyldigt att använda de uppgifter som den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster gett eller iaktta de principer som tillhandahållaren använt vid kostnadsberäkningen.

37 §

Postnummersystemet

Transport- och kommunikationsverket ska se till att det finns ett postnummersystem för skötseln av postverksamheten. Det allmänna postnummersystemet är bundet till geografiska områden. Dessutom kan till enskilda kunders bruk ges postnummer som inte är bundna till geografiska områden. Ett postnummer är ett kännetecken som består av fem siffror som placeras före adresssortens namn.

Transport- och kommunikationsverket ålägger tillhandahållaren av samhällsomfattande tjänster eller ett annat postföretag en skyldighet att förvalta postnummersystemet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Det postföretag som förvaltar postnummersystemet ska hålla de uppgifter som postnummersystemet innehåller offentligt framlagda. Uppgifterna ska fås avgiftsfritt i en användbar form så att de lätt kan laddas ner elektroniskt.

Information om ändringar i postnumren ska lämnas på ett effektivt sätt, senast två månader innan ändringen genomförs. Information om ändringen ska samtidigt lämnas i synnerhet till

- 1) de användare av posttjänster som ändringen gäller,
- 2) de kommuner som ändringen gäller,
- 3) de övriga postföretagen, och
- 4) förvaltaren av befolkningsdatasystemet, räddningsmyndigheterna samt Nödcentralsverket.

Den tidsfrist som föreskrivs i 4 mom. tillämpas inte på ändringar som gäller endast enskilda adressathushåll eller postnummer som getts till en enskild kund och som inte är bundet vid det allmänna geografiska postnummersystemet.

42 §

Kontroll av posttjänsternas kvalitet

Varje postföretag ska årligen publicera uppgifter om tjänsternas kvalitet, av vilka dessutom ska framgå antalet klagomål och hur de har behandlats. Den undersökning som mäter hur den i 19 § föreskrivna kvalitetsnormen uppfylls ska utföras av ett organ som är oberoende av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster. Uppgifterna och undersökningen ska skickas till Transport- och kommunikationsverket för kännedom.

43 §

Utdelning

Brevförsändelser till småhus ska bäras ut till en postlåda som med beaktande av de lokala förhållandena är belägen på ett rimligt avstånd från adressatens adressplats. Brevförsändelser som delas ut till bostadslägenheter i höghus ska bäras ut till de enskilda höghusens fastighetsboxar eller till de enskilda lägenheternas brevinkast.

När beslut fattas om utdelningsstället kan avseende dessutom fästas vid lokala omständigheter eller adressatens personliga specialbehov som beror på ålder eller hälsotillstånd. Bland de personliga specialbehoven ska adressatens rörelsehinder eller minst 75 års ålder beaktas på det sätt som närmare anges i Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter utfärdade med stöd av 48 §.

Ankomstavi får användas vid utdelning av försändelser som ska kvitteras och postpaket samt vid utdelning av försändelser som på grund av sin storlek inte lämpar sig för utdelning. Postföretaget har rätt att på överlåtelsedokumentet för brevförsändelser som ska kvitteras anteckna adressatens personbeteckning och den handling där personbeteckningen har kontrollerats.

Adressaten kan mot en rimlig avgift ingå avtal med postföretaget om arrangemang som avviker från bestämmelserna i denna paragraf.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

43 a §

Returnering av försändelser som utdelats felaktigt

Ett postföretag ska i varje kommun inom dess verksamhetsområde som det anmält till Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 4 § ordna en tjänst för returnering av försändelser som utdelats felaktigt.

44 §

Placering av postlådor

Placeringen av postlådor fastställs av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster för brev tjänster eller, om ingen skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster har ålagts, av ett annat postföretag genom beslut av Transport- och kommunikationsverket. Vid fastställandet av placeringen ska kraven i 43 och 45 § och de föreskrifter som har meddelats med stöd av 48 § beaktas.

En part som är missnöjd med placeringen av en postlåda kan föra ärendet till kommunens byggnadstillsynsmyndighet för avgörande. Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster kan hos byggnadstillståndsmyndigheten begära ett avgörande i en meningsskiljaktighet som gäller placering av en postlåda, om adressaten inte placerar postlådan på det ställe som tillhandahållaren anger men inte bestrider ärendet.

Kommunens byggnadstillsynsmyndighet ska i sitt beslut beakta annan användning av stället i fråga, kraven för en ändamålsenlig postverksamhet samt kraven i 43 och 45 § och de föreskrifter som har meddelats med stöd av 48 §.

48 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt att meddela föreskrifter

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter

- 1) om placering av anordningar och mindre konstruktioner som behövs för mottagning och utdelning av brev försändelser, och
- 2) om hur lokala förhållanden eller adressatens personliga specialbehov som beror på minst 75 års ålder, rörelsehinder eller hälsotillstånd ska beaktas i postutdelningen.

54 §

Postföretagets skyldighet att befordra en försändelse till adressaten och behandling av obeställbara försändelser

Postföretag är skyldiga att befordra brev försändelser eller postpaket till den adress som finns antecknad på försändelsen.

Om adressuppgiften för en brev försändelse eller ett postpaket är bristfällig eller felaktig, ska postföretaget med hjälp av sitt adressregister och allmänt tillgängliga offentliga register sträva efter att utreda adressatens rätta adress. Om adressaten har ingått en adressförändring eller ett avtal

Betänkande KoUB 21/2018 rd

om vidarebefordran som är i kraft, ska brev försändelser eller postpaket delas ut till den nya adressen, om inte postföretaget kommit överens om något annat med avsändaren. I fråga om brev försändelser eller postpaket som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna kan det dock inte avtalas annat med avsändaren om adressutredning.

Postföretaget ska returnera brev försändelser eller postpaket till dess avsändare, om

- 1) adressatens adress inte kan utredas,
- 2) adressaten inte har velat ta emot försändelsen,
- 3) gällande avgift för försändelsen inte har betalats och adressaten inte har löst ut försändelsen trots att postföretaget erbjudit den för lösen, eller

4) det är fråga om en försändelse som postföretaget inte kan transportera vidare av någon annan orsak som inte är beroende av det.

Om en försändelse som avses i 3 mom. inte kan returneras till avsändaren av någon orsak som inte beror på postföretaget, ska det behandlas som obeställbart. Postföretag ska omedelbart sända obeställbara brev försändelser till Transport- och kommunikationsverket för behandling.

Bestämmelserna i 2–4 mom. tillämpas inte på adresserad direktreklam.

Postföretagen får ta ut en avgift för ny befordran och returnering av paket samt för försändelser som ska återställas enligt bestämmelserna om distansförsäljning i 6 kap. i konsumentskyddslagen.

55 §

Postföretags rätt att öppna slutna försändelser

Ett postföretag har inte rätt att öppna ett slutet brev.

Ett postföretag har rätt att öppna ett postpaket, om

- 1) försändelsen är skadad och det är nödvändigt att öppna den för att skydda innehållet eller konstatera dess skick,
- 2) det är skäl att misstänka att försändelsen kan orsaka fara för hälsa eller egendom, eller
- 3) det är fråga om ett i 56 § avsett obeställbart postpaket som måste öppnas för försäljning eller förstöring.

Ett postpaket får i närvaro av en annan person, öppnas av en person som Transport- och kommunikationsverket har bemyndigat för denna uppgift. Innehållet i ett öppnat postpaket får inte granskas mera än vad som behövs med beaktande av orsaken till att det öppnas. På ett öppnat postpaket ska göras anteckningar som bestäms av Transport- och kommunikationsverket. Över öppnandet ska upprättas ett protokoll som ska undertecknas av dem som har deltagit i öppnandet och som ska sändas till Transport- och kommunikationsverket. På personer som är anställda hos ett postföretag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som nämns i denna paragraf.

Om ett postpaket som avses i 2 mom. 3 punkten innehåller ett förtroligt meddelande ska det befordras till adressaten eller, om adressaten inte framgår av försändelsen, till Transport- och kommunikationsverket för behandling.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

57 §

Behandling av obeställbara försändelser vid Transport- och kommunikationsverket

Transport- och kommunikationsverket ska sträva efter att reda ut adressuppgifterna på adressaten eller avsändaren till en obeställbar postförsändelse som ett postföretag har sänt till verket i enlighet med 54 § 4 mom. Förfarandet för obeställbara försändelser tillämpas endast för att utreda avsändarens uppgifter, om det är fråga om en i 54 § 3 mom. 3 punkten avsedd försändelse.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska ge Transport- och kommunikationsverket gratis tillgång till sitt adressregister för att reda ut adressuppgifterna på adressater eller avsändare.

Transport- och kommunikationsverket har vid behandlingen av obeställbara försändelser rätt att öppna ett slutet brev, om

1) det är nödvändigt för att reda ut adressatens adress så att försändelsen ska kunna frambefordras eller avsändarens adress för att försändelsen ska kunna returneras,

2) det är uppenbart att försändelsen kan orsaka fara för hälsa eller egendom, eller

3) det är uppenbart att innehållet i försändelsen av säkerhetsskäl hindrar försändelsen från att bli transporterad vidare.

Vid Transport- och kommunikationsverket får den som behandlar obeställbara försändelser öppna en postförsändelse endast i närvaro av en annan person. Innehållet i en öppnad postförsändelse får inte granskas mera än vad som behövs med beaktande av orsaken till att den öppnas. På en öppnad försändelses omslag eller i en särskild bilaga som följer med försändelsen ska antecknas orsaken till att försändelsen har öppnats, tid och plats för öppnandet samt den bestämmelse som öppnandet grundat sig på. Anteckningen ska undertecknas av dem som verkställt öppnandet. Över öppnandet ska också upprättas ett protokoll som avses i 55 §.

58 §

Returnering av försändelser från Transport- och kommunikationsverket till postföretag

Om en öppnad försändelse innehåller uppgifter som gör det möjligt för Transport- och kommunikationsverket att reda ut adressatens eller avsändarens adressuppgifter, ska Transport- och kommunikationsverket returnera försändelsen jämte anteckningarna om öppnandet till postföretaget. För säkerställandet av förtroligheten ska försändelsen returneras sluten.

Postföretaget ska befordra den av Transport- och kommunikationsverket returnerade försändelsen tillsammans med anteckningar om öppnandet till adressaten eller avsändaren, om deras adressuppgifter går att reda ut på basis av uppgifterna i försändelsen.

59 §

Behandling av öppnade försändelser vid Transport- och kommunikationsverket

Om det i en öppnad postförsändelse inte finns uppgifter som gör det möjligt att befordra försändelsen till adressaten eller returnera den till avsändaren, ska Transport- och kommunikationsverket förvara försändelsen i sex månader. Förvaringstiden räknas från den dag då försändelsen öppnades.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om adressaten eller avsändaren av en obeställbar försändelse inte har kunnat redas ut inom förvaringstiden på sex månader, ska försändelsen förstöras på lämpligt sätt och så att förtroligheten tryggas. Om försändelsen innehåller annat än ett meddelande som är avsett att vara personligt, kan det övriga innehållet säljas på lämpligt sätt.

Medel som influtit vid försäljning av innehållet i en försändelse ska redovisas till Transport- och kommunikationsverket minskade med kostnaderna för försäljningen. Också pengar som finns i en försändelse ska redovisas till Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket får också överlåta innehållet i försändelserna till allmännyttiga ändamål.

Transport- och kommunikationsverket ska från en i 57 § 2 mom. 3 punkten avsedd försändelse avlägsna innehåll som av säkerhetsskäl hindrar vidarebefordran av försändelsen. Avlägsnat innehåll får säljas, förstöras eller överlåtas på ett sätt som avses i 2 och 3 mom. i denna paragraf dock utan att den tidsfrist som anges i 1 mom. iakttas. Transport- och kommunikationsverket ska befordra försändelsen till postföretaget för vidarebefordran. Transport- och kommunikationsverket ska på försändelsen göra anteckningar om öppnande och avlägsnande av innehåll.

En försändelse får förstöras utan iakttagande av den i 1 mom. nämnda tiden, om det är fråga om

- 1) en försändelse vars innehåll uppenbart har förskämts,
- 2) en försändelse vars innehåll kan orsaka fara för hälsa eller egendom, eller
- 3) en försändelse som det av någon annan orsak är uppenbart onödigt att förvara.

60 §

Tjänsteansvar

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska också tillämpas på en person som står i ett annat anställningsförhållande än tjänsteförhållande eller motsvarande anställningsförhållande till Transport- och kommunikationsverket då han eller hon behandlar obeställbara försändelser.

61 §

Undantag från offentligheten för myndighetshandlingar samt tystnadsplikt

De postförsändelser och handlingar i dem som Transport- och kommunikationsverket har i sin besittning och som verket fått när det skött sitt uppdrag enligt detta kapitel, är sekretessbelagda.

Anställda vid Transport- och kommunikationsverket får inte röja sådan information om postförsändelser eller deras innehåll som de fått när de skött uppgifter enligt detta kapitel. I fråga om tystnadsplikt, förbud mot utnyttjande samt brott mot tystnadsplikten föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Trots vad som föreskrivs i denna paragraf får Transport- och kommunikationsverket till ett postföretag lämna ut uppgifter ur protokoll över öppnande av postförsändelser, om detta behövs för att utreda adressuppgifterna på en adressat eller en avsändare av en försändelse.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

65 §

Närmare bestämmelser om beredskap

Närmare bestämmelser om postföretagens beredskapsskyldighet enligt 64 § får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla ordnande av behövlig postverksamhet för att säkerställa ledandet av samhället eller samhällets säkerhet eller för att säkerställa näringslivets funktionsförmåga.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter om postföretags beredskapsskyldighet. Föreskrifterna kan gälla

- 1) posttjänsternas tekniska egenskaper,
- 2) handlingar som hänför sig till tryggnad av postföretagens funktion och tjänster under undantagsförhållanden,
- 3) tekniska åtgärder för att minimera störningar, samt
- 4) andra jämförbara tekniska frågor.

67 §

Allmän styrning, utveckling och tillsyn

Den allmänna styrningen och utvecklandet av postverksamheten ankommer på kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den iakttas. Transport- och kommunikationsverket ska varje år publicera en berättelse över hur de kvalitetsnormer som anges i 19 § har iakttagits.

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag vid behov samarbeta med konkurrensmyndigheterna och konsumentmyndigheterna.

67 a §

Behandling av tillsynsärenden vid Transport- och kommunikationsverket

Transport- och kommunikationsverket kan ta upp ärenden till prövning på en parts begäran eller på eget initiativ.

Transport- och kommunikationsverket kan ställa sina tillsynsuppgifter enligt denna lag i viktighetsordning. Transport- och kommunikationsverket får lämna ett ärende utan prövning, om

- 1) det är sannolikt att det inte är fråga om verksamhet som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,
- 2) ärendet trots en misstanke om fel eller försummelser endast har en ringa betydelse med tanke på postmarknadens funktion, posttjänsternas tillförlitlighet eller tryggnaden av en störningsfri postmarknad och med tanke på intressena hos de som använder tjänsterna, eller
- 3) en begäran om åtgärder är uppenbart ogrundad.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål fatta beslut om att i enlighet med 2 mom. inte ta upp ett ärende till prövning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

68 §

Tillsynsavgift för postverksamhet

Postföretagen ska betala en årlig tillsynsavgift för postverksamhet till Transport- och kommunikationsverket. Det sammanlagda beloppet av de tillsynsavgifter som tas ut hos postföretagen motsvarar de totala kostnader som Transport- och kommunikationsverket orsakas av skötseln av sådana uppgifter enligt denna lag som gäller postföretag.

69 §

Storleken på tillsynsavgiften för postverksamhet

Tillsynsavgiften för postverksamhet utgör 0,29 procent av omsättningen för den anmälningspliktiga postverksamhet enligt 4 § som ett postföretag bedrivit i Finland under den räkenskapsperiod som löpt ut två år innan tillsynsavgiften tas ut, dock minst 2 000 euro.

Den tillsynsavgift för postverksamhet som tas ut hos ett nytt postföretag är 1 000 euro under det första verksamhetsåret och 5 000 euro under det andra verksamhetsåret. Avgiften för det tredje året och de därpå följande åren bestäms på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

Om räkenskapsperioden avviker från kalenderåret, omvandlas omsättningen att motsvara omsättningen för ett år genom att den multipliceras med talet 12 och divideras med antalet månader i räkenskapsperioden.

Om den i 1 mom. avsedda postverksamheten helt och hållet upphör under en faktureringsperiod, ska Transport- och kommunikationsverket bestämma avgiftens storlek för den tid enligt 1 mom. under vilken postverksamhet bedrivits. Om den i 1 mom. avsedda postverksamheten under tiden mellan utgången av den avgiftsgrundande räkenskapsperioden och avgiftens förfallodag har överlåtits till ett annat företag, ska Transport- och kommunikationsverket bestämma hur stor avgiften ska vara för det företag som bedriver verksamheten på avgiftens förfallodag, med beaktande av den fastställda omsättningen för den överlåtna postverksamheten enligt 1 mom. under den räkenskapsperiod som ligger till grund för avgiften.

Om det under tiden mellan utgången av den avgiftsgrundande räkenskapsperioden och avgiftens förfallodag har inträffat förändringar i företagets koncernförhållanden, bestäms avgiftens storlek utgående från vilken företagets andel har varit av den avgiftsgrundande räkenskapsperiodens omsättning för den i 1 mom. avsedda postverksamheten.

En avgift som tagits ut återbetalas inte även om företaget upphör med den postverksamhet som avses i 1 mom.

70 §

Omsättningen i en koncern som grund för bestämmande av avgiften

Om ett postföretag ingår i en i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997) avsedd koncern, är grunden för postföretagets avgift företagets andel av den gemensamma omsättningen för den postverksamhet som de avgiftsskyldiga postföretagen i samma koncern bedriver i Finland, minskad med företagets inbördes omsättning av denna verksamhet. Avgiften bestäms på samma sätt också i sådana fall då moderbolaget inte är finskt.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Genom förordning av kommunikationsministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om hur de uppgifter som behövs för bestämmande av avgiften ska anmälas till Transport- och kommunikationsverket.

71 §

Bestämmande och uttagande av tillsynsavgift för postverksamhet

Tillsynsavgiften för postverksamhet tas ut årligen i fyra poster. Tillsynsavgiften för postverksamhet påförs av Transport- och kommunikationsverket. Närmare bestämmelser om verkställigheten av avgiften får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

För bestämmande av avgiften har Transport- och kommunikationsverket rätt att av ett postföretag få uppgifter om omsättningen för den i 69 § avsedda postverksamhet som bedrivits av företaget i Finland under den räkenskapsperiod som löpt ut två år före det år avgiften tas ut. De postföretag som ingår i en koncern ska dessutom lämna Transport- och kommunikationsverket en utredning om vilka poster i koncernföretagens inbördes postverksamhet som i enlighet med 70 § 1 mom. har dragits av från postverksamhetens omsättning. Postföretaget ska ge in uppgifterna till Transport- och kommunikationsverket inom en månad efter det att bokslutet har fastställts. En kopia av det fastställda bokslutet och koncernbokslutet ska ges in som bilaga.

Bestämmelser om tillsynsavgiftens direkta utsökbarhet utan utsökningsgrund finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Om tillsynsavgiften för postverksamhet inte betalas senast på förfallodagen, tas på det obetalda beloppet ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen (633/1982). I stället för dröjsmålsränta kan myndigheten ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om dröjsmålsräntan skulle understiga detta belopp.

72 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Trots vad som någon annanstans i lag föreskrivs om sekretess för handlingar är postföretagen skyldiga att samla in och överlämna till kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket sådana uppgifter om sin ekonomi och verksamhet enligt denna lag som dessa myndigheter behöver för att sköta uppgifter som avses i denna lag eller för att upprätta statistik som hänför sig till dessa uppgifter. Uppgifterna ska överlämnas gratis, utan obefogat dröjsmål och i den form som myndigheten begär.

Den skyldighet att samla in och överlämna uppgifter som avses i 1 mom. gäller också andra företag som i sin besittning har information som är nödvändig och av betydelse för postverksamhet eller de myndighetsuppgifter som avses i denna lag.

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket ska uppge användningsändamålet för uppgifterna samt motivera begäran om överlämnande av uppgifter.

Transport- och kommunikationsverket ska överlämna i 1 mom. avsedda uppgifter som fåtts vid utförandet av i denna lag föreskrivna uppgifter till kommunikationsministeriet på ministeriets begäran. Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrätta den som de överlämnade uppgifterna gäller om överlämnandet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

73 §

Användning av handlingar från utländska myndigheter

Kommunikationsministeriet eller Transport- och kommunikationsverket får använda sekretessbelagda handlingar som det tagit emot av utländska myndigheter endast för det ändamål för vilket de har getts.

74 §

Utlämnande av uppgifter till Europeiska kommissionen eller till en annan EES-stat

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket är skyldiga att på begäran av Europeiska kommissionen och tillsynsmyndigheten i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet överlämna uppgifter som behövs för tillsynen av den inre marknaden för posttjänster.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket rätt att överlämna sekretessbelagda handlingar till samt röja sekretessbelagda uppgifter för Europeiska kommissionen och tillsynsmyndigheten i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det är nödvändigt för tillsynen av den inre marknaden för posttjänster.

75 §

Tvångsmedel

Om ett postföretag eller en annan sådan sammanslutning som bestämmelserna i denna lag berör bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga företaget eller sammanslutningen att rätta sitt fel eller sin försummelse.

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut som avses i 1 mom. med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad så som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

Kostnaderna för en åtgärd som vidtagits på den försumliges bekostnad betalas i förskott av statens medel. Kostnaderna är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

76 §

Olovligt bedrivande av postverksamhet

Den som bedriver postverksamhet utan att ha gjort en i 4 § avsedd anmälan till Transport- och kommunikationsverket ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för olovligt bedrivande av postverksamhet dömas till böter.

Till straff döms inte om förseelsen är ringa.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

79 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter

Om ett postföretag eller en person vars rättighet, intresse eller skyldighet saken gäller anser att någon handlar i strid med denna lag eller med bestämmelser som utfärdats med stöd av den, får företaget eller personen i fråga föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för avgörande. Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut i ärendet inom fyra månader från det att ärendet har anhängiggjorts. Tidsfristen gäller inte exceptionellt omfattande ärenden och inte heller sådant som annars har skett under exceptionella förhållanden. Transport- och kommunikationsverket kan också på eget initiativ ta upp ärenden för avgörande.

Den som önskar få ett beslut av Transport- och kommunikationsverket i fråga om en omständighet som gäller honom eller henne själv ska ges information om hur begäran om beslut görs.

Transport- och kommunikationsverkets beslutanderätt omfattar inte frågor som gäller avtalsförhållanden mellan postföretag och kunder eller ersättningsansvaret.

80 §

Ändringssökande

Beslut av kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket och kommunens byggnadstillsynsmyndighet får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller åläggande och ändring av skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut av kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket ska iaktas oberoende av ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att anföras besvär över ett i 2 mom. avsett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen har upphävt eller ändrat ett beslut av Transport- och kommunikationsverket.

81 §

Handräckning

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har rätt att få handräckning av polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet för verkställandet av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

82 §

Frimärksutgivning och användning av andra portomärken

Kommunikationsministeriet kan på ansökan bevilja postföretag rätt att utge internationellt godkända eller i Finland godkända frimärken. Rätten att utge frimärken gäller tills vidare.

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov meddela föreskrifter om formen på portomärken som motsvarar frimärken och om deras placering på brev försändelser samt om annan användning av dem.

84 §

Övergångsbestämmelse

En koncession för postverksamhet som är i kraft vid ikraftträdandet av denna lag gäller tills en ny koncession har beviljats med stöd av denna lag. Koncessionen gäller dock högst till utgången av koncessionsperioden. Om villkoren i koncessionen strider mot bestämmelserna i denna lag, ska bestämmelserna i denna lag iakttas.

Ansökningar om koncession som är anhängiga när denna lag träder i kraft behandlas enligt bestämmelserna i denna lag.

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomsfattande tjänster som är i kraft vid ikraftträdandet av denna lag gäller till dess att Transport- och kommunikationsverket meddelar ett beslut genom vilket en ny skyldighet att tillhandahålla samhällsomsfattande tjänster åläggs eller genom vilket en skyldighet inte alls åläggs eller åläggs endast delvis. Innehållet i skyldigheten att tillhandahålla samhällsomsfattande tjänster bestäms enligt 3 kap. efter denna lags ikraftträdande med beaktande av vad som föreskrivs i 10 mom.

Transport- och kommunikationsverket ska första gången göra en i 22 § avsedd utvärdering av marknaden så att den är tillgänglig senast ett år efter lagens ikraftträdande.

Vad som i 38 § bestäms om adressregister tillämpas även på de uppgifter som finns i postföretagets register vid lagens ikraftträdande.

Ett postföretag som vid denna lags ikraftträdande har rätt att ge ut frimärken får fortsätta att ge ut frimärken under sin koncessionsperiod.

På avtal som gällde vid denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om en försändelse har lämnats till ett postföretag för transport före denna lags ikraftträdande, ska på postföretagets ansvar tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelserna i denna lag om behandling av obeställbara försändelser tillämpas också på sådana försändelser som lämnats för befordran före ikraftträdandet av denna lag och som postföretaget inte medan lagen om posttjänster var i kraft har kunnat sända till Transport- och kommunikationsverket eller sälja eller förstöra. Transport- och kommunikationsverket har rätt att förstöra dessa försändelser utan att öppna dem eller sälja deras innehåll utan att iaktta den tidsfrist som föreskrivs i 59 § 1 mom.

Vad som i 56 § 6 mom. bestäms om varor som transporterats i postnätet och som inte längre går att koppla ihop med någon postförsändelse tillämpas också på en sådan i bestämmelsen avsedd vara som var i postföretagets besittning vid lagens ikraftträdande.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Den i 16 § föreskrivna skyldigheten att sörja för verksamhetsställets tillgänglighet tillämpas från och med sex månader från det att denna lag trädde i kraft.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

68.

Lag

om ändring av banlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i banlagen (110/2007) 2, 3, 5, 7—9, 12, 13, 15, 18, 22, 25, 25 a, 26—28, 28 a—28 d, 30—33, 35—38, 40—42, 43, 43 a, 44, 46, 46 a, 47—50, 52, 55, 57—61, 63, 65, 69, 70—75, 78—84, 85 a, 86—88, 88 a, 89, 90—92 och 94 §,

av dem 2 och 3, 5, 8, 12, 15, 22, 25, 25 a, 28 a, 28 c och 43 a § sådana de lyder i lag 573/2018, 7, 18, 26, 28 b, 28 d, 37, 38, 40, 41, 46, 46 a, 47, 48, 57, 65, 70, 74, 80, 83, 85 a, 87, 89, 90 och 94 § sådana de lyder i lag 567/2016, 27, 28, 30—33, 78 och 81 § sådana de lyder i lag 1243/2009, 35, 49 och 82 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1243/2009, 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1243/2009 och 567/2016, 69 § sådan den lyder i lag 1629/2015 och 88 a § sådan den lyder i lag 567/2016, samt

fogas till lagen nya 8 a, 22 a, 22 b och 100 § och en ny 86 §, i stället för den 86 § som upphävts genom lag 567/2016, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs det om bannät, banhållning, nedläggning av en järnväg och de rättigheter och skyldigheter som bannätsförvaltaren har liksom även om fastighetsägares och övriga sakägares rättsliga ställning i ärenden som gäller banhållning samt om privata spåranläggningar med de begränsningar som anges i 2 och 3 mom.

Denna lag tillämpas inte på ett hamn-, lager- eller fabriksområde eller något annat motsvarande område som avstängts från allmän trafik och som hör till en privat spåranläggning. På ett sådant område ska järnvägen dock planeras, byggas och underhållas så att tågtrafik och annan trafik kan fungera tryggt och så att järnvägen inte orsakar fara för verksamheten på området.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Bestämmelserna i 8 a §, 18 § 4 mom., 27 §, 31—33 §, 43 § 4 mom., 2 a kap. och 4 kap. tillämpas inte på privata spåranläggningar. Denna lag tillämpas inte på nedläggning av privata spåranläggningar.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *järnväg* en en- eller flerspårig bana samt ett järnvägsområde och de byggnader, anläggningar och anordningar som finns där och som behövs för att sköta och trygga trafiken samt för all verksamhet som hänför sig till dessa,

2) *järnvägsområde* ett område som behövs för banan, banområdet, byggnaderna, anordningarna och skötseln av trafiken samt för all verksamhet som hänför sig till dessa och behövliga serviceområden för järnvägstrafik,

3) *serviceområde för järnvägstrafik* områden som behövs direkt för servicefunktionerna inom järnvägstrafiken,

4) *frisiktsområde* ett sådant område i en plankorsning som är fritt från hinder som skymmer sikten mot banan,

5) *biområde* ett marktäktsområde eller en placeringsplats för marksubstanser som behövs för banhållningen eller ett område som reserverats för anordningar som behövs för banhållningen,

6) *skyddsområde* ett sådant område utanför järnvägsområdet som behövs för att främja en trygg användning av banan,

7) *banhållning* planering, förvärv, byggande, förvaltning och underhåll av en järnväg och fast egendom som hänför sig till den,

8) *byggande av järnväg* anläggande av ny järnväg och förbättring av en befintlig järnväg,

9) *bannät* statsägda järnvägar som förvaltas av Trafikledsverket och sådana privata spåranläggningar som hör till tillämpningsområdet för lagen samt med **TEN-nätet** de järnvägar som hör till ett sådant stomnät eller övergripande nät som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet och om upphävande av beslut nr 661/2010/EU,

10) *privat spåranläggning* en till statens bannät ansluten järnväg som inte är statsägd och inte förvaltas av Trafikledsverket,

11) *väg* enskilda vägar enligt lagen om enskilda vägar (560/2018) samt andra enskilda vägar, landsvägar enligt lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) och gator enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999),

12) *väghållare* sådana vägdelägare som avses i lagen om enskilda vägar gemensamt eller ett väglag, då ett sådant har bildats, eller en fastighetsägare eller den myndighet som avses i 11 § 1 och 2 mom. i lagen om trafiksystem och landsvägar eller kommunen i egenskap av ansvarig för gatuhållningen i enlighet med markanvändnings- och bygglagen,

13) *trafikanordning* trafikljus, vägmärken, avstängnings- och varningsanordningar samt vägmärkingar,

14) *bannätsförvaltare* Trafikledsverket samt förvaltare av sådana privata spåranläggningar som omfattas av lagens tillämpningsområde.

Med en fastighet jämställs vid tillämpningen av denna lag även ett outbrutet område och fastigheters samfälliga område.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 §

Allmänna krav på banhållning

Bannätet ska utvecklas och underhållas och investeringar ska göras i syfte att främja

- 1) målen för den riksomfattande trafiksystemplanen,
- 2) uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen och utvecklingen av områdena samt i samband med planeringen av markanvändningen målsättningarna för samhällsstrukturen och miljön och en ekonomisk områdes- och samhällsstruktur,
- 3) minskning av trafikutsläppen, och
- 4) möjligheterna att utnyttja data och digitalisering, automatisering av trafiken och förutsättningarna för utveckling av transportservicen.

Järnvägarna ska med beaktande av deras trafikmässiga betydelse planeras, byggas och underhållas så att

- 1) bannätet erbjuder förbindelser för trygg och fungerande trafik och transporter mellan olika regioner i landet med beaktande av tillgängliga förbindelser, olika befolkningsgruppers trafikbehov och olika näringsgrenars transportbehov,
- 2) bannätet skapar förutsättningar för utveckling av en miljö med många aktörer så att de som bedriver järnvägstrafik har likvärdiga förutsättningar att tillhandahålla tjänster på bannätet,
- 3) de olägenheter som bannätet och järnvägstrafiken förorsakar miljön blir så små som möjligt och att naturresurserna används sparsamt,
- 4) banhållningen inte leder till att någon tillfogas större skada eller olägenhet än behövt,
- 5) järnvägarna trafikmässigt och tekniskt är så funktionella som möjligt, att de från järnvägstrafikens och den övriga trafikens synpunkt är så säkra som möjligt och att syftet med dem uppnås så förmånligt som möjligt,
- 6) den gällande och planerade markanvändningen beaktas,
- 7) uppgifterna om järnvägarna och deras underhåll är uppdaterade och tillgängliga, och
- 8) järnvägarna och den digitala infrastrukturen i anslutning till dem är kompatibla med det övriga trafiknätet och den digitala infrastrukturen i anslutning till det.

Järnvägar ska byggas när ett allmänt trafikrelaterat behov eller säkerheten så kräver eller för att avlägsna eller minska olägenheter av trafiken eller om markanvändningen så kräver. En ny järnväg kan byggas om det existerande bannätet inte längre svarar mot trafikens eller områdesanvändningens behov och om dessa behov inte kan tillfredsställas ändamålsenligt eller olägenheterna av trafiken inte kan avlägsnas eller i tillräcklig utsträckning minskas genom att ett banavsnitt förbättras eller trafiksystemet utvecklas i något annat avseende. En järnväg får inte byggas i strid med en plan med rättsverkningar.

Transport- och kommunikationsverket får med tanke på de krav som avses i 2 mom. meddela föreskrifter om banstrukturen och utrustningen samt om trafikanordningar **vid plankorsningar**.

~~6 §~~ (Utesl.)

~~Byggande av järnväg~~

~~En järnväg byggs när ett allmänt behov i anslutning till trafiken eller säkerheten så kräver eller i syfte att avlägsna eller minska olägenheter av trafiken eller om markanvändningen så kräver. En järnväg får inte byggas i strid med en plan med rättsverkningar.~~

Betänkande KoUB 21/2018 rd

~~En ny järnväg kan byggas om det existerande bannätet inte längre svarar mot trafikens eller områdesanvändningens behov, och dessa behov inte kan tillfredsställas ändamålsenligt eller olägenheterna av trafiken inte kan avlägsnas eller i tillräcklig utsträckning minskas genom förbättrande av ett banavsnitt eller annat utvecklande av trafiksystemet.~~

~~En järnväg ska byggas så att dess syfte nås på ett så förmånligt sätt som möjligt och utan att någon tillfogas större skada eller olägenhet än nödvändigt. Vid byggandet ska speciell hänsyn tas till järnvägstrafikens och den övriga trafikens säkerhet, hur banan fungerar tekniskt sett och med avseende på trafiken, den nuvarande och planerade markanvändningen i området och miljöaspekterna.~~

~~Behoven hos och tillgängligheten för olika befolkningsgrupper ska i mån av möjlighet uppmärksammas i samband med byggande av järnväg.~~

7 §

Bannätsförvaltare och kostnaderna för banhållningen

Trafikledsverket är bannätsförvaltare och banhållare för det statsägda bannätet som det förvaltar. Staten svarar för kostnaderna för banhållningen på det statsägda bannätet. Andra intressenter kan ta del i kostnaderna för banhållningen på bannätet med stöd av avtal med Trafikledsverket, om banhållningen sköts så att den till sin kvalitet eller omfattning håller en högre standard än vad den allmänna trafiken kräver eller om någon drar särskild nytta av de åtgärder som vidtas eller om det finns någon annan särskild orsak för deltagandet.

Järnvägsägaren eller den som förvaltar järnvägen är förvaltare och banhållare för en privat spåranläggning. Förvaltaren för en privat spåranläggning svarar för kostnaderna för banhållningen på den privata spåranläggningen.

Statens bannät underhålls och byggs ut samt andra åtgärder som hänför sig till banhållningen vidtas i den utsträckning som statliga budgetanslag och övrig finansiering tillåter. Bestämmelser om den övriga finansieringen av banhållningen utfärdas särskilt.

För att säkerställa att trafiksystemet fungerar och för att genomföra lagens syften kan bannätsförvaltaren av särskilda skäl och i enlighet med ett avtal delta i kostnaderna för någon annan sådan åtgärd som hänför sig till bannätsförvaltarens uppgifter än byggandet och underhållet av en järnväg.

8 §

Allmänt om planering av järnväg

Utredningsplaner och järnvägsplaner gäller projekt för byggande av järnvägar så som föreskrivs i detta kapitel.

När planer görs upp ska bannätsförvaltaren samarbeta med landskapsförbunden, kommunerna och närings-, trafik- och miljöcentralerna samt övriga myndigheter. Planeringen ska grunda sig på behov av att utveckla järnvägarna, på de riksomfattande målen för områdesanvändningen, på den riksomfattande trafiksystemplanen, på den regionala trafiksystemplaneringen och på den övriga områdesplaneringen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

8 a §

Projektbedömning

Trafikledsverket ska göra en projektbedömning av sådana utredningsplaner och järnvägsplaner som gäller viktiga järnvägsprojekt. Trafikledsverket ska göra en projektbedömning också för sådana lösningar i en järnvägsplan som genomförs stegvis och som gäller ett viktigt järnvägsprojekt.

Projektbedömningen ska innehålla en beskrivning av projektets utgångspunkter och konsekvenser, en lönsamhetskalkyl samt en bedömning av och slutsatser om genomförbarheten. Som en del av projektbedömningen ska det dessutom läggas fram en plan över genomförandet av och innehållet i uppföljningen och utvärderingen av projektet.

9 §

Rätt till utredning

När bannätsförvaltaren har beslutat att inleda utarbetandet av en utredningsplan eller en järnvägsplan har den rätt att utföra utredningsarbeten på en fastighet som hör till planeringsområdet. För detta ändamål får på den fastighet som avses i denna paragraf utföras mätning, utmärkning i terrängen, kartläggning eller markundersökning eller andra förberedande åtgärder. I samband med utredningsarbeten får ingrepp i annans rätt inte göras i högre grad än vad som är nödvändigt för att uppnå resultat av utredningen, och ägaren eller rättsinnehavaren får inte orsakas onödiga störningar.

När en plan utarbetas och utredningar som har samband med den inleds ska kommunen underrättas om det. Dessutom ska genom kungörelse eller på annat lämpligt sätt de personer underrättas som nämns i 22 § 1 mom., och dessa har rätt att vara närvarande vid utredningarna och att framföra sin åsikt i saken.

12 §

Utredningsplanens innehåll

En utredningsplan ska innehålla en utredning av behovet av att bygga en järnväg eller utveckla bannätet samt av de alternativ som granskats, de grundläggande trafiklösningarna och tekniska lösningarna för banan, järnvägsområdets ungefärliga läge samt en bedömning av verkningarna av järnvägsområdet och järnvägstrafiken, såsom verkningar på väg- och trafikförhållandena, trafiksäkerheten, markanvändningen, fastighetsstrukturen och miljön samt på människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Möjligheterna att avlägsna eller minska menliga verkningar samt en preliminär kostnadskalkyl ska dessutom presenteras i planen.

Utredningsplanen ska innehålla en redogörelse för hur målen för den riksomfattande trafiksystemplanen och den regionala trafiksystemplaneringen enligt lagen om trafiksystem och landsvägar har beaktats. I järnvägsplaner utarbetade av Trafikledsverket ska det också ingå en sådan projektbedömning som avses i 8 a §.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

13 §

Utredningsplanens rättsverkningar

Utredningsplanen tjänar till ledning vid utarbetandet av en järnvägsplan. När beslutet om godkännande av utredningsplanen har delgetts och vunnit laga kraft ska det vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att uppföra en byggnad ses till att genomförandet av utredningsplanen inte försvåras, om tillstånd beviljas. Om det i övrigt finns förutsättningar för att bevilja bygglov ska tillstånd beviljas, om förvägrande av tillstånd skulle orsaka sökanden betydande olägenhet och bannätsförvaltaren inte löser in området eller betalar ersättning för olägenheten (*villkorlig bygginskränkning*).

En bygginskränkning gäller till dess beslutet om godkännande av utredningsplanen har förfallit i enlighet med 26 § 1 eller 2 mom.

15 §

Järnvägsplanens innehåll

I en järnvägsplan för byggande av järnväg ska järnvägen och dess läge, användning för olika ändamål, höjdläge, tvärsektion och torrläggning anges så att verkningarna kan bedömas tillräckligt och järnvägen märkas ut i terrängen. I järnvägsplanen anges de planerade planskilda korsningarna, plankorsningarna och trafikförbindelserna. Till planen ska fogas en bedömning av järnvägens verkningar samt i den anges de åtgärder som behövs för att avlägsna eller minska de menliga verkningar som byggandet av banan eller järnvägstrafiken medför.

I järnvägsplanen ska om möjligt ägandeförhållandena beträffande marken beaktas. Av planen ska framgå banans skyddsområden enligt 37 § 1 mom. och plankorsningarnas frisiktsområden enligt 38 § 1 mom. samt huruvida mark reserveras för framtida breddning av banan. Till planen ska fogas en uppskattning av kostnaderna för byggandet av järnvägen.

Om en järnväg byggs på en ny plats och den tidigare järnvägen för den gamla sträckningens vidkommande bibehålls som järnväg eller kommer att användas för andra banhållningsändamål, ska bestämmelser om detta ingå i järnvägsplanen.

Järnvägsplanen ska innehålla en utredning om hur man i den beaktat målen för den riksomfattande trafiksystemplan och den regionala trafiksystemplanering som avses i lagen om trafiksystem och landsvägar. En sådan utredning behövs emellertid inte om järnvägsplanen är baserad på en utredningsplan som vunnit laga kraft och i vilken det ingår en tillräcklig utredning om hur man beaktat målen för den riksomfattande trafiksystemplanen och den regionala trafiksystemplaneringen. I järnvägsplaner utarbetade av Trafikledsverket ska också ingå en sådan projektbedömning som avses i 8 a §.

18 §

Avlägsnande av plankorsningar

I syfte att förbättra väg- och järnvägstrafikens säkerhet eller effektivisera järnvägstrafiken kan det i en järnvägsplan anges att en plankorsning ska avlägsnas eller att plankorsningar ska regleras samt anges begränsningar i fråga om användningen av plankorsningar samt anges system eller an-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ordningar som hänför sig till plankorsningarnas säkerhet. Om det i en järnvägsplan anges att en plankorsning ska avlägsnas, ska arrangemangen för en ny trafikförbindelse anges i järnvägsplanen. Bannätsförvaltaren anlägger den nya väg och plankorsning som behövs eller utverkar rätt till en väg som redan finns.

Bannätsförvaltaren får avlägsna en sådan plankorsning på en enskild väg som enligt järnvägsplanen ska avlägsnas, när en godkänd ersättande trafikförbindelse i enlighet med planen har ordnats.

Bannätsförvaltaren avlägsnar en plankorsning som strider mot detaljplanen, när en godkänd ersättande trafikförbindelse har byggts och ett gatuhållningsbeslut har fattats. Om plankorsningen i fråga används allmänt för trafik, ska bannätsförvaltaren på förhand genom en kungörelse informera om att plankorsningen kommer att avlägsnas.

Om användningen av en plankorsning på en enskild väg medför omedelbar fara för väg- eller järnvägstrafikens säkerhet, kan Trafikledsverket besluta att väghållaren för att avvärja faran ska göra behövliga ändringar av plankorsningen eller den del av vägen som leder till korsningen eller besluta att plankorsningen ska stängas, avlägsnas eller flyttas, eller fastställa begränsningar för fordonstrafiken i plankorsningen. Trafikledsverket ska i god tid på förhand underrätta väghållaren om en ändring som avses i detta moment. Om väghållaren försummar de skyldigheter som anges i beslutet, får Trafikledsverket utföra eller låta utföra de behövliga åtgärderna på väghållarens bekostnad, samt trots det som föreskrivs i 51 § 2 mom. i vägtrafiklagen (267/1981) sätta upp en trafikanordning som begränsar trafiken i plankorsningen. Anordnandet av behövliga ersättande trafikförbindelser som föranleds av ändring, flytt eller avlägsnande av en plankorsning och därmed förknippade ersättningsfrågor behandlas vid den vägförrättning för en enskild väg som Trafikledsverket ska ansöka om efter att ha meddelat sitt beslut.

22 §

Växelverkan

När en utredningsplan och en järnvägsplan utarbetas ska bannätsförvaltaren ge kommunen, fastighetsägare och övriga sakägare samt de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas av planen möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planen och skriftligen eller muntligen framföra sin åsikt i saken.

Innan planen godkänns ska de i 1 mom. avsedda intressenterna ges tillfälle att göra en anmärkning med anledning av planen. Kommunen ska i detta syfte hålla utredningsplanen och järnvägsplanen offentligt framlagda i 30 dagar. Anmärkningarna mot planen ska ges in till kommunen före utgången av den tid under vilken planen är framlagd. Kommunen ska lämna bannätsförvaltaren sitt utlåtande om den plan som varit framlagd och om anmärkningarna mot den samt de anmärkningsskrifter som lämnats in. Kommunen ska på det sätt som kommunala tillkännagivanden ska kungöras i kommunen i fråga kungöra framläggandet av planen samt på vilket sätt och inom vilken tid anmärkningar kan göras. Tillkännagivandet ska alltid publiceras i minst en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas. Bannätsförvaltaren ska sända ett skriftligt meddelande om att planen lagts fram till de ägare och innehavare av fastigheter inom planens verkningssområde som är bosatta i en annan kommun och som nämns i handlingarna eller annars är kända.

Bannätsförvaltaren ska meddela sitt motiverade ställningstagande till de anmärkningar som gjorts mot planen. Den ska underrätta kommunerna inom området om sitt ställningstagande och

Betänkande KoUB 21/2018 rd

även dem som gjort anmärkningar och som skriftligen har bett om att bli underrättade och samtidigt uppgett sin adress. Bannätsförvaltarens motiverade ställningstagande meddelas i det beslut som gäller godkännandet av planen.

Bannätsförvaltaren ska begära utlåtande om utredningsplanen och järnvägsplanen av de närings-, trafik- och miljöcentraler, landskapsförbund och kommuner vars område planen gäller och på vars område verkningar av planen i övrigt visar sig. Bannätsförvaltaren ska begära utlåtande också av andra myndigheter, om det behövs för beslutsprövningen. Den ska lägga fram sitt motiverade ställningstagande till de utlåtanden som lämnats om planen.

Om en järnvägsplan som varit offentligt framlagd behöver ändras och ändringens verkningar bedöms vara obetydliga, kan ett enklare förfarande iakttas än vad som föreskrivs i 2—4 mom.

Närmare bestämmelser om förfarandet för växelverkan utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 a §

Förhandsöverläggning

Medan en utredningsplan och en järnvägsplan utarbetas och innan planen lämnas för godkännande ska Transport- och **kommunikationsverket** på statens eller någon annan bannätsförvaltares eller en myndighets begäran ordna en förhandsöverläggning. Verket kan också ordna en förhandsöverläggning på eget initiativ. En förhandsöverläggning ska ordnas inom rimlig tid efter det att begäran framfördes. Förhandsöverläggningen har till syfte att främja hanteringen av de utrednings- och utvärderingsförfaranden som krävs för planen, informationsutbytet mellan bannätsförvaltaren, Transport- och kommunikationsverket, som är godkännande myndighet för planen, och andra myndigheterna samt att förbättra utredningarnas och handlingarnas kvalitet och tillgänglighet och skapa smidigare förfaranden.

22 b §

Framställning om godkännande av en utredningsplan och en järnvägsplan

Bannätsförvaltaren lämnar framställning om godkännande av den utredningsplan som avses i 11 § och den järnvägsplan som avses i 14 och 20 § till Transport- och kommunikationsverket. En framställning om godkännande av en järnvägsplan som gäller nedläggning av en järnväg enligt 79 § lämnas till kommunikationsministeriet.

Den framställning om godkännande som gäller en utredningsplan ska innehålla de uppgifter, utredningar och handlingar enligt 9, 10, 12, 22 och 24 § som behövs för den prövning som gäller godkännandet av planen.

Den framställning om godkännande som gäller en järnvägsplan ska innehålla de uppgifter, utredningar och handlingar enligt 9, 10, 15, 16, 18, 20, 22, 23, 24, 37 och 38 § som behövs för den prövning som gäller godkännandet av planen.

Framställningen om godkännandet och det material om planen som utgör grunden för framställningen ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket och i de fall som avses i 79 § till kommunikationsministeriet i skriftlig och elektronisk form.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i framställningen om godkännande av en utredningsplan och en järnvägsplan.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

25 §

Ändring av och mindre undantag från planerna

Om en godkänd utredningsplan eller järnvägsplan behöver ändras ska det göras i enlighet med vad som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om nya utredningsplaner och järnvägsplaner.

Från en godkänd järnvägsplan får avvika utan att den behöver ändras, om avvikelserna har ringa verkningar och bannätsförvaltaren i samband med byggandet av järnvägen prövar att avvikelserna är behövliga och ändamålsenliga.

25 a §

Järnvägsplaner som berör plankorsningar

Utöver Trafikledsverket kan närings-, trafik- och miljöcentralen utarbeta sådana järnvägsplaner som gäller plankorsningar och som avses i 20 § 2 mom. och på centralen tillämpas i detta sammanhang vad som i detta kapitel föreskrivs om bannätsförvaltaren.

26 §

Planernas giltighetstid

Utarbetandet av en järnvägsplan ska inledas inom åtta år från utgången av det år under vilket godkännandet av utredningsplanen för projektet har vunnit laga kraft. Annars förfaller beslutet om godkännande av utredningsplanen. Transport- och kommunikationsverket kan på bannätsförvaltarens ansökan förlänga giltighetstiden för utredningsplanen med högst fyra år. Giltighetstiden kan förlängas endast om de villkor som föreskrivs i 10 och 12 § alltså uppfylls. Utarbetandet av en järnvägsplan anses ha blivit påbörjat när en underrättelse enligt 9 § 2 mom. har gjorts.

Beslutet om godkännande av en utredningsplan förfaller även till den del en järnvägsplan som har utarbetats enligt planen har godkänts och beslutet om godkännande har vunnit laga kraft.

En järnvägsplan ska godkännas inom fyra år efter det att den började utarbetas.

Beslutet om godkännande av en järnvägsplan förfaller, om arbetet på banan inte till någon del har påbörjats inom fyra år från utgången av det år under vilket järnvägsplanen har vunnit laga kraft. Transport- och kommunikationsverket kan på bannätsförvaltarens ansökan förlänga järnvägsplanens giltighetstid med högst fyra år och av särskilda skäl med ytterligare en period på högst fyra år. Tidsfristen kan förlängas endast om järnvägsplanen alltså uppfyller de villkor som föreskrivs i 10 och 15 §. Arbetet på banan anses ha blivit påbörjat när det område som behövs för järnvägsändamål har tagits i bannätsförvaltarens besittning i enlighet med 46 §.

27 §

Uppföljning och utvärdering

Trafikledsverket ska systematiskt följa banprojektets uppskattade och övriga verkningar och utnyttja resultaten av uppföljningen vid bedömningen av framtida projekts verkningar och vid valet av planeringslösningar.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Trafikledsverket kan av särskilda skäl besluta att det även ska göras en utvärdering av de järnvägsprojekt som avses i 8 a § 1 mom. och av vilka det har gjorts en projektbedömning. Trafikledsverket ska ansvara för utvärderingen. Utvärderingen ska innehålla en redogörelse för hur trafiken utvecklats och för de tekniskekonomiska undantag som har gjorts från järnvägsplanen under genomförandet av banprojektet, för de verkningar som är av betydelse för banprojektets lönsamhet och effekter.

28 §

Godkännande av planer

Kommunikationsministeriet godkänner järnvägsplaner som gäller nedläggning av en järnväg i andra fall än i samband med byggande av en järnväg. Övriga järnvägsplaner och utredningsplaner godkänns av Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket kan av särskilda skäl föra en plan till kommunikationsministeriet för godkännande.

28 a §

Tillstånd för byggande och flyttande av en plankorsning

Nya plankorsningar får byggas bara inom det bannät som inte hör till stomnätet och TEN-nätet. Av särskilda skäl får en ny plankorsning byggas på ett sådant banavsnitt inom stomnätet och TEN-nätet där banans högsta tillåtna hastighet permanent är högst 50 kilometer i timmen. En plankorsning inom stomnätet och TEN-nätet får flyttas, om flyttandet i betydande grad förbättrar säkerheten vid plankorsningen eller om det finns andra särskilda skäl till det.

För byggande eller flyttande av en sådan plankorsning som avses i 1 mom. på det statliga bannätet krävs tillstånd av Trafikledsverket. Tillståndet kan vid behov beviljas för viss tid. Trafikledsverket kan meddela tekniska föreskrifter om innehållet i tillståndsansökan. Väghållaren kan beviljas ett sådant tillstånd om det behövs för en nödvändig trafikförbindelse och säkerheten vid plankorsningen tryggas med hjälp av säkerhetsanordningar eller andra arrangemang. Tillstånd behövs inte om plankorsningen anges i en sådan godkänd vägplan som avses i lagen om trafiksystem och landsvägar.

Om användningen av en plankorsning ökar betydligt eller dess användningsändamål ändras, ska väghållaren hos Trafikledsverket ansöka om ett tillstånd som berättigar till den ökade eller ändrade användningen.

Trafikledsverket kan bevilja tillstånd för byggande av en tillfällig plankorsning för den tid arbete pågår eller då det finns andra särskilda skäl till det, om plankorsningen inte äventyrar trafik-säkerheten. På en tillfällig plankorsning tillämpas vad som föreskrivs i 28 b och 28 d §.

Trafikledsverket kan förena tillståndsbeslutet med villkor som gäller byggandet av plankorsningen eller en ny användningsform för den, underhåll eller avlägsnande av plankorsningen, eller en väg som ansluter till plankorsningen.

Innan ett tillstånd för plankorsning beviljas ska Trafikledsverket höra de järnvägsoperatörer som trafikerar banavsnittet i fråga.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

28 b §

Byggande, ändring och underhåll av plankorsningar och anslutande vägar

Väghållaren ska bygga och underhålla det vägavsnitt som ansluter till en plankorsning, i enlighet med tillståndsbeslutet och på ett sådant sätt att det inte äventyrar väg- eller järnvägstrafikens säkerhet eller medför olägenhet för underhållet av banan. Väghållaren ska på egen bekostnad bygga plankorsningen och efter det att plankorsningens användning upphört på motsvarande sätt avlägsna plankorsningen. Bestämmelser om underhållet av plankorsningens betongplatta finns i 89 § 1 mom.

Väghållaren är skyldig att på egen bekostnad undanröja eller minska en sådan fara för trafiken eller olägenhet för banhållningen som orsakas av betydligt ökad eller ändrad användning av plankorsningen, genom att ändra vägen eller genomföra korsningsarrangemang.

Om väghållaren försummar sina skyldigheter enligt 1 eller 2 mom., får Trafikledsverket utföra eller låta utföra behövliga åtgärder på väghållarens bekostnad eller avbryta byggarbetet på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

28 c §

Tillstånd att korsa en järnväg

Trafikledsverket kan bevilja tillstånd att vid en plankorsning korsa en järnväg med snöskoter eller något annat terrängfordon, dock endast på sådana banavsnitt som inte hör till stomnätet och TEN-nätet. Av särskilda skäl kan tillstånd att korsa en järnväg i anslutning till en plankorsning inom stomnätet och TEN-nätet beviljas.

Tillstånd att korsa en järnväg får beviljas bara om det med hjälp av tillståndsvillkor säkerställs att användningen av terrängfordon inte skadar banan eller funktionen hos järnvägsområdets konstruktioner, inte medför olägenhet för banhållningen och inte äventyrar trafiksäkerheten. Ett tillstånd att korsa en järnväg kan vid behov beviljas för viss tid.

Trafikledsverket kan för viss tid bevilja polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet tillstånd att för övervakningsuppdrag i terrängen korsa en järnväg vid en plankorsning med snöskoter eller något annat terrängfordon också på andra banavsnitt än sådana som avses i 1 mom., på de villkor som anges närmare i tillståndet.

På sådana plankorsningar och tillstånd att korsa en järnväg som avses i denna paragraf tillämpas det som bestäms i 18 § 4 mom., 28 a § 3, 5 och 6 mom. och 28 b §.

28 d §

Återkallelse av tillstånd för plankorsning och tillstånd att korsa en järnväg

Trafikledsverket kan besluta återkalla ett beviljat tillstånd om

1) plankorsningen eller det vägavsnitt som ansluter till den inte byggs eller underhålls på det sätt som föreskrivs i 28 b § och bristen eller försummelsen inte åtgärdas inom den tidsfrist som Trafikledsverket sätter ut, eller

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2) väghållaren trots Trafikledsverkets uppmaning försummar sin skyldighet att enligt 28 a § 3 mom. ansöka om Trafikledsverket tillstånd för ökad eller ändrad användning av plankorsningen.

30 §

Begränsat underhåll av banavsnitt

Bannätsförvaltaren kan av särskilda skäl besluta att ett visst banavsnitt inte hålls i det skick som avses i 29 §.

31 §

Tillfälligt trafikförbud eller tillfällig begränsning av trafiken

Trafikledsverket kan för viss tid förbjuda eller begränsa trafiken på en bana eller en del av en bana, om banan är i ett sådant skick att det inte är tryggt att trafikera den eller om det finns risk för att järnvägstrafik skadar en bana som till följd av tjällossning eller regn eller av någon annan orsak har försvagats till sin konstruktion.

32 §

Tillfällig farväg

Om trafiken på en bana förhindras till följd av att banan rasat eller av någon annan överraskande orsak eller till följd av exceptionella naturförhållanden, har Trafikledsverket rätt att på annans mark ordna tillfällig farväg tills hindret har avlägsnats. Innan farvägen ordnas ska fastighetens ägare eller innehavare om möjligt ges tillfälle att bli hörd.

33 §

Brådskande banarbete

Finns det risk för att en järnväg skadas och trafiken på banan då förhindras till följd av att banan rasat eller av någon annan överraskande orsak eller till följd av exceptionella naturförhållanden, har Trafikledsverket rätt att på annans mark anlägga tillfälliga anläggningar, anordningar, diken, trummor eller vallar. Innan dessa börjar anläggas ska fastighetens ägare eller innehavare om möjligt ges tillfälle att bli hörd.

Om en anläggning, anordning eller vall enligt 1 mom. blir bestående på annans mark, ska Trafikledsverket utan dröjsmål inleda utarbetande av en järnvägsplan, om det inte är onödigt med stöd av 14 § 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

35 §

Banarbetens inverkan på plankorsningar

Om en väg skärs av på grund av att en järnväg ska byggas, ska bannätsförvaltaren på egen bekostnad utföra de arbeten och uppföra de anordningar som behövs för att dra vägen över järnvägsområdet.

Om förhållandena vid en plankorsning i samband med att en järnväg byggs försämras så att trafiksäkerheten äventyras eller om förhållandena då förändras så att de till väsentliga delar strider mot Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter, ska bannätsförvaltaren reparera den väg som ansluter till plankorsningen så att den stämmer överens med Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter eller motsvarar den tidigare vägen, eller avlägsna plankorsningen.

36 §

Att avtala om annat arbete på järnvägsområde och om placering av anläggningar och anordningar

På ett järnvägsområde får placeras andra ledningar, anläggningar och anordningar än sådana som anknyter till banhållningen och utföras annat arbete än sådant som anknyter till banhållningen genom att avtala om nyttjanderätten och utförandet av åtgärden med bannätsförvaltaren.

Bannätsförvaltaren kan ingå ett i 1 mom. avsett avtal om nyttjanderätten eller åtgärden inte orsakar fara för trafiken eller medför betydande olägenhet för banhållningen och om inte arbetet eller placeringen av anordningar annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till rimliga kostnader.

I avtalet enligt 1 mom. ska ingå villkor som gäller avvärjande av fara eller olägenhet. När avtalet gäller placering av en ledning, anläggning eller anordning på ett järnvägsområde ska det i avtalet också avtalas om uppförandet och underhållet av ledningen, anläggningen eller anordningen samt att dessa åtgärder hör till den som placerat och har nyttjanderätten till ledningen, anläggningen eller anordningen. I avtalet ska ingå ett villkor om skyldighet för den som placerat och har nyttjanderätten till ledningen, anläggningen eller anordningen att på egen bekostnad utföra de ändringar som bannätsförvaltaren kräver eller att flytta eller avlägsna ledningen, anläggningen eller anordningen om dess användning orsakar oförutsedd fara för trafiken eller medför betydande olägenhet för banhållningen.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på arbete på järnväg samt placering av ledningar, anläggningar och anordningar på ett järnvägsområde, om det inte i någon annan lag föreskrivs särskilt om rätten att genomföra åtgärden. Om åtgärden baserar sig på ett myndighetsbeslut med stöd av någon annan lag, ska bannätsförvaltaren och den som genomför åtgärden komma överens om tidpunkten och sättet för genomförandet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

37 §

Skyddsområde för järnväg

Järnvägens skyddsområde sträcker sig 30 meter från mittlinjen av banans spåranläggning eller, om det finns flera spåranläggningar, från mittlinjen av den yttersta spåranläggningen, om inte skyddsområdet av särskilda skäl minskas eller utvidgas till högst 50 meter i järnvägsplanen.

Om väg- eller järnvägstrafikens säkerhet så kräver har Trafikledsverket rätt att avlägsna växtlighet från skyddsområdet eller begränsa växtlighetens höjd. På skyddsområdet får det inte finnas byggnader, upplag, stängsel eller andra anläggningar eller anordningar, om de eller användningen av dem kan äventyra väg- eller järnvägstrafikens säkerhet eller medföra olägenhet för banhållningen.

38 §

Frisiktsområde för järnväg

Järnvägens frisiktsområde omfattar det område i en plankorsning som på grund av trafiksäkerheten ska vara fritt från hinder som skymmer sikten.

Trafikledsverket har rätt att på frisiktsområdet avlägsna växtlighet och naturhinder som skymmer sikten. På frisiktsområdet får det inte finnas sådana byggnader, upplag, stängsel eller andra anläggningar eller anordningar som kan äventyra trafiksäkerheten genom att skymma sikten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om definitionen av frisiktsområde för järnväg. Bestämmelser om frisiktsområdet vid en plankorsning mellan en landsväg och en järnväg finns i 45 § i lagen om trafiksystem och landsvägar ~~(503/2005)~~.

40 §

Behörighet att bevilja undantag

Trafikledsverket kan bevilja undantag från de förbud och begränsningar som anges i 37—39 §, om väg- och järnvägstrafikens säkerhet **inte** äventyras och banhållningen inte förorsakas olägenhet. Beslutet om undantag kan förenas med behövliga villkor.

41 §

Undantag från begränsningar

Det som föreskrivs i 37 och 38 § tillämpas inte om den växtlighet som avses i de paragraferna har planterats eller tagits under särskild omvårdnad eller om en byggnad, ett upplag, ett stängsel eller en annan anläggning eller anordning har uppförts innan nyttjanderätten till området har begränsats på det sätt som föreskrivs i de paragraferna.

Om växtlighet som avses i 1 mom. eller en byggnad, anläggning eller anordning äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för banhållningen, kan Trafikledsverket besluta att de ska avlägsnas eller flyttas eller att de ska ändras på det sätt som krävs. Om ägaren inte vidtar åtgärden inom utsatt skälig tid har Trafikledsverket rätt att vidta den på egen bekostnad.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Bestämmelserna i 37 och 38 § samt i 1 och 2 mom. gäller inte en byggnad inom ett detaljplaneområde eller avlägsnande av växtlighet som med hänsyn till miljön är av särskild betydelse.

42 §

Förfarandet vid avlägsnande av växtlighet och naturhinder

Innan Trafikledsverket börjar avlägsna växtlighet som avses i 37 § 2 mom. eller 38 § 2 mom. eller naturhinder som avses i 38 § 2 mom. ska fastighetens ägare eller innehavare underrättas om detta eller saken kungöras i god tid innan åtgärden vidtas. Fastighetens ägare eller innehavare kan, om han så önskar, själv ombesörja åtgärden enligt anvisning av Trafikledsverket.

43 §

Järnvägsförrättning

De områden och rättigheter som behövs för banhållningsbehov löses in och de rättigheter som hänför sig till plankorsningar ändras vid en järnvägsförrättning. Vid inlösen och vid sådan ändring av rättigheter som hänför sig till plankorsningar iakttas lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan *inlösningslagen*, om inte något annat följer av denna lag. I fråga om rättande av fel i en järnvägsförrättning, korrigering av ett fel och framställning om återbrytande av förrättningen eller beslutet gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen (554/1995) föreskrivs om fastighetsförrättning.

En järnvägsförrättning kan verkställas utan gode män, om ingen av sakägarna vid järnvägsförrättningen kräver att gode män anlitas och förrättningen inte gäller ersättningar.

Ett ärende som gäller nedläggning av plankorsningar kan på ansökan av bannätsförvaltaren behandlas även vid en förrättning av enskild väg så som föreskrivs i lagen om enskilda vägar.

Om underhållet eller förbättringen av järnvägen har förändrat järnvägsområdets omfång, och ändringarna inte har behandlats vid en fastighetsförrättning, kan det för att utreda saken verkställas en järnvägsförrättning trots att det inte finns någon järnvägsplan. En sådan förrättning kan gälla endast sådana ändringar i ett järnvägsområde som har uppkommit före 2007. Trafikledsverket eller den fastighetsägare vars område ändringen gäller kan ansöka om järnvägsförrättning. Om järnvägsområdet till följd av ändringen har utvidgats över den gräns som tidigare bestämts för området, bestäms vid denna förrättning en ny gräns för järnvägsområdet, vid behov enligt Trafikledsverkets anvisning, och det tillskottsområde som uppkommit övergår i Trafikledsverket ägo efter det att förrättningen vunnit laga kraft. Vid förrättningen behandlas ersättningar för förluster som föranletts av en utvidgning eller någon annan ändring av järnvägsområdet samt andra behövliga frågor. Räntan på ersättningarna beräknas i enlighet med 69 § från den tidpunkt då järnvägsförrättningen avslutas och värdetidpunkten för ersättningen bestäms i enlighet med 67 §.

43 a §

Rätt att föra talan vid en järnvägsförrättning

Det som i detta kapitel bestäms om bannätsförvaltaren då denne ansöker om en järnvägsförrättning eller vägförrättning för en enskild väg eller för talan vid en järnvägsförrättning gäller

Betänkande KoUB 21/2018 rd

också den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen när det är fråga om ärenden som berör bannätet.

44 §

Inledande av järnvägsförrättning

Bannätsförvaltaren har rätt att med stöd av 21 § 1 mom. ansöka om järnvägsförrättning när en godkänd järnvägsplan har vunnit laga kraft eller kan verkställas trots besvär eller på grundval av skriftligt samtycke som avses i 14 § 2 mom.

46 §

Besittningstagande

Det järnvägsområde och vägområde som anvisats i en järnvägsplan och de övriga områden som i järnvägsplanen anvisats bannätsförvaltaren samt de rättigheter som grundas tas i bannätsförvaltarens besittning vid en tidpunkt som fastställs vid en tillträdessyn i samband med järnvägsförrättningen. De områden som i en järnvägsplan anvisats för en enskild väg tas i bannätsförvaltarens besittning för den tid vägen anläggs. I samband med besittningstagandet får bannätsförvaltaren rätt att använda områdena och utöva rättigheterna för de ändamål som anges i järnvägsplanen, trots andra rättigheter som hänför sig till fastigheten. Det besittningstagande som avses i detta moment kan också ske stegvis, i enlighet med bannätsförvaltarens anvisningar.

Om besittningstagandet medför förlust av bostad eller försämrad utkomst på grund av att idkande av näring eller utövande av yrke försvåras eller någon annan påföljd som avses i 57 § 2 mom. i inlösningslagen, kan inlösningskommissionen på yrkande av den som saken gäller bestämma att besittningstagandet till denna del får ske tidigast när en tidsperiod på högst tre månader, utsatt av kommissionen, har förflutit sedan förskottsersättning eller den ersättning som bestämts vid den första förrättningen har betalats till den som saken gäller.

Vid en sådan banförbättring som avses i 14 § 2 mom. och som bedöms ha ringa verkningar kan besittningstagandet ske enligt samtycke. Efter besittningstagandet ska bannätsförvaltaren dock utan dröjsmål ansöka om en järnvägsförrättning.

Om överenskommelse inte nås om att avlägsna eller flytta egendom från ett område som tagits i besittning, ska banhållaren för ägaren eller innehavaren av den egendom som ska avlägsnas sätta ut en skälig och med tanke på byggarbetet lämplig tidsfrist, efter vars utgång egendomen avlägsnas av banhållaren. Bannätsförvaltaren ska i sådana fall innan egendomen avlägsnas, om möjligt, underrätta egendomens ägare eller innehavare om detta.

Om byggnader, upplag eller anordningar eller träd, växande gröda eller annan växtlighet måste avlägsnas eller flyttas från ett område som har upplåtits eller ska upplåtas för bannätsförvaltaren, ska utöver den därigenom orsakade skadan eller olägenheten även de kostnader som sakägaren åsamkas på grund av avlägsnandet eller flyttningen ersättas.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

46 a §

Överlåtelse av en enskild väg

En sådan enskild väg som avses i 46 § 1 mom. överläts till väghållaren vid den tidpunkt som bannätsförvaltaren bestämmer, efter det att det vid en järnvägsförrättning har fattats beslut om vägdelägarna och om hur ansvaret för vägens underhåll fördelas mellan delägarna. Detta är fallet även om förrättningen är föremål för ändringssökande. För att vägen ska kunna överlåtas är det möjligt att fatta ett temporärt beslut om vägdelägarna och om fördelningen av ansvaret för underhållet under den tid järnvägsförrättningen pågår.

47 §

Fastställande av föremålet för inlösningsenhet samt uppkomst av äganderätt till järnvägsområdet

I ett beslut om inlösen fastställs föremålet för inlösningsenheten enligt järnvägsplanen eller ett skriftligt samtycke enligt 14 § 2 mom., vid behov enligt bannätsförvaltarens anvisning. En mindre avvikelse från järnvägsplanen kan göras av särskilda skäl.

Ett område som fastställs som järnvägsområde övergår i bannätsförvaltarens ägo efter det att beslutet om inlösen har vunnit laga kraft.

Ett järnvägsområde som kommit i bannätsförvaltarens ägo ombildas till en inlösningsenhet. Ett sådant område kan med bannätsförvaltarens samtycke anslutas till en inlösningsenhet som redan tillhör bannätsförvaltaren eller som bildas för bannätsförvaltaren. För den som äger en privat spår- eller järnvägsanläggning bildas en annan fastighet.

48 §

Grundande av nyttjanderätt

Om en järnväg på en fastighets område byggs i en tunnel, på en bro eller på en damm eller på ett sådant område som i detaljplanen i första hand har anvisats för andra användningsändamål än som ett sådant trafikområde för järnvägar som avses i 83 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen, grundas för bannätsförvaltaren i stället för äganderätt nyttjanderätt till järnvägsområdet enligt 3 § i inlösningslagen, på det sätt som bestäms i järnvägsplanen. Om järnvägen byggs över ett område som ligger inom en inlösningsenhet som inte ägs av bannätsförvaltaren och som fortfarande används för det ändamål för vilket det har inlösts, grundas för bannätsförvaltaren nyttjanderätt till järnvägsområdet enligt 3 § i inlösningslagen.

Efter det att beslutet om inlösen har vunnit laga kraft uppkommer för bannätsförvaltaren en sådan nyttjanderätt till ett område som motsvarar områdets användningsändamål.

49 §

Upphörande av rättigheter

När ett järnvägsområde övergår i bannätsförvaltarens ägo förfaller inteckningar, nyttjanderättigheter och övriga särskilda rättigheter som hänför sig till det järnvägsområde som löses in.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om innehavaren av rättigheter enligt 1 mom. orsakas skada av att rättigheterna upphör, ska bannätsförvaltaren ersätta skadan.

Vid en järnvägsförrättning kan det dock beslutas om att en viss nyttjanderätt eller särskild rättighet hålls i kraft med bannätsförvaltarens samtycke, förutsatt att rättigheten och utövandet av den inte äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för banhållningen och att ikrafthållandet inte heller äventyrar fastighetssystemets klarhet.

Rättigheter som hänför sig till plankorsningar upphör när en behövlig och ersättande vägförbindelse har ordnats och förrättningen för den ersättande vägrätten har vunnit laga kraft.

50 §

Utloppsdiken

För bannätsförvaltaren grundas servitutsrätt till ett område som i järnvägsplanen anvisats för utloppsdike.

Om överenskommelse om gemensam dikning inte nås vid en järnvägsförrättning eller om det annars finns särskilda skäl, kan dikningsfrågan överföras för behandling vid en dikningsförrättning enligt vattenlagen, vid vilken det vid behov kan göras mindre avvikelser från det läge för utloppsdiket som anges i järnvägsplanen.

Om ett utloppsdike efter det att det har lagts föranleder skada eller olägenhet och överenskommelse inte nås om ersättningarna, behandlas ärendet i enlighet med vattenlagen.

52 §

Behandling av inlösen vid två förrättningar

Utöver vad som föreskrivs i 20 § i inlösningslagen kan förrättningsingenjören på framställning av bannätsförvaltaren dela upp de ärenden som gäller inlösen av områden eller en plankorsning enligt förrättningsförordnandet för behandling vid två särskilda järnvägsförrättningar, om det på grund av antalet eller arten av de ärenden som ska avgöras eller av andra orsaker är ändamålsenligt.

Om inlösen eller ett plankorsningsärende i enlighet med 1 mom. behandlas vid två särskilda förrättningar, ska förrättningsingenjören efter det att den första förrättningen avslutats utan särskild ansökan fortsätta med inlösningen vid en ny förrättning, när behandlingen av ärendena så kräver. Förutom förrättningsärenden som inte avgjorts ska vid denna förrättning behandlas och avgöras även de ärenden som gäller sådana ändringar i föremålet för inlösen som görs efter det att den tidigare förrättningen avslutats.

55 §

Ersättningar vid ägoregleringar

Vid ägoreglering värderas ett område som överförs från en fastighet till en annan separat med hänsyn till den överlåtande och den mottagande fastigheten. Om värdena avviker från varandra ska bannätsförvaltaren åläggas att ersätta skillnaden, om inte något annat följer av 69 § 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

57 §

Utvidgning av inlösen

Om användningen av en fastighet eller en del av en fastighet orsakas betydande olägenhet på grund av splittring av ägorna, minskad ägoareal, ändrade vägrätter eller förbud enligt 37 eller 38 § som orsakas av ett järnvägsområde eller av någon annan därmed jämförbar orsak, och olägenheten inte kan avlägsnas eller väsentligen lindras genom ägoregleringar, har fastighetens ägare rätt att kräva att bannätsförvaltaren löser in fastigheten eller en del av den, om fastighetsägaren inte önskar ersättning för olägenheten. Om byggandet av en järnväg annars orsakar betydande skada eller olägenhet för användningen av en fastighet eller en del av en fastighet, har fastighetens ägare rätt att i stället för ersättning kräva att bannätsförvaltaren löser in fastigheten eller en del av den. Bannätsförvaltaren har rätt att lösa in fastigheten eller en del av den, om **ersättningen** för olägenhet eller skadeståndet skulle vara betydande i jämförelse med värdet på fastigheten eller fastighetsdelen.

I järnvägsplanen kan bannätsförvaltaren ges rätt att lösa in en fastighet eller en del av den, om kostnaderna för att undanröja eller minska de skadliga verkningar som järnvägen medför för fastigheten eller en del av den, eller kostnaderna för att ordna en ny trafikförbindelse i stället för den förbindelse som järnvägen skär av, skulle vara betydande i jämförelse med värdet på fastigheten eller fastighetsdelen. Av järnvägsplanen ska det i detta fall framgå hur stora kostnaderna för undanröjandet eller minskandet av de skadliga verkningarna eller för anordnandet av en ny trafikförbindelse är i jämförelse med värdet på fastigheten eller fastighetsdelen.

Av de fastigheter eller fastighetsdelar som löses in med stöd av 1 eller 2 mom. kan det, med iakttagande av 49 a § 1 mom. i inlösningslagen, bildas en eller flera inlösningsenheter som är separata från järnvägsområdet.

58 §

Utvidgning av inlösen inom detaljplaneområde

Då en järnväg byggs på ett område som enligt 83 § 4 mom. i markanvändnings- och bygglagen anvisats som trafikområde för järnväg, är bannätsförvaltaren skyldig att lösa in fastigheten eller en del av den till gränsen för trafikområdet enligt detaljplanen, om fastighetens ägare yrkar på detta vid järnvägsförrättningen. Bannätsförvaltaren har även rätt att lösa in en fastighet av det nämnda slaget eller en del av den till områdets gräns. Beträffande bildandet av en inlösningsenhet gäller 57 § 3 mom.

Om en sådan ändring av en detaljplan som kan inverka på den inlösningsrätt eller inlösnings-skyldighet som nämns i 1 mom. har väckts eller om ett ärende som gäller inlösen av området har väckts med stöd av markanvändnings- och bygglagen, får det vid en järnvägsförrättning inte beslutas om inlösen förrän avgörandet av detaljplaneändringen har vunnit laga kraft eller ärendet angående inlösen av området inte längre är anhängigt med stöd av markanvändnings- och bygglagen. Vid behov kan ärendet avskiljas för behandling vid en separat förrättning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

59 §

Reglering av enskilda vägar

Vid en järnvägsförrättning ska sådana regleringar av vägar och vägrätter företas som behövs med hänsyn till byggandet av ett järnvägsområde eller på grund av bestämmelser eller förbud som hänför sig till plankorsningar. Vid förrättningen behandlas och avgörs också övriga ärenden som ska behandlas vid en förrättning av enskild väg enligt lagen om enskilda vägar.

Vägförbindelser till enskilda vägar samt vägrätter kan regleras vid en sådan lokal förrättning av enskild väg som avses i 76 § i lagen om enskilda vägar och som kan verkställas på bannätsförvaltarens begäran utan särskild ansökan när en järnvägsförrättning pågår. Vid den lokala förrättningen av enskild väg behandlas då också ersättningar enligt 62 §, och på den lokala förrättningen av enskild väg tillämpas också 82 § i inlösningslagen.

60 §

Avtal om ersättning

Sakägarna kan avtala om inlösningsersättningar. Avtalet underställs inte inlösningskommisionen för fastställelse på det sätt som avses i 40 § 2 mom. i inlösningslagen. Avtalet om ersättningar binder också den på vilken sakägarens rätt till fastigheten övergår.

Ett järnvägsområde som genom överlåtelse kommit i bannätsförvaltarens ägo ombildas till en inlösningsenhet. Ett sådant område kan anslutas till en inlösningsenhet som redan tillhör bannätsförvaltaren eller som ska bildas för bannätsförvaltaren. I fråga om upphörande av inteckningar och övriga särskilda rättigheter som hänför sig till området gäller vad som föreskrivs i 49 §.

Om innehavaren av rättigheter enligt 2 mom. orsakas skada av att rättigheterna förfaller, ska bannätsförvaltaren ersätta skadan. Om överenskommelse om ersättningen inte nås, bestäms om saken vid en järnvägsförrättning.

61 §

Ersättning för skydds- och frisiktsområden

Om användningen av en fastighet orsakas skada eller betydande olägenhet av att ägarens rätt begränsas på det sätt som avses i 37—39 § inom ett område vars användning inte tidigare har begränsats på motsvarande sätt, är bannätsförvaltaren skyldig att ersätta skadan eller olägenheten.

Om fastighetens ägare orsakas skada av att egendom avlägsnas från skydds- eller frisiktsområdet med stöd av 37 eller 38 §, har ägaren rätt att få ersättning för skadan av bannätsförvaltaren. Ägaren har rätt att få ersättning av bannätsförvaltaren för kostnader som föranleds av avlägsnande eller flyttande av egendom eller utförande av ändringar enligt 41 § 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

63 §

Ersättning för utredningsarbete och för vissa andra åtgärder

Om en fastighet orsakas skada eller olägenhet genom en åtgärd som vidtagits med stöd av 9 § 1 mom., genom att en tillfällig farväg enligt 32 § ordnas eller nyttjas eller genom brådskanke banarbete enligt 33 §, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av bannätsförvaltaren.

65 §

Övriga ersättningar och järnvägsförrättning som gäller ersättningar

Om en järnväg orsakar en fastighet någon annan skada eller olägenhet än vad som avses i detta kapitel, är fastighetens ägare berättigad till ersättning av bannätsförvaltaren. Då skadan eller olägenheten är betydande, har fastighetens ägare rätt att kräva att bannätsförvaltaren löser in fastigheten eller en del av den, om fastighetsägaren inte önskar ersättning för sin förlust. Om överenskommelse om ersättningen eller inlösningen inte nås, ska frågan avgöras vid en järnvägsförrättning.

Om en ersättnings- eller inlösningsfråga som följer av denna lag tas till behandling i annat fall än vid en järnvägsförrättning eller om ersättningen kan bestämmas först sedan järnvägsförrättningen har avslutats och överenskommelse inte nåtts om ersättningarna, ska ersättningsfrågan avgöras vid en järnvägsförrättning.

Den i 1 och 2 mom. nämnda järnvägsförrättningen kan företas på ansökan av bannätsförvaltaren eller den som yrkar på ersättning.

69 §

Utbetalning av ersättning samt ränta

De förskottsersättningar och slutliga ersättningar som bannätsförvaltaren ålagts att betala, jämte sex procents årlig ränta, ska betalas inom tre månader räknat från den tidpunkt då ersättningarna bestämdes. Vid dröjsmål med betalningen av ersättning ska på denna betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Vid ägoreglering är mottagaren av ett område skyldig att till bannätsförvaltaren betala en ersättning för området till den del som ersättningen inte kan dras av från de betalningar som bannätsförvaltaren påförts, och överlåtaren av området får en ersättning av bannätsförvaltaren för det överlåtna området. På de ersättningar som avses i detta moment tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om beräkning av ränta och utbetalning av ersättning.

Den årliga räntan på sex procent enligt 1 mom. beräknas från besittningstagandet enligt 46 §, om inte annat överenskomms när det gäller besittningstagande enligt 46 § 3 mom., samt i de fall som nämns i 65 § från tidpunkten för slutsammanträdet i samband med järnvägsförrättningen. Ränta på den ersättning som bestämts på grund av ägoreglering beräknas från den tidpunkt som vid förrättningen har bestämts för besittningstagande av områdena.

Ersättningar som bannätsförvaltaren ålagts att betala vid banförrättning och vid vägförrättning för en enskild väg enligt 43 § 3 mom. samt ovan i 2 mom. avsedda ersättningar för ägoreglering till överlåtaren av ett område betalas av närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och

Betänkande KoUB 21/2018 rd

näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter. Ersättningar som gäller en privat spår-
läggning betalas av den som äger järnvägen eller har den i besittning.

70 §

Deponering av ersättning som är stridig

Om bannätsförvaltaren anför besvär över ersättningar som bestämts vid en järnvägsförrättning
får den del av ersättningen som bestridits deponeras. På deponeringen tillämpas i övrigt det som
föreskrivs i 52 § 2 och 3 mom. och 70 § i inlösningslagen.

71 §

Tvångsverkställighet i särskilda fall

På en ersättning som har bestämts vid en järnvägsförrättning och som sakägaren ska betala till
bannätsförvaltaren samt på egendom som till följd av ägoreglering har bytts ut tillämpas 288 § i
fastighetsbildningslagen.

72 §

Panträttssinnehavares rätt till ersättning

Om innehavaren av panträtt har förlorat sin fordran helt eller delvis på grund av att ersättning-
en inte har deponerats, till följd av att den ersättningsberättigade har avstått från ersättningen eller
till följd av att en uppenbarligen för låg ersättning har avtalats, har innehavaren rätt att av ban-
nätsförvaltaren få ersättning för skadan.

Om en fastighet mot vilken panträtt riktar sig löses in helt och hållet, ska det bestämmas att den
ersättning för föremål som ska betalas till följd av inlösningslagen ska deponeras. I övrigt gäller i frå-
ga om deponering 49 § 2—4 mom. i inlösningslagen.

73 §

Obetydliga ersättningar

Om det totala belopp som inlösningskommissionen har bestämt att bannätsförvaltaren ska be-
tala till en och samma sakägare inte överstiger 20 euro, behöver beloppet inte betalas eller depo-
neras.

74 §

Ersättningsfria överlåtelser

Staten har inte rätt att av Trafikledsverket få ersättningar enligt denna lag. Affärsverk enligt la-
gen om statliga affärsverk (1062/2010) har dock rätt att få ersättningar. Statsrådet kan av särskil-
da skäl fatta ett annat beslut om statens rätt till ersättning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

75 §

Kostnaderna för järnvägsförrättning

Bannätsförvaltaren svarar för förrättningskostnaderna vid en järnvägsförrättning. Vid en järnvägsförrättning enligt 65 § ska förrättningskostnaderna helt eller delvis påföras den som framställt yrkandet, om yrkandet har varit uppenbart oggrundat.

78 §

Nedläggning av järnväg i samband med byggande av järnväg

Om en järnväg i samband med byggande av en järnväg har fått en ny sträckning och det i järnvägsplanen inte har bestämts att banan med den tidigare sträckningen kvarstår som järnväg, läggs den till denna del ned som järnväg med stöd av en järnvägsplan som godkänts av Transport- och kommunikationsverket. Trafikledsverket får trots detta använda det tidigare järnvägsområdet för andra banhållningsbehov, om det bestäms så i järnvägsplanen.

79 §

Nedläggning av järnväg i andra sammanhang

Kommunikationsministeriet kan lägga ned en järnväg med stöd av en järnvägsplan som beretts av Trafikledsverket, om

- 1) järnvägen inte längre används för bedrivande av järnvägstrafik, banhållningsrelaterad trafik eller trafikens övriga behov,
- 2) användning enligt 1 punkten inte kan förutses i fråga om järnvägen,
- 3) det inte finns användning för järnvägen som privat spåranläggning, och
- 4) tillgängligheten till området samt transportbehoven har tryggats på något annat sätt.

Kommunikationsministeriet kan dessutom dra in en järnväg med stöd av en järnvägsplan som beretts av Trafikledsverket, om trafiken på järnvägen är obetydlig och det inte är ekonomiskt lönsamt att med statens medel hålla järnvägen i ett tryggt skick för trafik så som avses i 29 eller 30 § och om tillgängligheten till området samt transportbehoven har tryggats på något annat sätt.

Kommunikationsministeriet ska innan ett beslut enligt denna paragraf fattas vid behov höra de ministerier, landskapsförbund och kommuner som saken gäller.

80 §

Överlåtelse av järnvägsområde i samband med nedläggning av järnväg

Trafikledsverket överlåter ett järnvägsområde med stöd av ett beslut som avses i 78 eller 79 §, om det inte är motiverat att verket fortsätter att förvalta området. Vid överlåtelse av områden följs det förfarande som föreskrivs i lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet (973/2002).

I en järnvägsplan som gäller nedläggning av en järnväg kan man besluta att utan ersättning avstå från ett järnvägsområde, om området är av ringa värde eller betydelse. Järnvägsområdet över-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

förs till de angränsande fastigheterna längs mittlinjen av det område som ett eller flera av banans spåranläggningar bildar. Vid rågång på det tidigare järnvägsområdet får en rå rätas ut och andra sådana råjusteringar göras som med hänsyn till fastighetsindelningen är ändamålsenliga så att till arealen små områden av ringa värde byts ut mellan fastigheterna eller, om inget lämpligt vederlagsområde finns, överförs från en fastighet till en annan. Inom ett detaljplaneområde eller ett område för vilket kommunen beslutat utarbeta en detaljplan övergår ett järnvägsområde dock i kommunens ägo.

När en järnväg har lagts ned och det inte har bestämts att järnvägsområdet ska användas för andra banhållningsbehov eller när Trafikledsverket drar in användningen av järnvägsområdet för andra behov, upphör den nyttjanderätt enligt 48 § 1 mom. som hänfört sig till området.

I järnvägsplanen ska det bestämmas från vilken tidpunkt området upphör att vara järnväg.

81 §

Konstruktioner och anordningar på ett järnvägsområde som dragits in och överläts

I järnvägsplanen ska det anges huruvida ett område behövs som vägområde, museijärnväg eller för något annat ändamål och om det på området finns konstruktioner eller anordningar som kräver särskilt underhåll. Om så är fallet ska området lämnas i ett sådant skick att dess användning för det nämnda syftet inte försvåras. Om sådan användning som avses ovan inte finns, ska i järnvägsplanen vid behov anges de åtgärder som behövs för att återställa det tidigare järnvägsområdet. Trafikledsverket ska inom två år från det att beslutet om nedläggning av järnvägen trätt i kraft föra bort sådana konstruktioner och anordningar som i banhållningssyfte uppförts eller placerats på järnvägsområdet och vidta eventuella åtgärder för återställande av området, om det inte avtalas om något annat med mottagaren.

82 §

Förfaranden som gäller ett järnvägsområde som dragits in

Trafikledsverket ska utan dröjsmål ansöka om järnvägsförrättning när en järnväg har lagts ned och Trafikledsverket har fattat beslut om att avstå från järnvägsområdet.

Vid järnvägsförrättningen noteras ett järnvägsområde som med stöd av 80 § 2 mom. har överförts till fastigheten närmast invid samt dess areal, och området anges på kartan och märks vid behov ut i terrängen.

De områden som har kommit i kommunens ägo ombildas, enligt vad som är ändamålsenligt, till en eller flera fastigheter eller fogas till en fastighet som kommunen redan äger med iakttagande i tillämpliga delar av 41 § i fastighetsbildningslagen.

83 §

Indragning av biområde

Bannätsförvaltaren drar in ett biområde, om det inte längre behövs för det ändamål som det har anlagts för. När ett biområde dras in upphör samtidigt den nyttjanderätt som hänfört sig till om-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

rådet. Efter att biområdet har dragits in ska bannätsförvaltaren utan dröjsmål ansöka om en järnvägsförrättning.

Om indragningen av ett biområde för någon medför sådan nytta som inte ska anses vara obetydlig, är denne skyldig att ersätta bannätsförvaltaren för den erhållna nyttan. Om överenskommelse om ersättningen inte nås ska frågan avgöras vid en sådan järnvägsförrättning som avses i 1 mom.

Vad som i 1 och 2 mom. bestäms om biområde tillämpas också på ett sådant område som är jämförbart med biområde enligt denna lag och till vilket bannätsförvaltaren fått nyttjanderätt genom inlösen före denna lags ikraftträdande.

84 §

Upphörande av panträtt och särskild rättighet

Om panträtt eller särskild rättighet hänför sig till en fastighet, och ett område som hört till denna fastighet har övergått till en annan fastighet med stöd av detta kapitel, upphör den nämnda rättigheten vad gäller det överförda området. Om upphörandet av en rättighet medför skada för dess innehavare, är innehavaren berättigad till ersättning av bannätsförvaltaren. I detta fall ska 5 kap. iakttas i tillämpliga delar.

85 a §

Överlåtelse av delar av ett järnvägsområde

På Trafikledsverkets rätt att i andra situationer än i samband med nedläggning av en järnväg överlåta ett järnvägsområde som är obehövligt med avseende på banhållningen tillämpas det som bestäms i lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet.

86 §

Biträdande terränguppgifter

Trafikledsverket kan ingå avtal om att en biträdande terränguppgift som anknyter till en tillståndsuppgift eller andra uppgifter och som hör till verket enligt denna lag överförs till en privat tjänsteleverantör eller någon annan tjänsteleverantör.

Tjänsteleverantören ska ha tillräckliga tekniska förutsättningar och tillräcklig kompetens för att sköta de uppgifter som avses i 1 mom. På den som sköter en biträdande terränguppgift tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när personen utför uppgifter som avses i denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

87 §

Administrativa tvångsmedel

Transport- och kommunikationsverket kan förbjuda den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den att fortsätta med eller upprepa det lagstridiga förfar-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

randet. Transport- och kommunikationsverket kan också bestämma att den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska fullgöra sin skyldighet. Det kan förena sitt beslut med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts. I ett ärende som gäller vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande tillämpas viteslagen.

Om en brådskande åtgärd krävs för att avlägsna en fara som omedelbart hotar trafiken, har Transport- och kommunikationsverket och Trafikledsverket rätt att vidta åtgärden på bekostnad av den som är skyldig att vidta den.

Om någon hindrar Transport- och kommunikationsverket eller Trafikledsverket att utföra ett tjänsteuppdrag som avses i 2 mom. eller ett utredningsarbete som avses i 9 § 1 mom., ska polisen på Transport- och kommunikationsverkets eller Trafikledsverkets begäran ge handräckning.

88 §

Indrivning av kostnader

Om bannätsförvaltaren är berättigad att vidta en åtgärd som avses i denna lag på någon annans bekostnad, kan kostnaderna indrivnas i den ordning som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköningsväg (367/1961).

88 a §

Avgifter

För ett tillstånd som Trafikledsverket beviljat med stöd av denna lag tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Närmare bestämmelser om avgiften utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

89 §

Underhåll av plankorsningar och broar

Bannätsförvaltaren underhåller plankorsningen mellan en väg och en järnväg över hela betongplattan. Väghållaren svarar för vinterunderhållet av vägen.

Bannätsförvaltaren sätter upp och underhåller på egen bekostnad trafikljus, avstängnings- och varningsanordningar och vägmärken som anger plankorsning, vilka satts upp på en väg vid en plankorsning med en järnväg, om inte något annat avtalas om kostnadsansvaret. Genom en ömsesidig överenskommelse mellan väghållaren och bannätsförvaltaren kan bannätsförvaltaren även sätta upp vägmärken som anger obligatoriskt stannande.

När en ny väg på väghållarens initiativ byggs på ett järnvägsområde, svarar väghållaren på egen bekostnad för uppsättandet av trafikljus, avstängnings- och varningsanordningar samt vägmärken.

Väghållaren sätter upp och underhåller på egen bekostnad vägmärken som varnar för en plankorsning med en järnväg samt avståndsmärken för plankorsningen.

För underhåll av broar som korsar en landsväg och en järnväg svarar den som underhåller trafikleden och som svarar för den trafikled som korsar en annan trafikled, om det inte avtalas om

Betänkande KoUB 21/2018 rd

något annat. Parterna kommer sinsemellan överens om underhållet av gemensamma broar för en landsväg och en järnväg.

För uppsättandet av trafikanordningar som avses i 2—4 mom. behövs inte sådant samtycke av kommunen som avses i 51 § 2 mom. i vägtrafiklagen.

90 §

Delgivning och delfående av beslut

Ett beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan samt förlängning av deras giltighetstid ska delges offentligt. Bannätsförvaltaren ska i syfte att delge beslutet sända beslutet och de handlingar som utgör grund för beslutet till den kommun som saken gäller. Kommunen ska meddela att beslutet och handlingarna är framlagda på det sätt som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen enligt kommunallagen (410/2015). Beslutet och handlingarna ska vara offentligt framlagda i kommunen under 30 dagar. Delfäendet anses ha skett när beslutet lades fram offentligt.

Ett sådant beslut om godkännande av en järnvägsplan som är av ringa betydelse kan delges genom bevislig delgivning enligt vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om delgivning av beslut på elektronisk väg finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

91 §

Meddelande om beslut till dem som gjort en anmärkning och till myndigheterna

Samtidigt som ett beslut om godkännande av en utredningsplan och en järnvägsplan delges offentligt enligt 90 § ska bannätsförvaltaren sända ett meddelande om beslutet till dem som på grund av planen gjort en anmärkning och vilkas adresser är kända.

Bannätsförvaltaren ska sända ett meddelande om beslut om godkännande av en utredningsplan och en järnvägsplan till kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet och vid behov också till andra myndigheter. En kopia av planen ska vid behov fogas till meddelandet.

92 §

Ändringssökande

Beslut som har fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär över Trafikledsverkets beslut i de fall som avses i 18 § 4 mom. och 2 a kap. anförs hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets plankorsningen i fråga finns samt i de fall som avses i 40 och 41 § hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets fastigheten i fråga finns.

Beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bannätsförvaltaren har rätt att anföra besvär över ett beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan. Kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet

Betänkande KoUB 21/2018 rd

det har rätt att anföra besvär över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan vars verkningar sträcker sig till kommunens område eller myndighetens verksamhetsområde.

En registrerad lokal eller regional sammanslutning eller stiftelse har rätt att i ärenden som hör till dess verksamhetsfält genom besvär söka ändring i ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens geografiska verksamhetsområde.

Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan som ska anses vara av samhällelig vikt ska behandlas skyndsamt.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats vid järnvägsförrättningar finns i 77 §.

94 §

Omedelbar verkställighet av beslut

Ett beslut om godkännande av en utredningsplan eller en järnvägsplan och ett beslut om förlängning av dess giltighetstid kan verkställas trots besvär, om fullföljdsdomstolen inte bestämmer något annat.

I ett beslut som Trafikledsverket meddelar med stöd av 18 § 4 mom. eller 41 § 2 mom. kan det bestämmas att beslutet får verkställas trots besvär.

100 §

Övergångsbestämmelser med tanke på ämbetsverksreformen

Utredningsplaner och järnvägsplaner som har godkänts eller vars utarbetande har påbörjats före ikraftträdandet av denna lag ska behandlas och avgöras enligt denna lag.

Giltigheten för en rätt som har grundats före ikraftträdandet av denna lag att ha konstruktioner, anläggningar och anordningar på ett järnvägsområde förblir i kraft i enlighet med det beviljade tillståndet eller avtalet vid ikraftträdandet av denna lag.

Utöver Trafikledsverket kan närings-, trafik- och miljöcentralen utarbeta järnvägsplaner gällande plankorsningar som avses i 20 § 2 mom. och på centralen tillämpas i det sammanhanget vad som bestäms om bannätsförvaltare i 2 kap.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

69.

Lag

om upphävande av banskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs banskattelagen (605/2003).

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

70.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget (104/2011) 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 314/2016, som följer:

3 §

Enligt artikel 18.2 i arrendeavtalet om Saima kanal ska kommissionen för Saima kanal fungera som ett särskilt organ. Kommunikationsministeriet tillsätter kommissionen för fem år i sänder. Ordförande för kommissionen är kanalfullmäktigen och medlemmar företrädare för kommunikationsministeriet, utrikesministeriet, Gränsbevakningsväsendet, Tullen och Trafikledsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Kommissionen ska samordna myndigheternas ståndpunkter i frågor som gäller verkställande av arrendeavtalet om Saima kanal och utvecklande av fartygstrafiken samt fungera som tillståndsmyndighet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

71.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 250/2014, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *klient* en klient enligt klientlagen samt en patient enligt patientlagen,
- 2) *klienthandling* en handling enligt klientlagen samt en journalhandling enligt patientlagen,
- 3) *patientuppgift* uppgifter om en patient som ingår i en journalhandling enligt patientlagen,
- 4) *klientuppgift* en patientuppgift samt uppgifter om en klient som ingår i en handling enligt klientlagen,
- 5) *servicehändelse* ordnandet eller genomförandet av en enskild tjänst mellan en tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster och en patient,
- 6) *informationssystem* en programvara eller ett system för elektronisk behandling av klientuppgifter inom socialvården eller hälso- och sjukvården som används för lagring och uppdatering av klient- eller journalhandlingar och uppgifter i dem samt dataregister eller datalager bestående av insamlade uppgifter som förvaltas med hjälp av automatisk databehandling och som tillverkaren uttryckligen har planerat för behandlingen av klient- eller journalhandlingar inom socialvården eller hälso- och sjukvården och uppgifterna i dem; med informationssystem avses dessutom sådan förmedlingsservice varmed klientuppgifter inom socialvården eller hälso- och sjukvården förmedlas till de riksomfattande informationssystemtjänster enligt 14 § 1 mom. som Folkpensionsanstalten förvaltar,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7) *tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster* en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård enligt 2 § 4 punkten i patientlagen, en arbetsgivare enligt 7 § 2 punkten i lagen om företagshälsovård (1383/2001) samt en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är självständig yrkesutövare,

8) *tillhandahållare av socialvårdstjänster* en myndighet som ordnar sådan socialvård som avses i 3 § 2 punkten i klientlagen, en offentlig producent av socialservice och en serviceproducent enligt lagen om privat socialservice (922/2011),

9) *bedömningsorgan för informationssäkerhet* sådana företag, sammanslutningar och myndigheter som Transport- och kommunikationsverket med stöd av lagen om bedömningsorgan för informationssäkerhet (1405/2011) har godkänt att utföra bedömningar av överensstämmelse med kraven i fråga om informationssystem, samt

10) *interoperabilitet* informationssystemens tekniska och innehållsliga förmåga att fungera tillsammans med övriga informationssystem när systemen utnyttjar samma information.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

72.

Lag

om ändring av 27 och 28 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013) 27 och 28 §, sådana de lyder, 27 § i lag 289/2018 och 28 § delvis ändrad i lag 289/2018, som följer:

27 §

Myndigheternas tillsynssamarbete

I frågor som hör till Energimyndighetens behörighet har myndigheten rätt att utöva tillsynssamarbete med Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket, Transport- och kommunikationsverket, konsumentombudsmannen, byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, en annan EES-stats tillsynsmyndighet och Europeiska kommissionen samt på begäran ge handräckning då dessa utför tillsyns- eller kontrolluppgifter som hänför sig till ett elföretag eller naturgasföretag.

Energimyndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Energimyndigheten rätt att trots bestämmelserna om sekretess lämna ut uppgifter till

1) Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket och konsumentombudsmannen för att de ska kunna sköta sina uppgifter och till Transport- och kommunikationsverket, om det är nödvändigt för skötseln av informationssäkerhetsrelaterade uppgifter,

2) Europeiska kommissionen och byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter för att de ska kunna sköta sina uppgifter,

3) den myndighet som övervakar finansmarknaden, den nationella konkurrensmyndigheten och den nationella energitillsynsmyndigheten i en annan EES-stat för att de ska kunna sköta sina uppgifter,

4) Finlands eller en annan EES-stats åklagar- och förundersökningsmyndighet för förhindrande och utredning av brott.

Energimyndigheten har rätt att lämna ut endast sådana uppgifter som behövs för att den berörda myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter, och om uppgifter lämnas ut till en utländsk myndighet eller ett internationellt organ förutsätts det dessutom att dessa har motsvarande sekretess som Energimyndigheten i fråga om de uppgifter som lämnas ut.

Energimyndigheten får inte lämna ut sekretessbelagda uppgifter som myndigheten fått av en myndighet i en annan stat eller ett internationellt organ, om inte den myndighet som gett uppgifterna har gett sitt uttryckliga samtycke till att uppgifterna lämnas ut. Uppgifterna får endast användas för skötsel av de uppgifter som avses i denna lag eller för de ändamål som samtycket getts för.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

73.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 4, 5, 7, 9, 11—16, 18, 23, 25, 26, 28, 30, 31, 33—36, 39—43, 45—58, 61, 62, 65, 67—77, 81—87, 89, 90, 92—94, 96—105, 110, 111, 120, 124, 130, 132, 134, 135, 143, 145, 157, 158, 163—172, 195, 209, 213,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

228, 242, 244, 245, 247, 249, 252, 253, 253 a, 253 b, 253 d, 258, 260—263, 265—270, 271 a—271 c, 272—278, 280, 282, 284, 286, 287 §, 288 § 1 mom., 289—292, 294—296, 299, 301, 303, 304, 307—309, 311—320, 323, 325—331, 333, 334, 336, 338, 340, 342—345 och 352 §

av dem 25, 40, 70, 209 och 303 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 68/2018, 28 och 36 § sådana de lyder delvis ändrade i lagarna 456/2016 och 68/2018, 33, 110, 252, 253, 253 a, 253 b, 253 d, 258, 260—263, 271 a—271 c, 325 och 327 § sådana de lyder i lag 456/2016, 48, 135, 315, 326, 329, 342, 344 och 352 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 456/2016, 75 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1235/2015, 111 och 249 § sådana de lyder i lag 277/2016, 134 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 900/2017, 269 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 824/2015, 275 § sådan den lyder i lag 281/2018, 294 § sådan den lyder i lag 68/2018, 304, 308 och 318 § sådana de lyder delvis ändrade i lagarna 456/2016 och 281/2018, 313 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 281/2018 samt 316 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 758/2015, som följer:

4 §

Anmälningsskyldighet som gäller bedrivande av verksamhet

När det gäller följande verksamheter ska verksamhetsutövaren göra en elektronisk anmälan till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds:

- 1) allmän televerksamhet (*televerksamhetsanmälan*),
- 2) annan än koncessionspliktig televisionsverksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*programverksamhetsanmälan*),
- 3) beställ-tv-verksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*beställ-tv-anmälan*), och
- 4) om verksamhetsutövaren använder avkodningssystem i samband med tillhandahållande av linjära betal-tv-tjänster i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät (*betal-tv-anmälan*).

Anmälan enligt 1 mom. behöver dock inte göras om verksamhet som är kortvarig eller annars är av mindre betydelse.

Närmare bestämmelser om hurdan verksamhet som ska betraktas som kortvarig eller av mindre betydelse får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

En anmälan enligt 1 mom. ska innehålla alla de identifierings- och kontaktuppgifter om företaget eller organisationen som behövs för tillsynen samt en beskrivning av verksamheten. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas, om anmälningarnas form och om hur de ska lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrättas om sådana förändringar i verksamheten som är relevanta för de anmälda uppgifterna och om avslutande av verksamheten.

Om ett teleföretag eller en aktör som levererar betal-tv-tjänster inte längre, av någon orsak som inte kunnat förutses, kan tillhandahålla abonnenterna avtalsenliga kommunikationstjänster eller andra tjänster eller iakttä avtalade villkor vid uppsägning av en tjänst, ska företaget utan dröjsmål eller senast två veckor innan tjänsten upphör meddela abonnenterna och Transport- och kommunikationsverket att tjänsten upphör. Samtidigt ska teleföretaget informera abonnenterna om hur de kan bevara sina meddelanden.

Om orsaken till att en kommunikationstjänst upphör enligt 6 mom. är att nättjänsten avbryts, ska det nätföretag inom vars kommunikationsnät tjänsteföretaget verkar underrätta det teleföre-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

tag som tillhandahåller kommunikationstjänsten och Transport- och kommunikationsverket om saken senast fyra veckor innan nättjänsten avbryts.

5 §

Förteckning över anmälningar

Transport- och kommunikationsverket ska föra en offentlig förteckning över anmälningar som avses i 4 §.

Transport- och kommunikationsverket ska inom en vecka bekräfta mottagandet av en anmälan. I bekräftelsen ska det anges de på denna lag baserade rättigheter och skyldigheter som gäller den anmälda verksamheten i Finland.

7 §

Ledigförklaring av nätkoncessioner

När frekvenser som tekniskt sett och med hänsyn till en effektiv användning av frekvenserna är ändamålsenliga blir lediga för televerksamhet som kräver koncession, ska statsrådet förklara en koncession ledig att sökas i enlighet med den frekvensplan som fastställts genom en förordning som utfärdats med stöd av 95 § 3 mom. 1 punkten.

Nätkoncessioner som beviljats av Transport- och kommunikationsverket ledigförklaras dock inte.

9 §

Beviljande av nätkoncession för kortvarig verksamhet

Nätkoncession beviljas av Transport- och kommunikationsverket, om koncessionen gäller digital televisionsverksamhet som pågår högst tre månader och den sändare som används har en strålningseffekt på högst två kilowatt.

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja nätkoncession för verksamhet som avses i 1 mom., om det finns radiofrekvenser att anvisa för verksamheten och om det inte finns grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag.

Transport- och kommunikationsverket får bevilja samma verksamhetsutövare en ny nätkoncession för verksamhet som avses i 1 mom. för ett helt eller delvis överlappande täckningsområde tidigast två månader från det att den föregående koncessionens giltighetstid löpte ut.

11 §

Beviljande av nätkoncession genom auktion

Statsrådet ska bevilja koncession enligt 8 § 2 mom. till det företag eller den organisation som vid auktionen har lagt det högsta godkända budet på ett frekvensband eller frekvensbandpar, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Auktionen ordnas av Transport- och kommunikationsverket. Auktionen ska ordnas så att den är opartisk, klar, öppen för insyn och icke-diskriminerande samt teknik- och tjänsteneutral.

Bestämmelser om antalet frekvensband eller frekvensbandpar som beviljas, om maximiantalet frekvenser som beviljas per företag och organisation, om den tillämpade auktionsmodellen samt om utgångspriset för de frekvenser som auktioneras ut utfärdas genom förordning av statsrådet.

Auktionen kan genomföras med hjälp av ett elektroniskt auktionssystem. Vid auktionen kan ordnas en eller flera budrunda med stigande bud. Alla bud som läggs under auktionen är bindande tills auktionen har avslutats.

Transport- och kommunikationsverket förklarar auktionen avslutad efter den budrunda då inga nya bud har lagts på något frekvensbandpar eller frekvensband.

När auktionen avslutas vinner det högsta godkända bud som har lagts på varje frekvensbandpar eller frekvensband.

12 §

Närmare föreskrifter om auktionsförfarandet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om auktionsförfarandet. Föreskrifterna kan gälla

- 1) sättet och tiden för anmälan till auktionen,
- 2) läggande av bud,
- 3) höjande av bud,
- 4) flyttning av bud mellan ett frekvensbandpar och frekvensband så att värdet på de bud som redan lagts på dem inte sjunker till följd av flyttningen,
- 5) hur rätten att lägga bud bestäms i respektive budrunda,
- 6) hur gällande högsta bud bestäms,
- 7) avbrytande eller återkallande av auktionen på grund av ett oöverstigligt hinder eller av tekniska orsaker,
- 8) andra motsvarande auktionsregler och det sätt på vilket auktionen ordnas tekniskt.

13 §

Deltagande i auktion

Ett företag och en organisation som vill delta i en auktion ska på förhand göra en anmälan om sitt deltagande till Transport- och kommunikationsverket och betala en deltagaravgift enligt 286 §.

Av företagen i en koncern som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997) får endast ett företag delta i auktionen.

De företag som deltar i auktionen får inte samarbeta när det gäller auktionen. Som förbjudet samarbete betraktas

- 1) avtal om budens innehåll,
- 2) utbyte av information om budens innehåll under auktionsförfarandet, och
- 3) annan sådan verksamhet mellan deltagarna som syftar till att påverka auktionsförloppet och slutresultatet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

14 §

Auktionsförfarandets offentlighet

Namnet på de företag och organisationer som anmält sig till en auktion och andra uppgifter som lämnats i samband med anmälan är inte offentliga förrän auktionsförfarandet har avslutats.

De vinnande buden offentliggörs när auktionsförfarandet har avslutats. Övriga bud som lagts av ett företag eller en organisation är sekretessbelagda. Transport- och kommunikationsverket kan dock under auktionen lämna uppgifter om det sammanlagda beloppet av de bud som lagts under respektive budrunda. Auktionsdeltagarna får dessutom uppgifter om antalet bud som lagts på frekvenserna och om det högsta budets belopp.

Bestämmelser om uppgifternas offentlighet i övrigt finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Transport- och kommunikationsverket ska, trots sekretessbestämmelserna, på begäran av Kommunikationsministeriet lämna ministeriet i 1 och 2 mom. avsedda uppgifter som verket tagit del av då det fullgjort uppgifter enligt detta kapitel och som behövs för tillsynen och styrningen.

15 §

Förkastande av auktionsbud

Transport- och kommunikationsverket ska förkasta ett auktionsbud som lagts av ett företag eller en organisation, om det faktiska bestämmande inflytandet i företaget eller organisationen före beviljandet av koncession ändras på ett sådant sätt att företaget eller organisationen inte längre uppfyller de villkor för deltagande i auktionen som anges i 13 §.

Transport- och kommunikationsverket kan besluta att förkasta ett bud som lagts av ett företag eller en organisation, om företaget eller organisationen har lämnat väsentligt oriktiga uppgifter om omständigheter som är relevanta för auktionen eller om företaget eller organisationen annars bryter mot bestämmelserna i 3 kap. eller mot Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om auktioner och trots uppmaning inte omedelbart rättar sitt förfarande.

Statsrådet kan besluta att förkasta ett bud som lagts av ett företag eller en organisation, om statsrådet har särskilt vägande skäl att misstänka att beviljandet av koncession uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

16 §

Villkor för nätkoncession

Statsrådet beviljar nätkoncession för viss tid, högst 20 år.

I en nätkoncession kan teleföretagets geografiska verksamhetsområde samt nätets täckningsområde anges.

Koncessionen kan förenas med

- 1) krav som främjar de syften som föreskrivs i 1 §,
- 2) villkor som kompletterar kraven enligt 243 § eller tekniska föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 244 §, och som gäller kommunikationsnätens tekniska egenskaper eller ett effektivt utnyttjande av frekvenserna,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) villkor som gäller den mängd kapacitet som ska reserveras för en innehavare av programkoncession eller samarbete mellan innehavare av programkoncession i frågor som gäller fördelning av kapacitet eller elektroniska programguider,

4) villkor som gäller sändningsteknik och kodning av sändningar,

5) villkor som gäller koncessionshavarens skyldighet att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation som uppfyller föreskrivna krav och att ersätta kostnaderna för avhjälpandet av störningarna.

Nätkoncession för tillhandahållande av nättjänster i ett markbundet masskommunikationsnät kan beviljas på villkor att koncessionshavaren för sin del sörjer för att Rundradion Ab samt innehavare av programkoncession enligt 22 § i denna lag och i 3 § 1 mom. i landskapslagen om radio- och televisionsverksamhet i Ålands författningssamling (2011:95) får tillgång till den kapacitet de behöver för verksamheten.

Statsrådet ska genom ovannämnda koncessionsvillkor se till att i 4 mom. avsedda utövare av televisions- och radioverksamhet i alla situationer får tillgång till den kapacitet som de behöver för verksamheten.

18 §

Överföring av nätkoncession

En nätkoncession får inte överföras till någon annan än ett företag som enligt 1 kap. 6 § i bokföringslagen hör till samma koncern. Statsrådet ska omedelbart underrättas om överföringen inom koncernen.

Om det bestämmande inflytandet enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen eller motsvarande faktiska bestämmande inflytande i förhållande till koncessionshavaren förändras, ska statsrådet omedelbart underrättas om förändringen. Statsrådet ska inom två månader efter underrättelsen besluta om koncessionen ska återkallas.

Statsrådet kan låta bli att återkalla koncessionen om det är uppenbart att

1) förutsättningarna enligt 10 § för beviljande av koncession är uppfyllda, och

2) verksamheten fortgår i enlighet med koncessionsvillkoren.

Koncessionshavaren kan be statsrådet meddela ett förhandsbeslut om vilken inverkan en förändring i det bestämmande inflytandet får på koncessionen. Statsrådet ska meddela beslutet inom två månader från det att ansökan kom in.

Om det bestämmande inflytandet har förändrats genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen (948/2011) ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EG:s koncentrationsförordning) ska anmälas till Europeiska kommissionen, nedan **kommissionen**, ska statsrådets beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Statsrådet kan på koncessionshavarens begäran överföra en nätkoncession som beviljats i ett auktionsförfarande enligt 11 §, om statsrådet inte har särskilt vägande skäl att misstänka att överföringen hindrar konkurrens, äventyrar en störningsfri radiokommunikation eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Statsrådets beslut ska meddelas inom två månader från det att ansökan om överföring kom in.

En sådan överföring av en nätkoncession som avses i 6 mom. kan begränsas till att gälla endast en del av de frekvenser som ingår i koncessionen. Koncessionshavaren ska i sin ansökan om över-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

föring redogöra för vem som efter överföringen svarar för betalningen av koncessionsavgiften enligt 287 §.

Koncessionshavarens alla rättigheter och skyldigheter övergår till den nya koncessionshavaren. När en koncession överförs övergår också helt eller delvis den frekvensreservering enligt 44 § och det radiotillstånd enligt 39 § som hänför sig till koncessionen. Den som avstår från koncessionen ska omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket om överföringen.

23 §

Förfarandet vid ansökan om programkoncession

Programkoncession för digital televisions- och radioverksamhet ska sökas hos Transport- och kommunikationsverket. Ansökan ska innehålla

- 1) sökandens namn, kontaktinformation och hemort,
- 2) en redogörelse för den planerade verksamhetens varaktighet,
- 3) en redogörelse för den sändningsteknik som ska användas, den maximikapacitet som programdistributionen kräver och kapacitetstillgången,
- 4) en redogörelse för sökandens solvens och förmåga att utöva regelbunden televisionsverksamhet,
- 5) en redogörelse för att förutsättningarna för att bevilja koncession enligt 26 § är uppfyllda, om ansökan avser televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset,
- 6) en offentlig version av ansökan som Transport- och kommunikationsverket kan offentliggöra på det sätt som avses i 2 mom.

Om det finns ledig kapacitet ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål offentliggöra den koncessionsansökan som kommit in och samtidigt meddela inom vilken tid andra sökande kan ansöka om programkoncession. Transport- och kommunikationsverket kan informera om ledig frekvenskapacitet och om möjligheten att ansöka om koncession också på eget initiativ. En programkoncession kan beviljas tidigast en månad från det att ansökan eller Transport- och kommunikationsverkets meddelande offentliggjorts.

Om det finns ledig sändningskapacitet för sådan televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset och som avses i 26 § ska Transport- och kommunikationsverket offentliggöra saken och samtidigt meddela inom vilken tid den som ansöker om koncession ska lämna in sin ansökan till Transport- och kommunikationsverket.

25 §

Beviljande av programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja sökande programkoncession enligt 22 § 1 mom. om

- 1) sökanden har betalat ansökningsavgift enligt 285 §,
- 2) sökanden är solvent och har uppenbar förmåga att utöva sådan regelbunden verksamhet som programkoncessionen avser,
- 3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i **lagen om bildprogram** (710/2011) om iakttagande av åldersgränser för bild-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

program, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen (39/1889) eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet, och

4) sökanden har lämnat in tillräcklig utredning om hur programdistributionen ska ordnas.

Transport- och kommunikationsverket ska vid behov under beredningen av beslutet höra kommunikationsministeriet och samarbeta med det.

Om alla sökande som uppfyller de förutsättningar som anges i 1 mom. inte kan anvisas tillräcklig sändningskapacitet, eller om beviljandet av programkoncession kan få betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska koncession beviljas av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra detta och samtidigt meddela de sökande att ärendet lämnas över till behörig myndighet. En sökande kan inom två veckor från det att ärendet lämnades över lämna statsrådet en ansökan som kompletterats med det planerade programinnehållet.

Om ett koncessionsärende har lämnats över till statsrådet ska statsrådet avgöra ärendet inom två månader från överlämnandet. Statsrådet kan förlänga tidsfristen på två månader med högst åtta månader, om det behövs för att säkerställa att ansökningsförfarandet är opartiskt, klart och öppet för insyn, för komplettering av ansökan eller av någon annan särskild orsak. En förlängning av tidsfristen ska meddelas offentligt.

Statsrådet ska, med beaktande av televisionsverksamheten inom koncessionsområdet som en helhet, sträva efter att främja yttrandefriheten, att säkerställa att programutbudet är mångsidigt och att tillgodose behoven hos särskilda grupper bland allmänheten, på ett sätt som bäst främjar de syften som föreskrivs i 1 §.

26 §

Beviljande av programkoncession för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset

För att trygga yttrandefriheten, pluralistisk kommunikation och ett mångsidigt televisionsutbud anvisas det i en statsrådsförordning som avses i 95 § 1 mom. tillräcklig mängd kapacitet för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset.

Transport- och kommunikationsverket ska enligt det förfarande som anges i 23 § och 25 § 1 mom. bevilja programkoncession för i 1 mom. i denna paragraf avsedda kanalknippen som tjänar allmänintresset.

Programkoncession ska beviljas om

- 1) sökanden har betalat ansökningsavgift enligt 285 §,
- 2) sändningarna är fritt mottagbara,
- 3) sändningarna kan tas emot i hela landet, med undantag för landskapet Åland,
- 4) sändningarna dagligen innehåller finsk- eller svenskspråkiga program,
- 5) sändningarna dagligen innehåller nyheter och aktualitetsprogram,
- 6) i sändningarna ingår sådana ljud- och textningstjänster som avses i 211 §, och
- 7) sökanden har lämnat in tillräcklig utredning om hur programdistributionen ska ordnas.

Transport- och kommunikationsverket ska vid behov under beredningen av beslutet höra kommunikationsministeriet och samarbeta med det.

Om alla sökande som uppfyller de förutsättningar som anges i 3 mom. inte kan anvisas tillräcklig sändningskapacitet eller om beviljandet av programkoncession kan få betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska koncession beviljas av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra detta och samtidigt meddela

Betänkande KoUB 21/2018 rd

de sökande att ärendet lämnas över till behörig myndighet. En sökande kan inom två veckor från det att ärendet lämnades över lämna statsrådet en ansökan som kompletterats med det planerade programinnehållet.

Statsrådet ska bevilja koncession till den sökande som bäst uppfyller de förutsättningar som fastställs i 3 mom. och i 25 § 1 och 5 mom. Statsrådet ska avgöra ärendet inom den tidsfrist som anges i 25 § 4 mom.

Programkoncession för verksamhet som tjänar allmänintresset kan beviljas endast ett av företagen i en koncern som avses i 1 kap. 6 § i bokföringslagen.

Koncessionsmyndigheten ska se till att den som innehar programkoncession för verksamhet som tjänar allmänintresset får tillgång till den mängd sändningskapacitet i det markbundna televisionsnätet som behövs för denna verksamhet.

28 §

Kortvarig programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för kortvarig televisions- och radioverksamhet i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät utan sådant förfarande som anges i 23 och 25 §, om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att den sökande bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller **grov** hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet, och verksamheten

- 1) pågår högst tre månader, eller
- 2) per vecka pågår högst tolv timmar.

Programkoncession för sådan verksamhet som avses i 1 mom. 1 punkten får beviljas på nytt till samma verksamhetsutövare eller för tillhandahållande av huvudsakligen samma programutbud tidigast två månader från det att den föregående programkoncessionen löpte ut. Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte verksamhet som är tillfällig eller av annan orsak inte är fortlöpande eller regelbunden.

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja koncession för verksamhet som avses i 1 mom. 2 punkten för högst ett år åt gången.

30 §

Överföring av programkoncession

En programkoncession får inte överföras till någon annan än ett företag som enligt 1 kap. 6 § i bokföringslagen hör till samma koncern. Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart underrättas om överföringen inom koncernen.

Om det bestämmande inflytandet enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen eller motsvarande faktiska bestämmande inflytande i förhållande till koncessionshavaren förändras, ska koncessionsmyndigheten omedelbart underrättas om förändringen. Koncessionsmyndigheten ska inom två månader efter underrättelsen besluta om koncessionen ska återkallas på grund av förändringen i det bestämmande inflytandet.

Koncessionsmyndigheten kan låta bli att återkalla koncessionen om det är uppenbart att

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) förutsättningarna enligt 25 och 26 § för beviljande av koncession är uppfyllda, och
- 2) verksamheten fortgår i enlighet med koncessionsvillkoren.

Koncessionshavaren kan be koncessionsmyndigheten meddela ett förhandsbeslut om vilken inverkan en förändring i det bestämmande inflytandet får på koncessionen. Koncessionsmyndigheten ska meddela beslutet inom två månader från det att ansökan kom in.

Om det bestämmande inflytandet har förändrats genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt EG:s koncentrationsförordning ska anmälas till kommissionen, ska koncessionsmyndighetens beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

31 §

Hur en programkoncession förfaller

En programkoncession som beviljats för televisions- eller radioverksamhet förfaller om regelbunden verksamhet i enlighet med koncessionen inte har inletts senast sex månader från ingången av koncessionsperioden eller om den regelbundna sändningsverksamheten har avbrutits för längre tid än 30 dygn. Verksamheten anses stämma överens med koncessionen endast om den utövas på alla de frekvenser eller områden som koncessionen berättigar till. Transport- och kommunikationsverket ska meddela koncessionshavaren att koncessionen har förfallit. Om de frekvenshelheter eller frekvensområden som koncessionen gäller ändras och verksamheten inte har inletts inom det område som ändringen gäller senast sex månader efter det att ändringen trädde i kraft, förfaller koncessionen till den del den har ändrats.

Koncessionsmyndigheten kan bevilja dispens från bestämmelserna i 1 mom., om det för detta finns något särskilt vägande skäl som har samband med verksamhetsbetingelserna. Koncessionshavaren ska ansöka om dispens hos koncessionsmyndigheten före utgången av den tid som föreskrivits som förutsättning för att en koncession förfaller.

33 §

Avstående från programkoncession

En koncessionshavare kan avstå från koncessionen helt eller delvis genom att meddela Transport- och kommunikationsverket detta innan koncessionsperioden går ut.

34 §

Analog radioverksamhet som kräver programkoncession

För radioverksamhet i ett analogt markbundet masskommunikationsnät krävs programkoncession. Programkoncessionen ska sökas hos Transport- och kommunikationsverket.

Analog radioverksamhet som pågår i högst tre månader får utövas utan programkoncession. Dessutom får radioverksamhet som utövas i liten skala på ett begränsat område utövas utan programkoncession.

Rundradion Ab får utöva sådan allmännyttig analog radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om Rundradion Ab utan programkoncession.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

35 §

Förfarandet vid ansökan om programkoncession för analog radioverksamhet

Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra att programkoncessioner för analog radioverksamhet kan sökas, när det i de föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelar med stöd av 96 § har anvisats lediga frekvenser för radioverksamhet som kräver programkoncession. Transport- och kommunikationsverket ska samtidigt meddela inom vilken tid den som ansöker om koncession ska lämna in sin ansökan till Transport- och kommunikationsverket.

Ansökan ska innehålla

- 1) sökandens namn, kontaktinformation och hemort,
- 2) en redogörelse för den planerade verksamhetens varaktighet,
- 3) en redogörelse för sökandens solvens och förmåga att utöva regelbunden radioverksamhet,
- 4) uppgift om den frekvens eller frekvenshelhet som ansökan gäller, och
- 5) uppgift om det planerade hörbarhetsområdet.

36 §

Beviljande av programkoncession för analog radioverksamhet

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja en sökande programkoncession enligt 34 §, om

- 1) sökanden har betalat ansökningsavgift enligt 285 §,
- 2) sökanden är solvent och har uppenbar förmåga att utöva sådan regelbunden verksamhet som programkoncessionen avser,
- 3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet,
- 4) beviljandet av programkoncession inte förhindrar en effektiv användning av frekvenserna.

Transport- och kommunikationsverket ska vid behov under beredningen av beslutet höra kommunikationsministeriet och samarbeta med det.

Om alla sökande som uppfyller de förutsättningar som anges i 1 mom. inte kan anvisas tillräckligt många frekvenser, eller om beviljandet av en programkoncession kan få betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska koncession beviljas av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra detta och samtidigt meddela de sökande att ärendet lämnas över till behörig myndighet. En sökande kan inom två veckor från det att ärendet lämnades över lämna statsrådet en ansökan som kompletterats med det planerade programinnehållet.

Statsrådet ska avgöra ärendet inom den tidsfrist som anges i 25 § 4 mom.

Statsrådet ska, med beaktande av radioverksamheten inom koncessionsområdet som en helhet, sträva efter att främja yttrandefriheten, att säkerställa att programutbudet är mångsidigt och att tillgodose behoven hos särskilda grupper bland allmänheten, på ett sätt som bäst främjar de syften som föreskrivs i 1 §.

Radiotillstånd

För innehav och användning av radiosändare krävs radiotillstånd som beviljas av Transport- och kommunikationsverket, om inte något annat föreskrivs i denna paragraf.

Radiotillstånd för radiofrekvenser som har anvisats för att användas av elektroniska kommunikationstjänster ska beviljas inom sex veckor från det att Transport- och kommunikationsverket fått in alla dokument som behövs för att avgöra ärendet. När Transport- och kommunikationsverket beviljar ett radiotillstånd med stöd av 40 § kan det förlänga tidsfristen på sex veckor med högst åtta månader, om det behövs för att säkerställa att ansökningsförfarandet är opartiskt, skäligt, klart och öppet för insyn, för komplettering av ansökningarna eller av andra särskilda skäl. En förlängning av tidsfristen ska meddelas offentligt.

Radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare behövs inte, om radiosändaren fungerar endast på en samfrekvens som Transport- och kommunikationsverket har fastställt för den och om dess överensstämmelse har säkerställts på det sätt som föreskrivs i denna lag. Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana föreskrifter om begränsning av användningen av radiosändaren som behövs för att frekvenserna ska användas effektivt och ändamålsenligt samt för att förebygga eller avhjälpa störningar.

Transport- och kommunikationsverket kan bestämma att det om innehavet och användningen av en radiosändare som avses i 3 mom., innan den tas i bruk, ska göras en skriftlig registreringsanmälan som är i kraft högst fem år åt gången.

Radiotillstånd för innehav av en radiosändare behövs inte, om radiosändaren i tekniskt hänseende permanent har försatts i sådant skick att den inte kan användas för radiokommunikation eller om det i övrigt är klart att innehavet inte syftar till att utrustningen ska användas för radiokommunikation.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om hur ett tillstånd, annat berättigande eller märke som anger rätt att använda radiosändare, vilka utfärdats av en behörig myndighet i ett annat land, ska godkännas som ett tillstånd enligt 1 mom.

Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare som är avsedda enbart för militärt försvar.

En polisman från en främmande stat behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare vid förföljande enligt artikel 41 eller övervakning över gränsen enligt artikel 40 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (FördrS 23/2001).

En företrädare för en främmande stat behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare vid stats- eller arbetsbesök, om Transport- och kommunikationsverket informeras om innehavet och användningen av radiosändaren och om Transport- och kommunikationsverket har fått de uppgifter som verket begärt om radiosändarens konstruktion.

Sådan främmande stats personal som avses i Tammerforskonventionen om tillhandahållande av telekommunikationsresurser för lindrande av katastrofverkningar och för hjälpinsatser (FördrS 15/2005) behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare vid sådana räddningsåtgärder och sådan lindring av katastrofer som avses i konventionen, om Transport- och kommunikationsverket informeras om innehavet och användningen av radiosändaren

Betänkande KoUB 21/2018 rd

och om Transport- och kommunikationsverket har fått de uppgifter som verket begärt om radiosändarens konstruktion och planerade användning.

40 §

Beviljande av radiotillstånd

Radiotillstånd beviljas av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska de uppgifter lämnas som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

Om beviljandet av ett enskilt radiotillstånd kan påverka den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska Transport- och kommunikationsverket höra och samarbeta med kommunikationsministeriet när det bereder tillståndsbeslutet. Om radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden ska radiotillståndet beviljas av statsrådet.

Radiotillstånd beviljas för högst 10 år åt gången. Radiotillstånd för radiosändare som används för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § eller för utövande av digital televisions- och radioverksamhet enligt 22 § eller analog radioverksamhet enligt 34 § beviljas dock för högst 20 år åt gången.

En aktör som fått koncession i ett auktionsförfarande enligt 11 § eller som fått en sådan koncession genom överföring beviljar Transport- och kommunikationsverket på ansökan radiotillstånd efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av den koncessionsavgift som avses i 287 §.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet som pågår i högst tre månader får beviljas på nytt för samma eller delvis samma täckningsområde och till samma verksamhetsutövare eller för **tillhandahållande** av huvudsakligen samma programutbud tidigast två månader från det att det föregående radiotillståndet upphörde att gälla. Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte verksamhet som är tillfällig eller av annan orsak inte är fortlöpande eller regelbunden.

För sådan i 34 § 2 mom. avsedd radioverksamhet i liten skala som utövas på ett begränsat område beviljas radiotillstånd för högst ett år åt gången.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet ska beviljas om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller **grov** hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet.

41 §

Förutsättningar för beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering

Om inte något annat följer av 2—4 mom. i denna paragraf ska radiotillstånd eller frekvensreservering som uppfyller villkoren enligt 44 § beviljas, om

1) de söks för ett frekvensområde som i den statsrådsförfordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller i en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom. har anvisats för sådan användning som avses i ansökan,

2) det inom frekvensområdet finns tekniskt ändamålsenliga radiofrekvenser som kan anvisas sökanden för användning eller reservering,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 3) radiosändarens överensstämmelse med uppställda krav har säkerställts, och
4) Transport- och kommunikationsverket inte har grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelser, föreskrifter eller med radiotillståndet förenade villkor som gäller radiokommunikation.

Om sökanden inte har betalat förfallna avgifter för tidigare radiotillstånd eller frekvensreserveringar som gäller samma apparatkategori som det nya tillståndet eller reserveringen söks för, och avgifternas storlek inte är ringa, kan tillstånd eller reservering vägras.

Om sökanden har för avsikt att utöva televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § eller koncessionspliktig televisionsverksamhet enligt 22 § eller radioverksamhet enligt 34 §, kan radiotillstånd eller frekvensreservering inte beviljas om sökanden inte har behövlig nät- eller programkoncession.

Om radiotillstånd eller radiofrekvensreservering på grund av det knappa antalet radiofrekvenser bara kan beviljas en del av sökandena, ska tillstånd eller reservering beviljas sökande vilkas verksamhet bäst främjar lagens syften enligt 1 §.

Sökande och innehavare av radiotillstånd eller vid behov även andra teleföretag är skyldiga att på Transport- och kommunikationsverkets begäran lämna verket de uppgifter som behövs för att fatta tillståndsbeslut enligt 4 mom.

42 §

Tillståndsvillkor

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett radiotillstånd med villkor som behövs för en effektiv och ändamålsenlig användning av frekvenserna och för kommunikationsmarknadens effektivitet samt för förebyggande och avhjälpande av störningar i radiokommunikationen. Dessutom kan Transport- och kommunikationsverket i tillståndsvillkoren bestämma att radiotillståndet ska förvaras i radiosändarens omedelbara närhet.

I tillståndsvillkoren för radiosändare som medför stora risker för störningar kan det bestämmas att sändaren inte får tas i bruk förrän Transport- och kommunikationsverket utifrån en granskning har godkänt ibruktagandet. Föreskrifter om vilka typer av radiosändare som anses medföra stora risker för störningar samt närmare föreskrifter om granskningsförfarandet och om inställning av sändarna och andra liknande förutsättningar för godkännande av ibruktagandet meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

43 §

Skyldighet att höra parter

Företrädare för teleföretag och användare av kommunikationstjänster ska ges tillfälle att framföra sin uppfattning om beviljande av ett radiotillstånd för allmän televerksamhet, om föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelar med stöd av 39 § 3 mom., om statsrådsförfordningar som utfärdas med stöd av 95 § 1 mom. och om föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelar med stöd av 96 § 1 mom., innan bestämmelserna utfärdas eller besluten eller föreskrifterna meddelas. Företrädare för teleföretag och användare av kommunikationstjänster ska ges tillfälle att inom en månad framföra sin uppfattning om ändring av bestämmelser, beslut eller föreskrifter. I exceptionella situationer får avvikelser göras från tidsfristen på

Betänkande KoUB 21/2018 rd

en månad. Om de föreslagna ändringarna är obetydliga och de har överenskommits med innehavaren av radiotillståndet behöver företrädarna inte höras.

45 §

Beviljande av frekvensreservering

Frekvensreservering beviljas av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska de uppgifter lämnas som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

Transport- och kommunikationsverket beviljar utan ansökan frekvensreservering till innehavare av nätkoncession som avses i 6 § och till innehavare av programkoncession som avses i 34 §, räknat från det att koncessionen träder i kraft.

Om giltighetstiden för ett radiotillstånd som avser verksamhet enligt en nätkoncession som avses i 6 § eller enligt en programkoncession som avses i 34 § upphör medan koncessionen fortfarande är i kraft, träder frekvensreserveringen på nytt i kraft utan ansökan.

46 §

Förnyande av radiotillstånd utan ansökan

Transport- och kommunikationsverket kan utan ansökan av tillståndshavaren förnya ett av verket beviljat radiotillstånd för högst tio år åt gången, om tillståndshavaren har gett sitt skriftliga samtycke till förnyandet.

Transport- och kommunikationsverket kan låta bli att förnya ett radiotillstånd, om förutsättningarna enligt 41 § för beviljande av radiotillstånd inte är uppfyllda eller om förutsättningarna enligt 49 § för återkallande av radiotillstånd är uppfyllda.

47 §

Ändring av radiotillstånd

Transport- och kommunikationsverket kan under ett radiotillstånds giltighetstid ändra villkoren utan tillståndshavarens samtycke, om det är nödvändigt på grund av att den användningsplan som fastställts för radiofrekvensen ändrats eller på grund av frekvensföreskrifter eller internationella avtalsförpliktelser eller om det är motiverat för att förebygga eller avhjälpa störningar av radiokommunikationen eller för användningen av radiofrekvensområdet enligt dess primära användningsändamål.

När det är fråga om en koncessionshavare som har beviljats nätkoncession enligt 6 § 1 mom. kan villkoren för radiotillståndet ändras också om det är nödvändigt för att användningen av radiofrekvenserna behöver omorganiseras på grund av en förändring i de ekonomiska eller tekniska verksamhetsbetingelserna för ett teleföretag som är verksamt på marknaden eller på grund av att ett nytt teleföretag kommer in på marknaden eller det sker andra motsvarande förändringar i marknadsförhållandena.

Villkoren för ett radiotillstånd kan ändras på ansökan av tillståndshavaren. Om innehavaren av ett radiotillstånd för tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster ansöker om änd-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ring av tillståndsvillkoren, ska Transport- och kommunikationsverket innan det avgör ärendet underrätta tillståndshavaren om hur översynen kan inverka på tillståndet och samtidigt ge denne en rimlig tid för att återkalla ansökan.

Om det inte uttryckligen i koncessionen har fastställts vilken teknik som ska användas vid tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster, ska koncessionshavaren innan verksamheten inleds informera Transport- och kommunikationsverket om vilken teknik som används. En koncessionshavare som ändrar tekniken ska före ändringen informera Transport- och kommunikationsverket om saken.

48 §

Överföring och uthyrning av radiotillstånd

Ett radiotillstånd får överföras om det inte förutsätter nät- eller programkoncession. Ett radiotillstånd kan emellertid innehålla förbud mot överföring av tillståndet, om användningen av radiosändaren förutsätter ett behörighetsbevis som avses i 265 § eller om överföring av radiotillståndet kan få betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrättas om överföringen. Transport- och kommunikationsverket kan inom en månad från att ha fått underrättelsen i fråga avvisa överföringen av radiotillståndet, om det är uppenbart att de förutsättningar för beviljande av radiotillstånd som avses i 40 § 5 mom. eller 41 § 1 mom. inte är uppfyllda eller om ansökan om radiotillstånd avslås med stöd av 41 § 2 eller 3 mom.

Som överföring av ett radiotillstånd betraktas inte att det överlåts till en aktör till vilken tillståndshavaren hyr ut eller annars ger sin radiosändare för temporär användning. Tillståndshavaren svarar också då för att radiosändaren används i enlighet med tillståndsvillkoren.

Om tillståndshavaren på det sätt som avses i aktiebolagslagen (624/2006) fusioneras med ett annat aktiebolag övergår radiotillståndet till det övertagande bolaget. Om tillståndshavarens hela affärsverksamhet som radiotillståndet hänför sig till överlåts, övergår radiotillståndet till mottagaren av överlåtelsen. Om tillståndshavaren försätts i konkurs och konkursboets förvaltning utan dröjsmål meddelar Transport- och kommunikationsverket att konkursboet fortsätter med tillståndshavarens näringsverksamhet, övergår radiotillståndet till konkursboet.

49 §

Återkallande av radiotillstånd och frekvensreservering

Transport- och kommunikationsverket kan helt eller delvis återkalla radiotillstånd eller radiofrekvensreserveringar, om

1) tillståndshavaren trots åtgärder enligt 330—332 § på ett för störningsfri radiokommunikation väsentligt sätt gör sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av denna lag eller av bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av den, eller gör sig skyldig till ett väsentligt brott mot den betalningsskyldighet som gäller radiotillståndet eller radiofrekvensreserveringen,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2) tillståndshavaren uppsåtligt eller av oaktsamhet med radiosändaren sänder ett sådant falskt alarm som avses i 34 kap. 10 § i strafflagen (~~39/1889~~) eller på något annat sätt stör eller försvårar radiokommunikation i säkerhetssyfte,

3) tillståndshavaren inte använder de radiofrekvenser som anvisats i tillståndet eller inte börjar använda dem inom den rimliga tidsfrist som Transport- och kommunikationsverket uppställt,

4) en radiosändare på grund av sina tekniska egenskaper använder radiofrekvenser på ett oändamålsenligt sätt,

5) förutsättningarna enligt 96 § 6 mom. för användning för sekundära ändamål inte är uppfyllda,

6) en programkoncession som beviljats för televisions- och radioverksamhet upphör att gälla,

7) en nätkoncession enligt 6 § upphör att gälla, eller

8) återkallande förutsätts i internationella överenskommelser som är bindande för Finland.

Sådana beslut om tidsfrister som avses i 1 mom. 3 punkten får inte överklagas genom separata besvär.

50 §

Beslut om störningsskydd

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan av den som använder radiofrekvenser besluta om åtgärder för att skydda en fast radiomottagningsstation mot störningar, om beslutet kan fattas utan att andra som använder radiofrekvenserna orsakas oskäligen ekonomisk eller annan skada i förhållande till den nytta som uppnås genom skyddet.

I beslutet, som gäller högst tio år åt gången, kan det uppställas villkor som gäller den skyddade stationens konstruktion, läge och användning. Beslutet kan återkallas eller beslutsvillkoren ändras, om de omständigheter som rådde när beslutet fattades väsentligt har förändrats.

51 §

Marknadsdefinition

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet definiera de relevanta kommunikationsmarknader som ska omfattas av marknadsanalyserna enligt 52 §.

52 §

Marknadsanalys och beslut om betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska i syfte att klarlägga konkurrensläget regelbundet göra en marknadsanalys av grossist- och detaljistmarknader som definierats som relevanta. Marknadsanalysen ska göras senast inom två år efter det att kommissionen utfärdat en marknadsrekommendation, om det är fråga om marknader som inte definierats tidigare, och med högst tre års mellanrum när det är fråga om marknader som definierats tidigare. Tidsfristen på tre år kan förlängas med högst tre år, om Transport- och kommunikationsverket begär det av kommissionen och kommissionen inte förbjuder detta inom en månad från det att begäran lämnades.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

När det är fråga om gränsöverskridande marknader ska Transport- och kommunikationsverket utarbeta marknadsanalysen i samarbete med regleringsmyndigheten i den berörda medlemsstaten i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan EES-stat.

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut bestämma att ett företag är ett företag med betydande marknadsinflytande, om företaget utifrån en marknadsanalys konstateras ensamt eller tillsammans med andra ha ett sådant ekonomiskt inflytande på en viss marknad att det i betydande utsträckning kan verka oberoende av konkurrenter, konsumenter eller andra användare. Ett företag som har betydande inflytande på en viss marknad kan anses ha samma ställning även på en närliggande marknad, om företaget kan utvidga sitt marknadsinflytande från den först nämnda marknaden till den närliggande marknaden och på så sätt stärka sitt inflytande även på denna marknad.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett beslut om betydande marknadsinflytande, om det utifrån en marknadsanalys konstateras ha skett betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden. Transport- och kommunikationsverket ska besluta att upphäva ett företags ställning som ett företag med betydande inflytande på en viss marknad, om det utifrån en marknadsanalys konstateras att företaget inte längre har ett sådant betydande marknadsinflytande som avses i 3 mom.

53 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande de skyldigheter som avses i 56, 61 och 65 § samt i 10 kap., om de behövs för att undanröja konkurrenshinder eller främja konkurrensen på den relevanta marknaden i fråga.

De skyldigheter som avses i 1 mom. ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas och när de åläggs ska i synnerhet följande beaktas:

- 1) nyttjanderättens tekniska och ekonomiska ändamålsenlighet med hänsyn till marknadens utvecklingsgrad och nyttjanderättens art,
- 2) nyttjanderättens genomförbarhet med hänsyn till den tillgängliga kapaciteten,
- 3) krav som hänför sig till dataskydd och informationssäkerhet,
- 4) investeringar som gjorts och risker som tagits av företag med betydande marknadsinflytande,
- 5) behovet att trygga konkurrensen på sikt,
- 6) relevanta immateriella rättigheter,
- 7) tillhandahållande av europeiska tjänster.

I sitt beslut om betydande marknadsinflytande ska Transport- och kommunikationsverket bedöma vilken inverkan de skyldigheter som åläggs företag har på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra beslut som avses i 1 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som avses i 1 eller 2 mom. eller i konkurrensläget på marknaden.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

54 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden

Transport- och kommunikationsverket ska enligt behov ålägga företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden sådana tilläggsskyldigheter som avses i 2 mom. och är nödvändiga för att trygga en effektiv konkurrens, om Transport- och kommunikationsverket utifrån en marknadsanalys av detaljistmarknaden konstaterar att det inte förekommer någon konkurrens på den definierade detaljistmarknaden och att de skyldigheter som ålagts ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt på grossistmarknaden inte tillräckligt främjar konkurrensen på detaljistmarknaden.

Transport- och kommunikationsverket kan i det syfte som avses i 1 mom. bestämma att ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt på detaljistmarknaden inte får

- 1) ta ut oskäligen priser,
- 2) hindra tillträde till marknaden eller begränsa konkurrensen genom en omotiverat låg pris-sättning,
- 3) gynna vissa användare på ett osakligt sätt,
- 4) binda en viss produkt eller tjänst till andra produkter eller tjänster.

En tilläggsskyldighet ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas genom den.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra beslut som avses i 1 mom., om det sker betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden.

55 §

Skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut, under de förutsättningar som föreskrivs nedan i denna lag, också på någon annan grund än betydande marknadsinflytande ålägga teleföretag och företag som avses i 57 § 2 mom. skyldigheter som gäller överlåtelse av nyttjanderätt enligt 57 § eller sammankoppling enligt 62 § samt därtill förenade skyldigheter enligt 67—69, 72 och 74 §.

Skyldigheterna ska vara opartiska, öppna för insyn, proportionella och icke-diskriminerande.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra beslut som avses i 1 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som utgör förutsättningar för skyldigheten i fråga.

56 §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 § ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldighet att överlåta rimlig nyttjanderätt till kommunikationsnät, eller till tillhörande tjänster eller tillhörande faciliteter som har samband med kommunikationsnät eller kommunikationstjänster. Sådan nyttjanderätt kan innebära skyldighet att

- 1) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnät eller till delar av nätet,
- 2) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnäts kapacitet,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) tillhandahålla samlokalisering och andra sätt att gemensamt utnyttja tillhörande faciliteter, inklusive överlåtelse av nyttjanderätt till kabelkanaler, utrustningsutrymmen och radiomaster,

4) överlåta nyttjanderätt till sådana tillhörande tjänster som gör det möjligt att tillhandahålla kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller som stöder tjänster via nätet eller tjänsten i fråga,

5) erbjuda faciliteter för roaming på mobilnät och andra tjänster som krävs för att säkerställa samverkan mellan tjänster ända fram till slutanvändarna,

6) möjliggöra utnyttjande av telefonitjänster som tillhandahålls av ett annat teleföretag, både med en kod för val av leverantör av telefonitjänster för enstaka samtal och med utnyttjande av sådant förval som vid behov kan förbigås genom att slå en kod för val av leverantör av telefonitjänster,

7) överlåta annan sådan nyttjanderätt som avses i 1 mom. och kan jämföras med ovannämnda nyttjanderätter samt kan anses vara rimlig.

Transport- och kommunikationsverket får förena de skyldigheter att överlåta nyttjanderätt som avses i 1 mom. med villkor som gäller tidsfrister.

Sådan skyldighet som avses i 1 mom. föreligger dock inte, om överlåtelse av nyttjanderätt leder till att dataskyddet eller den nationella säkerheten äventyras eller om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för företaget.

57 §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på grund av annat än betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag skyldighet att överlåta en nyttjanderätt

1) som avser ett accessnät eller ett delaccessnät, förmedlingskapacitet eller överföringskapacitet i ett accessnät för delat tillträde samt ett mindre utrustningsutrymme till ett annat teleföretag, om teleföretaget administrerar användarnas förbindelser till kommunikationsnätet och det är nödvändigt att införa skyldigheten för att användarnas intressen ska kunna säkerställas,

2) till en elektronisk programguide för digital television eller radio, om det är nödvändigt för att säkerställa att uppgifter om digitala televisions- och radiosändningar som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § görs tillgängliga för allmänheten i en elektronisk programguide,

3) till programmeringsgränssnittet i ett televisions- eller radiosystem, om det är nödvändigt för att säkerställa att digitala televisions- och radiosändningar som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § kan fogas till det programmeringsgränssnitt som används,

4) till kabelkanaler och antennplatser för radiomaster samt till utrustningsutrymmen i samband med det, om det av orsaker som hör samman med miljöskydd, naturvård eller markanvändningsplanering eller av någon annan jämförbar orsak inte är ändamålsenligt att bygga en parallell kabelkanal eller radiomast.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga även andra företag än ett teleföretag skyldighet att hyra ut antennplatser och utrustningsutrymmen som avses i 1 mom. 4 punkten på de grunder som avses i den nämnda punkten, om företaget hyr ut antennplatserna och utrustningsutrymmena till något teleföretag.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Sådan skyldighet som avses i 1 mom. föreligger dock inte om överlåtelse av nyttjanderätt leder till att den nationella säkerheten eller dataskyddet äventyras eller om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för företaget.

58 §

Samlokalisering och gemensamt utnyttjande

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ett nätföretag att tillåta andra teleföretag att gemensamt utnyttja eller samlokalisera egendom, om nätföretaget

1) på det sätt som avses i 233 § har placerat telekablar eller radiomaster, tillhörande utrustning, kablar, smärre konstruktioner eller stolpar på ett område som ägs eller innehas av någon annan,

2) på det sätt som avses i 233 § har placerat en basstation för mobiltelefoni, en därtill ansluten anordning eller kabel i en byggnad som ägs eller innehas av någon annan, eller

3) på det sätt som avses i 236 § har försett byggnader eller konstruktioner med behövlig utrustning.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet enligt 1 mom. om byggandet eller placeringen inte annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till rimlig kostnad. En förutsättning är dessutom att skyldigheten inte oskäligt hindrar eller begränsar nätföretagets egen användning.

Om parterna inte kommer överens om kostnaderna för det gemensamma utnyttjandet eller samlokaliseringen kan Transport- och kommunikationsverket bestämma hur kostnaderna ska fördelas.

61 §

Samtrafikskyldighet på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att sammankoppla ett kommunikationsnät med ett annat teleföretags kommunikationsnät (*samtrafikskyldighet*). Företaget ska då förhandla om samtrafiken med det andra nätföretaget på villkor som inte står i strid med de skyldigheter som ålagts företaget genom beslutet i fråga.

Utöver den samtrafikskyldighet som avses i 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretag skyldighet att i nödvändig omfattning göra tjänster interoperabla med andra teleföretags tjänster.

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket har ålagt att bedriva samtrafik ska iaktta 63 och 64 §, om en överenskommelse om samtrafikskyldighetens innehåll inte annars kan nås.

62 §

Samtrafikskyldighet på andra grunder

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 §

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1) ålägga teleföretag samtrafikskyldighet enligt 61 § om teleföretaget administrerar användarnas förbindelser till ett kommunikationsnät och det är nödvändigt att införa skyldigheten för att det ska kunna säkerställas att en sammankoppling av kommunikationsnäten är möjlig, och

2) utöver samtrafikskyldighet som avses i 1 punkten ålägga teleföretag skyldighet att i nödvändig utsträckning tillhandahålla tjänster som är interoperabla med andra teleföretags tjänster.

65 §

Ersättning för användning av telefonnät

Ett teleföretag som är skyldigt att bedriva samtrafik ska separat prissätta sådana ersättningar för användning av telefonnätet som hos ett annat teleföretag tas ut för användning av nätet till att upprätta en talförbindelse, när förbindelsen upprättas från teleföretagets nät till det andra teleföretagets nät (*samtalsoriginering*) och förbindelsen upprättas

1) till ett avgiftsfritt nummer, eller

2) till ett servicenummer eller till ett riksomfattande abonnentnummer.

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande skyldighet att separat prissätta också annan samtalsoriginering än sådan som avses i 1 mom.

Ett teleföretag som är skyldigt att bedriva samtrafik ska separat prissätta ersättning som tas ut hos ett annat teleföretag för användning av nätet till att upprätta en talförbindelse, när förbindelsen upprättas från det andra teleföretagets nät till teleföretagets nät (*samtalsterminering*).

67 §

Tekniska skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt

Transport- och kommunikationsverket kan genom beslut om skyldighet att överlåta nyttjanderätt och om samtrafik ålägga teleföretag samt företag som avses i 57 § 2 mom. sådana tekniska skyldigheter och ställa sådana villkor för nyttjande av överlåtelseskyldigheten som är nödvändiga för det tekniska fullgörandet av skyldigheten att överlåta nyttjanderätten.

68 §

Skyldigheter i fråga om icke-diskriminering

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 55 § ålägga teleföretag samt företag som avses i 57 § 2 mom. icke-diskrimineringsskyldighet när det gäller överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik.

Med icke-diskrimineringsskyldighet avses skyldighet att iakta prissättning (*icke-diskriminerande prissättning*) eller villkor (*icke-diskriminerande villkor*) som på ett jämbördigt sätt berör teleföretag som är i samma situation. Om ett teleföretag eller ett företag som avses i 57 § 2 mom. använder en viss tjänst självt eller levererar den till sitt dotterbolag eller till någon annan sådan aktör, ska det till konkurrerande teleföretag tillhandahålla motsvarande tjänst på motsvarande villkor och av motsvarande beskaffenhet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

69 §

Skyldighet att lämna insyn

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 55 § ålägga teleföretag samt företag som avses i 57 § 2 mom. skyldighet att lämna insyn, vilket innebär att teleföretaget ska offentliggöra information som är relevant för överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik, såsom leveransvillkor, tekniska specifikationer, prislistor samt ingångna avtal, till den del som de inte innehåller affärshemligheter eller konfidentiell information.

Om ett teleföretag eller ett företag som avses i 57 § 2 mom. i enlighet med 68 § har ålagts icke-diskrimineringsskyldighet kan företaget åläggas skyldighet att offentliggöra ett referenserbjudande om nyttjanderätt eller samtrafik. Referenserbjudandet ska vara så specificerat att de som ber om nyttjanderätt inte blir tvungna att betala för produkter som inte är nödvändiga med tanke på den tjänst som tillhandahålls.

Oberoende av vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket ålägga ett teleföretag att offentliggöra ett referenserbjudande, om företaget har ålagts skyldighet att överlåta nyttjanderätt som avser ett kommunikationsnät eller en del av det. Ett sådant referenserbjudande ska innehålla åtminstone uppgifter som är relevanta för överlåtelse av nyttjanderätten.

70 §

Skyldighet att särredovisa i bokföringen

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att i bokföringen särredovisa den reglerade verksamheten från teleföretagets övriga utbud av tjänster, om detta behövs för tillsynen av att icke-diskriminerings-skyldigheten fullgörs.

Transport- och kommunikationsverket ska i sitt beslut specificera de produkter och tjänster som ska särredovisas, de uppgifter som ska utredas genom särredovisningen samt huvuddragen i särredovisningen.

Särredovisningskalkylerna ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

71 §

Skyldigheter vid prissättning av nyttjanderätt och samtrafik

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter i samband med prissättning av nyttjanderätt och samtrafik, om en marknadsanalys enligt 52 § visar att det inte råder någon effektiv konkurrens på marknaden och att företaget därför har möjlighet att ta ut överpriser eller använda prispress som missgynnar användarna av kommunikationstjänster.

Den skyldighet som avses i 1 mom. kan gälla prissättning av en reglerad produkt eller tjänst och fastställande av priset. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande skyldighet att vid överlåtelse av nyttjanderätt eller vid samtrafik tillämpa

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 1) kostnadsorienterad prissättning,
- 2) prissättning som baseras på avdrag från detaljistpriset, eller
- 3) rättvis och rimlig prissättning.

Med kostnadsorienterad prissättning avses en prissättning som är rimlig med beaktande av en effektiv aktörs kostnader för produktion av en reglerad produkt eller tjänst. När den kostnadsorienterade prissättningen bestäms kan hänsyn tas till den prisnivå som råder på motsvarande konkurrensutsatta marknader.

När Transport- och kommunikationsverket ålägger skyldighet enligt 2 mom. 1 punkten att tillämpa kostnadsorienterad prissättning kan det ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att vid prissättningen av en reglerad produkt eller tjänst också tillämpa det maximipris som Transport- och kommunikationsverket på förhand har fastställt. Maximipriset kan fastställas om en prissättning som strider mot prissättningskyldigheten skulle medföra allvarlig skada på marknaden och om den i 2 mom. 1 punkten avsedda skyldigheten inte kan anses vara tillräcklig för att undanröja konkurrenshinder eller för att främja konkurrensen. Maximipriset kan fastställas för högst tre år åt gången.

De prissättningskyldigheter som avses i 1—4 mom. ska

- 1) främja kommunikationsmarknadens effektivitet och en hållbar konkurrens,
- 2) skapa nytta för dem som använder kommunikationstjänster,
- 3) vara rimliga i förhållande till de eftersträlvade målen,
- 4) sporra företaget till framtida investeringar, och
- 5) tillåta en rimlig avkastning på det kapital som bundits i den reglerade verksamheten.

72 §

Prissättningskyldighet som inte är baserad på betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § ålägga teleföretag samt företag som avses i 57 § 2 mom. skyldighet att vid överlåtelse av nyttjanderätt eller vid samtrafik iakttä de prissättningskyldigheter som avses i 71 § 2—5 mom., om det är nödvändigt för att trygga överlåtelsen eller samtrafiken.

73 §

Utredningsskyldighet vid prissättning

Om ett teleföretag eller ett företag som avses i 57 § 2 mom. eller 196 § enligt denna lag eller Transport- och kommunikationsverkets beslut har ålagts skyldighet att tillämpa kostnadsorienterad eller icke-diskriminerande prissättning, är företaget när Transport- och kommunikationsverket behandlar prissättningsärendet skyldigt att visa att det pris som företaget tar ut för en produkt eller tjänst är kostnadsorienterat eller icke-diskriminerande.

Transport- och kommunikationsverket gör inte en retroaktiv bedömning av prissättningens överensstämmelse med bestämmelserna.

När Transport- och kommunikationsverket bedömer om prissättningskyldigheten iakttagits är det inte bundet till de principer som företaget följt vid kostnadsberäkningen.

När Transport- och kommunikationsverket bedömer om prissättningskyldigheten iakttagits kan det i enskilda fall besluta om maximibeloppet av den ersättning som tas ut.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

74 §

Kostnadsberäkningssystem

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 55 § ålägga ett teleföretag eller ett företag som avses i 57 § 2 mom. skyldighet att använda ett kostnadsberäkningssystem, om det behövs för övervakning av den prissättningsskyldighet som ålagts företaget.

Företaget får självt välja vilket kostnadsberäkningssystem det använder. Företaget ska för Transport- och kommunikationsverket göra upp en beskrivning av kostnadsberäkningssystemet, varav framgår åtminstone kostnadernas huvudtitlar och de regler enligt vilka kostnaderna fördelas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska samlas in med hjälp av kostnadsberäkningssystemet och om beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet. Föreskrifterna kan gälla

- 1) uppgifter som är nödvändiga för att visa sambandet mellan kostnadsberäkningssystemet och prissättningen,
- 2) innehållet i och utformningen av beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet,
- 3) hur beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

75 §

Tillsyn över kostnadsberäkningssystemet

Företaget ska välja en sådan revisor som avses i revisionslagen (1141/2015) för granskning av företagets kostnadsberäkningssystem i samband med revisionen av företaget. Revisorn ska upprätta en berättelse över granskningen. Företaget ska lämna berättelsen till Transport- och kommunikationsverket före utgången av augusti månad efter det att företagets räkenskapsperiod har gått ut.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter och vilket material som ska ingå i granskningsberättelsen. Föreskrifterna kan gälla

- 1) allmänna uppgifter om det företag som granskas och om granskningssättet,
- 2) det material som omfattas av granskningsskyldigheten,
- 3) kriterier som visar om företagets verksamhet svarar mot de skyldigheter som det ålagts,
- 4) det material som ska bifogas granskningsberättelsen.

Transport- och kommunikationsverket ska årligen offentliggöra en berättelse om hur kostnadsberäkningssystemen tillämpas hos företagen.

76 §

Funktionell separation

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande skyldighet att separera en funktionell helhet från teleföretagets övriga affärsverksamhet, om det har observerats betydande och bestående störningar på markna-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

den för nättjänsten i fråga och skyldigheter ålagda enligt 53 § inte har haft inverkan på konkurrensläget på marknaden.

Den funktionella helhet som separationen ger upphov till ska erbjuda både moderföretaget och konkurrerande teleföretag sina tjänster på samma icke-diskriminerande villkor.

Innan Transport- och kommunikationsverket ålägger ett företag skyldighet till funktionell separation ska verket lämna kommissionen ett motiverat beslutsförslag som ska innehålla åtminstone

- 1) bevis på betydande och bestående störningar på marknaden i fråga,
- 2) bevis på att skyldigheterna enligt 53 § inte har haft inverkan på konkurrensläget på marknaden,
- 3) bevis på att det saknas eller finns mycket små utsikter till förändring av konkurrensläget på marknaden inom rimlig tid,
- 4) en analys av skyldighetens förväntade verkan på kommunikationsmarknaden och det teleföretag skyldigheten gäller,
- 5) en redogörelse för det exakta innehållet i skyldigheten att genomföra separeringen,
- 6) en förteckning över de produkter och tjänster som skyldigheten gäller,
- 7) en redogörelse för omständigheter som gäller personalens oberoende i den funktionella helheten och övervakningen av teleföretaget.

77 §

Skyldighet att anmäla ägarbyte

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska i förväg och utan dröjsmål till Transport- och kommunikationsverket anmäla om det avser att överlåta sitt lokalnät eller en betydande del av det till en separat affärsenhet som det inrättat eller till en separat juridisk person under ett annat ägarskap.

Efter att ha tagit emot anmälan ska Transport- och kommunikationsverket göra en ny marknadsanalys enligt 52 § av den relevanta marknaden för kommunikationsnätet, om överlåtelsen har betydande inverkan på marknaden.

81 §

Skadeståndsskyldighet

Ett teleföretag som uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med skyldigheter som ålagts med stöd av 53—55 § är skyldigt att ersätta ett annat teleföretag för skada som det tillfogat detta.

Skadeståndet omfattar ersättning för kostnader, prisskillnad samt annan direkt ekonomisk skada som orsakats av teleföretagets i 1 mom. avsedda verksamhet.

Skadeståndet kan jämkas, om fullt skadeståndsansvar bedöms som oskäligt tungt med tanke på förseelsens art, skadans omfattning, parternas situation och andra omständigheter.

Rätten till skadestånd preskriberas, om skadeståndstalan inte har väckts inom tre år från det att teleföretaget fick eller borde ha fått kännedom om uppkomsten av skadan.

Vid prövning av en skadeståndstalan som avses i 1 mom. kan domstolen begära yttrande av Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

82 §

Yttrande om marknadsdefinitioner, marknadsanalyser och betydande marknadsinflytande

Om åtgärden eller beslutet i fråga påverkar handeln mellan EES-staterna, ska Transport- och kommunikationsverket ge kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation tillfälle att en månad på förhand yttra sig om

- 1) marknadsdefinitioner som avviker från kommissionens rekommendation,
- 2) marknadsanalyser,
- 3) beslut om betydande marknadsinflytande,
- 4) beslut enligt 76 §.

Transport- och kommunikationsverket ska skjuta upp ett beslut som avses i 1 mom. med två månader, om kommissionen meddelat att den anser att det föreslagna beslutet strider mot EU-rätten. Verket ska inom sex månader från meddelandet återta beslutet enligt 1 mom. eller ändra beslutet, om kommissionen kräver det.

Om Transport- och kommunikationsverket på yrkande av kommissionen ändrar sitt beslutsförslag enligt 1 mom. ska verket ge de parter vars rättigheter eller intressen beslutet gäller möjlighet att yttra sig om det ändrade beslutsförslaget. När Transport- och kommunikationsverket fattar sitt slutliga beslut ska det på lämpligt sätt också beakta yttranden som avses i 1 mom. Verket ska underrätta kommissionen om sitt beslut.

83 §

Yttrande om företags skyldigheter när det gäller betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska ge kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation tillfälle att yttra sig inom en månad innan verket fattar ett beslut som påverkar handeln mellan EES-staterna och genom vilket verket på basis av betydande marknadsinflytande eller på någon annan grund ålägger skyldigheter enligt 8—10 kap., med undantag för beslut som grundar sig på 57 § 1 mom. 4 punkten eller på 58 och 76 §.

Om kommissionen meddelar att den anser att Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag enligt 1 mom. skulle utgöra ett hinder för den inre marknaden eller om kommissionen allvarligt betvivlar att verkets beslutsförslag är förenligt med EU-rätten ska Transport- och kommunikationsverket senarelägga sitt beslut med tre månader från kommissionens meddelande. Verket ska då fortsätta beredningen av beslutet i samråd med kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket kan ändra eller dra tillbaka beslutsförslaget inom den tidsfrist som avses i 2 mom. Om Transport- och kommunikationsverket ändrar sitt beslutsförslag eller håller det i kraft som sådant kan kommissionen ytterligare rekommendera en lösning i fråga om Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag eller återkalla det meddelande som avses i 2 mom. Transport- och kommunikationsverket ska inom en månad från det att rekommendationen gavs underrätta kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om sitt slutliga beslut. Tidsfristen kan emellertid förlängas, om det behövs för att parterna ska kunna höras.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om Transport- och kommunikationsverket trots kommissionens rekommendation beslutar att inte ändra eller dra tillbaka beslutet ska verket motivera sitt beslut.

84 §

Förfarandet i brådsökande fall

Marknadsdefinitioner och marknadsanalyser kan utföras och Transport- och kommunikationsverkets beslut om betydande marknadsinflytande och om skyldigheter som ska åläggas teleföretag kan fattas utan att kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation hörs, om åtgärden är

- 1) brådsökande,
- 2) nödvändig för att säkerställa konkurrensen och skydda konsumenternas intressen,
- 3) tillfällig, och
- 4) i rätt proportion till det eftersträvade målet.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål informera kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om åtgärder som avses i 1 mom.

85 §

Utseende av leverantörer av samhällsomfattande tjänster

Med samhällsomfattande tjänster avses tillhandahållande av allmänna telefonitjänster och en ändamålsenlig internetförbindelse i en viss permanent bostad eller på ett visst ställe samt tillhandahållande av allmän nummertjänst och telefonkatalogstjänster.

Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om att utse ett eller flera teleföretag eller företag som levererar kontaktinformationstjänster till leverantörer av samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Urvalsförfarandet ska vara effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande. Till leverantörer av samhällsomfattande tjänster ska utses företag som har de bästa förutsättningarna för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra sitt beslut som avses i 2 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som ligger till grund för beslutet.

86 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för allmänna telefonitjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomfattande tjänster som avser allmänna telefonitjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där användaren eller abonnenten permanent bor eller är belägen. Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Abonnemanget ska vara sådant att alla, även personer med funktionsnedsättning, kan använda nödtjänster, ringa och ta emot inrikes- och utrikessamtal samt använda andra sedvanliga telefonitjänster.

Närmare bestämmelser om de särskilda behoven när det gäller personer med funktionsnedsättning utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras eller vilka tekniska egenskaper de ska ha för att även personer med funktionsnedsättning ska kunna använda abonnemangen.

87 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för internetaccessstjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomfattande tjänster som avser internetaccessstjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där användaren eller abonnenten permanent bor eller är belägen. Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla användare och abonnenter kan få en ändamålsenlig internetförbindelse, med beaktande av den överföringshastighet som de flesta användare och abonnenter har samt den tekniska genomförbarheten och kostnaderna.

Bestämmelser om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om marknaden för dataöverföringstjänster, vilken överföringshastighet som de flesta användare och abonnenter har och den tekniska utvecklingsnivån samt göra en bedömning av bestämmelsernas ekonomiska konsekvenser för teleföretagen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras och vilka tekniska egenskaper de ska ha.

89 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som avser kontaktinformationstjänster

Ett företag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantör av samhällsomfattande tjänster som avser nummertjänster eller telefonkatalogstjänster är skyldigt att ge användarna och abonnenterna tillgång till allmänna och täckande nummertjänster eller telefonkatalogstjänster till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris.

Telefonkatalogstjänster kan tillhandahållas i tryckt eller elektronisk form och uppgifterna ska uppdateras minst en gång om året.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som krävs för att fullgöra den skyldighet som nämns i 1 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

90 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som avser nättjänster

Ett nätföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantör av samhällsomfattande tjänster är skyldigt att till ett kostnadsorienterat pris erbjuda ett tjänsteföretag som utsetts till leverantör av samhällsomfattande tjänster de nättjänster som behövs för anslutning till ett kommunikationsnät.

92 §

Övervakning av priserna på samhällsomfattande tjänster

Transport- och kommunikationsverket ska övervaka prissättningen av samhällsomfattande tjänster och jämföra den med kommunikationstjänsternas allmänna prisnivå samt bedöma prissättningen av de samhällsomfattande tjänsterna i förhållande till den allmänna konsumentprisnivån och befolkningens allmänna inkomstnivå.

93 §

Nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster

Med nettokostnader för samhällsomfattande tjänster avses de kostnader för tjänsteproduktionen som leverantören av samhällsomfattande tjänster inte kan täcka med intäkterna från dessa tjänster.

Om det är uppenbart att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är en oskälig ekonomisk belastning för en leverantör av samhällsomfattande tjänster, ska Transport- och kommunikationsverket på leverantörens begäran beräkna nettokostnaderna för de samhällsomfattande tjänsterna.

Transport- och kommunikationsverket är vid beräkning av nettokostnaderna inte bundet av de uppgifter som leverantören av samhällsomfattande tjänster har lämnat eller de principer som leverantören har iakttagit vid kostnadsberäkningen.

94 §

Ersättning för leverantörens kostnader för samhällsomfattande tjänster

En leverantör av samhällsomfattande tjänster ska på ansökan få ersättning av statens medel för den andel av nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster som anses utgöra en oskälig ekonomisk belastning för företaget i fråga med hänsyn till

- 1) företags storlek,
- 2) företags verksamhets art,
- 3) omsättningen av företags televerksamhet, nummertjänst eller telefonkatalogtjänst, och
- 4) andra omständigheter som kan jämföras med de som nämns i 1—3 punkten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Kommunikationsministeriet fattar utifrån en nettokostnadskalkyl som görs av Transport- och kommunikationsverket beslut om ersättning för de kostnader som avses i 1 mom. Ersättning betalas retroaktivt för högst ett år från det att ansökan gjordes.

96 §

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om frekvensanvändningen

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om användningen av radiofrekvenser för olika ändamål, med beaktande av internationella bestämmelser och rekommendationer om användning av radiofrekvenser samt den statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. Föreskrifterna ska ange frekvensområdenas användningsändamål och de viktigaste radioegenskaper som en radioutrustning som använder ett visst frekvensområde ska uppfylla.

Transport- och kommunikationsverket ska se över de föreskrifter som meddelats med stöd av 1 mom., om det för sådan koncessionspliktig verksamhet som avses i 95 § 3 mom. kan anvisas fler frekvenser eller om ett teleföretag eller någon annan representant för användargrupper inom frekvensområdena framställer en motiverad begäran om översyn.

När Transport- och kommunikationsverket bestämmer om användningen av radiofrekvenser som lämpar sig för tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster ska det iaktta teknik- och tjänsteneutralitet.

I de föreskrifter som avses i 1 mom. får avvikelser göras från nät- och kommunikationstjänsternas

- 1) teknikneutralitet,
 - a) för att undvika skadliga störningar,
 - b) för att skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält,
 - c) för att säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet, gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller mål av allmänt intresse, samt
- 2) tjänsteneutralitet,
 - a) för att garantera säkerhet för människors liv,
 - b) för att främja social, regional eller geografisk sammanhållning,
 - c) för att undvika ineffektivt utnyttjande av frekvenser, och
 - d) för att främja kulturell och språklig mångfald samt mediemångfald.

Transport- och kommunikationsverket ska vid beredningen av de föreskrifter som meddelas med stöd av 1 mom. samarbeta med kommunikationsministeriet. Om de föreskrifter som gäller användningen av ett visst frekvensområde kan få betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska frekvensplanen för frekvensområdet i fråga fastställas i en statsrådsförordning som utfärdas med stöd av 95 § 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket kan i syfte att främja gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller av någon annan grundad anledning, för ett sådant frekvensområde som avses i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller för ett sådant frekvensområde som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av 1 mom. i denna paragraf, tillåta också annan radiokommunikation än sådan som det är avsett för, om denna radiokommunikation inte begränsar frekvensområdets användning för dess primära ändamål och inte leder till störningar i den primära radiokommunikationen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

97 §

Särskilda bestämmelser om frekvensförvaltning

Denna lag ska tillämpas på radioutrustning på finländska fartyg, luftfartyg och föremål som sänts ut i rymden, också när de är utanför finskt territorium.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de radiofrekvenser på vilka sådan elutrustning, som inte utgör radioutrustning och som används för vetenskapligt, industriellt, medicinskt eller annat motsvarande ändamål och är avsedd att generera radiovågor, får användas samt villkoren för användningen av utrustningen.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om amatörradiostationers konstruktion och användning samt föreskrifter som annars ska iakttas inom amatörradiokommunikation och som gäller sändareffekter, oönskade emissioner, riktande av sändningar och enkelriktade sändningar.

Ett radiotillstånd som beviljas i enlighet med 40 § och en frekvensreservering enligt 44 §, ett behörighetsbevis enligt 265 §, ett kompetensbevis enligt 266 § och ett beslut om identifieringssignaler för radiostationer som fattats med stöd av 304 § 1 mom. 5 punkten kan undertecknas maktfullt.

98 §

Teleområden

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om indelningen av Finland i teleområden.

Indelningen i teleområden ska vara ändamålsenlig. När teleområden bildas ska hänsyn i synnerhet tas till mängden telekommunikation inom ett visst område, hur den är inriktad, kommunikationsnätens tekniska konstruktion samt en så effektiv nummeranvändning som möjligt.

99 §

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om numrering

Vid tilldelningen av nummer och prefix i televerksamheten ska hänsyn tas till

- 1) en klar och effektiv numrering, samt
- 2) de internationella förpliktelserna i fråga om numrering och prefix.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om numrering. Genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter anges hurdana nummer och prefix som får användas i televerksamheten och för vilket ändamål de ska användas. I föreskrifterna får det dessutom bestämmas om det geografiska användningsområdet för nummer och prefix.

I fråga om domännamn på internet gäller särskilda bestämmelser.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

100 §

Numreringsbeslut

Transport- och kommunikationsverket beslutar om vilka nummer och prefix som tilldelas teleföretag och andra.

Nummer och prefix ska tilldelas så att teleföretag och andra behandlas rättvist med hänsyn till omfattningen och arten av deras verksamhet.

Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om tilldelning av nummer eller prefix (*numreringsbeslut*) inom tre veckor från det att verket tagit emot ansökan. Om ett nummer eller prefix har ett exceptionellt ekonomiskt värde kan numreringsbeslutet dock fattas inom sex veckor från det att verket tagit emot ansökan.

I ett numreringsbeslut kan innehavaren av nyttjanderätten till ett nummer eller prefix förpliktas att ta numret i bruk inom utsatt skälig tid.

Ett numreringsbeslut kan fattas att gälla tills vidare eller för en viss tid som är ändamålsenlig med hänsyn till den tjänst som tillhandahålls. Transport- och kommunikationsverket kan i numreringsbeslutet bestämma att numret ska användas för att tillhandahålla en viss tjänst samt förena användningen av numret med andra villkor som behövs för att trygga en klar och effektiv numrering samt användarnas intressen.

101 §

Återkallande av nyttjanderätten till nummer och prefix

Transport- och kommunikationsverket kan fatta beslut om återkallelse av nyttjanderätten till ett nummer eller prefix, om

1) innehavaren av nyttjanderätten till numret eller prefixet inte betalar den avgift som hör till numreringsbeslutet,

2) numret eller prefixet används i strid med numreringsbeslutet, eller

3) numret eller prefixet inte har tagits i bruk inom en skälig tid efter numreringsbeslutet eller om användningen av numret eller prefixet har upphört och innehavaren av nyttjanderätten till numret eller prefixet trots uppmaning inte rättar sitt förfarande inom en månad.

Nyttjanderätten till ett nummer eller prefix kan återkallas också om det finns något annat synnerligen vägande skäl som har samband med en klar och effektiv numrering eller användarnas intressen, och innehavaren av nyttjanderätten till numret eller prefixet har getts möjlighet att inom en månad föra fram sin uppfattning om saken. Något yttrande behöver inte inhämtas, om ett företag med nyttjanderätt har upphört med verksamheten eller innehavaren av nyttjanderätten av någon annan orsak har upphört att existera.

102 §

Nummerportabilitet

Ett teleföretag är skyldigt att utan dröjsmål se till att en abonnent som ingått avtal med företaget kan överföra sitt telefonnummer till ett annat teleföretag vid byte av tjänsteleverantör, om abonnenten så önskar. Ett tidsbegränsat avtal om kommunikationstjänster som är kopplat till ett

Betänkande KoUB 21/2018 rd

telefonnummer befriar inte teleföretaget från skyldigheten att överlämna telefonnummer. I ett fast telefontät gällar skyldigheten att överlämna telefonnumret endast om överlämnandet sker inom teleområdet.

För överlämnande av telefonnummer får ett teleföretag inte ta ut någon ersättning av abonnenten. Teleföretaget får dock av det mottagande teleföretaget ta ut en ersättning för de engångskostnader som överlämnandet medför. Ersättningen får dock inte vara så stor att den hindrar användningen av tjänsten. Transport- och kommunikationsverket kan i enskilda fall besluta om engångsersättningens maximibelopp.

Teleföretag har inte i 1 mom. avsedd skyldighet att överlämna telefonnummer mellan fasta telefontät och mobilnät.

Teleföretag som är verksamma i ett telefontät är skyldiga att för sin del se till att det finns tillgång till en allmän, täckande och avgiftsfri informationstjänst som gäller flyttade telefonnummer.

103 §

Tekniska föreskrifter om nummerportabilitet

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter om nummerportabilitet.

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla

- 1) telefonnummer som av tekniska skäl är befriade från nummerportabilitet,
- 2) det tekniska genomförandet av nummerportabilitet,
- 3) dirigering av samtal till nummer som överlämnats,
- 4) informationstjänst som gäller överlämnade telefonnummer,
- 5) andra tekniska förutsättningar för nummerportabilitet som är jämförbara med dem som nämns i 1—4 punkten.

104 §

Telekommunikation inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Teleföretag som är verksamma i ett telefontät är skyldiga att för sin del se till att det från EES-stater går att ringa också till andra än geografiska nummer som används i Finland, om det är tekniskt och ekonomiskt möjligt.

Teleföretag har inte den skyldighet som avses i 1 mom., om samtalets mottagare av kommersiella skäl har begränsat samtal från vissa geografiska områden.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som är nödvändiga för att skyldigheten enligt 1 mom. ska kunna fullgöras.

105 §

Allmänt utlandsprefix

Teleföretag som är verksamma i ett telefontät är skyldiga att för sin del se till att användarna kan ringa till utlandet med hjälp av det allmänna utlandsprefixet 00.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som är nödvändiga för att den skyldighet som avses i 1 mom. ska kunna fullgöras.

110 §

Nätneutralitet

Bestämmelser om nätneutralitet finns i EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana föreskrifter som behövs med avseende på tillsynen över efterlevnaden av samt verkställigheten av den förordning som nämns i 1 mom. när det gäller

1) i artikel 5.1 i förordningen avsedda tekniska egenskaper hos internetaccessstjänster samt krav om lägsta tjänstekvalitet och andra lämpliga och behövliga åtgärder,

2) dokumentation och statistikföring av information som avses i artikel 5.2 i förordningen och formen för de dokument som hänför sig till det, samt förvaringen av informationen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om godkännande av den tjänst som används vid verifiering av kvaliteten på internetaccessstjänster enligt artikel 4.4 i den förordning som nämns i 1 mom.

111 §

Nyttjanderätt till fastigheters och byggnaders interna nät

Bostadsaktiebolag, fastighetsaktiebolag och med dem jämförbara sammanslutningar som äger eller administrerar en fastighets interna eller flera fastigheters gemensamma fasta kommunikationsnät som är kopplat till ett allmänt kommunikationsnät, är skyldiga att på icke-diskriminerande villkor ge det teleföretag som abonnenten har valt tillträde till icke-upptagen kapacitet av fastighetens eller fastighetsgruppens interna kommunikationsnät för förmedling av kommunikationstjänster till abonnentens terminalutrustning inom fastigheten. Det teleföretag som fått nyttjanderätt har rätt att ansluta sitt allmänna kommunikationsnät till fastighetens eller byggnadens interna kommunikationsnät.

Om en överenskommelse om nyttjanderätten inte har nåtts inom två månader från det att begäran om nyttjanderätt mottogs, kan parterna föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för avgörande. Transport- och kommunikationsverket ska avgöra ärendet inom två månader från det att ärendet blev anhängigt.

120 §

Fel i leveransen av kommunikationstjänster

Det föreligger fel i leveransen av en kommunikationstjänst, om kommunikationstjänstens kvalitet eller leveranssättet inte stämmer överens med vad som kan anses avtalat. Leveransen är felaktig om

1) kommunikationstjänstens kvalitet inte stämmer överens med de krav som ställs i lag eller i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av lag,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

2) leveransen av någon annan orsak än en sådan som avses i 2 mom. kontinuerligt eller upprepade gånger har avbrutits och avbrottet inte kan anses ringa med beaktande av skälen till och förhållandena under avbrottet, eller

3) kommunikationstjänsten inte stämmer överens med de uppgifter som getts i marknadsföringen eller annars avviker från vad abonnenten i allmänhet har skäl att anta i samband med sådana tjänster.

Det anses inte vara fel i leveransen av kommunikationstjänster om ett teleföretag tillfälligt utan abonnentens samtycke, för sammanlagt högst 24 timmar under en kalendermånad, avbryter tillhandahållandet av en kommunikationstjänst eller begränsar dess användning, om avbrottet är nödvändigt på grund av bygg- eller underhållsarbete på kommunikationsnätet eller av informationssäkerhetsskäl. Avbrottet ska göras på ett sådant sätt och vid en sådan tidpunkt att det orsakar användaren minsta möjliga olägenhet. Avbrottet ska föregås av effektiv information.

124 §

Anmälningsskyldighet vid fel eller dröjsmål

En abonnent får inte åberopa dröjsmål, om inte abonnenten har underrättat teleföretaget om dröjsmålet inom skälig tid efter det att tjänsten levererats. En abonnent får inte åberopa ett fel, om abonnenten inte har underrättat teleföretaget om felet inom skälig tid efter det att abonnenten märkte eller borde ha märkt felet.

Trots 1 mom. får en abonnent åberopa ett dröjsmål eller fel, om teleföretaget har handlat grovt vårdslöst eller i strid med tro och heder eller om kommunikationstjänsten inte stämmer överens med de krav som ställs i lag eller i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av lag.

130 §

Skyldighet att offentliggöra kvalitetsinformation

Transport- och kommunikationsverket kan besluta ålägga teleföretag eller leverantörer av nummertjänster skyldighet att offentliggöra jämförbara och aktuella uppgifter om kvaliteten på de tjänster som företaget levererar.

Transport- och kommunikationsverket ska i beslutet ange vilka uppgifter som ska offentliggöras och hur de ska offentliggöras.

132 §

Identifiering av abonnemang

Teleföretag ska erbjuda en tjänst varmed samtalsmottagaren ser det anropande numret innan samtalet besvaras. Det ska dock vara möjligt att hindra att det anropande numret syns i samtalsmottagarens telefon.

Teleföretag som tillhandahåller identifiering av abonnemang ska erbjuda abonnenten en lättanvänd möjlighet att förhindra

- 1) identifiering av sitt abonnemang,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 2) identifiering av abonnemanget för inkommande samtal,
 - 3) mottagande av sådana inkommande samtal i fråga om vilka identifiering av abonnemanget är förhindrad, om det är tekniskt möjligt utan oskäligen kostnader, och
 - 4) identifiering av det abonnemang till vilket inkommande samtal har styrts om.
- De tjänster som avses i 2 mom. 1, 2 och 4 punkten ska vara avgiftsfria för abonnenten. Teleföretag som tillhandahåller identifiering av abonnemang ska ge användarna en enkel och kostnadsfri möjlighet att särskilt för varje utgående samtal hindra identifiering av sitt abonnemang.

Teleföretagen ska informera abonnenterna och användarna om de tjänster som avses i denna paragraf.

Teleföretagen ska se till att de hinder som avses i 2 och 4 mom. kan kringgå då upplysningar lämnas ut till myndigheter som tar emot nödmeddelanden i enlighet med 321 § eller till polisen i enlighet med vad som föreskrivs särskilt. Uppgifter som ska lagras enligt 157 § får lämnas ut endast till myndigheter som enligt lag har rätt att få uppgifterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter om kringgående av identifieringshinder som avses i 2, 4 och 6 mom.

134 §

Specifisering av fakturor och specifisering per uppkoppling

Teleföretag ska kostnadsfritt och utan begäran specificera fakturan för användning av ett abonnemang. Av fakturan ska åtminstone följande faktureringsposter framgå utan svårighet:

- 1) lokalsamtal och nätersättningar för samtal som avses i 2—4 punkten,
- 2) fjärrsamtal,
- 3) internationella samtal,
- 4) mobilsamtal,
- 5) grundavgifter,
- 6) textmeddelanden, bildmeddelanden och övriga meddelanden,
- 7) dataöverföringstjänster,
- 8) betalteletjänster, enligt vad som föreskrivs i 2 mom.

I fråga om sådana betalteletjänster som avses i 1 mom. 8 punkten ska teleföretaget i fakturan specificera

- 1) betalningens belopp, tidpunkt och mottagare för uppkopplingar där det är fråga om betalningstransaktioner som hör till tillämpningsområdet för betaltjänstlagen,
- 2) betalningens belopp, tidpunkt och mottagare för uppkopplingar där det enbart är fråga om sådan betalning via en automatisk tjänst för en nytthet eller tjänst som inte hör till tillämpningsområdet för betaltjänstlagen och som för abonnenten i första hand innebär andra betalningar än avgifter för användning av kommunikationstjänster,
- 3) per tjänstetyp sådana andra än i 1 och 2 punkten avsedda uppkopplingar som för abonnenten innebär andra betalningar än avgifter för användning av kommunikationstjänster.

Information som avses i 2 mom. får inte innehålla uppgifter om kommunikation som omfattas av integritetsskyddet.

Teleföretaget ska på begäran av en abonnent kostnadsfritt specificera en faktura per uppkoppling. Om inte något annat följer av 2 eller 3 mom. ska specifiseringen ges abonnenten på så sätt att

Betänkande KoUB 21/2018 rd

de tre sista siffrorna i telefonnumret är dolda, eller på något annat sådant sätt att det utifrån specificeringen inte går att identifiera den andra kommunikationsparten.

Teleföretaget ska på begäran av en användare specificera en faktura per uppkoppling, med fullständiga uppgifter om abonnemangsnummer för kommunikationsparterna eller med andra fullständiga identifieringsuppgifter för kommunikationstjänsten. En användare som är yngre än 15 år företräds av vårdnadshavaren. Bestämmelser om att företräda barn finns dessutom i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983). En omyndig som inte är minderårig företräds av dennes intressebevakare. Bestämmelser om att företräda omyndiga som inte är minderåriga finns i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).

En specificering per uppkoppling får inte innehålla förmedlingsuppgifter om kostnadsfria tjänster. Abonnenten har rätt att på begäran få en icke-specificerad faktura.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i en specifikation som avses i denna paragraf och hur specifikationen ska utformas.

135 §

Rätt att begränsa användningen av ett abonnemang till mottagning av annat än kommunikationstjänster

Ett teleföretag ska på abonnentens begäran avgiftsfritt spärra användningen av ett abonnemang för andra tjänster än kommunikationstjänster och utgående trafik från abonnemanget till en viss trafiktyp, om det tekniskt är enkelt att genomföra spärrningen. Om spärrningen senare avlägsnas på abonnentens begäran, får teleföretaget ta ut en avgift för åtgärden.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka spärrtjänster abonnenterna åtminstone ska erbjudas, om det tekniska utförandet av spärrtjänster och om prisinformation för samtalen.

Ett teleföretag har rätt att spärra användningen av en annan tjänst än en kommunikationstjänst, om

1) abonnenten inte inom två veckor från det att en betalningsuppsmaning har sänts betalar en till betalning förfallen faktura för den andra tjänsten,

2) abonnenten överskrider den limit som avses i 112 §,

3) det behövs för att förhindra missbruk eller skador.

Teleföretaget ska utan dröjsmål underrätta abonnenten om en sådan spärrning som avses i 3 mom.

Teleföretaget har rätt att vägra koppla upp samtal eller att annars spärra användningen av en sådan annan tjänst än en kommunikationstjänst vars uppenbara syfte är att sträva efter orättmätig ekonomisk vinning och som medför avgifter för abonnenten.

143 §

Behandlingsrätt i fall av missbruk

En kommunikationsförmedlare får behandla förmedlingsuppgifter för att upptäcka, hindra eller utreda gratisanvändning av en avgiftsbelagd tjänst eller annat jämförbart missbruk som gäller användning av tjänster.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur sådan behandling av förmedlingsuppgifter som avses i 1 mom. ska utföras tekniskt.

145 §

Dokumentering av behandlingshistorik

En kommunikationsförmedlare ska dokumentera detaljerade loggdata om behandlingen av förmedlingsuppgifter i datasystem som innehåller förmedlingsuppgifter med central betydelse för konfidentialiteten och integritetsskyddet, om det är tekniskt möjligt utan oskäligen kostnader. Av loggdata ska det framgå tidpunkten för behandlingen, hur länge behandlingen pågått samt handläggaren. Loggdata om behandlingen ska lagras i två år efter dokumenteringen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om det tekniska genomförandet av dokumentering och lagring av uppgifter som avses i 1 mom.

157 §

Skyldighet att lagra uppgifter för myndigheternas behov

Trots vad som i denna avdelning föreskrivs om behandling av förmedlingsuppgifter ska ett företag som särskilt utsetts genom beslut av inrikesministeriet och som har gjort televerksamhetsanmälan (*lagringsskyldigt företag*), under de förutsättningar som anges nedan, se till att de uppgifter som omfattas av lagringsskyldigheten enligt 2 och 3 mom. lagras under de lagringstider som anges i 4 mom. Uppgifterna får endast användas för att utreda och åtalspröva brott som avses i 10 kap. 6 § 2 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011).

Lagringsskyldigheten gäller uppgifter som avser

1) sådana telefonitjänster eller textmeddelandetjänster i mobilnät som tillhandahålls av ett lagringsskyldigt företag, inklusive samtal som har kopplats men inte besvarats eller samtal som har förhindrats till följd av en driftåtgärd i nätet,

2) internettelefonitjänster som tillhandahålls av ett lagringsskyldigt företag, med vilket avses tjänster som tillhandahålls av tjänsteföretag och som ända till slutkunderna är baserade på internetprotokoll och möjliggör samtal,

3) internetaccesstjänster som tillhandahålls av ett lagringsskyldigt företag.

Lagringsskyldigheten i fråga om tjänster enligt 2 mom. 1 och 2 punkten gäller uppgifter om abonnentens och den registrerade användarens namn och adress, abonnemangets identifieringsuppgifter och uppgifter med vilkas hjälp en användare av kommunikationstjänster kan identifieras samt användarens transaktioner, inklusive omstyrda samtal, kan fastställas utifrån meddelandets typ och mottagare samt tidpunkt och varaktighet för kommunikationen. Lagringsskyldigheten i fråga om en tjänst som avses i 2 mom. 1 punkten gäller dessutom uppgifter med vilkas hjälp den kommunikationsutrustning som använts och utrustningens och abonnemangets position när transaktionen inleddes kan fastställas. Lagringsskyldigheten i fråga om en tjänst som avses i 2 mom. 3 punkten gäller uppgifter om abonnentens och den registrerade användarens namn och adress, abonnemangets identifieringsuppgifter och installeringsadress och uppgifter med vilkas hjälp en användare av kommunikationstjänster och den utrustning som använts kan identifieras samt tidpunkt och varaktighet för tjänsternas användning kan fastställas. Vilka uppgifter som lag-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ras ska avgränsas till endast de som med beaktande av tjänstens tekniska genomförande är nödvändiga för att specificera den information som avses ovan i detta moment.

Lagringstiden för uppgifter om de tjänster som avses i 2 mom. 1 punkten är 12 månader, om de tjänster som avses i 2 mom. 3 punkten 9 månader och om de tjänster som avses i 2 mom. 2 punkten 6 månader. Lagringstiden börjar när transaktionen inleds.

Lagringsskyldigheten gäller inte innehållet i meddelanden eller förmedlingsuppgifter som samlats vid bläddring av webbsidor.

En förutsättning för lagringsskyldighet är att uppgifterna är tillgängliga och har genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av det lagringsskyldiga företags allmänt tillgängliga kommunikationstjänster med stöd av denna lag eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*).

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lagras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de tekniska detaljerna kring de uppgifter som omfattas av lagringsskyldigheten.

158 §

Skyldigheter och förfaringssätt vid behandling av uppgifter som lagras för myndigheternas behov

Ett lagringsskyldigt företag ska innan lagringsskyldigheten fullgörs förhandla med inrikesministeriet om myndigheternas behov när det gäller lagringen av uppgifter. Det lagringsskyldiga företaget beslutar om det tekniska genomförandet av lagringen. Uppgifterna ska lagras kostnadseffektivt. Dessutom ska hänsyn tas till behoven inom det lagringsskyldiga företags rörelse, systemens tekniska egenskaper och den betalningsansvariga myndighetens behov. Lagringen av uppgifterna ska om möjligt planeras så att flera företag inte lagrar samma uppgifter.

Inrikesministeriet har rätt att från en utomstående tjänsteleverantör skaffa ett system till vilket de uppgifter som omfattas av lagringsskyldigheten kan överföras. Ett lagringsskyldigt företag har rätt att i systemet registrera också uppgifter vars behandling för företagets eget behov ännu inte har avslutats.

På det lagringsskyldiga företags skyldighet att sörja för informationssäkerheten tillämpas 247 §. Det lagringsskyldiga företaget ska utse dem som har rätt att behandla lagrade uppgifter eller ange de arbetsuppgifter i vilka de får behandlas. Det lagringsskyldiga företaget ska se till att abonnenterna får tillgång till information om lagringen av uppgifterna och om syftet med lagringen.

De uppgifter som lagras ska utan onödigt dröjsmål kunna lämnas till myndigheterna. Ett lagringsskyldigt företag ska vid behov samarbeta med ett nätföretag, så att lagringen även omfattar de tillgängliga uppgifter enligt 157 § som nätföretaget behandlar för att genomföra det lagringsskyldiga företags tjänster.

Närmare bestämmelser om hur skyldigheten att lagra uppgifter ska fullgöras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om det tekniska genomförandet av lagringsskyldigheten och om informationssäkerheten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

163 §

Tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas på domännamn under den nationella toppdomänen för Finland (*allmän dataskyddsförordning*) och under toppdomänen för landskapet Åland (*toppdomänen ax*) samt på domännamnsverksamhet och registreringstjänster för domännamn i samband därmed.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om det domännamnsregister som förvaltas av Transport- och kommunikationsverket ska också tillämpas på registret över domännamn under toppdomänen ax.

164 §

Transport- och kommunikationsverkets domännamnsverksamhet och förmedling av domännamn

Transport- och kommunikationsverket förvaltar ett register över domännamn under toppdomänen fi (*domännamnsregister*) och en databas med teknisk information om domännamn för styrning av internettrafiken (*fi-roten*).

Endast verksamhetsutövare som enligt 165 § har lämnat in en anmälan om registrarverksamhet (*registrar*) får göra registreringar i domännamnsregistret. Transport- och kommunikationsverket får emellertid för domännamnsförvaltningens behov avgiftsfritt registrera domännamn som består av endast ett tecken samt andra domännamn. Transport- och kommunikationsverket får också göra andra anteckningar i domännamnsregistret som behövs för att genomföra denna lag.

Ett domännamn kan registreras på en användare som är en juridisk person, en enskild näringsidkare eller en annan sammanslutning eller en fysisk person (*domännamnsanvändare*).

165 §

Registrarens anmälningsskyldighet

En registrar ska göra en anmälan till den myndighet som förvaltar domännamnsregistret innan den inleder sin verksamhet. Anmälan ska innehålla registrarens identifieringsuppgifter, den e-postadress som ska användas för hörande och delgivning samt andra uppgifter som behövs för tillsynen.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål informeras om ändringar i de uppgifter som registraren har anmält. Om verksamheten läggs ned ska Transport- och kommunikationsverket och kunderna informeras om detta minst två veckor i förväg. Om Transport- och kommunikationsverket med stöd av 171 § 2 mom. har meddelat ett förbudsbeslut ska kunderna utan dröjsmål informeras om detta.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anmälan ska göras och om innehållet i den.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

166 §

Domännamnets form och innehåll

Ett domännamn får bestå av minst två och högst 63 tecken.

Ett domännamn får vid registreringstidpunkten inte

- 1) motsvara någon annans skyddade namn eller märke, om inte domännamnsanvändaren kan ge en godtagbar grund för registreringen av domännamnet, eller
- 2) likna någon annans skyddade namn eller märke, om domännamnet registreras i uppenbart vinnings- eller skadesyfte.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om de konfigurationer som är nödvändiga för att domännamnet ska fungera och om domännamnets form, antal tecken och tillåtna tecken.

167 §

Anteckning av uppgifter i domännamnsregistret och offentliggörande av uppgifter

Ett domännamn ska registreras på domännamnsanvändaren. Registraren ska i domännamnsregistret anteckna korrekta och uppdaterade uppgifter som identifierar domännamnsanvändaren samt den e-postadress som ska användas för hörande och delgivning

Transport- och kommunikationsverket får offentliggöra uppgifter ur domännamnsregistret på sina webbsidor. I fråga om fysiska personer får på webbsidorna offentliggöras domännamnet och användarens namn. I övrigt ska på utlämnande av uppgifter ur registret tillämpas 16 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Ett domännamn som har registrerats i domännamnsregistret gäller i högst fem år. Registraren kan förnya en domänregistrering för högst fem år i sänder.

Transport- och kommunikationsverket får utfärda närmare föreskrifter om hur registreringen tekniskt ska genomföras och om de uppgifter som ska lämnas i samband med registreringen.

168 §

Överföring av domännamn och byte av registrar

Domännamnsanvändaren kan överföra domännamnet till en annan användare under domännamnets giltighetstid. Registraren ska göra överföringen inom rimlig tid från mottagandet av begäran. Om domännamnet inte har överförts inom rimlig tid kan Transport- och kommunikationsverket göra överföringen. Ett domännamn kan inte överföras om ett ärende som gäller avregistrering av domännamnet är anhängigt vid Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket kan återföra domännamnet till dess ursprungliga användare om domännamnet har överförts till någon annan utan användarens samtycke och denne begär att registreringen ska korrigeras, och mottagaren av överföringen inte inom utsatt tid anför en godtagbar grund för överföringen.

Domännamnsanvändaren kan byta registrar under domännamnets giltighetstid. Registraren ska vidta de åtgärder som krävs för att byta registrar inom rimlig tid från mottagandet av begäran.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om domännamnet inte har överförts till en annan registrar inom rimlig tid kan Transport- och kommunikationsverket göra överföringen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om det tekniska genomförandet och tidsfristerna i fråga om överföring av domännamn och byte av registrar.

169 §

Avregistrering av domännamn

Transport- och kommunikationsverket får avregistrera ett domännamn och avlägsna det ur fi-roten om de uppgifter som avses i 167 § 1 mom. är bristfälliga eller felaktiga och om uppgifterna trots uppmaning inte korrigeras inom utsatt tid.

Om domännamnets giltighetstid har löpt ut avregistrerar Transport- och kommunikationsverket domännamnet och avlägsnar det ur fi-roten utan att höra användaren.

Om innehavaren av en rättighet som avses i 166 § 2 mom. begär att ett domännamn ska avregistreras kan Transport- och kommunikationsverket avregistrera ett domännamn som har registrerats i strid med lagens bestämmelser och avlägsna det ur fi-roten, eller registrera domännamnet på innehavaren av rättigheten.

Transport- och kommunikationsverket kan för en tid av högst ett år avlägsna registreringen av ett domännamn ur fi-roten utan att höra domännamnsanvändaren, om domännamnsanvändaren har ansökt om flera domännamn som liknar någon annans skyddade namn eller märke och innehavaren av det skyddade namnet eller märket begär att domännamnet ska avregistreras.

Ett domännamn som har avregistrerats blir ledigt och allmänt tillgängligt för nyregistrering en månad efter avregistreringen.

Transport- och kommunikationsverket får avregistrera ett domännamn, om en domstol genom ett lagakraftvunnet avgörande har förbjudit användningen av domännamnet.

170 §

Registrarens övriga skyldigheter

En registrar ska

1) innan ett domännamn registreras tillhandahålla behövlig information enligt denna lag om kraven på domännamnets innehåll och form,

2) uppdatera uppgifterna i domännamnsregistret,

3) kunna göra anteckningar i domännamnsregistret med hjälp av tekniska arrangemang som Transport- och kommunikationsverket har fastställt,

4) i tillräcklig omfattning och effektivt informera en domännamnsanvändare om att domännamnets giltighetstid löper ut,

5) på begäran av domännamnsanvändaren avregistrera ett domännamn innan dess giltighetstid har löpt ut,

6) sörja för informationssäkerheten i sin verksamhet,

7) utan dröjsmål meddela Transport- och kommunikationsverket om dess förmedling av domännamn är utsatt för betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten eller för någonting annat som väsentligen förhindrar eller stör den; samtidigt ska registraren också anmäla

Betänkande KoUB 21/2018 rd

hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpanande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om information som ges till användare av domännamn, om informationssäkerheten i registrarens verksamhet, om när en störning som avses i 1 mom. 7 punkten ska anses vara betydande samt om innehållet i anmälan samt anmälan utformning och hur den lämnas in.

171 §

Organisering av domännamnsförvaltningen

Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att

- 1) administrera toppdomänen fi,
- 2) bedriva och utveckla den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner,
- 3) sörja för överföringsförbindelserna och förbindelsetrafiken från namnservrarna för fi-roten till internet,
- 4) övervaka registrarverksamheten,
- 5) sörja för informationssäkerheten i den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner,
- 6) på begäran ge intyg och utdrag ur domännamnsregistret.

Transport- och kommunikationsverket kan ge en registrar en anmärkning, om registraren bryter mot denna lag eller bestämmelser, föreskrifter och beslut som utfärdats med stöd av den. I samband med anmärkningen kan Transport- och kommunikationsverket ålägga registraren att inom en rimlig tid rätta till felet eller försummelsen. Om felet eller försummelsen inte rättas till inom utsatt tid kan Transport- och kommunikationsverket för en tid av högst ett år förbjuda registraren att registrera domännamn eller göra anteckningar som gäller domännamn i domännamnsregistret.

172 §

Säkerställande av domännamns informationssäkerhet

Transport- och kommunikationsverket har rätt att vidta nödvändiga åtgärder för att upptäcka, förhindra och utreda sådana betydande kränkningar av informationssäkerheten som innebär att fi-domännamn utnyttjas och som är riktade mot allmänna kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller mot användare av dem samt för att inleda förundersökning med anledning av kränkningarna. Transport- och kommunikationsverket får vidta dessa åtgärder utan att höra domännamnsanvändaren.

De nödvändiga åtgärder som avses i 1 mom. kan utföras med avseende på namnserverinformationen i fi-roten och kan omfatta

- 1) åtgärder för att förhindra eller begränsa den trafik som riktas till domännamnet,
- 2) åtgärder för att dirigera den trafik som riktas till domännamnet till en annan webbadress, samt
- 3) andra med 1 och 2 punkten jämförbara åtgärder av teknisk natur.

De åtgärder som avses i denna paragraf ska utföras omsorgsfullt och de ska stå i proportion till allvaret i den kränkning av informationssäkerheten som ska avvägras. Åtgärderna ska utföras utan att yttrandefriheten, skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet begränsas

Betänkande KoUB 21/2018 rd

mer än vad som är nödvändigt för att säkerställa de syften som avses i 1 mom. Åtgärderna ska avbrytas om det inte längre finns förutsättningar enligt denna paragraf att vidta dem.

195 §

Tillgång till kontaktinformationstjänster

Teleföretag som är verksamma i ett telefonnät är skyldiga att för sin del se till att användarna har tillgång till allmänna och täckande nummertjänster till ett skäligt pris.

Teleföretag ska se till att kontaktinformation med namn, adress och telefonnummer i fråga om abonnenter som med företaget ingått avtal om användning av ett abonnemang i ett telefonnät samlas in och publiceras i en allmänt tillgänglig, täckande telefonkatalog som kan fås till ett skäligt pris.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som är nödvändiga för att skyldigheten enligt 1 mom. ska kunna fullgöras.

209 §

Europeiskt programutbud

En utövare av televisionsverksamhet ska för europeiska program reservera största delen av sin årliga sändningstid för fritt mottagbara sändningar. Till denna sändningstid räknas dock inte tid som har reserverats för

- 1) nyheter,
- 2) sportevenemang,
- 3) underhållningsprogram av tävlingskaraktär,
- 4) reklam,
- 5) text-tv-sändningar,
- 6) teleshopping.

Om programutbudet för en utövare av televisionsverksamhet inte når upp till den andel europeiskt program som avses i 1 mom., ska utövaren lämna Transport- och kommunikationsverket en redogörelse för orsakerna till detta samt på begäran en plan för inom vilken tid programutbudet kommer att motsvara 1 mom. Då ska den europeiska andelen av programutbudet emellertid vara åtminstone på samma nivå som under föregående tillsynsperiod.

Närmare bestämmelser om hurdana program som ska anses vara i 1 mom. avsedda europeiska program i överensstämmelse med artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (*direktiv om audiovisuella medietjänster*) utfärdas genom förordning av statsrådet.

Leverantörer av beställ-tv ska främja produktionen av och tillgången till europeiska program i sina tjänster, med hjälp av produktionsfinansiering, programköp, framhävande av europeiska produktioner och motsvarande metoder.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

213 §

Förfarande för utövande av ensamrätt

Om en överenskommelse om sådan överlåtelse av sändningsrätt som avses i 212 § 4 mom. inte har nåtts, kan den utövare av televisionsverksamhet som har utverkat ensamrätt eller en utövare av televisionsverksamhet som anhållit om överlåtelse av rätten i enlighet med 212 § 4 mom. föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för behandling senast tre månader innan evenemanget börjar. Transport- och kommunikationsverket får besluta vad som ska betraktas som full ersättning enligt 212 § 4 mom. Ersättningen ska bygga på de priser som betalas för motsvarande rättigheter på en konkurrensutsatt marknad. Transport- och kommunikationsverket kan även i sitt beslut ställa tekniska villkor för överlåtelsen.

Beslut som avses i denna paragraf kan förenas med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

228 §

Kanalplatsnumrering

Teleföretag som är verksamma i ett markbundet masskommunikationsnät samt utövare av televisions- och radioverksamhet är för sin del skyldiga att se till att numreringen av kanalplatserna är tydlig och ändamålsenlig från användarnas synpunkt. Vid kanalplatsnumreringen ska Rundradion Ab:s och de i 26 § avsedda programkoncessionshavarnas programutbud prioriteras.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den numrering av kanalplatser som avses 1 mom.

242 §

Tillgången till information om telekablers placering samt informationssäkerheten vid behandlingen av den

Teleföretagen ska se till att information om var telekablar är placerade (*kabelinformation*) finns tillgänglig i digital form. Teleföretagen ska sörja för att det tekniskt sett är möjligt att tillhandahålla kabelinformationen centralt och från ett enda ställe.

Kabelinformation ska behandlas på ett sådant sätt att informationen är tillbörligt skyddad mot kränkningar av och hot mot informationssäkerheten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter om kabelinformationens digitala form samt om informationssäkerheten vid behandlingen av kabelinformation.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

244 §

Föreskrifter om kommunikationsnät och kommunikationstjänster

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter enligt 243 § om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster, om informationssäkerhet och om kompatibilitet. Föreskrifterna kan gälla

- 1) klassificering i viktighetsordning, effektmatning, säkrande och reservvägsarrangemang,
- 2) elektroniskt och fysiskt skydd av kommunikationsnät och tillhörande utrustningsutrymmen,
- 3) prestanda, informationssäkerhet och störningsfrihet, underhåll och uppföljning av dessa samt nätverksadministration,
- 4) förfaranden vid fel och störningar samt för upprätthållande av informationssäkerhet och funktionssäkerhet,
- 5) kommunikationsnätets konstruktion samt tekniska egenskaper hos anslutningspunkter i kommunikationsnätet,
- 6) teknisk styrning och säkring av nödkommunikation,
- 7) debiteringens tekniska utförande,
- 8) samtrafik, kompatibilitet, signalering och synkronisering,
- 9) tekniska egenskaper hos antennsystem och centralantennsystem,
- 10) tekniska egenskaper hos televisionsnät som tar emot bredbands-tv-tjänster och bredbands-tv-program,
- 11) innehållet i och strukturen hos ingångssidan till en elektronisk programguide,
- 12) teknisk dokumentation och statistik samt utformning av tillhörande dokument och lagring av uppgifter,
- 13) standarder som ska iakttas,
- 14) andra jämförbara tekniska krav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster,
- 15) tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster till den del som de är relevanta för de krav enligt 243 § som ställs på kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

245 §

Krav som gäller lämnande av biträde till myndigheter

En myndighet som utför teleavlyssning eller teleövervakning ska till Transport- och kommunikationsverket lämna en framställning om vilka funktionella kvalitetskrav kommunikationsnät och kommunikationstjänster ska uppfylla.

Transport- och kommunikationsverket beslutar i enskilda fall om vilka tekniska krav som ska ställas på hjälpmedel och egenskaper som används vid teleavlyssning eller teleövervakning, efter att ha hört teleföretaget och den myndighet som avses i 1 mom.

Teleföretaget ska utan dröjsmål, redan i det skede då ändringarna planeras, informera den myndighet som avses i 1 mom. om sådana ändringar i kommunikationsnät och kommunikationstjänster som är relevanta för teleavlyssning och teleövervakning samt med tanke på övriga myndigheters rätt att få information. Teleföretaget ska dessutom ge sådan information om ändringarnas eventuella effekter på myndigheternas egna informationssystem som det har kännedom om.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om informationsförfarandet enligt 3 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

247 §

Skyldighet att sörja för informationssäkerheten vid kommunikationsförmedling och tillhandahållande av mervärdestjänster

Den som förmedlar kommunikation ska vid förmedlingen sörja för informationssäkerheten när det gäller tjänsterna, meddelandena, förmedlingsuppgifterna och lokaliseringsuppgifterna. En sammanslutningsabonnent som förmedlar kommunikation ska dock endast sörja för informationssäkerheten i fråga om behandlingen av sina användares meddelanden, förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter.

Den som tillhandahåller mervärdestjänster ska svara för informationssäkerheten för sina tjänster.

De åtgärder som vidtas för informationssäkerheten ska anpassas till hotets allvarlighet, till kostnaderna för åtgärderna samt till de tekniska möjligheter att avvärja hotet som står till buds.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om informationssäkerheten enligt 1 och 2 mom.

249 §

Planering och byggande av fastigheters och byggnaders fysiska infrastruktur och interna nät

Fastigheters och byggnaders interna kommunikationsnät som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät ska uppfylla kraven enligt denna lag. Fastigheters och byggnaders interna kommunikationsnät ska i den mån det är möjligt planeras så att de abonnenter som avses i 111 § kan välja teleföretag.

Den som påbörjar ett byggprojekt ska se till att den nya fastigheten eller byggnaden är utrustad med fysisk infrastruktur som stöder snabba bredbandsförbindelser fram till nätanslutningspunkten. I fastigheten eller byggnaden ska det i samband med detta byggas ett internt kommunikationsnät som stöder snabba bredbandsförbindelser och som uppfyller kraven enligt 1 mom.

Det som föreskrivs i 2 mom. ska också tillämpas på sådana betydande totalrenoveringsprojekt i fastigheten eller byggnaden som omfattar strukturella ändringar, om det i fastigheten eller byggnaden inte finns ett internt kommunikationsnät som stöder snabba bredbandsförbindelser och det är byggnadstekniskt motiverat att bygga fysisk infrastruktur och ett internt kommunikationsnät i samband med projektet.

Bestämmelserna i 2 och 3 mom. tillämpas inte på projekt som avser

- 1) småhus,
- 2) fritidsbostäder,
- 3) byggnader som ägs och huvudsakligen används av ett offentligt samfund,
- 4) byggnader där det, med beaktande av byggnadens användningsändamål och av kostnaderna för byggandet, skulle vara uppenbart oskäligt att bygga fysisk infrastruktur och ett internt kommunikationsnät som stöder snabba bredbandsförbindelser.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om

- 1) de tekniska egenskaper hos kommunikationsnät som ska beaktas vid planeringen av näten samt utformningen av och innehållet i planeringsdokumenten,
- 2) tekniska anslutningspunkter i kommunikationsnäten,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) de tekniska krav som ska ställas på sådan fysisk infrastruktur i fastigheter och byggnader som stöder snabba bredbandsförbindelser samt konstaterande av dessa krav och av fastigheters och byggnaders existerande interna kommunikationsnätets prestanda,

4) andra tekniska arrangemang som kan jämföras med dem som nämns i 1—3 punkten och som har betydelse för administreringen av fastigheters och byggnaders interna kommunikationsnät.

252 §

Tillhandahållande av information om kombinationer av radioutrustning och programvara och registrering av vissa typer av radioutrustning

Tillverkare av kombinationer av radioutrustning och programvara som särskilt specificerats i en genomförandeakt som avses i artikel 44 i radioutrustningsdirektivet ska ge Transport- och kommunikationsverket och kommissionen ett utlåtande om hur de väsentliga kraven i 251 § uppfylls i fråga om dessa kombinationer. Informationen i utlåtandet ska grunda sig på ett förfarande för bedömning av överensstämmelse i enlighet med 255 §. Radioutrustningen i fråga och den programvara som möjliggör att radioutrustningen kan användas på avsett sätt ska specificeras i utlåtandet. Informationen ska uppdateras.

Bestämmelser om registrerings- och märkningsskyldighet i fråga om utrustning som hör till vissa kategorier eller klasser av radioutrustning som specificerats i en genomförandeakt som avses i artikel 44 i radioutrustningsdirektivet utfärdas genom förordning av statsrådet.

253 §

Skyldigheter för tillverkare av radioutrustning

En fysisk eller juridisk person som tillverkar eller som låter konstruera eller tillverka radioutrustning och marknadsför denna utrustning, i eget namn eller under eget varumärke, (*tillverkare av radioutrustning*) ska

1) se till att radioutrustningen har konstruerats och tillverkats i enlighet med de väsentliga kraven i 251 §,

2) se till att radioutrustningen kan användas i minst en av Europeiska unionens medlemsstater i enlighet med gällande krav på radiofrekvensanvändning,

3) sörja för att de bruksanvisningar som åtföljer radioutrustningen innehåller information om de medlemsstater eller geografiska områden i en medlemsstat där det finns restriktioner för ibruktagandet eller befintliga krav för användningstillstånd,

4) utarbeta den tekniska dokumentation som avses i 258 § och utföra eller låta utföra en sådan bedömning av överensstämmelse som avses i 255 §,

5) upprätta en i 256 § avsedd EU-försäkran om överensstämmelse och anbringa en i 257 § avsedd CE-märkning, om det har visats att radioutrustningen överensstämmer genom förfarandet för bedömning av överensstämmelse,

6) behålla den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att radioutrustningen har släppts ut på marknaden,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7) se till att överensstämmelsen för radioutrustningen följs vid serietillverkning, med hänsyn till ändringar i radioutrustningens konstruktion eller egenskaper och ändringar i de harmoniserade standarderna eller andra tekniska specifikationer,

8) för att skydda slutanvändarnas hälsa och säkerhet vid behov utföra slumpvis provning av radioutrustning som tillhandahållits på marknaden, granska och registrera inkomna klagomål, radioutrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av radioutrustning samt informera distributörerna om all sådan övervakning,

9) se till att radioutrustning är försedd med typnummer, partinummer eller serienummer eller annan identifieringsmärkning eller, om detta inte är möjligt på grund av radioutrustningens storlek eller något annat motsvarande skäl, se till att den erforderliga informationen lämnas på förpackningen eller i ett dokument som medföljer radioutrustningen,

10) på ett språk som lätt kan förstås av slutanvändarna och Transport- och kommunikationsverket ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en postadress som anger en kontaktpunkt där tillverkaren kan kontaktas; uppgifterna ska anges på radioutrustningen eller, om detta inte är möjligt på grund av radioutrustningens storlek eller något annat motsvarande skäl, på radioutrustningens förpackning eller i ett dokument som följer med radioutrustningen,

11) se till att radioutrustningen åtföljs av tydliga och lättbegripliga bruksanvisningar och säkerhetsinformation åtminstone på finska och svenska; bruksanvisningarna ska innehålla de uppgifter som behövs för att radioutrustningen ska kunna användas för avsett ändamål samt en beskrivning av eventuella tillbehör och komponenter, däribland programvara, som gör det möjligt för radioutrustningen att fungera som avsett,

12) se till att en radiosändare åtföljs av information om de radiofrekvenser där utrustningen arbetar och den maximala radiofrekvenseffekten,

13) se till att all radioutrustning åtföljs av en EU-försäkran om överensstämmelse enligt 256 §.

253 a §

Tillverkarens representant

Tillverkare av radioutrustning får genom skriftlig fullmakt utse en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen att i dennes ställe utföra de särskilda uppgifter som anges i fullmakten (*tillverkarens representant*). Tillverkarens skyldigheter enligt 253 § 1 och 4 punkten får dock inte ingå i uppdraget för tillverkarens representant.

Tillverkarens representant ska

1) inneha EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen för att kunna uppvisa dem för Transport- och kommunikationsverket i tio år efter det att radioutrustningen har släppts ut på marknaden,

2) på motiverad begäran av Transport- och kommunikationsverket ge verket all information och dokumentation som behövs för att visa att radioutrustningen överensstämmer med kraven,

3) samarbeta med Transport- och kommunikationsverket om de åtgärder som vidtas för att undanröja riskerna med den radioutrustning som omfattas av fullmakten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

253 b §

Skyldigheter för importörer av radioutrustning

En fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och släpper ut radioutrustning från ett tredjeland på unionsmarknaden (**importör av radioutrustning**) ska

1) innan radioutrustningen släpps ut på marknaden se till att tillverkaren har utfört den lämpliga proceduren för bedömning av överensstämmelse och upprättat den tekniska dokumentationen,

2) se till att radioutrustningen är försedd med CE-märkning,

3) se till att radioutrustningen åtföljs av de bruksanvisningar, den information och de dokument som avses i 253 § 10—13 punkten,

4) se till att tillverkaren har följt kraven i 253 § 8 och 9 punkten,

5) på ett språk som lätt kan förstås av slutanvändarna och Transport- och kommunikationsverket ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en postadress på radioutrustningen eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller i ett dokument som medföljer radioutrustningen,

6) så länge importören har ansvar för radioutrustningen, se till att lagrings- och transportförhållandena inte äventyrar radioutrustningens överensstämmelse enligt 251 §,

7) för att skydda slutanvändarnas hälsa och säkerhet vid behov utföra slumpvis provning av radioutrustning som tillhandahållits på marknaden, granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, utrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av radioutrustning samt informera distributörerna om all sådan övervakning,

8) under tio år efter det att radioutrustningen släppts ut på marknaden hålla en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse tillgänglig för Transport- och kommunikationsverket och se till att verket på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.

253 d §

Skyldigheter för ekonomiska aktörer

Tillverkaren, tillverkarens representant, importören och distributören av radioutrustning (**ekonomisk aktör**) ska se till att radioutrustning som för första gången tillhandahålls på unionsmarknaden (**utsläppande på marknaden**) eller i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt, levereras för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden (**tillhandahållande på marknaden**) uppfyller kraven i denna lag.

De ekonomiska aktörerna ska

1) på motiverad begäran av Transport- och kommunikationsverket i skriftlig form ge verket all information och dokumentation som gäller radioutrustningen, på ett språk som lätt kan förstås av verket,

2) samarbeta med Transport- och kommunikationsverket för att undanröja riskerna med radioutrustning som finns på marknaden,

3) på begäran förse Transport- och kommunikationsverket med identifiering av alla andra ekonomiska aktörer som har levererat radioutrustning till dem eller som de har levererat radioutrustning till,

4) behålla den identifiering som avses i 3 punkten i tio år efter det att de har levererat utrustningen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om en ekonomisk aktör har skäl att misstänka att radioutrustning som aktören har släppt ut eller tillhandahållit på marknaden inte överensstämmer med kraven i denna lag, ska aktören omedelbart vidta åtgärder för att få radioutrustningen att överensstämma med kraven eller för att dra tillbaka eller återkalla utrustningen.

Om radioutrustning som tillhandahållits på marknaden i Finland utgör en risk, ska den ekonomiska aktör som ansvarar för den dessutom omedelbart underrätta den ekonomiska aktör som har levererat radioutrustningen till den, samt Transport- och kommunikationsverket och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits och om resultaten av dessa.

258 §

Teknisk dokumentation för radioutrustning

Innan radioutrustning släpps ut på marknaden ska det för utrustningen upprättas teknisk dokumentation som innehåller alla relevanta uppgifter om hur tillverkaren gått till väga för att säkerställa att radioutrustningen uppfyller de väsentliga kraven i 251 §. Den tekniska dokumentationen ska uppdateras. Dokumentationen ska innehålla åtminstone de uppgifter som anges i bilaga V till radioutrustningsdirektivet.

Den tekniska dokumentation och korrespondens som avser förfaranden för EU-typkontroll ska upprättas på ett officiellt språk i den medlemsstat där det anmälda organet finns eller på ett språk som kan godtas av organet i fråga.

Om den tekniska dokumentationen inte är förenlig med 1 mom., får Transport- och kommunikationsverket uppmana tillverkaren eller importören av radioutrustningen att på egen bekostnad utföra en provning vid ett organ som är godtagbart för verket inom en viss utsatt tid, för att kontrollera att radioutrustningen uppfyller de väsentliga kraven.

260 §

Hantering av radioutrustning som utgör en risk

Om Transport- och kommunikationsverket av grundad anledning anser att radioutrustning utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller andra sådana aspekter av skydd av allmänna intressen som omfattas av kraven i detta kapitel, ska verket utföra en heltäckande bedömning av radioutrustningens överensstämmelse.

Om Transport- och kommunikationsverket vid bedömningen konstaterar att radioutrustningen inte uppfyller kraven i denna lag och de övriga åtgärderna inte anses tillräckliga, kan verket ålägga den berörda ekonomiska aktören att utan dröjsmål vidta alla lämpliga korrigerande åtgärder för att få radioutrustningen att uppfylla kraven, dra tillbaka utrustningen från marknaden eller återkalla den inom en rimlig tid som verket sätter ut. Med tillbakadragande avses åtgärder för att förhindra att radioutrustning i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden. Med återkallelse avses åtgärder för att dra tillbaka produkter som redan tillhandahållits slutanvändaren samt i stället ge en produkt som överensstämmer med kraven eller häva köpet.

Tidsfristen ska stå i rätt proportion till den risk som den bristande överensstämmelsen medför.

Transport- och kommunikationsverket ska informera det berörda anmälda organet om radioutrustning som inte uppfyller kraven.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Om Transport- och kommunikationsverket anser att den bristande överensstämmelsen inte enbart gäller Finlands territorium, ska verket informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om bedömningsresultaten och om de åtgärder som verket har ålagt de berörda ekonomiska aktörerna att vidta.

Varje ekonomisk aktör ska se till att alla lämpliga korrigerande åtgärder som förutsätts i någon medlemsstat vidtas i fråga om all den radioutrustning som aktören har tillhandahållit på unionsmarknaden.

Om en ekonomisk aktör inte vidtar tillräckliga korrigerande åtgärder inom den tid som satts ut enligt 2 mom., kan Transport- och kommunikationsverket vidta lämpliga tillfälliga åtgärder för att förbjuda den ekonomiska aktören att på marknaden släppa ut, att på den nationella marknaden tillhandahålla eller att överlåta radioutrustning med bristande överensstämmelse, eller åtgärder för att dra tillbaka radioutrustningen från marknaden. Transport- och kommunikationsverket kan bestämma om andra kompletterande åtgärder som behövs för att begränsa tillhandahållandet av produkten på marknaden. Den ekonomiska aktören kan ytterligare åläggas att vidta åtgärder för att återkalla radioutrustningen som utgör en risk genom att dra tillbaka den från slutanvändarna, och i stället ge en överensstämmande produkt eller häva köpet, om åtgärderna för tillbakadragande är otillräckliga. Det tillfälliga förbudet gäller tills ärendet är slutligt avgjort efter ett sådant förfarande som avses i 261 §.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga den ekonomiska aktören att till verket inom en skälig tid som verket bestämmer lämna en redogörelse för hur ett åläggande enligt 2 mom. eller ett förbud enligt 7 mom. har verkställts.

261 §

Samråd som gäller begränsande åtgärder

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om tillfälliga åtgärder som gäller radioutrustning som utgör en risk. Informationen ska innehålla alla de tillgängliga uppgifter som krävs för att kunna identifiera den radioutrustning som inte uppfyller kraven samt uppgift om dess ursprung, vilken typ av bristande överensstämmelse som görs gällande och den risk utrustningen utgör, vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess varaktighet och den berörda ekonomiska aktörens synpunkter samt alla andra tillgängliga uppgifter om saken.

Av informationen ska framgå om den bristande överensstämmelsen beror på att

- 1) radioutrustningen inte uppfyller de väsentliga kraven i 251 §, eller
- 2) de enhetliga standarder som avses i 251 § 3 mom. är bristfälliga.

Om varken en annan medlemsstat eller kommissionen inom tre månader har rest invändningar mot en tillfällig åtgärd, får Transport- och kommunikationsverket i ärendet meddela sitt slutliga beslut där det bestäms om tillbakadragning av radioutrustningen från marknaden och andra lämpliga begränsande åtgärder.

Transport- och kommunikationsverket ska upphäva en åtgärd enligt 260 § 7 mom. eller ändra den, om kommissionen meddelar att den anser att åtgärden strider mot EU-rätten.

Om en åtgärd som vidtagits av den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat efter samrådsförfarandet anses vara berättigad, ska Transport- och kommunikationsverket vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att den radioutrustning som inte överensstämmer med kraven

Betänkande KoUB 21/2018 rd

dras tillbaka eller återkallas från marknaden också i Finland samt underrätta kommissionen om detta.

262 §

Förfarande som gäller överensstämmande radioutrustning som utgör en risk

Om Transport- och kommunikationsverket, efter en bedömning i enlighet med 260 §, konstaterar att sådan radioutrustning som överensstämmer med kraven trots detta utgör en risk med avseende på krav som gäller skyddet av allmänna intressen enligt denna lag, får verket ålägga den berörda ekonomiska aktören att vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att radioutrustningen inte utgör en sådan risk. Alternativt kan verket ålägga den ekonomiska aktören att dra tillbaka eller återkalla radioutrustningen från marknaden inom en rimlig tid som verket sätter ut. Tidsfristen ska stå i rätt proportion till risken.

Varje ekonomisk aktör ska se till att det vidtas korrigerande åtgärder i fråga om all berörd radioutrustning som aktören har tillhandahållit på unionsmarknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om de åtgärder som avses i 1 mom. Informationen ska innehålla alla de tillgängliga uppgifter som krävs för att kunna identifiera radioutrustningen samt uppgift om dess ursprung och leveranskedja, den risk utrustningen utgör och vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess varaktighet samt alla andra tillgängliga uppgifter om saken.

263 §

Korrigerande av formell bristande överensstämmelse

Transport- och kommunikationsverket ska kräva att den berörda ekonomiska aktören inom en av verket utsatt rimlig tid och på det sätt som verket bestämmer korrigerar en bristande överensstämmelse som gäller

1) att CE-märkning saknas eller har anbringats i strid med artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 eller i strid med bestämmelserna i denna lag,

2) att det anmälda organets identifikationsnummer saknas eller strider mot kraven,

3) att EU-försäkran om överensstämmelse saknas eller strider mot kraven,

4) att den tekniska dokumentationen saknas eller är bristfällig,

5) att identifieringen av radioutrustningen eller tillverkarens eller importörens kontaktuppgifter är felaktiga eller bristfälliga,

6) att bruksanvisningar och säkerhetsinformation eller anvisningar och information om användningsbegränsningar som medföljer utrustningen är bristfälliga,

7) lämnande av uppgifter om andra ekonomiska aktörer till Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 253 d § 2 mom.,

8) registrering av radioutrustning som hör till särskilda kategorier eller klasser i enlighet med 252 § 2 mom.

Om den ekonomiska aktören inte korrigerar bristerna inom den rimliga tid som satts ut, får Transport- och kommunikationsverket vidta alla lämpliga åtgärder enligt 260 § 7 mom. för att be-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

gränsa eller förbjuda utsläppandet eller tillhandahållandet av radioutrustningen på marknaden eller, om bristen är väsentlig, för att se till att den återkallas eller dras tillbaka från marknaden.

265 §

Påvisande av behörighet

Den som använder en radiosändare för maritim radiokommunikation eller amatörradiokommunikation ska ha ett av Transport- och kommunikationsverket beviljat behörighetsbevis eller ett behörighetsbevis som beviljats av en behörig myndighet i ett annat land och som Transport- och kommunikationsverket har godkänt som giltigt i Finland.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en radiosändare även användas av en annan person som står under omedelbar uppsikt av den som innehar ett behörighetsbevis. Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet när de sköter radiokommunikation som har samband med det militära försvaret och inte heller radioutrustning som de enbart använder för ändamål som hänför sig till det militära försvaret.

För erhållande av behörighetsbevis ska behörighetsexamen avläggas. Den som deltar i examen ska visa att han eller hon känner till reglerna, anvisningarna och utrustningen inom det slag av radiokommunikation som är i fråga och har de språkkunskaper som behövs. Transport- och kommunikationsverket fastställer examensfordringarna och fattar beslut om godkännande av de vid Transport- och kommunikationsverket anställda personer som ska fungera som examensmottagare. På ansökan kan också någon som inte är anställd vid verket godkännas som examensmottagare. Examensmottagaren ska ha den skicklighet och erfarenhet som uppgiften kräver. När examensmottagare fullgör sina uppgifter enligt denna lag ska de iaktta vad som föreskrivs i förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och språklagen. Bestämmelser om när examensrelaterade prestationer ska vara avgiftsbelagda och om avgifternas storlek finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Transport- och kommunikationsverket beviljar en sökande som avlagt examen ett behörighetsbevis, om det inte finns grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelserna eller föreskrifterna om radiokommunikation.

Bestämmelser om den behörighet som krävs för radiokommunikation för luftfart finns i luftfartslagen (1194/2009).

Transport- och kommunikationsverket kan fatta beslut om att återkalla ett i 3 mom. avsett godkännande av en examensmottagare, om examensmottagaren inte längre uppfyller de i momentet avsedda förutsättningarna för att bli godkänd som examensmottagare eller väsentligt bryter mot bestämmelserna och föreskrifterna för verksamheten.

Transport- och kommunikationsverket får vid behov meddela närmare föreskrifter om förrättande av examen.

266 §

Upprätthållande av kompetens

Den som använder en radiosändare för radiokommunikation i säkerhetssyfte ombord på ett handelsfartyg i internationell trafik ska innan det förflutit fem år sedan det behörighetsbevis som

Betänkande KoUB 21/2018 rd

avses i 265 § beviljades visa att kompetens enligt beviset har upprätthållits. Upprätthållandet av kompetensen kan visas genom

- 1) uppvisande av ett intyg över sjötjänst som hänför sig till upprätthållande av kompetensen och över användning av radioutrustning för radiokommunikation i säkerhetssyfte,
- 2) avläggande av en examen, eller
- 3) avläggande av en kurs som ersätter examen och som Transport- och kommunikationsverket godkänt.

På den examen som avses i 1 mom. 2 punkten tillämpas 265 § 3, 4, 6 och 7 mom.

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan ett kompetensbevis till den som i enlighet med 1 mom. visar upprätthållande av kompetensen. Som bevis på upprätthållande av kompetensen kan Transport- och kommunikationsverket också godkänna ett intyg av behörig myndighet i ett annat land om att kompetensen upprätthållits.

267 §

Uppvisande av behörighets- och kompetensbevis samt bevisens giltighetstid

Den som använder en radiosändare för maritim radiokommunikation eller amatörradiokommunikation ska på begäran visa upp sitt behörighets- eller kompetensbevis för en företrädare för Transport- och kommunikationsverket, polisen eller Gränsbevakningsväsendet som övervakar att bestämmelserna om bevisen iakttas.

Ett behörighetsbevis gäller tills vidare och ett kompetensbevis fem år från den dag det beviljades, examen avlades eller kursintyget utfärdades.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska inte tillämpas på radioutrustning på en främmande stats örlogsfartyg, militära luftfartyg eller andra luftfartyg som används enbart för statliga ändamål.

268 §

Återkallande av behörighets- och kompetensbevis

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett behörighetsbevis eller ett kompetensbevis, om den som innehar beviset sänder ett i 34 kap. 10 § i strafflagen avsett falskt alarm med en radiosändare, med en radiosändare stör radiokommunikationen på ett sätt som är straffbart enligt 38 kap. 5—7 § i strafflagen eller upprepat bryter mot bestämmelserna om radiokommunikation eller upprepat av oaksamhet orsakar skadliga störningar av radiotrafiken.

269 §

Skydd av elektroniska meddelanden

Elektroniska meddelanden och förmedlingsuppgifter får skyddas genom att utnyttja till buds stående teknik, om inte något annat föreskrivs i lag. Skyddet får inte störa utförandet eller användningen av nättjänster och kommunikationstjänster.

Det är förbjudet att obehörigen inneha, använda, tillverka, importera, saluföra, hyra ut, distribuera, främja försäljningen av samt installera och underhålla sådana avkodningssystem eller delar av avkodningssystem vars primära syfte är obehörig avkodning av ett tekniskt skydd för att få

Betänkande KoUB 21/2018 rd

tillgång till en skyddad televisionssändning, skyddad radiosändning eller skyddad tjänst på distans som utförs på mottagarens individuella begäran.

Vad som föreskrivs i 2 mom. ska tillämpas också på avkodningssystem vars syfte är att få tillgång till sådana separata tekniska system med villkorad tillgång som ska skydda tjänster som avses i 2 mom.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att meddela föreskrifter om tekniska egenskaper hos avkodningssystem för att säkerställa deras kompatibilitet.

270 §

Skyldigheter för företag som använder avkodningssystem

Företag som använder avkodningssystem är skyldiga att se till att systemen inte hindrar distributionen eller mottagandet av andra företags televisions- eller radioprogramutbud eller anknytande special- eller tilläggstjänster i ett markbundet digitalt televisions- eller radionät.

Företag som använder avkodningssystem är skyldiga att till ett kostnadsorienterat och icke-diskriminerande pris tillhandahålla andra företag sådana tekniska tjänster som ovan nämnda distribution kräver.

Skyldighet enligt 1 mom. föreligger dock inte, om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för företaget att fullgöra skyldigheten.

Företag som tillhandahåller avkodningssystem ska i sin bokföring särredovisa den verksamhet som avses i 1 mom. från företagets övriga verksamhet.

Företag som avses i 1 mom. är skyldiga att se till att det är möjligt att övervaka överföringen i kommunikationsnät.

Företag som använder avkodningssystem i samband med tillhandahållande av linjära betal-tv-tjänster i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät ska tillhandahålla televisionsprogramutbud som avses i 4 kap. på ett sätt som gör det möjligt att ta emot flera betal-tv-tjänster med hjälp av ett avkodningskort eller någon annan teknisk lösning som är lämpad för ändamålet, om betal-tv-tjänsterna iakttar en programtablå som meddelats på förhand.

Om företagen inte kommer överens om kostnaderna för tillhandahållande av sådana tekniska tjänster som avses i 1 mom. senast sex månader från det att förhandlingarna om detta inletts och om medling enligt 314 § 2 mom. inte har lett till resultat, får Transport- och kommunikationsverket besluta om storleken på den ersättning som ska betalas till det företag som tillhandahåller tekniska tjänster.

271 a §

Tillhandahållande av offentlig reglerad satellittjänst

Med *offentlig reglerad satellittjänst* avses en tjänst som är skyddad på hög informationssäkerhetsnivå och som utförs med ett satellitpositioneringssystem i enlighet med Galileoprogrammet. Tjänsten kan tillhandahållas de användargrupper som anges i 250 § 1 och 2 mom. samt andra aktörer som är viktiga för ett fungerande samhälle. Kommunikationsministeriet beslutar om användargrupper som har rätt att använda tjänsten. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tillverkning, upphandling och användning av satellittjänstteknik samt om hantering av nycklar.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

271 b §

Tillverkning av satellittjänstteknik

Den teknik som behövs för utförandet av den satellittjänst som avses i 271 a § får tillverkas med tillstånd av styrelsen för säkerhetsackreditering av europeiska satellitpositioneringssystem (*styrelsen för säkerhetsackreditering*). Tillståndet ska sökas skriftligen via Transport- och kommunikationsverket.

271 c §

Exportkontroll

Transport utanför Europeiska unionen av teknik för användning, utveckling och tillverkning av en satellittjänst är tillåten endast till länder som på behörigt sätt bemyndigats att använda satellittjänsten med stöd av ett avtal med Europeiska unionen, om inte annat föreskrivs någon annanstans. För ovan avsedd export krävs det tillstånd från utrikesministeriet. Utrikesministeriet ska höra Transport- och kommunikationsverket innan tillståndet beviljas.

Teknik för användning, utveckling och tillverkning av en satellittjänst får överföras till medlemsstater i Europeiska unionen endast på de villkor som anges i ett beslut av Europeiska kommissionen. För ovan avsedd överföring krävs det tillstånd från utrikesministeriet. Utrikesministeriet ska höra Transport- och kommunikationsverket innan tillståndet beviljas.

Export, förmedling och överföring av teknik som avses i 1 och 2 mom. övervakas av Tullen.

Vid export ska varuhavaren visa upp det i 1 mom. avsedda tillståndet av utrikesministeriet när varorna uppges för Tullen. Också de varor som omfattas av tillståndet ska då kunna inspekteras av Tullen. Vid överföringar inom Europeiska unionen ska varuhavaren för Tullen visa upp det i 2 mom. avsedda tillståndet av utrikesministeriet när varorna lämnar landet vid en gränstullanstalt. Också de varor som omfattas av tillståndet ska då kunna inspekteras av Tullen.

272 §

Åtgärder för informationssäkerheten

Teleföretag, sammanslutningsabonnenter och leverantörer av mervärdestjänster samt aktörer som handlar för dessas räkning har rätt att vidta nödvändiga åtgärder enligt 2 mom. för att sörja för informationssäkerheten i syfte att

1) upptäcka, förhindra och utreda störningar som kan inverka menligt på informationssäkerheten i kommunikationsnäten eller tjänster som anslutits till dem samt i informationssystemen och göra störningarna föremål för förundersökning,

2) trygga kommunikationsmöjligheterna för den som sänder eller tar emot meddelanden, eller

3) förhindra i 37 kap. 11 § i strafflagen avsedd förberedelse till sådana betalningsmedelsbedrägerier som planeras bli genomförda i omfattande utsträckning via kommunikationstjänsterna.

Åtgärder som avses i 1 mom. kan omfatta

1) automatisk analys av innehållet i meddelanden,

2) automatiskt förhindrande eller automatisk begränsning av förmedling och mottagande av meddelanden,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) automatiskt avlägsnande av sådana skadliga datorprogram ur meddelandena som kan äventyra informationssäkerheten,

4) andra åtgärder av teknisk natur som är jämförbara med dem som avses i 1—3 punkten.

Om det utifrån typen av meddelande, meddelandets form eller någon annan motsvarande omständighet är uppenbart att ett meddelande innehåller ett skadligt datorprogram eller ett skadligt kommando och uppnåendet av målen enligt 1 mom. inte kan säkerställas genom åtgärder som avses i 2 mom. 1 punkten, får innehållet i ett enskilt meddelande behandlas manuellt. Avsändaren och mottagaren av meddelandet ska underrättas om den manuella behandlingen av innehållet, om det inte är så att underrättelsen sannolikt äventyrar uppnåendet av målen enligt 1 mom.

Åtgärder enligt denna paragraf ska utföras omsorgsfullt och de ska stå i proportion till den störning som avvärjs. Åtgärderna ska utföras utan att yttrandefriheten, skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet begränsas mer än vad som är nödvändigt med tanke på säkerställandet av möjligheterna att uppnå målen enligt 1 mom. Åtgärderna ska avslutas, om det inte längre finns förutsättningar enligt denna paragraf för att vidta dem.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur åtgärder enligt denna paragraf ska genomföras tekniskt.

273 §

Skyldighet att avhjälpa störningar

Om ett kommunikationsnät, en kommunikationstjänst eller en utrustning orsakar betydande olägenheter eller störningar för ett kommunikationsnät, en kommunikationstjänst, någon annan tjänst som anslutits till kommunikationsnätet, utrustning, eller för kommunikationsnätets användare eller någon annan person, ska teleföretaget eller en annan innehavare av kommunikationsnätet eller utrustningen omedelbart vidta åtgärder för att avhjälpa situationen och vid behov koppla bort kommunikationsnätet, kommunikationstjänsten eller utrustningen från det allmänna kommunikationsnätet.

Åtgärder enligt denna paragraf ska utföras omsorgsfullt och de ska stå i rätt proportion till den störning som avvärjs. Åtgärderna ska utföras utan att yttrandefriheten, skyddet av konfidentiella meddelanden eller integritetsskyddet begränsas mer än vad som är nödvändigt för att säkerställa möjligheterna att uppnå målen enligt 1 mom. Åtgärderna ska avslutas om det inte längre finns förutsättningar enligt denna paragraf för att vidta dem.

Transport- och kommunikationsverket kan i sådana fall som avses i 1 mom. besluta om avhjälpan åtgärder samt om bortkoppling av ett nät, en tjänst eller en utrustning.

274 §

Störningsanmälningar till abonnenter och användare

Ett teleföretag ska utan dröjsmål meddela abonnenterna och användarna om dess tjänster är utsatta för betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten eller för någonting annat som gör att kommunikationstjänsterna inte fungerar eller väsentligen stör dem. Leverantörer av mervärdestjänster ska utan dröjsmål informera användarna om betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten i fråga om sina tjänster.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Teleföretag och leverantörer av mervärdestjänster ska i anmälan uppge hur länge störningen eller hotet beräknas pågå. Dessutom ska de informera om vilka åtgärder abonnenterna och användarna kan vidta för att skydda sig och om de sannolika kostnaderna för åtgärderna samt hur abonnenterna och användarna kan få ytterligare information. Teleföretagen och leverantörerna av mervärdestjänster ska bevara informationen om anmälningarna.

Teleföretag ska informera om åtgärder som de vidtagit i situationer som avses i 1 mom. samt om åtgärdernas eventuella inverkan på användningen av tjänsterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i och utformningen av anmälningar och information som avses i denna paragraf samt om hur anmälningarna ska bevaras.

275 §

Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket

Ett teleföretag ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för eller hotas av betydande kränkningar av informationssäkerheten eller av någonting annat som gör att en kommunikationstjänst inte fungerar eller väsentligen stör den. Teleföretaget ska också utan obefogat dröjsmål anmäla hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas. Transport- och kommunikationsverket ska årligen sända kommissionen och Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet en sammanfattande informationsrapport om anmälningarna.

En i 247 a § avsedd aktör som tillhandahåller en internetbaserad marknadsplats, en internetbaserad sökmotortjänst eller en molntjänst ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för en betydande informationssäkerhetsrelaterad störning.

Om det ligger i allmänt intresse att det görs en anmälan om en störning kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretaget eller den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, själv informera om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en störning som avses i 1 mom. är betydande samt föreskrifter om innehållet i de anmälningar som avses i 1 och 2 mom. samt anmälningarnas utformning och hur de lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan störning som avses i 2 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna.

276 §

Samarbetsgruppen för störningssituationer

Transport- och kommunikationsverket kan tillsätta en samarbetsgrupp för störningssituationer, med representanter för

- 1) teleföretagen,
- 2) de nätinnehavare och distributionsnätinnehavare som avses i elmarknadslagen (588/2013),
- 3) entreprenörer som arbetar för dem som avses i 1 och 2 punkten,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4) andra än i 1—3 punkten avsedda aktörer vilkas deltagande anses vara ändamålsenligt.

Gruppen ska

1) planera och samordna åtgärder som behövs för hantering av undantagsförhållanden enligt beredskapslagen samt störningssituationer under normala förhållanden,

2) inhämta och vidarebefordra information för hantering av störningssituationer, till stöd för Transport- och kommunikationsverkets beslutsfattande, och

3) förmedla information som sammanställts och analyserats av gruppen till aktörer som kan bidra till att minska störningssituationers negativa konsekvenser för samhället.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan Transport- och kommunikationsverket, trots sekretessbestämmelserna, till samarbetsgruppens medlemmar lämna ut information som behövs för hantering av störningssituationer, om informationen är nödvändig för skötseln av gruppens uppgifter och inte innehåller konfidentiella meddelanden, förmedlingsuppgifter eller lokaliseringssuppgifter.

På samarbetsgruppens medlemmar ska när de sköter uppgifter som avses i denna paragraf tillämpas vad som i 6 kap. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande samt bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

277 §

Avhjälpan av radiostörningar

Om en radioutrustning stör radiokommunikation i säkerhetssyfte, ska användningen av radioutrustningen genast avbrytas.

Om en radiosändare stör radiokommunikation eller andra radioutrustningar, ska radiosändarens innehavare och ägare avhjälpa eller begränsa störningen. Om störningen beror på tekniska egenskaper hos en radiomottagare eller en sådan separat antenn eller ett sådant separat antennsystem som kopplats till den, ansvarar radiomottagarens innehavare och ägare för att störningen avhjälps, om inte något annat följer av denna lag eller av tillståndsvillkoren.

Transport- och kommunikationsverket kan bestämma vilka andra åtgärder som gäller en radioutrustnings tekniska egenskaper eller användningen av den som en radioutrustnings innehavare och ägare ska vidta för att förebygga och begränsa störningar och deras verkningar.

Om både den radioutrustning som orsakar störningar och den radioutrustning som störs stämmer överens med denna lag och med bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den, och om störningarna inte är ringa, eller om störningarna inte beror på störningstoleransen hos en sådan separat antenn eller ett sådant separat antennsystem som kopplats till radiomottagaren, ger Transport- och kommunikationsverket parterna ett förslag till åtgärder genom vilka störningarna kan avhjälpas eller verkningarna begränsas.

Om parterna inte kan komma överens om vilka åtgärder som behövs för att avhjälpa störningarna eller om beloppet eller fördelningen av åtgärdskostnaderna, ska saken avgöras genom ett beslut av Transport- och kommunikationsverket.

Det förfarande som avses i 2—4 mom. ska tillämpas också när en radioutrustning stör telenät, teleterminalutrustningar eller elanläggningar vilkas störningstolerans stämmer överens med denna lag eller med elsäkerhetslagen och bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av dem.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om de tekniska egenskaperna hos separata antenner eller antennsystem enligt 4 mom. som kopplas till radiomottagare.

278 §

Allmänt nödnummer

Teleföretag som är verksamma i telefonnät är skyldiga att för sin del se till att användarna per telefon eller via textmeddelande avgiftsfritt får kontakt med det allmänna nödnumret 112.

Teleföretagen ska utan dröjsmål till nödcentralerna, sjöräddningscentralen och sjöräddningsundercentralen anmäla sådana fel och störningar i kommunikationsnäten, nättjänsterna och kommunikationstjänsterna som är av betydelse för förmedlingen av nödsamtal.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som är nödvändiga för att skyldigheten enligt 1 mom. ska kunna fullgöras.

280 §

Teleföretags skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden

Med *riktade myndighetsmeddelanden* avses riktade nödunderrättelser och andra riktade myndighetsmeddelanden. Med *riktade nödunderrättelser* avses meddelanden som förmedlas för att avvärja överhängande fara för människors liv, hälsa och egendom, eller överhängande risk för avsevärda skador på egendom eller miljön, och som förmedlas i mobilnät i form av textmeddelanden eller andra meddelanden till terminaler eller abonnemang som befinner sig på ett visst område eller vissa områden. Med *annat riktat myndighetsmeddelande* avses meddelanden för att skydda människor eller egendom och som förmedlas i mobilnät i form av textmeddelanden eller andra meddelanden till terminaler eller abonnemang som befinner sig på ett visst område eller vissa områden i en situation där det inte föreligger överhängande fara för människors liv, hälsa eller egendom.

Teleföretag är skyldiga att förmedla riktade myndighetsmeddelanden om de kommer från en nödcentral, sjöräddningscentral eller sjöräddningsundercentral.

Beslut om förmedling av riktade nödunderrättelser fattas av räddnings-, polis- eller gränsbevakningsmyndigheterna eller av Strålsäkerhetscentralen eller Meteorologiska institutet inom respektive ansvarsområde. Beslut om förmedling av andra riktade myndighetsmeddelanden fattas av det behöriga ministeriet.

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas på de språk som myndigheten bestämmer och till de terminaler och abonnemang som vid förmedlingstillfället befinner sig på områden som myndigheten angett. Teleföretagen får inte ändra på innehållet i riktade myndighetsmeddelanden.

Riktade nödunderrättelser ska förmedlas utan dröjsmål. Andra riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas så fort det är möjligt utan att orsaka oskäliga störningar i de normala nät- och kommunikationstjänsterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden samt om svarstider och beredskap för förmedling.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

282 §

Beredskapsplanering

Den som är skyldig att ha beredskap enligt 281 § ska bedöma de risker som kan äventyra verksamhetens kontinuitet och utifrån riskerna planera hur verksamheten kan fortsätta i störningssituationer under normala förhållanden och när sådana befogenheter utövas som avses i 9 kap. i beredskapslagen.

Den som är skyldig att ha beredskap ska på begäran av Transport- och kommunikationsverket lämna verket uppgifter om sin beredskapsplanering. Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i uppgifterna.

Den som är skyldig att ha beredskap ska i enskilda fall på Transport- och kommunikationsverkets begäran meddela hur den bereder sig för en enskild störningssituation eller för ett hot om en sådan och vilka åtgärder enligt sin beredskapsplanering den med anledning av situationen har vidtagit eller har för avsikt att vidta.

De skyldigheter som avses i denna paragraf gäller inte myndigheter.

284 §

Närmare bestämmelser om beredskap

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om beredskapsskyldigheten. Föreskrifterna kan gälla

- 1) dokument i samband med beredskapsplaneringen enligt 282 § och dokumentens närmare innehåll,
- 2) tekniska åtgärder i syfte att minimera skadeverkningarna av kränkningar av informationssäkerheten,
- 3) det tekniska genomförandet av förpliktelser som avses i 283 §,
- 4) användningen av frekvenser,
- 5) andra tekniska frågor som är jämförbara med dem som avses i 1—4 punkten.

286 §

Avgift för deltagande i auktion

Ett företag eller en organisation som anmält sig till en auktion som avses i 11 § ska för att täcka de administrativa kostnaderna för ordnandet av auktionen betala en deltagaravgift till Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om deltagaravgiftens belopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

Deltagaravgiften återbetalas inte trots att företaget eller organisationen inte lägger några bud. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

287 §

Koncessionsavgift

Ett teleföretag som har beviljats nätkoncession med stöd av 11 § är skyldigt att betala koncessionsavgift till koncessionsmyndigheten. Koncessionsavgiften är det högsta godkända budet enligt 11 § 1 mom.

Koncessionsavgiften ska betalas i poster under koncessionsperioden. Bestämmelser om betalningsfrekvens utfärdas genom förordning av statsrådet. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

288 §

Marknadsbaserad frekvensavgift

Av innehavarna av sådana nätkoncessioner för tele- och televisionsverksamhet som statsrådet beviljat med stöd av 6 § utan vederlag samt av Försvarmakten ska Transport- och kommunikationsverket årligen ta ut en marknadsbaserad frekvensavgift till staten. Avgiften tas ut för frekvenser som

- 1) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en innehavare av nätkoncession,
 - 2) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en nätkoncessionshavares nät, vilket används för annan televisionsverksamhet än televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset,
 - 3) har anvisats Försvarmakten med stöd av en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket har meddelat enligt 96 §.
- — — — —

289 §

Informationssamhällsavgift

Ett teleföretag som bedriver anmälningspliktig eller koncessionspliktig verksamhet enligt denna lag är skyldigt att till Transport- och kommunikationsverket betala en årlig informationssamhällsavgift.

Informationssamhällsavgift tas inte ut för omsättning som hänför sig till televisions- eller radioverksamhet eller till vidareändring av televisionsprogram eller radioprogram.

Informationssamhällsavgiften utgör 0,12 procent av omsättningen för den televerksamhet som teleföretaget bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften, dock minst 300 euro. Närmare bestämmelser om den omsättning som avgiften baseras på finns i 290 §.

Bestämmelser om hur informationssamhällsavgiften ska bestämmas under det första verksamhetsåret finns i 292 §.

Informationssamhällsavgiften återbetalas inte ens i det fall att teleföretaget upphör med sin verksamhet under avgiftsperioden.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

290 §

Omsättning som informationssamhällsavgiften baseras på

Om ett teleföretag ingår i en koncern enligt 1 kap. 6 § i bokföringslagen ska teleföretagets avgift baseras på dess andel av den gemensamma omsättningen för den televerksamhet som de avgiftsskyldiga teleföretag som ingår i samma koncern har bedrivit i Finland, minskad med bolagens inbördes omsättning av verksamheten. Detsamma gäller moderbolag som inte är finländska.

Om det under tiden mellan utgången av den föregående räkenskapsperioden och tidpunkten för avgiftsbeslutet har skett förändringar i teleföretagets koncernförhållanden, ska avgiften bestämmas på basis av företagets andel av omsättningen för televerksamheten under den föregående avslutade räkenskapsperioden.

Om televerksamheten under tiden mellan utgången av det föregående årets räkenskapsperiod och tidpunkten för avgiftsbeslutet har överlåtits till ett annat företag, hänförs avgiftsskyldigheten till det företag som bedriver allmän televerksamhet när avgiftsbeslutet meddelas. När avgiften bestäms för det företaget ska den omsättning beaktas som för den avslutade räkenskapsperioden har fastställts för den överlåtna televerksamheten.

Om teleföretagets räkenskapsperiod avviker från kalenderåret ska dess omsättning omvandlas så att den motsvarar omsättningen för ett kalenderår, genom att omsättningen multipliceras med talet 12 och divideras med antalet månader i räkenskapsperioden.

Närmare bestämmelser om hur de uppgifter som behövs för bestämmande av avgiften ska anmälas till Transport- och kommunikationsverket får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

291 §

Påförande av informationssamhällsavgift

Informationssamhällsavgiften tas ut årligen i en post. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket. Närmare bestämmelser om verkställighet av avgiften får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

292 §

Lämnande av uppgifter till Transport- och kommunikationsverket samt avgiftsskyldigheten i vissa undantagssituationer

Transport- och kommunikationsverket har för påförande av informationssamhällsavgift rätt att av teleföretagen få de uppgifter om televerksamhetens omsättning under den period som föregår påförandet av avgiften. Företag som ingår i en koncern ska dessutom lämna verket en redogörelse för vilka poster som uppkommit till följd av koncernbolagens inbördes televerksamhet och i enlighet med 290 § 1 mom. har dragits av från televerksamhetens omsättning. Teleföretagen ska lämna uppgifterna till Transport- och kommunikationsverket inom en månad från det att bokslutet fastställdes. Dessutom ska teleföretaget lämna in en kopia av det fastställda bokslutet och koncernbokslutet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan uppskatta den omsättning som ligger till grund för avgiften, om tillräckligt tillförlitlig utredning inte kan fås om omsättningen på grund av att bokslut saknas eller på grund av något annat därmed jämförbart synnerligen vägande skäl.

Vid uppskattningen ska hänsyn tas till

- 1) omfattningen av teleföretagets verksamhet,
- 2) teleföretagets marknadsställning,
- 3) uppgifter om de tjänster som teleföretaget tillhandahåller samt om dess kundvolym och fakturering,
- 4) referensuppgifter om andra teleföretag med motsvarande utbud av tjänster,
- 5) andra omständigheter som påverkar teleföretagets omsättning och som är jämförbara med dem som nämns i 1—4 punkten.

Innan omsättningen uppskattas ska Transport- och kommunikationsverket uppmana teleföretaget att lämna de uppgifter som behövs för påförande av informationssamhällsavgift inom en skälig tid som Transport- och kommunikationsverket bestämmer. I uppmaningen ska det nämnas att Transport- och kommunikationsverket uppskattar omsättningen, om uppgifterna inte lämnas.

294 §

Beloppet av tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet

Den årliga tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet är för

- 1) Rundradion Ab 220 000 euro,
- 2) utövare av annan än regional televisionsverksamhet 14 000 euro för varje koncessionsenligt televisionsprogramutbud, med undantag för parallellsändningar,
- 3) utövare av regional televisionsverksamhet 600 euro för varje koncessionsenligt televisionsprogramutbud,
- 4) utövare av radioverksamhet på frekvenser för rikstäckande eller därmed jämförbar koncessionspliktig användning 6 000 euro för varje koncessionsenligt radioprogramutbud,
- 5) utövare av radioverksamhet på frekvenser för regional eller lokal koncessionspliktig användning 600 euro för varje koncessionsenligt radioprogramutbud,
- 6) utövare av radioverksamhet som är verksam endast i televisionsnät 6 000 euro för varje koncessionsenligt radioprogramutbud, med undantag för parallellsändningar.

Tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet tas årligen ut i två poster. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

295 §

Domännamnsavgift

En registrar är skyldig att betala domännamnsavgift till Transport- och kommunikationsverket för registrering av ett domännamn i domännamnsregistret och för förnyad registrering. När ett domännamn registreras ska en utredning över att avgiften är betald lämnas.

Bestämmelser om avgiftens belopp finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

296 §

Numreringsavgift

Teleföretag och andra som får ett nummer eller prefix ska till Transport- och kommunikationsverket betala en fast avgift som täcker kostnaderna för användningen av numret eller prefixet och för administreringen och övervakningen av numreringen. Avgiftsbeloppet fastställs enligt hur stor andel av den tillgängliga nummerplanen det ibruktagna numret förbrukar.

Bestämmelser om avgiftens belopp finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

299 §

Kostnader för system som anskaffats för biträdande av myndigheter

Teleföretag har rätt att av statens medel få ersättning för direkta kostnader för investeringar i och underhåll av system, utrustning och programvara som anskaffats enbart för att biträda myndigheter. Beslut om ersättning för kostnader fattas vid behov av Transport- och kommunikationsverket.

Ersättning betalas av den myndighet som ska biträdas med anskaffningen i fråga.

Teleföretaget får inte för sin kommersiella verksamhet använda system, utrustning eller programvara som en myndighet betalat ersättning för, om inte myndigheten och teleföretaget uttryckligen har kommit överens om saken.

301 §

Kostnader för system för förmedling av riktade myndighetsmeddelanden

Teleföretag har rätt att av statens medel få ersättning för de kostnader som orsakas av skyldigheter enligt 280 § och av beredskap att uppfylla sådana skyldigheter.

Ersättning kan fås för direkta kostnader för investeringar i samt användning och underhåll av system, utrustning och programvara som anskaffats enbart för behov som myndigheter uppgett. Ersättning kan fås också för direkta kostnader för åtgärder som myndigheten bestämt om. Beslut om ersättning för kostnader fattas vid behov av Transport- och kommunikationsverket.

Teleföretaget får inte för sin kommersiella verksamhet använda system, utrustning eller programvara som en myndighet betalat ersättning för, om inte myndigheten och teleföretaget uttryckligen har kommit överens om saken.

303 §

Transport- och kommunikationsverkets allmänna uppgifter

Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och beslut som meddelats med stöd av den, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverkets beslutanderätt omfattar inte frågor som gäller avtalsförhållanden eller ersättningsansvar mellan företag och abonnenter eller teleföretags regressrätt eller återbetalningsskyldighet.

Transport- och kommunikationsverkets tillsyn omfattar inte sådana krav som hänför sig till skydd av människors och husdjurs hälsa och säkerhet som avses i 251 § 1 mom. 1 punkten och inte heller sådana väsentliga elsäkerhetskrav som avses i 251 § 1 mom. 2 punkten, till den del det föreskrivs att någon annan myndighet ska övervaka efterlevnaden av kraven.

Transport- och kommunikationsverkets tillsyn omfattar inte bestämmelserna i 22 kap., med undantag för 176—179 och 190 §.

Transport- och kommunikationsverkets tillsyn omfattar inte bestämmelserna i 28 kap., med undantag för 241 och 242 §.

Till Transport- och kommunikationsverkets uppgifter hör att främja samreglerings- och självregleringsåtgärder inom branschen, om det genom samreglering eller självreglering, beroende på sakens natur, är möjligt att se till att de krav som föreskrivs i denna lag uppfylls.

Transport- och kommunikationsverket ska höra kommunikationsministeriet och samarbeta med ministeriet när verket med stöd av denna lag bereder föreskrifter i frågor som också innefattar bemyndigande att utfärda förordning eller som har en avsevärd betydelse för att denna lags syften ska uppnås. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom höra finansministeriet när verket med stöd av denna lag bereder föreskrifter i ärenden som har betydelse för den allmänna utvecklingen av den offentliga förvaltningen och utvecklingen av statsförvaltningens strukturer, styrningssystem och verksamhet eller styrningen av informationsförvaltningen inom statsförvaltningen, de allmänna grunderna för den elektroniska kommunikationen och informationssäkerheten, statens och kommunernas samarbete inom informationsförvaltningen samt statsrådets gemensamma informationsförvaltning.

304 §

Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket

- 1) främja den elektroniska kommunikationens funktion, störningsfrihet och trygghet,
- 2) delta i beredskapsplaneringen samt övervaka och utveckla branschens tekniska beredskap för undantagsförhållanden,
- 3) sköta administreringen av radiofrekvenser och televerksamhet samt administreringen av numrering av och prefix för kommunikationsnät och kommunikationstjänster,
- 4) samordna standardiseringen inom telebranschen,
- 5) bevilja sådana identifieringssignaler för radiostationer som behövs för att identifiera radiosändningar och vid behov meddela föreskrifter om hur de ska användas,
- 6) samla in information och informera om tillgången på nättjänster och kommunikationstjänster och om tjänsternas kvalitet och pris,
- 7) samla in information om kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster, kommunikationstjänster, mervärdestjänster och informationssystem samt om fel och störningar i kommunikationsnät och kommunikationstjänster,
- 8) informera om frågor som gäller informationssäkerhet samt om kommunikationsnäts och kommunikationstjänsters funktion,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9) utreda orsakerna till störningar av radiokommunikation samt till störningar som en radioutrustning eller teleterminalutrustning orsakar kommunikationsnät, radioutrustningar, teleterminalutrustningar eller elanläggningar,

10) utreda kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster, kommunikationstjänster, mervärdestjänster och informationssystem,

11) underrätta kommissionen om sådant samarbete med andra medlemsstater i Europeiska unionen som leder till enhetliga tillsynsåtgärder i fråga om informationssäkerheten för gränsöverskridande kommunikationstjänster mellan medlemsstaterna, när åtgärderna kan inverka på den inre marknadens funktion,

12) vara behörig myndighet för den offentliga reglerade satellittjänsten enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 1104/2011/EU om närmare föreskrifter för tillträde till den offentliga reglerade tjänst som erbjuds via det globala system för satellitnavigering som inrättats genom Galileoprogrammet.

Vad som föreskrivs i 302, 303, 308, 309, 311—315, 325, 330—332, 336, 340, 344 och 345 § gäller också tillsynen över efterlevnaden av, påföljder vid brott mot och avgörande av tvister med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, nedan *EU:s roamingförordning*, och EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation. Tillsynen över sådan behandling av personuppgifter i anslutning till trafikstyrningsåtgärder som avses i artikel 3.4 i EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation utövas likväl av dataombudsmannen.

307 §

Vissa andra myndigheters uppgifter

Polisen och Gränsbevakningsväsendet ska utöver Transport- och kommunikationsverket övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i 39 § om radiotillstånd och bestämmelserna i 262 § 1 mom. om märkning av teleutrustning. Tullen ska utöver Transport- och kommunikationsverket övervaka efterlevnaden av bestämmelser och föreskrifter som gäller import av teleutrustning.

308 §

Myndighetssamarbete

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, konkurrensmyndigheterna, konsumentmyndigheterna samt marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

Transport- och kommunikationsverket ska vid behov samarbeta med tillsynsmyndigheter som motsvarar Transport- och kommunikationsverket i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller är parter i Europarådets televisionskonvention.

Transport- och kommunikationsverket ska samarbeta med de myndigheter som utövar tillsyn över nät- och informationssäkerheten i övriga medlemsstater i Europeiska unionen, med enheter för hantering av it-säkerhetsincidenter samt med den samarbetsgrupp som avses i artikel 11 i direktivet om nät- och informationssäkerhet. Transport- och kommunikationsverket ska årligen sända samarbetsgruppen en sammanfattande rapport i enlighet med artikel 10.3 i direktivet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

309 §

Handräckning

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få handräckning av polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet för tillsynen över efterlevnaden av och för verkställigheten av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den. Transport- och kommunikationsverket har rätt att få handräckning av försvarsmakten för att utreda orsakerna till störningar i radiokommunikationen.

Transport- och kommunikationsverket kan på begäran ge andra myndigheter experthjälp som handräckning. Beslut om att lämna handräckning fattas av kommunikationsministeriet. För kostnaderna för den handräckning som Transport- och kommunikationsverket lämnar svarar den som begärt handräckning, om inte något annat avtalas om saken.

Lämnande av handräckning enligt 2 mom. berättigar inte Transport- och kommunikationsverket att till andra myndigheter lämna ut information om meddelanden, förmedlingsuppgifter eller lokaliseringsuppgifter eller om konfidentiella radiosändningars innehåll och existens.

311 §

Transport- och kommunikationsverkets och statsrådets skyldighet att offentliggöra beslut och meddelanden

Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra beslut som avses i 51—79 §, föreskrifter om indelning i teleområden, numreringsbeslut och avgöranden i tvister mellan teleföretag så att de är tillgängliga för teleföretag och användargrupper.

Statsrådet ska offentliggöra meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas samt koncessionsbeslut på det sätt som avses i 1 mom.

312 §

Elektronisk delgivning

Ett ärende som omfattas av Transport- och kommunikationsverkets behörighet kan med en parts samtycke handläggas och beslut i ärendet delges per e-post. Beslutet eller någon annan handling som hör samman med handläggningen av ärendet anses ha delgivits då parten till Transport- och kommunikationsverket sänder en kvittering på att meddelandet har lästs. Är det fråga om en handling som inte enligt lag behöver delges bevisligen, anses handlingen ha blivit delgiven den tredje dagen efter det att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

En handling eller ett beslut som gäller domännamn ska dock alltid delges genom e-post till den adress som parten eller den registrar som företräder parten har meddelat Transport- och kommunikationsverket. Då anses beslutet eller handlingen ha delgivits den tredje dagen efter det att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Om en part eller en registrar som företrätt en part i ett i denna lag avsett förvaltningsärende har gett Transport- och kommunikationsverket väsentligt bristfälliga eller felaktiga kontaktuppgifter eller låtit bli att uppges en väsentlig kontaktuppgift och om uppgifterna inte heller senare har kunnat korrigeras eller kompletteras, och delgivningen av en handling som gäller handläggningen av

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ärendet eller ett beslut inte till följd av detta kan göras på annat sätt än genom offentlig delgivning enligt 62 § i förvaltningslagen, får Transport- och kommunikationsverket delge handlingen eller beslutet också genom att publicera ett meddelande om saken på sina webbsidor. Beslutet eller handlingen anses då ha blivit delgiven en månad efter det att meddelandet publicerades. I meddelandet ska det anges när meddelandet publicerades och när beslutet eller handlingen anses ha blivit delgivet.

313 §

Behandling av tillsynsärenden vid Transport- och kommunikationsverket

Transport- och kommunikationsverket kan ta upp ärenden till prövning på en parts begäran eller på eget initiativ.

Transport- och kommunikationsverket kan ställa sina tillsynsuppgifter enligt denna lag i viktighetsordning. Transport- och kommunikationsverket får lämna ett ärende utan prövning om

1) det är sannolikt att det inte är fråga om verksamhet som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

2) ärendet trots en misstanke om fel eller försummelser endast har en ringa betydelse med tanke på kommunikationsmarknadens funktion, kommunikationstjänsternas tillförlitlighet eller tryggheten av störningsfri elektronisk kommunikation och med tanke på deras intressen som använder tjänsterna eller med tanke på riskhanteringen i fråga om de tjänster som avses i 247 a §, eller

3) en begäran om åtgärder i ett ärende är uppenbart ogrundad.

Transport- och kommunikationsverket ska genast när det är möjligt fatta beslut om att i enlighet med 2 mom. inte ta upp ett ärende till prövning.

314 §

Transport- och kommunikationsverkets avgörande av tvister mellan företag

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra ärenden som med stöd av 53—80 § eller 304 § 2 mom. har väckts av teleföretag och andra företag, senast fyra månader efter det att ärendet blev anhängigt. Tidsfristen gäller inte exceptionellt omfattande ärenden och inte heller ärenden som annars har väckts under exceptionella förhållanden. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna ska stämma överens med bestämmelserna i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket ska främja samarbetet mellan teleföretag och sträva efter att i första hand genom medling lösa meningsskiljaktigheter mellan teleföretag.

Om medlingen inte leder till resultat inom fyra månader, ska Transport- och kommunikationsverket på någöndera partens begäran avgöra ärendet inom fyra månader från det att medlingen avslutades.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska också tillämpas på avgörande av sådana gränsöverskridande tvister där parterna är etablerade i flera EES-stater. Transport- och kommunikationsverket ska lösa sådana gränsöverskridande tvister i samarbete med regleringsmyndigheterna i de berörda EES-staterna.

Transport- och kommunikationsverket kan när det löser gränsöverskridande tvister höra också Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Om organet har

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ombetts yttra sig om en gränsöverskridande tvist, får Transport- och kommunikationsverket inte avgöra ärendet förrän yttrandet har kommit in eller tidsfristen för att lämna yttrandet har löpt ut.

315 §

Myndigheternas allmänna rätt att få information

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, konsumentombudsmannen och övriga myndigheter som övervakar efterlevnaden av denna lag har, när de utför uppgifter enligt denna lag, rätt att få den information de behöver för skötseln av uppgifterna av dem vilkas rättigheter och skyldigheter denna lag gäller och av aktörer som handlar för deras räkning.

De vilkas rättigheter och skyldigheter denna lag gäller samt aktörer som handlar för deras räkning är skyldiga att på begäran samla in och, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter, på begäran lämna ut behövlig information till en behörig myndighet enligt denna lag för skötseln av myndighetens uppgifter.

Informationen ska lämnas ut utan dröjsmål, i den form som myndigheten begärt och avgiftsfritt.

Trots vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. är försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet inte skyldiga att lämna ut uppgifter om sådan radioutrustnings konstruktion, användning eller placering som uteslutande innehas eller används för militärt försvar och inte heller uppgifter som behövs för uttag av avgifter. Bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska inte tillämpas på uppgifter om radioutrustning på en främmande stats örlogsfartyg, militära luftfartyg eller andra luftfartyg som används enbart för statliga ändamål.

Särskilda bestämmelser gäller i fråga om skyldigheten att samla in och lämna ut samt om myndigheters rätt att få information om meddelanden, förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om uppgifter som regelbundet samlas in och lämnas ut till verket och om uppgifternas digitala form och sändandet av uppgifterna. Föreskrifterna kan gälla uppgifter som behövs för

- 1) tillsyn över efterlevnaden av villkoren för nätkoncession enligt 16 §,
- 2) att bereda en marknadsanalys eller ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § eller för att övervaka fullgörandet av skyldigheterna enligt beslutet,
- 3) att bereda ett beslut om att utse en leverantör av samhällsomfattande tjänster som avses i 85 § eller övervaka efterlevnaden av skyldigheterna i beslutet,
- 4) att samla in information eller att informera enligt 304 § 1 mom. 6 punkten.

316 §

Behandling och utplåning av uppgifter om kommunikation och lokalisering

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter rätt att få de förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter som behövs för utredning av fel och störningar samt oklarheter i faktureringen. Också den som i enlighet med 136 § 4 mom. i en annan ställning än som kommunikationsförmedlare har tagit emot eller annars fått vetskap om ett meddelande eller om förmedlingsuppgifter som inte är

Betänkande KoUB 21/2018 rd

avsedda för honom eller henne, får lämna ut information om meddelandet och förmedlingsuppgifterna till Transport- och kommunikationsverket, om detta behövs för utredning av ett fel.

Transport- och kommunikationsverket och dataombudsmannen har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter rätt att få förmedlingsuppgifter, lokaliseringsuppgifter och meddelanden, om de behövs för tillsynen över att bestämmelserna om behandling enligt avdelning VI och bestämmelserna om användningen av kakor och direktmarknadsföring enligt 24 kap. följs eller för utredning av betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten. Dessutom krävs det att det enligt Transport- och kommunikationsverkets eller dataombudsmannens bedömning finns skäl att misstänka att något av följande brottsrekvisit uppfylls:

- 1) dataskyddsförseelse vid elektronisk kommunikation enligt 349 § i denna lag,
- 2) olovligt brukande enligt 28 kap. 7 § i strafflagen,
- 3) orsakande av fara för informationsbehandling enligt 34 kap. 9 a § i strafflagen,
- 4) innehav av hjälpmedel vid nätbrott enligt 34 kap. 9 b § i strafflagen,
- 5) skadegörelse enligt 35 kap. 1 § 2 mom. i strafflagen,
- 6) sekretessbrott enligt 38 kap. 1 § i strafflagen,
- 7) kränkning av kommunikationshemlighet enligt 38 kap. 3 § i strafflagen,
- 8) störande av post- och teletrafik enligt 38 kap. 5 § i strafflagen,
- 9) systemstörning enligt 38 kap. 7 a § i strafflagen,
- 10) dataintrång enligt 38 kap. 8 § i strafflagen,
- 11) avkodningssystemsbrott enligt 38 kap. 8 b § i strafflagen, eller
- 12) personregisterbrott enligt 38 kap. 9 § i strafflagen.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter rätt att få information om radiosändningars existens och om förmedlingsuppgifter, om det behövs för identifiering och lokalisering av störningar av radiokommunikation, avhjälpande eller begränsning av störningar eller för att väcka åtal mot den som orsakat störningarna. Information om innehållet i andra radiosändningar än sådana som är avsedda för allmän mottagning får lämnas ut endast om det är nödvändigt för identifiering, lokalisering, avhjälpande eller begränsning av störningarna av radiokommunikation i säkerhetssyfte eller för att väcka åtal mot den som orsakat störningarna.

Transport- och kommunikationsverket och dataombudsmannen ska utplåna den information om meddelanden, förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter som de fått med stöd av denna paragraf, när informationen inte längre behövs för skötseln av uppgifter som avses i denna paragraf eller för behandling av därmed sammanhängande brottmål. Informationen om meddelanden, förmedlingsuppgifter och lokaliseringsuppgifter ska utplånas senast två år eller, om det är fråga om uppgifter som gäller utredning av kränkningar av informationssäkerhet, senast tio år efter utgången av det kalenderår under vilket informationen erhöles eller beslutet eller domen i brottmålet vann laga kraft.

Den rätt att få information som avses i denna paragraf gäller inte uppgifter som avses i 15 kap. 14 § i kreditinstitutslagen (610/2014) eller i 17 kap. 20 § 1 mom. i rättegångsbalken.

317 §

Identifiering och lokalisering av orsaken till störningar av radiokommunikation

Transport- och kommunikationsverket får bedriva observation av och använda förmedlingsuppgifter också om andra radiosändningar än sådana som är avsedda för allmän mottagning, i den utsträckning som det behövs för att identifiera och lokalisera orsaken till störningar av radiokommunikation eller en tillståndspliktig radiosändare som används utan radiotillstånd, för att avhjälpa eller begränsa störningar samt för att väcka åtal mot den som orsakat störningarna. Innehållet i andra radiosändningar än sådana som är avsedda för allmän mottagning får dock vara föremål för observation och uppgifter om innehållet användas endast om det är nödvändigt för att identifiera, lokalisera, avhjälpa eller begränsa störningar av radiokommunikation i säkerhetssyfte eller för att väcka åtal mot den som orsakat störningarna.

Vad som föreskrivs i 136 § 4 mom. hindrar inte att information lämnas till Transport- och kommunikationsverket om en radiosändnings existens och förmedlingsuppgifter, om det behövs för att identifiera och lokalisera störningar av radiokommunikationen, avhjälpa eller begränsa störningarna eller för att väcka åtal mot den som orsakat störningarna. Uppgifter om innehållet i en radiosändning får lämnas ut endast om det är nödvändigt för att identifiera, lokalisera, avhjälpa eller begränsa störningar av radiokommunikation i säkerhetssyfte eller för att väcka åtal mot den som orsakat störningarna.

Transport- och kommunikationsverket ska utplåna information om konfidentiell radiokommunikation när informationen inte längre behövs för att säkerställa tillräckligt störningsfri radiokommunikation eller för handläggningen av ett förvaltningsärende eller brottmål som gäller störningarna. Informationen ska utplånas senast två år eller, om det är fråga om uppgifter som behövs för att säkerställa störningsfri radiokommunikation i säkerhetssyfte, senast tio år efter utgången av det kalenderår under vilket informationen erhöles eller beslutet eller domen i förvaltningsärendet eller brottmålet vann laga kraft.

318 §

Utlämnande av information från myndigheter

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, Konkurrens- och konsumentverket samt marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter, rätt att till varandra lämna ut dokument som de fått eller upprättat i samband med sina uppgifter enligt lag samt att för varandra röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för skötseln av deras lagstadgade uppgifter.

Transport- och kommunikationsverket har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information, rätt att lämna ut dokument som det fått eller upprättat i samband med sina uppgifter enligt lag samt att röja sekretessbelagd information för Energimyndigheten, Finansinspektionen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården samt närings-, trafik- och miljöcentralen, om det är nödvändigt för skötseln av deras lagstadgade uppgifter i anslutning till informationssäkerhet.

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut sekretessbelagda dokument till och röja sekretessbelagd information för kommissionen och för

Betänkande KoUB 21/2018 rd

tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater, om det är nödvändigt för tillsynen över kommunikationsmarknaden.

Rätten enligt denna paragraf att lämna ut dokument och röja information gäller inte information om meddelanden, förmedlingsuppgifter, lokaliseringsuppgifter eller om innehållet i och existensen av konfidentiella radiosändningar.

Kommunikationsministeriet eller Transport- och kommunikationsverket får använda sekretessbelagda dokument som erhållits från utländska myndigheter endast för de ändamål som de utlämnats för.

319 §

Tystnadsplikt och utlämnande av information som gäller meddelanden

Sådana uppgifter som Transport- och kommunikationsverket och dataombudsmannen med stöd av 316 och 317 § har fått och skaffat om meddelanden, förmedlingsuppgifter, lokaliseringsuppgifter samt om innehållet i och existensen av konfidentiella radiosändningar är sekretessbelagda.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessen enligt 1 mom. och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter rätt att lämna ut förmedlingsuppgifter och andra uppgifter som verket fått i samband med insamling av information om och utredning av kränkningar av informationssäkerheten till

1) en kommunikationsförmedlare, en leverantör av mervärdestjänster, ett företag, en organisation, en abonnent och en användare, om denna har blivit utnyttjad i samband med kränkningen av informationssäkerheten eller har blivit eller sannolikt kan bli utsatt för en sådan kränkning, och om det enligt Transport- och kommunikationsverkets bedömning finns skäl att misstänka att det har begåtts ett sådant brott som nämns i 316 § 2 mom. 1—12 punkten,

2) en sådan i en annan stat verksam myndighet eller annan motsvarande aktör som har till uppgift att förebygga eller utreda sådana kränkningar av informationssäkerheten som är riktade mot kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut information enligt vad som föreskrivs i 2 mom. endast i den utsträckning som behövs för att förebygga och utreda kränkningar av informationssäkerheten. Utlämnandet får inte begränsa skyddet av konfidentiella meddelanden och integritetsskyddet mer än vad som är nödvändigt.

Vad som föreskrivs i 1 mom. hindrar inte att förmedlingsuppgifter lämnas ut till en annan myndighet, om det behövs för utredning av eller åtal för brott som gäller orsakande av radiostörningar eller för avhjälpande eller begränsning av störningar av radiokommunikation.

När Transport- och kommunikationsverket bestämmer vilka myndigheter och andra aktörer som avses i 2 mom. 2 punkten ska det samarbeta med kommunikationsministeriet. Om ett beslut som gäller till vem information får lämnas ut kan ha en avsevärd samhällelig betydelse eller konsekvenser för den allmänna utvecklingen av tjänster för elektronisk kommunikation, ska kommunikationsministeriet bestämma till vilka myndigheter och andra aktörer Transport- och kommunikationsverket får lämna ut information som avses i 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

320 §

Försvarmaktens och Gränsbevakningsväsendets rätt att få information

Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet har, trots sekretess, rätt att av Transport- och kommunikationsverket få sådan information om användningen av frekvenser som är relevant för beredskapsplaneringen och för förberedelser för undantagsförhållanden. Rätten att få information gäller inte information om meddelanden, förmedlingsuppgifter, lokaliseringssuppgifter eller innehållet i och existensen av konfidentiella radiosändningar.

323 §

Avgiftsfria åtgärder och avgiftsfri information för vissa myndigheter

Ett teleföretag ska utan ersättning till myndigheter lämna ut sådan information som det innehar och

1) som behövs för lagstadgade uppgifter som avser upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller utredning, avslöjande och förebyggande av brott eller upprätthållande av räddningsverksamheten, och

2) som myndigheten enligt vad som föreskrivs särskilt har rätt att få.

Ett teleföretag ska utan ersättning vidta åtgärder som gör det möjligt för en myndighet att utöva lagstadgad rätt till teleavlyssning.

I situationer som innebär direkt hot mot liv och hälsa ska informationen lämnas ut och åtgärderna vidtas skyndsamt.

Myndigheterna ska på egen bekostnad ordna system genom vilka de kan ta emot och behandla information som avses i 1 mom. eller genomföra teleavlyssning enligt 2 mom. Myndigheten svarar också för kostnaderna för anslutning av myndighetens system till allmänna kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Teleföretagen ska emellertid avgiftsfritt genomföra ändringar i styrningen av nödtrafiken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur och inom vilka tidsfrister sådana åtgärder och informationsbegäranden som nämns i 1 och 2 mom. ska genomföras.

325 §

Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att i teleföretag utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt ekonomiska inspektioner för att övervaka efterlevnaden av skyldigheterna enligt denna lag samt enligt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den. Transport- och kommunikationsverket har rätt att i ett företag som tillverkar eller använder sådan satellittjänstteknik som avses i 271 b § utföra inspektioner för att utreda om företaget iakttar beslut som fattats av styrelsen för säkerhetsackreditering och den reglering som gäller den offentliga reglerade satellittjänsten. Bestämmelser om inspektioner finns i 39 § i förvaltningslagen.

Även ett myndighetsnät kan vara föremål för tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket kan låta en oberoende expert utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt inspektioner av satellittjänstteknik. På en sådan expert ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när han eller hon sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Transport- och kommunikationsverket och den som handlar för verkets räkning har rätt att i samband med tekniska säkerhets- eller funktionsinspektioner eller ekonomiska inspektioner få tillträde till teleföretags utrustningsutrymmen och övriga lokaler samt att, trots vad som föreskrivs om sekretess för uppgifter, för granskning få dokument och information som behövs för tillsynsuppgiften.

Transport- och kommunikationsverket och den som handlar för verkets räkning har rätt att i samband med inspektioner av satellittjänstteknik få tillträde till lokaler som används av den organisation som tillverkar eller använder satellittjänstteknik och, trots vad som föreskrivs om sekretess för uppgifter, för granskning få dokument och information som behövs för tillsynsuppgiften.

Inspektioner får inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

326 §

Inspektion av radioutrustning

Transport- och kommunikationsverket har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av den rätt att utföra inspektioner på platser där det finns

1) radiosändare för vars innehav det krävs radiotillstånd enligt denna lag eller för vars användning det krävs behörighets- eller kompetensbevis som avses i denna lag,

2) radioutrustning som har konstaterats eller på sannolika grunder misstänks fungera eller ha fungerat i strid med bestämmelser eller föreskrifter eller orsaka störningar,

3) elutrustning som avses i 97 § 2 mom. och som har konstaterats eller på sannolika grunder misstänks fungera eller ha fungerat i strid med bestämmelser eller föreskrifter eller orsaka störningar,

4) radioutrustning som saluförs eller planeras bli utsläppt på marknaden,

5) avkodningssystem enligt 269 § 2 mom.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få tillträde till platser där det på sannolika grunder misstänks finnas utrustning som avses i 1 mom. I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektioner dock utföras endast om det är nödvändigt för utredning av de omständigheter som är föremål för inspektion och det finns särskild anledning att misstänka överträdelse av 348 § 1 mom. 1—3 punkten i denna lag eller av 38 kap. 5—7 eller 8 b § i strafflagen.

Innehavare, användare och ägare av radioutrustning ska på begäran visa upp sitt radiotillstånd för Transport- och kommunikationsverket, Gränsbevakningsväsendet och polisen.

327 §

Undersökning av utrustning

För tillsynen av marknaden för radioutrustning eller om det finns skäl att misstänka att kraven enligt 30 kap. på radioutrustning som släpps ut eller tillhandahålls på marknaden inte har följts el-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ler att skyddet enligt 269 § av elektroniska meddelanden obehörigen har avkodats, har Transport- och kommunikationsverkets inspektör rätt att ta radioutrustningen och dess dokument för undersökning samt förbjuda att utrustningen används eller tillhandahålls på marknaden under den tid som undersökningen pågår. Undersökningen ska utföras utan dröjsmål. Den vars utrustning har tagits för undersökning ska ges ett intyg av vilket det framgår vilken utrustning som tagits för undersökning och orsaken till att den tagits för undersökning.

Om radioutrustning som tagits för undersökning uppfyller kraven enligt denna lag och enligt de bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den och utrustningens värde har sjunkit på grund av undersökningen, ska ägaren på yrkande betalas en ersättning som motsvarar gängse pris för utrustningen.

Om en radioutrustning på ett väsentligt sätt strider mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga tillverkaren eller importören att ersätta undersökningskostnaderna.

328 §

Tryggande av störningsfri och effektiv användning av radiofrekvenser

Transport- och kommunikationsverket har rätt att bedriva observation av radiokommunikation och det tekniska utförandet av den, för att säkerställa att radiofrekvenserna är tillräckligt störningsfria och används effektivt.

329 §

Förhindrande av radiostörningar

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förbjuda utsläppande och tillhandahållande av radioutrustning på marknaden och användning av radioutrustning samt användning av sådan särskild elutrustning som avses i 97 § 2 mom., om utrustningen har orsakat skadliga störningar eller om det på sannolika grunder kan antas att den orsakar skadliga störningar.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att förbjuda import, saluföring, försäljning, överlåtelse och användning av radioutrustning också om den på sannolika grunder kan antas orsaka störningar i sådan planerad användning av radiofrekvenser som avses i 95 och 96 §.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att granska en radioutrustning och ta den till undersökning, om utrustningen eller användningen av utrustningen på sannolika grunder misstänks strida mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den eller om utrustningen har orsakat eller sannolikt kan orsaka skadliga störningar. Transport- och kommunikationsverket får i detta fall också tillfälligt sätta radioutrustningen ur funktion, om detta inte orsakar den som innehar radioutrustningen oskälig olägenhet eller skada med hänsyn till omständigheterna. När det gäller tagande av en radioutrustning för undersökning tillämpas i övrigt bestämmelserna i 327 §.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

330 §

Tillsynsbeslut

Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen och kommunens byggnadstillsynsmyndighet kan när de sköter uppgifter enligt denna lag meddela den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av denna lag en anmärkning samt ålägga denne att inom en skälig tid avhjälpa sitt fel eller sin försummelse.

I fråga om de i 306 § nämnda bestämmelser som omfattas av konsumentombudsmannens tillsyn ska iakttas vad som föreskrivs i 2 kap. 16, 17, 19 och 20 § i konsumentskyddslagen.

331 §

Interimistiska beslut

Om ett fel eller en försummelse som avser denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av denna lag utgör ett direkt och allvarligt hot mot allmän ordning, mot allmän säkerhet eller mot folkhälsan eller orsakar allvarliga ekonomiska eller operativa olägenheter för andra företag, för abonnenter eller användare eller för kommunikationsnätens eller kommunikationstjänsternas funktion, får Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål besluta om behövliga interimistiska åtgärder oberoende av den tidsfrist som avses i 330 §.

Transport- och kommunikationsverket ska innan det beslutar om interimistiska åtgärder ge den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, utom när detta inte kan ordnas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Som en interimistisk åtgärd kan Transport- och kommunikationsverket avbryta verksamhet som orsakar fara eller allvarlig olägenhet. Dessutom kan Transport- och kommunikationsverket begränsa användningen av frekvenser eller besluta om jämförbara tvångsmedel. De interimistiska åtgärderna kan vara i kraft i högst tre månader. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga åtgärderna med högst tre månader, om ett fel eller en försummelse inte har avhjälpits inom utsatt tid. Beslut om interimistiska åtgärder kan överklagas separat, på samma sätt som beslut som avses i 1 mom.

333 §

Påföljdsavgift för teleföretag

Ett teleföretag som bryter mot en skyldighet som ålagts företaget med stöd av 53—55 § och som trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande, kan påföras påföljdsavgift.

Påföljdsavgift får inte påföras om förfarandet inte har betydande inverkan på marknaden eller om det med hänsyn till tryggheten av konkurrensen annars är uppenbart ogrundat att påföra en påföljdsavgift. Påföljdsavgift behöver dessutom inte påföras om teleföretaget för motsvarande gärning eller försummelse har påförts eller ska påföras en påföljdsavgift enligt konkurrenslagen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

När påföljdsavgiften fastställs ska arten och omfattningen av förfarandet, dess varaktighet samt den påföljdsavgift enligt konkurrenslagen som påförts för motsvarande gärning eller försummelse beaktas. Avgiften är minst 1 000 euro och högst en miljon euro. Om gärningen eller försummelsen har synnerligen betydande inverkan på marknaden, får nämnda belopp överskridas. Avgiften får dock utgöra högst fem procent av teleföretagets omsättning under det föregående året från nät och tjänster för elektronisk kommunikation.

Påföljdsavgiften påförs av marknadsdomstolen på framställning av Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om handläggningen och utredningen av ärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013). Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

334 §

Påföljdsavgift för utövare av televisions- eller radioverksamhet

Utövare av televisions- eller radioverksamhet som handlar i strid med bestämmelserna i 25 och 26 kap. och trots uppmaning inte rättar sitt förfarande inom den tid som en i 303 eller 306 § avsedd tillsynsmyndighet har bestämt kan påföras påföljdsavgift.

Påföljdsavgift får inte påföras om förfarandet inte har betydande inverkan på uppnåendet av de mål som anges i 25 och 26 kap., eller om det med hänsyn till tryggheten av målen annars är uppenbart ogrundat att påföra en påföljdsavgift.

När påföljdsavgiften fastställs ska arten och omfattningen av förfarandet samt dess varaktighet beaktas. Avgiften är minst 1 000 euro och högst en miljon euro. Om gärningen eller försummelsen har synnerligen betydande inverkan för uppnåendet av målen i 25 och 26 kap., får nämnda belopp överskridas. Avgiften får dock utgöra högst fem procent av verksamhetsutövarens omsättning under det föregående året från den koncessionspliktiga verksamheten.

Påföljdsavgiften påförs av marknadsdomstolen på framställning av Transport- och kommunikationsverket eller, i sådana fall som avses i 214 §, på framställning av konsumentombudsmanen. Bestämmelser om handläggningen och utredningen av ärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen. Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

336 §

Förbud mot oskäligen avtalsvillkor vid tillhandahållande av kommunikationstjänster

Transport- och kommunikationsverket får, om det behövs för att skydda konsumenterna, förbjuda fortsatt användning av avtalsvillkor som strider mot 107 § eller förbjuda upprepad användning av sådana eller jämförbara avtalsvillkor.

Transport- och kommunikationsverket får förena förbudsbeslut med vite. Vitet döms ut av marknadsdomstolen.

Ett sådant beslut av Transport- och kommunikationsverket som avses i 1 eller 2 mom. får inte överklagas genom besvär. Teleföretaget får föra ett förbudsbeslut till marknadsdomstolen inom 30 dagar efter att ha fått del av Transport- och kommunikationsverkets beslut. I annat fall står beslutet fast. Bestämmelser om handläggningen av ärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

338 §

Avbrytande av televisionsverksamhet

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en verksamhetsutövare att helt eller delvis avbryta televisionsverksamhet som avses i 3 §, om verksamhetsutövaren trots åtgärder som bestämts enligt 330—332 eller 334 § allvarligt och upprepade gånger i sin televisionsverksamhet bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den.

340 §

Förbud mot televerksamhet

Om ett teleföretag trots påföljder som avses i 331—334 § allvarligt och på ett väsentligt sätt bryter mot eller försummar att iaktta bestämmelser i denna lag eller föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av den får Transport- och kommunikationsverket förbjuda teleföretaget att utöva televerksamhet. Transport- och kommunikationsverket kan förbjuda teleföretagets verksamhet helt eller delvis.

Transport- och kommunikationsverket får förbjuda tillhandahållandet av en tjänst eller en uppsättning tjänster som skulle medföra avsevärd snedvridning av konkurrensen, till dess att ett beslut enligt 52 § har fattats.

342 §

Omprövning

Ett lagringsskyldigt företag får hos inrikesministeriet begära omprövning av ett sådant beslut om skyldighet att lagra uppgifter som avses i 157 §.

Omprövning får begäras av beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat om radio-tillstånd enligt 39 §, reservering av radiofrekvenser enligt 44 §, numrering enligt 100 §, marknadsbaserad frekvensavgift enligt 288 §, informationssamhällsavgift enligt 289 § och tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet enligt 293 §.

Omprövning får begäras av ett beslut som ett anmält organ fattat om intyg om överensstämmelse. Omprövning av ett avslagsbeslut om behörighetsexamen som fattats av en sådan av Transport- och kommunikationsverket utsedd utomstående examensmottagare som avses i 265 § 3 mom. får begäras hos Transport- och kommunikationsverket.

Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

343 §

Överklagande hos marknadsdomstolen

Transport- och kommunikationsverkets beslut enligt 21 kap., 295 § och 312 § 2 och 3 mom. får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen. I sitt beslut får Transport- och kommunika-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

tionsverket bestämma att beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte marknadsdomstolen bestämmer något annat.

Bestämmelser om handläggningen av besvär som avses i 1 mom. vid marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att anföra besvär över marknadsdomstolens beslut.

344 §

Överklagande hos förvaltningsdomstolen

Beslut av kommunikationsministeriet och kommunens byggnadstillsynsmyndighet, andra än i 342 § avsedda förvaltningsbeslut av Transport- och kommunikationsverket samt Transport- och kommunikationsverkets, inrikesministeriets och ett anmält organs beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan.

Den beslutsfattande myndigheten eller det anmälda organet får i fråga om andra beslut än sådana som avses i 233 och 235 § bestämma att beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ett i 213 § avsett beslut av Transport- och kommunikationsverket om överlåtelse av sändningsrätt ska med avvikelse från 2 mom. iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att genom besvär överklaga också ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt ett sådant beslut av Transport- och kommunikationsverket som avses i 1 mom.

345 §

Överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen

Beslut som meddelats av en förvaltningsdomstol i ärenden som gäller återkallande av en programkoncession enligt 32 §, återkallande av radiotillstånd enligt 49 §, placering enligt 233 §, ändring eller upphävande av placeringsrätt enligt 235 § och återkallande av ett beslut att utse bedömningsorgan enligt 255 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Övriga beslut av en förvaltningsdomstol får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen får sådana beslut överklagas som

- 1) statsrådet har fattat med stöd av denna lag,
- 2) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 52—55 § eller som gäller tillsynen över att sådana beslut följs,
- 3) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 85 §,
- 4) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 314 § och som gäller tillsynen över att EU:s roamingförordning följs,
- 5) marknadsdomstolen har fattat med stöd av denna lag, med undantag för sådana beslut enligt 336 och 337 § som överklagas på det sätt som anges i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Sådana beslut av statsrådet och Transport- och kommunikationsverket som avses i 2 mom. 1—4 punkten ska iakttas även om de överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Besvären ska behandlas skyndsamt.

352 §

Övergångsbestämmelser

På handläggningen av förvaltningsärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Nät- och programkoncessioner, tillstånd för radiosändare, identifieringssignaler för radiostationer samt behörighets- och kompetensbevis som är gällande när lagen träder i kraft fortsätter att gälla till utgången av den utsatta tiden i dem.

Lagen om auktion av vissa radiofrekvenser ska tillämpas på koncessioner som beviljats med stöd av den tills de upphör att gälla.

Teleföretagens rättigheter och skyldigheter enligt kommunikationsmarknadslagen ska förbli i kraft till dess att Transport- och kommunikationsverket första gången har fattat ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § i denna lag, och till följd av det gett teleföretagen rättigheter och ålagt dem skyldigheter i enlighet med denna lag. Vid behov ska Transport- och kommunikationsverket genom ett separat beslut fastställa att teleföretagets skyldigheter enligt kommunikationsmarknadslagen upphör att gälla.

De rättigheter och skyldigheter som teleföretag har på basis av 59 § i kommunikationsmarknadslagen ska förbli i kraft till dess att Transport- och kommunikationsverket första gången fattar ett beslut enligt 85 § i denna lag om att ta i bruk ett urvalsförfarande.

Skyldigheten enligt 134 § 1 mom. 3 punkten i kommunikationsmarknadslagen att i nätet utan ersättning distribuera televisionsutbud som tjänar allmänintresset, som fritt kan tas emot och som sänds med stöd av en sådan riksomfattande programkoncession som innehåller MTV Ab:s MTV3 och Sanoma Media Finland Oy:s Nelonen fortsätter att gälla tills de koncessioner som avses i 26 § i denna lag börjar gälla.

Skyldigheten som en utövare av televisionsverksamhet har att i tv-programutbudet förmedla meddelanden från myndigheter till allmänheten enligt 15 a § 1 och 2 mom. i lagen om televisions- och radioverksamhet gäller tills de koncessioner som avses i 26 § i denna lag börjar gälla.

Skyldigheten som en utövare av radioverksamhet har att i radioprogramutbudet förmedla meddelanden från myndigheter till allmänheten enligt 15 a § 1 och 2 mom. i lagen om televisions- och radioverksamhet gäller tills den programkoncession går ut som utövaren av radioverksamhet har och som avses i 7 § 1 mom. i den lagen.

Bestämmelserna i 229 § 4 mom. i denna lag ska inte tillämpas på avtal som ingåtts före ikraftträdandet av lagen.

Bestämmelserna i 288 § 1 mom. 1 punkten ska tillämpas på koncessioner som beviljats efter det att lagen har trätt i kraft.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag eller i beslut som meddelats med stöd av en lag som upphävts genom denna lag hänvisas till en lag som upphävts genom denna lag, ska hänvisningen anses avse motsvarande bestämmelse i denna lag.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

74.

Lag

om ändring av lagen om driftskompatibilitet för elektroniska vägtullsystem

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om driftskompatibilitet för elektroniska vägtullsystem (21/2014) 4, 5, 12, 14, 15 och 20—24 § som följer:

4 §

Krav som ska uppfyllas av EETS-betalningsförmedlare

Transport- och kommunikationsverket beviljar EETS-betalningsförmedlare som är etablerade i Finland registrering, om de

- 1) innehar certifiering enligt EN ISO 9001 eller motsvarande,
- 2) har den tekniska utrustning och den EG-försäkring eller det EG-intyg som styrker driftskompatibilitetskomponenternas överensstämmelse enligt punkt 1 i bilaga IV till EETS-beslutet,
- 3) påvisar kompetens när det gäller tillhandahållande av elektroniska vägtullsystem eller inom berörda branscher,
- 4) har en ändamålsenlig soliditet,
- 5) har en kontinuerlig och täckande riskhanteringsplan, som granskas minst vartannat år,
- 6) har gott anseende.

EETS-betalningsförmedlare uppfyller inte kravet på gott anseende enligt 1 mom. 6 punkten om en ansvarsperson hos betalningsförmedlaren under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren till bötesstraff för allvarligt brott mot bestämmelser eller föreskrifter om anställningsförhållanden, näringsutövning, bokföring eller skuldförhållanden och gärningen visar att personen är uppenbart olämplig att representera EETS-betalningsförmedlaren.

Om en betalningsförmedlare inte längre uppfyller de förutsättningar som avses i 1 mom., ska Transport- och kommunikationsverket ge denne möjlighet att avhjälpa bristen inom en rimlig tid. Efter att tiden löpt ut ska Transport- och kommunikationsverket återkalla en beviljad registrering, om betalningsförmedlaren inte har avhjälpt bristen och bristen ska betraktas som väsentlig.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5 §

EETS-tjänsternas täckning

EETS-betalningsförmedlare ska med vägtullsoperatörer ingå EETS-avtal som gäller EETS-områden inom 24 månader efter det att betalningsförmedlarna har registrerats enligt 4 § 1 mom.

EETS-betalningsförmedlare ska se till att tjänsten täcker alla EETS-områden. Om EETS-områdena förändras eller det finns någon annan orsak till att tjänsten inte har en full täckning, ska EETS-betalningsförmedlaren inom sex månader återskapa tjänsten så att den har full täckning.

EETS-betalningsförmedlare ska informera EETS-användarna om täckningen av EETS-områden och förändringar i den.

EETS-betalningsförmedlare ska årligen till Transport- och kommunikationsverket ge in en anmälan om vilken täckning deras tjänster har inom EETS-områden.

12 §

Tekniska krav som ska uppfyllas av EETS och av driftskompatibilitetskomponenter

EETS ska uppfylla de grundläggande krav som anges i bilaga III till EETS-beslutet.

Förutom för uttag av vägavgifter får EETS fordonsutrustning användas för tillhandahållande av andra tjänster som är bundna vid fordonets position. Användningen av fordonsutrustning för andra ändamål får inte störa uttag av vägtullar inom vägtullsområden.

Driftskompatibilitetskomponenterna inom EETS ska uppfylla de krav som anges i bilaga II till EETS-beslutet. De driftskompatibilitetskomponenter som försetts med CE-märkning anses uppfylla dessa krav.

Transport- och kommunikationsverket får vid behov meddela närmare föreskrifter om de tekniska krav som avses i denna paragraf.

14 §

Avhjälpande av brister hos driftskompatibilitetskomponenter

Om driftskompatibilitetskomponenter som är försedda med CE-märkning och som har släppts ut på marknaden inte uppfyller kraven i 12 §, ålägger Transport- och kommunikationsverket driftskompatibilitetskomponenternas tillverkare eller dennes befullmäktigade ombud att avhjälpa bristerna inom utsatt tid.

Om driftskompatibilitetskomponenternas tillverkare eller dennes befullmäktigade ombud inte iakttar Transport- och kommunikationsverkets åläggande enligt 1 mom., kan verket begränsa komponenternas användningsområde, förbjuda att de används eller bestämma att de ska dras bort från marknaden.

Den som har ålagts en begränsning enligt 2 mom. ska inom den tid som Transport- och kommunikationsverket sätter ut till verket ge in en utredning om verkställande av beslutet.

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart underrätta Europeiska kommissionen och det anmälda organ som saken gäller om de åtgärder som verket vidtagit med stöd av denna paragraf och ange motiven till dem. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom underrätta medlemsstaterna i Europeiska unionen om åtgärder som verket vidtagit med stöd av 1 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

15 §

Administrativa tvångsmedel

Transport- och kommunikationsverket kan förena ett förbud eller åläggande som verket meddelat med stöd av 14 § med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande på det sätt som bestäms i viteslagen (1113/1990).

20 §

Register över EETS-områden

Transport- och kommunikationsverket för ett register över EETS-områden inom finskt territorium. Registren kan föras med hjälp av automatisk databehandling.

I registret lagras följande information om vägtullsområden:

- 1) den vägtullsoperatör som svarar för vägtullsområdet,
- 2) den vägtullsteknik som används,
- 3) tullkontextdata,
- 4) de EETS-betalningsförmedlare som har ingått avtal med den vägtullsoperatör som svarar för vägtullsområdet,
- 5) en områdesförklaring för EETS, som innehåller allmänna villkor för EETS-betalningsförmedlares verksamhet inom vägtullsområdet.

Transport- och kommunikationsverket håller registret över EETS-områden elektroniskt tillgängligt för allmänheten. I fråga om lämnande av registeruppgifter till Europeiska kommissionen och behöriga myndigheter i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen tillämpas bestämmelserna i artikel 19.5 i EETS-beslutet.

Den vägtullsoperatör som svarar för ett vägtullsområde ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om förändringar i de uppgifter som avses i 2 mom. Anmälan ska lämnas utan ogrundat dröjsmål.

21 §

Register över EETS-betalningsförmedlare

Transport- och kommunikationsverket för ett sådant register över EETS-betalningsförmedlare som är elektroniskt tillgängligt för allmänheten. I fråga om lämnande av registeruppgifter till Europeiska kommissionen och behöriga myndigheter i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen tillämpas bestämmelserna i artikel 19.5 i EETS-beslutet.

Registret över EETS-betalningsförmedlare ska innehålla resultaten av granskningen av den riskhanteringsplan som avses i 4 § 1 mom. 5 punkten.

22 §

Tillsynsmyndigheter

Transport- och kommunikationsverket övervakar att denna lag följs.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Kommunikationsministeriet övervakar de anmälda organ som ministeriet har utsett.

23 §

Tillsynsmyndighetens rättigheter

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få de handlingar som behövs för tillsynen över att denna lag följs av EETS-betalningsförmedlare, vägtullsoperatörer, tillverkare av driftskompatibilitetskomponenter eller deras befullmäktigade ombud och av anmälda organ.

Transport- och kommunikationsverket har i egenskap av personuppgiftsansvarig rätt att årligen kontrollera att de krav som ställs på EETS-betalningsförmedlare uppfylls. För att bedöma kravet på gott anseende enligt 4 § 1 mom. 6 punkten har Transport- och kommunikationsverket rätt att få behövliga uppgifter ur straffregistret och ur bötesregistret enligt 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

För att utföra sina tillsynsuppgifter har Transport- och kommunikationsverket rätt att få tillträde till lokaler och övriga utrymmen som EETS-betalningsförmedlare, vägtullsoperatörer och tillverkare av driftskompatibilitetskomponenter eller deras befullmäktigade ombud innehar, med undantag för utrymmen som används för boende av permanent natur.

24 §

Överklagande

Beslut som gäller återkallande av registrering, avhjälpande av brister hos driftskompatibilitetskomponenter och återkallande av utseende får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Omrövning av ett beslut som ett anmält organ har meddelat får begäras hos organet och omprövning av andra beslut av kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket än sådana som gäller återkallande av registrering, avhjälpande av brister hos driftskompatibilitetskomponenter och återkallande av utseende får begäras hos den myndighet som har meddelat beslutet på det sätt som bestäms i förvaltningslagen (434/2003). Ändring i ett omprövningsbeslut får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av registrering, avhjälpande av brister hos driftskompatibilitetskomponenter och återkallande av utseende får överklagas genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Andra beslut som förvaltningsdomstolen har meddelat får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut som kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har meddelat med stöd av denna lag ska iakttas trots överklagande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutgörande eller hot om avbrytande får dock överklagas enligt bestämmelserna i viteslagen.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

75.

Lag

om ändring av lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet (991/2003) 4—7 och 9 §, sådana de lyder i lag 1302/2009, som följer:

4 §

Administreringen av informationssystemet

För inrättandet av informationssystemet för väg- och gatunätet samt för administreringen, upprätthållandet, informationstjänsten och utlämnandet av uppgifter samt för det tekniska utvecklandet av systemet svarar Trafikledsverket.

5 §

Inrättandet av informationssystemet

Trafikledsverket levererar för förvaring i informationssystemet för väg- och gatunätet de uppgifter om allmänna vägars egenskaper som Trafikledsverket förfogar över. Lantmäteriverket levererar, i enlighet med det avtal som det slutit med Trafikledsverket, för lagring i systemet uppgifter om de i denna lag avsedda trafikledernas position och de uppgifter om egenskaper som lantmäteriverket förfogar över i fråga om lederna. En kommun kan i enlighet med det avtal som den slutit med Trafikledsverket för lagring i informationssystemet för väg- och gatunätet leverera uppgifter om gator och de enskilda vägar som kommunen sköter om.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6 §

Upprätthållande av informationssystemet

När de basuppgifter som avses i 5 § har levererats till informationssystemet för väg- och gatunätet och systemet har tagits i bruk, svarar Trafikledsverket, Lantmäteriverket och en kommun för att de uppgifter som behövs för upprätthållandet av informationssystemet levereras till systemet.

Trafikledsverket levererar till systemet de ändringsuppgifter som gäller allmänna vägar. Lantmäteriverket levererar, i enlighet med det avtal som det slutit med Trafikledsverket, till systemet de ändringsuppgifter som avser positionen för allmänna och enskilda vägar och för gator samt de ändringsuppgifter som gäller enskilda vägars egenskaper. Kommunerna meddelar eller levererar, i enlighet med det avtal som respektive kommun slutit med Trafikledsverket, de ändringsuppgifter som gäller gator och de enskilda vägar som kommunen sköter om.

7 §

Utlämnande av uppgifter ur informationssystemet

Trafikledsverket kan ur informationssystemet lämna ut uppgifter för användning som sådana och för producering av tjänster antingen som ett skriftligt utdrag eller via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form.

9 §

Ansaret för uppgifterna

Trafikledsverket ansvarar inte för skada som eventuellt orsakats till följd av brister eller fel beträffande innehållet i uppgifter som Lantmäteriverket eller en kommun har levererat till Trafikledsverket och som detta lämnar ut ur informationssystemet för väg- och gatunätet. Trafikledsverket korrigerar dock utan dröjsmål och utan ersättning väsentliga fel och brister som konstaterats i den utlämnade uppgiftsmängden.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

76.

Lag

om ändring av 74 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 74 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1165/2000, 1321/2009 och 772/2011, som följer:

74 §

Sjöarbetsinkomst

Med sjöarbetsinkomst avses löneinkomst i pengar eller pengars värde för arbete som ombord på ett fartyg med en bruttodräktighet om minst 100 registerton i samband med fartygets trafik utförs i anställning hos en redare eller någon annan därmed jämförbar, av Skatteförvaltningen bestämmd arbetsgivare som sköter fartygets trafik, under förutsättning att

- 1) fartyget används i utrikesfart eller under skatteåret huvudsakligen i kustfart,
- 2) fartyget tillhör Trafikledsverket eller en redare som handlar för verkets räkning eller någon annan redare och används på havsområden i uppdrag som beställts av en myndighet,
- 3) fartyget är underställt Ålands landskapsregering och inte är en färja som sköter trafik längs allmän väg.

Med kustfart avses inrikes trafik utanför skärgårdsområdet på Finska viken, Bottniska viken och Östersjön norr om 57:e breddgraden, dock inte trafik från Viborgska viken till Santio i Viro-lahti kommun längs den inre farleden, inte heller trafik utanför Fagerö i Sibbo kommun eller utanför Porkkala udd eller Hangö udd, om fartyget annars används inom skärgården vid kusten.

Med utrikesfart avses trafik mellan en ort i Finland och en ort i en främmande stat eller trafik utanför området för kustfart.

Fastställelse som avses i 1 mom. kan sökas av arbetsgivare eller skattskyldiga.

Sjöarbetsinkomst är också

- 1) annan inkomst enligt lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) eller motsvarande utländska bestämmelser än sådan som avses i 1 mom. och som erhållits från en arbetsgivare som avses i 1 mom.,

- 2) ersättning enligt fångstens storlek för arbete ombord på ett fiskefartyg.

Som sjöarbetsinkomst betraktas inte inkomst av

- 1) arbete som medan fartyget ligger i hamn utförs ombord av en person som inte följer med fartyget,
- 2) arbete som ska anses endast som tillfälligt kontroll-, service- eller lotsningsarbete eller annat därmed jämförbart arbete,
- 3) arbete på ett fritidsfartyg eller på ett fartyg där endast medlemmar av arbetsgivarens familj arbetar stadigvarande,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4) arbete på fartyg som tillhör staten och som används för försvars- och gränsbevakningsuppgifter.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

77.

Lag

om ändring av lagen om transport av farliga ämnen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994) 3 a, 6, 7 a—7 d, 9, 10 a—10 c, 11, 11 a—11 d, 12, 13 a—13 e, 14 a, 14 b, 17 a, 20, 23, 23 a, 23 b och 24 §,

av dem 3 a, 10 a—10 c, 13 a, 14 b, 17 a och 23 b § sådana de lyder i lag 956/2013, 6 § sådan den lyder i lagarna 124/2001 och 956/2013, 7 a och 11 a § sådana de lyder i lagarna 1240/2010 och 956/2013, 7 b § sådan den lyder i lag 1240/2010, 7 c och 7 d § sådana de lyder i lag 1095/2014, 9, 11 b, och 12 § sådana de lyder i lagarna 215/2005, 1240/2010 och 956/2013, 11 § sådan den lyder i lagarna 1402/2011 och 956/2013, 11 c, 11 d och 14 a § sådana de lyder i lagarna 215/2005 och 956/2013, 13 b § sådan den lyder i lagarna 1004/2011 och 956/2013, 13 c och 20 § sådana de lyder i lagarna 956/2013 och 1095/2014, 13 d § sådan den lyder i lagarna 124/2001, 1004/2011, 956/2013 och 1095/2014, 13 e § sådan den lyder i lagarna 1004/2011, 956/2013 och 915/2014, 23 § sådan den lyder i lagarna 124/2001 och 1240/2010, 23 a § sådan den lyder i lagarna 215/2005, 1282/2010 och 956/2013 samt 24 § sådan den lyder i lagarna 124/2001, 215/2005 och 956/2013, som följer:

3 a §

Transportklasser för farliga ämnen

Farliga ämnen indelas i nio huvudklasser enligt sin farlighet. Närmare föreskrifter om transportklasserna för farliga ämnen får meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6 §

Övriga myndigheter

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den utövas av Transport- och kommunikationsverket, Tullen, polisen, Gränsbevakningsväsendet, Säkerhets- och kemikalieverket, Strålsäkerhetscentralen och arbetarskyddsmyndigheterna, var och en inom sitt verksamhetsområde. Närmare bestämmelser om uppgifterna för nämnda myndigheter i anslutning till tillsynen över transport av farliga ämnen, om övriga uppgifter inom respektive verksamhetsområde i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen samt om inhemska och utländska myndigheters samarbete får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om uppgifter som ankommer på andra myndigheter inom deras verksamhetsområden och som avser att garantera säker transport av farliga ämnen får också utfärdas genom förordning av statsrådet.

Militärmyndigheterna utövar tillsyn över transporter av farliga ämnen utförda under kontroll av försvarsmakten på väg, i luften, till havs och på inre vattenvägar samt över transporter av farliga ämnen med försvarsmaktens fordon, fartyg eller luftfartyg. Om övrig tillsyn över försvarsmaktens transporter av farliga ämnen samt om samarbetet mellan tillsynsmyndigheter föreskrivs vid behov genom förordning av statsrådet.

Tillsynen över transporter av farliga ämnen med Gränsbevakningsväsendets fartyg eller luftfartyg utövas av Gränsbevakningsväsendet.

Transport- och kommunikationsverket får för högst fem år ingå avtal av teknisk natur om att godkänna temporära undantag som avses i följande bestämmelser som är bindande för Finland: kapitel 1.5 i bilaga A till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) (FördrS 23/1979), kapitel 1.5 i bilagan till reglementet om internationell järnvägstransport av farligt gods (RID) som ingår i bilag C till konventionen om internationell järnvägstrafik (COTIF) (FördrS 52/2006) och i punkt 7.9.1 i det regelverk (IMDG-koden) som anges i kapitel VII del A regel 1 i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981). Ett villkor för att avtal ska kunna ingås är att det är fråga om en tekniskt avvikande lösning eller ett annat avvikande arrangemang, som bibehåller motsvarande säkerhetsnivå som om föreskrifterna iakttas. Godkända avtal får även tillämpas på nationella transporter av farliga ämnen. En kopia av avtalet ska medföras i transportmedlet, om så bestäms enligt internationella förpliktelser som är bindande för Finland. Transport- och kommunikationsverket ger information om dessa godkända temporära avtal.

Behöriga myndigheter enligt Europeiska unionens lagstiftning och internationella förpliktelser som är bindande för Finland är de myndigheter som enligt denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska utföra motsvarande uppgift.

7 a §

Krav på fordon som används för transport av farliga ämnen

Fordon som används för transport av farliga ämnen ska till sin konstruktion, sina tekniska egenskaper och sin utrustning vara lämpliga särskilt för transport av farliga ämnen.

Transport- och kommunikationsverket får typgodkänna fordon som är avsedda för transport av farliga ämnen. Därutöver ska tankfordon som är avsedda för transport av farliga ämnen och for-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

don som är avsedda för transport av explosiva varor godkännas för transport av farliga ämnen (*TFÄ-godkännande*) och därefter besiktas årligen (*TFÄ-besiktning*), om farliga ämnen transporteras på fordonet i sådana mängder som inte är ringa.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om särskilda konstruktioner, tekniska egenskaper och utrustning hos fordon som lämpar sig för transport av farliga ämnen samt om sådana tankfordonstransporter av farliga ämnen och transporter av explosiva varor för vilka det inte krävs TFÄ-godkännande och TFÄ-besiktning av fordonet.

7 b §

Beviljare av TFÄ-godkännanden och utförare av TFÄ-besiktningar

Transport- och kommunikationsverket kan bemyndiga ett besiktningsställe att bevilja TFÄ-godkännanden och utföra TFÄ-besiktningar av fordon. Transport- och kommunikationsverket kan också bemyndiga beviljare av enskilt godkännande av fordon att bevilja TFÄ-godkännanden. Ett besiktningsställes rätt att bevilja TFÄ-godkännanden och utföra TFÄ-besiktningar upphör samtidigt som dess rätt att utföra besiktningar upphör. Rätten för en beviljare av enskilt godkännande att bevilja TFÄ-godkännanden upphör samtidigt som rätten att bevilja enskilt godkännande upphör.

Transport- och kommunikationsverket övervakar hur de som beviljar TFÄ-godkännanden och utför TFÄ-besiktningar och som avses i 1 mom. utför dessa uppgifter. Verket kan ge den som beviljar TFÄ-godkännanden eller som utför TFÄ-besiktningar en anmärkning eller en skriftlig varning, om dessa uppgifter inte utförs på behörigt sätt. Om TFÄ-godkännanden eller TFÄ-besiktningar trots en skriftlig varning inte beviljas eller utförs på behörigt sätt, kan Transport- och kommunikationsverket för viss tid eller helt och hållet återkalla rätten att bevilja TFÄ-godkännanden och utföra TFÄ-besiktningar.

TFÄ-godkännanden och TFÄ-besiktningar av försvarsmaktens fordon, när fordonen är nödvändiga för landets försvar, beviljas respektive utförs av en bilinspektör vid försvarsmakten. De tillsynsuppgifter som avses i 2 mom. sköts vid försvarsmakten av huvudstaben.

7 c §

Behörighetsvillkor för personer som beviljar TFÄ-godkännanden och utför TFÄ-besiktningar

Utöver vad som separat föreskrivs om behörigheten för besiktare och utförare av enskilt godkännande, ska personer som beviljar TFÄ-godkännanden och utför TFÄ-besiktningar ha vidareutbildning i form av sådan specialutbildning som behövs för att bevilja TFÄ-godkännanden och utföra TFÄ-besiktningar.

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om den specialutbildning som krävs av personer som beviljar TFÄ-godkännanden och utför TFÄ-besiktningar samt bestämmelser om inträdeskraven till specialutbildningen, om de prov som ansluter sig till specialutbildningen och om det betyg som ges över proven. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om grunderna för bedömning och godkännande av proven och de tekniska detaljerna som ansluter sig till den specialutbildning som krävs av personer som beviljar TFÄ-godkännanden och utför TFÄ-besiktningar. Närmare bestämmelser om den specialutbildning som krävs av fordonsinspektörer som beviljar TFÄ-godkännanden och utför TFÄ-besikt-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ningar vid försvarsmakten samt om inträdeskraven till utbildningen får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

7 d §

Tillstånd att ge vidareutbildning för personer som beviljar TFÄ-godkännanden och utför TFÄ-besiktningar

Den som ger personer som beviljar TFÄ-godkännanden och utför TFÄ-besiktningar vidareutbildning ska ha av Transport- och kommunikationsverket beviljat tillstånd att ge vidareutbildning. Transport- och kommunikationsverket beviljar också tillstånd att ordna enskild fortbildning. På den som ordnar en sådan fortbildning tillämpas det som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om den som söker utbildningstillstånd och om beviljande av utbildningstillstånd.

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov ge specialutbildning.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på den specialutbildning som ges av försvarsmakten och som krävs av försvarsmaktens fordonsinspektörer.

Vidareutbildningstillstånd beviljas en sökande, om sökanden uppfyller de förutsättningar för beviljande av vidareutbildningstillstånd som föreskrivs i 30 § i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet (957/2013) och om sökanden förfogar över tillräcklig och yrkesskicklig undervisningspersonal som är förtrogen med godkännandeverksamhet samt TFÄ-godkännanden och TFÄ-besiktningar.

Till ansökan om vidareutbildningstillstånd ska fogas de uppgifter och de redogörelser och utredningar som anges i 31 § i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet samt uppgift om vad den person som svarar för utbildningsverksamheten har för utbildning och erfarenhet i anslutning till godkännandeverksamheten. På ansökan om vidareutbildningstillstånd tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet.

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja vidareutbildningstillstånd till sökande som uppfyller kraven i 4 mom. och som lämnar de redogörelser och utredningar som avses i 5 mom.

På återkallande av vidareutbildningstillstånd, på prov i anslutning till vidareutbildningen och bevarande av handlingar som gäller dem, på den opartiskhet som ska iakttas vid tillhandahållande av vidareutbildning, på avvikelser från förvaltningslagens (434/2003) bestämmelser om jäv i vidareutbildningen och på tillsynen över innehavare av vidareutbildningstillstånd tillämpas vad som föreskrivs i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet.

9 §

Transportörens skyldigheter

Transportören ska se till att det fordon, det fartyg, det luftfartyg eller den vagn som används vid transport av farliga ämnen kan användas för detta ändamål och att fordonet vid vägtransport är bemannat på behörigt sätt. Transportören ska före transporten försäkra sig om att det inte är fråga om transport av sådana farliga ämnen som det är förbjudet att transportera.

Av den som utför lufttransporter krävs tillstånd till lufttransport av farliga ämnen, om det i Europeiska unionens lagstiftning, i ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller i en internationell standard eller rekommendation förutsätts tillstånd eller om tillstånd i övrigt är motiverat för att transportsäkerheten ska säkerställas. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att

Betänkande KoUB 21/2018 rd

den sökande med hjälp av sin utbildning, givna anvisningar och tillgängliga metoder kan garantera säkerheten vid hanteringen av farliga ämnen i alla skeden av lufttransporten. Tillstånd beviljas av Transport- och kommunikationsverket för viss tid. Närmare bestämmelser om detaljer i fråga om kravet på tillstånd och om fall där tillstånd inte krävs får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska detaljerna för ansökan om och beviljande av tillstånd.

Om en innehavare av lufttransporttillstånd som avses i 2 mom. inte längre uppfyller kraven för beviljande av ett tillstånd eller om lufttransporterna av farliga ämnen inte har skötts på behörigt sätt, kan tillståndsmyndigheten ge tillståndshavaren en skriftlig varning. Om missförhållandena inte avhjälps trots varningen, kan tillståndsmyndigheten återkalla tillståndet för en viss tid eller helt och hållet. Tillståndet kan dock i brådskande fall återkallas för en viss tid utan särskild skriftlig varning, om tillståndsmyndigheten har grundad anledning att befara att tillståndshavaren inte tryggt kan utföra lufttransporter. Tillståndet kan återkallas helt och hållet endast om villkoren för beviljande av tillstånd till väsentliga delar inte uppfylls eller om det har framkommit väsentliga brister eller försummelser vid transporten av farliga ämnen.

10 a §

Transport som resgods

Transport av farliga ämnen som resgods är förbjuden eller kan begränsas, om transporten på grund av att ämnet har en sådan egenskap som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten medför sådan fara för människor, miljön eller egendom som inte kan avvärjas genom förpackning eller andra specialåtgärder.

Vid transport av ett farligt ämne som resgods ska de faror som det transporterade ämnet eventuellt medför beaktas samt särskild omsorgsfullhet och försiktighet iakttas vid transporten och övrig hantering av ämnet. Farliga ämnen som transporteras som resgods ska vara ändamålsenligt förpackade och vid transporten ska bestämmelserna och föreskrifterna om transport även i övrigt iakttas.

Närmare bestämmelser om begränsning av eller förbud mot transport av farliga ämnen som resgods får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare ämnesspecifika eller i övrigt detaljerade föreskrifter om begränsning av eller förbud mot passagerares och besättningsmedlemmars transport av farliga ämnen som resgods samt om förpackningen av ämnena och om andra tekniska detaljer. Föreskrifterna ska grunda sig på Europeiska unionens lagstiftning, ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller en internationell standard.

10 b §

Transport som flygpostförsändelse

Postföretag enligt postlagen (415/2011) och enligt Världspostkonventionen (FördrS 69/2011) utsedda operatörer samt operatörer som har registrerat en filial i Finland på det sätt som Världspostföreningen föreskriver ska skaffa ett godkännande för hantering av flygpostförsändelser som innehåller farliga ämnen, om ett sådant godkännande förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning, ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller en internationell standard. En för-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

utsättning för beviljande av godkännande är att den sökande med hjälp av sin utbildning, givna anvisningar och tillgängliga metoder kan garantera säkerheten vid mottagandet och hanteringen av försändelserna i alla skeden av postverksamheten. Beslut om godkännande fattas av Transport- och kommunikationsverket. Närmare bestämmelser om detaljerna för kravet på godkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska detaljerna för ansökan om och beviljande av godkännande.

Transport- och kommunikationsverket övervakar de i 1 mom. avsedda företagens och operatörernas verksamhet med avseende på det godkännande som verket har beviljat. Om innehavaren av ett godkännande inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av godkännande eller om flygpostförsändelser som innehåller farliga ämnen inte har hanterats på tillbörligt sätt kan verket ge innehavaren av godkännandet en skriftlig anmärkning eller varning. Om missförhållandena inte avhjälps trots anmärkningen eller varningen, får verket återkalla godkännandet för en viss tid eller helt och hållet. Godkännandet kan dock i brådskande fall återkallas för en viss tid utan särskild skriftlig varning, om myndigheten har grundad anledning att misstänka att innehavaren av godkännandet inte tryggt kan hantera flygpostförsändelser som innehåller farliga ämnen. Godkännandet kan återkallas helt och hållet endast om förutsättningarna för att bevilja godkännande inte till väsentliga delar uppfylls eller om det har uppdagats väsentliga brister eller försummelser vid hanteringen av flygpostförsändelser som innehåller farliga ämnen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare ämnesspecifika eller i övrigt detaljerade föreskrifter om begränsning av eller förbud mot flygpostförsändelser som innehåller farliga ämnen. Föreskrifterna ska grunda sig på Europeiska unionens lagstiftning, ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller en internationell standard.

10 c §

Skyldighet att utse säkerhetsrådgivare

Den som bedriver transport av farliga ämnen på väg eller järnväg samt i anslutning till dessa transporter utför förpackning eller lastning eller idkar annan verksamhet i anslutning till säkerheten vid transport av farliga ämnen ska utse en säkerhetsrådgivare för att följa och styra denna verksamhet samt utreda med vilka metoder uppdrag i anslutning till transport av farliga ämnen kan utföras så säkert som möjligt.

Säkerhetsrådgivaren ska inneha ett intyg över ett prov som mottagits av Transport- och kommunikationsverket och som visar att personen i fråga besitter tillräcklig sakkunskap om transport av farliga ämnen och de uppgifter som föreskrivits för rådgivaren.

Närmare bestämmelser om skyldigheten att utse säkerhetsrådgivare, dennes sakkunskap, de prov som förutsätts för erhållande av intyg och om intyget samt om säkerhetsrådgivarens övriga kompetens och uppgifter samt om övriga omständigheter i anslutning därtill utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 §

Personalens allmänna behörighet

Alla som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen, såsom förpackning, sändning, skeppning, lastning, transporter eller lossning, ska för att garantera en säker transport ha den utbildning eller behörighet av annat slag som behövs för uppgiften och genomgå kompletterande utbildning tillräckligt ofta, om inte uppgiften utförs under direkt överinseende av en utbildad person.

Närmare bestämmelser om den utbildning och behörighet av annat slag som behövs samt om dess uppläggning och innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om det praktiska genomförandet av den utbildning och behörighet av annat slag som behövs för väg- och järnvägstransporter, för fartygstransporter och för transporter och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden samt om andra tekniska detaljer.

En arbetsgivare som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen ska försäkra sig om att arbetstagarna har utbildning eller behörighet av annat slag enligt 1 mom. Arbetsgivaren ska ha uppgifter om denna utbildning och behörighet av annat slag. Uppgifterna om utbildning och behörighet av annat slag ska på begäran uppvisas för den myndighet som övervakar transporterna för att det ska kunna säkerställas att utbildningen eller behörigheten av annat slag är tillräcklig med beaktande av de uppgifter som personen utför.

I fråga om sådan väg-, järnvägs-, sjö- eller lufttransport av farliga ämnen som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag ska arbetsgivaren bevara de uppgifter om utbildningen som avses i 3 mom. i tre år efter den senast genomgångna godkända utbildningen.

11 a §

Särskilda bestämmelser om personalens behörighet i uppgifter som hänför sig till lufttransporter

Den utbildning som avses i 11 § 1 mom. och som ges den som utför lufttransporter ska vara godkänd av Transport- och kommunikationsverket. Godkännandet utfärdas för viss tid.

Det ska finnas ett detaljerat utbildningsprogram för den utbildning som avses i 1 mom. Undervisningspersonalen ska ha goda kunskaper om lufttransporter av farliga ämnen och tillräcklig undervisningsförmåga. Transport- och kommunikationsverket övervakar utbildningen. Verket kan ge utbildaren en skriftlig varning, om utbildningen inte sköts på behörigt sätt. Det kan också förbjuda att utbildning ges, om de missförhållanden som anges i den skriftliga varningen inte avhjälps inom skälig tid.

Närmare bestämmelser om ansökan om godkännande av utbildning, anmälan om ändringar i utbildningen och utbildarens yrkesskicklighet får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om det praktiska genomförandet av utbildningen och om andra tekniska detaljer som gäller utbildningen och utbildarens yrkesskicklighet. Föreskrifterna ska grunda sig på de tekniska bestämmelser om lufttransport av farliga ämnen som Internationella luftfartsorganisationen publicerar som standarder med stöd av konventionen angående internationell civil luftfart (FördrS 11/1949).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11 b §

Körtillstånd för vägtransport

Om vägtransport av farliga ämnen med beaktande av ämnets art, mängd och transportmedel förutsätter särskild sakkunskap, ska fordonsföraren utöver den körrätt som avses i 5 kap. i vägtrafiklagen ha ett körtillstånd som berättigar till transport av farliga ämnen. En förutsättning för att körtillstånd ska beviljas är att sökanden har deltagit i utbildning som behövs för körtillståndet och har godkänts i det prov som behövs för körtillstånd. Körtillstånd beviljas för viss tid. När körtillståndet beviljas ska personen ha körrätt för bil och han eller hon får inte ha körförbud. Körtillståndet ska medföras under körningen och på uppmaning visas upp för en polisman eller någon annan myndighet som övervakar trafiken.

Den utbildning som behövs för körtillstånd får ges endast av en av Transport- och kommunikationsverket godkänd sammanslutning som har en sakkunnig föreståndare som ansvarar för utbildningen, ett detaljerat utbildningsprogram, yrkeskunnig undervisningspersonal som är tillräcklig med beaktande av verksamhetens omfattning, ändamålsenliga lokaler samt det material och den utrustning som behövs för undervisningen. Utbildningstillståndet ges för viss tid. Transport- och kommunikationsverket kan ge innehavaren av utbildningstillstånd en anmärkning eller skriftlig varning, om tillståndshavaren inte uppfyller villkoren för beviljande av utbildningstillstånd eller utbildningen inte sköts på behörigt sätt. Verket kan också återkalla utbildningstillståndet, om de missförhållanden som anges i anmärkningen eller den skriftliga varningen inte avhjälpas inom skälig tid. Utbildningstillståndet kan återkallas helt endast om missförhållandena är betydande.

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om undantag från kravet på körtillstånd i polis- och räddningsuppgifter samt andra uppgifter i anslutning till tillsyn över transport och tillfällig förvaring. Genom förordning av försvarsministeriet föreskrivs om det körtillstånd som krävs vid sådan transport av farliga ämnen som utförs under försvarsmaktens tillsyn.

Närmare bestämmelser om kravet på körtillstånd, förutsättningarna för beviljande av körtillstånd, giltighetstid för körtillstånd, förnyande av körtillstånd, körtillståndsprov och körtillståndets mall samt om körtillståndsutbildning och den som meddelar sådan utbildning samt utbildningstillstånd och dess giltighetstid får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildningsprogrammet för körtillstånd och innehållet i körtillståndsprovet.

11 c §

Dokument, utredningar och anmälningar i anslutning till transporter

De viktigaste uppgifterna om de farliga ämnen som transporteras ska för säkerställande av tillbörlig hantering samt i händelse av olyckssituationer eller tillbud finnas i transportmedlet. Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om ämnesspecifika eller andra detaljerade undantag från denna skyldighet, om det är fråga om små mängder farliga ämnen och transporten kan medföra endast obetydlig fara för människor, miljön eller egendom. Avsändaren och transportören ska förvara de dokument som innehåller de uppgifter som avses i detta moment i minst tre månader efter avsändandet eller transporten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

I fråga om en olycka eller ett allvarligt tillbud vid transport av farliga ämnen ska en anmälan göras till en myndighet som avses i 6 § och om vilken det föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om transportdokumenten samt olycks- och tillbudsanmälningarna. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom vid behov bestämmelser om

1) undantag från anmälningsskyldigheten enligt 2 mom. i fråga om obetydliga olyckssituationer och tillbud,

2) beredskapsplaner för transport av radioaktiva ämnen samt strålskydds- och kvalitetssäkringsprogram,

3) andra än i 2 mom. avsedda anmälningar och utredningar om olyckssituationer och tillbud.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska detaljerna i transportdokument, utredningar och anmälningar.

11 d §

Skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser

Vid väg- eller järnvägstransport av farliga ämnen som vid uppsåtligt missbruk kan medföra stor fara för människor, miljön eller egendom, ska de parter som deltar i transporten, såsom förpackaren, avsändaren, lastaren och transportören, utarbeta och uppdatera en för verksamheten lämplig skyddsplan. Skyddsplanen ska innehålla åtgärder och förfaranden för förhindrande av stöld och annat uppsåtligt missbruk av farliga ämnen. Skyddsplanen ska på begäran ges till den myndighet som övervakar transporterna.

Transportmedel som används för transport enligt 1 mom. ska utrustas med ändamålsenliga anordningar eller skyddas genom andra arrangemang för förhindrande av stöld och annat uppsåtligt missbruk.

Farliga ämnen som avses i 1 mom. får lämnas för väg- och järnvägstransport endast till en transportör som har identifierats på tillbörligt sätt.

En bangård eller terminal eller ett annat motsvarande område som används för tillfällig förvaring vid väg- och järnvägstransport av farliga ämnen ska om möjligt vara skyddat, om förvaringen avser sådana farliga ämnen som avses i 1 mom.

De parter som deltar i lufttransport eller fartygstransport av farliga ämnen ska med lämpliga skyddsåtgärder förhindra stöld och annat uppsåtligt missbruk av ämnena. I fråga om skyddsåtgärder på fartyg, inom hamnområden och på flygplatser föreskrivs särskilt.

Närmare bestämmelser om skyddsplaner och annat trygghetsskydd av transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare ämnesspecifika eller i övrigt detaljerade föreskrifter om de ämnen vars transport förutsätter att de deltagande parterna utarbetar en skyddsplan och att transportmedlet säkras samt om de tekniska detaljerna för skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser enligt 5 mom.

12 §

Transport och tillfällig förvaring i transportkedjan

Vid planeringen av och i verksamheten på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler ska beaktas de faror som transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen medför för människor, miljön och egendom. På bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler får transporteras och tillfälligt förvaras endast sådana mängder farliga ämnen att de inte medför särskild fara. På dessa platser ska de områden som är avsedda för farliga ämnen samt utrustningen på områdena också vara sådana att ämnena inte vid transport eller tillfällig förvaring medför någon särskild fara.

Om betydande mängder farliga ämnen transporteras via en hamn eller förvaras tillfälligt i hamnen, ska hamninnehavaren och den som utför lasthanteringstjänster i hamnen ha en uppdaterad säkerhetsutredning. Transport- och kommunikationsverket godkänner hamnarnas säkerhetsutredningar. Verket kan begränsa mängden farliga ämnen som tillfälligt får förvaras i hamnen och meddela andra för säkerheten nödvändiga begränsningar i fråga om tillfällig förvaring.

Ett järnvägsföretag ska ha en uppdaterad säkerhetsutredning för en bangård som utsetts av Transport- och kommunikationsverket och genom vilken betydande mängder farliga ämnen transporteras. Trafikledsverket sammanställer och kompletterar en säkerhetsutredning för hela bangården och ser till att de funktioner som beskrivs i säkerhetsutredningen bildar en fungerande helhet när det gäller säkerheten. Transport- och kommunikationsverket godkänner säkerhetsutredningen för hela bangården.

Säkerhetsutredningen ska innehålla en redogörelse för de åtgärder och förfaranden som säkerställer en säker transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen samt en intern räddningsplan. Den interna räddningsplanen ska innehålla en plan för de åtgärder som vidtas vid olyckor. Räddningsmyndigheterna, närings-, trafik- och miljöcentralen och tillsynsmyndigheterna ska ha tillgång till säkerhetsutredningen.

Närmare bestämmelser om farliga ämnen och tillfällig förvaring av dessa, om förebyggande av olyckor, om transport på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler och om säkerhetsutredningen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om det praktiska genomförandet när det gäller dessa frågor samt om avskiljande av transportenheter och ämnesspecifika förfaranden och andra tekniska detaljer.

13 a §

Förpackningars och tankars överensstämmelse med kraven

Förpackningar och tankar som används för transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen ska tillverkas, besiktas och märkas samt användas så att de inte äventyrar någons hälsa, säkerhet, egendom eller miljön. Förpackningar och tankar ska uppfylla kraven i denna lag och i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Närmare bestämmelser om påvisande av överensstämmelse med kraven, förvaring av de dokument som behövs för att påvisa överensstämmelse med kraven och om giltighetstid för och förnyande och återkallande av typgodkännanden som utfärdats för att påvisa överensstämmelse med kraven får utfärdas genom förordning av

Betänkande KoUB 21/2018 rd

statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de dokument som behövs för att påvisa överensstämmelse med kraven.

Den som för transport av farliga ämnen på marknaden släpper ut, överlåter eller tar i bruk någon annan förpackning eller tank än en transportabel tryckbärande anordning ska se till att förpackningen eller tanken uppfyller kraven enligt 1 mom. Denna skyldighet gäller dock inte en privatperson som tar en detaljhandelsförpackning i bruk och som använder eller har för avsikt att använda den för fritids- eller sportaktiviteter eller för andra personliga ändamål.

13 b §

Ekonomiska aktörers skyldigheter

Den som släpper ut en transportabel tryckbärande anordning på marknaden ska se till att den tryckbärande anordningen samt konstrueringen och tillverkningen av den, liksom uppdaterings- och lagringssystemet för de dokument som gäller den tryckbärande anordningen uppfyller föreskrivna krav.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller också den som

- 1) tillhandahåller en transportabel tryckbärande anordning för distribution eller användning,
- 2) vid transport tar i bruk en transportabel tryckbärande anordning vars överensstämmelse med kraven inte har påvisats,
- 3) tillverkar en transportabel tryckbärande anordning för eget bruk vid transport eller för att överlåta den till någon annan.

För ekonomiska aktörer gäller utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. de skyldigheter som avses i kapitlen 2 och 5 i direktivet om transportabla tryckbärande anordningar. De i direktivet för ägaren föreskrivna skyldigheterna gäller dock inte den som avser att använda eller använder transportabla tryckbärande anordningar för fritids- eller sportaktiviteter eller för andra personliga ändamål.

Närmare bestämmelser om märkning och om annat påvisande av överensstämmelse med kraven, förvaring av de dokument som behövs för att påvisa överensstämmelse med kraven och om giltighetstid för och förnyande och återkallande av typgodkännanden som utfärdats för att påvisa överensstämmelse med kraven får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om att skyldigheterna enligt 1 och 2 mom. även ska tillämpas på transportabla tryckbärande anordningar för fartygs- och flygtransporter får också utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de dokument som behövs för att påvisa överensstämmelse med kraven.

13 c §

Besiktningsorgan och deras uppgifter

Besiktningsorgan som avses i denna lag är

- 1) TFÄ-besiktningsorgan,
- 2) organ för periodiska TFÄ-besiktningar,
- 3) besiktningsorgan som Strålsäkerhetscentralen erkänt,
- 4) anmälda organ av typ A,
- 5) anmälda organ av typ B, och

Betänkande KoUB 21/2018 rd

6) besiktningstjänster under tillsyn av ett anmält organ av typ A.

Besiktningsorganen har rätt att

- 1) godkänna förpackningar och tankar samt utföra besiktningar och provningar av förpackningar och tankar,
- 2) utföra andra uppgifter som krävs för att påvisa att förpackningar och tankar överensstämmer med kraven och de åtgärder som anknyter till detta,
- 3) utföra alla sådana uppgifter som ålagts besiktningsorganen vid förfaranden för bedömning av överensstämmelse och förfaranden för inspektioner och kontroller enligt direktivet om transportabla tryckbärande anordningar,
- 4) utföra bedömningar och godkännanden av kvalitetssystem i anslutning till periodiska besiktningar av tryckkärl samt sköta därtill hörande övervakning.

Närmare bestämmelser om besiktningsorganens samarbete och uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som ska iakttas i samband med uppgifterna och om bedömningar och godkännanden av kvalitetssystem i anslutning till periodiska besiktningar av tryckkärl och den övervakning som hör till dem.

Ett besiktningsorgan ska självt utföra de uppgifter som besiktningsorgan som det förbinder sig att utföra. De besiktningsorgan som avses i 1 mom. 1—5 punkten kan dock anlita underleverantörer för deluppgifter som gäller påvisande av överensstämmelse med kraven, periodisk besiktning och andra besiktningar under förutsättning att besiktningsorganet har kommit överens med uppdragsgivaren om detta. De aktörer som utför dessa uppgifter ska dock omfattas av besiktningsorganets ackreditering eller vara separat ackrediterade om de utför uppgifter för ett besiktningsorgan som måste vara ackrediterat. Om dessa aktörer är separat ackrediterade ska de antingen vara ackrediterade enligt standarden SFS-EN ISO/IEC 17025 som gäller provnings- och kalibreringslaboratoriernas kompetens och besiktningsorganet ska konstatera att de är oavhängiga och opartiska provningslaboratorier, så att de kan utföra provningen i enlighet med sin ackreditering, eller vara ackrediterade i enlighet med 13 e §. Besiktningsorganet svarar för de uppgifter som utförts av underleverantörer. Närmare bestämmelser om besiktningsorgans rätt att anlita underleverantörer får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tillämpning av standarden SFS-EN ISO/IEC 17025 i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland samt Europeiska unionens rättsakter.

Besiktningsorganet ska säkerställa att underleverantören uppfyller de föreskrivna kraven för besiktningsorgan, med undantag av kravet på registrering i 13 e § 1 mom. 2 punkten. Besiktningsorganet ska också övervaka underleverantören och anmäla sina arrangemang för underentreprenader till den myndighet som erkänt besiktningsorganet i enlighet med 13 d §.

13 d §

Erkännande av besiktningsorgan

Transport- och kommunikationsverket erkänner besiktningsorgan som utför i 13 c § avsedda besiktningsorgansuppgifter som gäller transportabla tryckbärande anordningar. Strålsäkerhetscentralen erkänner sådana besiktningsorgan vars besiktningsorgansuppgifter gäller förpackningar och tankar avsedda för transport av radioaktiva ämnen och Säkerhets- och kemikalieverket erkänner övriga besiktningsorgan. I beslutet om erkännande anges besiktningsorganets upp-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

gifter samt fastställs omfattningen av den tillsyn som ska utövas över besiktningsorganet och arrangemang som gäller tillsynen. I beslutet kan också uppställas andra sådana krav, begränsningar och villkor i fråga om organets verksamhet som säkerställer att uppgifterna utförs på behörigt sätt.

Uppgifter enligt 13 c § 2 mom. som krävs för att påvisa att de förpackningar och tankar som används vid transporter enligt 6 § 2 mom. vilka utförs under kontroll av försvarsmakten överensstämmer med kraven, kan utföras även av en sådan militär inrättning eller militärmyndighet som huvudstaben har erkänt. Ett sådant besiktningsorgan ska i tillämpliga delar uppfylla de krav som i denna lag ställs på besiktningsorgan, och i fråga om det iakttas även i övrigt i tillämpliga delar vad som i denna lag bestäms om besiktningsorgan.

Erkännande av ett besiktningsorgan söks skriftligen hos den myndighet till vars behörighet erkännandet hör. Närmare bestämmelser om ansökan om erkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 e §

Förutsättningar för erkännande av besiktningsorgan

Ett besiktningsorgan ska uppfylla de krav på verksamheten hos olika typer av besiktningsorgan som anges i standarden SFS-EN ISO/IEC 17020 som gäller bedömning av överensstämmelse. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tillämpning av standarden SFS-EN ISO/IEC 17020 i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland samt Europeiska unionens rättsakter. För att ett besiktningsorgan ska erkännas förutsätts dessutom att

- 1) organet är pålitligt,
- 2) organet är en i Finland registrerad juridisk person,
- 3) övrig verksamhet som organet bedriver är avskild från besiktningsorgansverksamheten,
- 4) organet kan utföra de provningar och besiktningar som förutsätts av besiktningsorgansverksamhet i enlighet med bestämmelser och föreskrifter,
- 5) organets verksamhet är ordnad så att verksamheten i rimlig mån är möjlig att övervaka,
- 6) organet har ett pålitligt och ändamålsenligt uppdaterings- och lagringssystem för de dokument som anknyter till besiktningsorgansuppgifterna.

För att påvisa att de krav som anges i 1 mom. uppfylls måste ett besiktningsorgan som utför bedömningar av överensstämmelse, förnyade bedömningar och besiktningar av transportabla tryckbärande anordningar vara ackrediterad av Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet (*Ackrediteringstjänsten FINAS*) som ett besiktningsorgan av typ A eller B enligt den standard som avses i 1 mom.

Besiktningsorganet ska anmäla ändringar i förutsättningarna för erkännande till den myndighet som har i uppgift att erkänna besiktningsorganet i fråga.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om påvisande av att förutsättningarna för erkännande uppfylls för andra besiktningsorgan än de som avses i 2 mom., om besiktningsorgansverksamhet som utförs före den ackreditering som avses i 2 mom. och om ansökan om erkännande. Genom förordning av statsrådet utfärdas också närmare bestämmelser om förutsättningarna för erkännande av besiktningsorgan.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

14 a §

Allmänna transportbegränsningar

Farliga ämnen får inte transporteras om transporten, på grund av att ämnet har en sådan egenskap som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten, medför sådan fara för människor, miljön eller egendom som inte kan förebyggas genom förpacknings- eller lastningsåtgärder eller andra specialåtgärder.

För transport av radioaktiva ämnen och andra farliga ämnen ska ett transportgodkännande eller dispens skaffas på förhand, om transporten medför allvarlig fara för människor, miljön eller egendom. I beslutet om transportgodkännande och dispens kan sådana villkor ställas för transporten eller det transporterade ämnet som syftar till att trygga en säker transport. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om transportgodkännande och transportdispens samt om sökande av dessa och de villkor som kan fogas till besluten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare ämnesspecifika eller i övrigt detaljerade föreskrifter om ämnen som avses i 1 mom. och som inte får transporteras, om ämnen som avses i 2 mom. och som kräver transportgodkännande eller dispens, samt om de tekniska detaljerna för ansökan om godkännande eller dispens liksom även om andra tekniska detaljer om transportbegränsningar enligt 1 och 2 mom.

14 b §

Regionala transportbegränsningar

På motiverad framställning av kommunen kan Transport- och kommunikationsverket begränsa transport av farliga ämnen inom ett område, på en väg eller på en vägsträcka, om transporten kan medföra betydande fara för människor, miljön eller egendom. När begränsningen ställs upp ska det ses till att möjligheterna att transportera farliga ämnen inte inskränks mer än vad som behövs för att avvärja den fara transporterna medför. Kommunen ska informera om de begränsningar som gäller dess område.

Transport- och kommunikationsverket kan på framställning av en väg-, gatu- eller banhållare begränsa väg- och järnvägstransport av farliga ämnen i vissa tunnlar som väg-, gatu- eller banhållaren administrerar, om transporten kan medföra betydande fara för människor, miljön eller egendom. Begränsningen ska grunda sig på en sådan av sökanden inlämnad bedömning av riskerna i fråga om tunneln som ska ha utförts av ett organ som är oberoende av sökanden. I bedömningen ska åtminstone de faktorer som inverkar på säkerheten beaktas, såsom de ämnen som transporteras samt tunnelns konstruktion och utrustning. Dessutom ska de alternativa transportruterna beaktas. Transport- och kommunikationsverket kan förena begränsningen med villkor genom vilka en säker transport tryggas. Sökanden ska informera om begränsningar som avser det område som sökanden administrerar.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om riskbedömningar, ämnesgrupper som omfattas av transportbegränsningar, genomförandet av begränsningar och andra omständigheter i anslutning till transportbegränsningar som avses i 1 och 2 mom.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

17 a §

Handräckning

Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet ska vid behov lämna de tillsynsmyndigheter som avses i 6 § handräckning för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas och för verkställigheten av dem.

20 §

Begäran om omprövning

Omprövning av ett beslut som den som håller körtilståndspröv har fattat med stöd av denna lag eller en förordning som har utfärdats med stöd av den får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen, om inte något annat bestäms på något annat ställe i lag.

Om ett besiktningsorgan vägrar styrkande eller något annat säkerställande av att en förpackning eller tank överensstämmer med kraven, får omprövning av beslutet begäras hos besiktningsorganet på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen. Närmare bestämmelser om det förfarande som besiktningsorganet ska iakttä vid behandlingen av en begäran om omprövning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Omprövning av ett beslut som ett besiktningsställe har fattat i ett ärende som gäller TFÄ-godkännande och TFÄ-besiktning eller som den som beviljat enskilt godkännande har fattat i ett ärende som gäller TFÄ-godkännande eller som en i 7 d § avsedd innehavare av vidareutbildningstillstånd har fattat i ett utbildningsärende får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen, om inte något annat bestäms på något annat ställe i lag.

23 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Utöver vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får sekretessbelagda uppgifter som erhållits i samband med utförandet av uppgifter som avses i denna lag utlämnas till

- 1) åklagar- och polismyndigheterna för förebyggande och utredning av brott,
- 2) andra tillsynsmyndigheter och besiktningsorgan som avses i denna lag för utförande av de uppgifter som ankommer på dem,
- 3) utländska tillsynsmyndigheter och besiktningsorgan som utför uppgifter i samband med transport av farliga ämnen samt till internationella organ för utförande av dessa uppgifter.

Uppgifter som avses i 1 mom. får utan hinder av sekretessbestämmelserna dessutom lämnas ut till behöriga utländska myndigheter och internationella organ för uppfyllande av sådana förpliktelser som fastställs i rådets direktiv 95/50/EG om enhetliga förfaranden för kontroller av vägtransporter av farligt gods eller i ett internationellt avtal som är bindande för Finland.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet kan be en annan stats behöriga myndighet vidta åtgärder som avses i artikel 7.2 andra stycket i det direktiv som avses i 2 mom. eller motsvarande åtgärder som baserar sig på ett internationellt avtal som är bindande för Finland.

23 a §

Undantag

När det gäller andra förpackningar och tankar än förpackningar och tankar avsedda för transport av radioaktiva ämnen kan Säkerhets- och kemikalieverket i enskilda fall på ansökan för att främja säkerheten vid transporter och på de villkor som verket anser behövliga bevilja undantag från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag.

Vid transport av radioaktiva ämnen kan Strålsäkerhetscentralen i enskilda fall på ansökan för att främja säkerheten vid transporter och på de villkor som den anser nödvändiga bevilja undantag från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag.

Transport- och kommunikationsverket kan i andra fall än de som avses i 1 och 2 mom. för att främja säkerheten vid transporter och på de villkor som det anser behövliga bevilja undantag från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag.

Undantag enligt 1—3 mom. kan beviljas endast om det finns särskilt tvingande skäl till det eller om iakttagandet av bestämmelserna eller föreskrifterna medför avsevärd olägenhet. Beviljande av undantag förutsätter dessutom att den säkerhet som krävs kan uppnås på något annat sätt.

23 b §

Myndigheternas rätt att få uppgifter

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har rätt att för forskning och statistikföring som gäller riskhantering få uppgifter om de farliga ämnen som sänts, transporterats och tagits emot och om ämnenas transportrutter av dem som sänt, transporterat och tagit emot dem. Uppgifterna kan trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till räddnings- och trafikledsmyndigheterna för räddningsverksamhet och trafikledshållning.

24 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om sådana tekniska detaljer i anslutning till transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen som gäller klassificering och märkning samt tillverkning, konstruktion, besiktning, märkning, användning och godkännande av tankar och förpackningar samt transport-, lastnings- och hanteringssäkerhet.

Transport- och kommunikationsverket får dessutom meddela närmare föreskrifter om transport av farliga ämnen i terräng och i skärgårdstrafik.

Genom förordning av försvarsministeriet kan bestämmelser som avviker från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag utfärdas om sådana transporter av farliga

Betänkande KoUB 21/2018 rd

ämnen på väg, i luften, till havs och på inre vattenvägar som utförs under kontroll av försvarsmakten, och genom beslut av försvarsministeriet kan bestämmelser som gäller enskilda fall utfärdas. När transporten sker med försvarsmaktens fordon, fartyg eller luftfartyg eller när det är fråga om försvarsmaktens andra interna transporter på väg, i luften, till havs eller på inre vattenvägar, har huvudstaben enligt vad som närmare bestäms genom förordning av försvarsministeriet rätt att meddela föreskrifter som avviker från de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

Gränsbevakningsväsendet har rätt att i fråga om transport av farliga ämnen med Gränsbevakningsväsendets fartyg eller luftfartyg meddela föreskrifter som avviker från de bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

78.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om varningsmeddelanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om varningsmeddelanden (466/2012) 5 § som följer:

5 §

Behöriga myndigheter

Varningsmeddelanden får utfärdas av

- 1) räddningsmyndigheter som avses i 26 § i räddningslagen (379/2011),
- 2) polisinsatstjänster,
- 3) gränsbevakningsmyndigheter som avses i 4 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005),
- 4) Nödcentralverket,
- 5) Polisstyrelsen,
- 6) riksomfattande enheter under Polisstyrelsen enligt 1 § 2 mom. i polisförvaltningslagen (110/1992),
- 7) Strålsäkerhetscentralen,
- 8) Meteorologiska institutet,
- 9) Trafikledsverket,
- 10) Transport- och kommunikationsverket,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 11) Livsmedelssäkerhetsverket,
- 12) Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården,
- 13) Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet,
- 14) ett ministerium.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

79.

Lag

om ändring av lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009) 2, 7 b, 10, 12, 12 a, 16, 17, 29—38, 42, 42 a, 43—45, 45 a, 46, 47, 49 och 49 a §, av dem 2, 7 b, 16, 29—38, 42, 42 a, 45 a, 46, 47, 49 och 49 a § sådana de lyder i lag 533/2016, 10 och 47 § sådana de lyder i lagarna 533/2016 och 816/2017, 12 a § sådan den lyder i lag 139/2015, 17 § sådan den lyder i lagarna 139/2015, 533/2016 och 816/2017, 43 och 45 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 533/2016, 44 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 664/2012 och 533/2016 samt 47 § sådan den lyder i lagarna 533/2016 och 816/2017, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *stark autentisering* identifiering av en person, av en juridisk person eller av en fysisk person som företräder en juridisk person och verifiering av identifikatorns autenticitet och riktighet genom tillämpning av en elektronisk metod som motsvarar tillitsnivån väsentlig enligt artikel 8.2 b i EU:s förordning om elektronisk identifiering eller tillitsnivån hög enligt artikel 8.2 c i den förordningen,
- 2) *identifieringsverktyg* ett sådant medel för elektronisk identifiering som avses i artikel 3.2 i EU:s förordning om elektronisk identifiering,
- 3) *leverantör av identifieringstjänster* en leverantör av tjänster för identifieringsförmedling eller en leverantör av identifieringsverktyg,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

4) *leverantör av identifieringsverktyg* en tjänsteleverantör som tillhandahåller eller ger ut identifieringsverktyg för stark autentisering till allmänheten samt tillhandahåller sitt identifieringsverktyg till leverantörer av tjänster för identifieringsförmedling för förmedling i förtroendenätet,

5) *leverantör av tjänster för identifieringsförmedling* en tjänsteleverantör som förmedlar identifieringstransaktioner baserade på stark autentisering till en part som förlitar sig på en elektronisk identifiering,

6) *innehavare av identifieringsverktyg* en fysisk eller juridisk person som enligt avtal har fått ett identifieringsverktyg av en leverantör av identifieringstjänster,

7) *inledande identifiering* verifiering av identiteten hos den som ansöker om ett identifieringsverktyg, när verifieringen sker i samband med att verktyget skaffas,

8) *certifikat* ett intyg i elektronisk form som verifierar identiteten eller verifierar identiteten och kopplar ihop autentiseringsuppgifter för en betrodd tjänst med en användare av tjänsten och som kan användas vid stark autentisering och betrodda tjänster,

9) *certifikatutfärdare* en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller allmänheten certifikat,

10) *förtroendenätet* de leverantörer av identifieringstjänster som har gjort en anmälan till Transport- och kommunikationsverket,

11) *organ för bedömning av överensstämmelse* ett av Transport- och kommunikationsverket godkänt organ enligt artikel 2.13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, som är ackrediterat i enlighet med den förordningen.

Termerna elektronisk underskrift, betrodd tjänst, avancerad elektronisk underskrift, system för elektronisk identifiering och förlitande part har i denna lag samma betydelse som i artikel 3 i EU:s förordning om elektronisk identifiering.

7 b §

Information om giltighet för pass eller identitetskort

Leverantörer av identifieringstjänster har trots sekretessbestämmelserna rätt att via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form få information ur polisens informationssystem ~~för förvaltningsärenden~~ om giltighet för pass eller identitetskort som används vid inledande identifiering.

10 §

Skyldighet för leverantörer av identifieringstjänster att anmäla att verksamheten inleds

En leverantör av identifieringstjänster som är etablerad i Finland ska innan verksamheten inleds göra en skriftlig anmälan till Transport- och kommunikationsverket. Anmälan kan också göras av en sådan sammanslutning av leverantörer av identifieringstjänster som administrerar en tjänst som ska betraktas som en enda identifieringstjänst.

Anmälan ska innehålla

- 1) tjänsteleverantörens namn,
- 2) tjänsteleverantörens fullständiga kontaktuppgifter,
- 3) uppgifter om de tjänster som tillhandahålls,
- 4) utredning om att kraven i 8, 8 a, 9, 13 och 14 § uppfylls med avseende på sökanden och sökandens verksamhet,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5) en inspektionsberättelse om oberoende bedömning i enlighet med 29 § utarbetad av ett organ för bedömning av överensstämmelse, något annat utomstående bedömningsorgan eller ett internt kontrollorgan,

6) övriga uppgifter som behövs för tillsynen.

Leverantören av identifieringstjänster ska utan dröjsmål skriftligen underrätta Transport- och kommunikationsverket om ändringar i de uppgifter som avses i 2 mom. Anmälan ska också göras när verksamheten avslutas eller funktionerna överförs till en annan tjänsteleverantör.

12 §

Register över leverantörer av identifieringstjänster

Transport- och kommunikationsverket ska föra ett offentligt register över de leverantörer av identifieringstjänster som har gjort en anmälan enligt 10 § och om de tjänster som de tillhandahåller.

Efter det att anmälan enligt 10 § har inkommit ska Transport- och kommunikationsverket förbjuda en tjänsteleverantör att tillhandahålla sina tjänster som stark autentisering, om tjänsterna eller tjänsteleverantören inte uppfyller kraven i detta kapitel. Om bristfälligheten kan anses vara endast ringa, kan Transport- och kommunikationsverket uppmana tjänsteleverantören att avhjälpa bristfälligheten inom en utsatt tid.

12 a §

Nätverk för leverantörer av identifieringstjänster

När en leverantör av identifieringstjänster gör en anmälan till Transport- och kommunikationsverket enligt 10 § ansluter sig leverantören av identifieringstjänster till förtroendenätet.

En leverantör av identifieringstjänster som hör till förtroendenätet ska iaktta en sådan administrativ praxis som säkerställer att de tjänster är kompatibla som tillhandahålls av leverantörer av identifieringstjänster och av leverantörer av elektroniska tjänster som använder dessa identifieringstjänster samt erbjuda tekniska gränssnitt som skapar förutsättningar för verksamheten mellan aktörerna som tillhandahåller identifieringstjänster och aktörerna som använder tjänsterna.

När en leverantör av elektroniska identifieringstjänster skickar en uppgift som gäller ett elektroniskt identifieringsverktyg till en annan leverantör av elektroniska identifieringstjänster för vidareförmedling, ska det för den förmedlade identifieringsuppgiften betalas en ersättning till den som skickat uppgiften. Ersättningen som tas ut för en förmedlad identifieringsuppgift får uppgå till högst 10 cent. Nivån på ersättningen ska bedömas årligen.

Leverantörerna av identifieringstjänster svarar i samarbete för att de tekniska gränssnitten och den administrativa praxisen är kompatibla.

Närmare bestämmelser om förtroendenätets administrativa praxis, tekniska gränssnitt och administrativa ansvar utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

16 §

Skyldighet för leverantörer av identifieringstjänster att anmäla hot och störningar som riktas mot verksamheten eller skyddet av uppgifter

En leverantör av identifieringstjänster ska trots sekretessbestämmelserna utan ogrundat dröjsmål anmäla betydande hot och störningar som riktas mot tjänsternas funktion, informationssäkerheten eller användningen av en elektronisk identitet till de tjänsternas förlitande parter, till innehavarna av identifieringsverktyg, till övriga avtalsparter i förtroendenätet och till Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket får för anmälarens räkning på teknisk väg förmedla uppgifterna mellan parterna i förtroendenätet trots vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I en anmälan enligt 1 mom. ska det redogöras för de åtgärder som olika aktörer har tillgång till för att avvärja hot eller störningar samt de beräknade kostnaderna för åtgärderna.

En leverantör av identifieringstjänster får använda sådana uppgifter om en annan leverantör av identifieringstjänster som den fått med stöd av denna paragraf endast för att skapa beredskap för de hot och störningar som avses i denna paragraf samt för att utreda störningssituationer. Hos en leverantör av identifieringstjänster får uppgifterna behandlas endast av den personal som nödvändigt behöver uppgifterna i sitt arbete. Uppgifterna ska också annars behandlas så att affärshemligheter som tillhör en annan leverantör av identifieringstjänster inte röjs.

En leverantör av identifieringstjänster som genom att handla i strid med 4 mom. vållar en annan leverantör av identifieringstjänster skada är skyldig att ersätta skadan.

17 §

Identifiering av en fysisk person som ansöker om ett identifieringsverktyg

Vid inledande identifiering ska identifieringen av en fysisk person göras personligen eller elektroniskt på ett sådant sätt att de krav uppfylls som gäller för tillitsnivån väsentlig eller hög enligt avsnitt 2.1.2 i bilagan till förordningen om tillitsnivåer vid elektronisk identifiering. Kontrollen av en persons identitet kan grunda sig på en identitetshandling som utfärdats av en myndighet eller ett sådant identifieringsverktyg för stark autentisering som avses i denna lag. Kontrollen av identiteten kan dessutom grunda sig på ett förfarande som en offentlig eller privat aktör tidigare och i annat syfte än för beviljande av ett identifieringsverktyg för stark autentisering har använt sig av och som Transport- och kommunikationsverket godkänner utifrån de bestämmelser som gäller förfarandet och utifrån myndighetstillsynen eller utifrån en bekräftelse av ett i 28 § 1 punkten avsett organ för bedömning av överensstämmelse.

Dokument som godkänns vid inledande identifiering, när identifieringen endast sker utifrån en identitetshandling som utfärdats av en myndighet, är ett giltigt pass eller identitetskort som har utfärdats av en myndighet i en medlemsstat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, i Schweiz eller i San Marino. En leverantör av identifieringsverktyg som så önskar kan också vid kontrollen av identiteten använda ett giltigt pass som har utfärdats av en myndighet i någon annan stat.

Om identiteten hos den som ansöker om ett identifieringsverktyg inte kan verifieras på ett tillförlitligt sätt, ska polisen utföra den inledande identifiering som gäller ansökan. De kostnader som polisens inledande identifiering orsakar den som ansöker om ett identifieringsverktyg är en

Betänkande KoUB 21/2018 rd

offentlighetsrättslig prestation. Bestämmelser om avgiften för en sådan prestation finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Med hjälp av ett befintligt verktyg för stark autentisering ska det kunna ansökas om ett motsvarande elektroniskt identifieringsverktyg. Den leverantör av tjänster för stark autentisering som litar på en tidigare identifiering bär ansvaret i förhållande till den skadelidande om identifieringen är felaktig.

När en leverantör av identifieringsverktyg skickar en uppgift om den inledande identifiering som leverantören gjort till en annan leverantör av identifieringsverktyg för att denna ska kunna bevilja ett elektroniskt identifieringsverktyg, får leverantören ta ut en rättvis och skälig ersättning.

Den rättvisa och skäliga ersättningen baserar sig på medianen av de priser på uppgifter om inledande identifiering som de leverantörer av identifieringsverktyg som är verksamma i Finland har tagit ut.

Transport- och kommunikationsverket meddelar ett beslut om maximinivån på den rättvisa och skäliga ersättning som avses i 6 mom. med en cents noggrannhet så att den årligen sjunker med 25 procent, men ändå uppgår till minst 35 cent och högst 5 euro.

29 §

Bedömning av överensstämmelse hos en elektronisk identifieringstjänst

En leverantör av identifieringstjänster ska regelbundet låta ett sådant bedömningsorgan som nämns i 28 § bedöma om identifieringstjänsten uppfyller kraven på interoperabilitet, informationssäkerhet, dataskydd och annan tillförlitlighet enligt denna lag.

Bestämmelser om bedömning av överensstämmelse hos system för elektronisk identifiering som ska anmälas till Europeiska kommissionen finns i EU:s förordning om elektronisk identifiering och i förordningen om tillitsnivåer vid elektronisk identifiering.

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets rätt att meddela närmare föreskrifter om bedömningsgrunderna vid bedömningen av överensstämmelsen hos en identifieringstjänst finns i 42 §. Som bedömningsgrund kan Transport- och kommunikationsverket utöver de författningar och rättsakter som avses i 1 och 2 mom. fastställa bestämmelser eller riktlinjer som antagits av Europeiska unionen eller något annat internationellt organ, publicerade och generellt eller regionalt tillämpade anvisningar för informationssäkerhet samt datasäkerhetsstandarder eller förfaranden som används allmänt.

30 §

Bedömning av överensstämmelse hos den nationella noden för elektronisk identifiering

Överensstämmelse hos det nationella gränssnitt som hör till EU:s interoperabilitetsramverk för elektronisk identifiering (**den nationella noden**) ska påvisas genom en bedömning som görs av ett organ för bedömning av överensstämmelse eller ett annat utomstående bedömningsorgan.

Bestämmelser om kraven på den nationella noden finns i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1501 om interoperabilitetsramverket enligt artikel 12.8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden. Bestämmelser om Transport- och kommuni-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

kationsverkets rätt att meddela närmare föreskrifter om bedömningsgrunderna vid bedömningen av överensstämmelse hos den nationella noden finns i 42 §.

31 §

Inspektionsberättelse

En leverantör av identifieringstjänster och Befolkningsregistercentralen ska över bedömningen av överensstämmelse låta utarbeta en inspektionsberättelse som lämnas in till Transport- och kommunikationsverket.

Inspektionsberättelsen är i kraft den tid som anges i den standard som användes vid bedömningen, dock högst i två år.

32 §

Fastställande av överensstämmelse hos betrodda tjänster

Ett organ för bedömning av överensstämmelse ska inspektera en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster och överensstämmelsen hos en kvalificerad betrodd tjänst med iakttagande av bestämmelserna i EU:s förordning om elektronisk identifiering.

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets rätt att meddela närmare föreskrifter om bedömningsgrunderna vid bedömningen av överensstämmelse finns i 42 §. Som bedömningsgrund kan Transport- och kommunikationsverket fastställa bestämmelser eller riktlinjer som antagits av Europeiska unionen eller något annat internationellt organ, publicerade och generellt eller regionalt tillämpade anvisningar för informationssäkerhet samt datasäkerhetsstandarder eller förfaranden som används allmänt.

33 §

Allmänna krav på bedömningsorgan

De bedömningsorgan som nämns i 28 § omfattas av följande kompetenskrav:

- 1) organet ska vara funktionellt och ekonomiskt oberoende av bedömningsobjektet,
- 2) organets personal ska ha god teknisk och yrkesinriktad utbildning samt tillräckligt omfattande erfarenhet av de uppgifter som ingår i bedömningsverksamheten,
- 3) organet ska förfoga över den utrustning och de lokaler, redskap och system som behövs för bedömningsverksamheten,
- 4) organet ska ha ändamålsenliga riktlinjer för verksamheten och uppföljningen av den.

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets rätt att meddela närmare föreskrifter om de krav som anges i 1 mom. finns i 42 §.

Ett organ för bedömning av överensstämmelse ska visa att kraven i 1 mom. 1—3 punkten är uppfyllda genom en ackreditering beviljad av den nationella ackrediteringsenheten med iakttagande av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

En leverantör av identifieringstjänster ska i den anmälan som avses i 10 § lämna en redogörelse för att ett annat utomstående bedömningsorgan eller ett internt kontrollorgan som bedömt dess överensstämmelse uppfyller kraven enligt 1 mom. Att kraven i 1 mom. 1—3 punkten är uppfyllda ska visas genom en ackreditering enligt 3 mom. eller genom ett annat oberoende förfarande som grundar sig på en allmänt använd standard.

En ackreditering som beviljas av en utländsk ackrediteringsenhet motsvarar ett ackrediteringsbeslut enligt 3 och 4 mom.

34 §

Godkännande av organ för bedömning av överensstämmelse

Organ för bedömning av överensstämmelse godkänns av Transport- och kommunikationsverket. Ett organ kan godkännas för viss tid, om det finns särskilda skäl till detta. Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut om godkännande med begränsningar och villkor rörande organets kompetensområde, tillsynen över organet och organets verksamhet.

35 §

Ansökan om att bli organ för bedömning av överensstämmelse

Organ för bedömning av överensstämmelse godkänns efter ansökan. Ansökan ska innehålla sådana uppgifter om sökanden och sökandens verksamhet utifrån vilka det kan avgöras om kraven i 33 § är uppfyllda.

När Transport- och kommunikationsverket behandlar en ansökan kan verket skaffa utlåtanden samt anlita utomstående experter för att bedöma ansökan och de uppgifter som ges i ansökan.

36 §

Certifiering av anordningar för skapande av kvalificerade elektroniska underskrifter eller kvalificerade elektroniska stämplat

Transport- och kommunikationsverket får efter ansökan utse offentliga eller privata certifieringsorgan enligt artiklarna 30 och 39.2 i EU:s förordning om elektronisk identifiering som har i uppgift att certifiera anordningar för skapande av kvalificerade elektroniska underskrifter eller kvalificerade elektroniska stämplat. Certifieringsorganet kan utses för viss tid. I sin ansökan ska certifieringsorganet ange de uppgifter som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för behandlingen av ansökan.

Certifieringsorganet ska vara funktionellt och ekonomiskt oberoende av tillverkarna av anordningar för skapande av elektroniska underskrifter eller elektroniska stämplat. Organet ska ha en ansvarsförsäkring som är tillräcklig med hänsyn till verksamhetens omfattning, eller något annat motsvarande arrangemang, och det ska ha tillgång till en tillräckligt stor yrkeskunnig personal och de system, den utrustning och de redskap som behövs för verksamheten.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

37 §

Verksamheten vid organ för bedömning av överensstämmelse och certifieringsorgan

Ett organ för bedömning av överensstämmelse och ett certifieringsorgan får i sitt uppdrag anlita personer som inte hör till organisationen. Organen ansvarar också för det arbete som utförts av personer de anlitat.

Organ för bedömning av överensstämmelse och certifieringsorgan ska följa bestämmelserna i förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003) när de utför offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag. På personalen vid organ för bedömning av överensstämmelse och vid certifieringsorgan och vid dotterbolag och underentreprenörer som anlitas av sådana organ tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när den sköter uppgifter som avses i denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Organ för bedömning av överensstämmelse och certifieringsorgan ska underrätta Transport- och kommunikationsverket om varje ändring som har betydelse för uppfyllandet av villkoren för att godkännas eller utses.

38 §

Återkallande av godkännande som organ för bedömning av överensstämmelse eller utseende till certifieringsorgan

Om Transport- och kommunikationsverket konstaterar att ett organ för bedömning av överensstämmelse eller ett certifieringsorgan inte uppfyller föreskrivna villkor eller att organet i väsentlig grad handlar i strid med gällande bestämmelser, ska Transport- och kommunikationsverket sätta ut en tillräcklig tidsfrist inom vilken saken ska rättas till.

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla ett beslut att godkänna ett bedömningsorgan eller utse ett certifieringsorgan om organet inte har korrigerat sin verksamhet inom den tid som satts ut enligt 1 mom. och det är fråga om en väsentlig förseelse eller försummelse.

42 §

Allmän styrning samt Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter

Kommunikationsministeriet svarar för den allmänna styrningen och utvecklingen av stark autentisering och betrodda tjänster.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om

1) kraven enligt 8 § 1 mom. 4 och 5 punkten på säkerhet och tillförlitlighet hos identifierings-systemet,

2) innehållet i de uppgifter som ska anmälas enligt 10 § och inlämnandet av dem till Transport- och kommunikationsverket,

3) egenskaperna enligt 12 a § 2 mom. hos förtroendenätets gränssnitt,

4) när störningar som avses i 16 § är betydande och om innehållet i anmälningar enligt 16 § 1 mom. samt anmälningarnas form och inlämnandet av dem,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

5) grunderna för bedömningen enligt 29, 30 och 32 § av överensstämmelsen hos en identifieringstjänst, en betrodd tjänst och den nationella noden,

6) kompetenskraven enligt 33 § för organ för bedömning av överensstämmelse med beaktande av vad som föreskrivs i EU:s förordning om elektronisk identifiering,

7) de uppgifter som ska ingå i en ansökan enligt 35 § och inlämnandet av dem till Transport- och kommunikationsverket,

8) de krav som ställs på certifieringsorgan som avses i 36 §, förfarandet vid certifiering och kraven på anordningar för skapande av elektroniska underskrifter och elektroniska stämplat med beaktande av vad som föreskrivs i EU:s förordning om elektronisk identifiering.

42 a §

Transport- och kommunikationsverkets uppgifter

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket ska i enlighet med EU:s förordning om elektronisk identifiering

1) delta i samarbetet mellan Europeiska unionens medlemsstater i det interoperabilitetsramverk för elektronisk identifiering som avses i artikel 12 i förordningen och i det samarbetsnätverk som upprättats för detta ändamål,

2) anmäla system för elektronisk identifiering till Europeiska kommissionen i enlighet med artiklarna 7—10 i förordningen,

3) vara tillsynsorgan enligt artikel 17 i förordningen och sköta tillsynsorganets uppgifter enligt förordningen,

4) i enlighet med artikel 22 i förordningen föra och publicera förteckningar över kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster i Finland och över de kvalificerade betrodda tjänster som dessa tillhandahåller.

Transport- och kommunikationsverkets beslutanderätt omfattar inte avtalsförhållanden mellan parter eller frågor om ersättningsskyldighet.

43 §

Rätt till information

När Transport- och kommunikationsverket fullgör sina uppgifter enligt denna lag har verket trots sekretessbestämmelserna rätt att få den information som behövs för skötseln av uppgifterna av dem vars rättigheter och skyldigheter denna lag gäller och av dem som handlar för dessas räkning.

Dataombudsmannen har i sitt uppdrag rätt att få information enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (nedan *den allmänna dataskyddsförordningen*).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

44 §

Myndighetssamarbete och rätt att lämna information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Transport- och kommunikationsverket och dataombudsmannen trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter rätt att lämna Finansinspektionen och Konkurrens- och konsumentverket den information som de behöver för skötseln av sina uppgifter. Finansinspektionen och Konkurrens- och konsumentverket har motsvarande rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna Transport- och kommunikationsverket och dataombudsmannen de uppgifter som behövs för skötseln av deras uppgifter enligt denna lag.

När Transport- och kommunikationsverket och dataombudsmannen utför uppgifter enligt denna lag ska de vid behov samarbeta på lämpligt sätt med Finansinspektionen och Konkurrens- och konsumentverket samt med varandra.

45 §

Administrativa tvångsmedel

Transport- och kommunikationsverket kan ge en anmärkning till den som bryter mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av den, eller mot EU:s förordning om elektronisk identifiering eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, samt ålägga denne att avhjälpa felet eller försummelsen inom skälig tid. Beslutet kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten kommer att avbrytas helt eller delvis eller att den försummade åtgärden kommer att vidtas på den försumliges bekostnad. Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

Kostnaderna för en åtgärd som vidtagits på den försumliges bekostnad betalas av statens medel och indrivs hos den försumlige på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

45 a §

Interimistiska beslut

Om ett fel eller en försummelse som gäller EU:s förordning om elektronisk identifiering, denna lag eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem, eller en störning i datasäkerheten, omedelbart och i väsentlig grad äventyrar tillförlitligheten hos en identifieringstjänst eller betrodd tjänst, får Transport- och kommunikationsverket omgående besluta om behövliga interimistiska åtgärder oberoende av den tidsfrist som avses i 45 §.

Transport- och kommunikationsverket ska innan det beslutar om interimistiska åtgärder ge den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, utom när detta inte kan ordnas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Som interimistisk åtgärd kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda eller avbryta

- 1) tillhandahållandet av en identifieringsmetod som stark autentisering,
- 2) tillhandahållandet av en sådan kvalificerad betrodd tjänst som avses i artikel 3.17 i EU:s förordning om elektronisk identifiering,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3) tillhandahållandet av ett system för elektronisk identifiering som anmälts enligt artikel 9.1 i EU:s förordning om elektronisk identifiering,

4) tillhandahållandet av autentisering enligt artikel 7 f i EU:s förordning om elektronisk identifiering.

De interimistiska åtgärderna kan vara i kraft i högst tre månader. Beslut om interimistiska åtgärder får överklagas separat, på samma sätt som beslut som avses i 45 § 1 mom.

46 §

Inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att utföra inspektioner av leverantörer av identifieringstjänster och av leverantörernas tjänster, av organ för bedömning av överensstämmelse som avses i 28 §, av certifieringsorgan enligt 36 § för anordningar för skapande av kvalificerade elektroniska underskrifter och elektroniska stämplatser och dessa organs verksamhet, av certifikatutfärdare som tillhandahåller kvalificerade certifikat samt av tillhandahållare av betrodda tjänster och deras tjänster. En inspektion kan genomföras för att övervaka fullgörandet av skyldigheter enligt denna lag och EU:s förordning om elektronisk identifiering samt bestämmelser som utfärdats och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av dem. Bestämmelser om inspektioner finns i 39 § i förvaltningslagen.

Transport- och kommunikationsverket förordnar en inspektör att utföra de inspektioner som avses i 1 mom. Den som utför inspektionen har rätt att hos en leverantör av identifieringstjänster, hos en certifikatutfärdare som tillhandahåller kvalificerade certifikat och hos en tillhandahållare av betrodda tjänster samt hos personer som dessa anlitar granska sådan maskinvara och programvara som kan vara av betydelse vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats och de föreskrifter som meddelats med stöd av den.

Leverantörer av identifieringstjänster, certifikatutfärdare som tillhandahåller kvalificerade certifikat, tillhandahållare av betrodda tjänster och de personer som dessa anlitar ska för inspektionen ge en inspektör som avses i 2 mom. tillträde till alla andra utrymmen än sådana som används för boende av permanent natur.

47 §

Avgifter till Transport- och kommunikationsverket

När en leverantör av identifieringstjänster eller en sammanslutning av tjänsteleverantörer som har gjort en anmälan enligt 10 § registreras första gången ska den betala Transport- och kommunikationsverket en registreringsavgift på 5 000 euro. Leverantören av identifieringstjänster eller sammanslutningen ska dessutom betala Transport- och kommunikationsverket en årlig tillsynsavgift på sammanlagt 14 000 euro för tillsynen över alla de identifieringstjänster som leverantören eller sammanslutningen tillhandahåller.

En kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster som gjort en anmälan enligt artikel 21 i EU:s förordning om elektronisk identifiering och en certifikatutfärdare som tillhandahåller kvalificerade betrodda tjänster ska betala Transport- och kommunikationsverket en registreringsavgift på 5 000 euro för varje betrodd tjänst de tillhandahåller. Dessutom ska de betala Transport- och kommunikationsverket en årlig tillsynsavgift på 14 000 euro för den första kvalificerade be-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

trodda tjänst som de tillhandahåller och en årlig tillsynsavgift på 9 000 euro för varje därpå följande kvalificerade betrodda tjänst som de tillhandahåller. Om en certifikatutfärdare som tillhandahåller betrodda tjänster även gör en anmälan enligt 10 §, ska certifikatutfärdaren dessutom betala den registreringsavgift som anges i 1 mom.

Ett organ för bedömning av överensstämmelse som godkänts enligt 34 § ska betala Transport- och kommunikationsverket en utnämningsavgift på 10 000 euro. Dessutom ska organet betala Transport- och kommunikationsverket en årlig tillsynsavgift på 15 000 euro.

Ett certifieringsorgan som utsetts enligt 36 § ska betala Transport- och kommunikationsverket en utnämningsavgift på 10 000 euro. Dessutom ska organet betala Transport- och kommunikationsverket en årlig tillsynsavgift på 15 000 euro.

Registreringsavgiften, utnämningsavgiften och tillsynsavgiften täcker Transport- och kommunikationsverkets kostnader för att utföra uppgifterna enligt denna lag, med undantag för de uppgifter som avses i 46 § 1 mom. Tillsynsavgiften ska betalas till fullt belopp också under det första verksamhetsåret, även om verksamheten inleds under året. Tillsynsavgiften återbetalas inte, även om tjänsteleverantören upphör med sin verksamhet under året.

Registreringsavgiften, utnämningsavgiften och tillsynsavgiften påförs av Transport- och kommunikationsverket och avgifterna är direkt utsökbara. I Transport- och kommunikationsverkets beslut om påförande av avgift får ändring sökas i enlighet med 49 § 1 mom. Närmare bestämmelser om verkställigheten av avgifterna får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Bestämmelser om indrivning av registreringsavgiften, utnämningsavgiften och tillsynsavgiften finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter. Om avgifterna inte betalas senast på förfallodagen, tas årlig dröjsmålsränta ut på det obetalda beloppet enligt den räntesats som avses i 4 § i räntelagen (633/1982). I stället för dröjsmålsränta kan myndigheten ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro om dröjsmålsräntan är mindre än detta belopp.

För en inspektion som avses i 46 § 1 mom. tas kostnaderna för inspektionen ut av föremålet för inspektionen med iakttagande av lagen om grunderna för avgifter till staten.

49 §

Sökande av ändring i myndighetsbeslut

Omprövning av ett beslut som fattats av Transport- och kommunikationsverket om en avgift som ska betalas till Transport- och kommunikationsverket enligt 47 § får begäras på det sätt som anges i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning samt andra beslut av Transport- och kommunikationsverket än sådana som avses i 1 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller återkallande av ett beslut om att godkänna ett organ för bedömning av överensstämmelse eller om att utse ett certifieringsorgan får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket får i sina beslut bestämma att beslutet ska iakttas innan det har vunnit laga kraft. Besvärsmyndigheten kan dock förbjuda verkställigheten av beslutet tills besvären har avgjorts.

~~Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av dataombudsmannen finns i dataskyddslagen (4).~~

49 a §

Sökande av ändring i beslut av organ för bedömning av överensstämmelse och beslut av certifieringsorgan

Omprövning av ett beslut som fattats av ett organ för bedömning av överensstämmelse eller av ett certifieringsorgan med stöd av denna lag får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut av organ för bedömning av överensstämmelse och beslut av certifieringsorgan ska iaktas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

80.

Lag

om ändring av 3 och 4 § i lagen om statens televisions- och radiofond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) 3 ja 4 §, sådana de lyder, 3 § i lagarna 395/2003, 475/2012 och 1170/2016 samt 4 § i lag 1216/2014, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

3 §

Statens televisions- och radiofond och dess medel

För det syfte som anges i 1 § finns statens televisions- och radiofond som står utanför statsbudgeten och som förvaltas av Transport- och kommunikationsverket.

För att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993) får fonden medel ur ett anslag i statsbudgeten. År 2013 uppgår anslaget till 500 miljoner euro. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Som grund för justeringen används ett index som till en tredjedel består av levnadskostnadsindexet och till två tredjedelar av förtjänstnivåindexet.

Bestämmelsen i 2 mom. om en årlig justering av anslagsbeloppet tillämpas inte 2017 och 2018.

4 §

Bokföring, bokslut och revisorer

I fråga om fondens bokföring och bokslut iakttas lagen om statsbudgeten (423/1988) och med stöd av lagen utfärdade bestämmelser. Bland fondens bokslutskalkyler ska också finnas en kalkyl över dispositionsplanens utfall. Transport- och kommunikationsverket godkänner och undertecknar fondens bokslut och lämnar det till kommunikationsministeriet för fastställelse.

Statens revisionsverk verkställer årligen revision av fonden.

Revisorn ska granska fondens förvaltning, bokföring och bokslut. Revisorn ska för varje räkenskapsperiod avge en revisionsberättelse med särskilt utlåtande om

- 1) huruvida bokslutet är upprättat i enlighet med de bestämmelser och föreskrifter som gäller för upprättande av bokslut,
- 2) huruvida bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av fondens verksamhet och om dess ekonomiska ställning,
- 3) huruvida fondens förvaltning och verksamhet har skötts i enlighet med gällande bestämmelser och föreskrifter,
- 4) fastställande av bokslutet.

När revisionen har verkställts ska revisorn göra en anteckning om detta i bokslutet. Anteckningen ska innehålla en hänvisning till revisionsberättelsen samt ett utlåtande om huruvida bokslutet har upprättats i enlighet med bestämmelserna och föreskrifterna om hur bokslut ska upprättas.

Om en revisor under räkenskapsperioden finner att det finns skäl till betydande anmärkning i fråga om förvaltningen och ekonomin i den sammanslutning som granskas, ska kommunikationsministeriet omedelbart underrättas om saken.

Transport- och kommunikationsverket är skyldigt att vid behov bistå revisorn vid verkställandet av revisionen.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

81.

Lag

om ändring av 7 § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i statstjänstemannalagen (750/1994) 7 §, sådan den lyder i lag 948/2017, som följer:

7 §

Till följande tjänster kan endast finska medborgare utnämnas:

- 1) tjänsterna som justitiekansler och biträdande justitiekansler samt tjänsten som kanslichef och tjänsterna som referendarieråd såsom avdelningschefer vid justitiekanslersämbetet,
- 2) tjänsterna som statssekreterare, statssekreterare såsom kanslichef, kanslichef, avdelningschef och motsvarande eller högre tjänst, biträdande avdelningschef, byråchef och andra enhetschefstjänster vid ett ministerium samt tjänsteförhållanden för viss tid som en ministers specialmedarbetare,
- 3) ministerietjänster vars uppgifter omfattar att vara beredskapschef eller sköta beredskaps- och förberedelseuppgifter vid ett ministerium eller att annat än tillfälligt hantera klassificerade handlingar på skyddsnivå I eller II,
- 4) ämbetsverks chefstjänster,
- 5) utrikesförvaltningens tjänster,
- 6) domartjänster och tjänster vars uppgifter omfattar att vara åklagare eller utmätningsman ~~samt tjänsten som underrättelseombudsman och tjänster vid underrättelseombudsmannafunktionen,~~
- 7) tjänsterna som chef eller direktör som är direkt underställd en verkschef inom inrikesministeriets ansvarsområde, polismanstjänster enligt polislagen (872/2011), andra tjänster vid skyddspolisen än polismanstjänster, sådana tjänster inom polisförvaltningen vars uppgifter omfattar att annat än tillfälligt hantera klassificerade handlingar på skyddsnivå I eller II, samt Gränsbevakningsväsendets tjänster,
- 8) försvarsministeriets och försvarsmaktens tjänster,
- 9) sådana tjänster vid finansministeriet och Befolkningsregistercentralen vars uppgifter har en väsentlig betydelse för informations- och cybersäkerheten, sådana tjänster vid Tullen vars uppgifter omfattar rätt att anhålla eller att delta i övervakning och tryggnad av Finlands territoriella integritet, tjänster som omfattar brottsundersökning och övervakningsuppgifter inom Tullens verksamhetsområde samt direktörstjänster som är direkt underställda Tullens generaldirektör, tjänsterna som chef för Regionförvaltningsverkets ansvarsområde för räddningsväsendet och beredskapen samt direktörstjänster som är direkt underställda Befolkningsregistercentralens överdirektör,
- 10) sådana ledande sakkunnigtjänster vid arbets- och näringsministeriet vars uppgifter omfattar att behandla information som avses i lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp (172/2012),

Betänkande KoUB 21/2018 rd

11) tjänsten som överdirektör för IT-centralen inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, tjänsten som överdirektör för Lantmäteriverkets central för geografisk information, tjänsten som överdirektör för Lantmäteriverkets produktionsenhet samt tjänsterna som jakt- och fiskeövervakare enligt lagen om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning (1157/2005),

12) tjänsterna som direktör eller överdirektör som är direkt underställd generaldirektören för Transport- och kommunikationsverket, Trafikledsverket och Meteorologiska institutet samt sådana tjänster vid nämnda verk som omfattar beredskaps- och förberedelseuppgifter eller uppgifter som har en väsentlig betydelse för informations- och cybersäkerheten,

13) direktörstjänster som är direkt underställda Energimyndighetens överdirektör.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tjänsteutnämningar ska tillämpas också då en tjänsteman förordnas till ett uppdrag som motsvarar en tjänst som avses i 1 mom. eller då en person med stöd av 9 § 1 mom. utses för att för viss tid eller annars tidsbegränsat sköta uppgifter som hör till en sådan tjänst eller ett sådant tjänsteförhållande som avses i 1 mom. i denna paragraf.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

82.

Lag

om ändring av lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016) 3—7 och 9—14 §, av dem 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 706/2018, som följer:

3 §

Samutnyttjande

En näaktör är skyldig att på skriftlig begäran av en annan näaktör överlåta nyttjanderätten till sin fysiska infrastruktur på rättvisa och skäligen villkor. Näaktören ska i begäran definiera projektet och dess tidsramar samt vilka delar av nätet som behövs. Om begäran inte är tillräckligt specificerad, ska näaktören utan dröjsmål be den näaktör som framställt begäran att komplettera begäran. En näaktör får vägra upplåta nyttjanderätt till sin fysiska infrastruktur endast på någon av följande grunder:

- 1) den fysiska infrastrukturen är inte tekniskt lämplig för samutnyttjande,
- 2) näaktörens eget bruk och rimliga framtida behov,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 3) den allmänna eller nationella säkerheten äventyras,
- 4) andra tjänster som tillhandahålls i samma fysiska infrastruktur äventyras.

En näaktör ska skriftligen besvara en begäran som avses i 1 mom. inom en månad från det att begäran mottogs samt motivera sin eventuella vägran. Om näaktören vägrar att upplåta nyttjanderätt till sin fysiska infrastruktur eller låter bli att besvara en begäran om nyttjanderätt inom ovannämnda tidsfrist, eller om en överenskommelse om villkoren för nyttjanderätten inte har nåtts inom två månader från det att begäran om nyttjanderätt mottogs, kan den näaktör som framställt begäran föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för avgörande.

Om begäran om nyttjanderätt gäller en fysisk infrastruktur som är belägen på en tredje parts område, svarar den som framställt begäran för att skaffa den nyttjanderätt som behövs.

4 §

Sambyggnad

En näaktör ska tillgodose en annan näaktörs begäran om sambyggnad av fysisk infrastruktur och sambyggnad av nät på rättvisa och skäliga villkor. Begäran ska framställas skriftligen och specificerat. En skälig begäran ska tillgodoses, om inte sambyggnaden

1) leder till ökade kostnader för näaktörerna jämfört med om infrastrukturen eller nätet byggs separat,

2) gäller ett mindre byggprojekt, eller

3) äventyrar nätets säkerhet eller användningen av nätet för det avsedda ändamålet.

Begäran om sambyggnad ska lämnas in i ett så tidigt skede som möjligt och senast en månad innan ansökan om tillstånd för projektet lämnas till den behöriga myndigheten.

Om inte annat avtalas ska kostnaderna för sambyggnaden delas mellan näaktörerna i förhållande till de uppskattade kostnaderna om infrastrukturen eller nätet skulle ha byggts separat.

Vägrar en näaktör tillgodose en annan näaktörs begäran om sambyggnad, eller har en överenskommelse om villkoren inte nåtts inom en månad från det att begäran om sambyggnad mottogs, kan den näaktör som framställt begäran föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för avgörande.

5 §

Central informationspunkt

Transport- och kommunikationsverket ska se till att det finns en lättanvänd och informations-säker central informationspunkt, genom vilken det utan obefogat dröjsmål och i digital form lämnas information om

1) nätens fysiska infrastruktur,

2) planerade byggarbeten,

3) tillståndsförfaranden som gäller byggande,

4) positionen för kablar, rören och liknande aktiva delar av nätet.

Information behöver dock inte lämnas till den del lämnandet kan anses äventyra

1) nätens informationssäkerhet,

2) allmän eller nationell säkerhet,

3) företagshemligheter.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Bestämmelser om avgifter som tas ut för lämnande av information enligt 1 mom. 1—3 punkten finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Omprövning av ett beslut som avses i 2 mom. får sökas hos Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

6 §

Ordnande av den centrala informationspunktens verksamhet

Transport- och kommunikationsverket kan sköta de uppgifter som avses i 5 § 1 mom. självt eller skaffa dessa tjänster hos en utomstående tjänsteleverantör, förutsatt att de uppgifter som överförs på tjänsteleverantören är av teknisk och biträdande art. En tjänsteleverantör får inte i sin övriga affärsverksamhet utnyttja information som tjänsteleverantören tagit del av vid fullgörandet av uppgifterna.

På personer som är anställda hos en tjänsteleverantör tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter i enlighet med 5 § 1 mom. Personer som är anställda hos en tjänsteleverantör ska, när de utför uppgifter i enlighet med 5 § 1 mom., iaktta vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), förvaltningslagen, arkivlagen (831/1994), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003). Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

7 §

Informationsskyldighet

En nättaktör ska genom den centrala informationspunkten i digital form och utan obefogat dröjsmål tillhandahålla den information som avses i 5 § 1 mom. och ändringar i informationen.

En nättaktör ska vid behov lämna den information om sin egen verksamhet som avses i 5 § 1 mom. direkt på skriftlig begäran av en annan nättaktör. Informationen ska lämnas på rättvisa och skäliga villkor inom två månader från det att den skriftliga begäran mottogs. Nättaktören kan vägra lämna informationen på de grunder som avses i 5 § 2 mom. Ett offentligt samfund är inte skyldigt att digitalisera information som avses i 5 § 1 mom.

Ett offentligt samfund som förfogar över information som avses i 5 § 1 mom. i digital form ska genom den centrala informationspunkten tillgängliggöra informationen och ändringar i den inom två månader från det att informationen mottogs, om informationen inte annars finns att tillgå genom den centrala informationspunkten. Tidsfristen kan förlängas med högst en månad om det behövs för att säkerställa att informationen är tillförlitlig.

Om det uppstår en tvist beträffande skyldigheterna enligt denna paragraf får den vars rättigheter eller intressen ärendet gäller föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för avgörande.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

Undersökningar på plats

En nätaktör ska på skriftlig begäran av en annan nätaktör vid behov tillåta sådana undersökningar på plats som gäller specifika delar av dess fysiska infrastruktur. Nätaktören kan vägra tillåta undersökningar på plats på de grunder som avses i 5 § 2 mom.

Begäran ska besvaras skriftligen inom en månad från det att en begäran enligt 1 mom. mottogs.

Om det uppstår en tvist beträffande skyldigheterna enligt denna paragraf får den vars rättigheter eller intressen ärendet gäller föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för avgörande.

10 §

Tillsyn och avgörande av meningsskiljaktigheter

Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och beslut som meddelats med stöd av den, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Transport- och kommunikationsverket ska främja samarbetet mellan nätaktörer och sträva efter att i första hand genom medling lösa meningsskiljaktigheter mellan nätaktörerna. Transport- och kommunikationsverket ska, med undantag för under exceptionella förhållanden, fatta beslut i ärenden som avses i 3 § inom fyra månader från det att ärendet blev anhängigt och i ärenden som avses i 4, 7 och 9 § inom två månader från det att ärendet blev anhängigt.

Om någon bryter mot denna lag eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av den, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga denne att inom en skälig tid rätta till felet eller försummelsen. Beslutet kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

11 §

Expertgrupp till stöd vid tvistlösning

Transport- och kommunikationsverket ska tillsätta en expertgrupp med uppgift att biträda Transport- och kommunikationsverket vid avgörande av meningsskiljaktigheter. I arbetsgruppen ska finnas representanter för de sektorer som är viktiga med tanke på de nät som avses i 1 § 1 mom. och de sektorer som är viktiga med tanke på tillämpningen av denna lag, samt för myndigheterna inom dessa sektorer.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Transport- och kommunikationsverket, trots sekretessbestämmelserna, rätt att till arbetsgruppens medlemmar lämna ut behövlig information, om informationen är nödvändig för skötseln av gruppens uppgifter och inte innehåller konfidentiella meddelanden eller förmedlingsuppgifter.

På arbetsgruppens medlemmar tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

12 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt att få information

Transport- och kommunikationsverket har, när det fullgör uppgifter enligt denna lag, rätt att trots sekretessbestämmelserna få den information som verket behöver för att fullgöra sina uppgifter av dem vilkas rättigheter och skyldigheter denna lag gäller samt av aktörer som handlar för deras räkning.

Informationen ska lämnas ut avgiftsfritt, utan obefogat dröjsmål och i den form som myndigheten begärt.

13 §

Transport- och kommunikationsverkets rätt att meddela föreskrifter

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter om den i 7 § avsedda informationens minimiinhåll, digitala form och om interoperabiliteten och informationssäkerheten hos de system som behövs för behandling och överföring av informationen.

14 §

Besvär

Omprövningsbeslut och andra beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Transport- och kommunikationsverket har rätt att anföra besvär över ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt ett i 1 mom. avsett beslut av Transport- och kommunikationsverket.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

83.

Lag

om ändring av 35 § i lagen om vattentjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vattentjänster (119/2001) 35 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 290/2018 och 669/2018, som följer:

35 §

Tystnadsplikt

På tystnadsplikten för den som utför uppgifter som avses i denna lag tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Trots tystnadsplikten enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter om enskildas eller sammanslutningars ekonomiska ställning eller företagshemligheter eller enskildas personliga förhållanden, som erhållits vid utförande av åligganden enligt denna lag, lämnas ut till

- 1) tillsynsmyndigheten för utförande av uppgifter som avses i denna lag,
- 2) åklagar- och polismyndigheter för utredande av brott, och
- 3) Transport- och kommunikationsverket, om det är nödvändigt för skötseln av informations-säkerhetsrelaterade uppgifter.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

84.

Lag

om ändring av lagen om registrering av farkoster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om registrering av farkoster (424/2014) 1, 6—13, 41 och 42 §, av dem 1 § sådan den lyder i lag 355/2018 samt 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 355/2018, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1 §

Registrering av farkoster

En farkost och dess motor ska registreras i det trafik- och transportregister som avses i V avd. i lagen om transportservice (320/2017). Personuppgiftsansvarig är Transport- och kommunikationsverket.

6 §

Förhandsanmälan

Identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter om en ny farkost och farkostens motor som uppfyller gällande krav i Finland kan anmälas till Transport- och kommunikationsverket innan farkosten och dess motor första gången registreras i Finland. De uppgifter som har lämnats i förhandsanmälan behöver inte anmälas i samband med första registrering enligt 8 §.

Förhandsanmälan får göras av en farkoststillverkare eller motortillverkare eller av dennes företrädare eller av en importör som

- 1) är en i Finland registrerad juridisk person,
- 2) är solvent och sakkunnig,
- 3) har eller av tillverkaren får tillgång till de tekniska uppgifterna om en farkosts eller motors konstruktion och utrustning och tillgång till uppgifterna om försäkringar om överensstämmelse, och
- 4) har ingått avtal med Transport- och kommunikationsverket om lämnande av uppgifter.

Innan ett avtal som avses i 2 mom. 4 punkten ingås ska den sökande visa för Transport- och kommunikationsverket att den sökande uppfyller kraven i 2 mom. 1—3 punkten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur förhandsanmälan görs och om de identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter för en farkost och en motor som krävs i förhandsanmälan.

7 §

Registreringsanmälan

De uppgifter som behövs för första registrering av en registreringspliktig farkost och dess motor och ändringar i uppgifterna samt uppgifter om slutlig avregistrering ska anmälas till Transport- och kommunikationsverket, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur registreringsanmälan görs.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

8 §

Första registrering

Innan en farkost tas i sjötrafik i Finland för första gången är ägaren skyldig att göra en skriftlig registreringsanmälan till Transport- och kommunikationsverket, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Första registrering förutsätter att Transport- och kommunikationsverket får utredning över

- 1) ägaren till och innehavaren av farkosten och dess motor,
- 2) farkostens och dess motors identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter,
- 3) att farkosten och dess motor har sådana försäkringar om överensstämmelse som gäller i Finland,

- 4) farkostens användningsändamål och den kommun som farkosten i huvudsak används i.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska uppgifter om farkoster och deras motorer som ska uppges vid första registrering.

9 §

Ändringsregistrering

Ägaren till en registrerad farkost är skyldig att göra en skriftlig anmälan till Transport- och kommunikationsverket om en ändring i de uppgifter i registret som avses i 8 § 2 mom. inom 30 dagar från ändringen, om inte något annat föreskrivs i denna lag. En ändring behöver dock inte anmälas, om den gäller namn, personbeteckning, adress eller hemkommun för en ägare eller innehavare som har personbeteckning eller en sådan persons dödsfall eller om den gäller kontaktinformationen för en juridisk person vars företags- och organisationsnummer har införts i registret.

Innehavaren av en registrerad farkost är skyldig att göra en skriftlig anmälan till Transport- och kommunikationsverket om ändringar i registrets tekniska uppgifter om farkosten och dess motor och om ändringar i registrets uppgifter om farkostens användningsändamål och den kommun som farkosten i huvudsak används i inom 30 dagar från det att uppgifterna ändrats.

Ändringsregistrering förutsätter att Transport- och kommunikationsverket får utredning över ändringar som gäller

- 1) ägaren till eller innehavaren av farkosten,
- 2) de tekniska uppgifterna om farkosten eller dess motor, eller
- 3) farkostens användningsändamål eller den kommun som farkosten i huvudsak används i.

10 §

Slutlig avregistrering

Ägaren till en registrerad farkost eller motor är skyldig att inom 30 dagar från det att farkosten eller motorn förstörts, skrotats eller demonterats göra en skriftlig anmälan till Transport- och kommunikationsverket om att farkosten eller motorn tagits slutligt ur sjötrafik i Finland, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

En anteckning om slutlig avregistrering av en farkost eller dess motor görs endast om Transport- och kommunikationsverket lämnas tillförlitlig utredning om att farkosten eller dess motor har förstörts, skrotats eller demonterats.

11 §

Registreringsbevis

Transport- och kommunikationsverket antecknar uppgifterna om farkosten i trafik- och transportregistret och utfärdar ett registreringsbevis över första registrering av en farkost. I registreringsbeviset antecknas namnet på farkostens ägare och innehavare. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka tekniska uppgifter om en farkost och dess motor som ska antecknas i registreringsbeviset.

I registreringsbeviset antecknas uppgift om farkostens finska nationalitet, om farkosten är finsk på det sätt som avses i 1 kap. 1 § i sjölagen när farkosten registreras.

Transport- och kommunikationsverket utfärdar ett nytt registreringsbevis, om de uppgifter som antecknats i registreringsbeviset ändras.

Registreringsbeviset ska medföras vid användning av en farkost, om de uppgifter om farkosten som antecknats i trafik- och transportregistret inte kan påvisas på annat sätt. En registreringsanmälan om första registrering som gjorts i trafik- och transportregistret berättigar dock till att använda farkosten utan registreringsbevis i 30 dagar från det att registreringsanmälan gjorts.

Transport- och kommunikationsverket fastställer en mall för registreringsbeviset.

Transport- och kommunikationsverket svarar för att registreringsbevis framställs och levereras till kunderna. Transport- och kommunikationsverket kan sköta denna uppgift genom att anlita tjänster från en privat eller offentlig serviceproducent. När verksamheten i fråga organiseras ska 6 kap. iakttas.

12 §

Registerbeteckning

I samband med första registrering tilldelar Transport- och kommunikationsverket farkosten en registerbeteckning som identifierar den. Registerbeteckningen består av en bokstavs- och sifferserie. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om registerbeteckningens tekniska egenskaper och om hur den märks ut.

En registreringspliktig farkost får inte användas om den inte är försedd med registerbeteckning.

Om en farkost också har registrerats i det i 4 § 3 punkten avsedda fiskefartygsregistret för in-sjöfartyg, behöver farkosten inte förses med registerbeteckning enligt denna lag.

13 §

Provbeteckning

Trots vad som föreskrivs i 5 § 1 mom. får tillverkaren, importören, försäljaren eller reparatören av en farkost eller dess motor eller någon annan motsvarande näringsidkare använda en icke-re-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

gistrerad farkost vid provkörning, säljfrämjande verksamhet och annan liknande verksamhet som direkt sammanhänger med utövandet av näringen, om Transport- och kommunikationsverket på skriftlig ansökan har gett näringsidkaren en provbeteckning.

En provbeteckning gäller tills vidare. En provbeteckning kan återkallas om näringsidkaren har meddelat att han eller hon avstår från den, om näringsidkaren har använt provbeteckningen i strid med denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av den eller om det finns någon annan särskild orsak till att återkalla provbeteckningen.

Transport- och kommunikationsverket ger näringsidkaren ett bevis över att provbeteckning har beviljats. Beviset ska medföras vid användning av farkosten. En icke-registrerad farkost ska föras med en provbeteckning, om farkosten används i enlighet med 1 mom.

På beviset över provbeteckning tillämpas vad som i 11 § 5 och 6 mom. föreskrivs om registreringsbevis.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om provbeteckningens tekniska egenskaper och om hur den märks ut samt om vilka registeruppgifter om näringsidkaren som ska antecknas i beviset.

41 §

Åtgärdseftergift

Om en förseelse som avses i 39 eller 40 § är ringa med hänsyn till omständigheterna, behöver åtal för förseelsen inte väckas och straff inte dömas ut.

Om en förseelse uppenbart är sådan som avses i 1 mom., får Transport- och kommunikationsverket, polisen, Gränsbevakningsväsendet eller Tullen utan att vidta andra åtgärder ge den skyldige en anmärkning.

42 §

Ändringssökande

Omprövning av beslut som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av denna lag får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

Beslut som Transport- och kommunikationsverket meddelat med anledning av omprövningsbegäran får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär över förvaltningsdomstolens beslut får anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

85.

Lag

om ändring av sjötrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjötrafiklagen (463/1996) 6, 9, 15—19, 21 a, 22, 23 och 26 §,
sådana de lyder, 6, 15 och 17 § delvis ändrade i lag 1294/2009, 9, 16, 18, 21 a, 23 och 26 § i lag
1294/2009, 19 § delvis ändrad i lagarna 1294/2009 och 595/2011 samt 22 § i lag 1003/2015, som
följer:

6 §

Allmänna krav som gäller den som framför en farkost

En farkost får inte framföras av en person som med hänsyn till förhållandena inte innehar den
ålder och inte besitter den förmåga och skicklighet som krävs.

En motordriven farkost som ska registreras får framföras endast av en person som har fyllt 15
år.

Transport- och kommunikationsverket kan, med beaktande av farkostens storlek, slag, an-
vändningsändamål och det område där den färdas, bestämma att den som framför en viss farkost-
typ eller en enskild farkost ska ha fyllt 18 år och ha visat sig besitta de kunskaper och den förmå-
ga som Transport- och kommunikationsverket närmare kräver för framförandet av ifrågavarande
farkosttyp eller enskilda farkost.

9 §

Krav som gäller farkoster och deras utrustning

I fråga om farkosters konstruktion och deras motorer samt utrustning och tillbehör kan genom
förordning av statsrådet utfärdas sådana bestämmelser som anses nödvändiga för säkerheten, den
allmänna ordningen eller förebyggandet av olägenheter för miljön.

Transport- och kommunikationsverket kan meddela närmare tekniska föreskrifter om egenska-
perna, konstruktionen, slaget, antalet, skicket och användningen i fråga om farkoster och deras
motorer samt utrustning och tillbehör.

Transport- och kommunikationsverket kan i enskilda fall av särskilda skäl bevilja undantag
från de bestämmelser som gäller farkosters konstruktion, motor, utrustning och tillbehör. Efter att
ha förvässat sig om att farkosternas säkerhet har tryggats på annat sätt kan Transport- och kom-
munikationsverket på begäran av den som arrangerar ett båtsportsevenemang bevilja de farkoster
som deltar i evenemanget undantag från bestämmelserna och föreskrifterna om farkosters kon-
struktion, utrustning och utrustande.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

15 §

Regionala förbud och begränsningar

Trafik med farkoster på ett visst vattenområde kan förbjudas för viss tid eller tills vidare eller begränsas, om förbudet eller begränsningen prövas vara nödvändig till skydd för trafiken, miljön, fisket eller någon annan näring eller för allmänt nyttjande av naturen för rekreation eller något annat allmänt intresse.

Beslut om förbud och begränsningar som gäller allmänna farleder fattas av Transport- och kommunikationsverket och beträffande andra vattenområden av närings-, trafik- och miljöcentralen.

Förbuden eller begränsningarna, med undantag för hastighetsbegränsningar, gäller inte användningen av farkoster som behövs för arbetet eller på grund av bostadens läge och inte heller användningen av svårt rörelsehindrade personers farkoster, om inte något annat bestäms i beslutet av särskilt vägande skäl. Trafik som är nödvändig för utförande av tjänsteuppdrag, sjuktransporter och räddningsåtgärder eller av andra motsvarande orsaker är tillåten oberoende av förbud eller begränsningar. Detsamma gäller försvarsmaktens verksamhet.

16 §

Förbud och begränsningar som gäller farkosttyper

Om användningen av en viss motordriven farkosttyp medför särskilt betydande olägenheter för naturen eller den övriga miljön, fisket eller någon annan näring, allmänt nyttjande av naturen för rekreation eller något annat allmänt intresse, kan närings-, trafik- och miljöcentralen eller, om det är fråga om en farkost som används för handelssjöfart, Transport- och kommunikationsverket förbjuda eller begränsa användningen av denna farkosttyp på ett visst område.

17 §

Behandlingen av förbuds- och begränsningsärenden

En framställan om att förbud eller begränsningar som avses i 15 och 16 § ska utfärdas kan göras av kommunen eller en kommunmedlem eller av en sådan myndighet, sammanslutning eller ägare till ett vattenområde som berörs av saken. En framställan om utfärdande av förbud eller begränsningar kan också göras av Trafikledsverket, Transport- och kommunikationsverket eller den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen.

Innan förbud eller begränsningar utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket eller den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen höra den kommun vars område förbudet eller begränsningen gäller samt ge de myndigheter, sammanslutningar, ägare till vattenområden och andra som berörs av saken tillfälle att bli hörda.

Utfärdas ett förbud eller en begränsning på framställan av kommunen, ska förbudet eller begränsningen utformas enligt framställningen, om det inte är nödvändigt att avvika från denna med hänsyn till principen om ett opartiskt bemötande av medborgarna eller med hänsyn till den regionala enhetligheten eller av andra särskilda orsaker.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

18 §

Ikraftträdande av förbud och begränsningar

Den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen eller Transport- och kommunikationsverket kan bestämma att dess beslut om förbud eller begränsningar även om det överklagas ska träda i kraft på det sätt som bestäms i beslutet och efter det att beslutet har tillkännagivits. Besvärinstansen kan dock förbjuda att beslutet verkställs.

19 §

Utmärkning av förbud och begränsningar

Förbud eller begränsningar ska, om möjligt, utmärkas på det vattenområde som de gäller eller i dess närhet. För utmärkningen av förbud eller begränsningar i en allmän farled ansvarar den som upprätthåller farleden och på andra ställen den kommun vars område förbudet eller begränsningen gäller.

Som förbuds- och begränsningsmärken används sjötrafikmärken som överensstämmer med Transport- och kommunikationsverkets beslut.

Vid placeringen av märken som utvisar förbud och begränsningar iaktas vad som i 10 kap. 5 § i vattenlagen bestäms om rätt för den som är huvudman för en allmän farled att i vattendraget eller på dess strand placera ut säkerhetsanordningar för sjöfarten.

21 a §

Ordnande av ledningstjänster för kanaltrafiken

Trafikledsverket ansvarar för att ordna ledningstjänster för kanaltrafiken. Trafikledsverket ingår avtal med en privat tjänsteproducent, som förbinder sig att leverera ledningstjänster för kanaltrafiken inom ett visst verksamhetsområde.

Ledningstjänster för kanaltrafiken ska tillhandahållas jämlikt för alla fartyg.

Vid tillhandahållandet av ledningstjänster ska kraven på god förvaltning iaktas.

På en person som deltar i att tillhandahålla ledningstjänster tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför uppgifter som direkt anknyter till ledningstjänster för kanaltrafiken.

22 §

Ändringssökande

Beslut som avses i denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär som gäller ett beslut som närings-, trafik- och miljöcentralen har fattat med stöd av 15 § 2 mom., 16 § eller 21 § 3 mom. i denna lag eller som Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 15 § 2 mom. eller 16 § ska handläggas av den förvaltningsdomstol inom vars domkrets största delen av det vattenområde som beslutet gäller är beläget. I övrigt bestäms den behöriga förvaltningsdomstolen enligt den

Betänkande KoUB 21/2018 rd

förvaltningsdomstols domkrets där den myndighet vars beslut överklagas har sitt verksamhetsställe.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller meddelande eller ändring av ett förbud eller en begränsning som avses i 15, 16 och 20 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

23 §

Tillsyn

Den allmänna tillsynen över att denna lag iakttas ankommer på Transport- och kommunikationsverket. Beträffande förebyggandet och bekämpningen av olägenheter för miljön ankommer den allmänna tillsynen över att lagen iakttas på den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Användningen av farkoster på vattenområden övervakas av Transport- och kommunikationsverket, polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen.

26 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om trafikregler för sjötrafiken och utmärkning av farleder samt om sjötrafikledning och övervakning i anslutning därtill.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om sjötrafikledning och övervakning i anslutning därtill, trafikregler för sjötrafiken och utmärkning av farleder.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

86.

Lag

om ändring av lagen om farledsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om farledsavgift (1122/2005) 1, 3 och 9 §, sådana de lyder, 1 och 3 § i lag 1214/2014 samt 9 § i lag 1309/2009, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

1 §

Tillämpningsområde

För fartyg som bedriver handelssjöfart på Finlands territorialvatten ska betalas farledsavgift till staten enligt vad som föreskrivs i denna lag.

Denna lag tillämpas inte på fartyg

- 1) som går i trafik i Saima kanal eller på Saimens vattenområde,
- 2) som på väg från en utländsk hamn till en annan passerar genom Finlands territorialvatten utan att anlöpa någon finsk hamn,
- 3) som ankommer till och lämnar Finland genom Saima kanal utan att anlöpa någon hamn vid Finlands kust,
- 4) vars nettodräktighet understiger 300 och som är kryssningsfartyg enligt definitionen i 2 § 3 punkten eller lastfartyg enligt definitionen i 2 § 4 punkten,
- 5) vars nettodräktighet understiger 600 och som är passagerarfartyg enligt definitionen i 2 § 1 punkten,
- 6) som används för isbrytning på Finlands inre eller yttre territorialvatten och som producerar isbrytartjänster för Trafikledsverket på basis av ett avtal eller statsfördrag.

3 §

Behöriga myndigheter

Tullen svarar för påförande av farledsavgiften och för tillsynen över påförda farledsavgifter.

Tullen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag, för tillståndsprövning som gäller ombudskap enligt 2 § 12 punkten och en kund enligt 2 § 13 punkten få alla uppgifter som behövs för att bedöma tillståndssökandens och tillståndshavarens tillförlitlighet, lämplighet, förmåga eller annan egenskap att fylla kraven i tillståndsvillkoren eller andra förutsättningar för att få tillstånd. Dessutom har Tullen trots sekretessbestämmelserna rätt att för indrivning få uppgifter om kundens egendom och förmögenhet, soliditet, skulder, betalningsstörningar, finansieringsarrangemang och övriga uppgifter om kundens ekonomiska verksamhet och ekonomiska ställning.

Transport- och kommunikationsverket ska trots sekretessbestämmelserna till det system för hantering av information inom sjöfarten som avses i 20 a § i lagen om fartygstrafikservice (623/2005) elektroniskt lämna uppdaterade uppgifter om de fartyg som registrerats i det isklassregister som avses i 7 § i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans och om fartygens isklasser. Transport- och kommunikationsverket ska ge Tullen de uppgifter, utredningar och utlåtanden samt övrigt material som behövs vid tillämpningen av denna lag. Verket ska vid behov också ge Tullen annan handräckning.

Tullen får trots sekretessbestämmelserna ge kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket och Trafikledsverket de uppgifter, utredningar och utlåtanden samt övrigt material som de behöver vid tillämpningen av denna lag. Tullen ska vid behov också ge kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket och Trafikledsverket annan handräckning.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

Fastställande av nettodräktighet

Om ett fartyg inte har något mätbrev, om den dräktighet som anges i mätbrevet inte motsvarar fartygets faktiska dräktighet eller om fartyget enligt gällande mättningsregler för fartyg inte är berättigat att använda den nettodräktighet som anges i mätbrevet, fastställer Transport- och kommunikationsverket den nettodräktighet för fartyget som används vid uträknandet av farledsavgiften i enlighet med gällande mättningsregler för fartyg.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

87.

Lag

om ändring av lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014) 8, 9, 15, 63, 68, 69 och 71 §, av dem 69 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 356/2018, som följer:

8 §

Transport- och kommunikationsverket

Transport- och kommunikationsverket övervakar i samband med besiktningar att den maximala maskinstyrka som skrivits in i den fiskelicens som avses i 29 § i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs och i det bevis över maskinstyrka som gäller fiskefartyget inte överskrids.

Transport- och kommunikationsverket kan anlita sådana erkända klassificeringssällskap som avses i 2 § 1 mom. 44 punkten i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009) eller andra verksamhetsutövare som är specialiserade på mätning av maskinstyrkan och som är godkända av Transport- och kommunikationsverket.

En förutsättning för godkännande av en annan verksamhetsutövare är att verksamhetsutövaren uppfyller de krav som anges i 18 § 1 mom. i lagen om marin utrustning (1503/2011).

Betänkande KoUB 21/2018 rd

9 §

Tillsyn över klassificeringssällskap och godkända verksamhetsutövare

Transport- och kommunikationsverket ingår ett skriftligt avtal om skötseln av uppgifterna med erkända klassificeringssällskap och de verksamhetsutövare som Transport- och kommunikationsverket har godkänt.

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över att det erkända klassificeringssällskapet och den godkända verksamhetsutövaren utför sina uppgifter enligt avtalet och uppfyller de krav som föreskrivs för dem. Transport- och kommunikationsverket kan avbryta eller återkalla ett godkännande och ett i 15 § avsett bemyndigande, om klassificeringssällskapet eller verksamhetsutövaren inte längre uppfyller de föreskrivna kraven eller trots en anmärkning eller varning från Transport- och kommunikationsverket väsentligen eller upprepade gånger försummar sin skyldighet att utföra de avtalsenliga uppgifterna.

15 §

Mätning av maskinstyrkan

Närings-, trafik- och miljöcentralen, gränsbevakningsväsendet eller Transport- och kommunikationsverket kan bestämma att ett fiskefartygs maskinstyrka ska mätas, om den maximala effekt som anges i fiskelicensen och det bevis över maskinstyrka som motortillverkaren har utfärdat inte motsvarar varandra, eller om det finns grundad anledning att anta att fiskefartygets maskinstyrka överskrider den maskinstyrka som anges i fiskelicensen.

Den ovan avsedda tillsynsmyndigheten kan bestämma en tidsfrist inom vilken maskinstyrkan ska mätas och beviset över den ska lämnas in till den tillsynsmyndighet som har bestämt att maskinstyrkan ska mätas. Om tillsynsmyndigheten inte inom utsatt tidsfrist har fått ett godtagbart bevis över maskinstyrkan, kan närings-, trafik- och miljöcentralen på begäran av tillsynsmyndigheten dra in fiskefartygets fiskelicens tills vidare, dock högst tills ett behörigt bevis över maskinstyrkan lämnas in till myndigheten.

Transport- och kommunikationsverket svarar för mätningen av maskinstyrkan. Transport- och kommunikationsverket kan bemyndiga ett klassificeringssällskap som avses i 8 § eller någon annan verksamhetsutövare att utföra mätning av maskinstyrkan.

63 §

Anmälan om förbud att vara befälhavare

Livsmedelsverket ska göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om ett i 61 § avsett förbud att vara befälhavare för ett fiskefartyg som verket har meddelat.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

68 §

Kostnader orsakade av kontroll och mätning av maskinstyrkan

Certifiering av maskinstyrkan i samband med besiktning ingår i Transport- och kommunikationsverkets besiktningsavgift. Bestämmelser om de avgifter som tas ut för Transport- och kommunikationsverkets prestationer finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Innehavaren av ett fiskefartyg ska till det klassificeringssällskap eller den aktör som avses i 15 § betala de kostnader som orsakas av mätningen av maskinstyrkan och det dokument som ges över mätningen av maskinstyrkan.

69 §

Utlämnande av registeruppgifter

Uppgifter får lämnas ut från register som avses i denna lag genom registerutdrag eller via en teknisk anslutning. Den myndighet som för registret beslutar om utlämnande av uppgifter. Innan uppgifter lämnas ut ska den som lämnar ut uppgifterna se till att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som behövs för användningsändamålet lämnas ut till

1) Tullen för i lag angivna tillsynsuppgifter, förebyggande av brott, förundersökning, beskattning och övervakning av beskattningen,

2) polisen för övervakning av fisket, upprätthållande av gränssäkerheten, övervakning av sjötrafiken, förebyggande av brott, förundersökning, undersökning av oljeutsläpp och räddningsverksamhet,

3) Transport- och kommunikationsverket för styrning av sjöfarten, tillsyn över sjösäkerheten och förvaltningen av trafik- och transportregistret,

4) utökningsmyndigheterna för skötseln av deras verkställighetsuppgifter,

5) myndigheterna för livsmedelstillsyn för tillsynen över att livsmedelslagstiftningen följs,

6) Ålands landskapsregering för övervakning av hur den gemensamma fiskeripolitiken följs och för bestämmande av påföljder samt för registrering av sådana finska fartyg som har sin hemort i landskapet Åland,

7) Europeiska kommissionen, Europeiska fiskerikontrollbyrå och Europeiska unionens medlemsstater för övervakning av hur den gemensamma fiskeripolitiken följs och för bestämmande av påföljder,

8) en i 10 § i lagen om försäkringsstöd för kommersiellt fiske (998/2012) avsedd fiskeriförsäkringsinrättning för beslutsfattande om betalning av försäkringsstöd,

9) en i 19 § i lagen om försäkringsstöd för kommersiellt fiske avsedd närings-, trafik- och miljöcentral för återkrav av försäkringsstöd.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

71 §

Sökande av ändring

Omrövning av ett beslut om certifiering av maskinstyrka och mätning av maskinstyrka som har fattats av ett klassificeringssällskap eller en verksamhetsutövare som avses i 8 och 15 § får begäras hos Transport- och kommunikationsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ändring i beslut med anledning av en begäran om omrövning och i andra beslut enligt denna lag än de som avses i 1 mom. får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Livsmedelsverket har rätt att söka ändring i ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket ett beslut som meddelats av Livsmedelsverket har upphävts eller ändrats.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

88.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 24, 26, 152 och 183 §, sådana de lyder, 24, 26 och 183 § i lag 1063/2017 och 152 § i lag 327/2016, som följer:

24§

Övriga tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket övervakar tillsammans med de allmänna tillsynsmyndigheter som avses i 23 § 1 mom. efterlevnaden av en med stöd av 216 § 2 mom. utfärdad statsrådsförordning om produkter som innehåller organiska lösningsmedel.

De tillsynsmyndigheter som avses i konsument säkerhetslagen och arbetarskyddsmyndigheten övervakar inom sitt behörighetsområde efterlevnaden av statsrådsförordningar som utfärdats med stöd av 217 § 2 mom. De kommunala hälsoskyddsmyndigheterna, de i konsument säkerhetslagen avsedda tillsynsmyndigheterna och livsmedelstillsynsmyndigheterna övervakar inom sitt behörighetsområde efterlevnaden av statsrådsförordningar som utfärdats med stöd av bestämmelserna i 17 kap.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Transport- och kommunikationsverket är den marknadskontrollmyndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1628 om krav för utsläppsgränser vad gäller gas- och partikelformiga föroreningar samt typgodkännande av förbränningsmotorer för mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, om ändring av förordningarna (EU) nr 1024/2012 och (EU) nr 167/2013 samt om ändring och upphävande av direktiv 97/68/EG, nedan *förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer*.

Tullen och gränsbevakningsväsendet övervakar, vardera inom sitt behörighetsområde, efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

26§

Myndigheter och inrättningar vid typgodkännande

Transport- och kommunikationsverket är godkännandemyndighet vid typgodkännande enligt förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på personer som är anställda vid en teknisk tjänst utsedd av godkännandemyndigheten, när de sköter uppgifter enligt denna lag och enligt förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

152§

Hur bullerutredningar och handlingsplaner för bullerbekämpning utarbetas

Bullerutredningen och handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas av Trafikledsverket i fråga om landsvägar och järnvägar, av flygplatsoperatören i fråga om en flygplats, av trafikområdeshållaren i fråga om andra trafikområden och i fråga om befolkningskoncentrationer av den behöriga kommunen när det gäller andra platser än de ovannämnda. Trafikledsverket och flygplatsoperatören ska lämna sin bullerutredning och handlingsplan till den behöriga kommunen, som ska beakta dem när bullerutredningen och handlingsplanen utarbetas för befolkningskoncentrationen.

När handlingsplanen för bullerbekämpning utarbetas ska utlåtande om utkastet till plan begäras av kommunerna och de statliga tillsynsmyndigheterna, Transport- och kommunikationsverket och flygplatsoperatören och av andra som anges genom förordning av statsrådet. Alla andra ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att bekanta sig med utkastet till plan och framföra sina åsikter om det. Tillfälle ges genom att information om ärendet lämnas i en tidning med allmän spridning på orten och i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter.

Information om en färdig plan med tillhörande motivering samt om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas med iakttagande av 2 mom.

Bullerutredningen och handlingsplanen för bullerbekämpning ska ses över åtminstone vart femte år efter att de har utarbetats, varvid handlingsplanen och vid behov också bullerutredningen ska göras om. Handlingsplanen ska vid behov även i övrigt ses över, om det i området uppkommer en ny faktor som väsentligen inverkar på bullersituationen. Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. om begäran om utlåtande och framförande av åsikter ska också tillämpas på översyn av handlingsplanerna.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

Bestämmelser om den tidpunkt före vilken bullerutredningen och handlingsplanen senast ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet.

183 §

Förbud och förelägganden som gäller ämnen, kemikalier, preparat, produkter, anordningar och maskiner

Om det har skett en överträdelse av en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 216 § eller 217 § 2 mom. eller en överträdelse av förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer, kan miljöministeriet

1) förbjuda tillverkaren, importören eller den som släpper ut varan i fråga på marknaden eller den som utför underhåll på en anordning eller hanterar ett ämne att fortsätta sin verksamhet,

2) förbjuda användning, tillverkning, saluföring, försäljning eller annan överlåtelse av ett ämne, en kemikalie, ett preparat, en produkt, en anordning eller en maskin som strider mot bestämmelserna,

3) förelägga den som brutit mot förordningen att se till att ämnet, kemikalien, preparatet, produkten, anordningen eller maskinen fås att stämma överens med bestämmelserna eller att annars fullgöra sin skyldighet,

4) förelägga den som brutit mot förordningen att helt eller delvis överlämna ämnet, kemikalien, preparatet, produkten, anordningen eller maskinen för att på behörigt sätt behandlas som avfall.

Om ett ämne, en kemikalie, ett preparat, en produkt, en anordning eller en maskin som avses i 1 mom. har släppts ut på marknaden, kan miljöministeriet förelägga den som brutit mot förordningen att återkalla dem från marknaden.

Säkerhets- och kemikalieverket beslutar om förbud och förelägganden enligt 1 och 2 mom. när överträdelsen gäller efterlevnaden av en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 216 § och som gäller produkter som innehåller organiska lösningsmedel. Säkerhets- och kemikalieverket beslutar om förbud och föreläggande också i de fall där överträdelsen gäller fullgörande av skyldigheter för certifiering av personer och verksamhetsutövare enligt 159—163 § eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av dem eller enligt F-gasförordningen, eller iakttagande av beslut om undantag enligt 218 § 2 mom. Finlands miljöcentral beslutar om förbud och förelägganden i de fall där överträdelsen gäller efterlevnaden av ozonförordningen, en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 216 § för skydd av ozonskiktet eller en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 163 §. Finlands miljöcentral beslutar också om förbud och förelägganden i de fall som gäller efterlevnaden av F-gasförordningen till andra delar än när det gäller certifiering av personer och verksamhetsutövare. Transport- och kommunikationsverket beslutar om förbud och förelägganden i de fall där överträdelsen gäller efterlevnaden av förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer. Förbud mot användning av en enskild anordning som strider mot bestämmelserna samt föreläggande att fullgöra underhållsskyldighet meddelas dock av en allmän tillsynsmyndighet som avses i 23 § 1 mom.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

89.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om oljeskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) 5 §, sådan den lyder i lag 1190/2016, som följer:

5 §

Oljeskyddsavgiftens storlek

Till oljeskyddsfonden tas för avgiftsbelagd olja som importeras till eller som transporteras genom Finland ut en oljeskyddsavgift på 0,50 euro för varje fullt ton. Avgiften tas ut till det dubbla beloppet, om oljan transporteras med ett tankfartyg som inte är försett med dubbelbotten som omfattar hela den del av fartyget där lasttankarna är belägna. Är det oklart om oljeskyddsavgiften ska tas ut till förhöjt belopp, ska Skatteförvaltningen innan ärendet avgörs inhämta utlåtande av Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket meddelar också vid behov föreskrifter om när ett tankfartyg ska anses vara försett med dubbelbotten.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

90.

Lag

om ändring av vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen (267/1981) 28 c, 49, 50, 51, 87, 87 b, 87 c, 97, 97 a och 106 a §, sådana de lyder, 28 c § i lag 75/2015, 49 § i lagarna 523/2009, 1291/2009, 624/2010 och 508/2017, 50 § i lagarna 1010/2002 och 1291/2009, 51 § i lag 568/2016, 87 och 87 b § i lag 1043/2014, 87 c § i lag 508/2017, 97 och 106 a § i lag 1291/2009 och 97 a § i lag 242/2017, som följer:

Betänkande KoUB 21/2018 rd

28 c §

Beviljande av parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning

Parkeringstillstånd kan beviljas sådana personer med grav funktionsnedsättning eller för transport av sådana personer med grav funktionsnedsättning som har en synskada eller en funktionsnedsättning som hämmar rörelseförmågan. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om svårighetsgraden hos den funktionsnedsättning som är en förutsättning för tillsåndet och det men som den medför.

Parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning beviljas av Transport- och kommunikationsverket. Till ansökan ska fogas läkarutlåtande om att förutsättningarna enligt 1 mom. är uppfyllda och uppgifter om utlåntandets giltighetstid. Tillståndet beviljas för läkarutlåntandets giltighetstid, dock högst 10 år. Tillståndsmyndigheten kan återkalla parkeringstillståndet på tillståndshavarens ansökan.

Transport- och kommunikationsverket får skaffa de tjänster som behövs för att sköta uppgifter i anslutning till beviljande av tillstånd av privata eller offentliga serviceproducenter som är verksamma i Finland. I serviceuppgifterna kan ingå att ta emot ansökningar, de uppgifter som följer av att ansökningar har väckts och ska behandlas samt utlämnande av parkeringstillstånd, om det inte postas till sökanden. På skötseln av serviceuppgifterna tillämpas vad som i körkortslagen (386/2011) föreskrivs om skötseln av uppgifter i anslutning till beviljande av körkort, körkortstillstånd och vissa andra tillstånd som serviceuppgift, serviceproducentens tillförlitlighet, avtal om serviceuppgifter samt inledande av ansökningsärenden och inlämnande av läkarutlåtande.

49 §

Personer som reglerar trafiken

Trafiken regleras av en polisman. Medan försvarsmaktens övningar pågår på vägar, regleras trafiken av en militärpolis eller av en militärperson som har förordnats till uppgiften. Bestämmelser om en gränsbevakningsmans deltagande i reglering av trafiken finns i gränsbevakningslagen (578/2005).

Polisen kan ge en arbetarskyddsinspektör rätt att reglera trafiken på vägar när polisen och arbetarskyddsmyndigheterna tillsammans övervakar kör- och vilotider för förare av motorfordon.

För säkerställande av trygg och smidig trafik får trafiken regleras också av dem som

1) Transport- och kommunikationsverket förordnar att reglera trafiken i plankorsningar mellan väg och järnväg,

2) en kommunal myndighet förordnar att reglera trafiken på ställen där spårvägstrafiken kan medföra fara eller olägenhet för annan vägtrafik,

3) den myndighet som svarar för regleringen av trafiken förordnar att reglera trafiken på grund av arbeten eller undersökningar som utförs på eller i närheten av en väg,

4) Transport- och kommunikationsverket eller polisen förordnar att reglera trafiken vid specialtransporter,

5) polisen förordnar att reglera trafiken på grund av omfattande och långvarig köbildning,

6) polisen förordnar att tillfälligt reglera trafiken på grund av idrottstävlingar, folkfester eller utställningar eller av andra motsvarande orsaker,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

7) polisen förordnar att reglera trafiken vid färjelägen, på parkeringsområden eller i parkeringsanläggningar,

8) polisen förordnar att reglera trafiken på grund av olyckor eller av andra motsvarande orsaker,

9) räddningsmyndigheten eller en räddningsledare förordnar att reglera trafiken, när uppdraget hänför sig till att delta i räddningsverksamhet enligt räddningslagen (379/2011).

En myndighet kan ge ett förordnande att reglera trafiken så att det gäller ett särskilt uppdrag eller för viss tid. Den som reglerar trafiken ska vara myndig, ge sitt samtycke till uppdraget och ha den sakkunskap som uppdraget kräver.

Den som med stöd av 3 mom. 1—5 punkten förordnas att reglera trafiken ska ha sådan utbildning för reglering av trafiken som är godkänd av den förordnande myndigheten.

Den som reglerar trafiken ska använda klädsel som kan urskiljas tydligt och uppfyller kraven i standard SFS-EN 471 eller SFS-EN ISO 20471. Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om kraven på synbarhet i fråga om klädseln för dem som reglerar trafiken vid specialtransport.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på den som förordnats att reglera trafiken. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

50 §

Trafikanordningar

Bestämmelser om de påbud och förbud som anges med vägmärken, trafikljus och andra trafikanordningar och om deras innebörd i övrigt samt om användning av olika språk på vägmärken och andra trafikanordningar utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas nödvändiga bestämmelser om vägmärken och övriga trafikanordningar samt om användningen av dessa. Kommunikationsministeriet kan i försökssyfte fastställa användningen av trafikanordningar som avviker från en förordning av statsrådet eller av kommunikationsministeriet.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om trafikanordningarnas färg, konstruktion och mått, och det kan bevilja undantag från dessa föreskrifter.

51 §

Uppsättande av trafikanordning

En trafikanordning uppsätts på landsväg av den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen enligt styrning av Trafikledsverket. Kommunen uppsätter trafikanordningen på gata, byggnadsp-laneväg, torg och annat trafikområde av motsvarande slag. Innan en sådan trafikanordning som är avsedd att vara bestående uppsätts ska kommunen ge polisen tillfälle att avge utlåtande i ärendet.

På annan än i 1 mom. avsedd väg uppsätts en trafikanordning av väghållaren efter att ha fått kommunens samtycke, vilket dock inte utan giltig orsak får förvägras. Samtycke krävs inte för uppsättande av tillfälliga vägmärken som är behövliga på grund av vägens skick eller arbete som utförs på eller invid vägen.

Beslut om användning av vägmärke som anger tätort fattas av kommunen, efter att i fråga om landsvägar ha hört den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Vägmärket uppsätts på land-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

svägar av den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen och på andra vägar av kommunen. Bestämmelser om uppsättande och underhåll av samt kostnadsansvar för trafikljus samt avstängnings- och varningsanordningar vid en plankorsning med en järnväg samt vägmärken som anger plankorsning finns i 89 § i banlagen (110/2007).

87 §

Fordons mått och massa samt lastning av fordon

Ett fordon ska lastas så att lasten inte kan medföra fara för personer, skada egendom, släpa i marken, falla på vägen, damma så att det stör eller orsaka andra jämförbara men eller åstadkomma onödigt buller.

I ett fordon eller i en fordonskombination får inte transporteras fler personer än den tillåtna personlasten för fordonet medger, om inte något annat bestäms särskilt.

Ett fordon eller en fordonskombination får inte till mått eller massa vara större eller transportera en större eller tyngre last än vad som föreskrivs i bestämmelserna om mått eller massa som allmänt tillåts på väg eller vad som är tillåtet enligt ett undantagstillstånd som beviljats med stöd av dem.

Bestämmelser om fordon och fordonskombinationers mått och massa som allmänt tillåts på väg, märkning av avvikelser från allmänt tillåtna mått, villkor för koppling av släpfordon, lastning av fordon, säkring av last, bogsering samt om undantag från dessa utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket får bevilja undantag från bestämmelserna om mått och massa för fordon som har registrerats eller tagits i bruk någon annanstans än i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Bestämmelser om giltighetstiden för undantag som har beviljats av Transport- och kommunikationsverket och vid behov om andra villkor, om iakttagande av ömsesidighet vid beviljande av undantag och om andra förutsättningar för beviljande av undantag utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

Ett fordon som är lastat i strid med bestämmelserna eller föreskrifterna får för lossning av överlast eller för korrigerande av felaktig lastning köras till en plats som trafikövervakaren finner lämplig. För transport av djur med motordrivna fordon och släpfordon gäller dessutom vad som särskilt föreskrivs.

87 b §

Genomförande av specialtransport

Med avvikelse från 87 § får en specialtransport genomföras under förutsättning att den fara och olägenhet som orsakas av transporten kan förebyggas i tillräcklig utsträckning. Vid specialtransporter ska vid behov användas varningsfordon och personer som reglerar trafiken.

Vid specialtransporter ska lasten lastas i ett sådant fordon eller en sådan fordonskombination som innebär att de mått och den massa som allmänt tillåts på väg inte överskrider i onödan. I första hand ska man undvika att den tillåtna bredden och i andra hand höjden överskrider.

Transport- och kommunikationsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter om

1) fordon och fordonskombinationer som är tillåtna för specialtransport och om laster som tillåts vid specialtransport,

Betänkande KoUB 21/2018 rd

- 2) kopplingskraven på fordon som används i specialtransportkombinationer,
- 3) mått och massor som är tillåtna vid specialtransport samt om lastning av den last som transporteras som specialtransport,
- 4) märkning av last som transporteras som specialtransport,
- 5) transport av annan än en odelbar last som specialtransport,
- 6) hastighetsbegränsningar som ska iakttas vid specialtransport,
- 7) användningen av varningsfordon och personer som reglerar trafiken vid specialtransporter, transporten av en grupp av specialtransporter i rad, villkoren för förebyggande av fara och olägenhet som orsakas av specialtransporter samt om andra säkerhetskrav.

Bestämmelser om de tekniska kraven på fordon som används vid specialtransporter samt om fordons utrustning och godkännande finns i fordonslagen och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

87 c §

Tillstånd för specialtransport

För specialtransport krävs tillstånd för specialtransport, om transporten överskrider den massa som allmänt tillåts på väg eller väsentligt överskrider de mått som allmänt tillåts på väg. Tillstånd för specialtransport krävs emellertid också för transporter som överskrider de mått som allmänt tillåts på väg, om för specialtransporten används ett fordon som registrerats eller tagits i bruk i någon annan stat än en EES-stat. Tillstånd för specialtransport krävs också, om trafiksäkerheten måste garanteras särskilt på grund av transportens art eller av något annat särskilt skäl eller om en transportrutt som möjliggör transporten måste fastställas.

Beviljande av tillstånd för specialtransport förutsätter

- 1) att transporten inte med något fordon eller någon fordonskombination i rimlig mån kan genomföras utan att överskrida de mått eller den massa som allmänt tillåts på väg,
- 2) att fordonets eller fordonskombinationens i trafik tillåtna massa eller den av tillverkaren tillåtna massan inte överskrids,
- 3) att den bärighet som väghållaren har fastställt för vägar och väganordningar inte överskrids,
- 4) att transporten kan genomföras utan att väganordningar begränsar färden eller att väganordningar vid behov kan avlägsnas temporärt för transporten, och
- 5) att transporten genomförs med ett sådant fordon eller en sådan fordonskombination som gör det möjligt att genomföra en tillståndspliktig specialtransport på ett säkert sätt.

För ett specialtransportfordon som är försett med förflyttningsmärken får tillstånd för specialtransport endast beviljas för tillfällig förflyttning utan last. Komponenter och utrustning som hör till det berörda fordonet får emellertid transporteras som last.

Tillstånd för specialtransport beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralen. Tillståndet får förenas med villkor som gäller transportrutten och transporttidpunkten och med andra villkor som behövs för att säkerställa att transporten genomförs på ett säkert och smidigt sätt och trafikmiljön skyddas.

För att tillstånd för specialtransport ska beviljas för transport med en fordonskombination som registrerats eller tagits i bruk i någon annan stat än Finland, krävs ett intyg som visar att fordonskombinationen uppfyller de krav som ställs på specialtransportkombinationer i Finland och som utfärdats av ett besiktningsställe som utför besiktning av tunga fordon. Intyg krävs även om bara ett enda fordon i kombinationen är utländskt. Ett intyg från ett besiktningsställe behövs emeller-

Betänkande KoUB 21/2018 rd

tid inte i fråga om en fordonskombination som registrerats eller tagits i bruk i en EES-stat, om det i registreringsstaten har utfärdats ett intyg ur vilket tillståndsmyndigheten kan konstatera att fordonskombinationen uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillstånd för specialtransport. Ett intyg på finska eller svenska eller en officiell översättning av intyget till finska eller svenska ska på begäran visas upp för trafikövervakaren.

Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd för specialtransport för viss tid eller helt och hållet, om tillståndshavaren inte iakttar gällande bestämmelser eller föreskrifter om specialtransport eller de villkor som tillståndet för specialtransport förenats med, eller om förutsättningarna för beviljande av tillstånd inte längre uppfylls. Om det är oskäligt att återkalla tillståndet, får tillståndshavaren i stället ges en anmärkning eller en skriftlig varning.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om förutsättningarna för beviljande av tillstånd för specialtransport samt om när en transport kräver tillstånd för specialtransport.

97 §

Andra trafikövervakare

En tjänsteman som av kommunikationsministeriet förordnats att övervaka trafiken har i sina tjänsteåligganden samma befogenheter som en polisman har enligt 93—96 §.

En tjänsteman som av Transport- och kommunikationsverket förordnats att kontrollera fordonas mått, massa och belastning har i dessa tjänsteåligganden samma befogenheter som en polisman har enligt 93, 94 och 96 §. Samma befogenhet har en tullman och en gränsbevakningsman i tjänsteåligganden som hänför sig till trafikövervakning.

97 a §

Uppsättande av anordning för viktövervakning i trafiken

En sådan anordning för viktövervakning som avses i artikel 10d i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/719 om ändring av rådets direktiv 96/53/EG om största tillåtna dimensioner i nationell och internationell trafik och högsta tillåtna vikter i internationell trafik för vissa vägfordon som framförs inom gemenskapen uppsätts

- 1) på landsvägar av den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen,
- 2) på gator, torg och andra motsvarande trafikområden av kommunen,
- 3) på andra än i 1 eller 2 punkten avsedda vägar av väghållaren,
- 4) för tillfälligt bruk av polisen, en gränsbevakningsman eller en tullman.

De väghållare och de närings-, trafik- och miljöcentraler som avses i 1 mom. 1—3 punkten ska underrätta polisen, Trafikledsverket och Transport- och kommunikationsverket om anordningen. Transport- och kommunikationsverket ska också förse med uppgifter om de övervakningsvolymerna och överlasterna som anordningen registrerar.

Betänkande KoUB 21/2018 rd

106 a §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i polisens, den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralens eller Transport- och kommunikationsverkets beslut finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs särskilt. Polisens eller den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralens beslut kan dock verkställas trots besvär.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

Helsingfors 11.10.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ari Jalonen blå
medlem Mikko Alatalo cent
medlem Jukka Kopra saml
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Mia Laiho saml
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Satu Taavitsainen sd
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent
medlem Sofia Vikman saml
ersättare Teuvo Hakkarainen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.

Betänkande KoUB 21/2018 rd
Reservation

RESERVATION

Motivering

Vi kan säkert konstatera att riksdagens kommunikationsutskott inte har lösningen på hur uppgifterna vid verken inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde effektivast kan ordnas. Däremot kan vi kräva en noggrann motivering av kommunikationsministeriet i en regeringsproposition. Tyvärr delar vi många remissinstansers oro över att den ersättande modellen kommer att leda till att man tappar sådan expertis särskilt vid Trafikverket som skulle behövas i de kommande uppgifterna, som kund hos det nya trafikledningsbolag som ska bildas.

Rollfördelningen mellan övervakande och verkställande verk är i sig välkommen. I regeringens proposition drunknar den ändå i beskrivningarna av de olika aktörernas roller. De olika verken vid ministeriet övervakar varandra och förhandlar med lokala aktörer samtidigt inom trafiksystemplanering och markanvändning. Helhetsansvaret för verksamheten och utvecklingen suddas snabbt ut i den här modellen. Samma konstiga situation råder mellan det trafikledningsbolag som det redan har fattats beslut om och dess tills vidare enda kund, Trafikledsverket, vilka båda styrs av kommunikationsministeriet.

Vi välkomnar en effektivisering av statsförvaltningen, men tyvärr framgår det inte av denna proposition hur effektiviseringen ska genomföras i praktiken. Hänvisningarna till förarbetena motiverar inte varför uttryckligen den föreslagna modellen skulle vara den som fungerar bäst. På inkomstsidan stöder man sig i huvudsak på det trafikledningsbolag som bildats genom en särskild proposition. Det finns inte någon heltäckande och samlad bedömning av de besparingar som myndighetsreformen i sig möjliggör eller kostnaderna för den.

Situationen underlättas inte av att regeringen har överlämnat en kompletterande proposition där myndighetsreformen kopplats loss från tidtabellen för landskapsreformen. Genom en lagteknisk ändring överfördes landskapens uppgifter på närings-, trafik- och miljöcentralerna utan att dessa fick några resurser för att sköta dem. Meningen är att återföra landskapens uppgifter när tidsplanen för landskapsreformen, som behandlas samtidigt i riksdagen, klarnar.

Vi anser att denna typ av mångdubbel lagstiftning är ett farligt tillvägagångssätt när det handlar om uppgifterna för myndigheterna inom en hel sektor inom statsförvaltningen och då man samtidigt försöker driva igenom reformen före årsskiftet, utan att det ens finns tid för någon laggranskning. Utskottet kritiserar i sitt betänkande den svaga nivån på lagberedningen när det gäller propositionen. Också vi vill påtala saken och kräver bättre lagberedning av kommunikationsministeriet. Nivån på ministeriets lagberedning fick senast kritik av riksdagens grundlagsutskott i dess utlåtande GrUU 2/2018 rd.

Av de orsaker som anges ovan bör det göras en ny beredning och efter det att motiveringen och konsekvensbedömningarna har kompletterats bör riksdagen få propositionen för ny behandling när tidsplanen för landskapsreformen har slagits fast.

Betänkande KoUB 21/2018 rd
Reservation

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslag 1—89 i proposition RP 61/2018 rd och lagförslag 1—60 i proposition RP 104/2018 rd.

Helsingfors 11.10.2018

Katja Taimela sd
Suna Kymäläinen sd
Satu Taavitsainen sd
Jani Mäkelä saf
Teuvo Hakkarainen saf
Jari Myllykoski vänst